

STATISTIČKI GODIŠNJAK 2024

STATISTICAL YEARBOOK 2024

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

MONTENEGRO
STATISTICAL OFFICE

IZDAJE: Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT
PUBLISHED BY: Statistical Office of Montenegro - MONSTAT

ZA IZDAVAČA: Miroslav Pejović, direktor
FOR THE PUBLISHER: Miroslav Pejovic, Director

Podgorica, IV Proleterske br. 2, Tel: +382 20 230811
E-mail: contact@monstat.org Website: www.monstat.org

Prilikom korišćenja podataka iz ovog Godišnjaka
navesti izvor. Kao skraćenicu koristiti:
„SG CG - 2024. str...“

*All users should indicate the source when using
data from this Yearbook. The following
abbreviation is to be used:
“SY MNE - 2024, page...“*

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISSN 0354-2076 = Статистички годишњак
COBISS.CG-ID 10273808

Štampa / Printed by:
Grafo group, Podgorica
Tiraž / Circulation
150

PREDGOVOR

U cilju da korisnicima zvanične statistike pruži kvantitativne i reprezentativne statističke podatke za Crnu Goru, Uprava za statistiku izdaje 50. izdanje publikacije "Statistički godišnjak Crne Gore".

Statistički godišnjak je osnovna publikacija Uprave za statistiku, koja na sveobuhvatan i sistematski način pruža izbor najvažnijih podataka iz svih oblasti društvenog i ekonomskog života Crne Gore usklađenih sa najvišim statističkim standardima. Prvi Statistički godišnjak NRCG (Narodne Republike Crne Gore) štampan je 1955. godine, dok od 1974. godine Statistički godišnjak Crne Gore se publikuje svake godine.

Ova publikacija omogućava jednostavan i brz uvid u rezultate statističkih istraživanja koje kontinuirano sprovodimo svake godine prema definisanoj metodologiji oslanjajući se na savremene evropske trendove, sa ciljem da ista koristi građanima, državnim i naučno-istraživačkim institucijama, medijima i ostalim korisnicima.

Pored podataka koje prikuplja i obrađuje Uprava za statistiku, kao glavni nosilac i diseminator statističkih podataka, u njemu su objavljeni i rezultati statističkih istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike, kao i podaci preuzeti od drugih državnih organa i međunarodnih statističkih institucija.

Kako je u ovoj publikaciji prikazan samo dio važnih statističkih podataka, u različitim vremenskim serijama, svoje korisnike pozivamo da posjete zvaničnu internet stranicu Uprave za statistiku, gdje mogu naći detaljnije podatke iz statističkih oblasti koja su predmet njihovog interesovanja.

Uprava za statistiku postoji zbog svojih korisnika, stoga su svi komentari i sugestije za unapređenje Statističkog godišnjaka dobro došle.

DIREKTOR,

Podgorica, decembar 2024. godine

Miroslav Pejović

FOREWORD

Statistical Office of Montenegro – MONSTAT issues the 50th edition of publication ‘Statistical Yearbook of Montenegro’ for the purpose of providing quantitative and representative statistical data for Montenegro to official statistical users.

Statistical Yearbook is the main publication of MONSTAT that provides a range of the most important data in a comprehensive and systematic manner, and from all areas of social and economic life of Montenegro, aligned with the highest statistical standards. The first Statistical Yearbook of People’s Republic of Montenegro was published in 1955, while since 1974 Statistical Yearbook of Montenegro is published every year.

The publication provides a simple and quick insight into the results of statistical surveys we continuously carry out every year, by defined methodology, relying on modern European trends, and with purpose to be used by citizens, state and scientific-research institutions, media, and other users.

In addition to the data collected and processed by MONSTAT, as the main coordinator and disseminator of statistical data, results of statistical surveys of other official statistical producers, as well as data provided by other state bodies and international statistical institutions are published here.

Since this publication presents only a part of important statistical data, in different timeseries, we invite our users to visit the official website of MONSTAT for more detailed data within statistical domains of their interest.

MONSTAT exists because of its users, thus, all comments and suggestions for the improvements of Statistical Yearbook are welcome.

Director

Miroslav Pejovic

Podgorica, December 2024

Predgovor	3
Sadržaj	5
Skracenice; simboli	11
Načela uredivanja Godišnjaka	13

I PREGLED ZA CRNU GORU**1 GEOGRAFSKI PREGLED .....**

1 – 1 Teritorijalna podjela Crne Gore	18
1 – 2 Površina Crne Gore i opština.....	18
1 – 3 Geografske koordinate krajnjih tačaka	18
1 – 4 Dužina kopnenih granica	18
1 – 5 Dužina morske obale	18
1 – 6 Prirodna jezera.....	18
1 – 7 Akumulaciona jezera	18
1 – 8 Planinski vrhovi preko 1800 m	19
1 – 9 Važnije rijeke.....	19
1 – 10 Zemljotresi.....	20

2 KLIMA I ŽIVOTNA SREDINA .....

2 – 1 Srednja mjesecna temperatura vazduha.....	25
2 – 2 Mjesečna temperatura (apsolutno max.).....	25
2 – 3 Mjesečna temperatura (apsolutno min.).....	26
2 – 4 Mjesečne sume padavina	26
2 – 5 Srednja mjesecna relativna vlažnost vazduha	26
2 – 6 Srednja mjesecna oblačnost.....	27
2 – 7 Broj dana sa kišom	27
2 – 8 Maksimalna visina sniježnog pokrivača (cm)	27
2 – 9 Broj dana sa sniježnim pokrivačem	28
2 – 10 Broj dana sa jakim vjetrom	28
2 – 11 Broj dana sa olujnim vjetrom	28
2 – 12 Broj vedrih dana	28
2 – 13 Broj oblačnih dana	29
2 – 14 Korišćenje i zaštita voda u naseljima	29
2 – 15 Korišćenje i zaštita voda u industriji.....	30
2 – 16 Navodnjavanje	30

3 DRUŠTVENO I POLITIČKO UREĐENJE .....

3 – 1 Prijevremeni parlamentarni izbori u Crnoj Gori, 11. 6. 2023....	32
3 – 2 Izborne liste prema dobijenim glasovima i broju mandata poslanika na prijevremenim parlam. izborima, 11. 6. 2023....	32
3 – 3 Izbori za predsjednika Crne Gore, 2023. godine.....	33
3 – 4 Izbori za predsjednika Crne Gore, 2023. godine.....	33

4 STANOVNIŠTVO .....

4 – 1 Površina , stanovništvo i domaćinstva, prema popisima.....	38
4 – 2 Prirodno kretanje stanovništva	38
4 – 3 Stanovništvo prema starosti i polu po popisima	39
4 – 4 Stanovništvo staro 10 i više godina prema pismenosti, polu i starosti po popisima	41
4 – 5 Stanovništvo prema aktivnosti i polu	42
4 – 6 Osnovni demografski pokazatelji.....	42
4 – 7 Stope fertiliteta	43
4 – 8 Specifične stope mortaliteta	44
4 – 9 Živorođeni	45
4 – 10 Umrla odojčad prema starosti	45
4 – 11 Umrli prema starosti i polu	46
4 – 12 Sklopljeni brakovi	47
4 – 13 Sklopljeni brakovi prema ranijem bračnom stanju mladoženje i neveste	47
4 – 14 Razvedeni brakovi	48

5 ZAPOSLENOST I ZARADE 49

5 – 1 Zaposleni po oblastima klasifikacije djelatnosti	53
5 – 2 Ukupno stanovništvo prema aktivnosti i polu	56
5 – 3 Žene preko 15 godina starosti po aktivnosti	56
5 – 4 Zaposlena lica prema sektorima djelatnosti i polu	57
5 – 5 Zaposlena lica po statusu zaposlenja i polu	57
5 – 6 Zaposlena lica po stepenu obrazovanja i polu	58
5 – 7 Zapošljavanje	58
5 – 8 Lica koja su tražila zaposlenje	59
5 – 9 Lica koja su tražila zaposlenje i nezaposleni prijavljeni Zavodu za zapošljavanje	59
5 – 10 Slobodna radna mjesta i zaposleni posredstvom Zavoda za zapošljavanje	59
5 – 11 Nezaposlena lica prema dužini traženja posla i polu	60
5 – 12 Nezaposlena lica prema stepenu obrazovanja i polu	60
5 – 13 Dodatni pokazatelji iz ankete o radnoj snazi	61
5 – 14 Prosječne zarade po oblastima klasifikacije djelatnosti	62

6 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD 65

6 – 1 Bruto vrijednost proizvodnje po KD-u i bruto domaći proizvod u tekućim cijenama	67
6 – 2 BDP po kategorijama potrošnje u tekućim cijenama	68
6 – 3 Bruto dodata vrijednost proizvodnje po KD-u i bruto domaći proizvod u stalnim cijenama	69
6 – 4 BDP po kategorijama potrošnje u stalnim cijenama	70

7 POTROŠNJA STANOVIŠTVA 71

7 – 1 Lična potrošnja domaćinstava u 2017. godini	72
7 – 2 Struktura lične potrošnje domaćinstava u 2017. godini	73
7 – 3 Snabdjevenost domaćinstava trajnim potrošnim dobrima u 2017. godini	74

8 SIROMAŠTVO I USLOVI ŽIVOTA 75

8 – 1 Prag rizika od siromaštva na godišnjem nivou	76
8 – 2 Osnovni pokazatelji rizika od siromaštva i nejednakosti	76
8 – 3 Stopa rizika od siromaštva prema polu	76
8 – 4 Stopa rizika od siromaštva prema starosti	76
8 – 5 Stopa rizika od siromaštva po tipu naselja	76
8 – 6 Stopa rizika od siromaštva po regionima	77
8 – 7 Stopa rizika od siromaštva prema statusu aktivnosti	77
8 – 8 Stopa rizika od siromaštva prije i posle soc. transfera	77
8 – 9 Komponente pokazatelja i pokazatelji rizika od siromaštva	77
8 – 10 Stopa rizika od siromaštva prema tipu domaćinstva	78

9 INVESTICIJE 79

9 – 1 Ostvarene investicije u osnovna sredstva pravnih lica i privatnog sektora bez pravnih lica (fizička lica)	80
9 – 2 Isplate za investicije u osnovna sredstva po izvorima finansiranja i djelatnosti investitora	80
9 – 3 Ostvarene investicije u osnovna sredstva po djelatnosti investitora	82
9 – 4 Ostvarene investicije u osnovna sredstva po tehničkoj strukturi i djelatnosti investitora	83
9 – 5 Ostvarene investicije u nova osnovna sredstva po namjeni ulaganja i tehničkoj strukturi	85

10 STRUKTURNΑ BIZNIS STATISTIKA 87

10 – 1 Osnovni pokazatelji poslovnih subjekata po djelatnostima	88
10 – 2 Osnovni pokazatelji poslovnih subjekata prema klasi preduzeća	90

11	CIJENE	91	16	SPOLJNA TRGOVINA.....	133
11 – 1	Indeksi potrošačkih cijena.....	92	16 – 1	Bilans robne razmjene sa inostranstvom	134
11 – 2	Indeks potrošačkih cijena po grupama proizvoda	93	16 – 2	Robna razmjena Crne Gore sa članicama CEFTE	134
11 – 3	Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda	94	16 – 3	Zemlje sa najvećim učešćem u izvozu	134
12	POLJOPRIVREDA	95	16 – 4	Zemlje sa najvećim učešćem u uvozu.....	134
12 – 1	Poljoprivredno zemljište po kategorijama korišćenja	101	16 – 5	Uvoz robe po zemljama	135
12 – 2	Oranice prema načinu korišćenja	101	16 – 6	Izvoz robe po zemljama	136
12 – 3	Okućnice i/lvi baštne prema načinu korišćenja	101	16 – 7	Izvoz i uvoz po teritorijama	137
12 – 4	Požnjevena površina i proizvodnja važnijih usjeva na oranicama	102	16 – 8	Izvoz i uvoz po robnim sektorima SMTK	137
12 – 5	Proizvodnja krompira na okućnicu.....	102			
12 – 6	Proizvodnja važnijih vrsta povrća	103			
12 – 7	Proizvodnja važnijih vrsta voća i maslina	104			
12 – 8	Vinogradi i proizvodnja grožđa	104			
12 – 9	Proizvodnja sijena na livadama	104			
12 – 10	Konji, goveda, živila i košnice	105			
12 – 11	Ovce, koze i svinje	106			
12 – 12	Prodaja i klanje stoke	107			
12 – 13	Zaklana stoka u klanicama	108			
12 – 14	Proizvodnja mlijeka, vune, jaja i meda	108			
12 – 15	Veterinarske organizacije i radnici	109			
12 – 16	Prodaja i otkup proizv. poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	109			
12 – 17	Prodaja i otkup proizvoda poljoprivrede, šumarstva ribarstva, kolicine	109			
12 – 18	Ulov morske ribe po vrstama	110			
12 – 19	Ulov slatkodovne ribe po vrstama	110			
12 – 20	Uzgoj ribe i školjaka u akvakulturi	111			
12 – 21	Radnici u ribarstvu i brodovi i čamci	111			
12 – 22	Sertifikovani organski proizvođači	112			
12 – 23	Sertifikovani organski preradivači	112			
12 – 24	Sertifikovana površina organskih usjeva	113			
12 – 25	Sertifikovana organska stoka	113			
12 – 26	Proizv. sertif. organ. proizvoda život. porijekla	114			
12 – 27	Promet pesticida	114			
13	ŠUMARSTVO	115	19	TURIZAM.....	145
13 – 1	Površina šuma	116	19 – 1	Dolasci gostiju	146
13 – 2	Površina šuma po vrstama sastojina	116	19 – 2	Dolasci gostiju po vrstama turističkih mjesta	147
13 – 3	Površina šuma po namjeni	116	19 – 3	Noćenja gostiju po vrstama turističkih mjesta	147
13 – 4	Štete u šumama	117	19 – 4	Dolasci gostiju po vrstama ugostiteljskih jedinica	148
13 – 5	Podizanje i obnova šuma	117	19 – 5	Noćenja gostiju	149
13 – 6	Vještačko pošumljavanje	117	19 – 6	Noćenja gostiju po vrstama ugostiteljskih jedinica	150
13 – 7	Sječa drveta u šumama	118	19 – 7	Kružna putovanja stranih brodova	151
13 – 8	Sječa drveta u šumama po vrstama drveća	118	19 – 8	Dolasci stranih plovila u luke nautičkog turizma	151
13 – 9	Sječa drveta u šumama prema svojini	119	19 – 9	Posjetiocni na plovilima u lukama nautičkog turizma	151
13 – 10	Proizvodnja šumskih sortimenata	119			
13 – 11	Prosječna bruto masa po izvršiocima štete	119			
13 – 12	Površina lovištva, lovci i lovni objekti	120			
13 – 13	Brojno stanje divljači	120			
13 – 14	Odstranjeljena divljač	120			
14	INDUSTRIJA	121	20	SAOBRAĆAJ, SKLADIŠTENJE I VEZE.....	153
14 – 1	Indeks industrijske proizvodnje po oblastima	123	20 – 1	Željezničke pruge i stanice	155
14 – 2	Industrijski proizvodi	124	20 – 2	Prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju	155
14 – 3	Energetski bilans električne energije	126	20 – 3	Kategorizovani putevi i mostovi	155
15	GRADEVINARSTVO	127	20 – 4	Pretovar po načinu rukovanja	155
15 – 1	Stanovi za stalno stanovanje prema popisima	129	20 – 5	Sredstva preduzeća pretovarne djelatnosti u lukama	156
15 – 2	Vrijednost izvršenih građevinskih radova ostvaren od strane privrednih društava	129	20 – 6	Nabavka i utrošak goriva i maziva pretovarnih preduzeća	156
15 – 3	Utrošak građevinskog i pogonskog materijala	130	20 – 7	Promet putnika i robe na aerodromima	157
15 – 4	Stanovi izgrađeni od strane privrednih društava	131	20 – 8	Drumski putnički saobraćaj	157
15 – 5	Prosječna cijena kvadratnog metra stana u novogradnji	131	20 – 9	Teretni drumski saobraćaj	157
15 – 6	Broj izdatih građevinskih dozvola i broj stanova	131	20 – 10	Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila	158
			20 – 11	Broj saobraćajnih nezgoda u drumskom saobraćaju	158
			20 – 12	Utrošak pogonskog goriva i maziva u drum. saobraćaju	158
			20 – 13	Sredstva PTT saobraćaja i veza	159
			20 – 14	Poštanski, telegrafski i telefonski promet	159
			21	OBRAZOVANJE	161
			21 – 1	Predškolske ustanove	163
			21 – 2	Stopa upisa djece u predškolske ustanove	163
			21 – 3	Osnovni pokazatelji o osnovnim i srednjim školama	164
			21 – 4	Stopa upisa u osnovnu školu	165
			21 – 5	Stopa upisa u srednju školu	165
			21 – 6	Nastavno osoblje – visokoškolske ustanove	165
			21 – 7	Studenti osnovnih studija prema načinu finansiranja i polu	165
			21 – 8	Studenti prema načinu finansiranju i godinama studija	166
			21 – 9	Diplomirani student (osnovne studije)	166
			21 – 10	Stopa upisa na visoko obrazovanje	167
			21 – 11	Upisani na postdiplomske i doktorske studije	167
			21 – 12	Specijalisti, magistri i doktori po polu	167
			21 – 13	Magistri i doktori prema obrazovnom području naučnog rada	168
			21 – 14	Domovi učenika i studenata	169
			21 – 15	Zaposleni u domovima učenika i studentskim domovima	169

SADRŽAJ

22	NAUKA	171	29 – 10	Optužena lica za krivična djela	213
22 – 1	Razvoj naučno-istraživačke i istraživačko-razvojne djelat.....	172	29 – 11	Oštećena lica (žrtve) gdje su učinici krivičnog djela osuđena punoljetna lica	214
23	INFORMACIONO KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE	173	29 – 12	Oštećena lica (žrtve) gdje su učinici krivičnih djela osuđena maloljetna lica	214
24	KULTURA	177	II PREGLED PO OPŠTINAMA		
24 – 1	Muzeji i muzejske zbirke	179	30 – 1	Stanovništvo i domaćinstva po opštinama	218
24 – 2	Arhivi	179	30 – 2	Rodeni i umrli po polu i prirodni priraštaj	219
24 – 3	Pozorišta	179	30 – 3	Osnovni demografski pokazatelji po opštinama	221
24 – 4	Struktura emitera prema tehnološkoj/im platformama.....	180	30 – 4	Migracije stanovništva unutar Crne Gore po opštinama	223
24 – 5	Biblioteke	181	30 – 5	Zaposleni prema polu po opštinama, godišnji prosjek	225
24 – 6	Bioskopi.....	182	30 – 6	Stanovi i površina stanova prema korišćenju, druge nastanjene prostorije i nastanjena lica	226
24 – 7	Novine i časopisi	182	30 – 7	Stanovi za stalno stanovanje i površina prema vrsti stana i opremljenosti pomoćnim prostorijama	230
24 – 8	Knijige i brošure po oblastima.....	182	30 – 8	Stanovi za stalno stanovanje prema opremljenosti instalacijama po vrsti priključka i vrsti materijala	231
25	ZDRAVSTVO	183	30 – 9	Nastanjeni stanovi po broju lica i prema ukupnoj površini i broju prostorija	233
25 – 1	Bolnice i stacionari	185	30 – 10	Stanovi za stalno stanovanje po godini izgradnje i površini	234
25 – 2	Zdravstvena zaštita odraslih	186	30 – 11	Turizam	238
25 – 3	Zdravstvena zaštita žena	186	30 – 12	Promet u morskim lukama	240
25 – 4	Zdravstvena zaštita predškolske i školske djece	186	30 – 13	Redovne osnovne škole	241
25 – 5	Domovi zdravlja-specijalistička zdravstvena zaštita	187	30 – 14	Redovne srednje škole	242
25 – 6	Bolnice specijalističke ambulante	187	30 – 15	Studenti osnovnih studija prema prebivalištu	243
25 – 7	Prijavljeni slučajevi zaraznih bolesti.....	188	30 – 16	Zdravstveni radnici	244
25 – 8	Apotekarska ustanova „Montefarm“	190	30 – 17	Korisnici penzija	245
25 – 9	Zdravstveni radnici zaposleni u zdrav. i bolničke postelje.....	190	30 – 18	Dodatak za djecu	247
			30 – 19	Korisnici i oblici socijalne zaštite	249
			30 – 20	Osuđena punoljetna lica prema mjestu izvršenja djela i krivičnom djelu	250
26	PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE	191	III MEDUNARODNI PREGLED		
26 – 1	Penzijsko i invalidsko osiguranje	192	Izvori podataka	255	
27	SOCIJALNA ZAŠTITA – ESSPROS METODOLOGIJA.....	193	31 – 1	Stanovništvo sredinom godine	256
27 – 1	Ukupni troškovi socijalne zaštite i troškovi naknade	195	31 – 2	Stanovništvo, stope prirodnog prirastaja životrođenja i smrtnosti, površina i gustina naseljenosti	257
27 – 2	Udio pojedinih funkcija u ukupnim troškovima.....	195	31 – 3	Nezaposlenost	258
27 – 3	Udio troškova socijalne zaštite i troškova naknade	196	31 – 4	Zaposlenost	259
27 – 4	Udio novčanih i nenovčanih naknada u različitim funkcijama socijalne zaštite u Crnoj Gori.....	196	31 – 5	Bruto domaći proizvod, tržišne cijene (potrošna metoda)	260
27 – 5	Udio naknada soc. zaštite u različitim funkcijama soc. zaštite s obzirom na to temelje li se na provjeri materijalnog stanja ili ne	197	31 – 6	Indeks potrošačkih cijena	262
27 – 6	Ukupni prihodi socijalne zaštite prema vrsti.....	197	31 – 7	Izvoz i uvoz	263
28	SOCIJALNA ZAŠTITA	199			
28 – 1	Ustanove za socijalnu zaštitu.....	200			
28 – 2	Korisnici socijalne zaštite	200			
28 – 3	Dodatak za djecu	201			
29	PRAVOSUĐE	203			
29 – 1	Sudovi	204			
29 – 2	Sudovi za prekršaje.....	204			
29 – 3	Advokati i advokatski pripravnici	204			
29 – 4	Državni tužioци.....	205			
29 – 5	Prijavljena maloljetna lica prema krivičnom djelu, polu, vrsti odluke i trajanju pritvora	205			
29 – 6	Prijavljena punoljetna lica prema krivičnom djelu, polu, vrsti odluke i trajanju pritvora	206			
29 – 7	Osuđena lica za krivična djela	209			
29 – 8	Osuđena lica za krv. djela prema izrečenim sankcijama.....	210			
29 – 9	Osuđena punoljetna lica po starosti i grupi krivičnih djela.....	213			

CONTENTS

Preface.....	3	5	EMPLOYMENT AND EARNINGS.....	49	
Contents.....	5	5 – 1	Persons in employment, by NACE	53	
Abbreviations and symbols.....	11	5 – 2	Principal characteristics of population by activity and sex.....	56	
Principles of compiling the Yearbook	13	5 – 3	Women over age of 15, by activity.....	56	
I MONTENEGRO REVIEW					
1	GEOGRAPHY.....	17	5 – 4	Persons in employment, by sector of activity and sex.....	57
1 – 1	Territorial distribution of Montenegro.....	18	5 – 5	Employed by type and duration of contract and sector of activity	57
1 – 2	Area of Montenegro and municipalities	18	5 – 6	Employed persons by educational attainment level and sex, Montenegro 2021	58
1 – 3	Geographical coordinates of the extreme points	18	5 – 7	Employment	58
1 – 4	Land boundaries.....	18	5 – 8	Persons looking for employment.....	59
1 – 5	Coastline	18	5 – 9	Job seekers and unemployed persons registered at Employment Office	59
1 – 6	Natural lakes	18	5 – 10	Vacancies and persons employed through Employment Office	59
1 – 7	Accumulation lakes	18	5 – 11	Unemployed persons by claim job duration and sex	60
1 – 8	Mountain peaks over 1800 m	19	5 – 12	Unemployed persons by school attainment and sex	60
1 – 9	Major rivers	19	5 – 13	Additional LFS indicators	61
1 – 10	Earthquakes.....	20	5 – 14	Average earnings by NACE sectors	62
2 CLIMATE AND ENVIRONMENT					
2	CLIMATE AND ENVIRONMENT	23	6	GROSS DOMESTIC PRODUCT	65
2 – 1	Average monthly air temperature	25	6 – 1	Gross Output by NACE Rev. 2 and GDP at current prices	67
2 – 2	Monthly temperature (absolute max.).....	25	6 – 2	GDP by expenditure approach, at current prices	68
2 – 3	Monthly temperature (absolute min.).....	26	6 – 3	Gross value added by nace Rev. 2 and GDP at const. prices	69
2 – 4	Monthly precipitations	26	6 – 4	GDP by expenditure approach at constant prices	70
2 – 5	Average monthly relative air humidity.....	26	7	HOUSEHOLD CONSUMPTION	71
2 – 6	Average monthly cloudiness.....	27	7 – 1	Disposable resources and consumption of household	72
2 – 7	Number of rainy days.....	27	7 – 2	Structure of disposable resources and consumption of household	73
2 – 8	Maksimum snow depth	27	7 – 3	Availability of durables in households.....	74
2 – 9	Number of days with snow dept	28	8	POVERTY AND LIVING CONDITIONS	75
2 – 10	Number of days with strong wind	28	8 – 1	At risk of poverty threshold (relative poverty line)	76
2 – 11	Number of days with storm wind	28	8 – 2	The main indicators of at risk of poverty and inequality	76
2 – 12	Number of clear days.....	28	8 – 3	At risk of poverty rate by sex	76
2 – 13	Number of forecast days.....	29	8 – 4	At risk of poverty rate by age	76
2 – 14	Use and protection of waters in localities	29	8 – 5	At risk of poverty rate by type of settlement	76
2 – 15	Use and protection of waters in industry	30	8 – 6	At risk of poverty rate by regions	77
2 – 16	Irrigation	30	8 – 7	At risk of poverty rate by the most frequent activity status.	77
3 SOCIAL AND POLITICAL SYSTEM					
3	SOCIAL AND POLITICAL SYSTEM	31	8 – 8	At risk of poverty rate before and after social transfers.....	77
3 – 1	Montenegrin premature parliamentary election, 11. 06. 2023.....	32	8 – 9	At risk of poverty rate or social exclusion rate and component	77
3 – 2	Electoral lists according to the received votes and number of mandates at premature parliamentary elections, held on 11. June 2023	32	8 – 10	At risk of poverty rate by household type.....	78
3 – 3	Elections for President of Montenegro, 2023	33	9	INVESTMENTS.....	79
3 – 4	Elections for President of Montenegro, 2023	33	9 – 1	Realized investments in fixed capital of legal persons and private sector without legal persons (physical persons)	80
4 POPULATION					
4	POPULATION	35	9 – 2	Payments for investments in fixed capital by financial sources and investor's activity	80
4 – 1	Area, population and households, according to censuses.....	38	9 – 3	Realized investments in fixed capital by technical structure and investors's	82
4 – 2	Natural population changes	38	9 – 4	Realized investments in fixed capital by investor's activity	83
4 – 3	Population by age group and sex, according to censuses.....	39	9 – 5	Realized investments in new fixed capital by purpose and technical structure	85
4 – 4	Population aged 10 and over, by literacy, sex and age groups, according to censuses.....	41	10	STRUCTURAL BUSINESS STATISTICS	87
4 – 5	Population by activity and sex	42	10 – 1	Main indicators of enterprises by activities	88
4 – 6	Basic demographic indicators	42	10 – 2	Main indicators of enterprises by size classes	90
4 – 7	Fertility rates	43			
4 – 8	Specific mortality rates	44			
4 – 9	Live births	45			
4 – 10	Infant deaths by age group	45			
4 – 11	Deaths by age group and sex	46			
4 – 12	New marriages	47			
4 – 13	New marriages according to previous marital status of a bridegroom and bride	47			
4 – 14	Divorces	48			

CONTENTS

11	PRICES	91		
11 – 1	Consumer price index	92	16 – 1	External trade balance .....
11 – 2	Consumer price index by group of products	93	16 – 2	Trade of goods between Montenegro and CEFTA countries .....
11 – 3	Producers Price Indices for industrial products	94	16 – 3	Countries with the largest share in export .....
			16 – 4	Countries with the largest share in import .....
			16 – 5	Import of goods, by countries .....
			16 – 6	Export of goods, by countries .....
			16 – 7	Export and import by territories .....
			16 – 8	Export and import by SITC goods sections .....
12	AGRICULTURE	95		
12 – 1	Agricultural land by categories of use	101		
12 – 2	Arable land by type of cultivation	101		
12 – 3	Kitchen gardens and/or gardens by type of cultivation	101		
12 – 4	Harvested area and production of some important crops on arable land	102		
12 – 5	Production of potatoes in kitchen garden and/or gardens	102		
12 – 6	Product. of some important vegetables	103		
12 – 7	Production of some important fruits and olives	104		
12 – 8	Vineyards production of grapes	104		
12 – 9	Production of hay meadows	104		
12 – 10	Horses, cattle, poultry and beehives	105		
12 – 11	Sheep, goats and pigs	106		
12 – 12	Sold and slaughter livestock	107		
12 – 13	Livestock slaughtered in abattoirs	108		
12 – 14	Production of milk, wool, eggs and honey	108		
12 – 15	Veterinary organizations and workers	109		
12 – 16	Sale and purchase of agricultural, forestry and fishery product	109		
12 – 17	Sale and purchase of agricultural., forestry and fishery, quantities	109		
12 – 18	Catch of saltwater fish by species	110		
12 – 19	Catch of freshwater fish by species	110		
12 – 20	Breeding fish and mollusc in aquaculture	111		
12 – 21	Workers in fishing industry, ships and boats	111		
12 – 22	Certified Registered Operators	112		
12 – 23	Certified Registered Organic Processors	112		
12 – 24	Certified Organic Crop Area	113		
12 – 25	Certified Organic Livestock	113		
12 – 26	Production Of Certified Organic Products Of Animal Origin	114		
12 – 27	Turnover of pesticide	114		
13	FORESTRY	115		
13 – 1	Forest area	116		
13 – 2	Forest area by type of stands	116		
13 – 3	Forest area by purpose	116		
13 – 4	Damages in forests	117		
13 – 5	Growing and regeneration	117		
13 – 6	Artificial Afforestation	117		
13 – 7	Cutting of trees in forests	118		
13 – 8	Cutting of trees in forests by type of stands	118		
13 – 9	Cutting of trees in forests by ownership	119		
13 – 10	Production of Forest Assortments	119		
13 – 11	Average gross volume of cut trees by the operators	119		
13 – 12	Area of hunting grounds, hunters and hunting facilities	120		
13 – 13	Number of game	120		
13 – 14	Shot game	120		
14	INDUSTRY	121		
14 – 1	Indices of industrial production by groups	123		
14 – 2	Industrial products	124		
14 – 3	Energy balance of electricity	126		
15	CONSTRUCTION	127		
15 – 1	Dwellings for permanent living, by censuses	129		
15 – 2	Value of finalized construction works realized by companies	129		
15 – 3	Consumption of building material, electricity and fuel	130		
15 – 4	Housing construction	131		
15 – 5	Prices of newly built dwellings per 1 m ²	131		
15 – 6	Numb. of building permits issued and numb. of dwellings	131		
16	EXTERNAL TRADE	133		
16 – 1	External trade balance	134		
16 – 2	Trade of goods between Montenegro and CEFTA countries	134		
16 – 3	Countries with the largest share in export	134		
16 – 4	Countries with the largest share in import	134		
16 – 5	Import of goods, by countries	135		
16 – 6	Export of goods, by countries	136		
16 – 7	Export and import by territories	137		
16 – 8	Export and import by SITC goods sections	137		
17	INTERNAL TRADE	139		
17 – 1	Turnover of goods by goods type and retail trade activities	140		
17 – 2	Annual indices in the wholesale trade by type of commodity	141		
18	OTHER SERVICES	143		
18 – 1	Turnover indices of other services	144		
18 – 2	Turnover indices of wholesale and retail trade of motor vehicles and motocycles	144		
19	TOURISM	145		
19 – 1	Tourist arrivals	146		
19 – 2	Tourist arrivals by type of tourist resorts	147		
19 – 3	Tourist overnight stays by type of tourist resorts	147		
19 – 4	Tourist arrivals, by type of accommodation facilities	148		
19 – 5	Tourist overnight stays	149		
19 – 6	Tourist overnight stays by type of accommodation facilities	150		
19 – 7	Cruises of foreign vessels	151		
19 – 8	Arrivals of foreign vessels in nautical ports	151		
19 – 9	Number of persons arrived by vessels in nautical ports	151		
20	TRANSPORT, STORAGE AND COMMUNICATIONS	153		
20 – 1	Railways and railroad stations	155		
20 – 2	Railway transport of passengers and goods	155		
20 – 3	Categorized roads and bridges	155		
20 – 4	Trans-shipment by mode of handling	155		
20 – 5	Means of trans-shipping firms at ports	156		
20 – 6	Purchase and consumption of fuel and lubricant by transshipping firms	156		
20 – 7	Passengers and goods traffic at airports	157		
20 – 8	Road passenger transport	157		
20 – 9	Road goods transport	157		
20 – 10	Number of registered road motor vehicles and trailers	158		
20 – 11	Number of injury accidents in road transport	158		
20 – 12	Consumption of fuels and lubricant in road transport	158		
20 – 13	Means of postal, telegraph and telephone commun	159		
20 – 14	Postal, telegraph and telephone communications	159		
21	EDUCATION	161		
21 – 1	Pre-school institutions	163		
21 – 2	Enrollment rate of children into preschool institutions	163		
21 – 3	Basic indicators of primary and secondary education	164		
21 – 4	Enrollment rate in primary school	165		
21 – 5	Enrollment rate in secondary school	165		
21 – 6	Teaching staff – academic institutions	165		
21 – 7	Students basic studies by source of financing and sex	165		
21 – 8	Students by source of financing and year of studies	166		
21 – 9	Faculty graduates (basic studies)	166		
21 – 10	Enrollment rate in higher education	167		
21 – 11	Enrolled in postgraduate studies and doctoral studies	167		
21 – 12	Specialists, masters and doctors by gender	167		
21 – 13	Masters and doctors degrees by educational fields	168		
21 – 14	Pupils and students dormitories	169		
21 – 15	Employees in pupils' and students' dormitories	169		

CONTENTS

22	SCIENCE	172	29 – 8 Persons convicted of criminal acts, by type of sanctions.....	210	
22 – 1	Development of scientific-research and experimental - development activities.....	172	29 – 9 Adults convicted, by age and type of criminal acts.....	213	
			29 – 10 Persons accused of criminal acts.....	213	
			29 – 11 Victims of criminal acts – where factors of criminal acts are convinced major aged	214	
			29 – 12 Victims of criminal acts – where actors of criminal acts are convinced minor aged	214	
23	INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES	173	II REVIEW BY MUNICIPALITIES		
23 – 1	Percent of households with internet access at home.....	175	30 – 1 Population and households by municipalities	218	
23 – 2	Device for internet access at home	175	30 – 2 Births deaths by sex and natural increase.....	219	
23 – 3	Internet connections type which were most recently used.....	175	30 – 3 Basic demographic indicators by municipalities	221	
23 – 4	Individuals that have used internet at home.....	175	30 – 4 Internal migrations by municipalities of Montenegro	223	
23 – 5	Individuals by average internet usage in the last three months, in percentage	175	30 – 5 Persons in employment by sex, annual average	225	
23 – 6	ICT usage in enterprises	175	30 – 6 Dwellings and area by use, other occupied premises and occupants	226	
24	CULTURE.....	177	30 – 7 Dwellings for permanent living and area by type of dwelling, and auxiliary premises	230	
24 – 1	Museums and museum collections	179	30 – 8 Dwellings for permanent living according to installation equipment by type of installation and building material.....	231	
24 – 2	Archives	179	30 – 9 Occupied dwellings by number of occupants and according to total area and number of premises	233	
24 – 3	Theatres.....	179	30 – 10 Dwellings for permanent living by year of construction and area	234	
24 – 4	Structure of broadcasters by transmission platform.....	180	30 – 11 Tourism	238	
24 – 5	Libraries	181	30 – 12 Traffic in seaports.....	240	
24 – 6	Cinemas.....	182	30 – 13 Regular primary schools.....	241	
24 – 7	Newspapers and magazines	182	30 – 14 Regular secondary schools	242	
24 – 8	Books and brochures by subjects	182	30 – 15 Students by place of residence	243	
25	HEALTH	183	30 – 16 Health workers	244	
25 – 1	Hospitals and stationary facilities	185	30 – 17 Pension beneficiaries	245	
25 – 2	Health care for adults	186	30 – 18 Children's allowances.....	247	
25 – 3	Health care for women	186	30 – 19 Beneficiaries and type of social welfare	249	
25 – 4	Health care for pre-school and school children	186	30 – 20 Convicted adults by criminal acts and place of a crime.....	250	
25 – 5	Primary health center specialised health care	187			
25 – 6	Hospitals, ambulances of specialists	187			
25 – 7	Registered cases of contagious disease	188			
25 – 8	Pharmacy "Montefarm"	190			
25 – 9	Health workers employed in public health services and beds available	190			
26	PENSION AND DISABILITY INSURANCE	191	III INTERNATIONAL REVIEW		
26 – 1	Pension and disability insurance	192	31 – 1 Sources of data	255	
27	SOCIAL PROTECTION – ESSPROS METHODOLOGY	193	31 – 2 Mid year population estimates	256	
27 – 1	Total soc. protection expenditures and expenditures for soc ...	195	31 – 2 Population, rate of increase, birth and death rates, surface area and density for the world, major areas and regions	257	
27 – 2	Share of each function in total amount of soc. protection benefits	195	31 – 3 Unemployment	258	
27 – 3	Share of soc. protection expenditures and expenditures for	196	31 – 4 Employment	259	
27 – 4	Share of soc. Protection benefits in cash and social prot. benefits in kind in each function in Montenegro	196	31 – 5 Gross Domestic Product at market prices (expenditure approach)	260	
27 – 5	Share of soc. benefits in each function with regard to whether they are means tested or not.....	197	31 – 6 Consumer price indices	262	
27 – 6	Total social protection by type	197	31 – 7 Exports and imports	263	
28	SOCIAL WELFARE	199			
28 – 1	Social welfare institutions	200			
28 – 2	Social welfare beneficiaries	200			
28 – 3	Children's allowance	201			
29	JUDICIARY	203			
29 – 1	Courts	204			
29 – 2	Courts for misdemeanors	204			
29 – 3	Lawyers and law apprentices	204			
29 – 4	State prosecutors	205			
29 – 5	Reported juveniles, by criminal acts, sex, type of court decision and duration of confinement.....	205			
29 – 6	Reported adults, by criminal acts, sex, type of court decision and duration of confinement.....	206			
29 – 7	Persons convicted of criminal acts	209			

SKRAĆENICE

ABBREVIATIONS

BDP	= Bruto domaći proizvod
Br	= broj
BRT	= bruto-registarska tona
BT	= bruto tona
CIF	= vrijednost robe na granici pri uvozu
cm	= santimetar
COICOP	= Klasifikacija individualne potrošnje prema namjeni
DWT	= bruto nosivost (tona) broda
ESA	= evropski sistem računa
EUR	= euro
EU	= Evropska unija
FISIM	= usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene
FOB	= vrijednost robe na granici pri izvozu robe,
GWh	= gigavat čas
Ha	= hektar
HE	= hidroelektrana
hl	= hektolitar
hilj.	= hiljada
KD	= Klasifikacija djelatnosti
kg	= kilogram
km	= kilometar
kom.	= komad
KS	= konjska snaga
KV	= kvalifikovani radnik
KW	= kilovat
KWh	= kilovat-čas
l	= litar
m	= metar
m²	= metar kvadratni
m³	= metar kubni
mil.	= milion
q	= metrička centa, 100 kg
MW	= megavat
MWh	= megavat čas
NF	= normalni format
NKV	= nekvalifikovani radnik
NRT	= neto-registar-tona
NSS	= niža stručna sprema
PDV	= Porez na dodatu vrijednost
PKV	= polukvalifikovani radnik
p/km	= putnički kilometri
PTT	= pošta, telegraf, telefon
sek.	= sekund
SBS	= Strukturna biznis statistika
SMP	= Srednja i mala preduzeća
SMTK	= Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
SNA	= Sistem nacionalnih računa
SSS	= srednja stručna sprema
str.	= strana
t	= tona
t/km	= tonski kilometri
TT	= telegraf i telefon
USD	= američki dolar
VKV	= visokokvalifikovani radnik
VSS	= visoka stručna sprema
VS	= viša stručna sprema

GDP	= Gross domestic product
No	= number
GRT	= gross registered tons
GT	= gross tons
CIF	= Import value of commodities
Cm	= centimetre
COICOP	= Classification of individual consumption by purpose
DWT	= deadweight tons
ESA	= European System of Accounts
EUR	= euro
EU	= The European Union
FISIM	= Financial intermediation services indirectly measured
FOB	= Export value of commodities
GWh	= gigawatt-hour
Ha	= hectare
HE PS	= Hydroelectric power station
hl	= hectolitre
thous.	= thousand
NACE Rev.2	= Classification of Economic Activities in the European Community
kg	= kilogram
km	= kilometre
pcs.	= pieces
HP	= horse power
QW	= qualified worker
KW	= kilowatt
KWh	= kilowatt hour
L	= litre
M	= meter
m²	= square meter
m³	= cubic meter
Mil	= million
MC	= metric cent
MW	= megawatt
MWh	= megawatt-hour
NF	= normal format
UQW	= unqualified worker
NRT	= net registered tons
LE	= lower education
VAT	= Value added tax
HFQ	= Half-qualified worker
P/km	= passenger-kilometres
PTT	= post, telegraph and telephone
sec.	= second
SBS	= Structural business statistics
SMEs	= Small and medium-sized enterprises
SITC	= Standard International Trade classific.
SNA	= System of National Accounts
SE	= secondary education
pg.	= page
T	= ton / tonne
t/km	= tonne-kilometre
TT	= telegraph and telephone
USD	= United States Dollar
HQ	= highly qualified worker
HRE	= higher education
HE	= high education

SIMBOLI

SYMBOLS

Nema pojave	=	-	= No occurrence of event
Ne raspolaže se podatkom	=	...	= Data not available
Podatak je manji od 0,5 od date jedinice mjere	=	0	= Value not zero but less than 0,5 of the unit of measurement
Prosjek	=	Ø	= Average
Preliminarni podatak	=	(p)	= Preliminary data
Ispravljen podatak	=	*	= Corrected data
Nepotpun, odnosno nedovoljno precizan podatak	=	( )	= Incomplete or insufficiently accurate data

NAČELA UREĐIVANJA GODIŠNJAKA

Izbor i raspored građe

Sistemizacija podataka za ovaj Godišnjak izvršena je podjelom u tri dijela.

- I Pregled za Crnu Goru,
- II Pregled po opština i
- III Međunarodni pregled.

U okviru prvog dijela rezultati istraživanja su prikazani prema sljedećem redoslijedu: geografski pregled, klima i životna sredina, društveno i političko uređenje, stanovništvo, zaposlenost i zarade (plate), bruto domaći proizvod, potrošnja stanovništva, siromaštvo i uslovi života, investicije, cijene, strukturalna biznis statistika, poljoprivreda, šumarstvo, industrija, građevinarstvo, spoljna trgovina, unutrašnja trgovina, ostale usluge, turizam, saobraćaj, skladištenje i veze, obrazovanje, nauka, informaciono komunikacione tehnologije, kultura i sport, zdravstvo, socijalno osiguranje, socijalna zaštita i pravosuđe. Težilo se, po pravilu, prikazivanju što dužih vremenskih serija, detaljnije po pojedinim obilježjima. Od ovog principa je odstupano kada su nedostajali podaci za pojedine godine, zbog uporedivosti ili iz tehničkih razloga (nedostatak prostora).

U drugom dijelu prikazan je uži izbor osnovnih podataka iz većine poglavlja prvog dijela.

Obim građe u pregledu po opština je nešto manji, jer odgovarajući podaci ne postoje za opštine (podaci dobijeni uzorkom planiranim za Crnu Goru kao cjelinu), ili pak što podatak nije značajan kao karakteristika za malo područje kakvo predstavlja opština.

U trećem dijelu koji se odnosi na međunarodni pregled prikazan je izbor podataka iz statističkih publikacija UN i EUROSTAT-a, a zasnovan je na selekciji osnovnih podataka za koje postoji veće interesovanje korisnika.

Detaljni i specifični podaci potrebni za rad stručnjaka užih specijalnosti dati su u drugim statističkim publikacijama Uprave za statistiku Crne Gore.

Izvori podataka i metodološka objašnjenja

Objavljene podatke prikuplja i obrađuje Uprava za statistiku kao glavni nosilac i diseminator statističkih podataka, redovnim statističkim istraživanjima, povremenim popisima i anketama. Godišnjak sadrži i podatke drugih proizvođača zvanične statistike: Uprave prihoda i carina, Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja, Fonda za zdravstveno osiguranje, Instituta za javno zdravlje Crne Gore.

Da bi građa bila još potpunija, uključeni su i podaci sljedećih institucija: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju, Uprave za katastar i državnu imovinu, Advokatske komore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Ministarstvo pravde i drugih.

Izvori podataka za svako poglavje posebno, dati su u „Metodološkim objašnjenjima“ i onim redom kojim je prikazana i statistička građa u tabelarnom dijelu Godišnjaka.

Objašnjenja inače, sadrže ukratko:

- a) Izvore i metode prikupljanja podataka
- b) Obuhvat
- c) Definicije

Obuhvat i uporedivost

S obzirom da je obuhvat pojedinih pojava koje statistika istražuje različit – potpun ili djelimičan, u „Metodološkim objašnjenjima“ je to posebno naglašeno. Pojave koje nisu obuhvaćene potpuno, najčešće su jedinice Vojske i Ministarstva unutrašnjih poslova i dr.

Tehnika prikazivanja

Numeracija tabela u Godišnjaku je izvršena na taj način što prvi broj u naslovu označava poglavje, a drugi broj je redni broj tabele unutar poglavlja.

PRINCIPLES OF COMPILING THE YEARBOOK

Selection and sequence of contents

The data in this Yearbook are organized in three main sections:

- I Montenegro Review,
- II Review by Municipalities, and
- III International Review.

Under the first section the survey results are presented according to the following: geography, climate and environment, social and political system, population, employment and earnings, gross domestic product, household consumption, poverty and living conditions, investments, prices, structural business statistics, agriculture, forestry, industry, construction, external trade, internal trade, other services, tourism, transport, storage, and communications, education, science, information and communication technology, culture and sport, public health, social insurance, social welfare, and judiciary. The intention was to present as long time series as possible with detailed review of some characteristics. This principle was not followed in cases where data were missing for some years, where comparison was not possible or for certain technical reasons (insufficient space).

The second section presents closer selection of main data from the most of chapters in the first part.

The scope of material by municipalities is somewhat less, because appropriate data for municipalities do not exist (the data obtained by the sample planned for Montenegro as the total) or because the data are not important as the characteristics for a small area such as a municipality.

The third part that refers to the international review presents the selection of data from statistical publications UN and Eurostat, and the selection is done on the basis of interests shown by users.

Detailed and specific data necessary for experts' analyses are published in other statistical publications of Statistical Office of Montenegro.

Data sources and methodological notes

The published data are collected and processed by Statistical Office as the main coordinator and disseminator of statistical data, through regular statistical surveys, census rounds and interviews. The Yearbook also contains the data of other official statistical producers: Revenue and Customs Administration, Montenegro Capital Market Authority, Pension and Disability Insurance Fund, Health Fund, Public Health Institute of Montenegro.

In order to make the contents more complete, the data of the following institutions have been included: Hydro-meteorological and Seismological Institute, Directorate for Cadastre and State Property, Employment Office of Montenegro, Ministry of Justice, etc.

Data sources for every chapter are provided in 'Methodological Notes', following the order of statistical material given in tables of the Statistical Yearbook.

Explanations comprises the following:

- a) Sources and methods of data collection;
- b) Coverage;
- c) Definitions.

Coverage and comparability

Precise explanation about full or partial coverage of certain phenomena observed by statistics is provided in Methodological notes. The phenomena not covered completely are mostly units of Military and Ministry of Internal Affairs, etc.

Data presentation technique

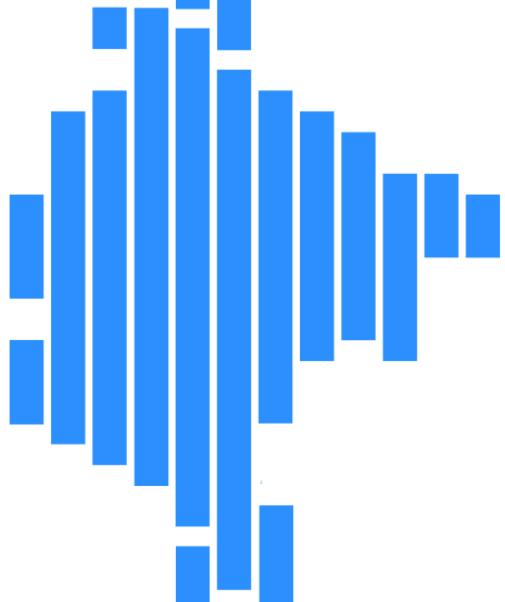
The numeration of tables in the Yearbook is made so that the first number in the title refers to the chapter number, and the second number is ordinal number of table under the chapter.

**PREGLED ZA
CRNU GORU**

**MONTENEGRO
REVIEW**

GEOGRAFSKI PREGLED

Podaci dati u geografskom pregledu:

Teritorijalna podjela, površina Crne Gore i opština; geografske koordinate krajnjih tačaka; dužina kopnenih granica; dužina morske obale; prirodna i akumulaciona jezera i planinski vrhovi preko 1 800 metara nadmorske visine, dobijeni su od Uprave nekretnine

Na dijelu teritorije Crne Gore još uvijek nije uspostavljena evidencija katastra nepokretnosti. Nakon kompletiranja premjera za ovaj dio na kojem je važeća evidencija popisnog kataстра, biće dostupni precizni podaci o površini Crne Gore. Na godišnjem nivou podaci su podložni promjeni zbog tekućih aktivnosti na izradi evidencije katastra nepokretnosti i potvrđivanja baze podataka saglasno Zakonu o državnom premjeru i katastru nepokretnosti.

Podaci o zemljotresima preuzeti su od Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore.

GEOGRAPHY

The data given in the geographical overview:

Territorial distribution and area of Montenegro and municipalities; geographical coordinates of the final points; length of land borders; Length of sea coast; natural and artificial lakes and mountain peaks over 1 800 m of height above sea level, obtained from the Real Estate Administration.

Real estate cadastre records have not yet been established in part of the territory of Montenegro. After completing the survey for this part where the census cadastre records are valid, precise data on the area of Montenegro will be available. At the annual level, the data are subject to change due to current activities on the preparation of real estate cadastre records and certification of the database in accordance with the Law on State Surveying and Cadastre of Immovable Property.

Data on earthquakes are obtained from Institute of Hydrometeorology and Seismology.

1 – 1. TERRITORIJALNA PODJELA CRNE GORE

TERRITORIAL DISTRIBUTION OF MONTENEGRO

Glavni grad Capital	Prijestonica Metropolis	Broj opština ¹⁾ Number of municipalities ¹⁾ stanje decembar 2024. As on December 2024	Broj naselja, Popis 2023. Number of settlements, Census 2023	Gradska naselja Urban settlements
Podgorica	Cetinje	25	1 369	93

¹⁾ Uključen Glavni grad i Prijestonica¹⁾ Included Capital and Old Royal Capital1 – 2. POVRŠINA CRNE GORE I OPŠTINA¹⁾AREA OF MONTENEGRO AND MUNICIPALITIES¹⁾km²km²

Crna Gora ²⁾ Montenegro ²⁾	Andrijevica	Bar	Berane	Bijelo Polje	Budva	Cetinje	Danilovgrad	Gusinje	Herceg Novi	Kolašin	Kotor
13 883	330	504	499	923	122	898	475	157	234	906	336

/nastavak/

/continued/

Mojkovac	Nikšić	Petnjica	Plav	Pljevlja	Plužine	Podgorica ³⁾	Rožaje	Šavnik	Tivat	Tuzi ³⁾	Ulcinj	Zeta ³⁾	Žabljak
359	2 087	174	326	1 343	853	997	431	556	47	242	261	152	447

Izvor: Uprava za nekretnine

Source: Real Estate Administration

- ¹⁾ Na godišnjem nivou podaci su podložni promjeni zbog tekućih aktivnosti na izradi evidencije kataстра nepokretnosti i potvrđivanja baze podataka saglasno Zakonu o državnom premjeru i katastru nepokretnosti.
- ²⁾ Razlika ukupne površine Crne Gore i zbira površina po opština odnosi se na površinu Skadarskog jezera koja pripada teritoriji Crne Gore.
- ³⁾ Za Opštine Tuzi i Zeta data približna (privremena) površina, do završetka postupka razgraničenja Glavnog grada Podgorice i Opštine Tuzi.

¹⁾ At the annual level, the data are subject to change due to current activities to develop the record of cadastre of immovable property and validation of the database agreeing to Law on State Surveying and Cadastre of Immovable Property.

²⁾ The difference between the total area of Montenegro and the total area per municipalities represents the area of Skadar Lake belonging to the territory of Montenegro.

³⁾ For municipalities of Tuzi and Zeta, temporary area has been given until the demarcation procedure between Capital of Podgorica and Municipality of Tuzi is finished.

1 – 3. GEOGRAFSKE KOORDINATE
KRAJNJIH TAČAKAGEOGRAPHICAL COORDINATES
OF THE EXTREME POINTS

	Mjesto Place	Opština Municipality	Sjeverna geografska širina North geographical latitude	Istočna geografska dužina East geographical longitude
Sjever/ North	Močevići	Pljevlja	43° 32'	18° 58'
Jug / South	Ada	Ulcinj	41° 52'	19° 22'
Istok / East	Jablanica	Rožaje	42° 53'	20° 21'
Zapad / West	Sutorina	Herceg Novi	42° 29'	18° 26'

Izvor: Uprava za nekretnine

Source: Real Estate Administration

1 – 4. DUŽINA KOPNENIH GRANICA, km¹⁾LAND BOUNDARIES, km¹⁾

Ukupno Total	Kopnena granica prema / Land boundary with					
	Hrvatskoj Croatia	Bosni i Hercegovini Bosnia and Herzegovina	Srbiji Serbia	Albaniji Albania	Kosovu Kosovo	
716,02	20,04	257,62	170,76	189,69	77,91	

Izvor: Uprava za nekretnine

Source: Real Estate Administration

¹⁾ Na osnovu važeće katastarske evidencije (Katastri zemljišta i nepokretnosti)¹⁾ Based on valid cadastral records (Land and Real Estate Cadastres)

1 – 5. DUŽINA MORSKE OBALE

COASTLINE

CRNA GORA / MONTENEGRO		293,5 km

1 – 6. PRIRODNA JEZERA / NATURAL LAKES

1 – 7. AKUMULACIONA JEZERA / ACCUMULATION LAKES

Prirodna Natural	Površina Area, km ²	Nadmorska visina, m Altitude, m	Najveća dubina, m Maximum depth, m	Opština Municipality
Biogradsko Plavsko	0,23 1,99	1 094 906	12,1 9,1	Kolašin Plav
Skadarsko	369,7	6	44	Bar, Podgorica, Cetinje
Crno Šasko	0,52 3,6	1 418 1,4	49,1 7,8	Žabljak Ulcinj

Izvor: Uprava za nekretnine

Source: Real Estate Administration

Akumulaciona Accumulation	Površina Area, km ²	Nadmorska visina u m Altitude, m	Najveća dubina, m Maximum depth, m	Opština Municipality
Krupac Liverovići	5,2 0,9	620 736	8 ...	Nikšić Nikšić
Piva	112,5	675	187,5	Plužine
Slano	8,9	621	12	Nikšić

1 – 8. PLANINSKI VRHOVI PREKO 1 800 m

Planina Mountain	Vrh Peak	Visina, m Altitude, m
Durmitor	Bobotov kuk	2 522
Prokletije	Maja Rozit	2 522
Komovi	Kom Kučki	2 487
Komovi	Kom Vasojevićki	2 460
Durmitor	Šljeme	2 445
Hajla	Hajla	2 403
Bioč	Bioč	2 396
Maglić	Maglić	2 386
Bogićevica	Bogićevica	2 358
Volujak	Studenac	2 254
Durmitor	Suva Rltina	2 284
Hajla	Štedim	2 272
Sinjajevina	Babin Zub	2 253
Ljubišnja	Demjačiste	2 238
Lola	Kapa Moračka	2 227
Gradište	Gradište	2 214
Visitor	Visitor	2 210
Sinjajevina	Jablanov Vrh	2 223
Visitor	Visitor	2 196
Žijevo	Štitan	2 182
Lola	Zebalac	2 157
Prokletije	Mali Sapit	2 148
Crna Planina	Maglić	2 141
Maganik	Međeđi Vrh	2 139
Bjelasica	Crna Glava	2 137
Žijevo	Žijevo	2 130
Zeletin	Zeletin	2 125
Maganik	Petrov Vrh	2 123

MOUNTAIN PEAKS OVER 1800 m

Planina Mountain	Vrh Peak	Visina, m Altitude, m
Bjelasica	Strmenica	2 122
Hajla	Maja Dramadol	2 119
Bjelasica	Zekova Glava	2 116
Žijevo	Vila	2 093
Pivska planina	Veliki Bruškovac	2 093
Sinjajevina	Pećarac	2 041
Lukavica	Veliki Žurim	2 030
Žijevo	Suvi Vrh	2 029
Sinjajevina	Babin Vrh	2 010
Vojnik	Vojnik	1 998
Ljubišnja	Mala Ljubišnja	1 991
Bjelasica	Ogorjela Glava	1 986
Ključ	Otmičevac	1 972
Komovi	Kukino Brdo	1 964
Smiljevica	Smiljevica	1 963
Golija	Ledenice	1 945
Golija	Golija	1 943
Mokra	Kape	1 932
Prekornica	Kula	1 926
Ključ	Ključ	1 926
Korman	Korman	1 896
Orjen	Orjen	1 895
Golija	Dobrelica	1 883
Crna Planina	Crna Planina	1 858
Sinjajevina	Mramorje	1 852
Turija	Turija	1 850
Čakor	Čakor	1 849
Bunetina	Bunetina	1 938

Izvor: Uprava za nekretnine

Source: Real Estate Administration

1 – 9. VAŽNIJE RIJEKE

MAJOR RIVERS

	Dužina u km Length, km		Površina sliva u km ² Area of river basin, km ²		Nadmorska visina, m Altitude, m		Ušće u : Flowing into:
	ukupno Total	u Crnoj Gori In Montenegro	ukupno Total	u Crnoj Gori In Montenegro	izvori ili utoka u CG Sources or inflows on territory of MNE	ušća ili isteka iz CG Mouths of river or outflows from MNE	
Lim	220	123	5 784	2 557	925,0	296,0	Drinu / Drina
Tara	146,4	141	2 040	2 040	1 215,0	434,8	Drinu / Drina
Ćehotina	125	100	1 501	1 109	1 020,0	380,0	Drinu / Drina
Morača	99,5	99,5	3 257	3 257	945,0	4,5	Skadarsko jezero / Skadar Lake
Piva	78	78	1 567	1 567	1 110,0	434,8	Drinu / Drina
Zeta	65	65	1 597	1 597	75,0	27,5	Moraču / Moracha
Bojana ¹⁾	40	30	...	...	2,7	-1,9	Jadransko more / Adriatic Sea

Izvor: Uprava za nekretnine

Source: Real Estate Administration

¹⁾ Granična sa Albanijom¹⁾ Bordering on Albania

1 – 10. ZEMLJOTRESI

EARTHQUAKES

	Broj zemljotresa prema stepenu intenziteta ¹⁾ Number of earthquakes by degree of intensity ¹⁾						
	Ukupno <i>Total</i>	IX	VIII	VII	VI	V	manje od V <i>Under V</i>
1985	132	-	-	-	2	34	96
1986	214	-	-	-	1	16	197
1987	162	-	-	-	-	3	159
1988	146	-	-	-	-	3	143
1989	146	-	-	-	-	3	143
1990	117	-	-	-	-	4	113
1991	361	-	-	-	-	7	354
1992	285	-	-	-	2	5	278
1993	194	-	-	-	-	5	189
1994	267	-	-	-	1	6	260
1995	192	-	-	-	-	5	187
1996	180	-	-	-	-	5	175
1997	144	-	-	-	-	4	140
1998	169	-	-	-	-	3	166
1999	147	-	-	-	-	2	145
2000	156	-	-	-	-	3	153
2001	148	-	-	-	-	2	146
2002	161	-	-	-	-	3	158
2003	161	-	-	-	1	2	158
2004	170	-	-	-	-	3	167
2005	164	-	-	-	1	3	160
2006	129	-	-	-	-	6	123
2007	98	-	-	-	-	1	97
2008	162	-	-	-	1	2	159
2009	203	-	-	-	1	7	195
2010	455	-	-	-	2	10	443
2011	287	-	-	1	4	7	275
2012	237	-	-	2	1	1	233
2013	380	-	-	1	2	9	368
2014	141	-	-	-	1	2	138
2015	186	-	-	-	-	7	179
2016	135	-	-	-	1	2	132
2017	222	-	-	-	-	3	219
2018	242	-	-	1	-	5	236
2019	463	-	1	2	16	37	407
2020	154	-	-	-	-	2	152
2021	326	-	-	-	5	4	317
2022	242	-	-	-	-	1	241
2023	353	-	-	-	-	2	351

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology

¹⁾ Intenzitet zemljotresa u epicentru određen je po međunarodnoj Mercalli-Cancani-Siebergeovoj skali (MCS)¹⁾ Earthquake intensity in epicentre is determined according to international Mercalli-Cancani-Sieberg scale (MCS)

1 – 11. ZEMLJOTRESI

EARTHQUAKES

/nastavak/

/continued/

Godina Year	Mjesto	Najjači zemljotresi u godini Earthquakes with maximum intensity in the reference year ¹⁾							Place	
		Datum Date		Vrijeme ²⁾ Time		Lokacija Location		Magni- tuda Magnitude ³⁾		
		dan Day	mjesec Month	sat Hour	minut Minute	geografska širina Latitude	geografska dužina Longitude			
1989	Nikšić	08	04	04	25	42,82	18,77	4,0	Nikšić	
1990	Pogranično područje sa Albanijom	24	04	19	30	42,11	19,25	4,5	Borderline with Albania	
1991	Petrovac	08	09	19	45	42,24	18,89	4,3	Petrovac	
1992	Buronje, Podgorica	30	10	05	38	42,42	19,13	4,5	Buronje, Podgorica	
1993	Ulcinj	05	12	01	30	41,92	19,22	4,1	Ulcinj	
1994	Bijela, Šavnik	13	02	10	15	42,83	19,17	4,5	Bijela, Šavnik	
1995	Skadar, Albanija	06	01	19	45	42,02	19,67	4,1	Skadar, Albania	
1996	Tuzi, pogranično područje sa Albanijom	09	05	08	26	42,38	19,47	3,8	Tuzi, borderline with Albania	
1997	HE Piva	17	04	12	16	43,31	18,90	4,1	HE PS Piva	
1998	Štitari, Cetinje	19	08	07	58	42,52	19,05	4,1	Štitari, Cetinje	
1999	Bezuge, Plužine	12	10	13	23	43,07	18,96	3,7	Bezuge, Plužine	
2000	Pogranično područje sa Kosovom	22	08	06	06	42,75	20,29	3,9	Borderline with Kosovo	
2001	HE Piva	16	06	06	38	43,30	18,90	3,6	HE PS Piva	
2002	Pogranično područje sa Albanijom	08	04	01	20	42,41	19,76	4,1	Borderline with Albania	
2003	Tuzi, pogranično područje sa Albanijom	31	12	05	37	42,29	19,44	3,5	Tuzi, borderline with Albania	
2004	Bijelo Polje-Prijepolje	22	03	12	38	43,29	19,73	4,0	Bijelo Polje-Prijepolje	
2005	Nikšić	19	05	23	45	42,72	18,94	4,0	Nikšić	
2006	Planina Rumija	26	08	15	32	42,06	19,30	4,2	Rumija mount	
2007	Region Danilovgrada	02	08	12	45	42,54	19,11	3,3	Danilovgrad region	
2008	Planina Golija	14	11	13	26	42,571	18,560	4,1	Golija mountain	
2009	Ulcinj - podmorje	21	08	13	40	41,856	19,150	4,8	Ulcinj – off shore	
2010	Pogranično područje Crne Gore i Albanije	11	02	01	55	42,300	19,441	4,5	Montenegro-Albania border region	
2011	10 km jugozapadno od Pljevlja	12	12	02	00	43,282	19,291	4,5	10 km SW of Pljevlja	
2012	5 km zapadno od Danilovgrada	13	11	00	18	42,551	19,049	4,5	5 km west of Danilovgrad	
2013	Podgorica	10	12	20	33	42,430	19,257	4,4	Podgorica	
2014	Podmorje – 30 km južno od Ulcinja	29	12	20	34	41,685	19,316	4,6	Submarine – 30 km southern of Ulcinj	
2015	Čarđe-Latično region, Piva	15	05	15	56	43,040	18,7309	3,8	Čarđe-Latično region, Piva	
2016	Bratogost	08	01	13	07	42,8973	18,4867	4,4	Bratogost	
2017	Drenovštica, Danilovgrad	18	06	07	54	42,6066	18,9837	3,8	Drenovstica, Danilovgrad	
2018	Plav	04	01	10	46	42,637	19,873	5,0	Plav	
2019	Drač, Albanija	26	11	02	54	41,343	19,472	6,2	Durres, Albania	
2020	Ulcinj	19	08	07	37	41,879	19,353	3,2	Ulcinj	
2021	Kruševica, Herceg Novi	25	06	23	18	42,581	18,578	4,3	Kruševica, Herceg Novi	
2022	Ulcinj	06	06	04	16	41,890	19,261	4,1	Ulcinj	
2023	Velimlje, Nikšić	18	11	09	21	42,877	18,765	3,6	Velimlje, Nikšić	

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju

¹⁾ Intenzitet zemljotresa u epicentru određen je po međunarodnoj Mercali-Cancani-Sierbeg skali (MSC)²⁾ Vrijeme je dato prema GMT-u³⁾ Magnituda je izražena u jedinicama Rihterove skale

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology

¹⁾ Earthquake intensity in epicenter is determined according to international Mercali-Cancani-Sierbeg scale²⁾ Time is given according to GMT.³⁾ Magnitude is shown in Richter scale units

KLIMA I ŽIVOTNA SREDINA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o meteorološkim i hidrološkim pojavama (temperatura i vlažnost vazduha, padavine, oblačnost, dani sa kišom, snijegom i vjetrom, vedri i oblačni dani) zabilježeni na pojedinim meteorološkim odnosno hidrološkim stanicama preuzeti su od Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore.

Definicije

U Crnoj Gori su, zbog konfiguracije terena i blizine mora, zastupljeni sljedeći klimatski tipovi:

- rukovodeći se klasifikacijom na osnovu padavinskog režima: maritimni, kontinentalni, umjereno kontinentalni i planinski. Maritimni tip karakterišu dva veoma izražena maksimuma padavina (obično jesenji i proljećni) dok ostale tipove karakteriše jedan maksimum osmotren u jesen.
- po klasifikaciji na osnovu temperature: modifikovani suptropski, umjereno kontinentalni, kontinentalni i c) planinski.

Osmatranje, mjerjenje i prikupljanje ovih podataka vrši se preko stanica u okviru Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore, na osnovu Pravnih pravila o utvrđivanju mreža i programa rada i načina osmatranja meteoroloških stanica od interesa za Crnu Goru.

Relativna vlažnost vazduha izražena je u procentima (%). Podaci o srednjoj dnevnoj temperaturi se odnose na srednje mjesечne vrijednosti, koje su izračunate na osnovu mjerjenja svakog dana u 7,14 i 21 čas po lokalnom vremenu, prema formuli:

$$(t7+t14+2 t21)/4$$

Maksimalna dnevna temperatura je najviša temperatura izmjerena za 24 sata (obično se dostiže u ranim popodnevnim satima u zimskom periodu, oko 16 časova u ljetnjem periodu). Minimalna dnevna temperatura je najniža temperatura izmjerena za 24 h (obično u jutarnjim satima). Temperature se izražavaju u stepenima Celsijusa (C°).

Godišnja srednja vrijednost izračunata je na isti način. Podaci o padavinama se odnose na mjesecnu i godišnju količinu padavina izraženu u mm i izmjerenu u odnosu na stanicu. Broj dana s kišom i sniježnim pokrivačem predstavlja dane u kojima su naznačene pojave iznosile najmanje 0,1mm. Podaci o oblačnosti dobiveni su mjerjenjem, gdje se vedri i oblačni dani definisu u odnosu na parametar N - srednja dnevna oblačnost u desetinama pokrivenosti neba oblacima. Ukoliko je Parametar N > 8/10 u pitanju je oblačan dan. Ukoliko je Parametar N između 2/10 i 8/10 u pitanju je tmuran dan.

Podaci o *jačini vjetra* dobiveni su mjerjenjem pomoću Boforove skale, a izraženi su sa 0-12 Bofora. Vrijednost 0 označava tišinu, a 12 olujne vjetrove.

Vodoprivreda

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o statističkim istraživanjima iz oblasti vodoprivrede dobiveni su redovnim godišnjim izvještajima koje podnose preduzeća iz oblasti industrije i rudarstva, poljoprivrede, komunalne djelatnosti i skupština opština koje upravljaju javnim vodovodom i javnom kanalizacijom, na osnovu raspoložive evidencije, dokumentacije ili stručne procjene.

Podaci o *sistemima za navodnjavanje* prikupljuju se redovnim godišnjim izvještajima od poljoprivrednih preduzeća.

CLIMATE AND ENVIRONMENT

Sources and methods of data collection

Hydro-meteorological data (temperature and air humidity, flows and precipitations, cloudiness, rainy days, snowy days, windy days, cloudy days) are taken over from the Hydro-meteorological Institute of Montenegro while monitoring, recording and collection of these data have been carried out by Institute for Hydrometeorology and Seismology of Montenegro.

Definitions

Due to terrain configuration and vicinity of the sea, the following climate types are present in Montenegro:

- Based on classification by precipitation: maritime, continental, moderate-continental and mountain climate. Maritime type is characterized by two very strong maximum precipitations (usually in autumn and spring) while other types are characterized by one maximum recorded in autumn.
- Based on classification by temperature: modified subtropical, moderate continental, continental, and
- Mountain climate.

Observation, measuring and collection of data have been carried out by hydro-meteorological stations within Institute for Hydrometeorology and Seismology of Montenegro according to the Regulations on establishment of network and work programme as well as observation methods of meteorological stations.

Relative air humidity is expressed in percents (%). Data about average daily temperature refer to average monthly values calculated from everyday records at 7.14 a.m. and 21.00 p.m. (local time), according to the following formula:

$$(t7+t14+2 t21)/4$$

Maximum daily temperature is the highest temperature measured during the period of 24 hours (usually reached in early afternoon hours of winter days and around 16.00 p.m. of summer days).

Minimum daily temperature is the lowest temperature measured during the period of 24 hours (usually in the mornings). Temperature is expressed in Celsius degrees (C°).

Average annual value has been calculated in the same way. The precipitation data relate to monthly and annual precipitation quantities expressed in mm and measured by corresponding station. Number of days with rain and snow cover represent the days where these occurrences were at least 0,1mm. The cloudiness data are result of measuring, which is clear and cloudy days are defined in relation to a parameter N - mean daily cloudiness in tenths of coverage of the sky by clouds. If the parameter N > 8/10 it is a cloudy day. If the parameter N between 2/10 and 8/10 it is a gloomy day.

Wind force data are result of measuring by Beaufort scale ranging from 0 to 12, where 0 indicates the calm and 12 indicates the hurricane.

Water Management

Sources and methods of data collection

Water Management data have been collected through regular annual surveys on enterprises and organizations engaged in industry and mining, agriculture, public utility enterprises and municipal assemblies managing public water supply and sewerage system, based on available records, documents or expert's estimates.

Data about *irrigation systems* are collected through regular annual surveys on agricultural enterprises.

Podaci o *javnom vodovodu i javnoj kanalizaciji* prikupljaju se godišnjim izvještajima od komunalnih preduzeća koja upravljaju javnim vodovodom odnosno javnom kanalizacijom u posmatrаниm naseljima. Od 1990. godine podaci se prikupljaju u trogodišnjoj periodici. Izvještaji se djelimično zasnivaju na evidenciji i dokumentaciji, a dijelom i na procjeni. Podaci o korišćenju voda i zaštitni voda od zagađivanja iz industrije i rудarstva prikupljaju se redovnim godišnjim izvještajima koje dostavljaju preduzeća iz oblasti industrije i rudarstva.

Obuhvat

Podaci o *korišćenju voda u poljoprivredi*, (za navodnjavanje), naseljima, industriji i rudarstvu prikupljaju se od preduzeća koja koriste ili distribuiraju vodu ili upravljaju sistemima.

Ne prikupljaju se podaci o individualnim vodovodima (kućnim), koji služe isključivo određenom domaćinstvu ili grupi domaćinstava i specijalnim vodovodima preduzeća.

Podaci o otpadnim i prečišćenim vodama prikupljaju se od preduzeća koja upravljaju javnom kanalizacijom i preduzeća industrije i rudarstva koja koriste vodu.

Definicije

Zahvatanje vode – kaptaža, obuhvata snabdijevanje vodom javnog vodovoda sa različitih izvorišta uz korišćenje podzemne, izvorske i površinske vode.

Pod *dužinom glavnog dovoda* podrazumijeva se dužina cijevi za dovod vode od kaptiranog izvorišta do rezervoara, odnosno do uređaja za prečišćavanje vode za piće ili od izvorišta – kaptaže do prvog kraka razvodne mreže (ukoliko rezervoar ne postoji), i dužina cjevovoda između rezervoara na kojima nema priključaka (kod sistema sa više rezervoara). Isto tako se prikazuje i dužina cjevovoda između naselja snabdijevača i naselja potrošača na kojima nema priključaka (kod sistema skupnog, odnosno regionalnog vodovoda).

Pod *dužinom razvodne mreže* podrazumijeva se dužina vodovodne mreže koja se pruža od rezervoara do mjesta potrošnje, bez dužine priključaka i mreže u zgradama.

Korišćene vode su sve neposredno zahvaćene i obezbijedene količine vode kojima se preduzeće u toku izvještajne godine snabdijevalo, bez obzira da li su te količine korišćene za vlastite potrebe ili su ustupljene, prodane drugim korisnicima. Uzete količine vode utvrđuju se vodomjerom, a gdje ih nema, izračunavaju se prema normativima za određenu granu djelatnosti.

Ako se jedna površina u toku godine navodnjava dva ili više puta iskazana je samo jednom, i to kada je navodnjavana najveća površina.

Otpadne vode su količine vode koje se poslije korišćenja tretiraju kao otpadne (odbačene) vode i odvode do uređaja za prečišćavanje ili ispuštaju u prostor (u podzemne ili površinske vode).

U količine otpadnih voda nijesu uključene atmosferske vode, kao ni protočne vode (npr. koje pokreću hidroelektrane). Količine otpadnih voda industrije i rudarstva utvrđuju se vodomjerom. Ukoliko preduzeće ne posjeduje vodomjer, količine otpadnih voda se procjenjuju po utvrđenim normativima proizvodnje.

Precistiti otpadnu odnosno zagađenu upotrijebljenu vodu, znači u dozvoljenom stepenu osloboditi je opasnih i štetnih materija i radionukleida koji su se u njoj pojavili i učiniti je neškodljivom za korišćenje.

Pod *dužinom sabirne kanalizacione mreže* podrazumijeva se dužina zatvorenih uličnih kanala za odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, bez dužine priključaka i mreže po kućama.

Pod *glavnim kolektorom* podrazumijeva se sabirni kanal koji odvodi otpadnu vodu iz jednog dijela ili cijelog naselja do postrojenja za prečišćavanje ili recipijenta.

Data on *public water supply and sewerage systems* are obtained through regular annual surveys on public utility enterprises managing the public water supply and sewerage systems in certain localities. As of 1990, the data have been collected on a three-year basis. They are partly based on records and documentation and partly on estimates. Data on water use and protection against water pollution in industry and mining are collected through regular annual surveys on industrial and mining enterprises.

Coverage

Data about *use of water in agriculture (for irrigation)*, localities, industry and mining are collected from all enterprises using or distributing water or managing public water supply systems.

Data about *individual waterworks (household supply)* used exclusively by a certain household or group of households have not been collected as well as data about special water supply systems owned by enterprises.

Data about *waste and purified waters* are collected from all enterprises managing the public sewerage systems as well as industrial and mining enterprises using the water supply.

Definitions

Water capture refers to supply of public waterworks with water from various sources, using underground, spring and surface water.

Length of the main supply pipeline refers to the length of a pipe for water supply from the source to reservoir or to water purification plants as well as from the source to the first pipe of a distribution network (in case a reservoir does not exist). In addition, it refers to the length of pipelines among the reservoirs having no connections (systems with several reservoirs). Finally, it refers to the length of a pipeline between suppliers and consumers localities with no connections (systems with central, i.e. regional water supply systems).

Distribution network length refers to the length of a water supply system from a reservoir to the consumption points, excluding the length of connections and network inside the buildings.

Used waters refer to all directly captured or supplied water quantities of an enterprise during the reference year, regardless of whether these quantities were used for own purposes, ceded or sold to other users. Used water quantities are measured by water gauges or according to the standards defined for each economic activity.

An area irrigated twice or more during the reference year is shown only once: when the largest part was irrigated.

Wastewaters are waters treated as waste after being used and transported to purification plants, or drained out (into underground or surface waters).

Wastewater quantities do not include atmospheric or running waters (used for hydroelectric power stations). The wastewater quantities in industry and mining are measured by water gauges. If an organization has no water gauge, the wastewater quantities are to be estimated according to the defined standards of production.

Purification of waste or polluted water is elimination / removal of dangerous and harmful substances and radionuclide up to certain permitted degree, which makes it clean and ready for use.

Length of the collection sewerage network refers to the length of underground drainage canals for waste and atmospheric waters, excluding the length of connections and network inside the houses.

Main collector is a wastewater collection canal that drains wastewater from one place or whole locality to the purification plants or receptacles.

**2 – 1. SREDNJA MJESIČNA TEMPERATURA
VAZDUHA (°C), 2023.**

**AVERAGE MONTHLY AIR
TEMPERATURE (°C), in 2023**

	Srednja godišnja <i>Average annual</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	10,2	1,6	-0,4	5,6	6,7	13,6	16,9	21,2	19,4	16,8	13,0	5,7	2,7
Kolašin	9,4	1,7	-0,3	4,8	5,7	12,5	16,1	19,6	18,1	15,7	11,6	5,1	2,3
Nikšić	12,6	4,1	3,3	7,4	9,2	15,3	19,3	23,8	22,1	19,7	14,7	7,5	5,1
Podgorica	17,6	8,8	7,8	12,0	14,2	20,4	24,7	29,6	27,8	25,1	19,7	11,7	9,2
Bar	17,9	10,8	9,2	12,2	14,2	19,9	23,8	27,2	26,4	24,0	20,5	14,8	11,4
Herceg Novi	17,4	9,9	8,7	11,9	14,1	19,5	23,6	27,3	25,9	23,6	19,8	13,4	10,5

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

**2 – 2. MJESIČNA TEMPERATURA
(apsolutno max.) (°C), 2023.**

**MONTHLY TEMPERATURE
(absolute max.) (°C), in 2023**

	Godišnja apsolutno max. <i>Annual absolute max.</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	35,5	12,2	17,0	22,4	20,3	25,4	35,1	35,5	34,9	31,1	25,1	19,2	17,6
Kolašin	33,6	12,2	16,6	20,9	17,9	24,5	31,5	33,6	33,5	28,6	25,0	18,3	12,5
Nikšić	36,2	15,1	16,2	19,4	19,9	25,8	32,3	36,2	35,7	30,2	27,1	18,8	20,0
Podgorica	40,9	17,1	19,1	23,1	25,4	30,4	35,9	40,9	39,2	33,0	29,7	22,9	20,2
Bar	37,9	17,6	19,5	20,4	21,5	28,8	30,4	37,9	36,9	32,9	29,4	24,3	19,9
Herceg Novi	38,8	17,0	20,3	23,3	24,3	31,1	33,4	38,8	38,6	34,1	30,2	22,8	18,6

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

**2 – 3. MJESEČNA TEMPERATURA
(apsolutno min.) (°C), 2023.**

**MONTHLY TEMPERATURE
(absolute min.) (°C), in 2023**

	Godišnja apsolutno min. <i>Annual absolute min.</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	-16,5	-4,9	-16,5	-5,6	-3,8	2,7	7,7	7,9	5,4	5,2	2,1	-7,7	-5,3
Kolašin	-14,0	-5,2	-14,0	-5,5	-6,2	2,2	6,1	6,3	4,2	4,6	0,5	-11,8	-6,8
Nikšić	-7,5	-3,6	-7,5	-2,5	-1,7	7,0	10,1	12,6	10,3	9,8	3,3	-4,8	-4,4
Podgorica	-2,2	1,5	-2,2	1,6	4,3	13,3	16,2	18,0	16,7	15,0	7,2	0,2	0,1
Bar	0,1	4,6	0,1	3,5	6,1	12,0	16,7	17,8	17,7	16,6	10,7	4,0	3,4
Herceg Novi	-1,6	2,8	-1,6	0,1	3,5	11,5	15,2	17,1	16,3	14,7	10,8	1,4	2,4

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 4. MJESEČNE SUME PADAVINA (L / m²), 2023.

MONTHLY PRECIPITATIONS (L / m²), in 2023

	Godišnja suma padavina <i>Annual precipitations</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	1 157	137	78	47	78	111	162	74	101	77	49	207	38
Kolašin	2 500	511	171	172	180	176	109	41	87	60	130	641	222
Nikšić	2 207	431	139	106	86	218	122	81	211	78	74	518	144
Podgorica	1 939	348	89	155	123	149	57	34	192	64	138	490	100
Bar	1 300	234	26	138	64	93	65	40	170	39	88	245	98
Herceg Novi	1 889	320	49	160	152	213	46	91	261	58	94	354	92

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

**2 – 5. SREDNJA MJESEČNA RELATIVNA
VLAŽNOST VAZDUHA (%), 2023.**

**AVERAGE MONTHLY RELATIVE
AIR HUMIDITY (%), in 2023**

	Srednja godišnja <i>Average annual</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	78	90	79	72	76	78	81	69	72	74	77	84	85
Kolašin	81	87	79	77	78	80	82	74	76	78	83	90	87
Nikšić	...	81	...	...	...	...	66	53	59	60	73	82	77
Podgorica	61	73	58	64	57	60	57	46	51	51	65	78	75
Bar	70	71	62	71	68	73	74	68	67	66	73	74	76
Herceg Novi	73	80	69	74	70	75	72	63	68	66	76	81	83

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 6. SREDNJA MJESEČNA OBLAČNOST (u desetinama), 2023.

AVERAGE MONTHLY CLOUDINESS, in 2023

	Srednja godišnja Average annual	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	6,3	8,2	5,9	6,2	8,1	7,5	6,9	3,3	4,8	5,1	5,7	7,2	6,9
Kolašin	5,9	7,3	5,5	6,2	7,3	7,3	6,1	2,4	4,1	4,9	6,0	7,9	6,4
Nikšić	5,3	5,6	4,5	5,4	7,0	6,9	5,7	2,0	3,8	4,1	5,0	7,5	6,1
Podgorica	4,6	5,4	3,6	4,9	5,7	6,0	5,0	1,4	2,7	3,3	4,1	6,8	5,6
Bar	4,3	5,5	3,4	4,8	5,3	5,7	4,2	1,0	2,5	2,9	4,0	6,5	5,6
Herceg Novi	4,2	5,4	3,5	4,7	5,4	5,6	3,9	1,0	2,6	2,9	4,2	6,6	5,1

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 7. BROJ DANA SA KIŠOM
(količina padavina $\geq 0,1 \text{ l/m}^2$), 2023.NUMBER OF RAINY DAYS
(rainfalls $\geq 0,1 \text{ l/m}^2$), in 2023

	Godišnje Annual	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	160	16	11	10	22	19	21	8	9	9	7	18	10
Kolašin	186	19	13	19	16	23	20	4	8	10	13	27	14
Nikšić	146	12	7	11	13	17	14	7	13	6	10	23	13
Podgorica	128	13	6	12	11	14	11	3	7	6	9	23	13
Bar	115	13	5	15	10	13	8	1	6	4	8	24	8
Herceg Novi	134	13	8	13	13	14	7	2	10	7	11	23	13

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 8. MAKSIMALNA VISINA SNIJEŽNOG POKRIVAČA (cm), 2023.

MAXIMUM SNOW DEPTH (cm), in 2023

	Godišnja maksimalna visina Annual maximum depth	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	34	28	34	19	8	-	-	-	-	-	-	19	2
Kolašin	47	47	38	18	9	-	-	-	-	-	-	14	15
Nikšić	21	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Podgorica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herceg Novi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 9. BROJ DANA SA SNIJEŽNIM POKRIVAČEM ≥ 1 cm, 2023.NUMBER OF DAYS WITH SNOW DEPT ≥ 1 cm, in 2023

	Godišnje Annual	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	52	14	21	6	3	-	-	-	-	-	-	6	2
Kolašin	83	13	28	10	6	-	-	-	-	-	-	5	21
Nikšić	13	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Podgorica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herceg Novi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 10. BROJ DANA SA JAKIM VJETROM
(6 i 7 bof.), 2023.NUMBER OF DAYS WITH STRONG WIND
(6 & 7 Beauf.), in 2023

	Godišnje Annual	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	83	3	5	11	9	10	5	6	6	9	8	8	3
Kolašin	94	9	9	9	10	7	6	3	10	7	10	8	6
Nikšić	98	7	8	8	4	2	14	12	16	7	9	7	4
Podgorica	105	7	4	6	11	16	10	10	11	10	9	7	4
Bar	85	13	10	6	6	6	6	4	7	8	5	5	9
Herceg Novi	50	4	4	6	5	5	1	-	3	4	6	9	3

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 11. BROJ DANA SA OLUJNIM VJETROM
(≥ 8 bof.), 2023.NUMBER OF DAYS WITH STORM WIND
(≥ 8 Beauf.), in 2023

	Godišnje Annual	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	15	2	1	-	-	-	1	2	1	1	2	3	2
Kolašin	17	2	3	1	2	-	-	1	-	1	-	4	3
Nikšić	38	-	1	2	2	1	-	2	4	3	5	12	6
Podgorica	68	9	10	6	8	2	3	2	6	6	3	7	6
Bar	63	9	5	6	7	3	1	1	5	4	3	15	4
Herceg Novi	12	5	1	1	-	-	-	-	1	1	-	1	2

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 12. BROJ VEDRIH DANA
($N < 2/10$ pokrivenosti neba oblacima), 2023.NUMBER OF CLEAR DAYS
($N < 2/10$ of coverage of the sky by clouds), in 2023

	Godišnje Annual	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	34	1	5	5	-	-	1	10	4	6	1	-	1
Kolašin	57	3	9	5	-	-	5	16	7	6	2	-	4
Nikšić	69	6	7	7	1	1	4	17	6	7	5	2	6
Podgorica	100	7	10	7	2	1	6	24	15	11	7	4	6
Bar	129	7	13	10	4	4	11	25	18	13	13	4	7
Herceg Novi	...	7	15	9	3	3	...	25	16	13	9	...	7

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

2 – 13. BROJ OBLAČNIH DANA
(N > 8/10 pokrivenosti neba oblacima), 2023.

NUMBER FOVERCAST DAYS
(N > 8/10 of coverage of the sky by clouds), in 2023

	Godišnje Annual	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pljevlja	138	22	12	12	19	17	13	1	2	5	6	15	14
Kolašin	115	19	9	12	11	13	10	2	1	2	7	17	12
Nikšić	96	10	7	9	12	10	7	-	2	1	6	20	12
Podgorica	69	9	6	7	7	9	6	-	-	1	3	13	8
Bar	74	11	4	7	7	8	6	1	1	1	5	15	8
Herceg Novi	...	9	3	7	6	8	...	-	-	2	5	...	8

Izvor: Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore

Source: Institute of Hydrometeorology and Seismology of Montenegro

**2 – 14. KORIŠĆENJE I ZAŠTITA VODA
U NASELJIMA**

**USE AND PROTECTION OF WATERS
IN LOCALITIES**

hilj.m ³	2011	2014	2017	2020	2023	thous. m ³
SNABDIJEVANJE NASELJA VODOM / WATER SUPPLY IN LOCALITIES						
Zahvaćene količine vode iz:	109 449	110 301	119 048	121 319	151 141	Water quantities captured from:
Podzemnih i izvorskih voda	88 490	88 950	93 140	97 341	130 254	Underground and spring waters
Površinskih voda	2 577	1 950	2 000	1 854	1 780	Surface waters
Drugih vodovodnih sistema	18 382	19 401	23 908	22 124	19 083	From other waterworks
Potrošene količine vode	49 677	45 462	47 690	46 797	62 410	Water quantities consumed
Dužina mreže javnog vodovoda, km	4 272	4 857	5 387	5 482	4 922	Length of public water supply system, km
Glavnog dovoda	950	840	1 167	1 233	930	Main water supply pipeline
Razvodne mreže	3 322	4 017	4 220	4 249	3 992	Water distribution network
ZAŠTITA VODA / WATER PROTECTION						
Otpadne količine vode iz naselja ¹⁾	30 501	31 029	20 417	26 235	28 837	Waste water quantities, from localities ¹⁾
Prečišćene količine vode iz naselja	8 642	9 482	11 564	20 669	12 551	Purified water quantities from localities
Dužina mreže javne kanalizacije, km	1 138	1 295	1 530	1 715	1 791	Length of public sewerage system, km
Sabirne mreže	956	1 090	1 237	1 302	1 396	Collection network
Glavnog kolektora	182	205	293	413	395	Main collector

¹⁾ Bez atmosferskih voda¹⁾ Atmospheric waters not included

**2 – 15. KORIŠĆENJE I ZAŠTITA VODA
U INDUSTRIJI**

**USE AND PROTECTION OF WATERS
IN INDUSTRY**

hilj. m³thous. m³

	2019	2020	2021	2022	2023	
SNABDIJEVANJE VODOM / WATER SUPPLY						
Korišćene količine vode	2 496 377	2 220 003	2 963 909	4 156 462	6 139 624	Used water quantities
Iz javnog vodovoda	932	803	641	341	421	From public water supply system
Iz sopstvenog vodozahvata	2 495 445	2 219 200	2 963 268	4 156 121	6 139 203	From own water supply system
Iz podzemnih i izvorskih voda	2 748	2 536	2 500	1 391	2781	From underground and spring waters
Iz površinskih voda	2 492 697	2 216 664	2 960 768	4 154 730	6 136 422	From surface waters
Potrošene količine vode	2 496 179	2 219 870	2 963 783	4 156 463	6 139 602	Consumed water quantities
Za proizvodnju (bez HE)	3 547	3 182	2 988	1 859	3 133	For production (without HE PS)
Za sanitарne potrebe	617	549	468	219	232	For sanitary purposes
ZAŠTITA VODA / WATER PROTECTION						
Otpadne količine vode¹⁾	4 261	3 720	3 350	2 590	3 357	Waste water quantities¹⁾
Iz proizvodnje	3 644	3 171	2 882	2 371	3 125	From production
Sanitarne otpadne vode	617	549	468	219	232	Sanitary waste waters
Prečišćene količine vode	2 179	2 056	2 056	1 345	1 363	Purified water quantities

¹⁾ Nijesu uključene protočne vode (kod hidroelektrana i sl.)¹⁾ Running waters excluded (as for HE power stations, etc.)

2 – 16. NAVODNJAVA VODOM

IRRIGATION

	2019	2020	2021	2022	2023	
Iskorišćene količine vode, hilj. m ³						
Iz podzemnih voda	6 821	7 353	8 171	7 334	7 644	Used water quantities, thous. m ³
Iz površinskih voda	6 750	7 344	8 163	6 706	7 013	From underground waters
	71	9	8	28	28	From surface waters
Potrošene količine vode, hilj. m ³	6 620	7 352	8 171	7 334	7 644	Water quantities consumed, mill. m ³
Ukupno navodnjavane površine, ha	2 364	2 447	2 466	2 482	2 490	Total area irrigated, ha
Površinskim načinom	11	9	9	8	8	Surface irrigation
Vještačkom kišom	517	484	483	323	323	Artificial rain
Kap po kap	1 836	1 954	1 974	2 151	2 159	Drop by drop
Oranice i baštne	30	91	98	99	99	Arable fields and gardens
Voćnjaci	90	113	113	233	277	Orchards
Vinogradi	2 244	2 243	2 243	2 100	2 100	Vineyards
Crpni agregati	47	50	49	48	52	Pumping plants
Cjevovodi, km	244	245	214	215	216	Pipelines, km
Glavni	75	74	55	57	57	Main
Razvodni	169	171	150	149	150	Distributive

DRUŠTVENO I POLITIČKO UREĐENJE

Izvori i metode prikupljanje podataka

Podaci o rezultatima izbora za poslanike Skupštine Crne Gore, kao i podaci o rezultatima izbora za predsjednika Crne Gore, preuzeti su radi obrade od državne izborne komisije.

Obuhvat

Statističkim istraživanjem o izborima obuhvaćeni su rezultati izbora za poslanike u Skupštini Crne Gore, kao i za predsjednika Crne Gore.

Definicije

Izbori za predsjednika Crne Gore održani su u dva kruga: 19. marta i 2. aprila 2023. godine.

Kandidate za predsjednika Crne Gore predlažu političke stranke, koalicije ili grupe građana.

Mandat predsjednika Crne Gore traje 5 godina.

Prijevremeni izbori za poslanike u Skupštinu Crne Gore održani su 11.06.2023. godine.

Na izborima održanim 11.06.2023. godine, u skladu sa Ustavom Crne Gore izabran je 81 poslanik u Skupštinu Crne Gore. Izbori su obavljeni u Crnoj Gori kao jedinstvenoj izbornoj jedinici.

Za poslanike kandidate na izbornim listama ističu političke stranke, koalicije ili grupe građana.

Mandat poslanika traje 4 godine.

SOCIAL AND POLITICAL SYSTEM

Sources and methods of data collection

Data about the election for the members of the Parliament of Montenegro, as well as data on the results from elections for the president of Montenegro, are taken over from the state election commission for the purpose of data processing.

Coverage

Statistical survey on elections covers the results of elections for members of the Parliament of Montenegro, and as well as for the president of Montenegro.

Definitions

Montenegrin presidential election was held in two rounds: on 19 March and on 2 April 2023.

Candidates for Montenegrin president are proposed by political parties, coalitions or citizens' groups.

Each president has a term of 5 years in office.

The premature elections for members of the Parliament of Montenegro (MPs) was held on 11 June 2023.

There were elected 81 members of the Parliament of Montenegro at the elections held on 11 June 2023 in compliance with the Constitution of Montenegro. The election was held in Montenegro as one polling precinct.

MPs are elected among candidates from the election list proposed by political parties, coalitions or group of citizens.

Member of parliament have four-year term.

**3 – 1. PRIJEVREMENI PARLAMENTARNI IZBORI
U CRNOJ GORI, 11. 06. 2023.**

**PREMATURE MONTENEGRIN PARLIAMENTARY
ELECTION, 11 June 2023**

Birači upisani u biračke spiskove Voters from the voter registration list	Birači koji su izašli na izbore Turn out voters				Važeći glasački listići Valid ballots		Nevažeći glasački listići Invalid ballots		
	ukupno <i>Total</i>	na biračkim mjestima <i>In polling places</i>	%	van biračkog mjesta <i>Out of polling place</i>	ukupno <i>Total</i>	%	ukupno <i>Total</i>	%	
				ukupno <i>Total</i>					
542 468	305 324	295 948	96,9	9 376	3,1	302 436	99,1	2 890	0,9

Izvor: Državna izborna komisija

Source: State Election Commission

**3 – 2. IZBORNE LISTE PREMA DOBIJENIM GLASOVIMA
I BROJU MANDATA POSLANIKA NA PRIJEV. PARLAMEN.
IZBORIMA, ODRŽANIM 11. 06. 2023.**

**ELECTORAL LISTS ACCORDING TO RECEIVED
VOTES, AND NUMBER OF MANDATES AT PREMATURE
PARLIAMENTARY ELECTIONS, HELD ON 11 June 2023**

	Broj glasova <i>Number of votes</i>		Broj mandata <i>Number of mandates</i>		
	Ukupno <i>Total</i>	%	Ukupno <i>Total</i>	%	
UKUPNO CRNA GORA	302 436	100,0	81	100,0	TOTAL MONTENEGRO
1. Jasno je! – Bošnjačka stranka – mr Ervin Ibrahimović	21 423	7,1	6	7,4	1. It's Clear! – Bosniak Party – Ervin Ibrahimovic, MSc
2. HGI – Na pravoj strani svijeta	2 226	0,7	1	1,2	2. HGI – On the Right Side of the World
3. "ПРАВДА ЗА СВЕ!" – dr VLADIMIR ЛЕПОСАВИЋ	8 380	2,8	-	-	3. JUSTICE FOR ALL! – VLADIMIR LEPOSAVIC, PhD
4. SNP – DEMOS – ZA TEBE	9 472	3,1	2	2,5	4. SNP – DEMOS – FOR YOU
5. "НАРОДНА КОАЛИЦИЈА – СЛОЖНО И ТАЧКА" – (Дејан Вукшић-Демохришћански покрет ;Марко Милачић-Права Црна Гора; Владислав Дјаковић-Слободна Црна Гора; Драгица Перовић-Демократска српска странка; др Новица Станић - Покрет за Пљевља)	3 630	1,2	-	-	5. PEOPLE'S COALITION – UNITED and FULL STOP" - (Dejan Vuksic - Christian Democratic Movement; Marko Milacic - True Montenegro; Vladislav Djakovic - Free Montenegro; Dragica Perovic - Democratic Serb Party; Novica Stanic, PhD - Movement for Pljevlja)
6. ALBANSKA ALIJANSA – ALEANCA SHQIPTARE	4 512	1,5	1	1,2	6. ALBANIAN ALLIANCE – ALEANCA SHQIPTARE
7. Preokret za sigurnu Crnu Goru – Srđan Perić	4 833	1,6	-	-	7. A Turnaround for a Safe Montenegro – Srdjan Peric
8. Pokret za promjene – PRVO CRNA GORA - Nebojša Medojević - Reforme za spas zemlje	1 993	0,7	-	-	8. Movement for change - MONTENEGRO FIRST - Nebojsa Medojevic - Reforms to save the country
9. DA. MI MOŽEMO ZA GRAĐANSKU CRNU GORU!	1 464	0,5	-	-	9. YES. WE CAN FOR CIVIL MONTENEGRO!
10. ZAJEDNO! Za budućnost koja ti pripada – Danijel Živković (DPS, SD, DUA, LP)	70 228	23,2	21	25,9	10. TOGETHER! For the future that belongs to you – Danijel Zivkovic (DPS, SD, DUA, LP)
11. EVROPA SAD – MILOJKO SPAJIĆ	77 203	25,5	24	29,6	11. EUROPE NOW – MILOJKO SPAJIC
12. SDP – ZA NAŠU KUĆU	9 010	3,0	-	-	12. SDP – FOR OUR HOUSE
13. ALEKSA I DRITAN – HRABRO se brojil!	37 730	12,5	11	13,6	13. ALEKSA & DRITAN – Bravely Counts!
14.3A БУДУЋНОСТ ЦРНЕ ГОРЕ (НОВА СРПСКА ДЕМОКРАТИЈА, ДЕМОКРАТСКА НАРОДНА ПАРТИЈА ЦРНЕ ГОРЕ, РАДНИЧКА ПАРТИЈА)	44 565	14,7	13	16,0	14. FOR THE FUTURE OF MONTENEGRO (NEW SERB DEMOCRACY, DEMOCRATIC PEOPLE'S PARTY OF MONTENEGRO, WORKERS' PARTY)
15. Albanski forum – Nik Gjeloshaj „BESA za Evropski Razvoj“ Forumi shqiptar - Nik Gjeloshaj „BESA për Zhvillim Evropik“	5 767	1,9	2	2,5	15. Albanian forum – Nik Gjeloshaj BESA for European Development Forumi alhkipart - Nik Gjeloshaj "BESA për Zhvillim Evropik"

Izvor: Državna izborna komisija

Source: State Election Commission

3 – 3. IZBORI ZA PREDSJEDNIKA CRNE GORE, 2023.

ELECTIONS FOR PRESIDENT OF MONTENEGRO, 2023

Birači koji su glasali	Prvi krug izbora/ First round of elections	Drugi krug izbora / Second round of elections	Voter Turnout
Ukupno %	341 582 100,0	380 281 100,0	Total %
Nevažeći glasački listići			<i>Invalid ballots</i>
Ukupno %	3 169 0,9	3 920 1,0	Total %
Važeći glasački listići			<i>Valid ballots</i>
Ukupno %	338 411 99,1	376 361 99,0	Total %

Izvor: Državna izborna komisija

Source: State Election Commission

3. – 4. IZBORI ZA PREDSJEDNIKA CRNE GORE, 2023.

ELECTIONS FOR PRESIDENT OF MONTENEGRO, 2023

Redosled prema broju glasova Order by number of voters	Ime i prezime kandidata Name and surname of candidate	Naziv predлагаča (stranka – koalicija - grupa građana) Name of supporting party, coalition, group of citizens	Glasovi koje su kandidati dobili Turnout	% od broja važećih glasačkih listića Turnout in %
		Prvi krug izbora / First round of elections		
1.	Milo Đukanović	Demokratska partija socijalista Crne Gore <i>Democratic Party of Socialists</i>	119 685	35,37
2.	Mr Jakov Milatović	Pokret Evropa sad <i>Movement Europe Now</i>	97 867	28,92
3.	Andrija Mandić	KOALICIJA ZA BUDUĆNOST CRNE GORE – Demokratski front (Nova srpska demokratija – Pokret za promjene – Demokratska narodna partija – Radnička partija) – Prava Crna Gora – Slobodna Crna Gora <i>COALITION FOR THE FUTURE OF MONTENEGRO - Democratic Front (New Serb Democracy - Movement for Change - Democratic People's Party – Workers' Party) - True Montenegro - Free Montenegro</i>	65 394	19,32
4.	Jovan Radulović	Nezavisni kandidat / Independent candidate	2 574	0,76
5.	Goran Danilović	Ujedinjena Crna Gora <i>United Montenegro</i>	4 659	1,38
6.	Mr Aleksa Bećić	Demokratska Crna Gora <i>Democratic Montenegro</i>	37 563	11,10
7.	Docent dr Draginja Vuksanović Stanković	Socijaldemokratska partija Crne Gore <i>Social Democratic Party</i>	10 669	3,15
		Drugi krug izbora / Second round of elections		
1.	Milo Đukanović	Demokratska partija socijalista Crne Gore <i>Democratic Party of Socialists</i>	154 769	41,12
2.	Mr Jakov Milatović	Pokret Evropa sad <i>Movement Europe Now</i>	221 592	58,88

Izvor: Državna izborna komisija

Source: State Election Commission

STANOVNIŠTVO

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o stanovništvu i domaćinstvima za 1921, 1931, 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2003, 2011 i 2023. godinu godinu prikupljeni su popisima sprovedenim u tim godinama.

Podaci o rođenim i umrliim licima prikazani su na osnovu evidencije u Matičnim registrima rođenih i umrliih, za koje je zaduženo Ministarstvo unutrašnjih poslova. Podatke o sklopjenim brakovima prikupljaju i dostavljaju organi lokalne uprave, a podatke o razvedenim brakovima Osnovni sudovi.

Podaci o unutrašnjim migracijama dostavljaju se iz Registra prebivališta koji vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Obuhvat

Statistika rođenih obuhvata živorodene koji su prijavljeni kod Ministrarstva unutrašnjih poslova. Statistika umrlih takođe obuhvata svaki slučaj smrti koji je prijavljen Ministarstvu unutrašnjih poslova. Statistika sklopjenih brakova obuhvata brakove koji se sklope na zakonom predviđen način tj. upisane u matičnu knjigu vjenčanih. Statistika razvedenih brakova obuhvata brakove koji su razvedeni presudom nadležnog suda.

Prema propisima o vođenju matičnih registara, slučajevi rođenja, smrti i sklopjenih brakova obavezno se upisuju u matične registre u opštine u kojima se slučaj desio bez obzira da li lice stanuje na tom području ili ne. Tako zabilježeni događaji se dostavljaju Upravi za statistiku. U obradi statističkih istraživanja vrši se pregrupisavanje, tako da se rezultati iskazuju prema mjestu stalnog stanovanja (majke rođenog djeteta, umrlog lica, mladoženje, a kod razvedenih brakova prema posljednjem mjestu zajedničkog prebivališta).

Definicije

Stanovništvo prema popisima:

Ne postoji potpuna uporedivost podataka o broju stanovnika prema popisima. Definicije su metodološki obuhvatale različite grupe stanovnika.

U najkraćem definiciji su glasile:

Stanovništvo Crne Gore, prema popisima 2023. i 2011. godine čine lica koja u Crnoj Gori žive godinu i duže, kao i lica koja žive kraće od godinu ali imaju namjeru da se trajno nastane u Crnoj Gori.

Popisom 2003. godine stanovništvo u Crnoj Gori smatrala su se sva lica koja su živjela ili boravila u Crnoj Gori duže od godinu, bez obzira na namjeru.

U popisima 1991., 1981., 1971. u stanovništvo su ubrajani i crnogorski građani na privremenom radu u inostranstvu, kao i članovi njihovih porodica koji su sa njima boravili u inostranstvu. To znači da je svaki stanovnik morao biti popisan u mjestu stalnog boravka, pa i u slučaju da se iz bilo kog razloga (putovanje, školovanje ili terenski rad, privremeni rad u inostranstvu, izvršenje vojne obaveze, liječenje, izdržavanje kazne, lišenja slobode itd.) u vrijeme popisa nije nalazio u tom mjestu.

Stanovništvo sredinom godine:

Pri procjeni broja stanovnika kao osnova, koristi se broj stanovnika prema popisu. Ovaj broj se zatim koriguje prema rezultatima vitalne statistike tj. prirodnog priraštaja i migracionih kretanja. Rezultati vitalne statistike iskazuju se kroz prirodnji priraštaj. U slučaju pozitivnog prirodnog priraštaja broj stanovnika se povećava, a u slučaju negativnog prirodnog priraštaja broj stanovnika se smanjuje. Migraciona kretanja stanovnika unutar Crne Gore se uzimaju u obzir i utiču na procjene broja stanovnika na nivou opština. Pri procjeni stanovnika, pretpostavlja se da je međunarodna migracija konstantan broj koji je izračunat na osnovu popisa 2023. godine, zatim prirodnog priraštaja za period 2011. do 2023. kao i popisa 2011. godine. Uz pomoć navedenih izvora, izračunat je tzv. profil međunarodnog neto migranta po polu i starosti za period od godinu dana. Ovaj profil se primjenjuje kao statističko prilagođavanje u periodu između popisa. Cilj primjene metode statističkog prilagođavanja za procjene broja stanovnika jeste potreba da se prikaže realan broj stanovnika na godišnjem nivou.

Podaci o procjenjenom broju stanovnika revidirani su prema metodologiji Popisa 2023. godine.

Do objave Statističkog godišnjaka 2024, podaci popisa iz 2023. godine o domaćinstvima i porodicama nijesu bili obrađeni i objavljeni, pa se iz tog razloga, podaci o domaćinstvima i porodicama kao i dalji tekst odnose na popis iz 2011. godine.

U popisima je do sada korišten ekonomski koncept definisanja domaćinstava.

POPULATION

Sources and methods of data collection

Data on population and households for 1921, 1931, 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2003, 2011 and 2023 were collected through censuses carried out in respective years.

Data on births and deaths are provided on the basis of records in registry book of births and deaths, managed by Ministry of Interior. Data in marriages are collected and provided by local government bodies, and data on divorces basic courts.

Data on internal migration are submitted from Register of residence in the competence of Ministry of Interior Affairs.

Coverage

Statistics on births covers births registered in Ministry of Interior. Statistics of deaths also covers any case of death registered in Ministry of Interior. Statistics of marriages covers marriages which are performed in legally defined manner, i.e. they are entered in the registry book of marriages. Statistics of divorces covers divorces done by the decision of competent court.

According to rules on keeping registry of births, marriages and deaths, cases of birth, death, and marriages must be entered in the registry of area in which they occurred, regardless this person lives in that area or not. Such registered events are submitted to Statistical Office. Under the processing of statistical surveys there is done re-grouping, thus the results are provided by place of permanent place of living (mother of born child, died person, groom, and for divorces according to the last place of joint place of residence).

Definitions

Population by censuses:

There is no complete comparability of data on number of population by censuses. Definitions methodologically covered different population groups.

In shortest definitions were as it follows:

Population of Montenegro, according to the 2023 and 2011 Census, comprises persons living in Montenegro one year and over, and persons living less than one year, but they have intention to stay permanently in Montenegro.

According to the 2003 Census, population of Montenegro is considered to be any person living or residing in Montenegro over one year, regardless of intention.

Censuses 1991, 1981, and 1971 considered Montenegrin citizens abroad for temporary work, and members of their families residing with them abroad, to be the population. It means that every inhabitant must be enumerated in the place of permanent residence, even in the case if a person was not at the time of census in that place for any reason (trip, education or field work, temporary work abroad, doing military service, medical treatment, serve a term, imprisoning, etc.).

Annual estimations of number of population:

Population according to the census is base for annual estimation of the population. Then this number is corrected according to the results of vital statistics (natural increase) and migration flows. The results of vital statistics are recorded through natural increase. In case of a positive natural increase population increases, in the case of a negative natural population increase, population decreases. Migration movements of population within Montenegro are taken into account and affect the population estimates at the level of municipalities. When estimating the population it is assumed that international migration is constant number that is calculated on the basis of the Census in 2023, then the natural growth for the period 2011 – 2023, as well as the 2011 census. Using these sources so called profile international net migrants per sex and aged for a period of one year is calculated. This profile used as a statistical adjustment in the period between censuses. The application of methods of statistical adjustment for estimates of the number of population is the need to show the real inhabitants annually.

Data on estimated number of population are revised according to the 2023 Census methodology.

Until the publication of the Statistical Yearbook 2024, the data of the 2023 census on households and families had not been processed and published, and for that reason, the data on households and families as well as the following text refer to the 2011 census.

Until now, the economic concept of defining households has been used in the censuses.

Domaćinstvom je smatrana svaka porodična ili druga zajednica lica čiji članovi zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, ishrana i dr.).

U broj domaćinstava uključena su i tzv. *samačka domaćinstva*, tj. svako lice koje u mjestu popisa živi samo i nema domaćinstvo u drugom mjestu, odnosno drugoj državi.

Međutim, različiti pristupi u određivanju prisutnosti radnika i drugih aktivnih lica između dosad sprovedenih popisa imali su izvjesnog uticaja na iskazivanje rezultata o broju i veličini domaćinstava, jer su u prethodnim poslijeratnim popisima ova lica obuhvatana u okviru posebnih domaćinstava u mjestu rada, i uglavnom su popisana kao samačka domaćinstva, bez obzira da li su učestvovala u izdržavanju ili su bila jedini izdržavaoci svojih porodica nastanjenih u drugom mjestu.

Osim u popisu 1981., 1991. i 2003. godine, u rezultate ostalih popisa (broj i veličina domaćinstava) uključena su i tzv. *kolektivna domaćinstva*, odnosno zajednice sastavljene od lica koja žive u stanovima za trajno zbrinjavanje djece i odraslih, u manastirima ili samostanima, u bolnicama za smještaj neizlečivih bolesnika i sl.

Primijenjene definicije u poslijeratnim popisima ne razlikuju se u toj mjeri, da bi mogle značajnije uticati na uporedivost podataka o domaćinstvima.

Živorodenim djetetom smatra se dijete koje poslije rođenja pokazuju znake života (disanje, odnosno kucanje srca) makar i za najkraće vrijeme, bez obzira na trajanje trudnoće majke.

Umrlo lice je lice kod kojeg je bilo kada nakon rođenja došlo do prestanka svih znakova života.

Umrlo odočje je dijete kod koga je nakon živorodenja, a prije nego što je navršilo jednu godinu starosti, došlo do trajnog prestanka svih znakova života.

Prirodni priraštaj predstavlja razliku u broju živorodenih i umrlih u određenom periodu. Prirodni priraštaj može biti pozitivan (broj živorodenih je veći od broja umrlih), negativan (broj živorodenih je manji od broja umrlih) ili nulti (broj živorodenih je jednak broju umrlih).

Sklopljeni brak je zakonom uređena zajednica života muškarca i žene.

Razvedeni brak je brak razveden pravosnažnom odlukom suda.

Trajanje braka je izraženo u navršenim godinama trajanja zakonske bračne zajednice.

Starost: Stanovništvo je u popisima i u vitalnoj statistici grupisano po starosti prema navršenim godinama života. Svaka grupa starosti obuhvata cijela godišta na koja se odnose. Tako npr. grupa 0-4 godine obuhvata djecu od momenta rođenja pa dok ne navrše pet godina, čim navrše pet godina ulaze u grupu 5-9 godina, čim navrše 10 godina u grupu 10 - 14 itd.

Pismenost: Lice je pismeno ukoliko može sa razumijevanjem pročitati i napisati kratak i jednostavan sastav u vezi sa svakodnevnim životom, odnosno koje može pročitati i napisati pismo bez obzira na kojem jeziku ili pismu može čitati, odnosno pisati. Popisom 2023. godine nijesu prikupljeni podaci o pismenosti.

Do objave Statističkog godišnjaka 2024, podaci popisa iz 2023. godine o aktivnosti lica nijesu obrađeni i objavljeni. Isto će biti sastavni dio narednog godišnjaka.

Aktivnost: Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova u 2003. i 2011. godini prikupljali su se podaci koji se odnose na ekonomsku aktivnost lica i to na onu aktivnost koju je lice obavljalo u nedjelji pred popis. Podaci iz popisa 1991.godine prilagođeni su metodologiji popisa 2003. i 2011. godine.

Odgovor se prikupljaod lica starih 15 godina i više, na bazi izjave.

U pogledu aktivnosti stanovništvo se dijeli na aktivno i neaktivno. Aktivno stanovništvo čine zaposleni i nezaposleni.

Pod pojmom *zaposleni* u popisu se podrazumjevaju lica koja u nedjelji pred popis:

- su obavljala bilo kakav redovan ili uobičajen rad za platu/profit (u gotovini, robni ili uslugama) makar jedan sat ili su obavljali bilo kakav neplaćeni posao (u preduzeću, profesionalnoj praksi ili poljoprivrednoj farmi, koja je u vlasništvu bilo kojeg člana njegove porodice), ili
- nisu radila (zbog bolesti, godišnjeg odmora, državnih i vjerskih praznika, obrazovanja, obuke, porodilijskog odsustva, smanjene proizvodnje i druge privremene nemogućnosti za rad), ali imaju posao na koji će se vratiti.

Pod pojmom *nezaposleni* u popisu se podrazumjevaju lica koja u nedjelji pred popis (25-31. mart 2011. godine) nisu radila, ali su tokom marta

Household is family or other community of persons living together and spending their income for primary living needs (housing, food, etc.).

Household is also a person living alone in the place of enumeration, so called *one-person household*, i.e. and does not have a household in another place or another country.

However, different positions in defining the presence of workers and other active persons between up to now conducted censuses had certain influence on providing results on number and size of households, because in previous after-war censuses these persons were covered under separate households in the place of work, and they are mainly enumerated as one-person household, regardless if they took part in the support or they were only supports of their families living in another place.

Except for censuses 1981, 1991, and 2003 the results of other censuses (number and size of households) covers also so called *collective households*, i.e. communities comprised of persons living in dwellings for permanent care of children and youth, religious institutions, hospitals for care of incurable patients, etc.

Still, *applied* definitions in after-war censuses do not differ to such a degree that they can influence more importantly on the comparability of data on households.

A *live-born child* (live birth) is every child who shows signs of life after birth (such as breathing i.e. beating of the heart) even for a very short period, regardless of mother's pregnancy duration.

Dead person is a person who died any time after the birth.

A **dead infant** is every child that after was live-born died before reaching one year of age

Natural increase is a difference between live births and deaths in certain period. Natural increase can be positive (number of live births is higher than number of deaths), negative (number of live births is less than number of deaths) or zero (number of live births is equal to number of deaths).

Marriage is an act by which the legal relationship of husband and wife is constituted.

Divorce is a final dissolution of a marriage by a valid decision of a competent court.

Duration of marriage is expressed in reached years of duration of legal relationship.

Age: Population is grouped in censuses and vital statistics by age and by reached years of age. Every age group covers complete ages they refer to. Thus, e.g. the group 0-4years covers children from the moment of birth until they reach 5 years of age. As soon as they reach 5 years of age, they enter the group 5-9 years. As soon as they reach 10 years of age, they enter the group 10-14 years, etc.

Literacy: a person is literate if he/she can with understanding both read and write a short simple statement on his/her everyday life, i.e. he/she can read and write a letter regardless of language or alphabet he/she uses when reading, i.e. writing. The 2023 census did not collect data on literacy.

Until the publication of the 2024 Statistical Yearbook, the 2023 census data on activity of person has not been processed or published. It will be included in the next yearbook.

Activity: Census of Population, Households and Dwellings in 2003 and 2011 collected the data about economic activity of persons, i.e. activity which was done by a person in a week before the census. The data from 1991 Census are adapted to the 2003 and 2011 census methodology.

Answer was collected from persons aged 15 years and over, on the basis of statement.

Considering the activity, population is divided into active and inactive. Active population comprises employed and unemployed persons.

Employed person in the census is considered to be every person that in a week before the census:

- performs any regular or usual work for salary/profit (in cash, goods or services) at least one hour or performs any unpaid work (in enterprise, as part of professional practice or In agricultural farm owned by any member of his/her family), or
- did not work (due to illness, annual vacation, state or religious holiday, education, training, maternal leave, reduced production and other temporary inability to work), but they have job to which he/she will return.

Unemployed person in the census is every person who did not work in a week before the census (25-31 March 2011), but he/she was actively

2011.godine (četiri nedjelje pred popis) aktivno tražili posao i spremni da započnu da rade u toku naredne dvije nedjelje.

Aktivno stanovništvo čine sva zaposlena i nezaposlena lica stara 15 i više godina.

Neaktivno stanovništvo su sva lica stara 15 i više godina koja nijesu svrstanu u aktivno stanovništvo.

Stopa aktivnosti predstavlja procenat aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa nezaposlenosti predstavlja procenat nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih.

Podaci o osnovnim demokratskim indikatorima su revidirani prema metodologiji Popisa 2023. godine.

Stopa nataliteta predstavlja odnos broja živorođenih i procijenjenog broja stanovnika sredinom posmatrane godine, izražena u promilima (na 1000 stanovnika).

Stopa mortaliteta predstavlja odnos broja umrlih i procijenjenog broja stanovnika sredinom posmatrane godine, izražena u promilima (na 1000 stanovnika).

Stopa prirodnog priraštaja predstavlja odnos prirodnog priraštaja i prosječnog broja stanovnika sredinom posmatrane godine. Iskazuje se u promilima (na 1 000 stanovnika).

Stopa nupcijaliteta predstavlja odnos broja sklopljenih brakova i prosječnog broja stanovnika sredinom posmatrane godine. Iskazuje se u promilima (na 1 000 stanovnika).

Stopa divorcijaliteta predstavlja odnos broja razvedenih brakova i prosječnog broja stanovnika sredinom posmatrane godine. Iskazuje se u promilima (na 1 000 stanovnika).

Stopa umrle odojčadi predstavlja odnos broja umrle odojčadi i živorođene djece, izražena u promilima (na 1 000 stanovnika).

Stopa smrtnosti djece ispod pet godina predstavlja odnos umrle djece mlađe od pet godina i živorođene djece, izražena u promilima (na 1 000 stanovnika).

Vitalni indeks predstavlja odnos živorođenih na 100 umrlih.

Stopa maskuliniteta predstavlja odnos broja muških na 100 ženskih lica u posmatranim događajima.

Opšta stopa fertiliteta predstavlja odnos između ukupnog broja živorođenih i ženskog fertilnog stanovništva (15-49 g.) u toku jednogodišnjeg perioda.

Specifične stope fertiliteta predstavljaju odnos između broja živorođenih, rođenih od majki određene starosti prema 1000 žena te iste starosti.

Ukupna stopa fertiliteta, tj. ukupan broj živorođene djece na jednu ženu, odnosno zbir odgovarajućih specifičnih stopa fertiliteta, računate su za starosni interval od 15 do 49 godina po petogodištima.

Specifične stope mortaliteta prema polu računate su za starosni interval od 0 do 85 i više godina po petogodištima i posebno za starost od 0 godina i za starosni interval od 1 do 4 godine.

Unutrašnje migracije se odnose na lica koja su promjenila mjesto prebivališta unutar granica Crne Gore.

Detaljne tabele iz popisa ili iz drugih demografskih istraživanja dostupne su na web sajtu Uprave za statistiku. Stručne službe, po zahtjevu korisnika rade specijalna tabeliranja iz baza podataka.

seeking job during March 2011 (four weeks before the census), and he/she is ready to work during next two weeks.

Active population comprises all employed and unemployed persons aged 15 years and over.

Inactive population comprises all persons aged 15 years and over not belonging to the active population.

Activity rate is the percentage of active population in the total population aged 15 years and over.

Employment rate is the percentage of employed persons in the total population aged 15 years and over.

Unemployment rate is the percentage of unemployed persons in the total number of active population.

Data on basic democratic indicators were revised according to the methodology of the 2023 Census.

Birth rate is a ratio of number of live births and estimated number of mid-year population, expressed in per mille (per 1 000 inhabitants).

Death rate is the ratio of number of deaths and estimated number of mid-year population, expressed in per mile (per 1 000 inhabitants).

Natural increase rate is the ratio of natural increase and average number of mid-year population. It is expressed in per mile (per 1 000 inhabitants).

Nuptiality rate is the ratio of number of marriages and average number of mid-year population. It is expressed in per mile (per 1 000 inhabitants).

Divorce rate is the ratio of divorces and estimated number of mid-year population. It is expressed in per mile (per 1 000 inhabitants).

Infant death rate is the ratio of number of died infants and live born children expressed in per mile (per 1 000 inhabitants).

Child death rate under 5 years of age is the ratio of child deaths at age up to 5 years, and expressed in per mile (per 1 000 inhabitants).

Vital index is the ratio of live births per 100 deaths.

Masculinity rate is the ratio of number of males per 100 females in observed events.

General fertility rate is the ratio between the total number of live births and female fertility population (aged 15-49 years) during one-year period.

Specific fertility rates are the ratio between the number of live born children of mothers of certain age per 1 000 women of the same age.

Total fertility rate, i.e. total number of live births per one woman, i.e. the sum of appropriate specific fertility rate, is calculated for the age interval from 15 to 49 years by five-year period.

Specific mortality rates by gender are calculated for the age interval from 0 to 85 years and over by five-year period, and especially for the age of 10 years and for the age interval from 1 to 4 years.

Internal migrations are related to persons, who have changed their place of residence inside Montenegro.

Detailed tables from the census or from other demographic surveys are available on the website of Statistical Office of Montenegro. Upon user's request, professional services are doing special tabulations from the database.

4 – 1. POVRŠINA, STANOVNIŠTVO I DOMAĆINSTVA, PREMA POPISIMA¹⁾AREA, POPULATION AND HOUSEHOLDS ACCORDING TO CENSUSES¹⁾

	Površina u km ² Area, km ²	Domaćinstva Households	Stanovništvo Population			Stanovnika na km ² Population per 1 km ²	Broj lica na jedno domaćinstvo Number of persons per 1 household	Broj ženskih na 1 000 muških stanovnika Number of females per 1000 males
			ukupno Total	muško Male	žensko Female			
1921	13 812	55 463	311 341	155 301	156 040	22,5	5,6	1 005
1931	13 812	62 836	360 044	179 765	180 279	26,1	5,7	1 003
1948	13 812	83 639	377 189	178 078	199 111	27,3	4,5	1 118
1953	13 812	92 152	419 873	201 718	218 155	30,4	4,6	1 081
1961	13 812	106 569	471 894	229 274	242 620	34,2	4,4	1 058
1971	13 812	121 911	529 604	259 209	270 395	38,3	4,3	1 043
1981	13 812	142 692	584 310	289 739	294 571	42,3	4,1	1 017
1991	13 812	163 274	615 035	305 931	309 104	44,5	3,8	1 010
2003	13 812	180 517	620 145	305 225	314 920	44,9	3,4	1 032
2011	13 812	192 242	620 029	306 236	313 793	44,9	3,2	1 025
2023	13 812	217 441*	623 633	306 807	316 826	45,2	2,9*	1 033

¹⁾ Za upoređivanje broja stanovnika prema Popisima, vidjeti Metodološka objašnjenja.

* Preliminarni podatak

¹⁾ For the comparison of number of population with the censuses, look at the Methodological notes.

* Preliminary data

4 – 2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA

NATURAL POPULATION CHANGES

	Stanovništvo sredinom godine ¹⁾ Mid-year population ¹⁾	Živorođeni Live births	Umrli / Deaths		Prirodni priraštaj Natural increase	Sklopljeni brakovi New marriages	Razvedeni brakovi Divorces
			ukupno Total	odojčad Infants			
1951	407 000	12 898	4 416	1 092	8 482	3 284	187
1961	474 000	12 994	3 335	798	9 659	3 510	382
1971	525 002	10 866	3 278	378	7 588	3 951	226
1981	585 671	10 441	3 556	227	6 885	4 422	276
1991	591 843	9 606	3 970	107	5 636	3 817	388
2001	614 791	8 839	5 431	129	3 408	3 893	492
2011	620 345	7 215	5 847	32	1 368	3 528	471
2013	622 587	7 475	5 917	33	1 558	3 847	499
2014	623 744	7 529	6 014	37	1 515	3 527	584
2015	624 651	7 386	6 329	16	1 057	3 837	577
2016	625 353	7 569	6 464	26	1 105	3 178	703
2017	625 982	7 432	6 523	10	909	3 272	765
2018	626 438	7 264	6 504	12	760	3 321	849
2019	626 753	7 223	6 595	17	628	3 523	841
2020	626 590	7 097	7 293	20	-196	2 026	784
2021	625 053	7 033	9 152	10	-2 119	3 196	768
2022	623 591	7 021	7 068	25	-47	3 291	690
2023	623 529	7 008	6 327	15	681	3 474	775

¹⁾ Vidjeti Metodološka objašnjenja na strani 35.

¹⁾ Look at the Methodological notes 35.

4 – 3. STANOVNIŠTVO PREMA STAROSTI
I POLU PO POPISIMAPOPULATION BY AGE GROUP AND
SEX, ACCORDING TO CENSUSES

Starost	1921	1931	1948	1953	1961	Age
UKUPNO STANOVNIŠTVO / TOTAL POPULATION						
UKUPNO	311 341	360 044	377 189	419 873	471 894	TOTAL
0 – 4	35 573	55 426	44 978	59 376	61 280	0 – 4
5 – 9	41 692	46 126	51 074	41 918	58 565	5 – 9
10 – 14	40 050	29 986	48 293	47 850	51 812	10 – 14
15 – 19	26 896	35 304	39 586	46 386	38 132	15 – 19
20 – 24	26 975	33 958	30 138	40 851	45 152	20 – 24
25 – 29	19 669	26 556	19 958	31 460	38 332	25 – 29
30 – 34	20 866	22 469	16 294	20 094	34 296	30 – 34
35 – 39	17 340	17 808	22 945	16 735	23 965	35 – 39
40 – 44	17 278	18 354	17 780	22 529	15 873	40 – 44
45 – 49	12 380	14 483	17 942	17 868	18 970	45 – 49
50 – 54	13 232	13 745	14 002	17 018	19 825	50 – 54
55 – 59	8 873	10 626	14 392	14 005	16 636	55 – 59
60 – 64	11 698	12 515	12 026	12 835	15 334	60 – 64
65 i više	18 791	22 651	27 767	30 930	33 452	65 and over
Nepoznato	28	37	14	18	270	Unknown
MUŠKO STANOVNIŠTVO / MALE POPULATION						
UKUPNO	155 301	179 765	178 078	201 718	229 274	TOTAL
0 – 4	18 409	28 062	23 017	30 583	31 434	0 – 4
5 – 9	22 058	23 994	26 170	21 379	30 300	5 – 9
10 – 14	21 005	15 536	24 684	24 439	26 486	10 – 14
15 – 19	11 596	17 749	19 217	23 219	19 129	15 – 19
20 – 24	14 481	18 570	13 684	20 328	22 714	20 – 24
25 – 29	10 202	13 190	8 480	14 622	18 917	25 – 29
30 – 34	9 587	10 439	6 692	8 903	16 650	30 – 34
35 – 39	8 503	8 623	10 199	6 824	10 967	35 – 39
40 – 44	8 136	8 200	8 667	10 149	6 723	40 – 44
45 – 49	6 113	7 183	8 100	8 756	8 030	45 – 49
50 – 54	6 010	6 208	6 047	7 643	9 255	50 – 54
55 – 59	4 336	5 460	6 050	6 109	7 600	55 – 59
60 – 64	5 815	5 757	5 383	5 520	6 749	60 – 64
65 i više	9 039	10 774	11 680	13 241	14 185	65 and over
Nepoznato	11	20	8	3	135	Unknown
ŽENSKO STANOVNIŠTVO / FEMALE POPULATION						
UKUPNO	156 040	180 279	199 111	218 155	242 620	TOTAL
0 – 4	17 164	27 364	21 961	28 793	29 846	0 – 4
5 – 9	19 634	22 132	24 904	20 539	28 265	5 – 9
10 – 14	19 045	14 450	23 609	23 411	25 326	10 – 14
15 – 19	15 300	17 555	20 369	23 167	19 003	15 – 19
20 – 24	12 494	15 388	16 454	20 523	22 438	20 – 24
25 – 29	9 467	13 366	11 478	16 838	19 415	25 – 29
30 – 34	11 279	12 030	9 602	11 191	17 646	30 – 34
35 – 39	8 837	9 185	12 746	9 911	12 998	35 – 39
40 – 44	9 142	10 154	9 113	12 380	9 150	40 – 44
45 – 49	6 267	7 300	9 842	9 112	10 940	45 – 49
50 – 54	7 222	7 537	7 955	9 375	10 570	50 – 54
55 – 59	4 537	5 166	8 342	7 896	9 036	55 – 59
60 – 64	5 883	6 758	6 643	7 315	8 585	60 – 64
65 i više	9 752	11 877	16 087	17 689	19 267	65 and over
Nepoznato	17	17	6	15	135	Unknown

4 – 3. STANOVNIŠTVO PREMA STAROSTI
I POLU PO POPISIMA¹⁾POPULATION BY AGE GROUP AND
SEX, ACCORDING TO CENSUSES¹⁾

/nastavak/

/continued/

Starost	1981	1991	2003	2011	2023	Age
UKUPNO STANOVNIŠTVO / TOTAL POPULATION						
UKUPNO	584 310	615 035	620 145	620 029	623 633	TOTAL
0 – 4	54 601	50 708	39 671	38 950	35 368	0 – 4
5 – 9	52 632	52 413	42 576	38 430	38 269	5 – 9
10 – 14	53 314	52 337	45 214	41 371	38 807	10 – 14
15 – 19	57 569	50 782	49 387	44 093	35 250	15 – 19
20 – 24	54 740	48 869	48 963	42 816	34 699	20 – 24
25 – 29	49 524	48 595	44 988	45 793	38 809	25 – 29
30 – 34	41 491	47 810	41 528	44 495	42 465	30 – 34
35 – 39	30 259	44 903	41 705	41 879	46 328	35 – 39
40 – 44	38 261	39 175	44 175	40 496	45 511	40 – 44
45 – 49	33 922	27 742	44 496	43 089	42 709	45 – 49
50 – 54	31 093	35 675	40 436	43 613	40 099	50 – 54
55 – 59	22 324	31 218	28 071	41 223	39 965	55 – 59
60 – 64	14 221	27 985	29 233	34 196	40 346	60 – 64
65 i više	48 021	50 603	74 160	79 337	105 008	65 and over
Nepoznato	2 338	6 220	5 542	248	-	Unknown
MUŠKO STANOVNIŠTVO / MALE POPULATION						
UKUPNO	289 739	305 931	305 225	306 236	306 807	TOTAL
0 – 4	28 016	26 150	20 560	20 361	18 237	0 – 4
5 – 9	26 897	26 797	21 950	20 016	19 830	5 – 9
10 – 14	27 593	26 986	23 393	21 389	20 204	10 – 14
15 – 19	29 747	25 897	25 388	22 815	18 432	15 – 19
20 – 24	28 512	25 591	24 792	22 084	17 949	20 – 24
25 – 29	25 734	25 263	22 356	23 299	19 614	25 – 29
30 – 34	20 843	24 639	20 565	22 188	21 132	30 – 34
35 – 39	14 501	23 123	20 797	20 523	23 096	35 – 39
40 – 44	18 608	19 354	22 064	20 136	22 545	40 – 44
45 – 49	16 765	13 333	22 494	21 401	20 859	45 – 49
50 – 54	15 102	17 060	19 913	21 817	19 671	50 – 54
55 – 59	10 060	15 107	13 171	20 509	19 663	55 – 59
60 – 64	5 915	13 130	13 393	15 941	19 551	60 – 64
65 i više	20 374	20 479	31 984	33 665	46 024	65 and over
Nepoznato	1 072	3 022	2 405	92	-	Unknown
ŽENSKO STANOVNIŠTVO / FEMALE POPULATION						
UKUPNO	294 571	309 104	314 920	313 793	316 826	TOTAL
0 – 4	26 585	24 558	19 111	18 589	17 131	0 – 4
5 – 9	25 735	25 616	20 626	18 414	18 439	5 – 9
10 – 14	25 721	25 351	21 821	19 982	18 603	10 – 14
15 – 19	27 822	24 885	23 999	21 278	16 818	15 – 19
20 – 24	26 228	23 278	24 171	20 732	16 750	20 – 24
25 – 29	23 790	23 332	22 632	22 494	19 195	25 – 29
30 – 34	20 648	23 171	20 963	22 307	21 333	30 – 34
35 – 39	15 758	21 780	20 908	21 356	23 232	35 – 39
40 – 44	19 653	19 821	22 111	20 360	22 966	40 – 44
45 – 49	17 157	14 409	22 002	21 688	21 850	45 – 49
50 – 54	15 991	18 615	20 523	21 796	20 428	50 – 54
55 – 59	12 264	16 111	14 900	20 714	20 302	55 – 59
60 – 64	8 306	14 855	15 840	18 255	20 795	60 – 64
65 i više	27 647	30 124	42 176	45 672	58 984	65 and over
Nepoznato	1 266	3 198	3 137	156	-	Unknown

¹⁾ Za uporedivost podataka o broju stanovnika
vidjeti Metodološka objašnjenja1) For the comparability of data on number of population
look at Methodological notes

4 – 4. STANOVNIŠTVO STARO 10 I VIŠE GODINA PREMA PISMENOSTI, POLU I STAROSTI PO POPISIMA¹⁾POPULATION AGED 10 AND OVER, BY LITERACY, SEX, AND AGE GROUPS, ACCORDING TO CENSUSES¹⁾

	Stanovnici stari 10 i više godina <i>Population aged 10 and over</i>	Nepismeni <i>Illiterate</i>			<i>Nepismeno stanovništvo %</i> <i>Illiterate population, %</i>	Struktura nepismenih prema starosti u % <i>Age structure of illiterate population, in %</i>		
		svega <i>Total</i>	muški <i>Males</i>	ženski <i>Females</i>		svega <i>Total</i>	muški <i>Males</i>	ženski <i>Females</i>
POPIS 1981. GODINE / CENSUS 1981								
UKUPNO / TOTAL	477 077	44 633	7 928	36 705	9,4	100,0	100,0	100,0
10 – 19 god. / years	110 883	1 335	515	820	1,2	3,0	6,5	2,2
20 – 34 god. / years	145 755	1 960	602	1 358	1,3	4,4	7,6	3,7
35 – 64 god. / years	170 080	18 802	2 268	16 534	11,1	42,1	28,6	45,1
65 i više godina <i>65 and over</i>	48 021	22 029	4 419	17 610	45,9	49,4	55,7	48,0
Nepoznato/ <i>Unknown</i>	2 338	507	124	383	21,7	1,1	1,6	1,0
POPIS 1991. GODINE / CENSUS 1991								
UKUPNO / TOTAL	511 914	30 443	5 226	25 217	5,9	100,0	100,0	100,0
10 – 19 god. / years	103 119	805	389	416	0,8	2,6	7,4	1,7
20 – 34 god. / years	145 274	1 356	512	844	0,9	4,4	9,8	3,3
35 – 64 god. / years	206 698	11 251	1 565	9 686	5,4	37,0	29,9	38,4
65 i više godina <i>65 and over</i>	50 603	16 678	2 699	13 979	33,0	54,8	51,7	55,4
Nepoznato/ <i>Unknown</i>	6 220	353	61	292	5,7	1,2	1,2	1,2
POPIS 2003. GODINE / CENSUS 2003								
UKUPNO / TOTAL	537 898	12 617	2 006	10 611	2,4	100,0	100,0	100,0
10 – 19 god. / years	94 601	625	301	324	0,7	5,0	15,0	3,1
20 – 34 god. / years	135 479	700	295	405	0,5	5,6	14,7	3,8
35 – 64 god. / years	228 116	2 229	526	1 703	1,0	17,7	26,2	16,1
65 i više godina <i>65 and over</i>	74 160	8 714	832	7 882	11,8	69,1	41,5	74,3
Nepoznato/ <i>Unknown</i>	5 542	349	52	297	6,3	2,8	2,6	2,8
POPIS 2011. GODINE / CENSUS 2011								
UKUPNO / TOTAL	542 649	8 149	1 559	6 590	1,5	100,0	100,0	100,0
10 – 19 god. / years	85 464	673	322	351	0,8	8,3	20,6	5,3
20 – 34 god. / years	133 104	882	345	537	0,7	10,8	22,1	8,2
35 – 64 god. / years	244 496	1 745	485	1 260	0,7	21,4	31,1	19,1
65 i više godina <i>65 and over</i>	79 337	4 817	403	4 414	6,1	59,1	25,9	67,0
Nepoznato / <i>Unknown</i>	248	32	4	28	12,9	0,4	0,3	0,4

¹⁾ Za uporedivost podataka o broju stanovnika vidjeti Metodološka objašnjenja.¹⁾ For the comparability of data on number of population look at Methodological notes.

4 – 5. STANOVNIŠTVO PREMA AKTIVNOSTI I POLU

POPULATION BY ACTIVITY AND SEX

	Ukupno Total	Stanovništvo 15 i više/ Population age 15 and over	Aktivno / Economically active			Neaktivno Inactive	Stopa aktivnosti Activity rate	Stopa zaposlenosti Employment rate	Stopa nezaposlenosti Unemployment rate	
			ukupno Total	zaposleni Employees	nezaposleni Unemployed					
POPIS 1991. GODINE / CENSUS 1991										
Ukupno	615 035	459 577	237 280	188 333	48 947	353 989	51,6	41,0	20,6	Total
Muški	305 931	225 998	145 741	119 498	26 243	146 199	64,5	52,9	18,0	Males
Ženski	309 104	233 579	91 539	68 835	22 704	207 790	39,2	29,5	24,8	Females
POPIS 2003. GODINE / CENSUS 2003										
Ukupno	620 145	492 675	264 276	171 325	92 951	353 900	53,6	34,8	35,2	Total
Muški	305 225	239 322	152 107	103 425	48 682	151 826	63,6	43,2	32,0	Males
Ženski	314 920	253 353	112 169	67 900	44 269	202 074	45,9	27,8	39,5	Females
POPIS 2011. GODINE / CENSUS 2011										
Ukupno	620 029	501 278	232 010	175 171	56 839	268 288	46,3	34,9	24,5	Total
Muški	306 236	244 470	130 839	98 483	32 356	113 142	51,6	38,9	24,7	Males
Ženski	313 793	256 808	101 171	76 688	24 483	155 146	39,4	29,9	24,2	Females

4 – 6. OSNOVNI DEMOGRAFSKI POKAZATELJI

BASIC DEMOGRAPHIC INDICATORS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Stope						Rate
nataliteta	11,5	11,3	11,3	11,3	11,2	<i>Natality</i>
mortaliteta	10,5	11,6	14,6	11,3	10,1	<i>Mortality</i>
prirodnog priraštaja	1,0	-0,3	-3,4	-0,1	1,1	<i>Natural increase</i>
nupcijaliteta	5,6	3,2	5,1	5,3	5,6	<i>Marriages</i>
divorcjaliteta	1,3	1,3	1,2	1,1	1,2	<i>Divorces</i>
Stopa umrle odojčadi	2,4	2,8	1,4	3,6	2,1	<i>Infant deaths per 1 000 live births</i>
Stopa smrtnosti djece mlađe od 5 godina	3,6	3,7	1,8	4,4	2,7	<i>Under five mortality rate</i>
Vitalni indeks živorođenih na 100 umrlih	109,5	97,3	76,9	99,3	110,8	<i>Vital Index of live births per 100 deaths</i>
Stope maskuliniteta						<i>Masculinity rate</i>
živorođenih	109,6	107,3	107,8	106,5	102,8	<i>Live born</i>
umrlih	112,1	116,0	114,8	107,4	108,5	<i>Dead</i>
umrle odojčadi	183,3	100,0	100,0	127,3	114,3	<i>Dead infants</i>
Očekivano trajanje života						<i>Life expectancy</i>
svega	76,7	75,9	73,8	76,2	77,6	<i>Total</i>
muški	74,0	73,2	70,8	73,7	75,1	<i>Males</i>
ženski	79,5	78,8	77,0	78,8	80,2	<i>Females</i>

4 – 7. STOPE FERTILITETA

FERTILITY RATES

	2019	2020	2021	2022	2023	
OPŠTA STOPA	46,5	46,0	47,2	46,2	49,2	GENERAL RATE
Mlađe od 15 godina	0,6	0,3	0,6	-	0,3	<i>Under 15</i>
15 – 19	11,2	9,3	9,4	8,5	9,0	<i>15 – 19</i>
15	1,3	0,8	1,4	0,6	0,8	<i>15</i>
16	4,1	4,3	2,2	3,1	4,1	<i>16</i>
17	5,8	6,2	7,0	5,3	6,9	<i>17</i>
18	18,3	10,6	13,2	10,8	11,9	<i>18</i>
19	26,1	23,3	21,4	21,8	22,8	<i>19</i>
20 – 24	57,3	56,7	51,6	50,7	56,2	<i>20 – 24</i>
20	32,3	33,5	33,4	30,2	34,5	<i>20</i>
21	46,1	36,0	39,5	37,9	44,9	<i>21</i>
22	55,3	58,5	49,7	51,2	51,4	<i>22</i>
23	69,5	65,5	60,8	63,1	71,0	<i>23</i>
24	82,7	88,9	75,5	72,9	77,3	<i>24</i>
25 – 29	113,0	112,3	114,0	112,4	109,1	<i>25 – 29</i>
25	87,9	101,0	92,1	97,1	90,0	<i>25</i>
26	105,2	108,2	113,8	113,5	100,1	<i>26</i>
27	115,7	115,7	117,9	110,7	113,6	<i>27</i>
28	128,6	114,6	123,6	120,4	117,7	<i>28</i>
29	126,7	121,8	122,7	119,9	122,3	<i>29</i>
30 – 34	101,5	101,5	107,1	108,2	101,9	<i>30 – 34</i>
30	121,6	121,6	124,1	125,1	120,7	<i>30</i>
31	107,3	112,9	118,6	126,9	108,5	<i>31</i>
32	113,9	107,5	117,0	106,2	104,6	<i>32</i>
33	93,2	90,5	94,3	101,1	96,2	<i>33</i>
34	74,0	79,0	86,0	84,7	81,6	<i>34</i>
35 – 39	50,3	50,8	50,2	53,5	52,0	<i>35 – 39</i>
40 – 44	11,6	12,2	11,2	12,4	13,0	<i>40 – 44</i>
45 – 49	0,9	0,8	0,7	1,4	1,2	<i>45 – 49</i>
50 i više	0,7	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>50 and over</i>
Ukupna stopa fertiliteta	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	<i>Total fertility rate</i>

4 - 8. SPECIFIČNE STOPE MORTALITETA

SPECIFIC MORTALITY RATES

		2019	2020	2021	2022	2023		
UKUPNO	muško žensko	11,2	12,7	15,8	11,9	10,7	males	TOTAL
		9,8	10,7	13,5	10,8	9,6	females	
0 godina	muško žensko	2,9 1,7	2,6 2,9	1,3 1,4	3,8 3,2	1,9 1,8	males females	Age 0
1 godina	muško žensko	- 0,8	0,5 -	0,5 0,3	- 0,3	0,3 0,3	males females	Age 1
2 godine	muško žensko	0,8 0,3	- 0,3	- -	0,8 0,3	- -	males females	Age 2
3 godine	muško žensko	0,3 0,3	0,3 0,3	- -	- 0,3	0,3 0,3	males females	Age 3
4 godine	muško žensko	- -	- 0,3	- -	- -	- -	males females	Age 4
5 – 9	muško žensko	0,1 -	0,1 0,1	0,1 -	0,4 0,1	0,1 0,1	males females	5 – 9
10-14	muško žensko	0,2 0,2	- 0,1	0,1 0,2	0,2 0,2	0,1 0,1	males females	10-14
15-19	muško žensko	0,5 0,2	0,5 0,2	0,4 0,3	0,8 0,2	0,5 0,5	males females	15-19
20-24	muško žensko	0,6 0,3	0,8 0,2	0,6 0,2	0,7 0,2	0,8 0,2	males females	20-24
25-29	muško žensko	0,9 0,3	0,5 0,5	0,9 0,5	0,5 0,4	0,7 0,4	males females	25-29
30-34	muško žensko	1,1 0,4	1,1 0,4	1,3 0,5	1,2 0,3	1,0 0,5	males females	30-34
35-39	muško žensko	1,6 0,5	1,5 0,7	1,6 1,0	1,7 0,8	1,8 0,5	males females	35-39
40-44	muško žensko	2,5 1,1	2,0 1,6	3,6 1,1	1,9 1,6	1,8 0,8	males females	40-44
45-49	muško žensko	4,9 2,4	4,0 2,0	5,9 2,2	3,6 1,8	3,6 1,9	males females	45-49
50-54	muško žensko	6,4 3,7	6,8 3,4	8,8 3,6	6,6 3,1	5,6 2,5	males females	50-54
55-59	muško žensko	11,9 6,0	11,9 6,0	15,1 7,2	10,7 5,7	9,7 5,2	males females	55-59
60-64	muško žensko	18,7 7,7	20,4 9,5	24,7 10,5	20,2 9,1	16,3 7,1	males females	60-64
65-69	muško žensko	27,9 13,6	31,8 14,4	41,5 18,1	26,7 15,0	25,6 13,5	males females	65-69
70-74	muško žensko	43,2 23,7	48,1 26,0	58,3 32,0	43,0 23,1	40,5 23,8	males females	70-74
75-79	muško žensko	66,7 44,9	88,1 50,6	112,9 72,0	71,9 51,9	67,2 39,8	males females	75-79
80-84	muško žensko	113,6 92,1	129,7 98,3	157,9 128,6	127,8 104,9	95,1 86,7	males females	80-84
85 i više	muško žensko	171,7 186,4	188,6 192,7	240,7 248,7	202,2 201,5	200,5 187,9	males females	85 and over

4 – 9. ŽIVOROĐENI

LIVE BIRTHS

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	7 223	7 097	7 033	7 021	7 008	TOTAL
Muški	3 777	3 674	3 648	3 621	3 553	Males
Ženski	3 446	3 423	3 385	3 400	3 455	Females
Starost majke						Age of mother
Ispod 15	2	2	2	-	1	Under 15
15 – 19	218	177	174	155	152	15 – 19
15	5	3	5	2	3	15
16	16	16	8	11	14	16
17	23	24	26	19	23	17
18	73	42	51	40	40	18
19	101	92	84	83	72	19
20 – 24	1 117	1 085	974	950	954	20 – 24
20	125	128	130	117	113	20
21	179	137	148	145	148	21
22	214	223	185	188	178	22
23	276	249	228	231	244	23
24	323	348	283	269	271	24
25 – 29	2 153	2 151	2 200	2 159	2 104	25 – 29
25	327	392	358	361	327	25
26	398	404	443	443	376	26
27	446	441	444	434	454	27
28	493	446	476	458	477	28
29	489	468	479	463	470	29
30 – 34	2 227	2 159	2 212	2 174	2 174	30 – 34
30	492	472	480	491	499	30
31	470	456	461	491	441	31
32	510	471	474	413	448	32
33	421	404	413	409	423	33
34	334	356	384	370	363	34
35 – 39	1 142	1 153	1 136	1 208	1 219	35 – 39
40 – 44	251	268	248	275	296	40 – 44
45 – 49	19	17	15	29	27	45 – 49
50 i više	6	2	1	2	3	50 and over
Nepoznato	88	83	71	69	78	Unknown
Prosječna starost majke pri rođenju djeteta	29,7	29,8	29,8	30,0	30,1	Mean age of women at birth of child

4 – 10. UMRLA ODOJČAD PREMA STAROSTI

INFANT DEATHS BY AGE GROUP

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	17	20	10	25	15	TOTAL
Starost						Age group
0 do 27 dana	9	15	5	8	7	0 – 27 days
do 24 časa	1	3	-	2	2	Under 24 hours
1 – 6 dana	4	6	5	2	4	1 – 6 days
7 – 13 dana	2	4	-	3	1	7 – 13 days
14 – 20 dana	1	2	-	1	-	14 – 20 days
21 – 27 dana	1	-	-	-	-	21 – 27 days
28 dana – 2 mjeseca	2	2	2	2	3	28 days-2 months
3 – 5 mjeseci	2	1	1	10	2	3 – 5 months
6 – 11 mjeseci	4	2	2	5	3	6 – 11 months
STRUKTURA / STRUCTURE						
0 do 27 dana	52,9	75,0	50,0	32,0	46,7	0 – 27 days
do 24 časa	5,9	15,0	-	8,0	13,3	Under 24 hours
1 – 6 dana	23,5	30,0	50,0	8,0	26,7	1 – 6 days
7 – 13 dana	11,8	20,0	-	12,0	6,7	7 – 13 days
14 – 20 dana	5,9	10,0	-	4,0	-	14 – 20 days
21 – 27 dana	5,9	-	-	-	-	21 – 27 days
28 dana – 2 mjeseca	11,8	10,0	20,0	8,0	20,0	28 days - 2 months
3 – 5 mjeseci	11,8	5,0	10,0	40,0	13,3	3 – 5 months
6 – 11 mjeseci	23,5	10,0	20,0	20,0	20,0	6 – 11 months

4 – 11. UMRLI PREMA STAROSTI I POLU

DEATHS BY AGE GROUP AND SEX

		2019	2020	2021	2022	2023		
UKUPNO		6 595	7 293	9 152	7 068	6 327		TOTAL
	muško	3 486	3 916	4 891	3 660	3 293	males	
	žensko	3 109	3 377	4 261	3 408	3 034	females	
Starost							Age	
0 godina	muško	11	10	5	14	8	males	0 year
	žensko	6	10	5	11	7	females	
1 godina	muško	-	2	2	-	1	males	1 year
	žensko	3	-	1	1	1	females	
2 godine	muško	3	-	-	3	-	males	2 years
	žensko	1	1	-	1	-	females	
3 godine	muško	1	1	-	-	1	males	3 years
	žensko	1	1	-	1	1	females	
4 godine	muško	-	-	-	-	-	males	4 years
	žensko	-	1	-	-	-	females	
5-9	muško	2	2	1	7	1	males	5-9
	žensko	-	1	-	2	1	females	
10-14	muško	4	1	2	5	3	males	10-14
	žensko	3	1	3	3	2	females	
15-19	muško	10	11	9	15	10	males	15-19
	žensko	3	4	5	4	8	females	
20-24	muško	12	16	13	15	14	males	20-24
	žensko	6	4	3	3	3	females	
25-29	muško	19	10	19	10	14	males	25-29
	žensko	5	9	9	7	8	females	
30-34	muško	26	24	29	26	21	males	30-34
	žensko	8	8	11	6	11	females	
35-39	muško	37	36	38	41	42	males	35-39
	žensko	12	16	23	19	12	females	
40-44	muško	54	44	79	42	41	males	40-44
	žensko	23	35	24	36	19	females	
45-49	muško	97	80	118	73	74	males	45-49
	žensko	49	43	46	38	41	females	
50-54	muško	129	134	171	128	109	males	50-54
	žensko	75	69	73	62	51	females	
55-59	muško	243	241	304	213	192	males	55-59
	žensko	130	129	153	118	107	females	
60-64	muško	373	404	484	393	319	males	60-64
	žensko	160	198	221	193	148	females	
65-69	muško	469	546	720	468	451	males	65-69
	žensko	262	280	354	297	261	females	
70-74	muško	421	533	703	540	529	males	70-74
	žensko	308	379	502	374	389	females	
75-79	muško	456	537	637	423	454	males	75-79
	žensko	451	466	632	465	391	females	
80-84	muško	580	663	769	575	448	males	80-84
	žensko	703	774	987	763	651	females	
85 i više	muško	539	621	788	669	561	males	85 and over
	žensko	900	948	1 209	1 004	922	females	
Nepoznato	muško	-	-	-	-	-	males	
	žensko	-	-	-	-	-	females	Unknown

4 – 12. SKLOPLJENI BRAKOVI

NEW MARRIAGES

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	3 523	2 026	3 196	3 291	3 474	TOTAL
Starost mladoženje						Age of bridegroom
Ispod 15 godina	-	-	-	-	-	<i>Under 15</i>
15-19	26	10	21	21	23	15-19
20-24	418	224	346	326	411	20-24
25-29	1 137	558	1 036	1 035	1 053	25-29
30-34	929	550	812	936	960	30-34
35-39	503	320	449	467	497	35-39
40-44	207	150	222	209	223	40-44
45-49	108	71	97	105	107	45-49
50-54	73	53	78	78	74	50-54
55-59	55	30	57	41	48	55-59
60-64	32	29	38	35	31	60-64
65 i više	35	31	40	38	47	65 and over
Nepoznato	-	-	-	-	-	<i>Unknown</i>
Starost nevjeste						Age of bride
Ispod 15 godina	-	-	-	-	-	<i>Under 15</i>
15-19	167	94	156	136	131	15-19
20-24	839	484	743	737	818	20-24
25-29	1 318	678	1 120	1 206	1 223	25-29
30-34	633	393	574	619	668	30-34
35-39	260	171	274	269	290	35-39
40-44	139	71	137	138	143	40-44
45-49	73	54	96	68	79	45-49
50-54	43	36	50	48	53	50-54
55-59	29	20	28	39	35	55-59
60-64	12	14	11	8	19	60-64
65 i više	10	11	7	23	15	65 and over
Nepoznato	-	-	-	-	-	<i>Unknown</i>

4 – 13. SKLOPLJENI BRAKOVI PREMA RANIJEM BRAČNOM STANJU MLADOŽENJE I NEVJESTE

NEW MARRIAGES ACCORDING TO PREVIOUS MARITAL STATUS OF A BRIDEDEGROOM AND BRIDE

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	3 523	2 026	3 196	3 291	3 747	TOTAL
neudata	3 332	1 855	2 961	3 038	3 203	<i>Single woman</i>
udovica	15	11	7	9	18	<i>Widow</i>
razvedena	171	138	194	197	225	<i>Divorced woman</i>
nepoznato	5	22	34	47	28	<i>Unknown</i>
Neoženjen	3 215	1 824	2 874	3 014	3 173	Single man
neudata	3 132	1 763	2 798	2 920	3 073	<i>Unmarried woman</i>
udovica	5	4	1	1	6	<i>Widow</i>
razvedena	74	55	73	93	94	<i>Divorced woman</i>
nepoznato	4	2	2	-	-	<i>Unknown</i>
Udovac	19	17	16	18	19	Widower
neudata	8	1	7	6	4	<i>Unmarried woman</i>
udovica	5	4	2	3	4	<i>Widow</i>
razvedena	6	12	7	9	11	<i>Divorced woman</i>
nepoznato	-	-	-	-	-	<i>Unknown</i>
Razveden	288	165	274	212	254	Divorced man
neudata	192	91	156	112	126	<i>Unmarried woman</i>
udovica	5	3	4	5	8	<i>Widow</i>
razvedena	91	71	114	95	120	<i>Divorced woman</i>
nepoznato	-	-	-	-	-	<i>Unknown</i>
Nepoznato	1	20	32	47	28	Unknown
neudata	-	-	-	-	-	<i>Unmarried woman</i>
udovica	-	-	-	-	-	<i>Widow</i>
razvedena	-	-	-	-	-	<i>Divorced woman</i>
nepoznato	1	20	32	47	28	<i>Unknown</i>

4 – 14. RAZVEDENI BRAKOVI

DIVORCES

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	841	784	768	690	775	TOTAL
Starost muža						Age of husband
Mlađi od 20	-	-	-	-	-	<i>Under 20</i>
20 - 24	24	20	18	12	11	20 - 24
25 - 29	78	64	69	57	49	25 - 29
30 - 34	141	119	118	113	111	30 - 34
35 - 39	151	162	137	123	130	35 - 39
40 - 44	147	137	128	109	141	40 - 44
45 - 49	98	105	109	102	111	45 - 49
50 - 54	85	71	77	75	87	50 - 54
55 - 59	62	53	52	47	49	55 - 59
60 - 64	33	30	30	23	43	60 - 64
65 i više	22	23	30	29	43	65 and over
Nepoznato	-	-	-	-	-	<i>Unknown</i>
Starost žene						Age of wife
Mlađa od 20	3	6	-	3	4	<i>Under 20</i>
20 - 24	65	47	51	35	34	20 - 24
25 - 29	123	109	94	92	84	25 - 29
30 - 34	169	161	154	130	138	30 - 34
35 - 39	156	152	152	126	150	35 - 39
40 - 44	120	127	116	109	132	40 - 44
45 - 49	91	85	97	81	96	45 - 49
50 - 54	50	47	53	55	67	50 - 54
55 - 59	39	27	25	24	32	55 - 59
60 - 64	19	12	19	18	20	60 - 64
65 i više	6	11	7	17	18	65 and over
Nepoznato	-	-	-	-	-	<i>Unknown</i>
Trajanje braka / Duration of marriage						
Ispod 1 godine	26	12	17	23	33	<i>Less than a year</i>
1 - 2	118	100	85	68	80	1 - 2
3 - 4	127	97	91	86	72	3 - 4
5 i više	570	575	575	513	590	5 and more

ZAPOSLENOST I ZARADE

Zaposlenost

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o godišnjem i mjesecnom broju zaposlenih dobijaju se na osnovu evidencija koje su regulisane Zakonom o evidencijama u oblasti rada i zapošljavanja („Sl.list RCG”, br.69/03; „Sl.list CG”, br.45/12, a vode se u Centralnom registru (CRPO), obveznika i osiguranika (CROO) (Sl.list CG 45/08; 80/08; 15/09; 43/09 ; 32/10;) koje Uprava za statistiku redovno preuzima od istih.

Podaci o zaposlenima i nezaposlenima prema međunarodnim definicijama prikupljeni su Anketom o radnoj snazi.

Podaci o zapošljavanju i nezaposlenim licima preuzeti su od Zavoda za zapošljavanje i predstavljaju rezultate mjesecnih i godišnjih izvještaja

Obuhvat

Ovim evidencijama obuhvaćeni su zaposleni u preduzećima, ustanovama i organizacijama svih oblika svojine kao i strani državljeni zaposleni u našoj zemlji.

Podaci o nezaposlenim licima obuhvataju sva lica koja su kod Zavoda za zapošljavanje registrovana kao nezaposlena

Anketom o radnoj snazi obuhvaćeno je stanovništvo preko petnaest godina starosti. Primarne jedinice uzorka su popisni krugovi, a u svakom popisnom krugu anketirano je po pet domaćinstava.

Radi što jasnijeg sagledavanja regionalnih razlika u iskazivanju rezultata Ankete o radnoj snazi podaci su prikazani po geografskoj podjeli crnogorskih opština na: Primorski region koji čine opštine: Ulcinj, Bar, Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi; Središnji region: Cetinje, Podgorica, Danilovgrad, i Nikšić; Sjeverni region: Plužine, Šavnik, Žabljak, Pljevlja, Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Andrijevica, Plav, Mojkovac i Kolašin.

Definicije

Pod pojmom zaposleni podrazumijevaju se sva lica koja imaju zasnovan radni odnos sa preduzećem, ustanovom ili organizacijom ili individualnim poslodavcem bez obzira da li su radni odnos zasnovani na neodređeno ili određeno vrijeme i da li rade puno ili kraće od punog radnog vremena. Od 1. januara 2009. godine u ukupan broj zaposlenih u Crnoj Gori ulaze i zaposleni stranci na osnovu čl.1 Zakona o zapošljavanju i radu stranaca („Sl.list CG”, br. 22 od 02. 04. 2008. godine), a stupio na snagu 01. januara 2009. godine „stranc se može zaposliti, odnosno, raditi u Crnoj Gori pod uslovima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorom i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava”.

Pod pojmom nezaposleni podrazumijevaju se lica stara od 15 do 65 godina starosti, koja nemaju zasnovan radni odnos niti su na drugi način ostvarila pravo na rad, koja se vode na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Lica koja traže zaposlenje su nezaposlena lica.

Definicije za Anketu o radnoj snazi

U Anketi o radnoj snazi prati se radno sposobno stanovništvo prema aktivnosti u posmatranoj sedmici, a ne prema formalnom statusu anketiranih lica.

Radno sposobno stanovništvo obuhvata aktivno stanovništvo i stanovništvo van radne snage. **Aktivno stanovništvo (radna snaga)** cíne sva zaposlena i nezaposlena lica.

EMPLOYMENT AND EARNINGS

Employment

Sources and methods of data collection

The data on annual and monthly number of employees are received on the basis of the records regulated by the Law on Re-cords in the Area of Labour and Employment (Official Gazette of the Republic of Montenegro 69/03; 45/12), kept by the Central Register of Tax Administration (CRTA) (Official Gazette of Montenegro 45/08; 80/08; 15/09; 43/09; 32/10), and regularly used by the Statistical Office of Montenegro.

Data on employed and unemployed persons have been collected through the Labour Force Survey according to international definitions

Data on employment and unemployed persons are transmitted by the Employment Bureau, representing the results of monthly and annual survey reports.

Coverage

The above mentioned records comprise employees in enterprises, institutions and organization of all types of ownership, as well as foreign citizens employed in our country.

The data on unemployed persons include the persons registered at the Employment Agency of Montenegro under the unemployed category

Labour Force Survey covers population aged 15 and over. Census enumeration areas are primary units of a sample, and five households are enumerated per each enumeration area.

In order to have a clear insight into regional differences, the LFS results are shown according to geographical distribution of Montenegrin municipalities to: Coastal region including the following municipalities: Ulcinj, Bar, Budva, Tivat, Kotor and Herceg Novi; Central region: Cetinje, Podgorica, Danilovgrad, and Nikšić; Northern region: Plužine, Šavnik, Žabljak, Pljevlja, Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Andrijevica, Plav, Mojkovac and Kolašin.

Definitions

The term “employees” refers to all persons being employed in enterprises, institutions, organizations or by self-employed individuals no matter whether their employment status is based on a permanent or temporary contract and whether they work on a full-time or part-time basis. From the 1st January 2009 in the total number of employees enter also employed foreigners according to the article 1 of the Law on Employment and work of the foreigners (Official Gazette of Montenegro, number 22 from 2nd April, 2008), which took effect on the 1st January 2009” strangers can be employed, i.e., work in Montenegro under condition established in Law, collective contract, confirmed and published international contract and generally accepted regulation of international Law.

Term unemployed person refers to a person aged between 15 and 65, not being employed nor in any kind realized his/her right to work and is registered at Employment Bureau.

Persons looking for a job are considered as unemployed persons.

Definitions of the Labour Force Survey

Labour Force Survey provides the data on working age population by activity in the reference week, not by formal status of interviewed persons.

Working age population comprises active population (labour force) and population outside of labour force. **Active population (labour force)** include employed persons and unemployed persons.

Pod pojmom **zaposleni** u anketi se podrazumjevaju lica koja su u nedjelji posmatranja:

- obavljala bilo kakav redovan ili uobičajen rad za platu/profit (u gotovini, robi ili uslugama) makar jedan sat; takođe se računaju i lica koja dobijaju zaradu za obuku na poslu (pripravnici),
- nijesu radila (zbog bolesti, godišnjeg odmora, državnih i vjerskih praznika, obrazovanja, porodičnog odsustva, obuke, smanjene proizvodnje i druge privremene nemogućnosti za rad), ali imaju posao na koji će se vratiti.

Samozaposlena lica sa biznisom ili poljoprivrednim gazdinstvom, takođe se smatraju zaposlenim ako se primjenjuje nešto od sledećeg:

- Lice radi na svom poslu ili poljoprivrednom gazdinstvu za svrhu zaradivanja profita, čak i ako preduzeće ne uspijeva da ostvari profit;
- Lice provodi vrijeme na obavljanju posla čak i ako nema prodaje, nije obavljalo profesionalne usluge ili ništa nije proizvedeno (npr. farmer koji radi na aktivnostima održavanja poljoprivrednog gazdinstva čiji su proizvodi namjenjeni za prodaju; arhitekta koji provodi vrijeme čekajući klijente u kancelariji; ribar koji popravlja brod ili mreže za budući rad; lice koje pohađa seminar);
- Lica koja su u procesu formiranja svog posla ili poljoprivrednog gazdinstva, kao što je kupovina i montiranje opreme, iznajmljivanje prostorija ili kupovina materijala za početak novog posla;
- Lica koja rade na svom poljoprivrednom gazdinstvu i proizvode poljoprivredne proizvode i ako je glavni dio tih proizvoda namjenjen za prodaju ili razmenu (trampu) smatraju se zaposlenima.

Neplaćeni porodični radnici - su osobe koje pomažu drugom članu porodice da vodi poljoprivredno gazdinstvo ili drugi posao, a da pri tome nijesu bila plaćena za taj rad i pod uslovom da se ne smatraju zaposlenima. Osobe koje rade u porodičnom preduzeću ili na poljoprivrednom gazdinstvu bez plate uključuju:

- Sina ili čerku koji žive u tom domaćinstvu ili izvan tog domaćinstva.
- Žena koja pomaže mužu u njegovom poslu (u trgovini, poljoprivredi itd.).

U zaposlene nisu uključena lica koja proizvode robu isključivo ili uglavnom za sopstvenu upotrebu/potrošnju, volonteri, lica na neplaćenoj obuci.

Pod pojmom **nezaposleni** u anketi se podrazumjevaju lica koja:

- tokom nedjelje posmatranja nijesu imala plaćeno zaposlenje ili samozaposlenje i nijesu obavljala nikakav plaćeni posao
- su tokom prethodne četiri nedjelje aktivno tražila posao
- su dostupna za rad u okviru 2 nedjelje.

Lica koja nisu tražila posao tokom prethodne četiri nedjelje jer su našla posao koji treba da počnu najkasnije do 3 mjeseca i na raspolaganju su da preuzmu ovaj posao uključuju se u nezaposlena lica.

Aktivno stanovništvo (radnu snagu) čine sva zaposlena i nezaposlena lica starosti 15-89 godina.

Stanovništvo van radne snage čine sva lica starosti između 15 i 89 godina koja tokom posmatrane nedjelje nisu bila zaposlena, niti nezaposlena tj. koja aktivno ne traže posao, kao i lica starija od 89 godina.

Stopa aktivnosti predstavlja procenat aktivnog stanovništva u ukupnom radno sposobnom stanovništvu iste starosne grupe.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom radno sposobnom stanovništvu iste starosne grupe.

Stopa nezaposlenosti predstavlja procenat nezaposlenih u ukupnom broju aktivnog stanovništva iste starosne grupe.

Stopa stanovništva van radne snage predstavlja procenat lica van radne snage u ukupnom radno sposobnom stanovništvu iste starosne grupe.

The term **employed** in the survey refer to persons who:

- performed any work for wage or profit (in cash, goods or services) during the reference week, even for one hour. Persons who receive wages for on-the-job training (apprentices or trainees) are also considered as employed.
- did not work (due to illness, annual leave or state holidays, education or training, maternity/paternity leave, reduced production and other temporary inability to work) but have a job or business to return to.

Self-employed persons with a business or farm are also considered to be working if one of the following applies:

- A person works in his own business or farm for the purpose of earning a profit, even if the enterprise is failing to make a profit;
- A person spends time on the operation of a business or farm even if no sales were made, no professional services were rendered, or nothing was actually produced (for example, a farmer who engages in farm maintenance activities; an architect who spends time waiting for clients in his/her office; a fisherman who repairs his boat or nets for future operations; a person who attends a convention or seminar);
- A person is in process of setting up a business or farm, such as the buying or installing of equipment, renting the office or ordering of supplies in preparation for opening a new business;
- A person who works on its own agriculture farm to produce agricultural goods and if the main part of the agricultural output is intended to be sold or bartered are also considered as employed.

Unpaid family worker is a person who assisted the other member of the household in running family business or agricultural holding, without receiving any formal pay and providing that they not considered themselves as employed. Unpaid family workers includes e. g.:

- A son or daughter working in the parents' business or on the parents' farm without pay (living inside or outside the parents' household).
- A wife who assists her husband in his business (in trade, agriculture) without receiving any formal pay.

Persons in own-use production work, voluntary workers, unpaid trainees are not included in employment on the basis of those activities.

The term **unemployed** refers to persons who:

- in the reference week did not work (not in paid employment or self-employment and did not do any paid work),
- in the past four weeks were actively seeking work (specific steps were taken to seek paid employment or self-employment),
- were currently available for work (within two weeks).

Person who has already found a job which will start within a period of at most 3 months and they are available for work in the two weeks after the reference week are also included among unemployed persons.

Active population (labour force) include employed persons and unemployed persons aged 15 to 89 years.

Population outside of labour force comprise persons who were aged 15 to 89 and neither employed nor unemployed, as well persons who were aged above 89.

Activity rate represents the percentage of active population in the total population of the same age group.

Employment rate represents the percentage of employed persons in the total population of the same age group.

Unemployment rate represents the percentage of unemployed persons in the total active population of the same age group.

Population outside of labour force rate represents the percentage of persons outside of *labour force in total population of the same age group*.

Dugoročna stopa nezaposlenosti predstavlja procenat lica nezaposlenih 12 mjeseci ili više u ukupnom broju aktivnih stanovnika. Dugoročno nezaposleni su lica koja su nezaposlena 12 mjeseci ili duže.

Učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti predstavlja učešće lica nezaposlenih 12 mjeseci ili duže u ukupnoj nezaposlenosti.

Doživotno učenje predstavlja procenat lica starosti 25-64 koja su bila u sistemu obrazovanja ili obuke u referentnom periodu od prethodne četiri nedjelje od nedjelje anketiranja.

Rano napuštanje sistema obrazovanja i obuke predstavlja procenat populacije između 18-24 godine sa najnižim srednjim obrazovanjem i koja nije više u procesu obrazovanja i obuke.

Udio mladih koji ne rade, nisu u sistemu obrazovanja ili obuke (NEET) predstavlja procenat mladih ljudi (starosne grupe: 15-24 ili 15-29) koji nisu zaposleni, i koji nisu u sistemu obrazovanja ili obuke.

Objašnjenje znakova

. nije nula, ali je izuzetno neprecizna procjena ($CV >= 0,3$)

(( )) neprecizna procjena ($0,2 <= CV < 0,3$)

( ) manje precizna procjena ($0,1 <= CV < 0,2$)

CV: Koeficijent varijacije.

Zarade

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o prosječnim zaradama prikazuju zarade isplaćene u mjesecu (u godini) i dobiveni su iz redovnog mjeseca statističkog istraživanja *Mjesečni izvještaj o zaposlenima i zaradama zaposlenih* (obrazac RAD-1).

Obuhvat

Podatkom o prosječnoj zaradi zaposlenih u preduzećima, ustanovama, zadružama i organizacijama u privatnoj, mješovitoj ili državnoj svojini, obuhvaćena je prosječna zarada zaposlenih na neodređeno ili određeno vrijeme bez obzira da li zaposleni radi puno ili kraće od punog, nepuno ili skraćeno radno vrijeme.

Pri sprovođenju istraživanja o zaradama usvojen je organizaciono-teritorijalni princip posmatranja, gdje je opština uzeta kao osnovna teritorijalna jedinica.

Od 2011. godine primjenjuje se Zakon o klasifikaciji djelatnosti, tako da su u ovom godišnjaku podaci o zaradama prikazani po novoj klasifikaciji djelatnosti.

Definicije

U članu 78 Zakona o radu Sl. list CG br. 49/08, 26/09, 59/11 i 66/12 stav (1) i stav (2) bruto zarada i uvećanje zarade je:

1. Zarada koju je zaposleni ostvario za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, naknada zarade i druga primanja utvrđena kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu čini bruto zaradu.
2. Zarada se uvećava u skladu sa kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu za: rad duži od punog radnog vremena, noćni rad, minuli rad, rad u dane državnih i vjerskih praznika koji su zakonom utvrđeni kao neradni dani i za druge slučajeve utvrđene kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.
3. Osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Long-term unemployment rate represents the proportion of persons unemployed for 12 months or more, in the total number of active population. The long-term unemployed are persons that have been unemployed for 12 months or more.

Long-term unemployment share in the total unemployment represents the share of persons that have been unemployed for 12 months or more in the total unemployment.

Lifelong learning represents the percentage of persons aged 25–64 having participated in education or training. The lifelong learning participants refer to persons aged 25–64 who answered (in the LFS) that they received education or training during four weeks before the survey.

Early leavers from education and training represent the percentage of population aged 18–24 with the lowest secondary education and not participating any more in further education or training.

NEET - proportion of the population not in employment, education or training represent the percentage of young people aged 15–24 years (15–29 years) who are neither in employment nor in education or training.

Explanation of symbols

. not zero but extremely inaccurate estimation ($CV >= 0,3$)

(( )) inaccurate estimation ($0,2 <= CV < 0,3$)

( ) less accurate estimation ($0,1 <= CV < 0,2$)

CV: Coefficient of variation.

Earnings

Sources and methods of data collection

Data on average earnings show earnings paid out in a month (year), and are obtained from regular monthly statistical survey *Monthly report on employed persons and their earnings* (questionnaire RAD-1).

Coverage

Data on average earnings of employed persons in enterprises, institutions, cooperatives and organizations of private, mixed or state ownership include average earnings of persons employed on a permanent or temporary basis, no matter whether they work full-time, part time or short time.

The organizational-territorial observation principle is used for a survey on earnings, whereas municipality represent a basic territorial unit.

From 2011, the Law on Classification of Activities have been implemented; therefore, the data on earnings in this Yearbook are presented according to the new Classification of Activities.

Definitions

In Article 78 of the Law on Labour (Official Gazette of Montenegro, number: 49/08, 26/09, 59/11 and 66/12), paragraph (1) and (2) gross earnings and increase of profits is:

1. Earnings that employees have earned for work performed and time spent at work, salaries and other benefits determined by collective agreement or contract of employment makes gross earnings.
2. Earnings will be increased in accordance with the collective agreement and employment contract in work longer than full-time, night work, past performance, work in state and religious holidays that are defined by law as non-working days and in other cases stipulated by collective contract and contract. Article 3a of the Law on contributions for compulsory social insurance (Official Gazette of Montenegro, number: 13/07, 79/08, 86/09, 78/10, 14/12 and 62/13) in paragraph (1) and paragraph (2) states that:
3. The basis for the calculation and payment of contributions is the employee's gross income, which includes earnings for the work and time spent at work, increased wages, salaries and other personal income determined by the law, by collective agreement or contract of employment, on which tax on Personal income is paid.

4. Bruto zarada zaposlenog iz stava 1 ovog člana obuhvata i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učin-kom (naknada za rad u radnim tijelima, grupama, timovima isl.), na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Porez na teret zaposlenog koji se utvrđuje na osnovu Zakona o porezu na dohodak fizickih lica ("Sl.list RCG" br.65/01, 12/02, 37/04, 29/05, 78/06, 04/07, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 06/13 i 62/13).

Prosječna zarada (bruto) izračunava se tako što se ukupno isplaćena masa zarada u mjesecu dijeli sa brojem zaposlenih na koje se odnose izvršene isplate.

Zaradu bez poreza i doprinosa (neto) čini zarada (bruto) umanjena za poreze i doprinose na teret zaposlenog.

Indeks realne prosječne zarade bez poreza i doprinosa (neto) predstavlja odnos između indeksa nominalne prosječne zarade bez poreza i doprinosa (neto) i indeksa potrošačkih cijena.

4. The gross wage of an employee referred to in paragraph 1 of this Article shall include the fees that are directly related to the work and work performance (compensation for work in the working groups, groups, teams, etc.), to which tax on personal income is paid.

Tax charged to the employee is determined on the basis of the Law on income of physical persons (Official Gazette of RM, number: 65/01, 12/02, 37/04, 29/05, 78/06, 04/07, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 06/13 and 62/13).

Calculation of the average gross earnings is done so that the total sum of all monthly earnings is divided by the number of employees to whom the paid earnings refer.

Net salaries and wages are tax and contributions deducted (gross) salaries and wages.

Index real average wage without taxes and contributions is the relationship between indices of nominal average wage without taxes and contributions(net), and the index of consumer prices.

**5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾**

**PERSONS IN EMPLOYMENT
BY NACE¹⁾**

	Ukupno zaposleni Total employment		Žene Women		% žena u ukupnom broju zaposlenih % of women in total number of employees		
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
UKUPNO	223 744	244 484	101 730	110 563	45,5	45,2	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 115	2 275	707	768	33,4	33,8	Agriculture, forestry and fishery
Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne djelatnosti	1 581	1 710	581	632	36,7	37,0	Agricultural production, hunting and following service activites
Šumarstvo i sječa drveća	195	210	50	61	25,6	29,0	Forestry and logging
Ribarstvo i akvakultura	339	355	76	75	22,4	21,1	Fishery and aquaculture
Vađenje ruda i kamena	1 653	1 862	242	267	14,6	14,3	Minning and quarrying
Vadenje uglja	960	1 186	165	192	17,2	16,2	Coal mining
Vadenje ruda metala	229	243	23	19	10,0	7,8	Mining of iron ores
Ostalo ruderstvo	449	425	54	56	12,0	13,2	Other mining
Uslužne djelatnosti u vezi sa ruderstvom	15	8	0	0	0,0	0,0	Service activites related to mining
Preradivačka industrija	13 426	14 766	4 529	5 018	33,7	34,0	Processing industry
Proizvodnja prehrabnenih proizvoda	4 845	5 188	2 360	2 585	48,7	49,8	Production of food
Proizvodnja pića	455	621	102	213	22,4	34,3	Production of beverages
Proizvodnja duvanskih proizvoda	26	6	15	2	57,7	33,3	Production of tobacco products
Proizvodnja tekstila	197	215	111	117	56,3	54,4	Production of textile
Proizvodnja odjevnih predmeta	225	243	171	180	76,0	74,1	Production of garment
Proizvodnja kože i predmeta od kože	19	22	9	11	47,4	50,0	Production of leather and leather products
Prerada drveta i proizvodnja drveta, plute, slame	2 186	2 433	372	418	17,0	17,2	Processing of wood and production of wood, cork, straw
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	176	189	47	48	26,7	25,4	Production of paper and paper products
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	571	600	213	224	37,3	37,3	Printing and reproduction of audio and video recordings
Proizvodnja koksa i derivata nafte	-	-	-	-	-	-	Production of coke and refined petroleum products
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	199	212	58	60	29,1	28,3	Production of chemicals and chemical products
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda	208	216	146	154	70,2	71,3	Production of basic pharmaceutical products
Proizvodnja od gume i plastike	201	222	43	48	21,4	21,6	Production of rubber and plastic
Proizvodnja od ostalih nemetalnih minerala	865	850	163	132	18,8	15,5	Production of other non-metalic mineral products
Proizvodnja osnovnih metala	436	369	85	80	19,5	21,7	Production of basic metals
Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	996	1 275	155	213	15,6	16,7	Production of metal products, except machinery
Proizvodnja kompjutera, elektronskih i optičkih proizvoda	37	43	9	10	24,3	23,3	Production of computers, electronical and optical products
Proizvodnja električne opreme	56	63	12	12	21,4	19,0	Production of electrical equipment
Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	232	223	56	53	24,1	23,8	Production of machinery and equipment not elsewhere specified
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	-	-	-	-	-	-	Production of motor vehicles, trailers and semi trailers
Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	27	34	3	4	11,1	11,8	Production of other transport equipment
Proizvodnja namještaja	688	809	166	194	24,1	24,0	Production of furniture
Ostale preradivačke djelatnosti	263	288	141	152	53,6	52,8	Other production activites
Popravka i montaža mašina i opreme	518	645	92	108	17,8	16,7	Repair and installation of machinery and equipment
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	3 181	3 323	730	759	22,9	22,8	Supply with electrical energy, gas and steam
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	3 181	3 323	730	759	22,9	22,8	Supply with electrical energy, gas and steam

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima

¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

**5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾**

**PERSONS IN EMPLOYMENT
BY NACE¹⁾**

/nastavak/

/continued/

	Ukupno zaposleni Total employment		Žene Women		% žena u ukupnom broju zaposlenih % of women in total number of employees		
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	5 520	5 779	1 187	1 271	21,5	22,0	Water supply, waste water management
Skupljanje, obrada i distribucija vode	2 285	2 340	562	581	24,6	24,8	Collection, processing and distribution of water
Uklanjanje otpadnih voda	50	53	15	17	30,0	32,1	Waste water disposal
Skupljanje, obrada i odlaganje otpada, ponovno iskorишћavanje	2 094	2 226	388	433	18,5	19,5	Collection, processing and disposal of waste, re-use
Čišćenje životne sredine i druge aktivnosti	1 091	1 160	222	240	20,3	20,7	Cleaning of environment and other activites
Građevinarstvo	15 590	17 584	2 428	2 802	15,6	15,9	Construction
Izgradnja zgrada	6 719	7 470	1 206	1 392	17,9	18,6	Building construction
Izgradnja ostalih građevina	2 895	3 261	404	486	14,0	14,9	Other buildings construction
Specijalizovani građevinski radovi	5 976	6 853	818	924	13,7	13,5	Specialized construction activites
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	43 897	47 444	24 045	25 555	54,8	53,9	Wholesale and retail tafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	2 715	2 983	536	560	19,7	18,8	Wholesale and retail tafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko osim trgovine motornim vozilama i motociklima	18 712	20 343	8 695	9 437	46,5	46,4	Wholesale except trade of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima	22 470	24 118	14 814	15 558	65,9	64,5	Retail trade except trade of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	12 811	13 142	2 913	3 140	22,7	23,9	Transportation and storage
Kopneni saobraćaj, cjevovodni transport	6 904	6 949	986	1 088	14,3	15,7	Land transport, pipeline transport
Vodeni saobraćaj	392	405	86	95	21,9	23,5	Water transport
Vazdušni saobraćaj	179	191	83	90	46,4	47,1	Air transport
Skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju	4 155	4 387	1 242	1 335	29,9	30,4	Storage and following activites in transport
Poštanske i kurirske aktivnosti	1 181	1 210	516	532	43,7	44,0	Postal and courier activites
Usluge smještaja i ishrane	21 572	24 575	9 242	10 540	42,8	42,9	Accomodation and food services
Smještaj	8 632	9 928	4 159	4 764	48,2	48,0	Accomodation
Djelatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića	12 940	14 647	5 083	5 776	39,3	39,4	Activity of preparing and serving of food and beverages
Informisanje i komunikacije	8 487	11 124	3 308	4 100	39,0	36,9	Information and communications
Izdavačke djelatnosti	677	763	361	393	53,3	51,5	Publishing activites
Filmska, video i televizijska produkcija, snimanje	407	506	142	160	34,9	31,6	Movie, video and television production, recording
Programske aktivnosti i emitovanje	1 348	1 431	649	702	48,1	49,1	Programming and broadcasting activities
Telekomunikacije	2 008	2 080	864	890	43,0	42,8	Telecommunications
Kompjutersko programiranje, konsultacijske i srodne aktivnosti	3 460	5 355	1 051	1 593	30,4	29,7	Computer programming, consultation, and related activites
Informacione uslužne djelatnosti	587	989	241	362	41,1	36,6	Information service activites

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima

¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

**5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾**

**PERSONS IN EMPLOYMENT,
BY NACE¹⁾**

/nastavak/

/continued/

	Ukupno zaposleni Total employment		Žene Women		% žena u ukupnom broju zaposlenih % of women in total number of employees		
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	4 304	4 436	2 600	2 702	60,4	60,9	Financial and insurance activites
Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova	3 370	3 476	2 083	2 169	61,8	62,4	Financial services, except insurance and pension funds
Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi osim obavezнog soc. osiguranja	679	696	393	409	57,9	58,8	Insurance, reinsurance and pension funds, except compulsory social insurance
Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	255	264	124	124	48,6	47,0	Auxiliary activities in providing financial services and insurance
Poslovanje sa nekretninama	2 320	3 009	943	1 191	40,6	39,6	Real estate business
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	12 914	15 033	5 570	6 439	43,1	42,8	Professional, scientific and technological activities
Pravni i računovodstveni poslovi	3 121	3 431	1 841	2 057	59,0	60,0	Legal and accounting activites
Upravljačke djelatnosti, savjetovanje u vezi sa upravljanjem	3 549	4 033	1 378	1 588	38,8	39,4	Managing activites, consulting related to management
Arhitektonsko i inženjerske djelatnosti i inženjersko ispitivanje i analize	4 167	4 589	1 389	1 506	33,3	32,8	Architectural and engineering activities and engineering testing and analysis
Naučno istraživanje i razvoj	154	192	91	105	59,1	54,7	Scientific research and development
Reklamiranje i istraživanje tržista	888	1 240	399	516	44,9	41,6	Advertising and market research
Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	728	1 231	352	543	48,4	44,1	Other professional, scientific and technical activites
Veterinarska djelatnost	307	317	120	124	39,1	39,1	Veterinarian activites
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	10 086	11 279	3 605	4 052	35,7	35,9	Administrative and support service activites
Iznajmljivanje i lizing	890	1 129	277	323	31,1	28,6	Rent and leasing
Djelatnost zapošljavanja	3 491	3 660	1 459	1 575	41,8	43,0	Employment activity
Djelatnost putničkih agencija, tur-operatora, usluge rezervacija i prateće aktivnosti	1 723	2 013	861	965	50,0	47,9	Travel agencies, tour operators, reservation services and related activities
Zaštitne i istražne djelatnosti	1 852	1 945	95	108	5,1	5,6	Security and investigation activites
Usluge održavanja objekata i okoline	1 136	1 363	485	575	42,7	42,2	Services of maintance of facilities and enviroment
Kancelarijsko-administrativne i druge pomoćne poslovne aktivnosti	994	1 169	428	506	43,1	43,3	Office administrative and other related business activites
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	22 975	23 134	9 998	10 307	43,5	44,6	Public administration and defense, compulsory social insurance
Obrazovanje	16 200	17 178	12 271	13 089	75,7	76,2	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	14 325	14 909	10 526	10 962	73,5	73,5	Health and social care
Umjetnost, zabava i rekreacija	6 687	7 233	3 509	3 761	52,5	52,0	Art, entertainment and recreation
Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	989	1 123	475	524	48,0	46,7	Creative, artistic and entertainment activities
Djelatnost biblioteka, arhiva, muzeja i ostale kulturne djelatnosti	1 347	1 380	685	700	50,9	50,7	Activity of libraries, archives, museums and other cultural activites
Kockanje i klanjenje	2 435	2 489	1 642	1 677	67,4	67,4	Gambling and betting
Sportske, zabavne i rekreativne djelatnosti	1 916	2 241	707	860	36,9	38,4	Sport, entertainment and recreation activites
Ostale uslužne djelatnosti	5 681	6 399	3 377	3 840	59,4	60,0	Other service activites
Djelatnosti udruženja	2 192	2 239	1 218	1 282	55,6	57,3	Associations activites
Popravke kompjutera i predmeta za ličnu upotrebu	521	616	146	167	28,0	27,1	Repair of computers and items for personal use
Ostale lične uslužne djelatnosti	2 968	3 544	2 013	2 391	67,8	67,5	Other service activities

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima

¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

5 – 2. UKUPNO STANOVNIŠTVO, PREMA AKTIVNOSTI I POLU, 2023.

PRINCIPAL CHARACTERISTICS OF THE POPULATION BY ACTIVITY AND SEX, 2023

	Crna Gora Montenegro	Primorski region Coastal region	Središnji region Central region	Sjeverni region Northern region	
<i>Ukupno / Total (u hiljadama)</i>					
Svega	619,6	146,6	292,3	180,7	Total population
Aktivno stanovništvo	320,1	88,5	159,4	72,2	Labour force
Zaposleni	278,3	85,8	143,3	49,2	Persons in employment
- sa radnim vremenom kraćim od punog	((6,3))	((2,8))	(2,1)	.	- working part time
Nezaposleni	41,8	(2,7)	16,1	23,0	Unemployed persons
- registrovani kod ZZZ	39,2	(2,3)	15,6	21,3	- registered at the Employment Agency
- prvi put traži zaposlenje	22,6	.	(8,7)	13,8	- seeking first job
Stanovništvo van radne snage 15 i više godina	180,5	31,6	75,9	72,9	Persons outside the labour force 15+
Stanovništvo van radne snage 15-89	179,1	31,4	75,2	72,6	Persons outside the labour force 15-89
Stanovništvo staro 15 i više godina	500,5	120,1	235,3	145,1	Working age population (15 and more)
Stanovništvo staro 15-89 godina	499,2	119,9	234,5	144,8	Working age population (15-89)
Lica mlađa od 15 godina	119,1	26,5	57,1	35,5	Persons less than 15 years
%					
Stopa aktivnosti	64,0	73,7	67,7	49,8	Activity rate
Stopa zaposlenosti	55,6	71,4	60,9	33,9	Employment rate
Stopa nezaposlenosti	13,1	(3,1)	10,1	31,9	Unemployment rate
Učešće mlađih od 15 godina u ukupnom stanovništvu	19,2	18,1	19,5	19,6	Share of population under 15 in total population

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

**5 – 3. ŽENE PREKO 15 GODINA STAROSTI,
PO AKTIVNOSTI, 2023.**

**WOMEN OVER AGE OF 15,
BY ACTIVITY, 2023**

	Crna Gora Montenegro	Primorski region Coastal region	Središnji region Central region	Sjeverni region Northern region	
<i>Žene (u hiljadama) / Women (in thousands)</i>					
Svega	311,2	73,9	148,0	89,3	Total population
Aktivno stanovništvo	146,5	43,7	73,9	28,8	Labour force
Zaposleni	126,0	42,6	65	18,4	Persons in employment
- sa radnim vremenom kraćim od punog	(2,9)	((1,4))	.	.	- working part time
Nezaposleni	20,5	(1,2)	8,9	(10,4)	Unemployed persons
- registrovani kod ZZZ	19,7	.	8,8	(9,8)	- registered at the Employment Agency
- prvi put traži zaposlenje	12,3	.	(5,2)	(6,9)	- seeking first job
Stanovništvo van radne snage 15 i više godina	107,5	17,5	46,7	43,3	Persons outside the labour force 15+
Stanovništvo van radne snage 15-89	106,7	17,4	46,2	43,1	Persons outside the labour force 15-89
Stanovništvo staro 15 i više godina	254,0	61,2	120,7	72,1	Working age population (15 and more)
Stanovništvo staro 15-89 godina	253,2	61,1	120,2	71,9	Working age population (15-89)
Lica mlađa od 15 godina	57,1	12,6	27,4	17,1	Persons less than 15 years
%					
Stopa aktivnosti	57,7	71,4	61,2	39,9	Activity rate
Stopa zaposlenosti	49,6	69,6	53,9	25,5	Employment rate
Stopa nezaposlenosti	14,0	2,7	12,0	36,1	Unemployment rate
Učešće mlađih od 15 godina u ukupnom stanovništvu	18,3	17,1	18,5	19,1	Share of population under 15 in total population

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

**5 – 4. ZAPOSLENA LICA, PREMA SEKTORIMA
DJELATNOSTI I POLU, CRNA GORA, 2023.**

**PERSONS IN EMPLOYMENT BY SECTORS
OF ACTIVITY AND SEX, MONTENEGRO, 2023**

	u hiljadama / in thousands			% Ukupno Total Muškarci Men Žene Women			% Žene % Women	
	Ukupno Total	Muškarci Men	Žene Women	Ukupno Total	Muškarci Men	Žene Women		
Ukupno	278,3	152,3	126,0	100,0	100,0	100,0	45,3	Total
Poljoprivredne djelatnosti¹⁾	12,4	7,8	4,6	4,5	5,1	3,7	37,2	Agriculture¹⁾
Nepoljoprivredne djelatnosti	51,3	40,7	10,6	18,4	26,8	8,4	20,6	Industry
Vađenje ruda i kamena;	(1,8)	((1,6))	.	0,6	1,1	.	.	<i>Mining</i>
Preradivačka djelatnost	17,0	11,7	5,2	6,1	7,7	4,2	30,9	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje el. energ., gasom, parom i klimatizacija	3,1	2,4	.	1,1	1,6	.	.	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	5,4	4,8	.	1,9	3,1	.	.	<i>Water supply, wastewater management</i>
Gradevinarstvo	24,0	20,2	3,8	8,6	13,2	3,0	15,8	<i>Construction</i>
Uslužne djelatnosti	214,6	103,8	110,8	77,1	68,1	88,0	51,6	Services
Trgovina na veliko i malo opravka	52,9	20,8	32,1	19,0	13,6	25,5	60,7	<i>Wholesale, retail; certain repair</i>
Saobraćaj, skladištenje i veze	17,3	13,3	4,0	6,2	8,7	3,2	23,2	<i>Transport storage and communication</i>
Usluge smještaja i ishrane	27,8	15,0	12,8	10,0	9,8	10,2	46,1	<i>Accommodation and food services</i>
Informisanje i komunikacije	8,9	5,4	3,5	3,2	3,6	2,8	39,2	<i>Information and communications</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4,0	2,1	1,9	1,4	1,4	1,5	46,9	<i>Financial and insurance activities</i>
Poslovanje sa nekretninama	4,9	3,2	1,8	1,8	2,1	1,4	35,7	<i>Real estate, leasing and business activities</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	15,9	8,7	7,2	5,7	5,7	5,7	45,2	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9,8	5,8	4,0	3,5	3,8	3,1	40,6	<i>Administrative and support service activities</i>
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	21,8	12,3	9,5	7,8	8,1	7,6	43,6	<i>Public administ. and defence</i>
Obrazovanje	17,5	4,8	12,7	6,3	3,2	10,0	72,4	<i>Education</i>
Zdravstvena i socijalna zaštita	15,4	5,0	10,4	5,5	3,3	8,2	67,3	<i>Health and social work</i>
Umetnost, zabava i rekreacija	7,8	3,9	3,9	2,8	2,5	3,1	50,5	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Ostale uslužne djelatnosti ²⁾	10,5	3,4	7,0	3,8	2,2	5,6	66,7	<i>Other social and personal services²⁾</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

¹⁾ Poljoprivreda uključuje šumarstvo i ribarstvo.

²⁾ Uključuje domaćinstva sa zaposlenim osobama, kao i eksteritorijalne organizacije.

¹⁾ Agriculture includes forestry and fishing.

²⁾ Including households with employed persons, as well as extraterritorial organisations.

**5 – 5. ZAPOSLENA LICA PO STATUSU
ZAPOSLENJA I POLU, CRNA GORA, 2023,**

**PERSONS IN EMPLOYMENT BY STATUS OF
EMPLOYMENT AND SEX, MONTENEGRO, 2023**

	u hiljadama / in thousands			% ukupno Total muškarci Men žene Women			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	278,3	152,3	126,0	100,0	100,0	100,0	45,3	Total
Samozaposleni	45,4	34,3	11,2	16,3	22,5	8,9	24,6	<i>Self-employed persons</i>
Zaposleni radnici	228,2	116,0	112,1	82,0	76,2	89,0	49,1	<i>Employees</i>
- sa pismenim ugovorom	221,8	113,0	108,8	97,2	97,4	97,0	49,1	<i>- with written contract</i>
- ostali oblici rada	6,4	(3,0)	3,3	2,8	2,6	3,0	52,1	<i>- other forms of work</i>
Porodični radnici	(4,7)	2,0	(2,7)	(1,7)	1,3	(2,1)	57,4	<i>Family workers</i>

5 – 6. ZAPOSLENA LICA PO STEPENU OBRAZOVANJA I POLU, CRNA GORA, 2023.

EMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL AND SEX, MONTENEGRO 2023

	u hiljadama / in thousands			% ukupno Total			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	278,3	152,3	126,0	100,0	100,0	100,0	45,3	Total
Bez škole i nepotpuna osnovna škola	1,7	.	.	0,6	.	.	.	<i>Less than primary education</i>
Osnovna škola	15,6	(9,8)	5,8	5,6	6,5	4,6	36,9	<i>Primary education</i>
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole	26,9	19,8	7,1	9,7	13,0	5,6	26,3	<i>Vocational education after primary school</i>
Srednje opšte obrazovanje	16,3	7,9	8,3	5,8	5,2	6,6	51,2	<i>Secondary general education</i>
Srednje stručne škole	119,1	67,3	51,8	42,8	44,2	41,1	43,5	<i>Secondary vocational education</i>
Više i visoko stručno obrazovanje	98,7	46,9	51,8	35,5	30,8	41,1	52,5	<i>Tertiary education</i>
Od toga:								<i>Of which:</i>
Više stručno obrazovanje	10,8	5,4	5,4	3,9	3,5	4,3	50,4	<i>First stage of tertiary education</i>
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka	87,9	41,6	46,3	31,6	27,3	36,8	52,7	<i>Second stage of tertiary education, bachelors', masters, or doctors' degree</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 7. ZAPOŠLJAVANJE

EMPLOYMENT

	Zaposleni posredstvom Zavoda za Zapošljavanje ¹⁾ <i>Persons employed through Employment Office¹⁾</i>	Stanje prijavljenih radi zaposlenja krajem godine <i>Persons registered for purpose of seeking job at the end of year</i>					Podnijete prijave <i>Submitted notifications</i>	
		ukupno Total	žene Women	prvi put traže zaposlenje <i>Seeking work for the first time</i>	stručni ²⁾ <i>Skilled²⁾</i>	s pravom na zdravstvenu zaštitu <i>Entitled to health care</i>	o prestanku rada u decembru <i>About work stoppage in December</i>	o slobodnim radnim mjestima u decembru <i>About job vacancies in December</i>
2018	1 280	41 378	23 944	17 128	27 456	41 378	299	1 205
2019	1 110	37 616	21 967	15 631	24 279	12 372	202	1 478
2020	1 139	47 509	27 944	19 029	31 702	12 627	654	1 208
2021	1 497	57 386	34 522	24 024	37 252	12 143	804	2 722
2022	1 387	46 596	26 860	19 806	30 268	10 429	654	2 140
2023	1 380	39 942	23 263	17 794	25 315	9 342	467	1 736

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Office of Montenegro

¹⁾ Mjesečni prosjek²⁾ Obuhvaćeni su i KV i VKV radnici¹⁾ Monthly average²⁾ Qualified and highly qualified workers included

5 – 8. LICA KOJA SU TRAŽILA ZAPOSLENJE
Stanje 31. decembar

PERSONS LOOKING FOR EMPLOYMENT
As on 31st December

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	37 616	47 509	57 386	46 596	39 942	TOTAL
PREMA STAROSTI / BY AGE						
Ispod 18 godina	104	101	172	371	364	<i>Under 18 years</i>
18 – 25	4 209	5 852	6 677	3 967	3 286	<i>18 – 25 years</i>
25 – 40	12 204	16 357	19 877	16 617	13 408	<i>25 – 40 years</i>
40 – 50	8 534	10 664	13 159	10 458	8 853	<i>40 – 50 years</i>
50 i više godina	12 565	14 535	17 501	15 183	14 031	<i>Over 50 years</i>
PREMA RADNOM STAŽU BY EMPLOYMENT RECORD						
Bez radnog staža	15 631	19 029	24 024	19 806	17 794	<i>Without employment record</i>
Staž od 1 godine	5 374	7 199	8 626	6 965	5 996	<i>1 year probation</i>
1 – 2	2 645	3 648	4 427	3 518	3 036	<i>1 – 2 years</i>
2 – 3	1 641	2 305	2 792	2 260	1 912	<i>2 – 3 years</i>
3 – 5	2 341	3 152	3 897	3 045	2 551	<i>3 – 5 years</i>
5 – 10	3 290	4 415	5 180	4 186	3 402	<i>5 – 10 years</i>
10 – 20	3 426	4 549	5 204	4 238	3 325	<i>10 – 20 years</i>
20 – 30	2 592	2 570	2 590	2 015	1 514	<i>20 – 30 years</i>
30 i više godina	676	642	646	563	412	<i>Over 30 years</i>
PREMA VREMENU ČEKANJA NA ZAPOSLENJE BY DURATION OF WAITING FOR EMPLOYMENT						
Do 6 mjeseci	10 679	14 235	14 035	9 827	7 898	<i>Under 6 months</i>
6 – 9	2 089	5 364	3 971	1 686	1 218	<i>6 – 9 months</i>
9 – 12	1 777	2 274	7 580	2 337	1 617	<i>9 – 12 months</i>
1 – 3 godine	12 489	10 267	14 879	16 149	10 903	<i>1 – 3 years</i>
3 – 5	7 186	10 796	9 000	5 819	6 704	<i>3 – 5 years</i>
5 – 8	1 270	2 620	6 123	8 966	8 906	<i>5 – 8 years</i>
Više od 8 godina	2 126	1 953	1 798	1 812	2 696	<i>Over 8 years</i>

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Office of Montenegro

**5 – 9. LICA KOJA SU TRAŽILA ZAPOSLENJE I NEZAPOSLjeni
PRIJAVLJENI ZAVODU ZA ZAPOŠLJAVANJE**

**JOB SEEKERS AND UNEMPLOYED PERSONS
REGISTERED AT EMPLOYMENT OFFICE**

	Prosječan broj lica koja su tražila zaposlenje Average number of employment claimants					Lica koja su krajem godine ostala nezaposlena Persons remained unemployed at the end of year				
	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	NKV, PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	NKV, PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ SSS <i>HE, HRE, SE</i>
2019	36 694	21 356	13 693	7 363	16 638	37 616	21 967	13 337	7 080	17 199
2020	41 612	24 326	14 783	8 156	18 673	47 509	27 944	15 807	8 810	22 892
2021	54 560	32 367	19 415	10 703	24 442	57 386	34 522	20 134	11 004	26 248
2022	48 431	28 043	17 495	9 667	21 269	46 596	26 860	16 328	8 929	21 339
2023	40 961	23 628	15 646	8 574	16 741	39 942	23 263	14 961	7 997	16 984

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Office of Montenegro

**5 – 10. SLOBODNA RADNA MJESTA I ZAPOSLENI
POSREDSTVOM ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE**

**VACANCIES AND PERSONS EMPLOYED
THROUGH EMPLOYMENT OFFICE**

	Slobodna radna mjesta ¹⁾ Vacancies ¹⁾				Zaposleni posredstvom Zavoda za zapošljavanje ¹⁾ Persons employed through the Employment Office ¹⁾			
	ukupno <i>Total</i>	NKV,PKV NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>	ukupno <i>Total</i>	NKV,PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>
2019	1 478	228	285	965	814	134	135	545
2020	1 208	150	169	889	1 172	151	211	810
2021	2 722	734	429	1 559	1 446	150	215	1 081
2022	2 140	259	325	1 556	946	106	145	695
2023	1 736	218	243	1 275	894	105	142	647

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

¹⁾ Stanje krajem decembra

Source: Employment Office of Montenegro

¹⁾ Situation at the end of December

5 – 11. NEZAPOLENA LICA PREMA DUŽINI TRAŽENJA POSLA, I POLU, CRNA GORA, 2023.

UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND SEX, MONTENEGRO, 2023

	u hiljadama / in thousands			%			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	41,8	21,2	20,5	100,0	100,0	100,0	49,1	Total
Manje od mjesec dana	.	.	.	.	.	.	.	<i>Less than 1 month</i>
1 do 5 mjeseca	5,8	2,8	3,0	14,0	13,3	14,7	51,7	<i>One to 5 months</i>
6 do 11 mjeseci	4,6	2,2	2,4	11,0	10,3	11,7	52,4	<i>6 to 11 months</i>
12 do 23 mjeseca	8,7	4,3	4,3	20,8	20,4	21,2	50,1	<i>12 to 23 months</i>
2 godine i duže	21,4	11,3	10,2	51,3	53,1	49,5	47,4	<i>2 years and longer</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 12. NEZAPOLENA LICA PREMA STEPENU OBRAZOVANJA I POLU, CRNA GORA, 2023.

UNEMPLOYED PERSONS BY SCHOOL ATTAINMENT AND SEX, MONTENEGRO, 2023

	u hiljadama / in thousands			%			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	41,8	21,2	20,5	100,0	100,0	100,0	49,1	Total
Bez škole i nepotpuna osnovna škola	.	.	.	.	.	.	.	<i>Less than primary education</i>
Osnovna škola	(3,7)	(1,7)	((2,0))	(9,0)	(8,1)	((9,9))	54,1	<i>Primary education</i>
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole	5,3	3,3	(2,0)	12,6	15,5	9,6	37,4	<i>Vocational education after primary school</i>
Srednje opšte obrazovanje	(2,5)	(1,3)	,	(6,1)	(6,3)	,	,	<i>Secondary general education</i>
Srednje stručne škole	21,1	11,3	9,8	50,6	53,1	48,0	(46,6)	<i>Secondary vocational educat.</i>
Više i visoko stručno obrazovanje od toga:	8,8	3,4	5,5	21,2	15,9	(26,6)	61,9	<i>Tertiary education of which:</i>
Više stručno obrazovanje	8,5	3,3	(5,3)	20,5	15,4	(25,7)	61,8	<i>First stage of tertiary educat.</i>
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka	.	.	.	.	.	.	.	<i>Second stage of tertiary education, bachelor, master or doctor's degree</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 13. DODATNI POKAZATELJI IZ ANKETE O RADNOJ SNAZI

ADDITIONAL LFS INDICATORS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Doživotno učenje (25-64)						Lifelong learning (25-64)
ukupno	2,5	2,7	5,2	3,2	2,8	Total
muški	2,1	2,6	5,0	3,0	2,2	Males
ženski	3,0	2,8	5,4	3,4	3,5	Females
Rano napuštanje sistema obrazovanja i obuke (18-24)						Early school leavers (18-24)
ukupno	5,0	3,6	6,7	5,2	6,8	Total
muški	5,2	3,6	5,4	2,7	7,6	Males
ženski	4,9	3,7	8,7	9,3	5,7	Females
Udio mladih koji ne rade, nisu u sistemu obrazovanja ili obuke (15-24)						NEET - not in employment, education or training (15-24)
ukupno	17,3	21,1	20,2	20,0	17,3	Total
muški	18,8	21,5	24,2	21,6	17,0	Males
ženski	15,8	20,6	15,9	18,2	17,6	Females
(15-29)						(15-29)
ukupno	21,3	26,6	26,5	23,2	20,3	Total
muški	21,0	26,2	28,3	24,6	19,8	Males
ženski	21,5	26,9	24,6	21,7	20,8	Females
Stopa zaposlenosti (20-64)						Employment rate (20-64)
ukupno	60,8	55,2	54,2	62,5	66,5	Total
muški	67,5	61,7	59,8	66,9	72,0	Males
ženski	54,2	48,8	48,7	58,2	61,0	Females
Stopa nezaposlenosti (15-29)						Unemployment rate (15-29)
ukupno	22,3	30,7	32,5	25,4	21,2	Total
muški	22,5	29,8	33,2	28,6	19,2	Males
ženski	21,9	31,9	31,5	21,5	23,6	Females
Stopa dugoročne nezaposlenosti						Long-term unemployment rate
ukupno	11,9	13,4	11,0	10,2	9,4	Total
muški	11,4	12,8	11,7	11,7	9,0	Males
ženski	12,7	14,0	10,2	8,4	9,9	Females
Učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti						Long-term unemployment share
ukupno	79,0	74,7	69,8	69,4	72,1	Total
muški	77,6	73,4	72,1	72,0	73,5	Males
ženski	80,7	76,3	66,8	65,3	70,7	Females
Stopa neaktivnosti						Inactivity rate
ukupno	42,6	46,7	49,1	41,1	36,1	Total
muški	34,8	39,4	42,3	34,0	29,6	Males
ženski	50,1	53,6	55,6	47,9	42,3	Females

**5 – 14. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI**

**AVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS**

	Zarade Earnings		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2023 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2023</i>		
	2022	2023	2022	2023	nominalni <i>Nominal</i>	realni <i>Real</i>	
UKUPNO	883	987	712	792	111,2	102,4	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	826	876	661	718	108,6	100,0	Agriculture, forestry and fishery
Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne djelatnosti	854	882	683	724	106,0	97,6	Agricultural production, hunting and following service activites
Šumarstvo i sjeća drveća	639	832	523	679	129,8	119,5	Forestry and logging
Ribarstvo i akvakultura	607	823	486	653	134,4	123,7	Fishery and aquaculture
Vađenje ruda i kamena	1 128	1 305	890	1 043	117,2	107,9	Minning and quarrying
Vađenje uglja	1 151	1 341	908	1 073	118,2	108,8	Coal mining
Vađenje ruda metala	1 242	1 388	968	1 088	112,4	103,5	Mining of iron ores
Ostalo rudarstvo	623	716	515	598	116,1	106,9	Other mining
Uslužne djelatnosti u vezi sa rudarstvom	-	-	-	-	-	-	Service activites related to mining
Preradivačka industrija	709	765	576	625	108,5	99,9	Processing industry
Proizvodnja prehrabnenih proizvoda	583	658	482	547	113,5	104,5	Production of food
Proizvodnja pića	1 621	1 711	1 228	1 314	107,0	98,5	Production of beverages
Proizvodnja duvanskih proizvoda	1 064	2 518	832	1 869	224,6	206,9	Production of tobacco products
Proizvodnja tekstila	760	932	624	758	121,5	111,9	Production of textile
Proizvodnja odjevnih predmeta	528	570	434	470	108,3	99,7	Production of garment
Proizvodnja kože i predmeta od kože	-	-	-	-	-	-	Production of leather and leather products
Prerada drveta i proizvodnja drveta, plute, slame	556	583	460	487	105,9	97,5	Processing of wood and production of wood, cork, straw
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	715	745	589	613	104,1	95,8	Production of paper and paper products
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	640	704	534	586	109,7	101,0	Printing and reproduction of audio and video recordings
Proizvodnja koksa i derivata nafte	-	-	-	-	-	-	Production of coke and refined petroleum products
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	835	899	672	728	108,3	99,8	Production of chemicals and chemical products
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda	1 162	1 227	911	962	105,6	97,2	Production of basic pharmaceutical products
Proizvodnja od gume i plastike	668	786	558	635	113,8	104,8	Production of rubber and plastic
Proizvodnja od ostalih nemetalnih minerala	878	792	722	652	90,3	83,2	Production of other non-metalic mineral products
Proizvodnja osnovnih metala	824	999	672	804	119,6	110,2	Production of basic metals
Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	663	733	515	598	116,1	106,9	Production of metal products, except machinery
Proizvodnja kompjutera, elektronskih i optičkih proizvoda	-	-	-	-	-	-	Production of computers, electronical and optical products
Proizvodnja električne opreme	1 208	1 398	956	1 095	114,5	105,5	Production of electrical equipment
Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	-	-	-	-	-	-	Production of machinery and equipment not elsewhere specified
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	-	-	-	-	-	-	Production of motor vehicles, trailers and semi trailers
Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	-	-	-	-	-	-	Production of other transport equipment
Proizvodnja namještaja	593	590	492	493	100,2	92,3	Production of furniture
Ostale preradivačke djelatnosti	907	854	742	696	93,8	86,4	Other production activites
Popravka i montaža mašina i opreme	842	1 105	682	872	127,9	117,7	Repair and installation of machinery and equipment
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	1 441	1 583	1 100	1 218	110,7	101,9	Supply with electrical energy, gas and steam
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	1 441	1 583	1 100	1 218	110,7	101,9	Supply with electrical energy, gas and steam

**5 – 14. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI**

**AVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS**

/nastavak/

/continued/

	Zarade Earnings		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeks prosječnih zarada bez poreza i doprinos-a-2023 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2023</i>		
	2022	2023	2022	2023	nominalni Nominal	realni Real	
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	790	827	645	679	105,3	97,0	Water supply, waste water management
Skupljanje, obrada i distribucija vode	849	887	692	727	105,1	96,7	Collection, processing and distribution of water
Uklanjanje otpadnih voda	1 224	1 239	977	981	100,4	92,5	Waste water disposal
Skupljanje, obrada i odlaganje otpada, ponovno iskorišćavanje	742	781	607	642	105,8	97,4	Collection, processing and disposal of waste, re-use
Čišćenje životne sredine i druge aktivnosti	730	772	600	637	106,2	97,8	Cleaning of environment and other activites
Građevinarstvo	822	925	659	745	113,1	104,1	Construction
Izgradnja zgrada	798	922	628	739	117,7	108,4	Building construction
Izgradnja ostalih građevina	1 029	1 037	820	830	101,2	93,2	Other buildings construction
Specijalizovani građevinski radovi	690	862	570	701	123,0	113,2	Specialized construction activites
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	729	801	597	655	109,7	101,0	Wholesale and retail trafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	816	898	665	728	109,5	100,8	Wholesale and retail trafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko osim trgovine motornim vozilama i motociklima	807	906	657	733	111,6	102,7	Wholesale except trade of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima	678	734	557	605	108,6	100,0	Retail trade except trade of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	877	919	708	744	105,1	96,8	Transportation and storage
Kopneni saobraćaj, cjevovodni transport	661	722	544	597	109,7	101,1	Land transport, pipeline transport
Vodeni saobraćaj	1 153	1 270	912	990	108,6	100,0	Water transport
Vazdušni saobraćaj	1 620	1 511	1 247	1 172	94,0	86,5	Air transport
Skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju	1 115	1 130	887	900	101,5	93,4	Storage and following activites in transport
Poštanske i kurirske aktivnosti	778	837	642	688	107,2	98,7	Postal and courier activites
Usluge smještaja i ishrane	799	898	652	724	111,0	102,2	Accomodation and food services
Smještaj	887	994	721	797	110,5	101,8	Accomodation
Djelatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića	608	700	503	574	114,1	105,1	Activity of preparing and serving of food and beverages
Informisanje i komunikacije	1 122	1 299	880	1 017	115,6	106,4	Informations and communications
Izdavačke djelatnosti	887	953	720	770	106,9	98,5	Publishing activites
Filmska, video i televizijska produkcija, snimanje	894	973	713	783	109,8	101,1	Movie, video and television production, recording
Programske aktivnosti i emitovanje	825	950	679	776	114,3	105,2	Programming and broadcasting activities
Telekomunikacije	1 396	1 505	1 064	1 162	109,2	100,6	Telecommunications
Kompjutersko programiranje, konsultacijske i srodne aktivnosti	1 154	1 303	911	1 021	112,1	103,2	Computer programming, consultation and related activites
Informacione uslužne djelatnosti	660	1 912	544	1 434	263,6	242,7	Information service activites

**5 – 14. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI**

AVERAGE EARNINGS BY NACE SECTORS

/nastavak/

/continued/

	Zarade Earnings		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2023 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2023</i>		
	2022	2023	2022	2023	nominalni <i>Nominal</i>	realni <i>Real</i>	
Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	1 535	1 646	1 177	1 257	106,8	98,3	Financial and insurance activites
Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova	1 752	1 865	1 337	1 417	106,0	97,6	Financial services, except insurance and pension funds
Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi osim obaveznog soc. osiguranja	937	997	735	779	106,0	97,6	Insurance, reinsurance and pension funds, except compulsory social insurance
Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	1 002	1 173	795	921	115,8	106,7	Auxiliary activities in providing financial services and insurance
Poslovanje sa nekretninama	1 113	1 228	881	960	109,0	100,4	Real estate business
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	809	871	656	704	107,3	98,8	Professional, scientific and technological activities
Pravni i računovodstveni poslovi	1 093	1 075	860	844	98,1	90,4	Legal and accounting activites
Upravljačke djelatnosti, savjetovanje u vezi sa upravljanjem	800	801	643	650	101,1	93,1	Managing activites, consulting related to management
Arhitektonskie i inženjerske djelatnosti i inžinjersko ispitivanje i analize	747	853	613	693	113,1	104,1	Architectural and engineering activities and engineering testing and analysis
Naučno istraživanje i razvoj	1 037	1 206	828	954	115,2	106,1	Scientific research and development
Reklamiranje i istraživanje tržista	1 048	1 068	838	853	101,8	93,7	Advertising and market research
Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	725	898	602	727	120,8	111,2	Other professional, scientific and technical activites
Veterinarska djelatnost	801	834	652	675	103,5	95,3	Veterinarian activites
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	705	777	577	636	110,2	101,5	Administrative and support service activites
Iznajmljivanje i lizing	859	802	689	648	94,0	86,6	Rent and leasing
Djelatnost zapošljavanja	748	827	609	675	110,8	102,1	Employment activity
Djelatnost putničkih agencija, tur-operatora, usluge rezervacija i prateće aktivnosti	784	818	642	667	103,9	95,7	Travel agencies, tour operators, reservation services and related activities
Zaštitne i istražne djelatnosti	561	620	466	516	110,7	102,0	Security and investigation activites
Usluge održavanja objekata i okoline	706	794	579	644	111,2	102,4	Services of maintance of facilities and enviroment
Kancelarijsko-administrativne i druge pomoćne poslovne aktivnosti	673	791	559	651	116,5	107,2	Office administrative and other related business activites
Državna uprava i odbrana, obvezno socijalno osiguranje	916	1 117	743	895	120,5	111,0	Public administration and defense, compulsory social insurance
Obrazovanje	853	996	697	802	115,1	106,0	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	1 066	1 128	852	896	105,2	96,9	Health and social care
Umjetnost, zabava i rekreacija	772	877	630	713	113,2	104,2	Art, entertainment and recreation
Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	796	926	651	753	115,7	106,5	Creative, artistic and entertainment activities
Djelatnost biblioteka, arhiva, muzeja i ostale kulturne djelatnosti	758	920	623	749	120,2	110,7	Activity of libraries, archives, museums and other cultural activites
Kockanje i kladjenje	637	714	526	589	112,0	103,1	Gambling and betting
Sportske, zabavne i rekreativne djelatnosti	1 132	1 182	901	940	104,3	96,1	Sport, entertainment and recreation activites
Ostale uslužne djelatnosti	801	829	651	671	103,1	94,9	Other service activites
Djelatnosti udruženja	1 031	1 077	823	856	104,0	95,8	Associations activites
Popravke kompjutera i predmeta za ličnu upotrebu	719	724	596	599	100,5	92,5	Repair of computers and items for personal use
Ostale lične uslužne djelatnosti	598	650	497	537	108,0	99,5	Other service activities

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (BDP)

Bruto domaći proizvod (BDP) mjeri ukupnu vrijednost dobara i pruženih usluga koje su proizvele rezidentne institucionalne jedinice.

Uprava za statistiku sprovodi obračun BDP-a po proizvodnoj, potrošnjoj i prihodnoj metodi i obračuni su međusobno nezavisni.

Obračun BDP-a uključuje sve djelatnosti unutar granica proizvodnje definisane metodologijama SNA 2008 i ESA 2010 i obuhvata cijelokupnu teritoriju Crne Gore.

Procjena neobuhvaćene ekonomije djelimično je uključena u obračun BDP-a.

Klasifikacija ekonomskih jedinica po djelatnostima u skladu je sa Klasifikacijom djelatnosti KD 2010, koja je usklađena sa Klasifikacijom ekonomskih djelatnosti Evropske zajednice (NACE Rev.2).

Osnovne kategorije obračuna BDP-a po proizvodnoj metodi su:

Bruto vrijednost proizvodnje se definiše kao tržišna vrijednost svih proizvedenih roba i usluga. Obračunata je po djelatnostima u približnim osnovnim cijenama, jer su sve subvencije tretirane kao subvencije na proizvode i uzete u obračun na nivou nacionalne ekonomije.

Intermedijalna potrošnja po kupovnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste ili troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i intermedijalne potrošnje.

Bruto domaći proizvod u tržišnim cijenama iskazuje vrijednost svih proizvedenih dobara i usluga rezidentnih jedinica, tj. zbir bruto dodatih vrijednosti po djelatnostima i poreza na proizvode umanjenih za subvencije na proizvode.

U obračun intermedijalne potrošnje po djelatnostima uključene su usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene (FISIM) čime je obračun BDP-a usklađen sa Evropskim standardima.

Metodologija obračuna

Proizvodna metoda - Tekuće cijene

Obračun bruto dodate vrijednosti u tekućim cijenama najvećim dijelom zasniva se na podacima Finansijskih iskaza (Bilans uspjeha i Statistički aneks) za privredna društva i druga pravna lica i podacima redovnih statističkih istraživanja.

Kvalitet podataka Finansijskih iskaza je poboljšan dodatnim procjenama uz korišćenje podataka iz statistike poljoprivrede, industrije, građevinarstva, trgovine na veliko i malo, turizma, saobraćaja i ostalih statistika. Takođe, korišćeni su i administrativni podaci Centralne banke Crne Gore, Poreske uprave, Uprave carina i Ministarstva finansija.

Korišćeni podaci prilagođeni su metodološkim zahtjevima ESA 2010, a u pojedinim slučajevima su izvršene procjene na osnovu raspoloživih podataka.

Stalne cijene

Obračun BDP-a po proizvodnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Za sektor Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode dvostrukе deflacije, a za ostale sektore primjenjen je metod jednostrukе ekstrapolacije.

GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP)

Gross domestic product (GDP) measures the total value of the goods and services produced by resident institutional units.

Statistical Office compile GDP by production, expenditure and income approaches which are mutually independent.

The GDP calculation includes all activities within the production frame defined by SNA 2008 and ESA 2010 methodologies and covers the whole territory of Montenegro.

The estimate of non-observed economy is partially included in compilation of GDP.

The classification of economic units by activity is in line with the national Classification of Activities KD 2010 which is harmonized with the Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev.2).

The main categories of GDP compilation by production approach are:

Gross output is defined as a market value of produced goods and services. It is calculated by activities at approximate basic prices, since all subsidies are treated as subsidies on products and included into calculation on the level of national economy.

Intermediate consumption at purchase prices is the value of goods and services, which are transformed, used and consumed in the production process.

Gross value added is the value of gross output less the value of intermediate consumption.

Gross domestic product at market prices is the value of all goods and services produced by resident units, i.e., the sum of gross value added by activities and taxes on products less subsidies on products.

In compilation of intermediate consumption by activities is included the value of financial intermediation services indirectly measured (FISIM) which increase level of harmonization of GDP compilation in line with European standards.

Methodology

Production approach - Current prices

Gross value added calculation at current prices is mostly based on annual financial reports (Income statements and Statistical annex) of enterprises and other legal entities and results from regular statistical surveys.

The data quality of annual financial reports was checked and partially corrected on the basis of data from statistical surveys in agriculture, industry, construction, wholesale and retail trade, tourism, transport and other statistics. Additionally, it was used administrative data obtained from Central Bank of Montenegro, Tax authorities, Customs administration and Ministry of Finance.

The used data were adjusted according to the requirements of ESA 2010 methodology, while in certain cases particularly estimation were made on the basis of available data.

Constant prices

GDP calculation by production approach is also done at constant prices. For activity Agricultural, forestry and fishing compilation at constant prices is done by double deflation method and for all other activities calculation is done by applying single extrapolation method.

Potrošna metoda - tekuće cijene

Obračun BDP-a po potrošnoj metodi u tekućim cijenama zasniva se na podacima iz redovnih istraživanja Uprave za statistiku, Ministarstva finansija, Centralne banke Crne Gore, Poreske uprave i Uprave carina.

Za obračun lične potrošnje domaćinstava korišćeni su podaci iz redovnih istraživanja Uprave za statistiku, kao i iz različitih administrativnih i ostalih raspoloživih izvora. Korišćena je COICOP klasifikacija na četvrtom nivou. Za obračun lične potrošnje domaćinstava primjenjen je metod Robnih tokova (Commodity flow approach) koji predstavlja balans svih tokova roba i usluga proizvedenih i uvezanih na jednoj strani i korišćenih i izvezanih na drugoj strani.

Podaci o izdacima države izračunati su na osnovu podataka Ministarstva finansija, kao i Završnog računa budžeta Crne Gore. Individualna potrošnja države obuhvata rashode za obrazovanje, zdravstvo, socijalnu zaštitu, sport, kulturu i rekreaciju. Ostali rashodi države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, vojna i civilna odbrana sa ministarstvom, stambeno-komunalni poslovi i sl.).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode Robnih tokova (Commodity flow approach), korišćenjem podataka iz redovnih statističkih istraživanja i finansijskih iskaza privrednih društava.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga zasnivaju se na podacima Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Stalne cijene

Obračun BDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Prihodna metoda

BDP po prihodnoj metodi predstavlja zbir naknada zaposlenima, poslovog viška/mješovitog dohotka i poreza minus subvencija na proizvode i proizvodnju.

Expenditure approach - Current prices

The GDP compilation by expenditure approach at current prices is based on the data from regular statistical surveys of MONSTAT, Ministry of Finance, Central Bank of Montenegro, Tax Administration and Customs Administration.

Final consumption expenditure of households was calculated on the basis of data from regular statistical surveys of MONSTAT as well as on data from various administrative sources. COICOP classification on 4-digit level is applied. Commodity flow approach is used for estimation of final consumption expenditure of households which represent balance of all goods and services flows that are produced and imported from one side and used and exported on the other side.

Data on Government expenditures were based on data from Ministry of Finance and Budgetary Report of Montenegro. Individual government final consumption includes expenditures on education, health, social security and welfare and sport, culture and recreation. Remained expenditures of the government are related to collective consumption (general public services, military and civil defence with ministry, residential and communal services, etc).

Gross fixed capital formation data are compiled by Commodity flow approach and using data from regular statistical surveys and financial reports of enterprises.

Data on exports and imports of services are based on the Balance of Payment data of Central Bank of Montenegro.

Constant prices

GDP calculation by expenditure approach is also done at constant prices. On the basis of available data, it is carried out extrapolation method for expenditure component: Government final consumption expenditure and for others expenditure components calculation is done by applying deflation method.

Income approach

GDP by income approach calculated as the sum of compensation of employees, gross operating surplus/mixed income and taxes less subsidies on products and production.

**6 – 1. BRUTO VRIJEDNOST PROIZVODNJE PREMA KD2010
I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U TEKUĆIM CIJENAMA**

**GROSS OUTPUT BY NACE Rev. 2 AND GROSS
DOMESTIC PRODUCT AT CURRENT PRICES**

hilj. EUR

thous. EUR

KD	2022			NACE-Rev.2
	Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	Intermedijalna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodata vrijednost <i>Gross Value Added</i>	
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	625 408	267 362	358 047	Agriculture, forestry and fishing
Vađenje rude i kamena	116 790	53 060	63 730	Mining and quarrying
Prerađivačka industrija	768 683	537 214	231 469	Manufacturing
Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	407 535	248 560	158 975	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i sl. aktivnosti	132 211	48 542	83 669	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Gradevinarstvo	1 032 337	802 113	230 224	Construction
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	1 482 814	632 107	850 708	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	587 083	335 387	251 696	Transportation and storage
Usluge pružanja smještaja i ishrane	974 185	516 834	457 351	Accommodation and food service activities
Informisanje i komunikacije	420 161	160 751	259 410	Information and communication
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	378 224	143 990	234 234	Financial and insurance activities
Poslovanje nekretninama	505 494	176 499	328 995	Real estate activities
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	446 858	246 716	200 142	Professional, scientific and technical activities
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	225 225	122 925	102 300	Administrative and support service activities
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	498 725	159 413	339 312	Public administration and defense; compulsory social security
Obrazovanje	274 447	32 543	241 904	Education
Zdravstvo i socijalna zaštita	356 927	123 629	233 298	Human health and social work activities
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	204 143	113 792	90 350	Arts, entertainment and recreation
Ostale uslužne djelatnosti, Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	90 885	36 808	54 077	Other service activities, Activities of households as employers; undifferentiated goods and services-producing activities of households for own use
Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	...	...	...	Activities of extraterritorial organizations and bodies
UKUPNO	9 528 135	4 758 245	4 769 890	TOTAL
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode			1 154 128	Taxes on products less subsidies on products
BDP (tržišne cijene)			5 924 018	GDP (market prices)

**6 – 1. BRUTO VRIJEDNOST PROIZVODNJE PREMA KD2010
I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U TEKUĆIM CIJENAMA**

**GROSS OUTPUT BY NACE Rev. 2 AND GROSS
DOMESTIC PRODUCT AT CURRENT PRICES,**

/nastavak/

/continued/

KD	2023			NACE-Rev.2
	Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	Intermedijalna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodata vrijednost <i>Gross Value Added</i>	
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	687 307	306 246	381 062	Agriculture, forestry and fishing
Vađenje rude i kamena	140 514	67 045	73 469	Mining and quarrying
Preradivačka industrija	769 235	548 052	221 183	Manufacturing
Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	547 549	285 538	262 011	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i sl. aktivnosti	139 020	50 644	88 376	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Gradevinarstvo	1 119 506	895 717	223 789	Construction
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	1 729 756	777 150	952 606	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	693 235	411 250	281 985	Transportation and storage
Usluge pružanja smještaja i ishrane	1 305 908	663 813	642 095	Accommodation and food service activities
Informisanje i komunikacije	495 925	183 385	312 540	Information and communication
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	462 346	171 291	291 055	Financial and insurance activities
Poslovanje nekretninama	618 888	249 522	369 366	Real estate activities
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	498 131	271 407	226 724	Professional, scientific and technical activities
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	281 030	162 979	118 051	Administrative and support service activities
Državna uprava i odbrana i obvezno socijalno osiguranje	583 760	172 369	411 391	Public administration and defense; compulsory social security
Obrazovanje	332 552	38 753	293 799	Education
Zdravstvo i socijalna zaštita	416 143	151 594	264 549	Human health and social work activities
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	248 011	143 210	104 801	Arts, entertainment and recreation
Ostale uslužne djelatnosti, Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	113 450	48 412	65 038	Other service activities, Activities of households as employers; undifferentiated goods and services-producing activities of households for own use
Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	...	...	...	Activities of extraterritorial organizations and bodies
UKUPNO	11 182 265	5 598 376	5 583 889	TOTAL
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode			1 379 726	Taxes on products less subsidies on products
BDP (tržišne cijene)			6 963 615	GDP (market prices)

**6 – 2. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO KATEGORIJAMA
POTROŠNJE U TEKUĆIM CIJENAMA**

**GDP BY EXPENDITURE APPROACH
AT CURRENT PRICES**

mil. EUR

mil. EUR

	Finalna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>		Bruto investicije u osnovna sredstva <i>Gross fixed capital formation</i>	Promjene zaliha <i>Changes in inventories</i>	Izvoz roba i usluga <i>Exports of goods & services</i>	Uvoz roba i usluga <i>Imports of goods & services</i>	Bruto domaći proizvod <i>Gross Domestic Product</i>
	lična potrošnja <i>Households</i>	potrosnja države <i>Government</i>					
2019	3 533,6	881,1	1 351,8	231,3	2 170,7	3 217,9	4 950,7
2020	3 399,7	946,0	1 166,1	139,2	1 088,1	2 553,6	4 185,6
2021	3 617,1	976,6	1 096,2	224,6	2 122,5	3 081,9	4 955,1
2022	4 423,6	1 057,8	1 274,5	520,8	3 052,8	4 405,4	5 924,0
2023	5 093,1	1 246,8	1 366,8	555,0	3 478,4	4 776,4	6 963,6

**6 – 3. BRUTO DODATA VRIJEDNOST PROIZVODNJE PREMA KD2010
I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U STALNIM CIJENAMA**

**GROSS VALUE ADDED BY NACE Rev. 2 AND GROSS
DOMESTIC PRODUCT AT CONSTANT PRICES**

bilj. EUR**thous. EUR**

KD	Bruto dodata vrijednost 2022 Gross Value Added 2022	Struktura % Structure %	NACE-Rev.2
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	310 749	5,9	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Vadjenje rude i kamena	57 839	1,1	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	198 046	3,8	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	155 294	2,9	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i sl., aktivn,	87 392	1,7	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Građevinarstvo	198 298	3,8	<i>Construction</i>
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	742 032	14,1	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Saobraćaj i skladištenje	219 484	4,2	<i>Transportation and storage</i>
Usluge pružanja smještaja i ishrane	411 311	7,8	<i>Accommodation and food service activities</i>
Informisanje i komunikacije	224 903	4,3	<i>Information and communication</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	203 263	3,9	<i>Financial and insurance activities</i>
Poslovanje nekretninama	276 306	5,2	<i>Real estate activities</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	190 793	3,6	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	88 721	1,7	<i>Administrative and support service activities</i>
Državna uprava i odbrana i obvezno socijalno osiguranje	333 755	6,3	<i>Public administration and defense; compulsory social security</i>
Obrazovanje	233 112	4,4	<i>Education</i>
Zdravstvo i socijalna zaštita	210 870	4,0	<i>Human health and social work activities</i>
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	79 164	1,5	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Ostale uslužne djelatnosti, Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	52 520	1,0	<i>Other service activities, Activities of households as employers; undifferentiated goods and services-producing activities of households for own use</i>
Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	...	...	<i>Activities of extraterritorial organizations and bodies</i>
UKUPNO	4 273 853	81,1	TOTAL
Porezi na proizvode minus subvencije na proizv,	998 721	18,9	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
BDP	5 272 574	100,0	GDP

**6 – 3. BRUTO DODATA VRIJEDNOST PROIZVODNJE PREMA KD2010
I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD
U STALNIM CIJENAMA, hilj. EUR**

**GROSS VALUE ADDED BY NACE Rev. 2
AND GROSS DOMESTIC PRODUCT
AT CONSTANT PRICES, thous EUR**

/nastavak/

/continued/

KD	Bruto dodata vrijednost 2023 Gross Value Added 2023	Struktura % Structure %	NACE-Rev.2
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	357 025	5,7	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Vadjenje rude i kamena	66 271	1,1	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	215 865	3,4	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	200 626	3,2	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	84 117	1,3	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Gradevinarstvo	222 676	3,5	<i>Construction</i>
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	907 282	14,4	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Saobraćaj i skladištenje	270 604	4,3	<i>Transportation and storage</i>
Usluge pružanja smještaja i ishrane	548 873	8,7	<i>Accommodation and food service activities</i>
Informisanje i komunikacije	279 545	4,4	<i>Information and communication</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	241 980	3,8	<i>Financial and insurance activities</i>
Poslovanje nekretninama	331 675	5,3	<i>Real estate activities</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	218 758	3,5	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	107 494	1,7	<i>Administrative and support service activities</i>
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	341 660	5,4	<i>Public administration and defense; compulsory social security</i>
Obrazovanje	251 617	4,0	<i>Education</i>
Zdravstvo i socijalna zaštita	242 535	3,9	<i>Human health and social work activities</i>
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	97 759	1,6	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Ostale uslužne djelatnosti, Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	57 260	0,9	<i>Other service activities, Activities of households as employers; undifferentiated goods and services-producing activities of households for own use</i>
Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	...	...	<i>Activities of extraterritorial organizations and bodies</i>
UKUPNO	5 043 621	80,1	TOTAL
Porezi na proizvode minus subvencije na proizv.	1 255 844	19,9	Taxes on products less subsidies on products
BDP	6 299 465	100,0	GDP

**6 – 4. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO KATEGORIJAMA
POTROŠNJE U STALNIM CIJENAMA**

**GDP BY EXPENDITURE APPROACH
AT CONSTANT PRICES**

mil. EUR

mil. EUR

	Finalna potrošnja Final consumption expenditure		Bruto investicije u osnovna sredstva Gross fixed capital formation	Promjene zaliha Changes in inventories	Izvoz roba i usluga Exports of goods & services	Uvoz roba i usluga Imports of goods & services	Bruto domaći proizvod Gross Domestic Product
	lična potrošnja Households	potrosnja države Government					
2019	3 529,5	871,4	1 340,6	192,3	2 115,3	3 196,5	4 852,6
2020	3 369,4	888,0	1 190,3	180,5	1 136,5	2 571,8	4 192,9
2021	3 537,4	950,3	1 022,6	145,6	1 978,8	2 903,2	4 731,5
2022	3 968,6	990,9	1 097,5	351,1	2 604,0	3 739,5	5 272,6
2023	4 709,0	1 090,3	1 362,3	477,2	3 326,4	4 665,7	6 299,5

POTROŠNJA STANOVNÍŠTVA

Od 2015. godine u Anketi o potrošnji domaćinstava primjenjuje se Klasifikacija lične potrošnje po namjeni (COICOP klasifikacija) na petomjesnom nivou.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Anketa o potrošnji domaćinstava usaglašena je sa međunarodnim standardima i preporukama EUROSTAT-a čime se obezbeđuje međunarodna uporedivost podataka.

U anketi se primjenjuje metod intervjuja (ispitivanja) na bazi upitnika gdje je referentni period za trajna dobra dvanaest mjeseci i za polutrajna dobra tri mjeseca; i metod vođenja dnevnika (domaćinstvo vodi dnevnik potrošnje za mjesec dana).

Obuhvat

Anketom se prikupljaju podaci o prihodima i izdacima domaćinstava, odnosno podaci o osnovnim elementima lične potrošnje, kao i podaci o nekim važnijim pokazateljima životnog standarda (uslovi stanovanja, snabdjevenost trajnim potrošnim dobrima i dr.) i osnovni podaci o demografskim, ekonomskim i sociološkim karakteristikama domaćinstava.

Jedinica anketiranja je domaćinstvo. Domaćinstvom se smatra:

- a) samac koji živi, troši i hrani se samostalno;
- b) zajednica lica čiji članovi zajedno stanuju, hrane se i troše ostvarene prihode.

U anketi je primijenjen dvoetapni stratifikovani uzorak, sa popisnim krugovima kao primarnim i domaćinstvima kao sekundarnim jedinicama izbora.

Definicije

Ukupna lična potrošnja obuhvata ličnu potrošnju i ličnu potrošnju iz sopstvene proizvodnje.

Lična potrošnja data je po sljedećim grupama COICOP klasifikacije: hrana i bezalkoholna pića; alkoholna pića i duvan; odjeća i obuća; stanovanje, voda, struja (nije uključena vrijednost imputirane rente); namještaj, pokućstvo i održavanje stana; zdravstvo; transport; komunikacije; rekreacija i kultura; obrazovanje; restorani i hoteli i ostala dobra i usluge.

Lična potrošnja iz sopstvene proizvodnje obuhvata vrijednost proizvoda iz sopstvene proizvodnje domaćinstava utrošenih za ličnu potrošnju (hrana i bezalkoholna pića, alkoholna pića i ogrijevno drvo).

U tabelama moguće je nepodudaranje zbroja podkategorija do kojeg dolazi uslijed zaokruživanja brojeva na jednu decimalu.

HOUSEHOLD CONSUMPTION

Starting from 2015, in Household Budget Survey, applied is the Classification of Individual Consumption According to Purpose (COICOP), with five digit system.

Sources and methods of data collection

Household budget survey (HBS) has been harmonized with International standards and recommendations of EUROSTAT, which enables international comparability of data.

The survey uses the questionnaire based interview method, where the reference period for permanent goods is twelve months, for semi-durables three months, using the diary (household is running the consumption diary in the reference month).

Coverage

The survey collects data about incomes and expenditures of households, i.e. data about primary elements of personal consumption, as well as data about some important indicators of living standard (dwelling conditions, possession of permanent goods, etc.) and primary data about demographic, economical and sociological characteristics of households.

The surveying unit is a household. The term household refers to:

- a) single person living, spending and feeding individually;
- b) community of persons living, feeding and spending received income together.

The sample of the survey is two-stage stratified sample, with enumeration areas as primary and household as secondary selection units.

Definitions

Total personal consumption includes personal consumption and personal consumption from own production.

Personal consumption is provided through the following groups of COICOP classification: food and non-alcoholic beverages; alcoholic beverages and tobacco; footwear and clothing; housing, water, electricity (imputed rent is not included); furniture, housing and maintenance; health; transport; communications; recreation and culture; education; restaurants and hotels and other goods and services.

Personal consumption from own production includes the value of products from own production of households spent on personal consumption (food and beverages; alcoholic beverages and firewood).

In the tables in, it is possible that the sums of subcategories do not match due to the rounding of numbers to one decimal place.

7 – 1. LIČNA POTROŠNJA DOMAĆINSTAVA U 2021. GODINI, UKUPNO

CONSUMPTION OF HOUSEHOLDS, in 2021, TOTAL

	Crna Gora Montenegro	Gradsko područje Urban area	Ostalo područje Other area	
Mjesečni prosjek u EUR / Monthly average in EUR				
Anketirani broj domaćinstava	1 333	922	411	<i>Surveyed number of households</i>
Ocijenjeni broj domaćinstava	192 911	126 550	66 361	<i>Estimated number of households</i>
Ocijenjeni broj lica	619 900	399 726	220 174	<i>Estimated number of persons</i>
Prosječan broj članova	3,2	3,2	3,3	<i>Average number of members</i>
Ukupna lična potrošnja	122 080 610	83 287 556	38 793 054	Total personal consumption
Lična potrošnja	116 887 782	82 639 149	34 248 633	Personal consumption
Hrana i bezalkoholna pića	40 572 966	28 318 722	12 254 244	<i>Food and beverages</i>
Alkoholna pića i duvan	3 985 654	2 723 953	1 261 701	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odjeća i obuća	11 974 619	8 562 679	3 411 940	<i>Clothing and footwear</i>
Stanovanje, voda, struja	18 132 965	13 152 421	4 980 544	<i>Housing, water and electricity</i>
Namještaj, pokućstvo i održavanje stana	5 412 476	3 684 862	1 727 614	<i>Furniture, housing and maintenance</i>
Zdravstvo	5 917 165	4 174 898	1 742 266	<i>Health</i>
Transport	11 127 600	7 357 934	3 769 667	<i>Transport</i>
Komunikacije	7 422 026	5 358 258	2 063 768	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	2 087 555	1 598 124	489 431	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	1 570 682	1 107 319	463 362	<i>Education</i>
Restorani i hoteli	3 231 114	2 585 317	645 797	<i>Restaurants and hotels</i>
Ostala dobra i usluge	5 452 960	4 014 662	1 438 298	<i>Other goods and services</i>
Lična potrošnja iz sopstvene proizvodnje	5 192 828	648 407	4 544 421	Personal consumption from own production
Hrana i bezalkoholna pića	4 769 353	592 246	4 177 108	<i>Food and beverages</i>
Alkoholna pića	146 674	37 097	109 577	<i>Alcoholic beverages</i>
Ogrijevna drva	276 801	19 064	257 737	<i>Firewood</i>

**7 – 2. STRUKTURA LIČNE POTROŠNJE DOMAĆINSTAVA
U 2021. GODINI**

**STRUCTURE OF PERSONAL CONSUMPTION OF
HOUSEHOLDS, in 2021**

	Crna Gora <i>Montenegro</i>	Gradsko područje <i>Urban area</i>	Ostalo područje <i>Other area</i>	
Mjesečni prosjek u % / Monthly average in %				
Ukupna lična potrošnja	100,0	100,0	100,0	Total personal consumption
Lična potrošnja	95,8	99,2	88,2	Personal consumption
Hrana i bezalkoholna pića	33,2	34,1	31,6	<i>Food and beverages</i>
Alkoholna pića i duvan	3,3	3,3	3,3	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odjeća i obuća	9,8	10,3	8,8	<i>Clothing and footwear</i>
Stanovanje, voda, struja	14,9	15,8	12,8	<i>Housing, water and electricity</i>
Namještaj, pokućstvo i održavanje stana	4,4	4,4	4,4	<i>Furniture, housing and maintenance</i>
Zdravstvo	4,9	5,0	4,5	<i>Health</i>
Transport	9,1	8,8	9,7	<i>Transport</i>
Komunikacije	6,1	6,4	5,3	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	1,7	1,9	1,3	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	1,3	1,3	1,2	<i>Education</i>
Restorani i hoteli	2,6	3,1	1,6	<i>Restaurants and hotels</i>
Ostala dobra i usluge	4,5	4,8	3,7	<i>Other goods and services</i>
Lična potrošnja iz sopstvene proizvodnje	4,2	0,8	11,8	Personal consumption from own production
Hrana i bezalkoholna pića	3,9	0,7	10,8	<i>Food and beverages</i>
Alkoholna pića	0,1	0,1	0,3	<i>Alcoholic beverages</i>
Ogrijevno drvo	0,2	0,0	0,7	<i>Firewood</i>

**7 – 3. SNABDJEVENOST DOMAĆINSTAVA
TRAJNIM POTROŠNIM DOBRIMA, U 2021. GODINI**

**PERMANENT GOODS EQUIPMENT
IN HOUSEHOLDS, in 2021**

	Crna Gora Montenegro	Gradsko područje <i>Urban area</i>	Ostalo područje <i>Other area</i>	
Sva domaćinstva = 100 / All households = 100				
Šporet na čvrsto gorivo	72,0	61,7	91,7	<i>Stove using solid fuel</i>
Električni šporet	96,8	97,6	95,2	<i>Electric stove</i>
Električna peć (sve vrste)	14,4	16,7	10,0	<i>Electric heater (all types)</i>
Bojler	98,7	99,5	97,3	<i>Boiler</i>
Frižider	99,7	99,8	99,5	<i>Refrigerator</i>
Zamrzivač	88,9	87,7	91,1	<i>Freezer</i>
Mašina za pranje veša	96,6	98,5	92,9	<i>Washing machine</i>
Pegla	98,1	99,0	96,3	<i>Iron</i>
Fen	95,4	97,6	91,2	<i>Hairdryer</i>
Usisivač	96,7	98,7	93,0	<i>Vacuum cleaner</i>
Mašina za pranje sudova	47,2	53,1	35,8	<i>Dish washer</i>
Klima uređaj	48,1	57,1	31,0	<i>Air conditioner</i>
Televizor	99,0	99,1	98,6	<i>TV</i>
Satelitska antena	19,8	19,6	20,3	<i>Satellite antenna</i>
Radio, sve vrste	10,9	10,4	11,9	<i>Radio, all types</i>
Personalni računar	28,3	33,0	19,3	<i>Personal computer</i>
Priklučak na internet	24,6	27,5	19,2	<i>Connection to Internet</i>
Fotografski aparat	4,2	5,1	2,5	<i>Camera</i>
Telefon	25,0	28,6	18,0	<i>Telephone</i>
Mobilni telefon	97,5	97,9	96,9	<i>Mobile telephone</i>
Putnički automobil	62,1	62,5	61,2	<i>Car</i>

SIROMAŠTVO I USLOVI ŽIVOTA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Anketa o dohotku i uslovima života je godišnje istraživanje koje Uprava za statistiku redovno sprovodi od 2013. godine. Podaci prikupljeni ovim istraživanjem pružaju mogućnost računanja indikatora monetarnog rizika od siromaštva i indikatora nejednakosti raspodjele dohotka u društvu.

Anketa o dohotku i uslovima života se sprovodi na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore", br. 18/12 i 47/19). Realizacija ankete uskladena je sa uredbama EU i Eurostatovom metodologijom EU-SILC (*Survey on Income and Living Conditions*).

EU-SILC istraživanje je obavezan izvor za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti, kako bi se obezbijedili uporedivi podaci za svaku državu odvojeno i na nivou EU kao cjeline.

Izvori podataka su domaćinstva i njihovi članovi koji u vrijeme prikupljanja podataka borave na teritoriji Crne Gore.

Obuhvat

Jedinice anketiranja su domaćinstva na teritoriji Crne Gore izabrana metodom slučajnog uzorka, kao i svi članovi domaćinstva starosti 16 i više godina.

Veličina uzorka za ovo istraživanje u prosjeku iznosi oko 5 200 domaćinstava.

Definicije

Prag rizika od siromaštva (relativna linija siromaštva) predstavlja 60% medijane nacionalnog ekvivalentnog raspoloživog dohotka svih domaćinstava i izražava se u eurima.

Stopa rizika od siromaštva predstavlja udio lica (u ukupnoj populaciji) čiji je ekvivalentni dohodak manji od relativne linije siromaštva.

Relativni jaz rizika od siromaštva predstavlja razliku između relativne linije siromaštva i medijane ekvivalentnog dohotka lica koja su ispod praga rizika od siromaštva.

Kvintilni odnos (S80/S20) pored ukupan ekvivalentni dohodak gornjeg dohodnog kvintila (20% stanovništva sa najvećim ekvivalentnim dohotkom) sa ukupnim ekvivalentnim dohotkom donjeg kvintila (20% stanovništva sa najnižim ekvivalentnim dohotkom). On je pokazatelj dohodne nejednakosti koji mjeri odnos između prvog i petog kvintila distribucije dohotka.

Gini koeficijent u ovom istraživanju predstavlja mjeru nejednakosti raspodjele ekvivalentnog raspoloživog dohotka. Vrijednost ovog koeficijenta se kreće u intervalu od 0 do 100, gdje 0 predstavlja savršenu jednakost, tj. sve osobe u društvu imaju jednak dohodak. Što je vrijednost bliža 100, to je dohodna nejednakost veća.

Stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti (AROPE) pokazuje udio lica (u ukupnoj populaciji) koji su u riziku od siromaštva i/ili su izrazito materijalno i socijalno deprivirani i/ili žive u domaćinstvima veoma niskog inteziteta rada.

U 2021. godini indikator AROPE je modifikovan u skladu sa novim ciljem EU 2030. Promjena podrazumijeva:

- 1) Prilagođavanje komponente izrazite materijalne deprivacije, definisanje nove stope izrazite materijalne i socijalne deprivacije kao procenta ukupne populacije kojoj nedostaje najmanje sedam stavki od trinaest stavki materijalne i socijalne deprivacije;
- 2) Definisanje (kvazi) indikatora 'domaćinstva bez posla' kao „osobe od 0-64 godina koje žive u domaćinstvima u kojima su odrasle osobe (starosti od 18 do 64 godine - isključujući studente od 18-24 godine i osobe koje su prema statusu aktivnosti u penziji (osim osoba koje su primaoci porodične penzije), kao i neaktivne osobe u starosnoj grupi od 60 do 64 godine koje žive u domaćinstvima u kojima je glavni izvor dohotka penzija) radile jednako ili manje od 20% ukupnog radnog vremena koje su potencijalno mogli raditi tokom prethodne godine.“

POVERTY AND LIVING CONDITIONS

Sources and methods of data collection

Survey on income and living conditions is an annual survey regularly implemented by Statistical Office from 2013. The data collected by this survey make possible the calculation of indicator on monetary risk from poverty and of indicator on income distribution inequality in a society.

Survey on income and living conditions is conducted on the basis of the Law on Official Statistics and Official Statistical System of Montenegro (Official Gazette of Montenegro No 18/12 and 47/19). Realisation of the survey is harmonized with EU regulations and Eurostat's methodology EU-SILC (*Survey on Income and Living Conditions*).

EU-SILC survey is a required source for monitoring statistics on income, poverty and social exclusion, in order to ensure comparable data for every country and at the EU level as total.

Data sources are households and its members residing in the territory of Montenegro at the time of data collection.

Coverage

Survey units are households at the territory of Montenegro selected by a random sample method, as well as all household members aged 16 and over.

Sample size for this survey is approx. 5 200 households in average.

Definitions

At-risk-of-poverty threshold (relative poverty line) represents 60% of the median of national equivalised disposable income of all households and it is presented in euros.

At risk of poverty rate means a share of persons (in the total population) whose equivalised income is below the relative poverty line.

Relative at risk of poverty gap represents a difference between the at risk of poverty threshold and the median of equivalised income of the persons below the risk of poverty threshold.

Quintile share ratio (S80/S20) compares the total equivalised disposable income of the upper income quintile (20% of the population with the highest equivalised income) with those from the lower income quintile (20% of the population with the lowest equivalised income). It is an indicator of income inequality which measures the relationship between the first and fifth income distribution quintals.

Gini coefficient in this survey represents the measure of inequality in the distribution of equivalised disposable income. The value of this coefficient goes within the interval from 0 to 100, where 0 represents perfect equality, i.e. each person in society has equal income. The closer to 100 the value is, the income inequality is higher.

At-risk-of-poverty or social exclusion rate (AROPE) shows the share of individuals (in the total population) who are at risk of poverty and/or are severely materially and socially deprived and/or live in households with very low work intensity.

In 2021, AROPE indicator is modified in accordance with new goal EU 2030. The change considers:

1) Adjusting the severe material deprivation component, defining a new severe material and social deprivation rate as a percentage of the total population lacking at least seven items out of the thirteen material and social deprivation items;

2) Defining the (quasi)-jobless household indicator as "people from 0-64 years living in households where the adults (those aged 18-64, but excluding students aged 18-24 and people who are retired according to their self-defined current economic status or who receive any pension (except survivors pension), as well as people in the age bracket 60-64 who are inactive and living in a household where the main income is pensions) worked a working time equal or less than 20% of their total combined work-time potential during the previous year."

**8 – 1. PRAG RIZIKA OD SIROMAŠTVA (LINIJA SIROMAŠTVA)
NA GODIŠNJEM NIVOU, EUR**

*AT RISK OF POVERTY THRESHOLD
(RELATIVE POVERTY LINE) AT THE
ANNUAL LEVEL, EUR*

	2018	2019	2020	2021	2022	
Jednočlano domaćinstvo	2 270	2 261	2 347	2 278	2 576	<i>One-person household</i>
Domaćinstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina (prema OECD skali)	4 766	4 748	4 928	4 784	5 409	<i>Household with two adults and two children aged under 14 years (according to the OECD scale)</i>

**8 – 2. OSNOVNI POKAZATELJI RIZIKA OD
SIROMAŠTVA I NEJEDNAKOSTI**

*THE MAIN INDICATORS OF AT RISK
OF POVERTY AND INEQUALITY*

	2018	2019	2020	2021	2022	
Stopa rizika od siromaštva, %	23,8	24,5	22,6	21,2	20,3	<i>At risk of poverty rate, %</i>
Relativni jaz rizika od siromaštva, %	35,3	33,1	28,2	29,5	29,5	<i>Relative at risk of poverty gap, %</i>
Kvintilni odnos (S80/S20)	7,4	6,7	6,0	5,8	5,6	<i>Quintile ratio (S80/S20)</i>
Gini koeficijent	34,7	34,1	32,9	32,5	31,5	<i>Gini coefficient</i>

8 – 3. STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA PREMA POLU, %

AT RISK OF POVERTY RATE BY SEX, %

	2018	2019	2020	2021	2022	
Muškarci	24,1	24,9	23,0	21,1	20,0	<i>Male</i>
Žene	23,5	24,0	22,2	21,3	20,6	<i>Female</i>

8 – 4. STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA PREMA STAROSTI, %

AT RISK OF POVERTY RATE BY AGE, %

	2018	2019	2020	2021	2022	
0-17 godina	32,4	33,7	32,6	30,5	28,4	<i>0-17 years</i>
18-24 godine	25,0	30,5	25,2	24,7	25,8	<i>18-24 years</i>
25-54 godine	22,4	22,5	20,4	19,6	18,6	<i>25-54 years</i>
55-64 godine	18,6	19,0	17,3	15,5	13,4	<i>55-64 years</i>
65 ili više godina	15,3	15,1	15,5	13,8	14,3	<i>65 years and over</i>

**8 – 5. STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA
PO TIPU NASELJA, %**

*AT RISK OF POVERTY RATE
BY TYPE OF SETTLEMENT, %*

	2018	2019	2020	2021	2022	
Gradsko	17,3	17,9	16,9	16,6	16,4	<i>Urban</i>
Ostalo	35,6	36,3	32,9	29,6	27,3	<i>Other</i>

**8 – 6. STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA
PO REGIONIMA, %**

**AT RISK OF POVERTY RATE
BY REGIONS, %**

	2018	2019	2020	2021	2022	
Centar	14,4	16,6	14,8	14,7	14,8	Center
Jug	23,2	19,9	11,6	10,5	9,8	South
Sjever	40,0	41,2	44,5	40,8	37,6	North

**8 – 7. STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA PREMA NAJČEŠĆEM
STATUSU AKTIVNOSTI
(18 I VIŠE GODINA), %**

**AT RISK OF POVERTY RATE BY THE
MOST FREQUENT ACTIVITY STATUS
(18 YEARS AND OVER), %**

	2018	2019	2020	2021	2022	
Zaposleni kod poslodavca	6,1	7,0	7,0	5,0	5,1	Employed at employer
Samozaposleni	16,4	19,9	22,7	15,7	10,2	Self-employed
Nezaposleni	47,5	45,5	42,8	40,2	40,3	Unemployed
Penzioneri	11,7	11,4	12,2	12,2	12,0	Pensioners
Ostali neaktivni	31,1	35,9	29,5	28,8	27,2	Other inactive

**8 – 8. STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA
PRIJE I POSLIJE SOCIJALNIH
TRANSFERA, %**

**AT RISK OF POVERTY RATE
BEFORE AND AFTER SOCIAL
TRANSFERS, %**

	2018	2019	2020	2021	2022	
Stopa rizika od siromaštva poslije socijalnih tranfера	23,8	24,5	22,6	21,2	20,3	At risk of poverty rate after social transfers
Socijalni transferi nijesu uključeni u dohodak	31,2	29,5	27,8	27,2	26,3	Social transfers not included in income
Penzije i socijalni transferi nijesu uključeni u dohodak	45,0	42,9	41,4	42,4	40,8	Pensions and social transfers not included in income

**8 – 9. POKAZATELJ RIZIKA OD SIROMAŠTVA ILI
SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI, %¹⁾**

**AT RISK OF POVERTY RATE OR SOCIAL
EXCLUSION RATE, %¹⁾**

	2018	2019	2020	2021	2022	
Stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti	41,2	36,5	37,6	38,9	34,1	At risk of poverty or social exclusion rate

¹⁾ Serija podataka 2018.-2022. godine je izračunata u skladu sa promjenama u obračunu ovog indikatora.
Vidjeti Metodološka objašnjenja.

¹⁾ Data series 2018-2022. was calculated in accordance with changes in the calculation of this indicator.
See Methodological notes.

**8 – 10. STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA
PREMA TIPU DOMAĆINSTVA, %**

**AT RISK OF POVERTY RATE
BY HOUSEHOLD TYPE, %**

	2018	2019	2020	2021	2022	
Domaćinstva bez izdržavane djece	15,2	13,9	14,3	12,7	10,1	<i>Household without dependent children</i>
Jednočlano domaćinstvo	19,3	18,9	17,4	14,9	14,8	<i>One-person household</i>
Muškarac	22,9	20,6	17,9	14,7	14,9	<i>Male</i>
Žena	17,0	17,9	17,0	15,1	14,8	<i>Female</i>
Jednočlano domaćinstvo, osoba mlađa od 65 godina	22,4	21,8	17,1	17,9	16,8	<i>One-person household, person under 65 years of age</i>
Jednočlano domaćinstvo, osoba starosti 65 i više godina	16,4	16,5	17,6	12,3	13,1	<i>One-person household, person aged 65 years and over</i>
Dvije odrasle osobe	14,9	14,4	15,1	15,3	12,9	<i>Two adults</i>
Dvije odrasle osobe, obje mlađe od 65 godina	15,1	14,9	15,0	16,9	12,8	<i>Two adults, both under 65 years of age</i>
Dvije odrasle osobe, bar jedna stara 65 i više godina	14,8	14,0	15,2	13,9	12,9	<i>Two adults, at least one aged 65 years and over</i>
Ostala domaćinstva bez izdržavane djece	14,0	12,1	13,0	10,3	6,9	<i>Other households without dependent children</i>
Domaćinstva sa izdržavanom djecom	27,9	29,6	26,9	25,5	25,2	<i>Households with dependent children</i>
Jedna odrasla osoba sa najmanje jednim izdržavanim djetetom	30,4	35,4	36,6	47,4	47,9	<i>One adult with at least one dependent child</i>
Dvije odrasle osobe s jednim izdržavanim djetetom	17,5	15,2	12,1	11,9	14,1	<i>Two adults with one dependent child</i>
Dvije odrasle osobe sa dvoje izdržavane djece	21,4	21,9	20,6	20,3	18,1	<i>Two adults with two dependent children</i>
Dvije odrasle osobe sa troje ili više izdržavane djece	46,1	45,0	45,4	44,8	37,6	<i>Two adults with three or more dependent children</i>
Dvije ili više odraslih osoba sa izdržavanom djecom	27,8	29,4	26,5	24,9	24,5	<i>Two or more adults with dependent children</i>
Ostala domaćinstva sa izdržavanom djecom	25,5	29,1	24,6	19,8	22,8	<i>Other households with dependent children</i>

INVESTICIJE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o ostvarenim i isplaćenim investicijama prikupljaju se istraživanjem o investicijama u osnovna sredstva od pravnih lica u zemlji ako su neposredni investitori. Metod prikupljanja podataka je uzorački.

Investicije privatnog sektora bez pravnih lica (investicije fizičkih lica) prikupljuju se na bazi posebnog uputstva Uprave za statistiku, a korišćenjem raspoloživih podataka iz postojećih statističkih istraživanja.

Obuhvat

Istraživanjem o investicijama u osnovna sredstva obuhvaćena su privredna društva u Crnoj Gori koja su neposredni investitori a prema Klasifikaciji djelatnosti 2010. registrovana su u sektorima od A do S. U istraživanju je primijenjen stratifikovani uzorak. U uzorak su uključena sva preduzeća iz klase 2 i 3, dok su preduzeća iz klase 1 izabrana metodom prostog slučajnog uzorka. Podaci su agregirani prema pretežnoj djelatnosti investitora.

Definicije

Investicijama u osnovna sredstva se smatraju nabavke ostvarene od strane pravnih lica i drugih organizacija i zajednica u cilju dobijanja novih, povećanja vrijednosti ili zamjene postojećih osnovnih sredstava (stambene zgrade, ostale zgrade i građevine, mašine i oprema, kultivisani biološki resursi i intelektualna svojina: istraživanje i razvoj, mineralna istraživanja, računarski programi i baze podataka, zabava, književni i umjetnički originali i ostala intelektualna svojina). Nabavljena investiciona dobra mogu biti nova ili već korišćena, kupljena ili dobijena bez naknade od drugih u zemlji i inostranstvu, ili proizvedena u sopstvenoj režiji. Obuhvataju se pri tom sve vrste ulaganja u nove kapacitete, kao i za proširenja, dogradnju, rekonstrukciju i modernizaciju postojećih ili zamjenu zastarjelih, istrošenih ili slučajnom štetom uništenih kapaciteta. Investicijama se ne obuhvataju sredstva utrošena za investiciono i redovno održavanje postojećih objekata.

Isplatama za investicije smatraju se novčana ulaganja u toku godine u kojoj su isplate stvarno izvršene, bez obzira na momenat njihove izgradnje ili nabavke.

Ostvarene investicije u toku izvještajne godine predstavljaju vrijednost efektivno izvršene izgradnje, izrade ili nabavke objekata, opreme i ostalog, bez obzira da li su završene i da li je njihova isplata izvršena (bez revalorizacije ostvarenih investicija).

Podaci o ostvarenim investicijama u nova osnovna sredstva odnosi se na onaj dio osnovnih sredstava koji je nabavljen neposredno od izvođača građevinskih radova, proizvođača opreme ili proizveden u sopstvenoj režiji, odnosno osnovna sredstva koja još nijesu bila predmet kupoprodaje između neposrednih korisnika tih dobara. Ovdje se uključuje i polovna oprema nabavljena u inostranstvu budući da direktno utiče na porast društvenog bogastva zemlje. U nabavku novih osnovnih sredstava razvrstane su i investicije u značajnija poboljšanja postojećih sredstava kao i investicija u značajnija poboljšanja zemljišta. Takođe se uključuju i investicije u rekonstrukcije modernizacije, dogradnju i proširenje za preuzređenje ili proširenje postojećih objekata, oprema i uređaja, u cilju proširenja obima, boljeg prilagođavanja potrebama tržišta, tehničko-tehnološkim rješenjima ili usluga.

U investicije za građevinske objekte uključuju se i vrijednost opreme koja je ugrađena u građevinske objekte (liftovi, uređaji za grijanja i sl. i projekti za njih).

Investicije u opremu obuhvataju i troškove montaže, prevoza, carine i osiguranja.

Investicije u ostalo prikazuju ulaganja u kultivisane biološke resurse (plantaze i pošumljavanje, osnovno stado) i intelektualnu svojinu (istraživanje i razvoj, mineralna istraživanja, računarski programi i baze podataka, zabava, književni i umjetnički originali i dr.).

INVESTMENTS

Sources and methods of data collection

The data on realized and paid investments are collected by survey on investments in fixed assets from legal entities in the country if they are direct investors. The method of data collection is sampling.

The data on investments of private sector without legal persons (investments of natural persons) are collected in accordance with special instructions of Statistical Office of Montenegro on the basis of available data from other statistical surveys.

Coverage

The survey on investments in fixed assets includes enterprises in Montenegro which are direct investors and registered in sectors A to S according to the Classification of Activities NACE Rev2. The stratified sample was applied in the survey. All enterprises in classes 2 and 3 were included in the sample, while enterprises in class 1 were selected by the method of simple random sampling. The data are grouped according to the major activity of investors.

Definitions

Investments into fixed capital are purchases made by enterprises and other legal persons and associations in order to obtain new assets, increase the value of existing assets or replace them (residential buildings, other buildings and objects, machinery and equipment, cultivated, biological resources and intellectual property, research and development, mineral reasearches, PC programs, and databases, entertainment, literary and art originals and other intellectual property). Acquired investment goods can be new or already used, purchased or received with no compensation from others in country and abroad, or self-produced. All investments into new facilities are included, as well as investments for capacity extensions, re-building and modernization of existing facilities or replacement of old ones, ruined or destroyed by accident. Investments do not cover investment expenditures and regular maintenance of existing infrastructure.

Payments for investments are investments in cash during a reference year in which payments were actually made regardless the time of construction or purchase.

Realized investment during the reference year is the value of actual construction, building or procurement of facilities, equipment etc., regardless of whether they are completed or not and payment made (without revaluation of realized investment).

The data on realized investments in new fixed assets refer to the fixed assets directly purchased from the builder contractor, producers of equipment or to those produced on their own, that is the assets that were not bought or sold earlier. Here, we also include the used equipment purchased abroad since it has a direct impact to the growth of national wealth. Both, the investments in significant improvements of existing fixed assets and investments in significant improvements of land area are also considered as the purchase of new fixed assets. Moreover, investments in reconstructions, modernization, adding on or enlargement of existing facilities, equipment and machines for the purpose of further development, better adjustments to the market needs, technical-technological solutions or services.

Investments in buildings include also the value of the integral equipment mounted or built in (elevators, heating systems and similar as well as associated project)

Investments in equipments include also the costs of their mounting, transport, customs duties and insurance.

Other investments include investments in cultivated biological resources (plantation and reforestation, breeding stock) and intellectual property (research and development, mineral exploration, computer programs and databases, entertainment, literary and artistic originals, etc.).

**9 – 1. OSTVARENE INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA
PRAVNIIH LICA I PRIVATNOG SEKTORA
BEZ PRAVNIIH LICA (FIZIČKA LICA)**

**REALIZED INVESTMENTS IN FIXED CAPITAL OF
LEGAL PERSONS AND PRIVATE SECTOR WITHOUT
LEGAL PERSONS (PHYSICAL PERSONS)**

hilj. EUR

thous. EUR

	Ukupno <i>Total</i>	Pravna lica <i>Legal persons</i>	Privatni sektor bez pravnih lica (fizička lica) <i>Private sector without legal persons (physical persons)</i>
2019	1 183 494	1 111 408	72 086
2020	873 799	800 448	73 351
2021	828 471	761 086	67 385
2022	890 074	819 919	70 155
2023	983 981	918 631	65 350

**9 – 2. ISPLATE ZA INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA
PO IZVORIMA FINANSIRANJA I DJELATNOSTI
INVESTITORA U 2022. GODINI**

**PAYMENTS FOR INVESTMENTS IN FIXED
CAPITAL BY FINANCIAL SOURCES AND
INVESTOR'S ACTIVITY IN 2022**

hilj. EUR

thous. EUR

Djelatnost investitora	Ukupno <i>Total</i>	Investicije u osnovna sredstva po izvorima finansiranja <i>Investment in fixed capital by sources of financing</i>				<i>Investor's activity</i>
		sopstvena sredstva <i>Own resources</i>	udružena sredstva <i>Pooled resources</i>	finansijski krediti <i>Financial credits</i>	sredstva državnih organa i organa lokalne samouprave <i>State and Local self- management funds</i>	
UKUPNO	747 259	502 611	3 776	194 263	46 608	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1 195	1 195	-	-	-	Agriculture, hunting and forestry
Vadenje ruda i kamena	14 542	13 698	-	844	-	Mining and quarrying
Prerađivačka industrija	(28 565) ²	(24 484) ²	-	(3 955) ²	(126) ²	Manufacturing
Snabdijevanje električnom energijom, gasom	61 894	32 615	-	25 731	3 548	Electricity, and gas supply
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	8 548	6 331	557	-	1 660	Water supply, sewerage, waste management
Gradevinarstvo	(31 291) ²	(25 265) ²	-	(5 679) ²	(348) ²	Construction
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila	65 286	56 325	85	8 876	-	Wholesale and retail trade, repair services of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	45 024	15 480	-	8 793	20 751	Transportation and storage services
Usluge smještaja i ishrane	(35 062) ²	(30 654) ²	-	(4 408) ²	-	Accommodation and food services
Informisanje i komunikacije	(46 971) ²	(46 954) ²	(17) ²	-	-	Information and communication services
Finansijske djelatnosti i djelat. osiguranja	13 401	11 566	-	-	1 835	Financial and insurance services
Poslovanje nekretninama	(80 459) ²	(10 592) ²	-	(69 867) ²	-	Real estate services
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	(6 207) ²	(3 650) ²	(2 553) ²	-	(4) ²	Professional, scientific and technical services
Administrativne i pomoćne uslužne djelat.	(2 692) ²	(2 136) ²	-	(15) ²	(541) ²	Administrative and support services
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	(276 018) ²	(204 915) ²	(34) ²	(65 050) ²	(6 019) ²	Public administration and defence services, compulsory social security services
Obrazovanje	5 497	2 404	8	1 045	2 040	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	(13 121) ²	(3 580) ²	(478) ²	-	(9 063) ²	Health and social work services
Umjetrost, zabava i rekreacija	(9 183) ²	(8 465) ²	(45) ²	-	(673) ²	Arts, entertainment and recreation services
Ostale uslužne djelatnosti	(2 302) ²	(2 302) ²	-	-	-	Other services

²⁾ manje precizna procjena
CV: Koeficijent varijacije (CV>=0,2)

²⁾ less accurate estimation
CV: Coefficient of variation (CV>=0,2)

**9 – 2. ISPLATE ZA INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA
PO IZVORIMA FINANSIRANJA I DJELATNOSTI
INVESTITORA U 2023. GODINI, hilj. EUR**

**PAYMENTS FOR INVESTMENTS IN FIXED
CAPITAL BY FINANCIAL SOURCES AND
INVESTOR'S ACTIVITY IN 2023, thous. EUR**

/nastavak/

/continued/

Djelatnost investitora	Ukupno <i>Total</i>	Investicije u osnovna sredstva po izvorima finansiranja <i>Investment in fixed capital by sources of financing</i>				<i>Investor's activity</i>
		sopstvena sredstva <i>Own resources</i>	udružena sredstva <i>Pooled resources</i>	finansijski krediti <i>Financial credits</i>	sredstva državnih organa i organova lokalne samouprave <i>State and Local self- management funds</i>	
UKUPNO	896 279	720 635	1 612	82 167	91 865	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	(1 682) ²	(1 682) ²	-	-	-	<i>Agriculture, hunting and Forestry</i>
Vađenje ruda i kamena	22 288	22 288	-	-	-	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	30 883	29 841	-	1 042	-	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom	155 322	131 363	-	21 876	2 083	<i>Electricity, and gas supply</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	12 603	8 099	7	1 633	2 865	<i>Water supply, sewerage, waste management</i>
Građevinarstvo	(32 392) ²	(31 362) ²	-	(72) ²	(958) ²	<i>Construction</i>
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila	(72 981) ²	(64 545) ²	(34) ²	(8 299) ²	(102) ²	<i>Wholesale and retail trade, repair services of motor vehicles and motorcycles</i>
Saobraćaj i skladištenje	(29 395) ²	(24 241) ²	(102) ²	(2 778) ²	(2 274) ²	<i>Transportation and storage services</i>
Usluge smještaja i ishrane	(36 552) ²	(26 201) ²	(491) ²	(9 811) ²	(49) ²	<i>Accommodation and food services</i>
Informisanje i komunikacije	(51 908) ²	(51 908) ²	-	-	-	<i>Information and communication services</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	25 165	25 155	-	-	10	<i>Financial and insurance services</i>
Poslovanje nekretninama	(103 395) ²	(91 029) ²	-	(12 367) ²		<i>Real estate services</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	(5 758) ²	(4 433) ²	(76) ²	(1 243) ²		<i>Professional, scientific and technical services</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(4 832) ²	(3 245) ²	-	(160) ²	(1 427) ²	<i>Administrative and support services</i>
Državna uprava i odbrana, obvezno socijalno osiguranje	(265 335) ²	(168 486) ²	(71) ²	(19 367) ²	(77 410) ²	<i>Public administration and defence services, compulsory social security services</i>
Obrazovanje	5 657	4 467	20	-	1 170	<i>Education</i>
Zdravstvena i socijalna zaštita	(15 117) ²	(8 753) ²	(374) ²	(2 717) ²	(3 273) ²	<i>Health and social work services</i>
Umjetnost, zabava i rekreacija	(22 079) ²	(21 480) ²	(436) ²	-	(163) ²	<i>Arts, entertainment and recreation services</i>
Ostale uslužne djelatnosti	(2 935) ²	(2 057) ²	-	(803) ²	(76) ²	<i>Other services</i>

²⁾ manje precizna procjena
CV: Koeficijent varijacije (CV>=0,2)

²⁾ less accurate estimation
CV: Coefficient of variation (CV>=0,2)

**9 – 3. OSTVARENE INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA
PO DJELATNOSTI INVESTITORA¹⁾**

**REALIZED INVESTMENTS IN FIXED CAPITAL BY
INVESTOR'S ACTIVITY¹⁾**

hilj. EUR

thous. EUR

Djelatnost investitora	2021	2022	2023	Investor's activity
Ukupno	761 086	819 919	918 631	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1 882	883	(1 725) ²⁾	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Vađenje ruda i kamena	12 091	19 690	18 965	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	(40 741) ²⁾	(27 048) ²⁾	30 153	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom	48 764	57 569	155 574	<i>Electricity, and gas supply</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	8 346	9 347	11 716	<i>Water supply, sewerage, waste management</i>
Građevinarstvo	(68 113) ²⁾	(79 406) ²⁾	(71 285) ²⁾	<i>Construction</i>
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila	67 365	70 317	(76 209) ²⁾	<i>Wholesale and retail trade, repair services of motor vehicles and motorcycles</i>
Saobraćaj i skladištenje	(43 230) ²⁾	48 078	(30 087) ²⁾	<i>Transportation and storage services</i>
Usluge smještaja i ishrane	(36 659) ²⁾	(44 069) ²⁾	(50 188) ²⁾	<i>Accommodation and food services</i>
Informisanje i komunikacije	56 957	(51 806) ²⁾	(87 131) ²⁾	<i>Information and communication services</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15 920	14 237	24 882	<i>Financial and insurance services</i>
Poslovanje nekretninama	76 038	(80 699) ²⁾	(39 330) ²⁾	<i>Real estate services</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	5 184	(6 250) ²⁾	(6 021) ²⁾	<i>Professional, scientific and technical services</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(1 410) ²⁾	(2 917) ²⁾	(4 604) ²⁾	<i>Administrative and support services</i>
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	(253 429) ²⁾	(276 594) ²⁾	(265 268) ²⁾	<i>Public administration and defence services, compulsory social security services</i>
Obrazovanje	3 175	4 527	5 709	<i>Education</i>
Zdravstvena i socijalna zaštita	13 308	(14 558) ²⁾	(15 149) ²⁾	<i>Health and social work services</i>
Umjetnost, zabava i rekreacija	7 278	(9 622) ²⁾	(22 108) ²⁾	<i>Arts, entertainment and recreation services</i>
Ostale uslužne djelatnosti	(1 196) ²⁾	(2 302) ²⁾	(2 527) ²⁾	<i>Other services</i>

¹⁾ Ostvarene investicije predstavljaju fizički ostvarenu izgradnju investicionih dobara i izvršenu izradu ili nabavku investicionih dobara tokom godine, bez obzira na to da li je i kada je izvršena njihova isplata.

²⁾ manje precizna procjena
CV: Koeficijent varijacije (CV>=0,2)

¹⁾ Realized investments are physically realized constructions of infrastructure and completed manufacture or purchase of investments goods during a year regardless of payment thereof.

²⁾ Less accurate estimation
CV: Coefficient of variation (CV>=0,2)

**9 – 4. OSTVARENE INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA
PO TEHNIČKOJ STRUKTURI I DJELATNOSTI
INVESTITORA¹⁾ U 2022. GODINI**

**REALIZED INVESTMENTS IN FIXED CAPITAL
BY TECHNICAL STRUCTURE AND INVESTOR'S
ACTIVITY¹⁾ IN 2022**

milj. EUR

thous. EUR

Djelatnost investitora	Ukupno Total	Tehnička struktura Technical structure			<i>Investor's activity</i>
		građevinski radovi Construction works	oprema sa montažom Equipment with mounting	ostalo Other	
Ukupno	819 919	419 566	352 388	47 964	Total
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	883	85	573	226	Agriculture, hunting and forestry
Vađenje ruda i kamena	19 690	938	18 592	160	Mining and quarrying
Prerađivačka industrija	(27 048) ²	(8 565) ²	(17 807) ²	(676) ²	Manufacturing
Snabdijevanje električnom energijom, gasom	57 569	19 838	35 378	2 353	Electricity, and gas supply
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	9 347	4 911	4 278	157	Water supply, sewerage, waste management
Građevinarstvo	(79 406) ²	(46 399) ²	(31 046) ²	(1 961) ²	Construction
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila	70 317	30 628	31 868	7 821	Wholesale and retail trade, repair services of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	48 078	24 912	17 463	5 703	Transportation and storage services
Usluge smještaja i ishrane	(44 069) ²	(33 225) ²	(10 818) ²	(26) ²	Accommodation and food services
Informisanje i komunikacije	(51 806) ²	(4 335) ²	(34 168) ²	(13 303) ²	Information and communication services
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	14 237	1 236	6 850	6 151	Financial and insurance services
Poslovanje nekretninama	(80 699) ²	(79 901) ²	(751) ²	(47) ²	Real estate services
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	(6 250) ²	(4 559) ²	(1 597) ²	(94) ²	Professional, scientific and technical services
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(2 917) ²	(349) ²	(2 450) ²	(118) ²	Administrative and support services
Državna uprava i odbrana, obvezno socijalno osiguranje	(276 594) ²	(146 063) ²	(121 992) ²	(8 539) ²	Public administration and defence services, compulsory social security services
Obrazovanje	4 527	2 133	2 298	95	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	(14 558) ²	(5 343) ²	(9 160) ²	(55) ²	Health and social work services
Umjetnost, zabava i rekreacija	(9 622) ²	(4 400) ²	(4 766) ²	(456) ²	Arts, entertainment and recreation services
Ostale uslužne djelatnosti	(2 302) ²	(1 747) ²	(533) ²	(22) ²	Other services

¹⁾ Ostvarene investicije predstavljaju fizički ostvarenu izgradnju investicionih dobara i izvršenu izradu ili nabavku investicionih dobara tokom godine, bez obzira na to da li je i kada je izvršena njihova isplata.

¹⁾ Realized investments are physically realized constructions of infrastructure and completed manufacture or purchase of investments goods during a year regardless of payment thereof.

**9 – 4. OSTVARENE INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA
PO TEHNIČKOJ STRUKTURI I DJELATNOSTI
INVESTITORA¹⁾ U 2023., hilj. EUR**

**REALIZED INVESTMENTS IN FIXED CAPITAL
BY TECHNICAL STRUCTURE AND INVESTOR'S
ACTIVITY¹⁾ IN 2023, thous. EUR**

/nastavak/

/continued/

Djelatnost investitora	Ukupno <i>Total</i>	Tehnička struktura <i>Technical structure</i>			<i>Investor's activity</i>
		građevinski radovi <i>Construction works</i>	oprema sa montažom <i>Equipment with mounting</i>	ostalo <i>Other</i>	
Ukupno	918 631	406 373	440 415	71 844	Total
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	(1 725) ²	(443) ²	(1 280) ²	(3) ²	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Vađenje ruda i kamena	18 965	3 402	13 987	1 576	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	30 153	8 877	20 402	874	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom	155 574	32 208	121 112	2 254	<i>Electricity, and gas supply</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	11 716	2 031	9 633	51	<i>Water supply, sewerage, waste management</i>
Građevinarstvo	(71 285) ²	(51 625) ²	(19 539) ²	(120) ²	<i>Construction</i>
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila	(76 209) ²	(34 372) ²	(38 662) ²	(3 175) ²	<i>Wholesale and retail trade, repair services of motor vehicles and motorcycles</i>
Saobraćaj i skladištenje	(30 087) ²	(7 263) ²	(20 586) ²	(2 238) ²	<i>Transportation and storage services</i>
Usluge smještaja i ishrane	(50 188) ²	(15 443) ²	(34 187) ²	(557) ²	<i>Accommodation and food services</i>
Informisanje i komunikacije	(87 131) ²	(2 105) ²	(45 653) ²	(39 373) ²	<i>Information and communication services</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	24 882	7 476	10 213	7 193	<i>Financial and insurance services</i>
Poslovanje nekretninama	(39 330) ²	(18 427) ²	(20 724) ²	(179) ²	<i>Real estate services</i>
Stručne, naučne i tehničke djel.	(6 021) ²	(1 748) ²	(4 178) ²	(96) ²	<i>Professional, scientific and technical services</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(4 604) ²	(993) ²	(3 599) ²	(12) ²	<i>Administrative and support services</i>
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	(265 268) ²	(206 159) ²	(47 612) ²	(11 497) ²	<i>Public administration and defence services, compulsory social security services</i>
Obrazovanje	5 709	1 139	4 564	7	<i>Education</i>
Zdravstvena i socijalna zaštita	(15 149) ²	(1 095) ²	(14 031) ²	(23) ²	<i>Health and social work services</i>
Umjetnost, zabava i rekreacija	(22 108) ²	(11 301) ²	(8 393) ²	(2 414) ²	<i>Arts, entertainment and recreation services</i>
Ostale uslužne djelatnosti	(2 527) ²	(266) ²	(2 059) ²	(201) ²	<i>Other services</i>

¹⁾ Ostvarene investicije predstavljaju fizički ostvarenju izgradnju investicionih dobara i izvršenu izradu ili nabavku investicionih dobara tokom godine, bez obzira na to da li je i kada je izvršena njihova isplata.

¹⁾ Realized investments are physically realized constructions of infrastructure and completed manufacture or purchase of investments goods during a year regardless of payment thereof.

²⁾ manje precizna procjena
CV: Koeficijent varijacije (CV>=0,2)

²⁾ less accurate estimation
CV: Coefficient of variation (CV>=0,2)

**9 – 5. OSTVARENE INVESTICIJE U NOVA OSNOVNA
SREDSTVA PO NAMJENI ULAGANJA I TEHNIČKOJ
STRUKTURI U 2022¹⁾ hilj. EUR**

**REALIZED INVESTMENTS IN NEW FIXED
CAPITAL BY PURPOSE AND TECHNICAL
STRUCTURE IN 2022¹⁾, thous. EUR**

Namjena investicija	Ukupno <i>Total</i>	Tehnička struktura <i>Technical structure</i>			<i>Purpose of investments</i>
		građevinski radovi <i>Construction works</i>	oprema sa montažom <i>Equipment with mounting</i>	ostalo <i>Other</i>	
Ukupno	796 242	412 553	349 103	34 585	Total
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	745	56	463	226	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Vađenje ruda i kamena	19 381	806	18 498	77	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	(23 462) ²⁾	(7 152) ²⁾	(16 238) ²⁾	(72) ²⁾	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom	56 464	19 838	35 378	1 248	<i>Electricity, and gas supply</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	9 347	4 911	4 278	157	<i>Water supply, sewerage, waste management</i>
Građevinarstvo	(89 568) ²⁾	(58 594) ²⁾	(30 941) ²⁾	(33) ²⁾	<i>Construction</i>
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila	56 857	22 540	30 492	3 826	<i>Wholesale and retail trade, repair services of motor vehicles and motorcycles</i>
Saobraćaj i skladištenje	35 911	15 145	17 361	3 406	<i>Transportation and storage services</i>
Usluge smještaja i ishrane	(44 601) ²⁾	(33 507) ²⁾	(11 068) ²⁾	(26) ²⁾	<i>Accommodation and food services</i>
Informisanje i komunikacije	(52 042) ²⁾	(4 335) ²⁾	(34 296) ²⁾	(13 411) ²⁾	<i>Information and communication services</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	14 196	1 236	6 850	6 110	<i>Financial and insurance services</i>
Poslovanje nekretninama	(80 696) ²⁾	(79 901) ²⁾	(748) ²⁾	(47) ²⁾	<i>Real estate services</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	(6 312) ²⁾	(4 588) ²⁾	(1 721) ²⁾	(3) ²⁾	<i>Professional, scientific and technical services</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(2 903) ²⁾	(377) ²⁾	(2 408) ²⁾	(118) ²⁾	<i>Administrative and support services</i>
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	(273 253) ²⁾	(146 063) ²⁾	(121 975) ²⁾	(5 215) ²⁾	<i>Public administration and defence services, compulsory social security services</i>
Obrazovanje	4 736	2 155	2 486	95	<i>Education</i>
Zdravstvena i socijalna zaštita	(14 260) ²⁾	(5 294) ²⁾	(8 911) ²⁾	(55) ²⁾	<i>Health and social work services</i>
Umjetnost, zabava i rekreacija	(9 224) ²⁾	(4 310) ²⁾	(4 458) ²⁾	(456) ²⁾	<i>Arts, entertainment and recreation services</i>
Ostale uslužne djelatnosti	(2 284) ²⁾	(1 747) ²⁾	(533) ²⁾	(4) ²⁾	<i>Other services</i>

¹⁾ Ostvarene investicije predstavljaju fizički ostvarenju izgradnju investicionih dobara i izvršenu izradu ili nabavku investicionih dobara tokom godine, bez obzira na to da li je i kada je izvršena njihova isplata.

¹⁾ Realized investments are physically realized constructions of infrastructure and completed manufacture or purchase of investments goods during a year regardless of payment thereof.

**9 – 5. OSTVARENE INVESTICIJE U NOVA OSNOVNA
SREDSTVA PO NAMJENI ULAGANJA I TEHNIČKOJ
STRUKTURI¹⁾ U 2023., u hilj. EUR**

**REALIZED INVESTMENTS IN NEW FIXED
CAPITAL BY PURPOSE AND TECHNICAL
STRUCTURE¹⁾ IN 2023, thous. EUR**

/nastavak/

/continued/

Namjena investicija	Ukupno <i>Total</i>	Tehnička struktura <i>Technical structure</i>			<i>Purpose of investments</i>
		građevinski radovi <i>Construction works</i>	oprema sa montažom <i>Equipment with mounting</i>	ostalo <i>Other</i>	
Ukupno	885 664	404 731	419 008	61 925	Total
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	(1 725) ²	(443) ²	(1 280) ²	(3) ²	Agriculture, hunting and forestry
Vađenje ruda i kamena	17 334	3 389	13 923	22	Mining and quarrying
Prerađivačka industrija	29 307	8 870	19 880	557	Manufacturing
Snabdijevanje električnom energijom, gasom	151 909	32 208	118 098	1 603	Electricity, and gas supply
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	9 748	2 031	7 665	51	Water supply, sewerage, waste management
Građevinarstvo	(80 088) ²	(59 612) ²	(20 355) ²	(120) ²	Construction
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila	(63 494) ²	(25 277) ²	(36 561) ²	(1 656) ²	Wholesale and retail trade, repair services of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	(31 299) ²	(7 263) ²	(22 083) ²	(1 953) ²	Transportation and storage services
Usluge smještaja i ishrane	(54 021) ²	(16 274) ²	(37 503) ²	(244) ²	Accommodation and food services
Informisanje i komunikacije	(87 600) ²	(2 105) ²	(46 122) ²	(39 373) ²	Information and communication services
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	24 872	7 476	10 206	7 189	Financial and insurance services
Poslovanje nekretninama	(20 168) ²	(17 213) ²	(2 775) ²	(179) ²	Real estate services
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	(5 555) ²	(1 748) ²	(3 711) ²	(96) ²	Professional, scientific and technical services
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(4 270) ²	(993) ²	(3 261) ²	(15) ²	Administrative and support services
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	(259 841) ²	(206 159) ²	(47 320) ²	(6 362) ²	Public administration and defence services, compulsory social security services
Obrazovanje	3 957	1 139	2 813	5	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	(15 138) ²	(1 095) ²	(14 020) ²	(23) ²	Health and social work services
Umjetnost, zabava i rekreacija	(21 274) ²	(11 171) ²	(7 670) ²	(2 433) ²	Arts, entertainment and recreation services
Ostale uslužne djelatnosti	(4 065) ²	(266) ²	(3 760) ²	(38) ²	Other services

¹⁾ Ostvarene investicije predstavljaju fizički ostvarenu izgradnju investicionih dobara i izvršenu izradu ili nabavku investicionih dobara tokom godine, bez obzira na to da li je i kada je izvršena njihova isplata.

²⁾ manje precizna procjena
CV: Koeficijent varijacije (CV>=0,2)

¹⁾ Realized investments are physically realized constructions of infrastructure and completed manufacture or purchase of investments goods during a year regardless of payment thereof.

²⁾ less accurate estimation
CV: Coefficient of variation (CV>=0,2)

STRUKTURNΑ BΙΖΝΙΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Izvori i metode prikupljanja podataka

Cilj ovog istraživanja predstavlja obračun indikatora potrebnih za analizu strukture djelatnosti poslovnih subjekata, strukture inputa i outputa proizvodnog procesa, poslovog uspjeha i konkurentnosti ekonomskih subjekata na određenom nivou djelatnosti.

Podaci za kompilaciju strukturne biznis statistike (SBS) i obračun pokazatelja SBS-a prikupljaju se iz postojećih administrativnih i statističkih izvora. Najvažniji administrativni izvori podataka su finansijski izveštaji privrednih subjekata i statistički aneks. Ostali izvori su statistička istraživanja u okviru Uprave za statistiku: investicije, istraživanje tržišta rada, kratkoročne statistike (istraživanja u oblasti građevinarstva, trgovine i industrije), kao i raspoloživi podaci iz Biznis registra.

Obuhvat

Glavne jedinice posmatranja Strukturnog istraživanja o poslovanju preduzeća (SBS-1) jesu privredni subjekti. Svakom preduzeću kao cjelini dodjeljuje se jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Biznis register Uprave za statistiku.

Podaci su prikazani prema područjima Klasifikacije djelatnosti (KD 2010), koja je uskladena sa Evropskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev 2, registrovani u sektore od B do S, osim sektora K – Finansijske djelatnosti i sektora O – Državna uprava i odbrana.

Privredni subjekti prema veličini preduzeća klasifikovani su na tri klase prema broju zaposlenih radnika na:

- Mala (0 do 49 zaposlenih radnika),
- Srednja (50 do 249 zaposlenih radnika) i
- Velika (preko 250 zaposlenih radnika).

Definicije

Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga trećim stranama, bez PDV-a.

Vrijednost proizvodnje mjeri stvarno proizvedenu količinu dobara i usluga u jedinici, zasnovanu na prodajama, uključujući promjene u zalihami dobara i usluga kao i njihovu preprodaju.

Međufazna potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste ili troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost, kao povećanje vrijednosti proizvodnje jednaka je razlici između bruto vrijednosti proizvodnje i intermedijalne potrošnje.

Ukupne nabavke dobara i usluga uključuju vrijednost svih dobara i usluga nabavljenih tokom obračunskog perioda za preprodaju ili potrošnju u proizvodnom procesu. Dobra i usluge mogu biti preprodati sa ili bez dalje obrade, potpuno upotrijebljeni u proizvodnom procesu ili ostavljeni kao zalihe.

STRUCTURAL BUSINESS STATISTICS

Source and methods of data collection

The survey is aimed at calculating indicators required for the analysis of the enterprises activity structure, structure of input and output in the production process, business effectiveness and competitiveness of enterprises at certain activity level.

The structural business statistics (SBS) compilation data as well as those used in the calculation of SBS indicators are collected from existing administrative and statistical sources. The most important administrative data sources are the financial statements of business entities and statistical annex (Tax Administration). Other sources are statistical surveys within Statistical office: investment, labor market research, short-term statistics (research in the field of construction, trade and industry), and as well as available data from the Business Register.

Coverage

The main observation units of Structural survey of business enterprises (SBS-1) are business entities. Each enterprise as a whole is assigned a code number of its principal activity according to the National Classification of Activities. The principal activity is determined and updated by the Business Register of the Statistical Office.

Data are presented according to sections of the Classification of Activities 2010, which is in line with the European NACE Rev 2, registered in the sections B – S, excluding section K – Financial and insurance activities and section O – Public administration and defense, compulsory social security.

Business entities are classified according to size into three classes according to the number of employees:

- Small (from 0 to 49 employees),
- Medium (from 50 to 249 employees) and
- Large (more than 250 employees).

Definitions

Turnover comprises the total accrued incomes from market sales of goods or services to third parties, with the exception of VAT.

Value of production measures the amount actually produced goods and services in a unit, based on the sales, including changes in stocks of goods and services as well as their resale.

Intermediate consumption at purchase prices is the value of goods and services, which are transformed, used and consumed during production process.

Gross value added, as the output value increase equals to the difference between gross output and intermediate consumption.

Total purchases of goods and services include the value of all goods and services purchased during the accounting period for resale or consumption in the production process. Goods and services can be resold with or without further processing, fully utilized in the production process or left as stocks.

**10 – 1. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVNIH SUBJEKATA
PO DJELATNOSTIMA, 2022.**

**MAIN INDICATORS OF ENTERPRISES
BY ACTIVITIES 2022**

		2022							
KD		Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodata vrijednost <i>Gross Value Added</i>	Promet <i>Turnover</i>	Nabavka dobara i usluga <i>Purchase of goods and services</i>	Troškovi materijala <i>Costs of material</i>	thous. EUR	
	UKUPNO	6 682 338,3	3 812 439,5	2 869 898,8	10 015 437,62	4 237 505,2	1 610 285,7	TOTAL	
B	Vadenje rude i kamena	116 118,2	53 616,5	62 501,7	98 739,93	5 681,9	22 801,8	B	<i>Mining and quarrying</i>
C	Prerađivačka industrija	738 592,8	537 764,1	200 828,7	1 095 388,60	250 990,3	388 418,2	C	<i>Manufacturing</i>
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	408 672,0	247 481,8	161 190,1	621 159,96	133 413,9	128 277,8	D	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	138 632,3	48 387,5	90 244,7	150 654,08	59 286,3	36 176,1	E	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
F	Građevinarstvo	989 467,5	802 440,7	187 026,9	1 023 374,90	228 516,8	310 371,0	F	<i>Construction</i>
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	1 489 301,9	650 430,2	838 871,7	4 373 917,96	3 198 258,1	264 155,2	G	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
H	Saobraćaj i skladištenje	572 538,0	333 694,4	238 843,7	518 691,18	78 709,9	104 827,4	H	<i>Transportation and storage</i>
I	Usluge smještaja i ishrane	601 265,5	322 090,1	279 175,4	632 423,70	106 904,5	130 925,4	I	<i>Accommodation and food service activities</i>
J	Informisanje i komunikacije	421 206,5	160 948,9	260 257,6	357 284,19	48 876,7	19 335,9	J	<i>Information and communication</i>
L	Poslovanje nekretninama	147 194,5	91 374,1	55 820,5	66 699,68	15 339,5	13 465,1	L	<i>Real estate activities</i>
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	442 470,2	245 986,7	196 483,4	492 657,77	64 287,9	101 642,5	M	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	221 832,7	122 884,2	98 948,5	224 284,06	25 430,3	39 609,0	N	<i>Administrative and support service activities</i>
P	Obrazovanje	31 537,9	10 773,9	20 764,0	32 984,13	988,0	2 908,4	P	<i>Education</i>
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	68 102,0	32 487,0	35 615,0	69 365,24	2 348,8	20 347,2	Q	<i>Human health and social work activities</i>
R	Umetnost, zabava i rekreacija	204 696,9	115 787,7	88 909,2	177 161,03	6 421,3	15 522,2	R	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
S	Ostale uslužne djelatnosti	90 709,6	36 291,9	54 417,7	80 651,22	12 050,9	11 502,5	S	<i>Other service activities</i>

* Ispravljen podatak

* Corrected data

**10 – 1. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVNIH SUBJEKATA
PO DJELATNOSTIMA, 2023.**

**MAIN INDICATORS OF ENTERPRISES
BY ACTIVITIES, 2023**

hilj. EUR

thous. EUR

KD	2023						NACE-Rev.2
	Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodata vrijednost <i>Gross Value Added</i>	Promet <i>Turnover</i>	Nabavka dobara i usluga <i>Purchase of goods and services</i>	Troškovi materijala <i>Costs of material</i>	
UKUPNO	7 943 552,9	4 454 425,8	3 489 127,0	11 601 189,9	4 929 751,7	1 971 237,3	TOTAL
B	Vađenje rude i kamena	140 290,1	67 024,0	73 266,1	114 765,3	4 606,3	Mining and quarrying
C	Prerađivačka industrija	769 171,9	548 082,8	221 089,2	1 158 255,9	274 969,6	Manufacturing
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	547 541,2	285 536,8	262 004,5	797 813,8	188 201,0	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	145 517,2	50 646,2	94 871,0	160 717,6	47 165,3	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Gradjevinarstvo	1 119 501,8	895 717,3	223 784,5	1 138 117,1	175 611,7	Construction
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	1 729 666,1	777 068,1	952 598,0	4 981 195,2	3 832 929,2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H	Saobraćaj i skladištenje	693 236,0	411 265,4	281 970,6	630 998,3	82 673,6	Transportation and storage
I	Usluge smještaja i ishrane	874 634,1	460 187,5	414 446,6	853 596,0	115 193,5	Accommodation and food service activities
J	Informisanje i komunikacije	501 308,9	192 990,4	308 318,5	430 198,2	56 580,8	Information and communication
L	Poslovanje nekretninama	162 355,7	93 044,7	69 310,9	72 502,9	17 921,9	Real estate activities
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	498 039,2	271 289,5	226 749,7	555 442,8	81 911,1	Professional, scientific and technical activities
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	275 015,9	158 995,4	116 020,4	274 960,6	31 456,0	Administrative and support service activities
P	Obrazovanje	42 737,3	12 135,1	30 602,2	41 292,6	957,3	Education
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	83 414,8	38 835,3	44 579,5	80 157,4	393,3	Human health and social work activities
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	248 011,4	143 210,0	104 801,4	214 018,7	5 770,6	Arts, entertainment and recreation
S	Ostale uslužne djelatnosti	113 411,3	48 397,4	64 713,9	97 157,3	13 410,6	Other service activities

**10 – 2. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVNIH SUBJEKATA
PREMA KLASI PREDUZEĆA, 2022.**

**BASIC INDICATORS OF ENTERPRISES
BY SIZE CLASSES, 2022**

hilj. EUR

thous. EUR

Veličina preduzeća prema broju zaposlenih osoba	Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodata vrijednost <i>Gross Value Added</i>	<i>Enterprise size classes, by number of persons employed</i>
UKUPNO	6 682 338,3	3 812 439,5	2 869 898,7	TOTAL
Ukupno srednja i mala preduzeća (SMP)	5 576 033,2	3 279 119,3	2 296 913,9	Total small and medium-sized enterprises (SMEs)
Mala (<49)	3 810 812,2	2 161 099,3	1 649 712,9	Small (<49)
Srednja (49 - 249)	1 765 221,0	1 118 020,0	647 201,0	Medium (49 - 249)
Velika (250+)	1 106 305,1	533 320,2	572 984,8	Large (250+)

**10 – 2. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVNIH SUBJEKATA
PREMA KLASI PREDUZEĆA, 2023.**

**BASIC INDICATORS OF ENTERPRISES
BY SIZE CLASSES, 2023**

hilj. EUR

thous. EUR

Veličina preduzeća prema broju zaposlenih osoba	Bruto vrijednost proizvodnje <i>Gross output</i>	Međufazna potrošnja <i>Intermediate consumption</i>	Bruto dodata vrijednost <i>Gross Value Added</i>	<i>Enterprise size classes, by number of persons employed</i>
UKUPNO	7 943 552,9	4 454 425,8	3 489 127,0	TOTAL
Ukupno srednja i mala preduzeća (SMP)				Total small and medium-sized enterprises (SMEs)
Mala (<49)	4 152 127,8	2 561 662,7	1 590 465,1	Small (<49)
Srednja (49 - 249)	2 218 394,5	1 150 844,8	1 067 549,8	Medium (49 - 249)
Velika (250+)	1 573 030,5	741 918,4	831 112,1	Large (250+)

CIJENE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Potrošačke cijene proizvoda i usluga prikupljaju snimatelji cijena u izabranim gradovima (Podgorica, Nikšić, Bijelo Polje, Budva, Bar), koji predstavljaju veće tržišne centre.

Cijene roba i usluga snimaju se jednom mjesečno na određenom broju izabranih tržišnih mesta, po pravilu, sa najvećim prometom u gradu.

Prosječne cijene za grad izračunavaju se za svaki artikal posebno, prostom geometrijskom sredinom iz više snimljenih cijena izabranih tržišnih mesta u gradu.

Prosječne mjesečne cijene za Crnu Goru izračunate su na osnovu prosječnih cijena gradova, koje su ponderisane godišnjom strukturu potrošnje domaćinstava.

Opšti i grupni indeksi cijena izračunavaju se ponderisanjem individualnih indeksa sa strukturom potrošnje domaćinstava dobijenom na osnovu podataka iz Ankete o potrošnji domaćinstava.

Obuhvat

Lista poizvoda obuhvata 576 najznačajnijih proizvoda i usluga lične potrošnje. Osnovni kriterijum izbora je učešće grupe proizvoda u ličnoj potrošnji, tako da su izabrani reprezentativni proizvodi za sve klase COICOP klasifikacije čije učešće u potrošnji prelazi 0,1%. Ponderacioni sistem indeksa potrošačkih cijena povremeno se mijenja, a između promjena vrši se djelimična korekcija kao rezultat nastalih promjena u kretanju cijena. Indeksne serije svake godine preračunavaju se na novu bazu.

Definicije

Potrošačke cijene predstavljaju cijene po kojima trgovina na malo, individualni proizvođači i vršioci usluga prodaju proizvode i usluge krajnjim potrošačima, odnosno cijene po kojima krajnji potrošači plaćaju proizvode široke potrošnje i usluge. Prate se cijene po kojima se prodaju najveće količine izabranih proizvoda tzv. „najčešće“ cijene. Indeksi potrošačkih cijena računaju se na osnovu indeksnih (reprezentativnih) lista artikala i usluga i odgovarajućih ponderacija, za cijene uporedive sa baznim cijenama po formuli:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_o} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

i za cijene koje nijesu direktno uporedive s baznim cijenama po formuli :

$$I = \frac{\sum i_{n-1} \cdot \frac{P_n}{P_{n-1}} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

gdje je:

In - 1 = bazni indeks (za svaki pojedini artikal) u prethodnom mjesecu,

Pn = prosječna cijena u tekućem mjesecu,

Pn-1 = prosječna cijena u prethodnom mjesecu.

Po = prosječna cijena u baznom periodu,

Wo = struktura potrošnje domaćinstva.

PRICES

Sources and methods of data collection

Consumer prices of products and services are observed and recorded by price collectors in the cities representing bigger market centres (Podgorica, Niksic, Bijelo Polje, Budva, Bar).

Prices of goods and services are collected monthly from selected outlets that have the highest turnover in the municipality.

The *average price at municipal level* is calculated for each product, as a simple geometric mean of several prices recorded at different (selected) places within municipality.

The *average monthly prices for Montenegro* are calculated from average prices in municipalities, weighted by the annual structure of household expenditure.

General and group price indices are calculated by weighting individual indices with household expenditure structure based on Household budget survey data.

Coverage

The list of products contains 576 representative products and services of individual consumption. The main criterion of choice is share of group's products in personal consumption, so that the selected represented products for all classes of COICOP classification whose participation in the consumption exceeds 0.1%. Weighting system of Consumer price index is periodically changed and partial correction is done between changes as the result of price changes. The base of index series is recalculated every year.

Definitions

Consumer prices refer to prices at which retail trade, private agricultural producers and service suppliers sell their own products and services to final consumers. Those are, in other words, goods and services prices paid by final consumers. Observed are the prices at which the highest quantities of chosen products are sold, i.e., the “most common” prices. Consumer Price indices are calculated on the basis of index (representative) lists of products and services and corresponding weights, for the prices comparable to the base prices, using the following formula:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_o} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

and for prices not directly comparable with the base prices, by the following formula:

$$I = \frac{\sum i_{n-1} \cdot \frac{P_n}{P_{n-1}} \cdot W_o}{\sum W_o}$$

where:

In - 1 = basic index (for each, particular article) in the preceding month,

Pn = average price in the current month,

Pn-1 = average price in the preceding month,

Po = average price in the basic period,

Wo = household expenditure structure.

11 – 1. INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA

CONSUMER PRICE INDICES

2022 = 100

	2020	2021	2022	2023	
UKUPAN INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA	86,4	88,5	100,0	108,6	TOTAL CONSUMER PRICE INDEX
Hrana i bezalkoholna pića	78,8	81,5	100,0	110,7	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Alkoholna pića i duvan	92,5	95,5	100,0	105,5	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odjeća i obuća	96,8	95,9	100,0	110,2	<i>Clothing and footwear</i>
Stanovanje, voda, struja, gas i dr. goriva	91,1	91,4	100,0	110,1	<i>Housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	90,8	92,5	100,0	109,9	<i>Furnishing, household equipment and routine household maintenance</i>
Zdravlje	94,1	95,3	100,0	105,9	<i>Health</i>
Prevoz	80,8	86,1	100,0	101,4	<i>Transport</i>
Komunikacije	100,3	100,1	100,0	100,2	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	98,6	98,8	100,0	104,8	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	99,4	99,4	100,0	103,2	<i>Education</i>
Restorani i hoteli	86,3	89,6	100,0	114,2	<i>Restaurants and hotels</i>
Ostala dobra i usluge	92,1	93,2	100,0	113,4	<i>Miscellaneous goods and services</i>

**11 – 2. INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA
PO GRUPAMA PROIZVODA**

**CONSUMER PRICE INDICES
BY GROUP OF PRODUCTS**

2022 = 100

	2020	2021	2022	2023	
Hljeb i žitarice	74,5	76,0	100,0	106,9	<i>Bread and cereals</i>
Meso	86,4	87,3	100,0	113,4	<i>Meat</i>
Riba i plodovi mora	86,9	87,3	100,0	114,4	<i>Fish and other seafood</i>
Mlijeko, sir i jaja	76,4	78,1	100,0	114,5	<i>Milk, cheese and eggs</i>
Ulja i masti	58,6	76,3	100,0	88,9	<i>Oils and fats</i>
Voće	84,8	87,4	100,0	107,3	<i>Fruit</i>
Povrće	73,0	76,8	100,0	114,4	<i>Vegetables</i>
Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	80,5	84,6	100,0	110,9	<i>Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery</i>
Ostali prehrabeni proizvodi	89,6	90,4	100,0	113,7	<i>Food products n.e.c.</i>
Bezalkoholna pića	88,6	90,1	100,0	106,8	<i>Non-alcoholic beverages</i>
Alkoholna pića	91,8	93,9	100,0	104,6	<i>Alcoholic beverages</i>
Duvan	92,8	96,1	100,0	106,0	<i>Tobacco</i>
Materijal za odjeću	86,7	90,3	100,0	114,6	<i>Clothing materials</i>
Odjeća	95,6	94,3	100,0	108,3	<i>Garments</i>
Ostali odjevni artikli i dodaci odjeći	94,3	94,3	100,0	107,4	<i>Other articles of clothing and clothing accessories</i>
Čišćenje, popravka i iznajmljivanje odjeće	98,9	99,4	100,0	111,1	<i>Cleaning, repair and hire of cloth.</i>
Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	98,5	98,0	100,0	112,8	<i>Shoes and other footwear including repair and hire of footwear</i>
Stvarne rente za stanovanje	94,5	94,0	100,0	129,2	<i>Actual rentals for housing</i>
Održavanje i popravka stanova	86,9	86,1	100,0	122,5	<i>Maint. and repair of the dwelling</i>
Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	101,2	105,7	100,0	101,4	<i>Water supply and miscellaneous services relating to the dwelling</i>
Električna energija, gas i ostala goriva	89,6	89,6	100,0	107,3	<i>Electricity, gas, and other fuels</i>
Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	94,9	96,1	100,0	104,9	<i>Furniture and furnishings, carpets and other floor coverings</i>
Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	96,1	99,5	100,0	106,6	<i>Household textiles</i>
Aparati za domaćinstvo	94,1	93,9	100,0	104,7	<i>Household appliances</i>
Staklarija, pribor za jelo i kućne potrepštine	93,9	94,8	100,0	105,6	<i>Glassware, tableware and household utensils</i>
Alati i razne potrepštine za kuću i vrt	92,4	92,7	100,0	106,5	<i>Tools and equipment for house and garden</i>
Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	85,9	88,6	100,0	116,4	<i>Goods and services for routine household maintenance</i>
Zdravlje	94,1	95,3	100,0	105,9	<i>Health</i>
Kupovina vozila	100,9	97,6	100,0	107,1	<i>Purchase of vehicles</i>
Troškovi korišćenja i održavanja vozila	76,8	84,0	100,0	99,6	<i>Operation of personal transport equipment</i>
Usluge prevoza	88,8	90,4	100,0	107,4	<i>Transport services</i>
Komunikacije	100,3	100,1	100,0	100,2	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	98,6	98,8	100,0	104,8	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	99,4	99,4	100,0	103,2	<i>Education</i>
Restorani i hoteli	86,3	89,6	100,0	114,2	<i>Restaurants and hotels</i>
Ostali proizvodi i usluge	92,1	93,2	100,0	113,4	<i>Miscellaneous goods and services</i>

**11 – 3. INDEKSI CIJENA PROIZVODAČA
INDUSTRIJSKIH PROIZVODA**

**PRODUCER PRICE INDICES
OF INDUSTRIAL PRODUCTS**

2022=100

	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	88,8	89,9	100,0	106,2	TOTAL
Vađenje ruda i kamena	88,1	88,6	100,0	121,3	<i>Mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	83,2	85,1	100,0	104,4	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje el. energijom, gasom i parom	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Vađenje ruda i kamena	88,1	88,6	100,0	121,3	<i>Mining and quarrying</i>
Vađenje uglja	87,7	88,3	100,0	123,1	<i>Mining of coal</i>
Vadenje ruda metala	102,3	100,2	100,0	107,4	<i>Mining of metal ores</i>
Ostalo rudarstvo	88,9	89,6	100,0	106,4	<i>Other mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	83,2	85,1	100,0	104,4	<i>Manufacturing</i>
Proizvodnja prehrabnenih proizvoda	75,8	76,8	100,0	104,5	<i>Manufacture of food products</i>
Proizvodnja pića	93,8	97,0	100,0	105,5	<i>Manufacture of beverages</i>
Proizvodnja duvanskih proizvoda	96,8	101,6	100,0	100,0	<i>Manufacture of tobacco products</i>
Proizvodnja odjevnih predmeta	86,0	89,1	100,0	104,8	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Proizvodi od drveta, plute i slično	87,3	90,2	100,0	103,4	<i>Manufacture of wood products, cork and similar</i>
Prizvodnja papira i proizvoda od papira	89,7	94,8	100,0	98,8	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	99,4	99,7	100,0	100,2	<i>Printing and reproduction of audio and video</i>
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	69,3	72,0	100,0	111,8	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizv. i preparata	101,3	101,3	100,0	90,1	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and preparations</i>
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	79,8	82,9	100,0	105,9	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	80,9	83,6	100,0	104,2	<i>Manufacture of other non-metal minerals</i>
Proizvodnja osnovnih metala	99,9	99,9	100,0	97,8	<i>Manufacture of basic metals</i>
Proizv. metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	89,7	92,4	100,0	108,3	<i>Manufacture of metal products except machinery</i>
Proizvodnja električne opreme	-	-	100,0	101,1	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Proizv. mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Manufacture of other machinery and equipment</i>
Proizvodnja namještaja	91,0	91,6	100,0	111,5	<i>Manufacture of furniture</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>

POLJOPRIVREDA

Podaci o opštem pregledu razvoja poljoprivrede prikupljeni su kompleksnim godišnjim izvještajem za koje su metodološka objašnjenja data u odgovarajućim poglavljima ovog Godišnjaka.

Biljna proizvodnja

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metod koji se koristio u statistici biljne proizvodnje od početka 60-tih godina prošlog vijeka, zasniavao se na izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga) koja se bave biljnom proizvodnjom i na procjenama za porodična poljoprivredna gazdinstva. Izvještaji poljoprivrednih preduzeća bazirani su na knjigovodstvenoj evidenciji. Procjene površina i proizvodnje biljnih kultura obavljane su od strane procjenitelja na bazi katastarskih podataka, procjena iz prethodnih godina, informacija prikupljenih od poljoprivrednih proizvođača i stručnjaka i na njihovim ličnim zapažanjima.

Crna Gora je sprovedla popis poljoprivrede u 2010. godini. Nakon popisa poljoprivrede sprovedeno je postpopisno istraživanje o kontroli i kvalitetu. Rezultati postpopispnog istraživanja pokazali su da je popis realizovan u skladu sa metodologijom i da su odstupanja u obuhvatu i kvalitetu podataka prikupljenih popisom i postpopispnim istraživanjem statistički neznačajna, odnosno nalaze se u zadovoljavajućim intervalima odstupanja. Podaci statistike biljne proizvodnje dobijeni godišnjim istraživanjima zasnovanim na sveobuhvatnom katastru značajno se razlikuju od podataka popisa poljoprivrede.

U decembru 2013. godine, uporedno sa procjenama, sprovedeno je Pilot istraživanje o biljnoj proizvodnji i jesenjoj sjetvi, metodom uzorka. Od 2014. godine umjesto istraživanja o ostvarenoj biljnoj proizvodnji metodom procjene, Uprava za statistiku uvela je redovna godišnja istraživanja na bazi uzorka. Uzorak je prost stratifikovan i izabran je iz baze popisa poljoprivrede. Okvir za izbor uzorka čine gazdinstva koja su u vrijeme popisa poljoprivrede koristila 1 000 m² ili više poljoprivrednog zemljišta. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 5 000 poljoprivednih gazdinstava.

Podaci za 2014. godinu dobijeni su redovnim statističkim istraživanjima prema novoj metodologiji i definicijama statistike poljoprivrede uskladenim sa standardima zemalja Evropske unije. Kako bi se omogućilo poređenje podataka prethodnih godina sa podacima 2014. godine, bilo je neophodno izvršiti korekciju već objavljenih podataka o poljoprivrednoj proizvodnji – preračun podataka. Preračun je urađen za seriju 2007 - 2013. godine.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i kooperativne) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave biljnom proizvodnjom.

Podaci za poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i kooperativne) prikupljeni su izvještajnom metodom, a za porodična poljoprivredna gazdinstva anketnom metodom.

Definicije

Korišćeno poljoprivredno zemljište obuhvata oranice, okućnice i/ili bašte, voćnjake, vinograde, rasadnike, livade i pašnjake bez obzira na tip vlasništva (vlastito zemljište ili zemljište uzeto u zakup).

Oranice su površine zemljišta koje se redovno obrađuju i usjevi se siju/sade prema određenom redosledu (plodored).

Okućnice i/ili bašte su površine na kojima se gaje biljne kulture (različite vrste povrća, krompir, voće i vinova loza) namijenjene za ishranu članova gazdinstva i uglavnom nijesu namijenjeni za prodaju. Samo povremeni višak proizvoda sa ovih površina prodaje se izvan gazdinstva.

AGRICULTURE

Data on general review of agricultural development are collected through complex annual reports. Methodological explanations are given in the corresponding chapters of the Yearbook.

Crop Production

Sources and methods of data collections

The method used in the statistics of crop production since the beginning of the 60s of the last century, was based on the reports of agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) engaged in crop production and the estimates for the private agricultural holdings. The Reports of agricultural enterprises were based on the bookkeeping records. Estimates of area and production of crops were done by estimators based on cadastral data, estimates from previous years, information gathered of agricultural producers and experts as well as on own observations.

Montenegro carried out Agricultural census in 2010. After the the census of agriculture was carried out post enumeration survey on control and quality. Results of post enumeration survey showed that the census implemented in accordance with the methodology and the deviations in the coverage and quality of data collected by Census and post- enumeration surveys statistically insignificant, or are in satisfactory interval deviation. Data on crop production statistics obtained annual surveys based on a comprehensive cadastre are significantly different than the data of agriculture.

In December 2013, along with the estimations, Pilot Survey on Crop Production in Autumn Sowing was carried out on a sample basis. Starting from 2014, instead of the survey on realised crop production by the estimation method, Statistical Office of Montenegro introduced regular annual sample-based surveys. It is a simple stratified sample, and selected from the database of agricultural census. The sample frame consists of holdings that used 1000 m² or more of agricultural land at the time of the census of agriculture. The survey was conducted on a sample of 5 000 agricultural holdings.

The data for 2014 were obtained through regular statistical surveys in accordance with new methodology and definitions of agricultural statistics that have been harmonised with the EU standards. In order to ensure the comparability of the data series from previous years with the data for 2014, it was necessary to make the corrections of already released data on agricultural production, i.e. to carry out the recalculation of data. The recalculation was implemented for the series 2007-2013.

Coverage

The survey includes agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and private agricultural holdings that are engaged in crop production.

Data for agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) are collected by reporting method and for the family agricultural holdings survey method.

Definitions

Used agricultural area covers arable land, kitchen gardens and/or gardens, orchards, vineyards, nurseries, meadows and pastures, regardless of the type of ownership (own land or land leased).

Arable lands are areas of land that are regularly processed and crops are sown/planted according to certain order (crop rotation).

Kitchen gardens and/or gardens are areas where the cultivated crop plants (different types of vegetables, potatoes, fruit and vine) intended for feeding household members and that are mainly not intended for sale. Only occasional excess of products grown on these areas is sold outside the household.

Plantažni voćnjaci su površine pod voćnim stablima sa određenim razmakom između redova i u redu. U njima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mјere. Obično su to veći zasadi voćnih stabala i jagodastih voćnih vrsta (malina, kupina, ribizla, borovnica) namijenjeni uglavnom za prodaju.

Ekstenzivni voćnjaci su poluintenzivni ili ekstenzivni voćni zasadi namijenjeni uglavnom za sopstvenu potrošnju. Uključena stabla koja se nalaze u dvorištima, na okućnicima, međama, uz puteve, stabla u voćnjaku različitih voćnih vrsta.

Vinogradi – zasadi vinove loze namijenjeni za proizvodnju grožđa.

Plantažni vinogradi – površine pod vinovom lozom sa određenim razmakom između čokota, u kojima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu sprovode se ostale agrotehničke mјere.

Vinogradi na okućnici su manji zasadi vinove loze koji su uglavnom namijenjeni za sopstvenu potrošnju.

Rasadnici su površine zemljišta na kojima se uzgajaju mlade drvenaste bilje namijenjene za kasnije presadivanje, a obuhvataju: voćne sadnice, sadnice vinove loze, ukrasnog bilja i šumskog drveća. U površine rasadnika uključeni su komercijalni rasadnici šumskog drveća, bilo u šumi ili izvan nje, kao i nekomercijalni rasadnici šumskog drveća koje gospodinstvo uzgaja za svoje potrebe izvan šumskog zemljišta.

Livade – zemljište koje se trajno (pet ili više godina) koristi za rast zelene stočne hrane i nije uključeno u plodored.

Pašnjaci – zemljište koje se koristi za ispašu stoke.

Rodnim čokotima vinove loze smatraju se čokoti koji su po svojoj fizičkoj zrelosti sposobni za rod, bez obzira na to da li su u posmatranoj godini dali rod ili ne.

Stočarstvo

Izvori i metode prikupljanja podataka

Redovnim godišnjim izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i kooperativa) prikupljaju se podaci o broju i bilansu stoke, kao i podaci o proizvodnji mlijeka, jaja, vune i meda. Podaci za privatna poljoprivredna gospodinstva i domaćinstva prikupljaju se godišnjom anketom, koja je od 1961 - 1964. godine bila organizovana na principu prostog slučajnog uzorka, da bi od 1965. bio primijenjen dvoetapni uzorak. Broj anketiranih porodičnih poljoprivrednih gospodinstava obuhvaćenih anketom iznosio je 15%. Uzorak za anketu o broju stoke sa stanjem 15. januar svake godine, sprovodi se od 1956. godine. Ovom anketom dobijeni su podaci i o obrtu stada.

Godine 1993. primijenjen je dvoetapni stratifikovani uzorak bez ponavljanja kojim je bilo obuhvaćeno preko 5 070 privatnih poljoprivrednih gospodinstava i domaćinstava.

Isti je korišćen za 13 redovnih statističkih istraživanja Ankete o broju stoke u domaćinstvima. U 2004. godinu ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetapni stratifikovani uzorak bez ponavljanja sa popisnim krugovima kao primarnim i domaćinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 4 940 privatnih poljoprivrednih domaćinstava. Isti uzorak je korišćen za anketu o broju stoke u domaćinstvima sa stanjem 15. 1. 2005., 15. 1. 2006. i 15. 1. 2007. godine. Ankete o broju stoke zasnovane na novom uzorku su dale razlike rezultate u odnosu na prethodnu anketu zasnovanu na starom okviru.

Postojali su opravdani razlozi da se sumnja u kvalitet rezultata i u jednom i u drugom slučaju i primijenjena je jedna od modernih statističkih metoda koja se koristi u savremenoj statistici, a to je kontrola kvaliteta. Uporedno sa anketom zasnovanom na novom uzorku izvedena je Pilot studija 2005 godine „Ocjena kvaliteta okvira za anketu o poljoprivrednim gospodinstvima“. Pilot studijom izvršena je ocjena kvaliteta okvira a takođe dobijeni su i korekcioni faktori koji su primijenjeni za korekciju rezultata Ankete o broju stoke u poljoprivrednim gospodinstvima, čime je ispravljena nedovoljna pokrivenost okvira.

Plantation orchards are areas under the fruit trees, with certain spacing between lines and rows. Mechanical processing can be carried out in them, and by rule are carried out other agro-technical measures. Usually these are the larger plantings of fruit trees and berry fruit (raspberry, blackberry, currant, blueberry) mainly for sale.

Extensive orchards are semi-intensive or extensive fruit crops intended mostly for own consumption. Here are included trees located in courtyard, infields, confine, by the roads, the trees in orchards of different fruit species.

Vineyards – a planted vine intended for production of grapes.

Plantation vineyards - areas under vine with some space between the vines, in which can be performed mechanized processing, and by a rule are conducted other agro-technical measures.

Vineyards on kitchen garden are smaller vine plantations which are mainly intended for own consumption.

Nurseries are areas of land on which are grown young woody plants intended for transplantation later, and include: fruit seedlings, grapevine seedlings, decorative plants and forest trees. The nursery area includes commercial nurseries of forest trees, either in forest or outside, as well as non-commercial nurseries of forest trees, that holding grows for own needs outside of forest land.

Meadow – land that is permanently (five or more years) used to grow green animal feed, and is not included in crop rotation.

Pasture – land that is used for grazing of livestock.

Fruit bearing vines are vines that capable of bearing fruit, regardless whether they beard fruit or not in observed year.

Livestock breeding

Sources and methods of data collection

Data on number of livestock and livestock turnover, as well as data on production of milk, eggs, honey and wool are collected through regular annual reports of agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and annual surveys on private agricultural holdings and households. From 1961 to 1964, it had been organized by a principle of simple random sample, and as of 1965, a two-stage sample was introduced. Since 1968, 15 percent of agricultural holdings were covered by the survey. As of 1956, a livestock sample survey was carried out every year, on January 15th. The survey was also providing data about livestock turnover.

In 1993, a two-stage stratified simple random sample with no repetition was used covering 5 070 private agricultural holdings and households.

The same sample was used for 13 regular Livestock surveys in households. In 2004, the database was updated as the frame of a new sample, and two-stage stratified sample with no repetition has been introduced with enumeration areas as primary, and households as secondary units. The sample covers over 4940 private agricultural holdings. The same sample was used for Livestock survey as on 15.01.2005, 15.01.2006. and 15. 01. 2007. Livestock surveys based on new sample gave different results compared to the previous survey based on the old frame.

There were justifying reasons to suspect in the quality of results in both cases, therefore quality control, one of modern statistical methods used in modern statistics, was applied. Parallel with the survey based on new sample, the Pilot study 2005 “Quality assessment of frame for Survey on agricultural holdings” was done. Pilot study did the assessment of quality of frame and gave correction factors applied for the correction of the results of the Livestock survey in agricultural holdings, which corrected the under-coverage of the frame.

Zbog velike razlike u brojnom stanju stoke, naročito kod pojedinih vrsta stoke (npr. goveda) nije se mogla primijeniti metoda vremenskog srađnjena serije što je uslovilo potpuno novi početak za statistiku stočarstva.

Takođe, primjenjeni koeficijenti koji su ispravili nedovoljnu pokrivenost u okviru zbog veličine uzorka za Pilot studiju mogu se primijeniti isključivo za nivo države, a ne i za nivo Opština.

U junu 2010. godine sproveden je Popis poljoprivrede, prvi u Crnoj Gori poslije 50 godina. U 2011. godini ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetapni stratifikovani uzorak bez ponavljanja sa popisnim krugovima kao primarnim i gazdinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 5 130 privatnih poljoprivrednih gazdinstava.

Uzorak je korišćen za anketu o stoci za 2011. godinu i prvi put je poslije 56 godina promijenjen referentni period sa 15. januara na stanje 1. decembra u cilju harmonizacije sa standardima EU. Takođe, samim tim sto je promijenjen okvir za izbor uzorka, umjesto baze podataka iz Popisa stanovništva stanova i domaćinstava ažurirana je baza podataka iz Popisa poljoprivrede, došlo je do promjena u klasifikaciji, statističkoj metodologiji, statističkoj populaciji i konceptima što je uslovilo jednokratni prekid vremenske serije. U novembru 2016. u okviru Istraživanja o strukturi gazdinstava sprovedena je Anketa o stoci, kako bi se smanjilo opterećenje izvještajnih jedinica i objedinio budžet.

Podaci o bilansu stoke i živine kao i podaci o proizvodnji prirasta žive stoke zamijenjeni su podacima o prodaji i klanju stoke iz razloga što se ovi podaci uzimaju za obračun bruto domaće proizvodnje mesa (GIP).

Podaci o veterinarskim radnicima i objektima preuzeti su od Uprave za bezbjednost hrane, veterinaru i fitosanitarne poslove.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave stočarstvom.

Definicije

Stočni fond predstavlja broj stoke po vrstama i kategorijama.

Bruto težina stoke predstavlja težinu životinja neposredno pred klanje.

Neto težina stoke predstavlja težinu zaklanih životinja poslije otklanjanja određenih djelova u zavisnosti od vrste i kategorije stoke, tj. težinu očišćene zaklane životinje.

Agromonetarna statistika

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izvještaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izvještaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda.

Takođe, prikupljaju se i podaci o realizaciji (prodaji) poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom prozvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Due to the considerable difference in livestock balance, especially in certain types of livestock (i.e. cattle) the method of harmonization of time series could not be done that influenced the completely new start in livestock statistics.

Additionally, the applied coefficients corrected the under-coverage in the frame and due to size of the sample for the Pilot study; they could be applied to the state level only and not to the municipality level.

In June 2010 the Census of Agriculture was conducted, the first one in Montenegro after 50 years. In 2011, the database was updated on the basis of which the selection of new sample was done; two-phase stratified sample was done without repetitions with enumeration areas as primary and holdings as secondary units. The sample covered over 5 130 family agricultural holdings.

The sample was used for the survey on livestock for 2011, and for the first time after 56 years the reference period was changed from 15 January to 1 December situation aimed at the harmonization with the EU standards. Also, the in addition to the changed frame for the selection of sample, instead of the database from the Census of Population, Dwellings and Households, there was updated the database from the Census of Agriculture, changes in classification, statistical methodology, statistical population and concepts causing the one-off interruption of time series. In November 2016 in the within of the Farms Structure Survey was carried out survey on livestock production, in order to reduce the burden on reporting units and consolidating the budget.

Livestock and livestock balance data as well as livestock production data have been replaced by data on sale and slaughter of cattle because these data are taken for the calculation of gross domestic production of meat (GIP).

Data on veterinary workers and objects were taken from the Food Safety Authority, Veterinary and Phytosanitary Affairs.

Coverage

The survey includes agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and family farms engaged in livestock.

Definitions

Livestock represents the number of livestock by types and categories.

Gross-weight of livestock is the weight of live animal just before slaughtering.

Net-weight of livestock is the weight of slaughtered animal after removal of certain parts, depending of livestock type and category, i.e. the weight of slaughtered and dressed animal.

Agro – monetary statistics

Sources and methods of data collection

With monthly statistical surveys data are collected on the value, quantities and average producer prices of agricultural, forestry and fishery products. Data are collected on quantities and values of purchased products, by individual producers and enterprises. Report on purchase is submitted by enterprises and agricultural cooperatives, dealing with purchase of agricultural products directly from individual producers, with the aim of sale and/or processing of purchased products. Report is also submitted by business entities (purchase stations) which are part of trade, industrial and other enterprises, if they deal with purchase of agricultural products.

Also, data are collected on realization (selling) of agricultural products, from own production of agricultural enterprises and agricultural cooperatives and units, that are dealing with agricultural production and sale, and they are within the non-agricultural enterprises.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore.

Izveštajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izveštajni obrazac sadržajno je uskladen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje. Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni prerađom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izveštajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr.). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zrno, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nisu uključene u vrijednost otkupa.

Ribarstvo

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni cilj statistike ribarstva je prikupljanje podataka o ulovu morske i slatkovodne ribe. Pored ovog zadatak ove statistike je da prikupi podatke o: zaposlenom osoblju, o ribarskim objektima, o plovnim sredstvima, ribarskoj opremi, proizvodnjici i ulovu ribe, proizvodnji ikre i mlađi i potrošnji hrane u ribnjacima. U martu 2015. godine sprovedena su odvojeno istraživanja o akvakulturi i marikulturi za 2014. godinu.

Jedinice posmatranja u statistici ribarstva su: preduzeća za proizvodnju, ulov, promet i preradu ribe, ribarske zadruge, ostale privredne organizacije koje se bave ulovom i proizvodnjom ribe, individualni ribari koji se bave ulovom za sopstvenu potrošnju ili prodaju i udruženja za sportski ribolov (bez obzira gdje se vrši ulov) kao i administrativni izvor podataka.

Coverage

The purpose of survey is collection of data on average purchase and sale producer prices of agricultural, forestry and fishery products.

Criteria for coverage of legal entities is number of workers (from 2 and more employed workers).

We would like to point out that because of criteria for coverage obtained data do not present total purchase and realization (sale) on territory of Montenegro.

The reporting form contains quantities, values and average prices. The reporting form has been harmonised, regarding content, with the Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008.

Definitions

By realized quantities are considered deliveries of agricultural products to other enterprises, for fabrication and/or sale. Deliveries of processed agricultural products are only given for those products that are obtained by processing of raw materials, from own production, deliveries to own shops which make retail trade of agricultural products, direct delivery of agricultural products to retail trade, done by producers of agricultural products, outside of shops, deliveries of fatten livestock (it is presented quantity that represents growth, i.e. the difference in the weight between purchased and delivered livestock heads, purchased from enterprises, cooperatives or individual producers with the aim of delivery).

It is not considered as delivered quantity processed products that are made of raw materials obtained from other enterprises and individual producers.

Value of realized agricultural products represents value of delivered (sold) products from own production by selling producer prices. In the value of sold products included are all costs related to preparation of products for delivery to the place of loading (sorting, packaging, transport to the place of loading etc.). The value of delivery to own retail trade shops is calculated by producers' selling prices (calculation prices, without trading margin and taxes).

Purchased quantities are those quantities of agricultural products overtaken, during reporting month, directly from individual producers. Purchased quantities comprise all types of purchase, including products received from cooperatives for services performed, work and spent equipment, as well as for products deriving from compensation of products (reshing, grinding, exchange of grain for flour etc.). Cereals with moisture above allowed should be recalculated in dry grain, and slaughtered livestock and poultry into live measure.

The value of the purchase is shown in prices, by which enterprises pay purchased products to individual producers.

Bonuses that individual producers receive for delivered products are not included in the value of purchase.

Fishing

Sources and methods of data collection

Primary objective of fishery statistics is data collection about the catch of sea and freshwater fish. In addition to this, the task of this domain of statistics is to collect the data about employed persons, fishing objects, vessels, fishery equipment, production and catch of fish, production of spawn and progeny, and consumption of food in fishponds. In March 2015, there were carried out separately the survey on aquaculture and the survey on mariculture for 2014.

Reporting units in fishery statistics are: enterprises for production, fishing, selling and manufacture of fish, fishery cooperatives, other economic organizations involved in fishery, individual fishermen catching fish for their own consumption or sale, and sport fishery associations (no matter where the fishing takes place), as well as administrative data source.

Obuhvat

Podaci o slatkovodnom i morskom ribarstvu prikupljuju se izvještajnom metodom i od 2017. godine metod procjene je zamijenjen i prikupljanje podatka o ulovu morske ribe je bazirano na administrativnom izvoru podataka dobijenih od Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Podaci o morskom i slatkovodnom ribarstvu koji se prikupljaju izvještajnom metodom, a popunjavaju se iz knjigovodstvene evidencije preduzeća i zadruga, koje se bave ribolovom kao osnovnom ili sporednom djelatnošću, po pravilu se obuhvataju u potpunosti.

Podaci (o ulovu ribe privatnih ribara) koje je Uprava za statistiku prikuplja do 2016. godine metodom procjene često zbog nepostojanja adekvatne evidencije nijesu bili u potpunosti obuhvaćeni naročito kada se radilo o detaljima određene pojave i nižim nivoima. Metod procjene je do sada primjenjivan zbog nepostojanja alternativnog izvora podataka. Shodno Zakonu o morskom ribarstvu i marikulturi (Sl. list br. 56/09, 47/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja prikuplja podatke, između ostalog, i o ulovu i iskrcaju ribe. Podaci Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja se baziraju na dnevnicima ulova koje direktno popunjavaju ribari.

Podaci za 2017. godinu su preuzeti od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, što znači da je Uprava za statistiku promjenila dosadašnji metod prikupljanja podataka sa metoda procjene na administrativni izvor prikupljanja podataka, a što je u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list br. 18/12 i 47/19). Podaci za šarana i ukljevu neće se dalje objavljivati, dok se ne steknu uslovi za dobijanje kvalitetnih podataka iz izvora definisanih zvaničnim dokumentima.

Definicije

Privredni ribolov je djelatnost ulova ribe i drugih živih organizama slatkih i slanih voda zbog sticanja dobiti.

Ribolovni plovni objekat je: čamac, brod ili drugi plovni objekat opremljen za ribolov, uključujući ribolovni alat, opremu ili skladište za ribu.

Akvakultura je uzgoj vodenih organizama, uključujući ribe, školjke, rakove, vodozemace i vodene biljake.

Pod marikulturom se podrazumijeva uzgoj vodenih organizama u morskoj vodi, ranije faze u životnom ciklusu ovih vodenih organizama mogu biti u slanoj ili slatkoj vodi.

Statistika organske proizvodnje

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni cilj statistike organske proizvodnje je prikupljanje podataka o broju organskih poljoprivrednih proizvođača i prerađivača, korištenom poljoprivrednom zemljištu u organskoj poljoprivredi po kategorijama, ostvarenim prinosima usjeva i trajnih nasada, organski uzgojene stoke po vrstama i organskih proizvoda životinjskog porijekla.

Administrativni izvor podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Direktorat za poljoprivredu) koje predhodno iste dobija od strane sertifikacionog tijela Monteorganica shodno Zakonu o organskoj proizvodnji ("Sl. list CG", br. 56/2013). Podaci za 2021. godinu su preuzeti od strane Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Direktorata za poljoprivredu u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list br. 18/12 i 47/19) i u skladu sa EU Regulativom 834/2007 i EU Regulativom 889/2008 kao i sa novim ESS Sporazumom o statistici organske proizvodnje, koji je ESSC odobrio 12. februara 2020. godine, stupio je na snagu 1. januara 2022. godine.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poljoprivredni proizvođači koji se nalaze u Registru subjekata organske proizvodnje u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Coverage

Data on sea and freshwater fishing, collected by reporting method and since 2017 the estimation method is replaced. The freshwater fishing data collection is based on the administrative data source obtained by the Ministry of Agriculture and Rural Development. The data on sea and freshwater fishing that are collected by the reporting method, and filled from bookkeeping records of enterprises and cooperatives with fishing as the main or secondary activity, as a rule, are fully covered.

The data (catches of fish done by individual fishermen) that were collected by the Statistical Office up to 2016, using the estimation method, were not fully covered due to a lack of appropriate records, especially considered the details of certain phenomena and lower levels. The estimation method has been used up to now since no other alternative data source existed. Pursuant to the Law on Marine Fishery and Mariculture (Official Gazette of Montenegro 56/09, 47/15), the Ministry of Agriculture and Rural Development collects the data, in addition to others, also on catch and landing of fish. The data of the Ministry of Agriculture and Rural Development are based on fishing logs directly filled in by fishermen.

The data for 2017 are obtained from the Ministry of Agriculture and Rural Development, meaning that the Statistical Office has changed the recent method of data collection, from the estimation method to the administrative data source, in accordance with the Law on Official Statistics and Official Statistical System (Official Gazette of Montenegro No 18/12). The data on catch of Carp and Bleak will not be further published until the fulfilment of the conditions for obtaining quality data from sources defined by official documents.

Definitions

Economic fishing is an activity of fish catches and other live animals in freshwater and seawaters, for economic purposes.

Fishing vessels are: boat, ship or other vessels for fishing, including fishing gear, equipment or fishing storage.

Aquaculture is the farming of aquatic organisms, including fish, molluscs, crustaceans, amphibians, and aquatic plants.

Mariculture is defined as the cultivation of aquatic organisms in sea water; earlier stages in the life cycle of these aquatic organisms may be spent in brackishwater or freshwater.

Statistics of organic production

Sources and methods of data collection

The main goal of organic production statistics is to collect data on the number of organic agricultural producers and processors, agricultural land used in organic agriculture by category, realized yields of crops and permanent plantations, organically raised livestock by species and organic products of animal origin.

Administrative data source is the Ministry of Agriculture, Forestry, and Water Management (Directorate of Agriculture), which previously received the data from the certification body 'Monteorganica', in accordance with the Law on Organic Production (Official Gazette of Montenegro No 56/2013). The data for 2021 are obtained from the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management (Directorate for Agriculture in accordance with the Law on Official Statistics and the System of Official Statistics (Official Gazette No. 18/12 and 47/19) and in accordance with EU Regulation 834 /2007 and EU Regulation 889/2008, as well as with the new ESS Agreement on organic production statistics, which was approved by the ESSC on February 12, 2020, and entered into force on January 1, 2022.

Coverage

All organic producers which are present in the Register of Organic Production Entities under the competence of the Ministry of Agriculture, Forestry, and Water Management, are covered by this survey.

Definicije

Organska proizvodnja znači upotrebu postupka proizvodnje u skladu sa pravilima utvrđenim u ovoj uredbi, u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije shodno EU Reg 834/2007.

Organska proizvodnja je proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda koja se zasniva na primjeni metoda organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji.

Organska poljoprivreda predstavlja sistem održive poljoprivrede, u velikoj mjeri zasnovan na lokalnim resursima koji održava ekološku ravnotežu i minimizira negativan uticaj poljoprivrede na životnu sredinu. Takođe, podrazumijeva proizvodnju uskladenu sa zakonom i standardima definisanim uslovima uz kontrolu cijelog proizvodnog ciklusa od strane ovlašćene organizacije za sertifikaciju – Monteorganica.

``Svi operateri`` - Ukupan broj pojedinačnih operatera (pravnih lica) bez obzira na njihovu uključenost u jednu ili više aktivnosti (tj. ovdje se operateri ne računaju dvostruko).

Kategorija ``Poljoprivredni proizvođači``, ne predstavlja skup podkategorija Poljoprivredni proizvođaci koji su takođe prerađivači, Poljoprivredni proizvođači koji su takođe uvoznici i Poljoprivredni proizvođači – ostali iz razloga što se pojedini proizvođači mogu nalaziti u jednoj ili u više navedenih podkategorija.

Statistika agroekološka (promet pesticida)

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni cilj Istraživanja o prometu pesticida je prikupljanje podataka o količini pesticida plasiranih na tržištu.

Istraživanje o prometu pesticida (sredstava za zaštitu bilja) zasniva se na saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Upravom za bezbjednost hrane, veterinar i fitosanitarne poslove) koja sakuplja informacije od subjekata registrovanih za uvoz odnosno promet na veliko sredstava za zaštitu bilja, koji su dužni da vode evidenciju o nabavljениm i prodatim sredstvima za zaštitu bilja u skladu sa Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja. Podaci za promet pesticida prvi put su dostavljeni Eurostat-u kao preliminarni i povjerljivi 27. decembra 2018. godine, u skladu sa Regulativom EC (No) 1185/2009. Podaci su dostavljeni za referentnu 2017. godinu zajedno sa Izveštajem o kvalitetu, zatim za 2018., 2019. i za 2020. godinu. U 2022. godini prikupljeni su podaci za 2021 godinu i u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede podaci su objavljeni kao konačni za period od 2017. do 2021. godine. S obzirom da se podaci za predhodnu godinu dostavljaju Eurostatu u decembru, podaci za 2023. su preliminarni do konačne validacije od strane Eurostata.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni subjekti registrovani za uvoz odnosno promet na veliko sredstava za zaštitu bilja koji se nalaze u Registru u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Definicije

Sredstva za zaštitu bilja su aktivne supstance i preparati koji sadrže jednu ili više aktivnih supstanci u obliku u kojem se isporučuju krajnjem korisniku, a koje su namijenjene za:

- zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od štetnih organizama ili za sprječavanje djelovanja tih organizama, osim ukoliko te supstance ili preparati nijesu namijenjeni u druge svrhe, u skladu sa ovim zakonom;
  - uticaj na životne procese bilja, osim ishrane (regulisanje rasta i sl.);
  - čuvanje biljnih proizvoda, ukoliko drukčije nije uredeno posebnim propisima;
  - uništavanje nepoželjnog bilja;
  - uništavanje djelova bilja ili sprječavanje nepoželjnog rasta bilja;
- Aktivne supstance su supstance ili mikro-organizmi, uključujući virusе, koje imaju opšte ili posebno dejstvo:
- protiv štetnih organizama ili
  - na bilje, biljne djelove ili biljne proizvode.

Definitions

Organic production means the use of production procedures in accordance with the rules established in this regulation, in all stages of production, preparation and distribution in accordance with EU Reg 834/2007.

Organic production is the production of agricultural and other products based on the application of organic production methods in all stages of production, preparation and distribution, in accordance with the Law on Organic Production.

Organic agriculture represents a system of sustainable agriculture, largely based on local resources, which maintains ecological balance and minimizes the negative impact of agriculture on the environment. Also, it implies production in accordance with the law and standards defined conditions with the control of the entire production cycle by the authorized organization for certification – Monteorganica.

``All operators`` -Total number of individual operators (legal entities) irrespective of their involvement in one or more activities (i.e. here, the operators shall not be double counted).

The category ``Agricultural producers`` does not represent a set of sub-categories Agricultural producers who are also processors, Agricultural producers who are also importers and Agricultural producers - others for the reason that individual producers can be found in one or more of the listed sub-categories.

Agroecological statistics (Turnover of pesticide)

Sources and methods of data collection

The aim of the survey is to collect the data on quantity of pesticide placed at the market. The survey on the Turnover of pesticide (Plant Protection Products) is based on cooperation with the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management (Administration for Food Safety, Veterinary and Phytosanitary Affairs), which collects information from subjects registered for import, i.e. wholesale trade in Plant Protection Products, which are required to keep records of purchased and sold Plant Protection Products in accordance with the Law on Plant Protection Products. Data for pesticide trade were first submitted to Eurostat as preliminary and confidential on December 27, 2018, in accordance with Regulation EC (No) 1185/2009. Data were submitted for the reference year 2017 together with the Quality Report, then for 2018, 2019 and 2020. In 2022, data for 2021 was collected and in agreement with the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, the data is published as final for the period from 2017 to 2021. Since the data for the previous year are submitted to Eurostat in December, the data for 2023 are preliminary until final data validation by Eurostat.

Coverage

The research includes entities registered for import or wholesale trade of plant protection products that are in the Register under the jurisdiction of the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management.

Definitions

Plant protection products are active substances and preparations containing one or more active substances in the form in which they are delivered to the end user, which are intended for:

- protection of plants or plant products from harmful organisms or to prevent the action of those organisms, unless those substances or preparations are not intended for other purposes, in accordance with this law;
  - influence on the life processes of plants, except nutrition (regulation of growth, etc.);
  - storage of plant products, unless otherwise regulated by special regulations;
  - destruction of undesirable plants;
  - destruction of plant parts or prevention of undesirable plant growth;
- Active substances are substances or micro-organisms, including viruses, which have a general or specific effect:
- against harmful organisms or
  - on plants, plant parts or plant products.

12 – 1. POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE PO KATEGORIJAMA KORIŠĆENJA
AGRICULTURAL LAND BY CATEGORIES OF USE

ha	Ukupno poljoprivredno korišćeno zemljište <i>Total agricultural utilised land</i>	Korišćene okućnice i/ili baštne <i>Utilised kitchen gardens and/or gardens</i>	Korišćene oranice <i>Utilised arable land</i>	Vinogradi <i>Vineyards</i>	Voćnjaci ¹ - plantažni <i>Orchards¹-plantations</i>	Voćnjaci ¹ -ekstenzivni <i>Orchards¹-extensive</i>	Rasadnici <i>Nurseries</i>	Višegodišnje livade i pašnjaci <i>Perennial meadows and pastures</i>
2020(p)	257 949,8	2 038,8	7 055,3	2 888,0	1 390,7	1 204,1	68,5	243 304,4
2021(p)	255 564,4	2 015,7	6 884,4	2 834,9	1 423,2	1 212,0	70,7	241 123,5
2022(p)	253 671,4	1 952,0	6 723,2	2 784,0	1 425,3	1 172,7	67,2	239 547,1
2023(p)	263 522,3	1 937,1	7 111,3	2 617,1	1 445,0	1 168,4	64,1	249 179,3

¹⁾ Uključeni maslinjaci¹⁾ Included Olives
12 – 2. ORANICE PREMA NAČINU KORIŠĆENJA
ARABLE LAND BY TYPE OF CULTIVATION

ha	Oranice <i>Arable land</i>	Žita za zrno <i>Cereals for grain</i>	Krompir <i>Potato</i>	Povrće, lubenice i dinje <i>Vegetables, watermelons and melons</i>	Krmno bilje <i>Fodder plant</i>	Ostalo bilje na oranicama i ugori <i>Other plants on arable land and fallow land</i>
2020(p)	7 055,3	2 299,1	1 709,5	1 258,1	1 554,2	234,4
2021(p)	6 884,4	2 279,1	1 619,9	1 248,7	1 503,0	233,7
2022(p)	6 723,2	2 298,1	1 565,3	1 243,6	1 393,2	223,0
2023(p)	7 111,3	2 311,9	1 561,1	1 349,6	1 650,1	238,6

12 – 3. OKUĆNICE I/ILI BAŠTE PREMA NAČINU KORIŠĆENJA
KITCHEN GARDENS AND/OR GARDENS BY TYPE OF CULTIVATION

ha	Okućnice i/ili baste <i>Kitchen gardens and/or gardens</i>	Voće <i>Fruits</i>	Vinogradi <i>Vineyards</i>	Krompir <i>Potato</i>	Povrće <i>Vegetables</i>
2020(p)	2 038,8	748,3	113,8	546,8	629,9
2021(p)	2 015,7	748,5	111,6	524,3	631,3
2022(p)	1 952,0	706,6	105,1	528,8	611,5
2023(p)	1 937,1	690,7	102,7	531,3	612,2

**12 - 4. POŽNJEVENA POVRŠINA I PROIZVODNJA
VAŽNIJIH USJEVA NA ORANICAMA**

**HARVESTED AREA AND PRODUCTION
OF THE MOST IMPORTANT CROPS ON ARABLE LAND**

	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>
Pšenica / Wheat						
2020(p)	735,2	2 238,8	3,0	145,4	364,1	2,5
2021(p)	721,6	2 055,2	2,8	140,4	317,5	2,3
2022(p)	756,6	2 047,9	2,7	135,9	327,9	2,4
2023(p)	756,6	2 111,3	2,8	134,5	310,1	2,3
Ječam / Barley						
2020(p)	327,8	934,4	2,9	232,1	599,4	2,6
2021(p)	318,4	872,0	2,7	227,3	596,5	2,6
2022(p)	310,7	814,0	2,6	230,8	602,7	2,6
2023(p)	298,5	775,6	2,6	234,4	703,7	3,0
Kukuruz za zrno / Maize for grain						
2020(p)	610,4	2 547,0	4,2	1 707,5	29 460,5	17,3
2021(p)	619,7	2 631,4	4,2	1 613,0	27 546,8	17,1
2022(p)	619,7	2 813,3	4,5	1 565,3	23 150,9	14,8
2023(p)	638,2	3 166,3	5,0	1 560,1	23 424,4	15,0
Djetelina / Clover						
2020(p)	360,9	2 671,1	7,4	343,9	2 667,2	7,8
2021(p)	341,1	2 573,9	7,5	348,7	2 641,5	7,6
2022(p)	348,7	2 618,5	7,5	336,7	2 469,5	7,3
2023(p)	342,5	2 459,7	7,2	340,9	2 368,7	6,9
Raž / Ray						
Ovas / Oats						
Krompir / Potatoes						
Lucerka / Lucerne						

**12 – 5. PROIZVODNJA KROMPIRA
NA OKUĆNICI**

**POTATO PRODUCTION IN
KITCHEN GARDEN**

	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>
2020(p)	546,8	9 841,4	18,0
2021(p)	524,3	9 153,9	17,5
2022(p)	528,8	9 310,7	17,6
2023(p)	531,3	9 017,1	17,0

12 – 6. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA POVRĆA

THE MOST PRODUCED VEGETABLES

	Ukupno - oranice i okućnice i/ili baste Total - arable land and kitchen gardens and/or gardens			Oranice / Arable land		
	Požnjevana površina, ha Area harvested, ha	Proizvodnja, t Production, t	Prinos po ha, t Yield per ha, t	Požnjevana površina, ha Area harvested, ha	Proizvodnja, t Production, t	Prinos po ha, t Yield per ha, t
Kupus / Cabbage						
2020(p)	378,4	12 738,3	33,7	276,8	9 457,0	34,2
2021(p)	364,2	12 613,4	34,6	267,9	9 257,3	34,6
2022(p)	342,4	12 004,7	35,1	246,4	8 513,2	34,5
2023(p)	338,5	11 664,3	34,5	253,8	8 684,4	34,2
Paradajz / Tomato						
2020(p)	139,7	4 568,0	32,7	75,1	2 823,0	37,6
2021(p)	140,1	4 612,6	32,9	76,5	2 856,3	37,3
2022(p)	136,8	4 329,6	31,6	59,4	1 916,3	32,3
2023(p)	135,8	4 353,4	32,1	71,0	2 531,6	35,7
Paprika / Pepper						
2020(p)	224,0	5 411,4	24,2	126,0	3 437,4	27,3
2021(p)	225,5	5 295,5	23,5	126,9	3 348,5	26,4
2022(p)	219,0	5 331,0	24,3	106,6	2 493,2	23,4
2023(p)	220,2	5 402,2	24,5	129,7	3 339,2	25,7
Luk crni / Onion						
2020(p)	133,3	2 611,4	19,6	52,5	1 018,2	19,4
2021(p)	136,2	2 647,5	19,4	53,0	1 035,0	19,5
2022(p)	139,8	2 674,2	19,1	51,5	1 014,8	19,7
2023(p)	139,9	2 667,6	19,1	52,9	1 028,0	19,4
Krastavac / Cucumber						
2019(p)	66,7	2 185,3	32,8	40,8	1 545,7	37,9
2020(p)	66,6	2 233,5	33,5	40,1	1 572,0	39,2
2021(p)	67,8	2 224,8	32,8	20,6	665,1	32,3
2022(p)	67,8	2 306,3	34,0	40,7	1 598,8	39,3
Lubenica / Watermelon						
2020(p)	406,4	15 870,1	39,1	404,0	15 810,4	39,1
2021(p)	406,6	17 347,5	42,7	404,2	17 286,5	42,8
2022(p)	417,3	17 596,0	42,2	414,9	17 535,8	42,3
2023(p)	437,6	18 727,3	42,8	435,2	18 666,4	42,9
Dinja / Melon						
2020(p)	69,3	1 707,8	24,6	67,1	1 628,4	24,3
2021(p)	70,2	1 897,0	27,0	68,1	1 827,9	26,8
2022(p)	77,7	2 239,1	28,8	75,6	2 166,8	28,6
2023(p)	80,3	2 319,1	28,9	78,2	2 247,4	28,7

**12 – 7. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA VOĆA
I MASLINA**
**THE MOST COMMON FRUIT
AND OLIVE PRODUCTION**

	Proizvodnja - ukupno ¹⁾ , t Production, total ^{1), t}	Od toga na plantažama Of that on plantations			Proizvodnja - ukupno ¹⁾ , t Production, total ^{1), t}	Od toga na plantažama Of that on plantations		
		Proizvodnja, t Production, t	Rodna površina, ha Area under the fruit tree	Prinos po ha, t Yield per ha,t		Proizvodnja, t Production, t	Rodna površina, ha Area under the fruit tree	Prinos po ha, t Yield per ha,t
Šljive / Plums								
2020(p)	11 260,3	842,5	292,5	2,9	7 340,6	1 402,1	216,7	6,5
2021(p)	11 823,3	1 228,6	298,0	4,1	7 767,5	1 516,9	216,0	7,0
2022(p)	9 665,5	1 265,7	293,8	4,3	7 349,8	1 574,4	222,0	7,0
2023(p)	8 516,8	1 076,0	292,4	3,7	6 164,0	1 499,6	217,0	6,9
Mandarine / Mandarins								
2020(p)	3 142,4	2 697,1	168,6	16,0	2 207,9	359,5	45,3	7,9
2021(p)	3 016,5	2 679,8	168,9	15,9	2 252,2	347,3	45,3	7,7
2022(p)	2 897,2	2 695,6	164,9	16,3	2 436,6	349,6	45,4	7,7
2023(p)	2 987,2	2 666,2	176,0	15,1	1 719,0	344,5	60,2	5,7
Breskve / Peaches								
2020(p)	1 254,2	1 192,4	92,1	12,9	550,2	294,9	151,5	1,9
2021(p)	1 280,9	1 221,3	93,6	13,0	694,8	411,7	159,6	2,6
2022(p)	1 300,0	1 254,4	92,7	13,5	792,9	492,1	162,4	3,0
2023(p)	904,9	852,1	91,7	9,3	683,5	414,1	162,3	2,6
Jabuke / Apples								
Kruške / Pears								

¹⁾ Uključena je proizvodnja voća na okućnicama i ekstenzivnim voćnjacima

¹⁾ Production of fruit on gardens and extensive orchards are included

12 – 8. VINOGRAĐI I PROIZVODNJA GROŽĐA
VINEYARDS PRODUCTION OF GRAPES

	Proizvodnja - ukupno, t Production - total, t	Od toga na plantažama Of that on plantations				
		proizvodnja, t production, t	rodna površina, ha productive area, ha	broj rodnih čokota number of grapevines of productive age	prinos t/ha yield t per ha	prinos kg po čokotu yield kg per vine
2020(p)	22 711,1	21 268,7	2 831,9	10 884 796	7,5	2,0
2021(p)	24 405,7	22 998,3	2 787,3	10 563 430	8,3	2,2
2022(p)	21 172,7	19 945,1	2 742,5	10 543 030	7,3	1,9
2023(p)	16 283,0	15 293,5	2 572,8	10 545 382	5,9	1,4

12 – 9. PROIZVODNJA SIJENA NA LIVADAMA
PRODUCTION OF HAY MEADOWS

	Površina, ha Area, ha	Proizvodnja, t Production, t	Prinos po hektaru, t Yield per ha, t
2020(p)	73 390,6	229 227,6	3,1
2021(p)	72 966,8	223 977,2	3,1
2022(p)	72 261,5	210 009,0	2,9
2023(p)	74 133,1	211 876,6	2,9

12 – 10. KONJI, GOVEDA, ŽIVINA I KOŠNICE
Stanje 1. decembar

HORSES, CATTLE, POULTRY AND BEEHIVES
As on 1 December

	Konji / Horses				Goveda / Cattle							Živina Poultry	Košnice Beehives
	Ukupno Total	ždrebadi omad Colts and yearlings	kobile i ždrebne omice Mares and In-foal yearling mares	pastuvi i kastrati Studhorses and geldings	Ukupno Total	Goveda do 1 god. starosti Cattle up to 1 year	goveda od 1 - 2 godine starosti Bovines 1-2 years old	Goveda starja od 2 godine Bovines over 2 years old	junad do 8 do 12 mjeseci Young bulls/heifers 8-12 months old	junice Heifers	krave Cows	bikovi i volovi Bulls And oxen	
UKUPNO / TOTAL													
2019(p)	4 008	148	1 011	2 849	81 432	11 946	3 329	3 989	2 302	57 645	2 221	635 882	68 608
2020(p)	3 889	174	650	3 065	77 889	10 930	3 705	3 627	2 029	55 499	2 099	601 628	70 022
2021(p)	3 618	217	402	2 866	71 166	9 840	4 025	3 356	2 022	50 097	1 825	596 752	71 597
2022(p)	3 942	198	505	3 111	70 765	10 672	4 011	3 511	2 087	48 974	1 509	856 709	52 812
2023(p)	3 688	208	500	2 894	68 826	10 682	4 240	3 494	2 136	46 444	1 830	865 022	68 805
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS													
2019(p)	1	-	-	1	3 005	1 068	757	583	147	441	9	313 795	55
2020(p)	7	-	4	3	2 194	507	783	488	6	393	17	278 076	32
2021(p)	7	1	4	2	1 943	516	826	122	60	392	27	308 027	50
2022(p)	7	2	2	3	1 755	374	829	156	-	383	13	481 968	40
2023(p)	6	2	2	2	1 492	376	559	164	12	366	15	504 438	100
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS													
2019(p)	4 007	148	1 011	2 848	78 427	10 878	2 572	3 406	2 155	57 204	2 212	322 087	68 553
2020(p)	3 882	174	646	3 062	75 695	10 423	2 922	3 139	2 023	55 106	2 082	323 552	69 990
2021(p)	3 611	216	398	2 996	69 223	9 324	3 199	3 234	1 962	49 705	1 798	288 725	71 547
2022(p)	3 935	196	503	3 108	69 010	10 298	3 182	3 355	2 087	48 591	1 496	374 741	52 772
2023(p)	3 682	206	498	2 892	67 334	10 306	3 681	3 330	2 124	46 078	1 815	360 584	68 705

12 – 11. OVCE, KOZE I SVINJE
Stanje 1. decembar

SHEEP, GOATS AND SHEEP
As on 1 December

	Ovce / Sheep				Koze / Goats		
	ukupno Total	jagnjad i šilježad do 1 godine <i>Lambs and yearlings up to 1 year old</i>	Ovce preko 1 godine starosti <i>Ewes over 1 year old</i>		ukupno Total	koze do 1 godine <i>Goats up to 1 year</i>	koze preko 1 godine <i>Goats over 1 year</i>
			ovce za priplod i mužu <i>Breeding ewes and dairy ewes</i>	ovnovi i jalove ovce <i>Rams and sterile ewes</i>			
UKUPNO / TOTAL							
2019(p)	182 127	23 228	150 955	7 944	28 754	5 531	23 223
2020(p)	176 580	23 440	145 595	7 545	27 823	5 025	22 798
2021(p)	165 918	23 564	134 632	7 722	29 032	5 506	23 526
2022(p)	161 376	23 811	131 880	5 685	29 136	5 227	23 909
2023(p)	155 096	22 998	126 065	6 033	28 950	5 102	23 848
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS							
2019(p)	2 133	452	1 649	32	642	207	435
2020(p)	1 766	326	1 374	66	679	175	504
2021(p)	1 184	153	994	37	762	178	584
2022(p)	1 164	259	874	31	856	310	546
2023(p)	1 012	40	935	37	811	260	551
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS							
2019(p)	179 994	22 776	149 306	7 912	28 112	5 324	22 788
2020(p)	174 814	23 114	144 221	7 479	27 144	4 850	22 294
2021(p)	164 734	23 411	133 638	7 685	28 270	5 328	22 942
2022(p)	160 212	23 552	131 006	5 654	28 280	4 917	23 363
2023(p)	154 084	22 958	125 130	5 996	28 139	4 842	23 297

/nastavak/

/continued/

	Svinje / Pigs							
	ukupno Total	prasad do 19 kg <i>Suckling pigs up to 19 kg</i>	Svinje od 20 – 49 kg <i>Pigs of 20-49 k</i>	Svinje za tov / Fattened pigs			Svinje za priplod od 50 kg i više <i>Pigs for breeding of 50 kg and over</i>	
				50 – 79 kg	80 – 109 kg	preko 110 kg Over 110 kg	krmače i suprasne nazimice <i>Sows and sows of the first farrow</i>	nerasti za priplod <i>Breeding boars</i>
UKUPNO / TOTAL								
2019(p)	23 089	4 747	4 583	1 106	2 214	8 192	2 155	92
2020(p)	25 806	6 423	4 846	1 408	1 711	7 596	3 617	205
2021(p)	24 329	6 709	4 052	975	1 535	7 703	3 230	126
2022(p)	24 514	5 557	4 471	1 395	2 164	7 794	3 002	131
2023(p)	24 227	5 101	4 517	1 393	2 497	7 687	2 892	140
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS								
2019(p)	209	6	84	-	10	12	92	5
2020(p)	448	148	67	27	95	28	78	5
2021(p)	475	133	58	50	66	59	101	8
2022(p)	622	234	163	30	57	21	108	9
2023(p)	605	72	284	30	40	18	152	9
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS								
2019(p)	22 880	4 741	4 499	1 106	2 204	8 180	2 063	87
2020(p)	25 358	6 275	4 779	1 381	1 616	7 568	3 539	200
2021(p)	23 854	6 576	3 993	925	1 469	7 644	3 129	118
2022(p)	23 892	5 323	4 308	1 365	2 107	7 773	2 894	122
2023(p)	23 622	5 029	4 233	1 363	2 457	7 669	2 740	131

12 – 12. PRODAJA I KLANJE STOKE

SOLD AND SLAUGHTER LIVESTOCK

	Goveda / Cattle			Ovce / Sheep			Svinje / Pigs		
	Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered		Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered		Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered	
		broj Number	težina – tona Weight, tons		broj Number	težina – tona Weight, tons		broj Number	težina – tona Weight, tons
UKUPNO¹⁾ / TOTAL¹⁾									
2019(p)	33 458	15 804	3 446	96 028	21 076	858	14 353	28 229	3 599
2020(p)	33 548	16 355	3 517	100 024	18 903	724	16 223	30 095	4 002
2021(p)	36 380	13 598	3 068	107 703	17 582	701	22 165	28 173	3 437
2022(p)	39 548	10 794	2 389	114 107	13 910	569	20 151	25 394	3 506
2023(p)	39 434	11 077	2 480	118 332	14 792	605	21 360	25 977	3 457
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS									
2019(p)	172	1 993	1 010	918	248	7	94	103	9
2020(p)	157	2 060	1 130	1 313	10	0	200	278	23
2021(p)	109	1 249	630	1 463	9	0	304	238	34
2022(p)	131	1 029	524	135	149	1	192	0	0
2023(p)	191	970	509	507	187	4	193	206	1
PRIVATNA GAZDINSTVA/ PRIVATE FARMS									
2019(p)	33 286	13 811	2 436	95 110	20 828	851	14 259	28 126	3 590
2020(p)	33 391	14 295	2 387	98 711	18 893	724	16 023	29 817	3 979
2021(p)	36 271	12 349	2 438	106 240	17 573	701	21 861	27 935	3 403
2022(p)	39 417	9 765	1 865	113 972	13 761	568	19 959	25 394	3 506
2023(p)	39 243	10 107	1 971	117 825	14 605	601	21 167	25 771	3 456

¹⁾Vidjeti metodološko objašnjenje¹⁾ See the methodological note

12 – 13. ZAKLANA STOKA U KLANICAMA

LIVESTOCK SLAUGHTERED IN SLAUGHTERHOUSES

	Goveda / Cattle				Svinje / Pigs		Ovce / Sheep		
	ukupno Total	telad Calves	junad Heifers	ostala goveda Other cattle	ukupno Total	prasad Piglets	ukupno Total	jagnjad Lambs	ovce i ovnovi Sheep and rams
BROJ GRLA¹⁾ / NUMBER OF HEADS¹⁾									
2019	31 168	13 311	12 421	5 436	20 516	13 676	50 887	49 164	1 723
2020	30 780	10 871	11 727	8 162	13 962	3 739	39 892	38 886	1 006
2021	34 616	12 151	13 658	8 808	18 627	6 184	43 435	40 686	2 757
2022	35 148	13 141	13 287	8 720	12 780	4 684	45 929	44 226	1 703
2023	33 960	12 181	15 015	6 764	6 618	1 944	52 051	50 158	1 893
PROSJEČNA BRUTO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE GROSS-WEIGHT, KG²⁾									
2019	339,2	156,0	459,7	512,7	30,8	20,4	42,5	42,3	46,8
2020	386,9	161,8	479,5	553,1	55,6	19,3	42,7	42,5	51,6
2021	395,1	154,2	500,0	564,8	74,0	18,3	42,4	41,7	60,9
2022	387,2	162,8	497,4	570,5	58,7	18,2	43,0	42,3	60,3
2023	405,7	149,9	513,6	626,5	51,1	18,8	43,3	42,6	63,6
PROSJEČNA NETO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE NET-WEIGHT, KG²⁾									
2019	174,7	82,1	240,7	251,7	23,7	16,9	21,4	21,3	23,4
2020	195,4	83,2	250,8	265,0	40,0	15,3	21,2	21,1	25,4
2021	202,1	83,5	262,3	266,3	53,2	14,5	20,9	20,3	29,6
2022	198,3	93,9	258,1	269,0	42,8	13,3	21,8	20,9	47,3
2023	210,6	81,3	277,5	294,6	33,6	14,1	21,1	20,7	29,4

¹⁾ Broj zaklana stoke u klanicama i privatnim mesarama.¹⁾ Livestock slaughtered in abattoirs and private butcheries²⁾ Prosječne težine date za klanje u javnim klanicama.²⁾ Average weights refer to the slaughtering in public abattoirs12 – 14. PROIZVODNJA MLIJEKA,
VUNE, JAJA I MEDAPRODUCTION OF MILK, WOOL,
EGGS AND HONEY

	Mlijeko / Milk				Vuna / Wool		Jaja / Eggs		Med / Honey		
	ukupno Total (000 lit.)	kravljie Cow milk (000 lit.)	po kravi muzari Per milch cow (Lit.)	ovčije Ewe milk (000 lit.)	po ovci Per ewe (Lit.)	ukupno Total, (t)	po ovci Per sheep (kg)	ukupno (000 kom) Total (000 pcs)	po kokoški (kom.) Eggs, per hen (pcs)	ukupno Total, (t)	po košnici Per beehive (kg.)
UKUPNO / TOTAL											
2019(p)	177 967	165 750	2 880	8 579	90	191	1,7	106 752	197	604	8,8
2020(p)	180 459	165 576	3 035	10 052	110	189	1,8	113 504	211	335	4,8
2021(p)	173 412	154 859	3 149	13 346	145	252	1,9	113 634	216	715	9,8
2022(p)	171 522	153 376	3 187	18 146	134	127	1,9	159 706	224	519	9,8
2023(p)	169 371	152 692	3 348	11 103	124	200	1,8	183 797	229	744	10,8
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS											
2019(p)	884	732	3 329	42	33	-	-	61 815	233	1	10,3
2020(p)	831	687	3 734	69	60	-	-	66 700	260	-	-
2021(p)	738	716	3 978	22	111	1	1,3	73 246	265	0	10,2
2022(p)	898	762	4 017	39	49	-	-	91 325	245	0,38	9,5
2023(p)	738	619	4 210	34	41	1	1,9	130 790	267	1	9,2
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS											
2019(p)	177 083	165 018	2 878	8 537	90	191	1,7	44 937	162	603	8,8
2020(p)	179 628	164 889	3 032	9 983	110	189	1,8	46 804	167	335	4,8
2021(p)	167 467	154 143	3 147	13 324	145	251	1,9	40 388	162	715	9,8
2022(p)	170 624	152 614	3 144	18 107	134	127	1,9	68 381	200	519	9,8
2023(p)	168 633	152 073	3 346	11 069	125	199	1,8	53 007	169	733	10,8

**12 – 15. VETERINARSKE ORGANIZACIJE
I RADNICI, 2023.**

**VETERINARY ORGANIZATIONS
AND WORKERS, 2023**

Veterinarski radnici / Veterinary workers									
Specijalisticko veterinarska laboratorija <i>Specialized Veterinary Laboratory</i>	Veterinarske ambulante <i>Veterinary dispensaries</i>	Specijalističke veterinarske ambulante <i>Veterinary pharmacies</i>	Veterinarske veledrogerije <i>Veterinary wholesale drugstores</i>	Centri za sakupljanje sjemena za V.O. <i>Unit for artificial insemination</i>	Centri za skladištenje i distribuciju sjemena <i>centers for the storage and distribution of seeds</i>	Doktori veterinarske medicine <i>Veterinarians</i>	Veterinarski tehničari <i>Technical staff</i>	Bolničari <i>Nursing staff</i>	
1	53	-	6	-	-	90	110	-	

Izvor: Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove

Source: Directorate for Food Safety, Veterinary
and phytosanitary matters

**12 – 16. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA**

**SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL
FORESTRY AND FISHERY PRODUCTS**

hilj. EUR

thous. EUR

	Prodaja i otkup <i>Sale and Purchase</i>			Prodaja <i>Sale</i>			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
UKUPNO	30 797	35 840	49 961	9 891	12 041	20 482	TOTAL
Žito	1	12	26	-	12	19	Cereals
Industrijsko bilje	675	471	295	423	298	203	Industrial crops
Stočno – krmno bilje	-	-	-	-	-	-	Fodder crops
Sjeme	-	-	-	-	-	-	Seeds
Povrće ¹⁾	5 336	5 452	7 803	-	6	89	Vegetables ¹⁾
Voće	3 069	3 043	2 886	779	696	713	Fruits
Grožđe	1 480	945	1 256	1 297	820	1 256	Grapes
Preradevine voća i grožđa	265	347	356	251	344	356	Fruit and grapes preparations
Voćne i lozne sadnice	-	-	-	-	-	-	Fruits and grapevine nursery plants
Stoka	5 060	5 570	7 300	302	520	604	Livestock
Živilina i jaja	4 633	6 370	10 827	3 723	5 214	9 691	Poultry and eggs
Mlijeko	6 837	8 109	10 926	256	287	306	Milk
Mliječni proizvodi	1 123	1 712	4 307	1 052	1 686	4 282	Dairy products
Koža, vuna i perje	-	-	-	-	-	-	Hide, wool and feathers
Med i vosak	13	11	3	11	6	-	Honey and Wax
Drvo	-	-	-	-	-	-	Wood
Ostali proizvodi poljoprivrede i šumarstva	518	1 657	1 016	10	11	3	Other products of agriculture and forestry
Riba	1 787	2 141	2 960	1 787	2 141	2 960	Fish

¹⁾ Uključen i krompir i pasulj

¹⁾ Potato and beans included

**12 – 17. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA, KOLIČINE¹⁾**

**SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL, FORESTRY
AND FISHERY PRODUCTS, QUANTITIES¹⁾**

	Prodaja i otkup <i>Sale and Purchase</i>			Prodaja <i>Sale</i>			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
Duvan (sivi list), t	18	138	-	-	-	-	Tobacco, (dry leaves), t
Krompir merkantilni, t	2 636	2 341	3 085	-	4	120	Potato, mercantile, t
Breskve, t	875	766	563	743	599	563	Peach, t
Grožđe, t	1 384	845	715	1 227	745	715	Grapes, t
Vino, hilj.lit	10	9	13	10	9	13	Wine, thous. lit
Ostala junad za klanje, t	579	418	623	48	33	106	Other heifers for slaughtering, t
Ostala telad za klanje, t	11	26	25	5	17	-	Other calves for slaughtering, t
Ostala jagnjad, t	549	502	517	0	23	5	Other lambs, t
Jaja (konzumna), hilj.kom.	54 016	58 541	82 470	44 751	50 289	76 159	Eggs, thous. pcs.
Svježe mlijeko, hilj.litara	20 555	20 661	24 144	604	579	605	Fresh milk, thous. lit
Pastrmka, t	264	307	373	264	307	373	Trout, t

¹⁾ Po izabranim proizvodima

¹⁾ By selected products

12 – 18. ULOV MORSKE RIBE PO VRSTAMA, t¹⁾CATCH OF SALTWATER FISH BY SPECIES, tonnes¹⁾

	2021	2022	2023	TOTAL
UKUPNO	661	657	670	
Plava riba	411	409	431	Pelagic fish
Sardela	159	149	173	Sardine
Inčun	105	103	99	European anchovy
Skuša	7	5	6	Mackerel
Lokarda (plavica)	27	27	28	Chub mackerel
Širun (Šnjur)	32	31	30	Atlantic horse mackerel
Tuna	23	38	34	Tuna
Trup, trupač	14	14	15	Bullet tuna
Palamida	13	13	12	Atlantic bonito
Velika srđela	4	3	3	Round sardinella
Sabljarka	7	7	11	Swordfish
Gof	8	7	8	Greater amberjack
Ostala plava riba	12	12	12	Other Pelagic fish
Bijela riba	193	184	181	Demersal fish
Oslić	42	37	40	European hake
Barbun, trilja	28	26	27	Red mullet
Zubatac	3	3	4	Common dentex
Cipal	17	19	17	Flathead grey mullet
Bukva	22	21	15	Bogue
Orada	6	5	5	Gilthead seabream
Ukjata	2	2	2	Saddled seabream
Grđoba	12	11	12	Blackbelied angler
Kokot	6	6	5	Grey gurnard
Patarača	1	1	1	Spotted flounder
List	4	5	4	Common sole
Brancin	2	1	1	European seabass
Arbun	9	8	9	Common pandora
Pagar	4	3	2	Red porgy
Ugor, gruj	3	3	2	European conger eel
San Pjer, kovač	5	5	5	John dory
Škrpina	2	2	5	Red scorpionfish
Ostala bijela riba	25	26	25	
Ostala riba	15	19	18	Other fish
Pešikan (pas)	1	3	4	Smooth-hound
Morska mačka	1	1	1	Small-spotted catshark
Raža	8	10	8	Mediterranean starry ray
Golub	1	1	1	Common eagle ray
Ostale vrste ribe	4	4	4	Other fish
Glavonošci	32	33	28	Cephalopods
Lignja	8	8	8	European squid
Sipa	9	10	8	Common cuttlefish
Hobotnica	8	8	7	Common octopus
Muzgavac	3	3	2	Horned octopus
Totanj	4	4	3	Broadtail shortfin squid
Rakovi	13	12	12	Crayfish
Jastog	1	-	1	Common spiny lobster
Kozica	10	10	9	Deep-water rose shrimp
Škamp	-	2	2	Caramote prawn
Plavi rak	-	-	-	Blue crab
Ostali rakovi	2	-	-	Other crayfish

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje¹⁾ See the methodological note

12 – 19. ULOV SLATKOVODNE RIBE PO VRSTAMA, t

CATCH OF FRESH WATER FISH BY SPECIES, tonnes

	2020	2021	2022	2023	TOTAL
UKUPNO	587	610	771	985	Trout²⁾
Pastrmka ²⁾	542	565	726	973	Carp
Šaran	-	-	-	-	Mixed fish
Miješana riba	-	-	-	-	Pike
Štuka	-	-	-	-	Eel
Jegulja	45 ³⁾	45 ³⁾	45 ³⁾	12 ³⁾	Bleak
Ukljeva	-	-	-	-	Other fish
Ostale rive	-	-	-	-	

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje²⁾ Uključena uzgojna pastrmka³⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva¹⁾ See the methodological note²⁾ Included raised trout³⁾ Source: Ministry of Agriculture, Water Management, and Forestry

12 – 20. UZGOJ RIBE I ŠKOLJAKA U AKVAKULTURI

BREEDING FISH AND MOLLUSCS IN AQUACULTURE

	2020	2021	2022	2023	
Orada	64	36	54	48	<i>Gilthead seabream</i>
Brancin	38	43	87	80	<i>European seabass</i>
Dagnja ¹⁾	229	186	193	244	<i>Mediterranean mussel¹⁾</i>
Kamenica	17	32	32	19	<i>European flat oyster</i>
Kalifornijska pastrmka	537	561	721	973	<i>Rainbow trout</i>

¹⁾ Uključena uzgojna i prirodna dagnja¹⁾ Included natural and breeding mussel12 – 21. RADNICI U RIBARSTVU I BRODOVI
I ČAMCI, 2023¹⁾.WORKERS IN FISHING INDUSTRY,
SHIPS AND BOATS, in 2023¹⁾

	Radnici u morskom ribarstvu ²⁾		Radnici u slatkovodnom ribarstvu		Ribolovni plovni objekti / Fishing vessels				Čamci u slatkovodnom ribarstvu	
	Employed in sea fishing ²⁾		Employed in freshwater fishing		Brodovi u morskom ribarstvu ²⁾ / Sea fishing boats ²⁾		Čamci u morskom ribarstvu ²⁾ / Sea fishing boats ²⁾		Freshwater fishing boats	
	Nosioci dozvole / Holders of fishing permits	Angažovana posada na plovili / Engaged crew on board	stalni / Full time	povremeni / Ad-hoc	broj / Number	bruto tona / Gross tonnes	motomi / Motor-boat	bruto tonal / Gross tonnes	motomi / Motor-boat	bez motora / Rowboat
UKUPNO TOTAL	296	478	54	6	27	1 225,93	311	633,02	52	73
Preduzeća i zadruge <i>Enterprises and coll. farms</i>	37	90	-	-	9	573,11	45	128,54	-	-
Individualni ribari <i>Individual fishers</i>	259	388	-	-	18	652,82	266	504,48	-	-

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje²⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva¹⁾ See the methodological note²⁾ Source: Ministry of Agriculture, Water Management, and Forestry

12 – 22. SERTIFIKOVANI ORGANSKI PROIZVODAČI¹⁾CERTIFIED REGISTERED OPERATORS¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
SVI OPERATERI	393	423	446	456	514	ALL OPERATORS
Poljoprivredni proizvođači ²⁾	393	423	422	427	483	Agricultural producers ²⁾
Poljoprivredni proizvođaci koji su takođe prerađivači	11	19	24	26	25	Agricultural producers which are also processors
Poljoprivredni proizvođači koji su takođe uvoznici	-	-	-	-	-	Agricultural producers which are also importers
Poljoprivredni proizvođači - ostali	-	-	419	423	483	Agricultural producers - others (n.e.c)
Proizvođači u akvakulturi	-	-	-	-	-	Aquaculture producers
Proizvođači u akvakulturi - vodene biljke	-	-	-	-	-	Aquaculture producers of aquatic plants (seaweed)
Prerađivači	11	19	25	26	25	Processors
Prerađivači koji su takođe uvoznici	-	-	-	-	-	Processors which are also importers
Prerađivači - ostali	11	19	25	26	25	Processors - others (n.e.c)
Uvoznici	-	-	1	2	5	Importers
Izvoznici	-	-	-	-	-	Exporters
Drugi proizvođači	-	-	1	1	1	Other operators
Drugi proizvođači - trgovci	-	-	-	-	-	Other operators - traders
Drugi proizvođači - trgovci na veliko	-	-	-	-	-	Other operators - traders - wholesalers
Drugi proizvođači - trgovci na malo	-	-	-	-	-	Other operators - traders - retailers
Ostali operateri	-	-	1	1	1	Other operators n.e.c

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede²⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje

- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management²⁾ See the methodological note

- No occurrence of event

12 – 23. SERTIFIKOVANI ORGANSKI PRERAĐIVAČI¹⁾CERTIFIED REGISTERED ORGANIC PROCESSORS¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
PROIZVODNJA PREHRAMBENIH PROIZVODA	10	18	25	26	25	MANUFACTURE OF FOOD PRODUCTS
Prerada i konzerviranje mesa i proizvodnja mesnih prerađevina	-	-	1	1	1	Processing and preserving of meat and production of meat products
Prerada i konzerviranje ribe, rakova i mekušaca	-	-	-	-	-	Processing and preserving of fish, crustaceans, and molluscs
Prerada i konzerviranje voća i povrća	3	9	12	12	10	Processing and preserving of fruit and vegetables
Proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti	1	1	1	2	3	Manufacture of vegetable and animal oils, and fats
Proizvodnja mlijecnih proizvoda	1	2	2	3	3	Manufacture of dairy products
Proizvodnja mlinskih proizvoda, skroba i skrobnih proizvoda	1	3	6	6	6	Manufacture of grain mill products, starches, and starch products
Proizvodnja pekarskih i bočnih proizvoda	-	-	-	-	-	Manufacture of bakery, and farinaceous products
Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda	4	3	3	2	2	Manufacture of other food products
Proizvodnja gotove stočne hrane	-	-	-	-	-	Manufacture of prepared animal feeds
PROIZVODNJA PIĆA	1	1	-	-	2	MANUFACTURE OF BEVERAGES
Proizvodnja vina od grožđa	1	1	-	-	-	Manufacture of wine from grape

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management

- No occurrence of event

**12 – 24. SERTIFIKOVANA POVRŠINA ORGANSKIH USJEVA
(u prelaznom periodu i potpuno sertifikovana) (u ha)¹⁾**

**CERTIFIED ORGANIC CROP AREA
(under conversion and fully converted) (ha)¹⁾**

	2019	2020	2021	2022	2023	
U prelaznom periodu i potpuno sertifikovani operatori						<i>Under conversion, and fully converted</i>
Korišćena poljoprivredna površina isključujući okućnice	4 751	4 823	4 404	3 966,4	4 272,5	<i>Utilised agricultural area excluding kitchen gardens</i>
Oranice	319	307	298	286,2	320,7	<i>Arable land</i>
Stalni usjevi	508	564	542	546,1	639,1	<i>Permanent crops</i>
Livade i pašnjaci	3 924	3 952	3 564	3 134,1	3 312,7	<i>Meadows and pastures</i>
U prelaznom periodu						<i>Under conversion</i>
Korišćena poljoprivredna površina isključujući okućnice	703	701	244	185,2	245,4	<i>Utilised agricultural area excluding kitchen gardens</i>
Oranice	84	58	39	33,9	60,2	<i>Arable land</i>
Stalni usjevi	255	258	194	148,7	183,3	<i>Permanent crops</i>
Livade i pašnjaci	364	385	11	2,6	1,9	<i>Meadows and pastures</i>
Potpuno sertifikovani						<i>Fully converted</i>
Korišćena poljoprivredna površina isključujući okućnice	4 049	4 122	4 160	3 781,2	4 027,1	<i>Utilised agricultural area excluding kitchen gardens</i>
Oranice	235	249	259	252,3	260,5	<i>Arable land</i>
Stalni usjevi	253	306	348	397,4	455,8	<i>Permanent crops</i>
Livade i pašnjaci	3 561	3 567	3 553	3 131,5	3 310,8	<i>Meadows and pastures</i>

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management

12 – 25. SERTIFIKOVANA ORGANSKA STOKA¹⁾

CERTIFIED ORGANIC LIVESTOCK¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
GOVEDA	578	393	445	431	380	<i>BOVINE ANIMALS</i>
Od toga krave muzne	57	43	50	56	49	<i>Of that dairy cows</i>
SVINJE	-	-	-	-	-	<i>PIGS</i>
OVCE	1 787	1 369	987	779	693	<i>SHEEP</i>
Od toga priplodne ovce	1 235	1 034	860	604	634	<i>Of that ewes and ewe-lambs put to the ram</i>
KOZE	-	-	-	-	-	<i>GOATS</i>
KOKOŠKE NOSILJE	160	300	200	300	550	<i>LAYING HENS FOR EGGS FOR CONSUMPTION</i>

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management
- No occurrence of event

12 – 26. PROIZVODNJA SERTIFIKOVANIH ORGANSKIH PROIZVODA
ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA¹⁾PRODUCTION OF CERTIFIED ORGANIC PRODUCTS
OF ANIMAL ORIGIN¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
PROIZVODNJA U TONAMA ŽIVA TEŽINA						PRODUCTION IN TONNES OF CARCASS WEIGHT
Goveda	-	-	5	13	7,7	Bovine animals
Svinje	-	-	-	-	-	Pigs
Ovce	-	-	8	8	7,85	Sheep
Koze	-	-	-	-	-	Goats
Živilina	-	-	-	-	-	Poultry
Od toga brojleri	-	-	-	-	-	Of that chicken
Kunići	-	-	-	-	-	Rabbits
PROIZVODNJA U HILJ. JAJA						PRODUCTION IN THOUSAND EGGS
Jaja za jelo	-	-	6	42	107	Eggs for consumption
PROIZVODNJA MLJEĆNIH PROIZVODA NA FARMI U TONAMA						MILK PRODUCTS PRODUCED ON FARMS IN TONNES
Sirovo mlijeko ukupno proizvedeno na farmi	65,0	52,0	88,5	83	148,9	Raw milk, total available on farms
Kravje mlijeko sa gazdinstva	65,0	52,0	70,0	72	130,4	Cows' milk from farm
Ovčje mlijeko sa gazdinstva	-	-	18,5	11	18,5	Ewes' milk from farm
Kozje mlijeko sa gazdinstva	-	-	-	-	-	Goats' milk from farm
Bivolje mlijeko sa gazdinstva	-	-	-	-	-	Buffaloes' milk from farm
PRERADUJE SE NA FARMAMA ILI U MLJEKARAMA						PROCESSED ON FARM OR BY DAIRY ENTERPRISES
Mlijeko za piće	-	-	-	-	-	Drinking milk
Kajmak	-	-	0,7	0,95	0,95	Cream
Kisjelo mlijeko	-	-	-	-	-	Acidified milk
Maslac	-	-	-	-	-	Butter
Sir	9,0	7,0	9,0	10	17,7	Cheese
Drugi organski mlječni proizvodi	-	-	0,3	-	-	Other organic dairy products
DRUGI ŽIVOTINJSKI PROIZVODI U TONAMA						OTHER ANIMAL PRODUCTS IN TONNES
Med i proizvodi od pčela	5,0	5,0	11,0	16,4	20,6	Honey and products of bee- keeping

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management
- No occurrence of event

12 – 27 PROMET PESTICIDA (AKTIVNA SUPSTANCA U KG)¹⁾TURNOVER OF PESTICIDE (ACTIVE SUBSTANCE IN KG)¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023 (p)	
Fungicidi	64 341,0	72 334,5	67 680,6	59 901,1	61 634,2	Fungicides
Herbicidi	19 143,8	21 975,6	24 856,5	15 985,1	12 473,2	Herbicides
Insekticidi	18 502,5	24 199,1	17 972,4	18 012,2	12 117,7	Insecticides
Moluscidi	53,6	44,1	56,6	72,8	55,9	Molluscicides
Regulatori rasta biljaka	-	14,7	7,9	4,9	-	Plant growth regulators
Ostala sredstva za zaštitu	4,9	-	116,4	-	-	Other plant protection products

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management
- no occurrence of event

ŠUMARSTVO

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metod koji se koristio u statistici šumarstva od početka 60-tih godina prošlog vijeka zasnovao se na izvještajima koje su podnosiće Područne jedinice Uprave za gazdovanje šumama i lovišta (Uprava za šume).

Razvojem administrativnih izvora podataka stvoreni su uslovi za primjenu statističkih metoda obrade podataka.

Stoga je u cilju harmonizacije statistike šumarstva održan preračun podataka za period 2010-2019.

Podaci o lovstvu prikupljaju se od strane lovačkih društava koja se bave lovstvom i ostalih preduzeća koja imaju svoja lovišta i uzgajališta divljači.

Obuhvat

Istraživanjima u oblasti statistike šumarstva su obuhvaćena preduzeća koja se bave uzgojem, eksploatacijom i zaštitom šuma tj. Uprava za gazdovanje šumama i lovišta (Uprava za šume).

Istraživanjem o lovstvu obuhvaćeni su svi korisnici lovišta.

Definicije

Šumom se smatra zemljište koje je obrasio šumskim drvećem u obliku sastojine čija je površina veća od 20 ari, kao i šumski rasadnici, sjemenske sastojine i sjemenske plantaže koje su sastavni dio šume, šumska infrastruktura, protivpožarne pruge i druga otvorena područja unutar šume površine manje od 20 ari.

Šumom se ne smatraju odvojene skupine šumskog drveća na površini manjoj od 20 ari, šumski rasadnici i sjemenske plantaže koji nijesu sastavni dio šume, zaštitni pojasevi šumskog drveća čija je površina manja od 20 ari, a širina manja od 20 m, drvoredi i parkovi u naseljima.

Šumskim zemljištem smatra se zemljište na kojem se gaji šuma ili zemljište koje je radi njegovih prirodnih karakteristika i uslova gazdovanja, najpovoljnije za podizanje i gajenje šuma, kao i zemljište na kome se nalaze objekti namijenjeni za gazdovanje šumama, uzgoj divljači i ostvarivanje zaštitnih i drugih opštakorisnih funkcija šuma i koje se ne može koristiti u druge svrhe.

Privredne šume su šume u kojima je naglašena proizvodna funkcija.

Zaštitne šume su šume u kojima je naglašena ekološka funkcija.

Visoke šume su šume postale pretežno iz sjemena.

Niske (izdanačke) šume su postale pretežno iz izdanaka iz panja.

Ostale kategorije šuma čine **šikare, makije, šibljaci i lisničke šume**.

Industrijsko drvo ima povoljna fizička i hemijska svojstva, a namijenjeno je za industrijsku (mehaničku i hemijsku) preradu.

Tehničko drvo ima povoljna fizička i hemijska svojstva, a namijenjeno je za upotrebu u razne tehničke svrhe

Ogrijevno drvo je drvo namijenjeno za ogrijev ili za proizvodnju drvenog uglja.

Drvo za celulozu je drvo pogodno za dobijanje celuloznih vlakana za proizvodnju papira.

Njega šuma je sprovodenje uzgojnih mjera sječe i radova u šumskoj sastojini.

Obnova šuma je proces osnivanja novih sastojina na mjestu postojećih zrelih sastojina prirodnim podmlađivanjem ili popunjavanjem prirodног podmlatka sadnjom.

Vještačko pošumljavanje je podizanje novih šuma - sadnjom ili setvom - na golin ili pretežno golin zemljištu (goletima), naročito onima na kojima su šume nekada već postojale. Pošumljavanje je i ponovno podizanje postojećih, a zbog neprimjereno odnosa čovjeka uništenih ili opožarenih šuma.

FORESTRY

Sources and methods of data collection

The method used in the forestry statistics since the beginning of the 60s of the last century, was based on the reports submitted by Regional Units of the Administration for Managing Forests and Hunting Grounds (Forest Administration).

The development of administrative data sources has created the conditions for the application of statistical methods of data processing.

Therefore, in order to harmonize forestry statistics, the data for the period 2010-2019 were recalculated.

Hunting data are collected from hunting societies engaged in hunting and other enterprises that have their hunting grounds and game farms.

Coverage

Surveys in the field of forestry statistics includes all business entities engaged in the cultivation, exploitation and protection of forests, ie Administration for Managing Forests and Hunting Grounds (Forest Administration).

Hunting survey includes all hunting ground users.

Definitions

Forest is considered to be land overgrown with forest trees in the form of a stand with an area of more than 20 acres, as well as forest nurseries, seed stands and seed plantations that are an integral part of the forest, forest infrastructure, fire lines and other open areas within the forest area less than 20 acres.

Separate groups of forest trees on an area of less than 20 ares, forest nurseries and seed plantations that are not an integral part of the forest, protective belts of forest trees with an area of less than 20 ares and a width of less than 20 m, tree lines and parks in settlements are not considered forests.

Forest land is considered to be land on which forest is grown or land which, due to its natural characteristics and management conditions, is most suitable for raising and cultivating forests, as well as land on which there are facilities intended for forest management, game breeding and protection and general benefits of forest function and which cannot be used for other purposes.

Commercial forests are forests in which the production function is emphasized.

Protective forests are forests in which the ecological function is emphasized.

High forests are those growing mainly from seeds.

Short forests are those growing mainly from tree stumps shoots.

Other forest categories are scrubs, maquis, shrubberies, and beech forests.

Industrial wood has favourable physical and chemical characteristics and is intended for industrial (mechanical and chemical) processing.

Technical wood has favourable physical and chemical characteristics and is intended for various technical purposes.

Firewood is wood cut in order to be used for fire or charcoal production.

Pulp wood is a wood suitable for obtaining cellulose fibers for paper production.

Forest tending is the implementation of breeding measures of felling and works in the forest stand.

Reforestation is the process of establishing new stands on the site of existing mature stands by natural rejuvenation or filling natural offspring with planting.

Artificial afforestation is the raising of new forests - by planting or sowing - on bare or mostly bare land (bare), especially those on which forests once existed. Afforestation is also the rebuilding of existing, and due to the inappropriate attitude of man destroyed or burned forests.

13 – 1. POVRŠINA ŠUMA

FOREST AREA

ha	Ukupno Total	Pod šumom Under forest	Ostalo šumsko zemljište Other forest land
2019	827 536	711 681	115 855
2020	827 618	686 923	140 695
2021	827 701	703 546	124 155
2022	827 784	687 061	140 723
2023	827 867	678 851	149 016

13 – 2. POVRŠINA ŠUMA PO VRSTAMA SASTOJINA

FOREST AREA BY TYPE OF STANDS

ha	Ukupno Total	Liščarske šume Deciduous forests	Četinarske šume Coniferous forests	Mješovite šume Mixed forests	ha
2019	827 536	587 551	148 956	91 029	
2020	827 618	579 333*	157 247*	91 038	
2021	827 701	581 874	154 780	91 047	
2022	827 784	587 727	149 001	91 056	
2023	827 867	587 786	149 016	91 065	

13 – 3. POVRŠINA ŠUMA PO NAMJENI

FOREST AREA BY PURPOSE

ha	Ukupno Total	Privredne šume / Economic forests			Zaštitne šume / Protection forests		
		Liščarske šume Deciduous forests	Četinarske šume Coniferous forests	Mješovite šume Mixed forests	Liščarske šume Deciduous forests	Četinarske šume Coniferous forests	Mješovite šume Mixed forests
2019	827 536	551 139	132 406	89 374	36 411	16 551	1 655
2020	827 618	547 883	114 211*	89 383*	33 932*	40 553*	1 655
2021	827 701	547 938	114 223	89 392	33 936	40 557	1 655
2022	827 784	547 993	115 062	89 401	36 422	37 250	1 656
2023	827 867	548 048	109 278	72 852	56 295	39 738	1 656

13 – 4. ŠTETE U ŠUMAMA

DAMAGES IN FORESTS

	Ukupno Total	Lišćari/ Deciduous			Četinari/Coniferous		
	Oštećenja biotičkog i abiotičkog porijekla <i>Damages of biotic and abiotic origin</i>	Antropogene štete <i>Anthropogenic damages</i>	Oštećenja od požara <i>Damages caused by fire</i>	Oštećenja biotičkog i abiotičkog porijekla <i>Damages of biotic and abiotic origin</i>	Antropogene štete <i>Anthropogenic damages</i>	Oštećenja od požara <i>Damages caused by fire</i>	
2019	216 279	6 141	3 451	25 798	176 926	3 023	940
2020	69 783	9 887	2 004	7 227	18 979	1 858	29 828
2021	194 587	2 304	1 529	112 594	13 722	4 347	60 091
2022	241 679	3 356	3 372	223 253	3 268	2 416	6 014
2023	24 721	314	3 155	30	19 246	1 926	50

13 – 5. PODIZANJE I OBNOVA ŠUMA

GROWING AND REGENERATION

	Državne šume / State forests				Privatne šume / Private forest			
	Njega šuma Forest tending	Obnova šuma Reforestation	Podizanje novih šuma Planting new forests	Rekonstrukcija šuma Forest reconstruction	Njega šuma Forest tending	Obnova šuma Reforestation	Podizanje novih šuma Planting new forests	Rekonstrukcija šuma Forest reconstruction
2019	-	250	18	-	-	-	24	-
2020	-	138	-	-	400	831	14	-
2021	28	332	3	-	340	61	5	-
2022	12	233	85	-	330	45	-	-
2023	15	111	15	-	375	82	-	-

13 – 6. VJEŠTAČKO POŠUMLJAVANJE

ARTIFICIAL AFFORESTATION

	Državne šume / State forests			Privatne šume / Private forests		
	Ukupno Total	Lišćari Deciduous	Četinari Coniferous	Ukupno Total	Lišćari Deciduous	Četinari Coniferous
2019	268	-	268	24	-	24
2020	143	-	143	12	-	12
2021	11	-	11	5	-	5
2022	173	-	173	-	-	-
2023	24	-	24	-	-	-

13 – 7. SJEČA DRVETA U ŠUMAMA

CUTTING OF TREES IN FORESTS

	Ukupno Total	Vrsta sječe / Type of cutting		Tip šume / Type of forest		
		Redovne sječe Regular cutting	Vandredne sječe Exceptional cutting	Visoke šume High forests	Niske (izdanačke) šume Coppices	Ostale kategorije šuma Other categories of forests
2019	1 092 786	1 007 549	85 237	1 018 476	72 124	2 186
2020	1 112 569	954 584	157 985	1 004 650	96 794	11 125
2021	1 004 595	898 835	105 760	935 140	69 254	201
2022	1 094 460	1 037 548	56 912	1 010 187	75 518	8 755
2023	1 185 372	1 134 401	50 971	1 081 059	101 942	2 371

13 – 8. SJEČA DRVETA U ŠUMAMA
PO VRSTI DRVEĆACUTTING OF TREES IN FORESTS
BY TYPE OF STANDS

	Ukupno Total	Vrsta sječe / Type of cutting		Tip šume / Type of forest			
		Redovne sječe Regular cutting	Vandredne sječe Exceptional cutting	Visoke šume High forests	Niske (izdanačke) šume Coppices	Ostale kategorije šuma Other categories of forests	
2019	1 092 786	1 007 549	85 237	1 018 476	72 124	2 186	2019
2020	1 112 569	954 584	157 985	1 004 650	96 794	11 125	2020
2021	1 004 595	898 835	105 760	935 140	69 254	201	2021
2022	1 094 460	1 037 548	56 912	1 010 187	75 518	8 755	2022
2023	1 185 372	1 134 401	50 971	1 081 059	101 942	2 371	2023
Liščari	481 261	466 823	14 438	378 004	101 097	2 160	Deciduous
Bukva	439 392	429 703	9 689	364 355	73 642	1 395	Beech
Hrast (svi)	22 619	19 860	2 759	12 667	9 409	543	Oak (all kinds)
Ostali tvrdi liščari	14 919	13 458	1 461	752	13 970	197	Other hardwood
Meki liščari	4 331	3 802	529	230	4 076	25	Softwood
Četinari	704 111	667 578	36 533	703 055	845	211	Coniferous
Smrča /Jela	686 508	651 146	35 362	685 523	774	211	Spruce – fir
Borovi	17 603	16 432	1 171	17 532	71	-	Pines
Ostali četinari	-	-	-	-	-	-	Other coniferous

**13 – 9. SJEĆA DRVETA U ŠUMAMA
PREMA SVOJINI**

**CUTTING OF TREES IN FORESTS
BY OWNERSHIP**

m ³	Ukupno / Total	Državne šume / State forests	Privatne šume / Private forests	m ³
2019	1 092 786	702 661	390 125	
2020	1 112 569	798 825	313 744	
2021	1 004 595	473 164	531 431	
2022	1 094 460	697 171	397 289	
2023	1 185 372	820 277	365 095	

13 – 10. PROIZVODNJA ŠUMSKIH SORTIMENATA

PRODUCTION OF FOREST ASSORTIMENTS

m ³	Trupci (F, L I/III) Saw logs ((F, L I/III)	Ostalo industrijsko drvo Other industrial wood	Tehničko drvo Lumber	Ogrjevno drvo Firewood	Drvo za celulozu Pulpwood	m ³
2019	587 254	14 254	6 652	166 293	175 796	
2020	617 234	7 740	19 349	172 206	150 922	
2021	500 550	5 241	15 724	186 069	165 977	
2022	562 457	4 759	23 793	178 920	181 776	
2023	572 071	12 369	11 338	357 673	77 307	

**13 – 11. POSJEĆENA BRUTO MASA
PO IZVRŠIOCIMA SJEĆE**

**AVERAGE GROSS VOLUME OF CUT TREES
BY THE OPERATORS**

m ³	Ukupno Total	Preduzeća Enterprises	Građani (maloprodaja) Individuals (retail trade)	m ³
2019	1 092 786	931 054	161 732	
2020	1 112 569	698 693	413 876	
2021	1 004 595	523 394	481 201	
2022	1 094 460	632 598	461 862	
2023	1 185 372	732 560	452 812	

13 – 12. POVRŠINA LOVIŠTA, LOVCI I LOVNI OBJEKTI

AREA OF HUNTING GROUNDS, HUNTERS
AND HUNTING FACILITIES

	Površina lovišta Area of hunting grounds		Hranilišta za divljač Feeding places for game	
	ukupno, hilj. ha Total, thous. ha	lovna, hilj. ha Hunting area, thous.ha	pernatu, broj Game birds, number	dlakavu, broj Game animals, number
2015	1 138	1 004	168	221
2017	1 147	1 051	131	215
2019	1 287	1 202	122	265
2021	1 290	1 259	106	363
2023	1 287	1 275	-	611

Istraživanje je dvogodišnje.

This survey has been carried out on a two-year basis.

13 – 13. BROJNO STANJE DIVLJAČI

NUMBER OF GAME

	Srna Roe deer	Divokoza Chamois	Vuk Wolf	Lisica Fox	Zec Hare	Divlja svinja Wild boar	Jarebica Partridge		Fazan Pheasant
							poljska Gray partridge	kamenjarka Rock partridge	
2015	4 820	820	837	8 864	39 009	3 946	1 580	11 883	2 695
2017	5 166	910	641	7 273	40 426	4 437	938	12 781	3 542
2019	6 308	1 195	601	7 748	45 027	4 818	500	15 419	2 622
2021	7 927	1 300	551	7 460	46 224	4 946	-	15 937	3 000
2023	8 813	2 430	531	7 002	46 297	5 300	-	16 446	3 951

Istraživanje je dvogodišnje.

This survey has been carried out on a two-year basis.

13 – 14. ODSTRIJELJENA DIVLJAČ

SHOT GAME

	Srna Roe deer	Divokoza Chamois	Vuk Wolf	Lisica Fox	Zec Hare	Divlja svinja Wild boar	Jarebica Partridge		Fazan Pheasant
							poljska Gray partridge	kamenjarka Rock partridge	
2015	-	-	68	1 824	4 216	634	30	761	205
2017	4	1	61	1 318	2 808	668	-	141	81
2019	10	-	31	1 163	3 098	925	-	553	326
2021	13	1	42	1 150	3 212	1 163	-	574	153
2023	16	3	39	1 205	3 233	1 543	-	751	136

Istraživanje je dvogodišnje.

This survey has been carried out on a two-year basis.

INDUSTRija

Izvori i metode prikupljanje podataka

Podaci statistike industrije prikupljaju se sljedećim istraživanjima: Indeks proizvodnje i prometa u industriji i Industrijska proizvodnja (PRODCOM). Podaci potiču iz knjigovodstvenih i drugih evidencija privrednih društava koje se bave industrijskom proizvodnjom. Istraživanja se sprovode izvještajnom metodom.

Obuhvat

Za obračun indeksa proizvodnje u industriji koriste se količine gotovih proizvoda proizvedenih u sektorima B (Vađenje rude i kamena), C (Preradivačka industrija) i D (Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom). Klasifikacije djelatnosti 2010. Istraživanjem su obuhvaćena aktivna privredna društva sa 5 i više zaposlenih registrovana u oblastima industrije (sektori B, C i D Klasifikacije djelatnosti 2010), kao i djelovi privrednih društava (KAU) koji obavljaju industrijsku proizvodnju. Iz okvira su isključena privredna društva čiji je promet jednak nuli.

Istraživanjem industrijske proizvodnje (PRODCOM) su obuhvaćena aktivna privredna društva sa 5 i više zaposlenih registrovana u oblastima industrije (sektori B i C Klasifikacije djelatnosti 2010), kao i djelovi privrednih društava (KAU) koji obavljaju industrijsku proizvodnju. Iz okvira su isključena privredna društva čiji je promet jednak nuli.

Definicije

Industrija je djelatnost u kojoj se obavlja proizvodnja različitih proizvoda i prerada sirovina mineralnog, biljnog, životinjskog ili vještačkog porijekla. Osnovne karakteristike industrije su proizvodnja velikih količina proizvoda, ujednačenog kvaliteta, uz pretežnu upotrebu mašinskih sredstava za rad.

Industrijski proizvodi su definisani kao ukupna gotova proizvodnja proizvoda navedenih u nomenklaturi proizvoda koja je trajan osnov za prikazivanje industrijske proizvodnje. Indeksi za industriju ukupno prikazuju se prema Klasifikaciji djelatnosti 2010.

Za obračun indeksa proizvodnje u industriji od 2017. godine primjenjuju se ponderacioni koeficijenti obračunati na osnovu podataka o bruto dodatoj vrijednosti Crne Gore u 2015. godini.

Energetika

Metodologija za izradu godišnjih energetskih bilansa, definicije i statistička terminologija, uskladjeni su sa međunarodnim standardima IEA/OECD/EUROSTAT.

Sadržaj, obuhvat, klasifikacije i ostala pravila u vezi sa realizacijom istraživanja energetske statistike definisani su osnovnom Regulativom 1099/2008 i Priručnikom za energetsku statistiku Eurostata i IEA (https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/statistics_manual.pdf)

Obuhvat

Izvještajne jedinice za izradu bilansa električne energije su privredna društva koja se bave proizvodnjom i distribucijom električne energije. Bilans električne energije obuhvata i podatke iz statističkih istraživanja iz oblasti statistike energetike, spoljne trgovine, industrije, saobraćaja i poljoprivrede.

Metod obrade podataka

Podaci se obrađuju primjenom metoda kompilacije podataka.

INDUSTRy

Sources and methods of data collection

Data on industry statistics are collected by the following surveys: Indices of industrial production and turnover end Industrial Production (PRODCOM). The data are obtained from bookkeeping and other records of enterprises engaged in industrial production activities. The surveys are conducted by the reporting method.

Coverage

For the calculation of the production index in industry, the quantities of finished products produced in sectors B (Mining and quarrying), C (Manufacturing) and D (Electricity, gas, steam and air conditioning supply) of NACE Rev.2 are used. The survey covers active enterprises with 5 and more employees registered in the industry areas (sectors B, C and D of the NACE Rev.2), as well as parts of enterprises (KAU) involved in industrial production. Enterprises whose turnover is equal to zero are excluded from the framework.

The survey Industrial production (PRODCOM) covers active enterprises with 5 and more employees registered in the industry areas (sectors B and C of the NACE Rev.2), as well as parts of enterprises (KAU) involved in industrial production. Enterprises whose turnover is equal to zero are excluded from the framework.

Definitions

Industry refers to production of various products as well as processing of raw materials of mineral, floral, animal or artificial origin. The main characteristics of industry are production of huge products quantities with standardized quality, mainly using machinery tools.

Industrial products are defined as total final production of those products that are listed in the Nomenclature of industrial products that is a standard reference for presentation of industrial production. Industrial indices are calculated according to the NACE Rev2.

For the calculation of the index of industrial production since 2017, weighting coefficients calculated on the basis of data on the gross value added of Montenegro in 2015 are applied.

Energy

The methodology for the compiling of annual energy balances, definition and statistical terminology, are harmonized with international IEA/OECD/EUROSTAT standards.

Contents, coverage, classifications and other rules in relation with conducting the energy statistics survey are defined with the main Regulation 1099/2008 and Eurostat and IEA Energy Statistics Manual (https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/statistics_manual.pdf).

Coverage

The reporting units for calculation of balance of electricity are companies engaging in the production and distribution of electricity. Balance of electricity also covers the data from statistical surveys in the area of energy, foreign trade, industry, transport and agriculture.

Method of data collection

The data are processed using the compilation method.

Definicije

Proizvodnja primarne energije je oblik energije koji nije bio podvrgnut procesu konverzije ili transformacije (ugalj, ogrijevno drvo, hidro energija, geotermalna energija, energija vjetra i solarna energija itd.).

Uvoz, izvoz obuhvataju količine koje su prešle preko državne granice.

Transformacije - termoelektrane obuhvata proizvodnju transformisanih oblika energije (npr. potrošnja uglja-sagorijevanje za proizvodnju električne energije).

Gubici prenosa i distribucije energije obuhvataju gubitke nastale pri prenosu i distribuciji energije.

Potrošnja grane energetike obuhvata energiju utrošenu za rad u energetskom sektoru.

Finalna potrošnja energije obuhvata finalnu potrošnju raspoložive energije za energetske svrhe u:

- industriji;
- saobraćaju;
- domaćinstvima,
- poljoprivredi i
- ostaloj potrošnji (npr. školstvo, zdravstvo, administracija, trgovina itd.).

Definitions

Primary production is a form of energy that has not been converted or transformed (coal, firewood, hydro power energy, geothermal energy, wind energy and solar energy).

Imports and exports cover quantities that crossed the national border.

Transformations - thermal power plants include the production of transformed forms of energy (e.g., coal - combustion consumption for electricity generation).

Distribution and distribution losses include losses incurred in transmission and distribution of energy.

Own consumption in energy sector covers the energy used for energy sector running.

Final consumption of energy covers final consumption of available energy for energy purposes in:

- industry;
- transport;
- households;
- agriculture and
- other sectors (e.g. education, health, administration, retail trade etc.).

**14 – 1. INDEKSI INDUSTRIJSKE
PROIZVODNJE PO OBLASTIMA**

**INDICES OF INDUSTRIAL
PRODUCTION BY GROUPS**

prethodna godina = 100

Previous year = 100

	2019	2020	2021	2022	2023	
INDUSTRija - UKUPNO	93,7	99,1	104,9	96,7	106,4	INDUSTRy - TOTAL
Vađenje rude i kamena	120,8	107,2	75,6	108,9	103,9	<i>Mining and quarrying</i>
Vađenje uglja	101,4	101,6	96,8	110,1	107,6	<i>Mining of coal and lignite</i>
Vađenje ruda metala	139,9	109,3	64,4	87,2	117,6	<i>Mining of metal ores</i>
Ostalo rudarstvo	96,2	112,4	81,6	223,1	67,1	<i>Other mining and quarrying</i>
Prerađivačka industrija	90,0	99,5	109,1	100,3	93,9	Manufacturing
Proizvodnja prehrambenih proiz.	106,2	94,7	109,4	127,7	113,9	<i>Manufacture of food products</i>
Proizvodnja pića	103,2	70,2	116,7	100,1	129,2	<i>Manufacture of beverages</i>
Proizvodnja duvanskih proizvoda	300,0 ¹	148,0	98,0	-	-	<i>Manufacture of tobacco products</i>
Proizvodnja odjevnih predmeta	95,4	68,6	69,9	93,2	101,7	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Proizvodnja kože i predmeta od kože	66,7	-	-	-	-	<i>Manufacture of leather and related products</i>
Proizvodi od drveta, plute i sl.	127,8	84,5	121,8	83,4	117,2	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork</i>
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	97,2	78,6	124,7	211,1	71,2	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisu	116,8	93,9	84,5	165,8	124,6	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	107,5	72,7	128,9	64,8	83,6	<i>Manufacture of chemical and chemical products</i>
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizv. i preparata	72,6	124,1	62,7	163,0	130,8	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products</i>
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	101,0	151,4	207,3	181,5	97,4	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	81,2	99,6	95,6	59,3	109,9	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Proizvodnja osnovnih metala	91,0	112,1	154,8	107,6	50,4	<i>Manufacture of basic metals</i>
Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	90,3	90,5	60,7	82,5	79,5	<i>Manufacture of fabricated metal products</i>
Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenute	81,3	75,0	126,8	92,8	91,4	<i>Manufacture of machinery and equipment</i>
Proizvodnja namještaja	162,4	63,0	123,2	176,3	88,2	<i>Manufacture of furniture</i>
Popravka i montaža mašina i opreme	-	-	-	-	-	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	92,9	96,2	108,5	89,2	126,2	Electricity, gas, steam and air cond. supply
Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom	92,9	96,2	108,5	89,2	126,2	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>

¹⁾ Obračunati indeks je veći od 300,0

¹⁾ Calculated index is higher than 300.0

14 – 2. INDUSTRIJSKI PROIZVODI

INDUSTRIAL PRODUCTS

	Jed. mjere	2021	2022	2023	Unit of measure- ment	
Rude i koncentrati aluminijuma	t	542 049	442 067	526 523	t	Aluminum ores and concentrates
Koncentrati olova, cinka i kalaja	t	18 713	18 075	20 581	t	Concentrates of lead and zinc
Mermer i travertin, sirovi ili grubo klesani	t	2 230	4 711	5 061	t	Marble and travertine, crude or roughly trimmed
Građevinski pijesak	t	181 042	134 536	198 636	t	Construction sands such as clayey sands
Šljunak i oblatak koji se koriste za aggregate betona, za nasipanje puteva ili željezničkih pruga, odnosno za druga nasipanja	t	29 834	-	-	t	Gravel and pebbles of a kind used for concrete aggregates, for road metalling or for railway or other ballast; shingle and flint
Droblijen kamen, koji se koristi kao agregat za beton, za nasipanje puteva ili željezničkih pruga (isključujući šljunak, oblatak, šindru i kremen)	t	136 293	225 946	231 016	t	Crushed stone of a kind used for concrete aggregates, for road metalling or for railway or other ballast (excluding gravel, pebbles, shingle and flint)
Granulat, odlomci i prah od travertina, ekozina, granita, porfira, bazalta, pješčara i drugog kamena za spomenike	t	-	-	-	t	Granules, chippings and powder of travertine, ecaussine, granite, porphyry, basalt, sandstone and other monumental stone
Svježe ili rashlađeno govede i teleće meso, trupovi, polutke ili četvrtine, s kostima	t	402	1 659	4 288	t	Fresh or chilled carcasses, half-carcases and quarters with bone in, of beef and veal
Svježe ili rashlađeno svinjsko meso, trupovi ili polutke (uključujući svježe meso privremeno konzervisano solju)	t	240	1 787	4 769	t	Fresh or chilled carcasses and half-carcases, of pig meat (including fresh meat packed with salt as a temporary preservative)
Svježe ili rashlađeno jagnjeće i ovčje meso	t	240	258	416	t	Fresh or chilled carcasses, half-carcases and cuts, of lamb or sheep
Svježe ili rashlađeno pileće meso, cijelo	t	754	1 282	1 225	t	Fresh or chilled whole chickens
Svinjski butovi, plećke i djelovi od njih, s kostima (soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni)	t	2 519	4 042	4 639	t	Hams, shoulders and cuts thereof with bone in, of swine, salted, in brine, dried or smoked
Govedina, junjetina i teletina, soljena, u salamuri, sušena ili dimljena	t	295	41	38	t	Beef and veal salted, in brine, dried or smoked
Svinjska trbušina (slanina prošarana mesom) i djelovi od nje, s kostima, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni	t	407	567	370	t	Bellies and cuts thereof of swine, salted, in brine, dried or smoked
Kobasice i slični proizvodi od jetre (isključujući pripremljena jela i obroke)	t	4 254	5 220	6 598	t	Liver sausages and similar products and food preparations based thereon (excluding prepared meals and dishes)
Mlijeko i pavlaka, nekoncentrovani, sa sadržajem masnoće ≤ 1% po masi, bez dodatnog šećera ili drugih zasladičavača, u ambalaži neto zapremine ≤ 2 l	t	3 288	3 180	2 877	t	Milk and cream of a fat content by weight of ≤ 1 %, not concentrated nor containing added sugar or other sweetening matter, in immediate packings of a net content ≤ 2 l
Sir, rendani ili u prahu, sir prošaran plavim plijesnima i drugi neprerađeni sir (isključujući mlad sir, sir od surutke i urda)	t	774	464	851	t	Grated, powdered, blue-veined and other non-processed cheese (excluding fresh cheese, whey cheese and curd)
Mlijeko i pavlaka, nekoncentrovani, bez dodatog šećera ili drugih zasladičavača, sa sadržajem masnoće > 6%, ali ≤ 21% po masi, u ambalaži neto zapremine ≤ 2 l	t	1 021	990	922	t	Milk and cream of a fat content by weight of > 6 % but ≤ 21 %, not concentrated nor containing added sugar or other sweetening matter, in immediate packings of ≤ 2 l
Kisjelo mlijeko, kisjela pavlaka, jogurt i ostali fermentisani proizvodi	t	9 256	9 205	9 089	t	Curdled milk, cream, yogurt and other fermented products
Brašno od pšenice ili napolice	t	3 367	4 522	4 025	t	Wheat or meslin flour
Svježi hljeb, bez dodatka meda, jaja, sira ili voća, koji u suvom stanju po masi sadrži ≤ 5% šećera i ≤ 5% masnoće	t	11 099	12 574	15 808	t	Fresh bread containing by weight in the dry matter state ≤ 5 % of sugars and ≤ 5 % of fat (excluding with added honey; eggs: cheese or fruit)
Kolači i peciva; ostali pekarski proizvodi sa dodatim zasladičavima	t	2 356	3 212	3 433	t	Cake and pastry products; other bakers' wares with added sweetening matter
Kafa, pržena, sa kofeinom	t	1 226	1 351	1 456	t	Roasted coffee, not decaffeinated
Žestoka pića dobijena destilacijom vina ili komine od grožđa (važno: bez poreza na alkoholna pića)	hl/ I alc 100%	1 447	1 951	1 404	hl/ I alc 100%	Spirits obtained from distilled grape wine or grape marc (important: excluding alcohol duty)
Viski (važno: bez poreza na alkoholna pića)	hl/ I alc 100%	1	185	-	hl/ I alc 100%	Whisky (important: excluding alcohol duty)
Bijela vina zaštićenog geografskog porekla, iz specifičnih regija	hl	29 094	26 178	30 988	hl	White wine with a protected designation of origin (PDO)
Porto, Madeira, šeri i druga vina, alkoh. jačine > 15%	hl	59 140	52 343	61 790	hl	Port, Madeira, sherry and other > 15 % alcohol
Pivo od slada (isključujući bezalkoholno pivo) (važno: bez poreza na alkoholna pića)	hl	320 845	327 773	316 792	hl	Beer made from malt (excluding non-alcoholic beer, beer containing ≤ 0,5 % by volume of alcohol, alcohol duty)

14 – 2. INDUSTRIJSKI PROIZVODI

INDUSTRIAL PRODUCTS

/nastavak/

/continued/

	Jed. mjere	2021	2022	2023	Unit of measure- ment	
Cigaretete koje sadrže duvan (bez poreza na duvan)	mil. kom.	670	-	-	mil. pieces	Cigarettes containing tobacco or mixtures of tob. and tobacco substitutes (excluding tobacco duty)
Košulje i potkošulje za muškarce ili dječake, pletene ili kukičane	hilj.kom.	22	16	10	thousand pieces	Men's or boys' shirts and under-shirts, of knitted or crocheted textiles
Drvo četinara, uzdužno testerisano ili rezano, sjećeno na komade ili ljušteno, debljine > 6 mm (sem onog koje je na krajevinama spojeno ili brušeno)	m³	132 971	118 496	126 487	m³	Coniferous wood; sawn or chipped lengthwise, sliced or peeled, of a thickness > 6 mm, end-jointed, sanded or planed
Drvo liščara, profilisano uzduž (uključujući trake i ukrasne ivice za parket, nesastavljene)	t	234	4 652	7 613	t	Non-coniferous wood continuously shaped (including strips and friezes for parquet flooring, not assembled)
Peleti i briketi	t	73 400	82 671	81 116	t	Pellets and briquettes
Toaletni papir	t	114	103	81	t	Toilet paper
Štampane novine, žurnali ili časopisi, koje izlaze barem četiri puta nedeljno	hilj.kom.	1 487	1 328	1 198	thousand pieces	Printed newspapers, journals and periodicals, appearing at least four times a week
Štampane knjige, brošure, leci i sličan štampani materijal, ukoričeni	hilj.kom.	108	432	625	thousand pieces	Printed books, brochures, leaflets and similar printed matter (excluding in single sheets)
Azot	m³	89	17	13	m³	Nitrogen
Kiseonik	m³	2 910	629	278	m³	Oxygen
Ljekovi koji sadrže penicilin ili njihove derivate sa strukturom penicilinske kiseline, ili streptomicine i njihove derivate, za terapeutsku ili profilaktičku upotrebu, nepripremljeni za prodaju na malo	kg	957 778	1 292 034	1 430 753	kg	Medicaments containing penicillins or derivatives thereof, with a penicillanic acid structure, or streptomycins or their derivatives, for therapeutic or prophylactic uses, not put up in measured doses or for retail sale
Ljekovi koji sadrže vitamine, provitamine i međusobne mešavine navedenih proizvoda, za terapeutsku ili profilaktičku upotrebu, pripremljeni u određenim dozama za maloprodaju	kg	386 528	484 279	402 562	kg	Medicaments containing vitamins, provitamins, derivatives and intermixtures thereof, for therapeutic or prophylactic uses, put up in measured doses or for retail sale
Pripremljeni eksplozivi (osim baruta)	t	511	457	412	t	Prepared explosives (excluding propellant powders)
Vreće i džakovi od polimera etilena	t	1 450	2 635	2 565	t	Sacks and bags of polymers of ethylene
Vrata, prozori, okviri za njih i pragovi, od plastike	hilj.kom.	77	41	51	thousand pieces	Plastic doors, windows and their frames and thresholds for doors
Svjež beton, pripremljen za livenje	t	551 895	440 175	563 114	t	Ready-mixed concrete
Ploče, kocke i sl. proizvodi čija je strana < 7 cm; vještački obojen granulat, zrnca i prah od prirodnog kamena	t	7 448	7 649	9 498	t	Tiles, cubes and similar articles, whether or not rectangular (including square), the largest surface area of which is capable of being enclosed in a square the side of which is < 7 cm; artificially coloured granules, chippings and powder
Katranizovani makadam (termakadam)	t	307 276	163 894	103 108	t	Pre-coated aggregates
Ekspandirani vermiculit, ekspandirana glina i sl. ekspandirani mineralni materijali i njihove mješavine	t	18 590	618	262	t	Exfoliated vermiculite, expanded clays, foamed slag and similar expanded mineral materials and mixtures thereof
Ingoti, ostali primarni oblici, kao i dugački poluproizvodi za proizvodnju bešavnih cijevi (od nelegiranog čelika)	t	3 042	-	-	t	Ingots, other primary forms and long semi-finished products for seamless tubes (of non-alloy steel)
Pljosnati poluproizvodi (od legiranog čelika koji nije nerđajući)	t	-	-	-	t	Flat semi-finished products (of alloy steel other than of stainless steel)
Sirovi aluminijum, nelegirani (isključujući prah i ljkusice)	t	45 214	43 196	21 778	t	Unwrought non-alloy aluminium (excluding powders and flakes)
Čelični liv za mašinsku i mehaničku obradu	t	2 913	-	-	t	Steel castings for machinery and mechanical appliances
Vrata, pragovi za vrata, prozori i okviri za njih, od aluminijuma	kom.	210	310	1 376	pieces	Aluminium doors, thresholds for doors, windows and their frames
Kuglični ležajevi	t	776	720	658	t	Ball bearings
Kuhinjski namještaj	kom.	3 788	1 951	1 531	pieces	Kitchen furniture
Drveni namještaj za spavaće sobe	kom.	3 940	7 960	6 647	pieces	Wooden bedroom furniture
Drveni namještaj za trpezarije i dnevne sobe (isljučujući ogledala namijenjena za postavljanje na pod, sjedišta)	kom.	3 091	12 785	12 216	pieces	Wooden furniture for the dinning-room and living-room (excluding floor standing mirrors, seats)
Ostali drveni namještaj	kom.	-	-	-	pieces	Other wooden furniture

**14 – 3. ENERGETSKI BILANS
ELEKTRIČNE ENERGIJE**
**ENERGY BALANCE
OF ELECTRICITY**

u GWH	2020¹⁾	2021	2022*	2023	in GWH
Primarna proizvodnja - hidroelektrična energija	1 448	2 010	1 444	2 221	<i>Primary production - Hydro energy</i>
Primarna proizvodnja - energija vjetra	320	320	325	312	<i>Primary production - Wind energy</i>
Primarna proizvodnja - solarna energija	2	3	3	17	<i>Primary production - Solar energy</i>
Transformacije - termoelektrane	1 615	1 444	1 551	1 637	<i>Transformation - Thermal power plants</i>
Uvoz	5 943	5 318	5 352	5 421	<i>Import</i>
Izvoz	5 864	5 489	5 487	6 288	<i>Export</i>
Gubici prenosa i distribucije energije	487	504	477	474	<i>Transmission and distribution losses</i>
Potrošnja grane energetike	141	124	106	128	<i>Consumption of the energy branch</i>
Finalna potrošnja	2 836	2 978	2 604	2 719	<i>Final Consumption</i>
Industrija	700	678	198	170	<i>Industry</i>
Saobraćaj	12	10	12	12	<i>Transport</i>
Domaćinstva	1 241	1 336	1 373	1 464	<i>Households</i>
Poljoprivreda	15	15	15	15	<i>Agriculture</i>
Ostala potrošnja	868	937	1 006	1 057	<i>Other consumption</i>

¹⁾ Od 2020. godine podaci uvoza i izvoza sadrže i podatke tranzita električne energije.

¹⁾ From 2020, import and export data also include electricity transit data.

GRAĐEVINARSTVO

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci statistike građevinarstva prikupljaju se sljedećim istraživanjima: Građevinski radovi i potrošnja građevinskog materijala – privredna društva, Cijene stanova u novogradnji, Građevinske dozvole i prijave radova.

Obuhvat

Istraživanje o građevinskim radovima i potrošnji građevinskog materijala – privredna društva obuhvata građevinske radove koje su u izvještajnoj godini izvodila privredna društva sa 5 i više zaposlenih, registrovana u sektoru F – Građevinarstvo (prema Klasifikaciji djelatnosti 2010.) i djelovi privrednih društava (KAU jedinice) koja izvode građevinske radove. U istraživanju je primijenjen stratifikovani uzorak. U uzorak su uključena sva velika i srednja preduzeća, dok su mala preduzeća izabrana metodom prostog slučajnog uzorka.

Istraživanje o cijenama stanova u novogradnji obuhvata prodane nove stanove (u isključivo stambenim, pretežno stambenim i pretežno nestambenim zgradama) na teritoriji Crne Gore, za koje je zaključen ugovor o kupoprodaji, a koji proizvodi obligacione odnose. Izvor podataka su privredna društva koja prodaju stanove odnosno investitori. Istraživanje se sprovodi izvještajnom metodom.

Istraživanje o građevinskim dozvolama i prijavama radova obuhvata dozvole i prijave radova za sve vrste građevina koje su opisane u Klasifikaciji vrste građevina, tj. zgrade i ostale građevine. Izvor podataka je Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine.

Definicije

Vrijednost građevinskih radova obuhvata sav ugrađeni građevinski materijal i utrošeni rad bez obzira na to da li su taj rad i materijal plaćeni ili ne. Podaci o vrijednosti izvršenih građevinskih radova odnose se na radove izvedene u izvještajnoj godini na završenim i nezavršenim objektima. Vrijednost radova koje su izvodili izvođači – pravna lica data je na bazi godišnjih obračunskih situacija.

Pod pojmom *građevine* podrazumijevaju se konstrukcije povezane sa tлом, svaka podzemna i nadzemna gradnja, kao i vodogradnja, za koje se obavljaju građevinski radovi, a napravljene su od građevinskih materijala, gotovih proizvoda i dijelova za ugradnju.

Stambene zgrade su građevine u kojima je 50% ili više ukupne korisne podne površine zgrade namijenjeno za stanovanje.

Nestambene zgrade su građevine koje nemaju stambene površine ili je manje od 50% ukupne korisne podne površine zgrade namijenjeno za stanovanje. Ako je najmanje polovina od ukupne podne površine zgrade namijenjeno za stanovanje, zgrada se smatra stambenom.

Ostale građevine jesu sve građevine koji nijesu zgrade: željeznice, putevi, mostovi, autoputevi, aerodromske staze, bazeni itd.

Završenom građevinom smatra se svaka građevina na kojoj su završeni svi predviđeni građevinski, zanatski i instalacioni radovi, tako da može da se koristi u svrhe za koje je namijenjena.

Stan je svaka građevinska povezana cjelina namijenjena za stanovanje, koja se sastoji od jedne ili više soba sa odgovarajućim pomoćnim prostorijama (kuhinja, kupatilo, predsobuje, ostava, nužnik i sl.) ili bez pomoćnih prostorija i ima jedan ili više posebnih ulaza.

Površina stana (m²) je korisna podna površina stana mjerena unutar zidova stana i predstavlja zbir površina svih soba, kuhinje, kupatila, nužnika i ostalih pomoćnih prostorija u sastavu stana.

CONSTRUCTION

Sources and methods of data collection

Data are collected through the following surveys: Construction works and consumption of construction materials – business companies, Prices of dwellings in a new residential buildings, Building permits and notification of building work.

Coverage

Survey on construction and consumption of construction materials – business companies covers construction work performed in the reporting year by enterprises with 5 and more employees registered in sector F (according to Classification of Activity NACE Rev.2) and enterprises (KAU) whose business units engaged in construction works. A stratified sample was used in the survey. Survey covers all large and medium enterprises, while small enterprises is selected by simple random sample.

Survey on price of dwellings in new residential buildings covers sold new dwellings (in the residential, mainly residential and non-residential buildings) on the territory of Montenegro for which is concluded a contract of sales and which produces an obligation relations. The source of data is enterprises which are sell the dwellings, investors. The survey is realised on reporting method.

Survey on building permits and notification of building work covers permits and notification for all type of construction described in Classification of Types of Construction i.e. buildings and civil engineering. The source of data is Ministry of Spatial Planning, Urbanism and State Property.

Definitions

Value of construction works covers all used construction material and built and work spent regardless of whether such work and materials are paid or not. Data on value of construction works done relate to works performed during reference year on finished and unfinished constructions. Value of works performed by contractors - legal entities is collected on the basis of annual compilations.

Buildings refer to constructions connected with the ground, any underground and over ground constructions, as well as hydro-technical structure (water-works), which requires construction works and is made of building material, finished products and parts.

Residential buildings are buildings in which 50% or more of useful floor area is used for housing.

Non-residential buildings are constructions without dwelling area is less than 50% of the total floor area is intended for residential use. If at least half of the total floor area is used for housing, buildings are residential.

Other buildings are all constructions that are not buildings: railways, roads, bridges, highways, airport runs, pools etc.

Finished construction is every building in which they completed all planned construction, craft and installation works, so that it can be used for the purposes for which it was intended.

Dwelling is any residential construction unit intended for habitation, consisting of one or more rooms with necessary auxiliary spaces (such as: kitchen, bathroom, lobby, pantry, toilet, etc.) or without auxiliary spaces and with one or more separate entries.

Floor area (m²) is a useful floor area of the dwelling, measured inside the walls of the dwelling and presents the sum of areas of all rooms, kitchens, bathrooms, toilets and other utility rooms in the dwelling.

Utrošak građevinskog i pogonskog materijala prikazuje se za cijelo građevinsko preduzeće koje podnosi izvještaj, uključujući utrošak električne energije i ogrijevnog materijala za zajedničke službe.

Prosječne cijene kvadratnog metra stana u novogradnji predstavljaju nominalni izraz vrijednosti iz kupoprodajnih ugovora i iskazuju se po 1m² korisne (stambene) površine.

Građevinska dozvola i prijava radova obično se definisce kao odobrenje izdato na zahtjev kojim se uglavnom odobrava početak radova na građevinskom projektu prema planu.

Stambeni fond

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o stambenom fondu 31.03.1961. godine formirani su na bazi popisa poljoprivrednih gazdinstava maja 1960., popisa stanova aprila 1961., u naseljima pretežno gradskog karaktera, i stambene izgradnje na selu u periodu od maja 1960. do aprila 1961. godine. Podaci o stambenom fondu 31.03.1971., 31.03.1981., 31.03.1991. i 31.10.2003. prikupljeni su popisima stanovništva i stanova koji su tada sprovedeni.

Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine dobiveni su podaci o stambenom fondu na teritoriji Crne Gore. Podaci o stambenom fondu krajem godine izračunavaju se na osnovu rezultata popisa i podataka o završenim i porušenim stanovima u toku godine.

Do objave Statističkog godišnjaka 2024, podaci popisa iz 2023. godine o stanovima nijesu obrađeni i objavljeni. Isti će biti sastavni dio narednog godišnjaka.

Obuhvat

Stambenim fondom su obuhvaćeni stanovi u Crnoj Gori. Stambeni fond čine nastanjeni i prazni stanovi namijenjeni za stalno stanovanje.

U *stambeni fond* nijesu uključeni stanovi koji se koriste samo za obavljanje djelatnosti, za sezonsko korišćenje, prostorije i objekti koji se u vrijeme popisa koriste za stanovanje (a u građevinskom smislu nijesu stanovi) i kolektivni stanovi.

Popisom 1961. i 1971. godine u gradskim naseljima obuhvaćena su uža gradska područja, koja su često sastavljena iz više naselja.

Popisom 1981. i 1991. godine primijenjen je tzv. pravni kriterijum klasifikacije naselja prema tipu, kojim su gradska naselja utvrđena na osnovu odluka nadležnih službi skupština opština. Na ovaj način u popisu 1981 određeno je 38, a u popisu 1991. godine 40 gradskih naselja.

U popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2003. godine na teritoriji Crne Gore određeno je 40 gradskih naselja.

U popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine na teritoriji Crne Gore određeno je 57 gradskih naselja.

Definicije

U popisima stanova u naseljima pretežno gradskog karaktera 1961. godine, kao i u popisima 1971., 1981., 1991. godine, primijenjena je ista definicija stana.

Kod popisa 1961. godine posebnim stanom na selu smatrala se svaka stambena zgrada na poljoprivrednom gazdinstvu.

U popisima 1971., 1981. i 1991. godine za stanove u gradu i na selu primijenjena je ista definicija.

The consumption of building material and fuel is presented for the total construction enterprise submitting the report, including also the consumption of electricity and material for heating for joint services.

The average price of dwellings in a new residential building represent nominal expression of value from sale contract, and they are expressed per 1m² of useful (housing) area.

Building permits and notification of building permits is usually defined as a permit issued upon request that generally performs the work on the construction project as planned.

Housing stock

Sources and methods of data collection

Data on housing stock of 31st March 1961 were compiled on the basis of the Agricultural Census carried out in May 1960, Population and Housing Census in April 1961, in mainly urban settlements, and housing construction in villages from May 1960 until April 1961. Data on housing stock on 31st March 1971, 31st March 1981, 31st March 1991 and 31st October 2003 were obtained through Population and Housing Censuses.

The housing stock data are based on the Population, Households and Dwellings Census carried out in 2011. Data on housing stock at the end of year are based on the census results and data on built and torn down dwellings within a year.

Until the publication of the 2024 Statistical Yearbook, data on dwellings from the 2023 census has not been processed and published. It will be an integral part of the next yearbook.

Coverage

Housing stock in Montenegro covers both occupied and vacant dwellings intended for permanent residence.

Housing stock does not include dwellings used only for commercial activity, for seasonal use houses and areas used for living in Census time (in sense of construction not classified like dwellings) and collective dwellings.

The 1961 and 1971 Censuses in urban settlements have covered typical town areas often composed of several settlements.

In the 1981 and 1991 Censuses, so-called legal criterion has been applied for classification of settlements by their type. The urban settlements were established by decisions of municipal assemblies. In this way, 38 urban settlements in the 1981 Census and 41 in the 1991 Census were defined.

For the 2003 Census, 41 urban settlements were defined within territory of Montenegro.

For the 2011 Census, 57 urban settlements were defined within territory of Montenegro.

Definitions

The same dwelling definition was applied in 1961, 1971, 1981 and 1991 Censuses.

In the 1961 Census, every separate building on an agricultural holding was considered as a separate dwelling in a village.

In the 1971, 1981 and 1991 Censuses, the same definition was applied for dwellings both in towns and in villages.

**15 –1. STANOVI ZA STALNO STANOVANJE
PREMA POPISIMA**

**DWELLINGS FOR PERMANENT
LIVING, BY CENSUSES**

	31. 3. 1971.		31. 3. 1981		31. 3. 1991		31.10. 2003		31. 3. 2011.		
	Ukupno <i>Total</i>	Gradska naselja <i>Urban settlements</i>									
CRNA GORA / MONTENEGRO											
Broj stanova, hilj.	112	42	131	70	170	99	206	125	247	155	Number of dwellings, thous.
Površina stanova, hilj.m ²	5 184	2 033	8 041	4 317	10 878	6 467	13 607	8 336	17 673	10 862	Dwellings area, thous. m ²
Prosječna površina 1 stana, m ²	46	48	61	62	64	65	66	67	71	70	Average area of 1 dwel., m ²
Prosječna površina stana na 1 lice, m ²	9,9	11,4	14,4	15,1	17,9	18,2	21,9	21,7	28,5	27,2	Average dwelling area per 1 person, m ²
Prosječan broj lica na 1 stan	4,6	4,2	4,2	4,1	3,6	3,6	3,0	3,1	2,5	2,6	Average number of persons per 1 dwelling

**15 – 2. VRIJEDNOST IZVRŠENIH GRAĐEVINSKIH RADOVA
OSTVARENA OD STRANE PRIVREDNIH DRUŠTAVA
hilj. EUR**

**VALUE OF FINALIZED CONSTRUCTION WORKS
REALIZED BY BUSINESS COMPANIES
thous. EUR**

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	809 131	758 056	724 505	704 782	654 224	TOTAL
ZGRADE	405 902	312 333	261 741	299 216	269 641	BUILDINGS
Stambene zgrade	119 349	137 797	135 698	171 171	161 116	Residential buildings
Nestambene zgrade	286 553	174 536	126 043	128 045	108 525	Non-residential buildings
OSTALE GRAĐEVINE	403 229	445 723	462 764	405 566	384 583	OTHER CONSTRUCTIONS
Saobraćajna infrastruktura	(339 647) ¹⁾	(347 524) ¹⁾	(347 756) ¹⁾	(311 727) ¹⁾	288 756	Transport infrastructure
Cjevovodi, komunikacioni i električni vodovi	(48 791) ¹⁾	(73 705) ¹⁾	(75 925) ¹⁾	(59 508) ¹⁾	(64 229) ¹⁾	Pipelines, communication and electric power lines
Složene industrijske građevine	(1 264) ¹⁾	2 252	5 967	(11 614) ¹⁾	11 679	Complex industrial constructions
Ostale nepomenute građevine	13 527	22 242	33 116	(22 717) ¹⁾	19 919	Other constructions not classified elsewhere

¹⁾ manje precizna procjena
CV: Koeficijent varijacije (0,1<=CV>=0,3)

¹⁾ less accurate estimation
CV: Coefficient of variation (0,1<=CV>=0,3)

**15 – 3. UTROŠAK GRAĐEVINSKOG
I POGONSKOG MATERIJALA**
**CONSUMPTION OF CONSTRUCTION AND
OPERATING MATERIALS USED**

Naziv materijala	Jedinica mjere	2019	2020	2021	2022	2023	<i>Unit of measurement</i>	Material
Električna energija	KWh	59 200	51 853	40 752	42 546	40 448		KWh
Motorni benzin	tona	996	934	885	664	636	tons	Motor petrol
Dizel goriva	tona	31 496	29 739	25 882	26 791	25 873	tons	<i>Diesel petrol</i>
Ostali naftni derivati	tona	1	2	1	2	2	tons	<i>Other petroleum products</i>
Blokovi svih vrsta	hilj. kom.	3 858	3 857	3 185	3 785	3 658	thous.pcs	<i>Blocks, all types</i>
Gipsane ploče svih vrsta	m ²	157 548	165 686	142 452	135 903	132 333	m ²	<i>Plasterboards, all types</i>
Ostale čelične konstrukcije svih vrsta (krovovi, stubovi, okviri, skele i sl.)	tona	4 921	5 408	4 873	4 268	3 996	tons	<i>Other steel constructions, all types (roofs, columns, frames, scaffolding, etc.)</i>
Hidratisani kreč	tona	1 885	1 849	1 685	1 682	1 368	tons	<i>Hydrated lime</i>
Portland cement	tona	20 519	20 612	19 830	21 170	19 646	tons	<i>Portland cement</i>
Bitumen	tona	26 119	20 871	21 189	21 839	20 587	tons	<i>Bitumen</i>
Agregati za beton	m ³	534 905	500 814	502 472	488 574	453 397	m ³	<i>Aggregates for concrete</i>
Svjež beton	m ³	528 692	452 597	468 707	462 671	418 668	m ³	<i>Fresh concrete</i>
Asfalt	tona	210 356	196 462	209 613	178 396	167 878	tons	<i>Asphalt</i>
Betonski čelik	tona	25 066	22 302	22 316	22 386	21 491	tons	<i>Concrete steel</i>
Razni elementi za armirani beton (armaturne mreže, zidna platna, rešetkasti nosači od žice i dr.)	tona	20 222	12 550	11 499	9 440	9 180	tons	<i>Various elements for reinforced concrete (reinforcing nets, wall panels, wire lattice supports, etc.)</i>
Ploče za opлатu	m ³	12 573	13 650	10 771	9 449	9 325	m ³	<i>Boards for panelling</i>
Stiropor	kg	120 651	98 288	95 940	91 985	88 362	kg	<i>Styrofoam</i>
Ostali izolacioni materijali (staklena, mineralna vuna)	tona	3 715	2 558	2 577	2 366	2 170	tons	<i>Other insulating materials (glass, mineral wool)</i>
Keramičke pločice (zidne, podne i fasadne)	m ²	92 427	82 101	77 022	83 198	75 495	m ²	<i>Ceramic tiles (wall, floor and facade)</i>
Parket (bukov, hrastov i dr.)	m ²	34 877	27 575	22 547	22 021	20 434	m ²	<i>Parquet (beech, oak, etc.)</i>
Lamerirani parket	m ²	29 073	24 537	24 168	23 499	21 991	m ²	<i>Laminated parquet</i>
Plastične cijevi svih vrsta	kg	125 152	68 998	91 780	86 420	82 198	kg	<i>Plastic pipes, all types</i>
Kablovi svih vrsta	m	693 785	683 022	313 857	334 848	302 332	m	<i>Cables, all types</i>
Vrata i prozori svih vrsta	kom.	9 641	9 880	10 946	11 943	11 083	piece	<i>Doors and windows, all types</i>

15 – 4. STANOVI IZGRAĐENI OD STRANE PRIVREDNIH DRUŠTAVA

DWELLINGS CONSTRUCTED BY BUSINESS COMPANIES

	2019	2020	2021	2022	2023	
ZAVRŠENI STANOVI / FINISHED DWELLINGS						
Broj stanova izgrađenih od strane privrednih društava	(1 156) ¹⁾	(1 194) ¹⁾	(1 233) ¹⁾	(1 589) ¹⁾	1 557	Number of dwellings constructed by business companies
Površina stanova izgrađenih od strane privrednih društava	(95) ¹⁾	(71) ¹⁾	(69) ¹⁾	(122) ¹⁾	88	Area of dwellings constructed by business companies
NEZAVRŠENI STANOVI / UNFINISHED DWELLINGS						
Broj stanova izgrađenih od strane privrednih društava	1 023	1 317	(1 601) ¹⁾	(2 503) ¹⁾	(2 561) ¹⁾	Number of dwellings constructed by business companies
Površina stanova izgrađenih od strane privrednih društava	60	86	(100) ¹⁾	(173) ¹⁾	193	Area of dwellings constructed by business companies

¹⁾ manje precizna procjena

CV: Koeficijent varijacije (0,1<=CV>=0,3)

¹⁾ less accurate estimation

CV: Coefficient of variation (0,1<=CV>=0,3)

15 – 5. PROSJEČNA CIJENA KVADRATNOG METRA STANA U NOVOGRADNJI

AVERAGE PRICES OF DWELLINGS IN NEW RESIDENTIAL BUILDINGS PER SQUARE METER

u EUR	2019	2020	2021	2022	2023	in EUR
CRNA GORA	1 113	951	1 194	1 339	1 532	MONTENEGRO
Glavni grad Podgorica	1 066	966	1 211	1 383	1 585	The capital city of Podgorica
Primorski region	1 401	1 348	1 359	1 315	1 577	Coastal region
Središnji region	663	554	624	647	696	Central region
Sjeverni region	760	720	1 060	1 025	1 220	Northern region

15 – 6. BROJ IZDATIH GRAĐEVINSKIH DOZVOLA
I BROJ STANOVANUMBER OF BUILDING PERMITS ISSUED
AND NUMBER OF DWELLINGS

Godina / Year	Ukupno Total	Fizička lica Natural person	Pravna lica Legal person	Broj stanova Number of dwellings	Površina u m ² Floor area in m ²
2019	197	77	120	1 580	89 187
2020	224	95	129	1 297	74 311
2021	190	121	69	649	40 122
2022	368	230	138	2 156	136 558
2023	358	215	143	2 217	148 370

SPOLJNA TRGOVINA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Izvor podataka za statistiku spoljne trgovine je Jedinstvena Carinska Isprava o izvozu i uvozu robe, koju prilikom carinjenja robe, u ime preduzeća, podnose carinarnicama špeditorska preduzeća koja imaju dispoziciju carinskog obveznika.

Uprava za statistiku – MONSTAT mjesечно preuzima spoljno-trgovinske podatke od Uprave prihoda i carina Crne Gore i dalje ih statistički obrađuje.

Obuhvat

Pri izvozu obuhvata se sva roba koja potiče iz domaće odnosno proizvodnje iz unutrašnjeg robnog prometa uključujući i tzv. nacionalizovanu robu (roba koja je bila uvezena i ocarinjena, pa se u nepromijenjenom ili doradjenom stanju izvozi kao roba porijekla Crne Gore na strano tržište. Uvoz obuhvata svu robu uvezenu iz inostranstva koja je ocarinjena i puštena u unutrašnji promet u cilju reprodukcije, investicija ili široke potrošnje. Uključene su i isporuke raznih dobrotvornih organizacija i privatne poklon pošiljke.

Statistika spoljne trgovine se obrađuje i publikuje po specijalnom sistemu trgovine.

Definicije

Vrijednost robe u spoljnoj trgovini iskazana je na osnovu cijena koje su postigla preduzeća prilikom sklapanja ugovora. Sve vrijednosti obračunate su na bazi pariteta franko granica: FOB-cijene za izvoz, CIF-cijene za uvoz. Statistička vrijednost robe koja se izvozi jeste fakturna vrijednost robe. Statistička vrijednost robe koja se uvozi jeste vrijednost koja predstavlja carinsku osnovicu. Podaci o vrijednosti su obračunati po tekućim kursevima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice. Po tekućim kursevima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice takođe je izvršen obračun troškova transporta, osiguranja, pretovara i sl. koji se plaćaju u stranoj valuti.

Klasifikacija izvoza i uvoza robe u spoljnoj trgovini vrši se prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine, koja se bazira na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN, revizija 1, za podatke zaključno sa 1987. godinom. U 2006.godini izvršena je revizija Nomenklature statistike spoljne trgovine koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji, revizija 4. Registracija podataka spoljne trgovine po zemljama vrši se po principu zemlje odredišta kod izvoza i zemlje porijekla kod uvoza. To znači da se pri izvozu registruje zemlja u kojoj se roba troši ili dalje obrađuje, a pri uvozu ona zemlja u kojoj je roba proizvodnjom dovedena u stanje u kome se uvozi.

Statistikia spoljne trgovine se temelji na Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike Crne Gore (Službeni list, broj 18/12 i 47/19); Sporazumu o međusobnoj saradnji Uprave za statistiku i Uprave carina Crne Gore od 22.06.2004. godine (Aneks II od 20.01.2009. godine); Carinskim zakonima (Sl. list br. 7/2002, 38/2002, 72/2002, 21/2003, 29/2005, 66/2006 i 21/2008) i Pravilniku o obliku, sadržaju, nacinu podnošenja i popunjavanja carinske deklaracije i zbirne prijave (Sl.list, broj 03/2003 i 08/2007) i niz drugih uputstava.

Metodologija ove statistike temelji se na preporukama statističkog ureda UN i EU, a objavljuje se u sljedećim publikacijama:

Statistics on the Trading of Goods, Users Guide, EUROSTAT;

International Merchandise Trade Statistics Concepts and Definitions 2010.

EXTERNAL TRADE

Sources and methods of data collection

Data source for external trade statistics is Single Administrative Document on import and export of goods, submitted, on behalf of enterprises, by shipping agents having the disposition of Custom tributary.

Statistical Office of Montenegro – MONSTAT takes over import-export trade data from Revenue and Customs Administration of Montenegro each month and performs further data processing.

Coverage

Export covers all goods of domestic i.e. internal production origin, including so-called nationalized merchandise, (imported goods cleared through the customs, and unchanged exported as goods of Montenegro origin). Import covers all merchandise imported, cleared through the customs, and put on domestic market for reproduction, investment or consumption purposes. Deliveries of various charity organizations and private gifts are also included.

External trade statistics use special trade system for processing and publishing data.

Definitions

Value of goods in external trade statistics is shown on the basis of prices fixed by organizations and enterprises by contractual stipulation. All values have been computed on the basis of parity free on border, i.e. F.O.B. prices regarding export and C.I.F. prices regarding import. Statistical value of goods being exported is the invoice value of goods. Statistical value of goods being imported is the value representing customs base. Data on values are computed on the basis of exchange rates applied for establishing customs base. Costs of transportation, insurance and reloading, etc. paid in foreign currency have been calculated at current exchange rates applied for establishing customs base.

Classification of importation and exportation of goods in external trade was done according to the Nomenclature of the External Trade Statistics based on the Standard International Trade Classification of OUN, Rev.1 for the data for 1987 inclusive. In 2006, Nomenclature of the External Trade Statistics was revised according to SITC, Revision 4. Registration of external trade data by countries is carried out according to principle of destination country for the export and origin country for the import. It means that, in case of export, registered is the country in which goods are consumed or further processed, and in case of import - the country where the goods have been produced in the condition in which they have been imported.

External trade statistics base on the Law on official statistics and official statistics system of Montenegro (Official Gazette No 18/12); Protocol of mutual cooperation in field of statistics of external trade statistics from 22.06.2004 (Annex II from 20.01. 2009.); Customs Laws (Official Gazette of Montenegro No 7/2002, 38/2002, 72/2002, 21/2003, 29/2005, 66/2006, and 21/2008), and the Rulebook on Amendments and Supplements to Format, Content, Reporting, and Fulfilling of Customs Declarations and Collective Registration (Official Gazette of Montenegro No 03/2003, and 08/2007), and other instructions.

The methodology for this statistics is based on recommendations of EU and UN Statistical Office. It is published in the following publications:

Statistics on the Trading of Goods, Users Guide, EUROSTAT;

International Merchandise Trade Statistics Concepts and Definitions 2010.

16 – 1. BILANS ROBNE RAZMJENE SA INOSTRANSTVOM

EXTERNAL TRADE BALANCE

hilj. EUR

thous. EUR

	Vrijednost / Value					
	2019	2020	2021	2022	2023	
Ukupni izvoz	415 484	366 128	437 045	700 252	674 331	Total exports
Ukupan uvoz	2 600 771	2 105 170	2 505 115	3 533 838	3 810 125	Total import
Saldo robne razmjene	-2 185 287	-1 739 042	-2 068 069	-2 833 586	-3 135 794	Goods trade balance

16 – 2. ROBNA RAZMJENA CRNE GORE
SA ČLANICAMA CEFTETRADE OF GOODS BETWEEN MONTENEGRO
AND CEFTA MEMBER COUNTRIES

hilj. EUR

thous. EUR

	Izvoz / Exports			Uvoz / Imports			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
Ukupno	437 045	700 252	674 331	2 505 115	3 533 838	3 810 125	Total
Ukupno CEFTE	188 844	291 728	326 699	713 493	925 351	991 518	Total CEFTA
Učešće CEFTE u CG	43%	42%	48%	28%	26%	26%	Share of CEFTA in Montenegro
Republika Srbija	107 291	149 447	190 856	500 910	614 776	661 711	Republic of Serbia
Bosna i Hercegovina	33 386	90 561	75 513	128 895	179 131	184 550	Bosnia and Herzegovina
Albanija	19 954	20 088	22 344	42 783	68 150	75 743	Albania
Sjeverna Makedonija	4 661	7 064	11 792	31 835	36 220	37 376	North Macedonia
Kosovo	23 552	24 569	26 127	8 745	26 612	31 494	Kosovo
Moldavija	-	-	68	325	461	645	Moldavia

16 – 3. ZEMLJE SA NAJVEĆIM UČEŠĆEM U IZVOZU

COUNTRIES WITH THE LARGEST SHARE IN EXPORTS

hilj. EUR

thous. EUR

	Izvoz / Exports				
	2020	2021	2022	2023	
Ukupno	366 128	437 045	700 252	674 331	Total
Srbija	100 997	107 291	149 447	190 856	<i>Serbia</i>
Bosna i Hercegovina	22 364	33 386	90 561	75 513	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Slovenija	35 832	22 017	51 072	73 461	<i>Slovenia</i>
Češka Republika	11 524	11 237	14 853	29 686	<i>Czech Republic</i>
Hong Kong	41	1 842	20 837	28 816	<i>Hong Kong</i>
Luksemburg	203	3 753	36 715	27 999	<i>Luxembourg</i>

16 – 4. ZEMLJE SA NAJVEĆIM UČEŠĆEM U UVOCU

COUNTRIES WITH THE LARGEST SHARE IN IMPORTS

hilj. EUR

thous. EUR

	Uvoz / Imports				
	2020	2021	2022	2023	
Ukupno	2 105 170	2 505 115	3 533 838	3 810 125	Total
Srbija	414 899	500 910	614 776	661 711	<i>Serbia</i>
Kina	218 000	245 181	330 596	424 719	<i>China</i>
Njemačka	204 073	231 157	272 015	368 241	<i>Germany</i>
Grčka	91 615	148 487	289 142	245 676	<i>Greece</i>
Italija	134 557	155 500	197 594	234 042	<i>Italy</i>
Hrvatska	114 963	138 136	214 740	226 365	<i>Croatia</i>

16 – 5. UVOZ ROBE PO ZEMLJAMA

IMPORT OF GOODS, BY COUNTRIES

hilj. EUR

thous. EUR

	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	2 105 170	2 505 115	3 533 838	3 810 125	TOTAL
Evropa	1 723 134	2 073 368	2 847 110	3 058 283	Europe
Albanija	39 726	42 783	68 150	75 743	Albania
Austrija	41 068	34 829	36 582	45 348	Austria
Belgija-Luksemburg	18 144	23 899	26 146	22 473	Belgium – Luxembourg
Bosna i Hercegovina	119 352	128 895	179 131	184 550	Bosnia and Herzegovina
Bugarska	11 300	15 195	21 010	22 742	Bulgaria
Ujedinjeno Kraljevstvo	19 421	22 424	24 615	34 648	United Kingdom
Grčka	91 615	148 487	289 142	245 676	Greece
Danska	7 270	11 136	26 310	16 264	Denmark
Italija	134 557	155 500	197 594	234 042	Italy
Mađarska	21 879	24 368	29 702	31 220	Hungary
Njemačka	204 073	231 157	272 015	368 241	Germany
Slovenija	40 750	46 218	68 178	59 185	Slovenia
Republika Srbija	414 899	500 910	614 776	661 711	Republic of Serbia
Poljska	37 888	43 966	60 392	74 167	Poland
Sjeverna Makedonija	25 708	31 835	36 220	37 376	North Macedonia
Rumunija	21 640	30 277	34 299	39 970	Romania
Ruska Federacija	9 298	10 596	8 828	7 479	Russian Federation
Hrvatska	114 963	138 136	214 740	226 365	Croatia
Francuska	44 242	48 528	70 659	90 600	France
Holandija	39 661	49 183	57 339	67 099	Netherlands
Češka Republika	23 789	32 091	36 039	44 998	Czech Republic
Švajcarska	40 041	53 378	134 613	70 435	Switzerland
Švedska	12 854	16 631	27 849	32 673	Sweden
Španija	43 673	53 804	58 606	75 891	Spain
Turska	108 462	110 640	170 350	195 067	Turkey
Ostale zemlje	36 861	68 503	83 822	94 322	Other countries
Azija	316 025	355 763	508 724	630 826	Asia
Iran	551	1 346	1 618	827	Iran
Izrael	2 193	10 972	9 741	2 403	Israel
Indija	11 315	10 440	14 286	28 948	India
Indonezija	5 656	5 591	7 102	8 091	Indonesia
Japan	17 125	16 049	30 422	29 131	Japan
Kina	218 000	245 181	330 596	424 719	China
Koreja	11 412	12 002	37 265	20 853	Korea
Sirija	-	9	114	26	Syrian Arab Republic
Tajland	4 434	3 986	5 111	7 129	Thailand
Hong Kong	643	514	375	648	Hong Kong
Ostale zemlje	44 698	49 673	72 094	108 051	Other countries
Afrika	7 325	9 359	15 231	11 496	Africa
Alžir	2 011	3 060	2 936	192	Algeria
Obala Slonovače	6	32	27	15	Ivory Coast
Egipat	2 154	1 524	5 148	4 246	Egypt
Etiopija	5	9	24	23	Ethiopia
Kenija	115	325	345	226	Kenya
Libijska Arapska Džamaharija	-	-	-	-	Libyan Arab Jamahiriya
Tunis	689	637	1 088	1 510	Tunis
Ostale zemlje	2 345	3 772	5 663	5 284	Other countries
Amerika	57 875	65 578	161 481	107 328	America
Kanada	3 167	3 745	3 497	2 806	Canada
Panama	22	24	21	43	Panama
SAD	31 955	29 752	35 791	48 098	USA
Argentina	1 587	4 104	3 852	3 875	Argentina
Brazil	8 372	11 929	23 461	21 905	Brazil
Ekvador	5 927	7 078	6 012	8 177	Ecuador
Kolumbija	618	656	3 187	2 289	Columbia
Peru	168	290	341	464	Peru
Djevičanska ostrva	-	-	-	-	The Virgin Islands
Ostale zemlje	6 060	7 999	85 319	19 672	Other counties
Australija i Okeanija	811	1 047	1 291	2 192	Australia and Oceania
Australija	465	619	801	1 448	Australia
Novi Zeland	337	410	479	662	New Zealand
Ostale zemlje	9	18	11	82	Other counties

16 – 6. IZVOZ ROBE PO ZEMLJAMA

EXPORT OF GOODS, BY COUNTRIES

bilj. EUR

thous. EUR

	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	366 128	437 045	700 252	674 331	TOTAL
Evropa	331 435	411 091	646 720	618 010	Europe
Albanija	12 969	19 954	20 088	22 344	Albania
Austrija	10 625	2 115	3 023	7 856	Austria
Belgijsko-Luksemburg	605	4 187	37 420	28 969	Belgium – Luxembourg
Bosna i Hercegovina	22 364	33 386	90 561	75 513	Bosnia and Herzegovina
Bugarska	458	820	1 226	1 161	Bulgaria
Ujedinjeno Kraljevstvo	3 346	1 389	3 504	859	United Kingdom
Grčka	4 340	11 208	1 329	4 471	Greece
Danska	748	697	9 537	6 422	Denmark
Italija	10 172	25 293	31 959	17 878	Italy
Mađarska	22 513	6 540	6 141	8 881	Hungary
Njemačka	17 279	20 311	19 942	21 442	Germany
Slovenija	35 832	22 017	51 072	73 461	Slovenia
Republika Srbija	100 997	107 291	149 447	190 856	Republic of Serbia
Poljska	12 086	15 163	16 647	12 252	Poland
Sjeverna Makedonija	5 117	4 661	7 064	11 792	North Macedonia
Rumunija	1 157	547	352	915	Romania
Ruska federacija	1 406	2 348	448	179	Russian Federation
Hrvatska	2 959	3 702	7 069	6 488	Croatia
Francuska	597	2 187	3 153	1 308	France
Holandija	2 186	1 552	1 641	2 472	Netherlands
Češka Republika	11 524	11 237	14 853	29 686	Czech Republic
Švajcarska	7 836	50 666	107 951	25 079	Switzerland
Švedska	2 368	2 257	1 638	2 554	Sweden
Španija	931	3 761	3 899	6 584	Spain
Turska	13 477	24 180	15 761	9 013	Turkey
Kipar	146	333	60	803	Cyprus
Ostale zemlje	27 399	33 291	40 936	48 770	Other countries
Azija	27 123	15 448	44 448	43 138	Asia
Gruzija	-	118	279	157	Georgia
Iran	-	6	-	88	Iran
Irak	-	1	6	241	Iraq
Izrael	384	434	174	5 463	Israel
Indija	16	347	71	522	India
Indonezija	233	1	1	186	Indonesia
Japan	360	175	331	106	Japan
Kina	22 136	5 683	12 851	2 490	China
Koreja	298	278	596	588	Korea
Sirija	-	-	-	-	Syrian Arab Republic
Tajland	49	4	1	127	Thailand
Hong Kong	41	1 842	20 837	28 816	Hong Kong
Ostale zemlje	3 606	6 559	9 301	4 355	Other countries
Afrika	4 379	5 759	3 280	2 434	Africa
Alžir	-	-	-	-	Algeria
Obala Slonovače	15	-	-	-	Ivory Coast
Egipat	1 090	1 294	177	13	Egypt
Etiopija	558	-	322	-	Ethiopia
Libijska Arapska Džamaharija	1 504	3 033	-	61	Libyan Arab Jamahiriya
Mali	-	-	-	-	Mali
Tunis	-	6	-	20	Tunis
Ostale zemlje	1 212	1 426	2 781	2 340	Other countries
Amerika	3 097	4 619	5 591	10 432	America
Kanada	128	258	245	239	Canada
Panama	14	8	-	232	Panama
SAD	2 164	2 907	3 612	9 799	USA
Argentina	-	1	16	2	Argentina
Brazil	11	15	22	5	Brazil
Ekvador	-	53	75	-	Ecuador
Kolumbija	1	1	-	1	Columbia
Peru	-	1	-	1	Peru
Djevičanska ostrva	-	-	-	11	The Virgin Islands
Ostale zemlje	779	1 376	1 620	142	Other counties
Australija i Okeanija	93	127	213	318	Australia and Oceania
Australija	89	126	210	317	Australia
Novi Zeland	1	1	2	2	New Zealand
Ostale zemlje	3	-	-	-	Other countries

16 – 7. IZVOZ I UVOD PO TERITORIJAMA

EXPORT AND IMPORT BY TERRITORIES

hilj. EUR

thous. EUR

	Izvoz / Exports			Uvoz / Imports			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
Ukupno	437 045	700 252	674 331	2 505 115	3 533 838	3 810 125	Total
Evropska unija ¹⁾	136 103	212 186	243 477	1 144 356	1 560 768	1 744 190	European Union ¹⁾
Ostale evropske zemlje	274 988	488 066	374 532	929 011	1 286 343	1 314 093	Other European countries
Amerika	4 619	5 591	10 432	65 578	161 481	107 328	America
Azija	15 448	44 448	43 138	355 763	508 724	630 826	Asia
Afrika	5 759	3 280	2 434	9 359	15 231	11 496	Africa
Australija i Novi Zeland	127	213	318	1 047	1 291	2 192	Australia and New Zealand

¹⁾ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske unije.

¹⁾ Since January 2021 the data on ITGS with the UK are excluded from the EU data.

16 – 8. IZVOZ I UVOD PO ROBNIM SEKTORIMA SMTK¹⁾EXPORT AND IMPORT BY SITC GOODS SECTIONS¹⁾

hilj.EUR

thous. EUR

	Izvoz / Exports			Uvoz / Imports			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
Ukupno	437 045	700 252	674 331	2 505 115	3 533 838	3 810 125	Total
Hrana i žive životinje	32 981	43 042	46 776	479 438	636 242	744 970	Food and live animals
Piće i duvan	24 640	18 100	41 907	88 843	119 301	150 938	Beverages and tobacco
Sirove materije osim goriva	101 071	91 698	86 381	50 800	26 489	32 964	Crude materials except fuels
Mineralna goriva i maziva	80 882	209 884	244 883	284 314	616 815	393 695	Mineral fuels and lubricants
Životinjska i biljna ulja i masti	817	1 444	2 395	18 846	29 036	17 538	Animal and vegetables fats
Hemski proizvodi	29 811	41 489	52 392	329 006	346 276	421 653	Chemical products
Proizvodi svrstani po materijalu	101 603	199 598	97 601	409 732	618 171	628 444	Manufactured goods
Mašine i transportni uređaji	46 304	66 327	67 201	513 386	709 935	885 230	Machinery and transport equip.
Razni gotovi proizvodi	18 936	28 670	28 596	330 667	431 506	528 361	Miscellaneous manufac. goods
Nepomenuti proizvodi	-	-	6 200	83	67	6 332	Commodities, n.e.c.

¹⁾ Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija – Rev. 4

¹⁾ Standard International Trade Classification – Rev.4

UNUTRAŠNJA TRGOVINA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci statistike unutrašnje trgovine prikupljaju se sljedećim istraživanjima: Promet u trgovini na malo prema robnim grupama i Promet u trgovini na veliko. Podaci potiču iz knjigovodstvenih i drugih evidencija privrednih društava koja se bave djelatnošću trgovine na malo i na veliko.

Obuhvat

Statistika unutrašnje trgovine obuhvata i prikazuje kretanje robnog prometa koji se ostvaruje posredstvom trgovinske djelatnosti (trgovina na malo i trgovina na veliko). Robni promet koji se ostvaruje neposredno između proizvođača, kao i između proizvođača i potrošača, nije obuhvaćen.

Promet u trgovini na malo prema robnim grupama prati učešće godišnjeg prometa po robnim grupama kod privrednih društava koja su registrirana u trgovini na malo, oblast 47 Klasifikacije djelatnosti 2010. Istraživanje se sprovodi svake treće godine i primjenjuje se stratifikovani uzorak. U uzorku su uključena privredna društva koja imaju godišnji promet veći od 1 000 000 EUR, ostatak je utvrđen metodom slučajnog uzorka.

Promet u trgovni na veliko prati godišnji promet po robnim grupama kod privrednih društava koja su registrirana u trgovini na veliko, oblast 46 Klasifikacije djelatnosti 2010. U istraživanju je primijenjen stratifikovani uzorak. U uzorku su uključena privredna društva koja imaju godišnji promet veći od 1 000 000 EUR, ostatak je utvrđen metodom slučajnog uzorka.

Definicije

Kao promet robe u trgovini na malo iskazana je vrijednost robe koju su privredna društva koja obavljaju promet robe na malo isporučile krajnjim potrošačima (prvenstveno stanovništvu za ličnu potrošnju, za upotrebu u domaćinstvu i pravnim i fizičkim licima za obavljanje njihove djelatnosti).

Kao promet robe u trgovini na veliko iskazana je vrijednost robe koju su privredna društva koja obavljaju promet robe na veliko isporučile: preduzećima unutrašnje trgovine, ostalim preduzećima za dalju preradu i velikim potrošačima za sopstvenu potrošnju (organizacije zdravstvene i socijalne zaštite, obrazovanja, odbrane i dr.).

INTERNAL TRADE

Sources and methods of data collection

Data on domestic trade statistics are collected by the following surveys: Turnover in retail trade by commodity groups and Turnover in wholesale trade. Data are obtained from bookkeeping records and other documentation of enterprises engaged in retail and wholesale trade activities.

Coverage

Internal trade statistics refers movement of goods turnover realized through trade activity (retail and wholesale trade). The goods flow directly among producers and between producers and consumers is not covered.

Turnover in retail trade by commodity groups covers the share of annual turnover by commodity groups of companies registered in retail trade, division 47 Classification NACE Rev. 2. The survey is conducted every three years and a stratified sample is applied. Enterprises which have more than 1 000 000 EUR annual turnover are included in sample and the rest is determined by random sampling.

Turnover in wholesale trade covers the annual turnover by commodity groups of companies registered in wholesale trade, division 46 Classification NACE Rev2. The stratified sample was applied in the survey. Enterprises which have more than 1 000 000 EUR annual turnover are included in sample and the rest is determined by random sampling.

Definitions

Turnover of goods in retail trade shows the value of goods delivered by retail trade enterprises/organizations to final consumers (primarily to final consumers for personal consumption or use in households, and to legal and private persons for performing their activities).

Turnover of goods in wholesale trade shows the value of goods delivered by wholesale enterprises/organizations to: domestic trade enterprises, other enterprises for further processing, big consumers for their own consumption (health organizations, social insurance and welfare organizations, education, defence and other).

17 – 1. UČEŠĆE ROBNIH GRUPA U UKUPNOM PROMETU
TRGOVINE NA MALOSHARE OF COMMODITY GROUPS IN TOTAL
RETAIL TURNOVER

	2017	2020	2023	
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Hljeb, tjestenine i peciva	5,1	5,3	5,0	Bread, baked pastry, paste products
Meso, riba i prerađevine	8,3	9,2	9,3	Meat, fish and manufactured products
Mlijeko, mlijekočni proizvodi i jaja	3,3	5,1	5,7	Milk, milk products and eggs
Ulja i mast	2,1	2,3	2,0	Oils and fat
Voće i povrće (svježe i smrtnuto)	2,4	3,8	3,9	Fruits and vegetables (fresh and frozen)
Šećer, čokolada	3,6	4,8	4,9	Sugar, chocolate
Bezalk. pića, (kafa, čaj, kakaо, sokovi i izvorska voda i dr.)	3,7	4,9	5,1	Non – alcoholic drinks
Ostali proizvodi za ljudsku ishranu	6,9	6,3	4,5	Other human food products
Alkoholna pića	3,8	2,5	3,4	Alcoholic drinks
Duvan i cigarete	4,5	3,6	3,2	Tobacco and cigarettes
Odjevne tkanine svih vrsta	1,0	0,4	0,9	Clothing fabrics of all kinds
Muška, ženska i dječja odjeća i ostala odjevna galeranija	4,3	3,5	3,0	Men's, women's, children's clothes and other clothing articles
Obuća (muška, ženska, dječja i sportska)	4,8	3,7	3,5	Footwear (men's, women's, children's and sports)
Proizvodi za održavanje i popravku u domaćinstvu (parket, keramičke pločice, tapeti, cement, stakla za prozore i dr.)	5,8	4,5	4,6	Products for maintenance and repairs in household (parquet, wallpapers, cement, window glasses and other)
Lož ulje, butan gas, ugajl i drvo za domaćinstvo	0,2	0,1	0,1	Fuel oil, butane gas, coal and firewood
Namještaj i proizvodi za opremanje, dekoraciju	3,2	2,2	2,3	Furniture and products for household decoration and equipment
Tepisi i podne obloge	0,1	0,5	0,8	Carpets and floor coverings
Tekstilni proizv. i tekstil za domaćinstvo (posteljina i dr.)	0,2	0,2	0,4	Textile products and textile for households (bed linen, etc.)
Osnovni kućni aparati (friziideri, mašine za pranje, štednjaci, usisivači, TA peći, klima uređaji, grejalice)	4,2	0,3	2,3	Elementary house apparatus (refrigerators, ranges, washing machines, vacuum cleaners, heaters, air conditioners,
Ostali električni aparati kućni aparati (pegle, mikseri idr.)	0,7	1,0	0,9	Other electric apparatus for household (irons, mixers, etc.)
Staklo, posude, pribor za jelo, mehanički pribor	0,7	0,4	0,8	Glass, dishes, eating utensils, mechanical utensils, etc.
Alat i oprema za domaćinstvo, električni i ručne kosilice, testere, čekići, ašovi, lopate i dr.	2,2	2,5	2,0	Household tools and equipment, manual and power mowers, saws, hammers, shovel, spades and other
Sredstva za čišćenje i održavanje domaćinstva (omekšivači, insekticidi, pesticidi i dr.)	2,5	3,5	3,4	Products for household cleaning and maintenance (softeners, insecticides, pesticides, and other)
Farmaceutski proizvodi (ljekovi, vitamini, vakcine i dr.)	4,0	7,1	7,3	Pharmaceutical products (medicines, vitamins, vaccines, other)
Medicinski proizvodi (aparati za terapiju, termometri, mehanička kontraceptivna sredstva, korektivne naočare, ortopedска pomagala, slušni aparati i dr.)	0,4	0,6	1,0	Medical products (appliances and equipment (therapeutic apparatus, thermometers, mechanical contraceptives, corrective glasses, orthopaedic appliances, hearing aid)
Goriva i ulja za motorna vozila, motocikle i ostalo	4,1	4,5	4,6	Fuels and oils for motor vehicles, motorcycles and other
Telefoni i telefaks aparati	0,2	1,5	1,0	Telephones and fax apparatus
Radio i TV uređaji, videorekorderi, kasetofoni, stereo sistemi i oprema za njih i dr.	1,7	1,8	1,5	Radio and TV sets, VCRs, tape recorders, stereos and related equipment, and other
Fotografska i optička oprema (kamera i fotoaparati)	0,0	0,1	0,1	Photographic and optical equipment (cameras)
Kompjuteri, posebni softveri, štampači, tastature	1,1	2,5	2,3	Computers, special software, printers, keyboards
Mediji za snimanje i snimljeni (ploče, CD, trake)	0,2	0,1	0,1	Recording and recorded media (records, CD, tapes)
Trajna dobra za rekreaciju	0,2	0,1	0,2	Durable goods for recreation
Igračke, oprema za sport, kampovanje, rekreaciju	0,4	0,6	0,7	Toys, sports, camping and recreation equipment
Cvijeće, sadnice, sjeme i sve vrste đubriva	0,5	0,1	0,4	Flowers, seedlings, seeds and all kinds of fertilizers
Kućni ljubimci, hrana, ljekovi i pomoćna sredstva	0,2	0,8	1,1	Pets, food, medicines and devices for their care
Knjige, novine i pisači materijal	1,8	1,0	1,2	Books, newspapers and stationery
Aparati i preparati za ličnu njegu (fenovi, kreme i dr.)	2,1	2,7	2,5	Apparatus and cosmetic preparations for personal care (hair dryer, creams, etc.)
Ostali preparati za ličnu njegu	0,6	0,7	0,8	Other products for personal care
Ostalo	9,1	5,4	3,2	Other

17 – 2. GODIŠNJI INDEKSI U TRGOVINI NA VELIKO PO ROBNIM GRUPAMA

ANNUAL INDICES IN THE WHOLESALE TRADE BY TYPE OF COMMODITY

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	103,8	83,3	121,5	129,3	116,6	TOTAL
Poljoprivredne sirovine i žive životinje (sjeme, hrana za životinje, cvijeće, sirova koža i dr.)	122,6	103,7	115,5	119,2	117,3	Agricultural raw materials and live animals (seed, feed, flowers, raw leather, etc.)
Meso, riba i prerađevine, ulja i masti	107,3	81,5	123,3	125,7	121,4	Meat, fish and manufactured products
Mlijeko, mlijecni proizvodi i jaja	111,6	77,5	124,7	129,6	115,4	Milk, milk products and eggs
Voće i povrće	111,3	72,3	133,9	118,9	125,1	Fruits and vegetables
Šećer, čokolada i slatkiši	115,6	87,5	125,9	124,7	119,9	Sugar, chocolate and sweets
Kafa, čajevi, kakao i začini	103,8	66,8	115,9	124,3	121,7	Coffee, tea, cocoa and spices
Bezalkoholna i alkoholna pića	101,9	69,2	138,0	117,4	136,1	Non – alcoholic and alcoholic drinks
Ostali proizvodi za ljudsku ishranu	100,9	76,5	101,4	113,3	134,4	Other food products
Duvan i cigarete	116,9	81,0	120,9	147,3	120,3	Tobacco and cigarettes
Tekstil, odjeća, rublje i ostala odjevna galerterija	102,8	85,6	122,8	128,1	129,7	Textiles, clothing, laundry and other garment accessories
Obuća i kožna galerterija	100,5	82,9	124,7	129,6	114,7	Footwear and leather products
Namještaj, tepisi i podne obloge	107,8	88,6	109,3	146,2	96,5	Furniture carpets and floor coverings
Električni aparati za domaćinstvo i radio i TV uređaji	99,8	94,3	109,9	145,3	100,4	Electric devices for household and radio and TVs
Porculan i staklo	103,2	97,2	120,1	130,3	108,1	Porcelain and glass
Lakovi, boje, zidni tapeti i sredstva za čišćenje u domaćinstvu	101,4	89,3	108,0	136,0	86,8	Varnishes and paints
Parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	101,2	98,6	124,3	121,2	118,9	Perfumes, and cosmetic products
Farmaceutski proizvodi	109,1	113,8	129,1	104,3	123,6	Pharmaceutical products
Proizvodi od papira (knjige, novine i papirna konfekcija)	107,6	84,5	104,1	132,5	124,5	Paper products (books, newspapers and paper confection)
Fotografski i optički predmeti, bicikli, muzički instrumenti satovi, igračke, kišobrani, predmeti od drveta i dr.	106,9	67,4	120,1	125,7	103,8	Photographic and optical items, bicycles, musical instruments watches, toys, umbrellas, wood objects and others
Čvrsta, tečna i gasovita goriva	101,9	70,3	132,5	145,4	99,6	Hard, liquid and gas fuels
Metalni proizvodi i rude	101,2	76,8	99,8	120,6	137,7	Metal products and ores
Drvo, građevinski materijal i sanitarna oprema	101,2	90,2	101,5	125,6	136,5	Wood, building material
Metalna roba, cijevi i ostala instalaciona oprema	104,6	81,5	103,3	142,3	94,3	Mineral goods, pipelines and other installation equipment
Hemski proizvodi (u industriji i poljoprivredi)	104,8	68,5	95,2	110,2	125,3	Chemical products (in industry and agriculture)
Otpaci i ostaci	106,9	89,0	141,9	126,6	119,9	Scrap and waste
Mašine, uređaji i pribor (alatni, poljoprivredni, kancelarijski, građevinski, tekstilni, drugi klasični i kompjuterizovani, personalni računari i oprema i dr.)	101,3	103,6	108,2	138,5	125,6	Machines, equipment and tools (tools, agricultural, office, construction, textile, other classical and computerized, personal computers and equipment, etc.)
Ostalo	69,2	68,8	102,1	232,3	129,7	Other

OSTALE USLUGE

Izvori podataka

Istraživanje se zasniva na administrativnom izvoru podataka – Poreska uprava Crne Gore. Jedinice posmatranja su privredna društva u Crnoj Gori koja su predala PDV prijavu Poreskoj upravi.

Obuhvat

Obuhvat se temelji na Regulativi EU br. 2019/2152 za kratkoročne statistike. Ukupan promet u uslužnim djelatnostima obuhvata promet u sljedećim djelatnostima Klasifikacije djelatnosti (KD 2010): G_X_G47 - Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima (bez oblasti G47 Trgovina na malo); H - Saobraćaj i skladištenje; I - Usluge smještaja i ishrane; J - Informisanje i komunikacije; M_X_M701,721,722,750 - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (bez grana M701, M721, M722 i M750); N_X_N771,772,773,774,811,813 - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (bez grana N771, N772, N773, N774, N811, N813).

Definicije

Promet bez PDV-a je vrijednost ukupnog prometa koji je preduzeće ostvarilo u toku izvještajnog kvartala na teritoriji Crne Gore i iskazuje se u eurima. Obuhvata se ukupan promet koji je preduzeće ostvarilo, bez obzira da li je ostvaren u nekoj drugoj djelatnosti. Obraduje se vrijednost prometa bez PDV-a u izvještajnom kvartalu.

OTHER SERVICES

Sources of data

The survey is based on an administrative data source - Tax Administration of Montenegro. The units of observation are companies in Montenegro who submitted VAT registration to the Tax Administration.

Coverage

Coverage is based on EU Regulation No 2019/2152 for short-term statistics. Total turnover in service activities includes turnover in the following activities Classification of Activities (NACE Rev. 2): G_X_G47 - Wholesale and retail trade in motor vehicles and motorcycles (excluding G47 Retail); H - Traffic and storage; I - Accommodation and food services; J - Information and communication; M_X_M701,721,722,750 - Professional, scientific and technical activities (without branches M701, M721, M722 and M750); N_X_N771,772,773,774,811,813 - Administrative and support service activities (without branches N771, N772, N773, N774, N811, N813).

Definitions

The turnover excluding VAT is the value of the total turnover that the enterprise realized during the reporting quarter on the territory of Montenegro and is presented in EUR. It covers the total turnover that the company has achieved, regardless of whether it has been realized in any other activity. Value of turnover excluding VAT in the reporting quarter is processed.

18 – 1. INDEKSI PROMETA USLUŽNIH DJELATNOSTI

TURNOVER INDICES OF SERVICES

prethodna godina = 100

previous year = 100

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	105,7	76,7	131,7	131,7	117,0	TOTAL
G - Trgovini na veliko i malo motornim vozilima i motociklima (bez oblasti G47 Trgovina na malo)	103,4	84,3	125,4	131,0	114,6	G - Wholesale and retail trade in motor vehicles and motorcycles (excluding G47 Retail)
H - Saobraćaj i skladištenje	106,5	58,7	131,2	143,5	118,6	H - Transportation and storage
I - Usluge smještaja i ishrane	118,7	39,6	232,3	149,8	134,1	I - Accommodation and food service activities
J - Informisanje i komunikacije	98,1	94,7	118,1	114,4	119,9	J - Information and communication
M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (bez grana M701, M721, M722 i M750)	116,6	88,4	125,4	119,1	105,3	M - Professional, scientific and technical activities (without branches M701, M721, M722 and M750)
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (bez grana N771, N772, N773, N774, N811, N813)	105,1	47,1	154,9	131,6	124,7	N - Administrative and support service activities (without branches N771, N772, N773, N774, N811, N813)

18 – 2. INDEKSI PROMETA TRGOVINE NA VELIKO I MALO MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA

TURNOVER INDICES OF WHOLESALE AND RETAIL TRADE OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES

prethodna godina = 100

previous year = 100

Djelatnost	2019	2020	2021	2022	2023	Activity
Trgovina motornim vozilima i motociklima	108,4	87,0	129,8	123,1	130,7	Trade of motor vehicles and motorcycles

TURIZAM

Izvori i metode prikupljanja podataka

Istraživanje o dolascima i noćenjima turista objedinjuje turistički promet ostvaren u kolektivnom i turistički promet ostvaren u individualnom/privatnom smještaju. Podaci o turističkom prometu u kolektivnim smještaju (broj dolazaka i noćenja turista) prikupljaju se redovnim mjesecnim izvještajem o dolascima i noćenjima turista u smještajnim objektima kolektivnog smještaja (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovu evidencija u knjigama gostiju koje vode recepcije službe kolektivnih ugostiteljskih smještajnih objekata (sve vrste hotela, odmarališta, pansioni, moteli, turistička naselja, hosteli itd.). Metodologija obračuna individualnog smještaja od 2017. godine u proces prikupljanja i obrade podataka uključuje sljedeće izvore podataka: administrativne baze podataka (Lokalne turističke organizacije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Nacionalna turistička organizacija, Sekretarijati lokalnih samouprava) i statističke izvore i evidencije. Zbog navedene promjene u metodologiji podaci individualnog i ukupnog smještaja po opština nijesu u potpunosti uporedivi sa istim podacima iz prethodnih godina.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni svi zvanični podaci ugostiteljskih objekata na teritoriji Crne Gore koji pružaju usluge smještaja u kolektivnom i individualnom/privatnom smještaju.

Definicije

Turistom se smatra svaka osoba koja u mjestu izvan svoga stalnog prebivališta prenoći bar jednu noć u ugostiteljskom ili nekom drugom objektu za smještaj. S obzirom da se posjetilac registruje u svakom mjestu ili objektu gdje boravi, u slučaju promjene mjesta ili objekta dolazi do njegovog ponovnog iskazivanja, a time i do duplikiranja podataka. Zbog toga statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Domaći turista je osoba sa stalnim boravkom u CG, koja privremeno boravi u nekom drugom mjestu izvan svog stalnog mesta boravka i prenoći bar jednu noć u ugostiteljskom ili nekom drugom objektu za smještaj.

Strani turista je osoba sa stalnim boravkom izvan CG koja privremeno boravi u nekom mjestu CG i prenoći bar jednu noć u ugostiteljskom ili nekom drugom objektu za smještaj.

Statistika sva mjesta razvrstava u sljedeće vrste: Glavni grad, primorska mjesta, planinska mjesta, ostala turistička mjesta i ostala mjesta.

Istraživanje „Izvještaj o dolasku stranog broda na kružnom putovanju“ ima za cilj dobijanje podataka o broju kružnih putovanja ostvarenih u teritorijalnom moru Crne Gore, kao i broju putnika koji su posjetili Crnu Goru na tim kružnim putovanjima. Prikupljanje podataka se sprovodi izvještajnom metodom (obrazac TU-19). Izvještajne jedinice su lučke kapetanije.

Kružno putovanje je turističko putovanje u trajanju od više dana prema određenom itinereru (razrađenom planu putovanja) kružnog tipa. *Broj putnika* na brodu jeste broj putnika na brodu bez članova posade. Pod pojmom putnika podrazumijeva se svaka osoba koja je brodom doputovala, bez obzira na starost, a nije član posade.

Mjesečno istraživanje o stranim plovilima za razonodu, sport i rekreaciju se sprovodi u cilju dobijanja informacija o prometu stranih jahti i ostalih plovila namijenjenih razonodu, sportu i rekreaciji u teritorijalno more Crne Gore, kao i broju posjetilaca koji su došli tim plovilima. Izvještajne jedinice su lučke kapetanije i njihove ispostave koje su nadležne za izdavanje odobrenja za plovidbu ovim plovilima u teritorijalnom moru Crne Gore. Prikupljanje podataka se sprovodi izvještajnom metodom (obrazac TU-17).

Motorna jahta jeste plovilo na motorni pogon za razonodu, sport i rekreaciju koje prema uobičajenim pomorskim uzansama ima kabinu sa najmanje dva ležaja, toalet i uređaje za kuvanje. *Jahta na jedra* jeste plovilo za razonodu, sport i rekreaciju čije je osnovno pogonsko sredstvo vjetar i koje raspolaže kabinetom sa najmanje dva ležaja, toaletom i uređajima. *Ostala plovila* jesu čamci (drvni, plastični, gumeni i dr.) dužine preko 3 metra ili dužine manje od 3 metra, ukoliko imaju motor. Tu pripadaju i gliseri, ukoliko ne ispunjavaju uslove za razvrstavanje u jahte.

TOURISM

Sources and methods of data collection

Survey on total tourist arrivals and overnight stays combines tourism traffic (arrivals and overnight stays) in the collective and in the individual / private accommodation. Data on tourist traffic in collective accommodation (number of arrivals and overnight stays) have been collected by regular Monthly report on tourists arrivals and overnight stays in the collective accommodation establishments (form TU-11). Reports are made according to guest books which are led by receptions of collective accommodation establishments (all types of hotels, vacation facilities, boarding houses, motels, tourist resorts, hostels, etc). Since 2017 the methodology for calculating individual accommodation, in the process of data collection and processing, has included the following data sources: administrative databases (Local Tourism Organizations, Ministry of the Interior, Ministry of Sustainable Development and Tourism, National Tourism Organization, Secretariats of Local Self-Government) and statistical sources and records. Due to the mentioned changes in methodology data of individual and total accommodation by municipalities are not fully comparable with the same data from previous years.

Coverage

The survey covers all official data of catering establishments in the territory of Montenegro which provides accommodation services in houses and rooms for rent, as well as tourist apartments.

Definitions

Tourist is a person who spends at least one night in an accommodation facility in a place other than his/her place of permanent residence. The visitors are registered in each place or address of their visit, thus, the double reporting happens when changing the place or address of the visit, which leads to the duplication of data. Therefore, the statistics registers the number of tourist arrivals and not the number of tourists.

Domestic tourist is a person with permanent residence in MNE, but who is temporarily staying in another place in MNE spending at least one night in an accommodation facility.

Foreign tourist is a person with permanent residence outside MNE but temporarily staying in a place in MNE spending at least one night in an accommodation facility.

All places are statistically classified into following groups: Capital, coastal resorts, mountain resorts, other tourist resorts and other resorts.

Survey Report on Arrival of Foreign Vessels on Cruise aims at obtaining the data on number of cruises realised in the internal sea waters of Montenegro, as well as number of passengers arrived in Montenegro during these cruises. The data collection is done by reporting method (TU-19 form). Reporting units are seaports.

Cruise is a touristic journey which lasts for several days according to a specified itinerary (elaborated plan of a journey) for cruises. Number of cruise passengers is a number of passengers on vessel excluding the crew. *A passenger* is any person who arrived by ship irrespective of age, providing that he/she is not a crew member.

Monthly report on foreign vessels for entertainment, sport or recreation is performed aimed at collecting information on turnover of foreign yachts and other vessels intended for entertainment, sport or recreation within internal sea waters of Montenegro. The survey also provides the data on foreigners entering our country by those vessels. Reporting units are seaports responsible for issuing the permit for entering the internal sea waters of Montenegro. The data collection is done by reporting method (TU-17 form).

Motor yacht is a vessel equipped with an engine intended for entertainment, sport or recreation and having, according to the common maritime practice, a cabin with at least two beds, a toilet and cooking facilities. *Sailboat* is a vessel intended for entertainment, sport or recreation whose main power is wind and it is equipped with a cabin with at least two beds, a toilet and a cooking facility. *Other vessels* are boats (made of wood, plastic, rubber and the like) 3 or more meters long or less than 3 meters long if they are equipped with an engine. Included are also motorboats if they do not meet requirements for yachts.

19 – 1. DOLASCI GOSTIJU

TOURIST ARRIVALS

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	2 645 217	444 065	1 670 879	2 183 975	2 613 306	TOTAL
Domaći gosti	135 592	93 270	117 321	147 572	166 203	<i>Domestic tourists from:</i>
Strani gosti iz:	2 509 625	350 795	1 553 558	2 036 403	2 447 103	Foreign tourists from:
Albanije	79 001	38 049	56 547	62 852	56 986	<i>Albania</i>
Austrije	35 001	1 686	13 660	27 203	27 868	<i>Austria</i>
Belgije	30 528	2 609	10 808	22 345	28 477	<i>Belgium</i>
Bosne i Hercegovine	203 766	50 082	214 570	211 314	221 201	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Bugarske	10 341	1 064	3 425	6 789	11 078	<i>Bulgaria</i>
Češke Republike	16 137	1 331	6 914	13 871	21 324	<i>Czech Republic</i>
Danske	16 166	1 944	3 223	6 464	15 940	<i>Denmark</i>
Finske	23 730	2 159	2 213	7 350	16 610	<i>Finland</i>
Francuske	90 083	9 611	35 985	75 861	96 461	<i>France</i>
Grčke	7 332	752	2 215	7 227	8 707	<i>Greece</i>
Holandije	25 633	1 365	10 059	22 249	32 400	<i>Netherlands</i>
Hrvatske	39 082	7 460	20 221	35 052	40 495	<i>Croatia</i>
Italije	39 692	2 820	9 910	24 250	27 807	<i>Italy</i>
Luksemburga	2 468	599	2 336	2 871	2 736	<i>Luxembourg</i>
Mađarske	32 860	2 448	23 745	31 177	37 038	<i>Hungary</i>
Rep.Sjeverna Makedonija	35 250	3 167	27 965	30 823	33 489	<i>Republic of North Macedonia</i>
Norveške	23 376	445	2 604	10 672	18 430	<i>Norway</i>
Njemačke	163 877	18 206	70 653	152 038	152 158	<i>Germany</i>
Poljske	76 620	7 174	40 776	62 617	84 741	<i>Poland</i>
Rumunije	27 731	956	13 281	19 836	21 731	<i>Romania</i>
Rusije	384 689	38 757	108 025	169 726	246 653	<i>Russian Federation</i>
Slovačke	8 652	509	3 000	8 595	12 478	<i>Slovakia</i>
Slovenije	23 821	2 051	11 748	22 706	25 321	<i>Slovenia</i>
Srbije	402 866	57 990	429 106	434 949	438 519	<i>Serbia</i>
Švajcarske	25 614	1 826	16 866	22 879	23 961	<i>Switzerland</i>
Švedske	43 486	3 461	8 863	15 216	27 854	<i>Sweden</i>
Ujedinjeno Kraljevstvo	80 876	7 748	13 954	75 622	89 013	<i>United Kingdom</i>
Ostalih evropskih zemalja	339 548	71 224	307 259	277 134	365 925	<i>Other European countries</i>
Australije	10 020	458	1 563	6 902	12 878	<i>Australia</i>
Kanade	10 038	755	3 765	8 698	10 402	<i>Canada</i>
SAD	35 757	3 755	20 057	39 087	48 898	<i>USA</i>
Japana	2 873	298	312	686	2 063	<i>Japan</i>
Ostalih vanevropskih zemalja	162 711	8 036	57 930	121 342	187 461	<i>Other non-European countries</i>

**19 – 2. DOLASCI GOSTIJU PO VRSTAMA
TURISTIČKIH MJESTA**

**TOURIST ARRIVALS BY TYPE
OF TOURIST RESORTS**

	Ukupno <i>Total</i>	Glavni grad <i>Capital Podgorica</i>	Primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	Planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	Ostala turist. mjesta <i>Other tourist resorts</i>	Ostala mjesta <i>Other places</i>
UKUPNO / TOTAL						
2019	2 645 217	186 207	2 270 313	113 373	69 261	6 063
2020	444 065	39 752	357 727	28 053	14 797	3 736
2021	1 670 879	95 723	1 473 802	68 729	30 372	2 253
2022	2 183 975	168 109	1 877 121	86 840	44 011	7 894
2023	2 613 306	191 868	2 247 316	104 092	56 621	13 409
DOMAĆI GOSTI / DOMESTIC TOURISTS						
2019	135 592	15 845	81 308	14 864	23 357	218
2020	93 270	8 327	63 789	11 752	8 998	404
2021	117 321	12 049	73 057	20 937	11 149	129
2022	147 572	17 323	97 480	18 320	14 061	388
2023	166 203	16 445	113 929	18 995	16 203	631
STRANI GOSTI / FOREIGN TOURISTS						
2019	2 509 625	170 362	2 189 005	98 509	45 904	5 845
2020	350 795	31 425	293 938	16 301	5 799	3 332
2021	1 553 558	83 674	1 400 745	47 792	19 223	2 124
2022	2 036 403	150 786	1 779 641	68 520	29 950	7 506
2023	2 447 103	175 423	2 133 387	85 097	40 418	12 778

**19 – 3. NOĆENJA GOSTIJU PO VRSTAMA
TURISTIČKIH MJESTA**

**TOURIST OVERNIGHT STAYS BY
TYPE OF TOURIST RESORTS**

	Ukupno <i>Total</i>	Glavni grad <i>Capital Podgorica</i>	Primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	Planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	Ostala turist. mjesta <i>Other tourist resorts</i>	Ostala mjesta <i>Other places</i>
UKUPNO / TOTAL						
2019	14 455 920	310 593	13 714 814	258 260	151 545	20 708
2020	2 587 255	82 701	2 338 477	83 824	56 075	26 178
2021	9 872 573	196 612	9 348 706	207 710	94 403	25 142
2022	12 428 787	360 429	11 662 000	247 765	125 147	33 446
2023	16 389 279	395 685	15 452 109	319 753	172 114	49 618
DOMAĆI GOSTI / DOMESTIC TOURISTS						
2019	522 382	33 735	397 238	33 396	57 353	660
2020	360 729	17 307	280 138	31 238	29 507	2 539
2021	448 770	26 934	331 476	58 509	31 058	793
2022	561 197	36 201	434 175	49 074	41 019	728
2023	610 461	33 541	474 342	57 284	44 256	1 038
STRANI GOSTI / FOREIGN TOURISTS						
2019	13 933 538	276 858	13 317 576	224 864	94 192	20 048
2020	2 226 526	65 394	2 058 339	52 586	26 568	23 639
2021	9 423 803	169 678	9 017 230	149 201	63 345	24 349
2022	11 867 590	324 228	11 227 825	198 691	84 128	32 718
2023	15 778 818	362 144	14 977 767	262 469	127 858	48 580

**19 – 4. DOLASCI GOSTIJU PO VRSTAMA
UGOSTITELJSKIH JEDINICA**

**TOURIST ARRIVALS, BY TYPE OF
ACCOMMODATION FACILITIES**

	2019	2020	2021	2022	2023	
DOMAĆI GOSTI / DOMESTIC TOURISTS						
UKUPNO	135 592	93 270	117 321	147 572	166 203	TOTAL
Hoteli	92 573*	73 938*	83 536	93 091	110 424	<i>Hotels</i>
Apart hoteli	1 266	392	438	581	660	<i>All-suite hotels</i>
Pansioni	910	56	58	40	5	<i>Boarding-houses</i>
Moteli	106	22	18	172	41	<i>Motels</i>
Turistička naselja	3 215	2 268	3 714	4 607	7 113	<i>Tourist settlements</i>
Gostionice	-	3	-	3	10	<i>Inns</i>
Lječilište i odmarališta	26 343	11 582	12 421	17 547	14 479	<i>Health spa and vacation facilities</i>
Kampovi	157	346	93	143	241	<i>Camping sites</i>
Domaćinstva (sobe, apartmani, kuće)	10 371	4 663	16 706	7 239	8 182	<i>Households (renting rooms, suites, houses)</i>
Ostalo	651*	-	337	24 149	25 048	<i>Other</i>
STRANI GOSTI / FOREIGN TOURISTS						
UKUPNO	2 509 625	350 795	1 553 558	2 036 403	2 447 103	TOTAL
Hoteli	1 048 107*	174 304*	563 649	719 046	911 148	<i>Hotels</i>
Apart hoteli	14 225	1 021	7 684	7 733	8 790	<i>All-suite hotels</i>
Pansioni	3 323	132	1 276	1 570	1 664	<i>Boarding-houses</i>
Moteli	678	73	219	433	464	<i>Motels</i>
Turistička naselja	56 165	2 965	32 970	41 159	54 438	<i>Tourist settlements</i>
Gostionice	783	36	390	205	642	<i>Inns</i>
Lječilište i odmarališta	18 485	1 427	7 179	13 499	14 055	<i>Health spa and vacation facilities</i>
Kampovi	7 487	206	9 034	10 155	11 335	<i>Camping sites</i>
Domaćinstva (sobe, apartmani, kuće)	1 341 657	170 524	923 750	1 010 761	1 168 978	<i>Households (renting rooms, suites, houses)</i>
Ostalo	18 715*	107*	7 407	231 842	275 589	<i>Other</i>

19 – 5. NOĆENJA GOSTIJU

TOURIST OVERNIGHT STAYS

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	14 455 920	2 587 255	9 872 573	12 428 787	16 389 279	TOTAL
Domaći gosti:	522 382	360 729	448 770	561 197	610 461	Domestic tourists:
Strani gosti iz:	13 933 538	2 226 526	9 423 803	11 867 590	15 778 818	Foreign tourists from:
Albanije	241 918	148 072	177 831	187 256	188 602	<i>Albania</i>
Austrije	139 308	9 781	66 246	110 731	120 474	<i>Austria</i>
Belgijske	103 850	6 395	42 419	80 902	94 226	<i>Belgium</i>
Bosne i Hercegovine	1 185 972	338 364	1 217 931	1 177 370	1 336 339	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Bugarske	30 483	6 602	15 634	24 747	37 353	<i>Bulgaria</i>
Češke Republike	97 901	7 822	35 541	67 310	119 100	<i>Czech Republic</i>
Danske	45 630	4 786	17 214	28 603	60 439	<i>Denmark</i>
Finske	75 967	3 931	9 512	31 652	60 358	<i>Finland</i>
Francuske	436 526	31 988	151 369	327 928	417 471	<i>France</i>
Grčke	15 346	1 922	8 517	18 640	20 232	<i>Greece</i>
Holandije	89 305	7 317	43 185	85 896	122 013	<i>Netherlands</i>
Hrvatske	132 139	35 987	92 119	145 216	163 069	<i>Croatia</i>
Italije	133 462	11 599	43 191	90 938	98 935	<i>Italy</i>
Luksemburga	12 292	3 251	11 755	12 673	13 413	<i>Luxembourg</i>
Mađarske	164 509	11 749	115 983	153 424	182 288	<i>Hungary</i>
Rep. Sjeverna Makedonija	186 183	22 736	157 177	153 546	187 945	<i>Republic of North Macedonia</i>
Norveške	116 263	3 878	15 160	69 562	95 088	<i>Norway</i>
Njemačke	643 651	74 205	374 868	703 679	768 254	<i>Germany</i>
Poljske	396 390	39 465	217 170	334 115	459 460	<i>Poland</i>
Rumunije	99 729	6 664	61 621	84 378	98 050	<i>Romania</i>
Rusije	3 470 593	394 323	1 140 173	1 946 067	3 717 113	<i>Russia</i>
Slovačke	52 823	3 233	16 418	46 306	68 947	<i>Slovakia</i>
Slovenije	95 846	10 902	57 613	97 822	115 239	<i>Slovenia</i>
Srbije	2 988 690	450 017	3 072 845	3 024 926	3 397 272	<i>Serbia</i>
Švajcarske	107 747	10 599	76 266	98 279	104 425	<i>Switzerland</i>
Švedske	165 899	11 545	55 076	87 490	140 149	<i>Sweden</i>
Ujedinjeno Kraljevstvo	422 978	37 503	98 430	388 490	455 226	<i>United Kingdom</i>
Ostalih evropskih zemalja	1 712 454	462 034	1 637 886	1 591 613	2 125 321	<i>Other European countries</i>
Australije	33 709	3 496	9 130	32 521	55 476	<i>Australia</i>
Kanade	39 885	5 939	23 687	48 843	64 158	<i>Canada</i>
SAD	123 387	22 092	93 582	163 884	207 000	<i>USA</i>
Japana	5 020	1 239	1 179	2 342	5 183	<i>Japan</i>
Ostalih vanevropskih zemalja	367 683	37 090	267 075	450 441	680 200	<i>Other non-European countries</i>

**19 – 6. NOĆENJA GOSTIJU PO VRSTAMA
UGOSTITELJSKIH JEDINICA**

**TOURIST OVERNIGHT STAYS BY TYPE
OF ACCOMMODATION FACILITIES**

	2019	2020	2021	2022	2023	
DOMAĆI GOSTI DOMESTIC TOURISTS						
UKUPNO	522 382	360 729	448 770	561 197	610 461	TOTAL
Hoteli	252 478*	214 345*	234 678	264 612	322 783	<i>Hotels</i>
Apart hoteli	3 810	1 444	1 827	2 348	2 681	<i>All-suite hotels</i>
Pansioni	5 696	552	661	200	18	<i>Boarding-houses</i>
Moteli	108	22	18	610	41	<i>Motels</i>
Turistička naselja	15 025	9 142	15 521	17 244	28 650	<i>Tourist settlements</i>
Gostionice	-	4	-	4	14	<i>Inns</i>
Lječilište i odmarališta	200 212	116 249	122 367	177 266	148 054	<i>Health spa and vacation facilities</i>
Kampovi	591	877	344	569	1 000	<i>Camping sites</i>
Domaćinstva (sobe, apartmani, kuće)	42 174	18 094	72 640	32 740	45 768	<i>Households (renting rooms, suites, houses)</i>
Ostalo	2 288*	-*	714	65 604	61 452	<i>Other</i>
STRANI GOSTI FOREIGN TOURISTS						
UKUPNO	13 933 538	2 226 526	9 423 803	11 867 590	15 778 818	TOTAL
Hoteli	3 510 089*	566 903*	2 225 742	2 731 396	3 341 065	<i>Hotels</i>
Apart hoteli	65 377	6 239	42 660	39 405	38 782	<i>All-suite hotels</i>
Pansioni	23 903	2 030	6 781	9 700	11 826	<i>Boarding-houses</i>
Moteli	841	110	249	462	536	<i>Motels</i>
Turistička naselja	341 310	17 028	185 472	205 053	283 815	<i>Tourist settlements</i>
Gostionice	968	59	460	296	994	<i>Inns</i>
Lječilište i odmarališta	169 421	8 282	62 032	117 659	117 727	<i>Health spa and vacation facilities</i>
Kampovi	33 079	953	25 563	38 085	45 474	<i>Camping sites</i>
Domaćinstva (sobe, apartmani, kuće)	9 732 959	1 624 719	6 851 093	8 080 353	11 218 530	<i>Households (renting rooms, suites, houses)</i>
Ostalo	55 591*	203*	23 751	645 181	720 069	<i>Other</i>

19 – 7. KRUŽNA PUTOVANJA STRANIH BRODOVA

CRUISES OF FOREIGN VESSELS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Putovanja	490	9	63	435	472	Cruises
Putnici na brodu	649 038	3 007	9 067	433 568	571 124	Passengers

19 – 8. DOLASCI STRANIH PLOVILA U LUKE NAUTIČKOG TURIZMA

ARRIVALS OF FOREIGN VESSELS IN NAUTICAL PORTS

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	4 775	1 858	4 176	4 752	4 432	TOTAL
<i>Prema zastavi plovila</i>						<i>By flag</i>
Albanija	4	1	5	11	5	Albania
Austrija	105	25	85	88	95	Austria
Francuska	300	58	161	191	168	France
Grčka	13	7	14	7	5	Greece
Hrvatska	693	137	438	493	493	Croatia
Holandija	95	29	61	49	39	Netherlands
Italija	169	29	111	171	237	Italy
Njemačka	204	99	195	302	302	Germany
Skandinavske zemlje	32	23	38	87	39	Scandinavian countries
Slovenija	25	11	15	52	49	Slovenia
Švajcarska	82	32	47	64	78	Switzerland
Velika Britanija	622	183	442	547	570	Great Britain
SAD	1 083	573	989	987	660	USA
Ostale zemlje	1 348	651	1 575	1 703	1 692	Other countries
<i>Prema dužini plovila</i>						<i>By vessel length</i>
Do 6 metara	573	233	588	631	541	Up to 6 m
Od 6 do 8	370	158	315	357	313	From 6 to 8
Od 8 do 10	378	153	266	367	387	From 8 to 10
Od 10 do 12	673	170	429	756	672	From 10 to 12
Od 12 do 15	1 109	326	857	1 013	1 096	From 12 to 15
Od 15 do 20	759	264	811	687	669	From 15 to 20
Preko 20 metara	913	554	910	941	754	Over 20 m
<i>Prema vrsti plovila</i>						<i>By vessel type</i>
Motorne jahte	1 611	836	1 883	1 942	1 752	Motor yachts
Jahte na jedra	1 905	536	1 432	1 852	1 886	Sailboat
Ostalo	1 259	486	861	958	794	Other

19 – 9. POSJETIOCI NA PLOVILIMA U LUKAMA NAUTIČKOG TURIZMA

NUMBER OF PERSONS ARRIVED BY VESSELS IN NAUTICAL PORTS

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	28 562	7 458	25 123	23 652	18 613	TOTAL
<i>Prema državljanstvu</i>						<i>By citizenship</i>
Albanija	154	21	27	29	22	Albania
Austrija	762	105	484	400	467	Austria
Francuska	1 122	141	670	619	562	France
Grčka	241	48	199	101	68	Greece
Hrvatska	1 617	610	1 484	971	1 001	Croatia
Holandija	585	74	142	177	150	Netherlands
Italija	1 389	154	595	779	1 282	Italy
Njemačka	1 205	256	550	1 078	1 329	Germany
Skandinavske zemlje	445	130	694	317	161	Scandinavian countries
Slovenija	244	82	138	236	204	Slovenia
Švajcarska	762	92	338	279	285	Switzerland
Velika Britanija	3 089	496	1 497	1 555	1 575	Great Britain
SAD	1 627	184	942	1 073	1 134	USA
Ostale zemlje	15 320	5 065	17 363	16 038	10 373	Other countries

SAOBRĀCAJ, SKLADIŠTENJE I VEZE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci sabraćaja rezultat su redovnih kvartalnih i godišnjih istraživanja.

Izvor podataka za:

- i.željeznički saobraćaj su izveštajne jedinice kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);
- ii.drumski putnički saobraćaj su izveštajne jedinice kojima je prevoz putnika u drumskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);
- iii.istraživanje teretnog drumskog saobraćaja teretna vozila za prevoz robe korisne nosivosti 3500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila a koji se nalaze u uzorku. Okvir za izbor uzorka je evidencija registrovanih vozila koja se dobija od Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.
- iv.lokalni drumske saobraćaj su izveštajne jedinice kojima je prevoz putnika u lokalnom drumskom (gradskom) saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);
- v.prometa na aerodromima su izveštajne jedinice koje obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 52);
- vi.vazdušni saobraćaj su izveštajne jedinice koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 51);
- vii.izveštaj o dolasku i odlasku brodova, izveštajne jedinice su Lučke kapetanije i Uprava pomorske sigurnosti;
- viii.pretovar su izveštajne jedinice kojima je djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih) pretežna djelatnost (sektor H, oblast 52);
- ix.poštanski i telekomunikacioni saobraćaj je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.
- x.broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori je Uprava policije Crne Gore, a za broj registrovanih drumske, motornih i priključnih vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore.

Obuhvat

Istraživanjima su obuhvaćena preduzeća sa 5 i više zaposlenih koja su u statističkom biznis registru razvrstana prema klasifikaciji djelatnosti u sektor H - oblasti 49, 50, 51, 52, 53 i sektor J - oblast 61.

Definicije

Prevoz je prevoženje putnika ili robe na određenoj udaljenosti od mjesta ukrcanja/utovara do mjesta iskrcaja/istovara. Prikazan je kao broj prevezeni putnika ili količina prevezene robe.

Tonski kilometar označava prevoz jedne tone robe na rastojanju od 1 km.

Putnicki kilometar označava prevoz jednog putnika na rastojanju od 1 km.

Promet je kretanje vozila, putnika i robe. Prikazan je kao broj doputovalih ili otputovalih putnika ili kao količina utovarene ili istovarene robe na željezničkim stanicama, morskim lukama, aerodromima.

Luke su mjesta ukrcavanja i iskrcavanja putnika i tereta na morskoj obali, koja su posebno izgrađena za tu svrhu, dok su pristaništa takva mjesta na obalama rijeka i jezera.

Javni prevoz je prevoz putnika i tereta koji je pod jednakim uslovima dostupan svim korisnicima prevoznih usluga i vrši se u komercijalne svrhe.

TRANSPORT, STORAGE, AND COMMUNICATIONS

Sources and methods of data collection

The data of transport are the result of regular quarterly and annual surveys.

Data source:

- i.for rail transport are reporting units with the carriage of passengers and goods by rail prevailing activity (Section H, field 49);
- ii.road passenger traffic reporting units with the carriage of passengers in road traffic prevailing activity (Section H, field 49);
- iii.road freight transport vehicles for transportation of goods payload of 3500 kg and higher, as well as tractors. Sources of data are legal and natural persons who are owners or users of vehicles, there are in the sample. Frame for sample selection is a database of registered vehicles that are obtained from Ministry Interior of Montenegro;
- iv.local road traffic reporting units with the carriage of passengers in local road (urban) traffic prevailing activity (Section H, field 49);
- v.traffic at airports reporting units that perform service activities in air traffic (Section H, field 52);
- vi.air traffic reporting units which operate in air traffic (Section H, field 51);
- vii.report on the arrival and departure of ships reporting units are the Port Authority and Maritime safety department of Montenegro;
- viii.reloading the reporting unit which is engaged manipulating freight (shipping in ships and unloading from them) core business (Section H, field 52);
- ix.postal and telecommunications traffic reporting unit is Agency for electronic communications and postal service
- x.Source data for the number of road traffic accidents is Montenegro police directorate and the number of registered road motor vehicles and trailers Ministry of Interior of Montenegro.

Coverage

The surveys cover enterprises with 5 or more employees who are an statistical business register according to the activity classification in Section H divisions 49, 50, 51, 52, 53 and Section J divisions 61.

Definitions

Transport is a conveying of passengers or goods over a given distance, that is, from a place of embarking/loading to a place of disembarking/unloading. It is shown as a number of passengers carried or a quantity of goods carried.

One ton-kilometre represents the transport of one-ton goods over a distance of one kilometre.

One passenger kilometre represents the transport of one person over a distance of one kilometre.

Traffic is a movement of vehicles, passengers and goods. It is shown as a number of passengers who have arrived or departed, or as a quantity of goods loaded or unloaded at railway stations, seaports, and airports.

Ports are places for embarking and disembarking of passengers and cargo on the seashore, particularly built for that purpose, while docks are similar places on riverbanks and lakefronts.

Public transport is the transport of passengers and cargo that is under the same conditions available to all users of transportation services and it is done for commercial purposes.

Pismonosna pošiljka je vrsta komunikacije u pisanom obliku odštampana na papiru ili drugom odgovarajućem nosiocu podataka, koji je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljalac na samoj pismonosnoj pošiljci ili njenom omotu.

Tiskovina je poštanska pošiljka koja sadrži knjige, novine, časopisi i sl.

Paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete.

Registravana drumska motorna i priključna vozila su sva ona vozila koja su registrvana kod Ministarstva unutrašnjih poslova, osim vozila oružanih snaga.

Saobraćajna nezgoda je događaj koji se dogodio na putu ili je započet na putu, u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je nastala materijalna šteta.

Postal item is a type of communication in written form printed on paper or other appropriate data carrier, which is to be sent and delivered to the address indicated by the sender on the letter's post item or her wrapper.

Printed matter is the postal item containing books, newspapers, magazines and etc.

The package is a postal item containing goods and objects.

Registered road motor vehicle and trailer are all vehicles registered in the Ministry of Interiors, except military vehicles.

Traffic accident is an event that occurred on the road or the start on the road, which was attended by at least one vehicle in motion and in which one or more persons injured or killed or died within 30 days of the result of the traffic accident or a result damage to property.

20 – 1. ŽELJEZNIČKE PRUGE I STANICE

RAILWAYS AND RAILROAD STATIONS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Stvarna dužina pruge u km	250	250	250	250	250	<i>Effective length of tracks, km</i>
Normalni kolosjek	250	250	250	250	250	<i>Normal-gage</i>
Ukupan broj stanica ¹⁾	48	48	48	46	46	<i>Total number of stations¹⁾</i>
Normalni kolosjek	48	48	46*	46	46	<i>Normal-gage</i>

¹⁾ Obuhvata pored stanica i ukrsnice , otpremništva, raskrsnice , tovarišta i stajališta

¹⁾ Apart from stations, included are junctions, dispatching points, intersections, loading place, railroad stops

20 – 2. PREVOZ PUTNIKA I ROBE
U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJURAILWAY TRANSPORT OF
PASSENGERS AND GOODS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Promet putnika, u hiljadama	986	473	555	778	853	<i>Passenger, thousands</i>
Putnički kilometri, u hiljadama	66 485	27 839	37 093	51 820	67 803	<i>Passenger kilometers, thousands</i>
Promet robe, u hiljadama tona	1 132	1 154	943	1 346	1 114	<i>Goods, thousand tonnes</i>
Tonski kilometri, u hiljadama	130 330	130 451	127 222	188 793	163 164	<i>Tonne-kilometers, in thousands</i>

20 – 3. KATEGORIZOVANI PUTEVI I MOSTOVI

CATEGORIZED ROADS AND BRIDGES

	2019	2020	2021	2022	2023	
Putevi ukupno u km po vrstama kolovoza	9 249	9 727	9 759	9 825	9 912	<i>Roads by type, total in km</i>
Savremeni kolovoz (asfalt)	6 333	6 527	6 536	6 631	6 762	<i>Modern (asphalt)</i>
Tucanik	1 839	1 885	1 917	1 881	1 882	<i>Gravel</i>
Zemljani i nekategorisani	1 077	1 315	1 306	1 313	1 268	<i>Earthen and un categorized roads</i>

20 – 4. PRETOVAR PO NAČINU RUKOVANJA

TRANS-SHIPMENT BY MODE OF HANDLING

hilj. tona	2019	2020	2021	2022	2023	thous. tonnes
Pretovarne (prometne) tone	2 023	2 065	1 912	2 950	2 400	<i>Trans-shipped tones</i>
Tona – operacije (izmanipulirane tone)	4 032	4 214	4 018	6 091	4 984	<i>Tonne-operations (manipulated tonnes)</i>
Mehanizacija	4 032	4 214	4 018	6 091	4 984	<i>Mechanization</i>
Ručno	-	-	-	-	-	<i>Manually</i>

**20 – 5. SREDSTVA PREDUZEĆA PRETOVARNE
DJELATNOSTI U LUKAMA**

**MEANS OF TRANS-SHIPPING
FIRMS AT PORTS**

	Jedinica mjere	2019	2020	2021	2022	2023	Unit of measurement	
Partalne i polupartialne dizalice	Broj	8	6	6	6	6	Quantity	<i>Gantry and semi-gantry cranes</i>
	Tone nosiv.	106	96	96	96	96	Ton-capacity	
Mostne dizalice	Broj	5	5	5	5	5	Quantity	<i>Overhead cranes</i>
	Tone nosiv.	136	136	136	136	144	Ton-capacity	
Auto dizalice	Broj	4	4	4	3	5	Quantity	<i>Truck cranes</i>
	Tone nosiv.	276	276	281	172	396	Ton-capacity	
Auto liftovi	Broj	63	63	51	59	52	Quantity	<i>Auto-elevators</i>
	Tone nosiv.	524	402	404	508	492	Ton-capacity	

**20 – 6. NABAVKA I UTROŠAK GORIVA I MAZIVA
PRETOVARNIH PREDUZEĆA**

**PURCHASE AND CONSUMPTION OF FUEL
AND LUBRICANT BY TRANSSHIPPING FIRMS**

	2019	2020	2021	2022	2023	
Električna energija u MWh, utrošeno	8 596	6 514	6 942	5 476	5 375	<i>Electric power in MWh, consumed</i>
Plinsko ulje, u tonama	475	448	709	1 072	931	<i>Gas oil, in tons</i>
Mazivo u tonama	6	6	9	11	8	<i>Lubricant, in tons</i>

**20 – 7. PROMET PUTNIKA I ROBE
NA AERODROMIMA**

PASSENGERS AND GOODS
TRAFFIC AT AIRPORTS

	Putnici / Passengers	Roba u tonama / Goods, in tonnes
2019	2 652 801	871
2020	521 959	337
2021	1 309 266	466
2022	1 908 552	419
2023	2 493 209	609

20 – 8. DRUMSKI PUTNIČKI SAOBRĂCAJ

ROAD PASSENGER TRANSPORT

	2019	2020	2021	2022	2023	
AUTOBUSI						BUSES
Ukupno	385	427	449	464	415	Total
Ukupan broj sjedišta	13 742	14 237	14 428	14 399	14 001	Total number of seats
RAD I PREVOZ						TRANSPORTATION
Pređeno km vozila u hiljadama	17 815	8 150	11 096	14 223	12 862	Kilometres travelled, in thous.
Prevezeni putnici u hiljadama	7 680	2 697	3 745	5 831	6 320	Passengers transported, in thous.
Putnički kilometri u milionima	114	30	32	51	52	Passenger-kilometres, in mill.

20 – 9. TERETNI DRUMSKI SAOBRĂCAJ

ROAD GOODS TRANSPORT

	2022	2023	
			PREVEZENA ROBA / GOODS CARRIED
Ukupno prevezena roba, u hilj. tona	875	961	Total goods carried, in thous. tones
Unutrašnji prevoz	784	883	National transport
Međunarodni prevoz	91	78	International transport
			TONSKI KM / TONNE KILOMETRES
Tonski km -ukupno, u hilj. tona	112 405	123 020	Total tonne kilometres, in thous.
Unutrašnji prevoz	73 923	87 725	National transport
Međunarodni prevoz	38 479	35 295	International transport
			PРЕДЕНI KM VOZILA SA UTOVAROM / KILOMETRES MADE
Predeni km -ukupno, u hilj tona	5 495	5 152	Total kilometres made, in thous.
Unutrašnji prevoz	2 440	2 152	National transport
Međunarodni prevoz	3 055	3 000	International transport

**20 – 10. BROJ REGISTROVANIH DRUMSKIH MOTORNIH
I PRIKLJUĆNIH VOZILA**

**NUMBER OF REGISTERED ROAD MOTOR
VEHICLES AND TRAILERS**

	2019	2020	2021	2022	2023	
Motocikli	6 300	5 765	6 261	7 165	8 927	<i>Motorcycles</i>
Putnički automobili	217 959	210 113	221 405	227 716	242 599	<i>Passenger cars</i>
Kombi	468	383	363	341	274	<i>Vans</i>
Autobusi	1 490	979	1 225	1 225	1 380	<i>Buses</i>
Teretna vozila	17 494	17 604	18 981	19 344	20 472	<i>Goods road vehicles</i>
Specijalna vozila	585	500	463	4 699	4 896	<i>Special purpose vehicles</i>
Vučna vozila	1 681	1 741	1 948	2 011	2 103	<i>Road tractors</i>
Priključna vozila	3 122	3 273	3 502	3 750	4 100	<i>Trailers</i>
Poljoprivredni traktori	202	253	261	405	506	<i>Agricultural tractor</i>
Ukupan broj vozila	249 301	240 611	254 409	266 747	285 257	<i>Total number of vehicles</i>

¹⁾ Kategorija specijalna vozila od 2022. godine obuhvata: radna vozila, specijalna putnička, specijalna radna i specijalna teretna.

¹⁾ The category of special vehicles from 2022 includes: work vehicles, special passenger vehicles, special work vehicles and special cargo vehicles.

**20 – 11. BROJ SAOBRAĆAJNIH NEZGODA
U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU**

**NUMBER OF INJURY ACCIDENTS
IN ROAD TRANSPORT**

	2019	2020	2021	2022	2023	
Broj saobraćajnih nezgoda ukupno	6 210	4 595	6 109	5 675	6 573	<i>Number of injury accidents</i>
Broj ukupno nastradalih	2 801	2 135	3 058	3 028*	3 164	<i>Number of persons killed and persons injured</i>
Broj povrijedjenih lica	2 754	2 087	3 003	2 955*	3 086	<i>Number of persons injured</i>
Broj poginulih lica	47	48	55	73*	78	<i>Number of persons killed</i>

**20 – 12. UTROŠAK POGONSKOG GORIVAI
MAZIVA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU**

**CONSUMPTION OF FUELS AND
LUBRICANT IN ROAD TRANSPORT**

	2019	2020	2021	2022	2023	
Utrošak plinskog ulja u tonama	9 562	5 923	7 597	8 261	8 487	<i>Gas oil consumption, in tons</i>
Putnički saobraćaj	6 770	3 097	4 216	5 405	4 888	<i>Passenger transport</i>
Teretni saobraćaj	2 792	2 826	3 381	2 856	3 599	<i>Goods transport</i>
Utrošeno mazivo u tonama	252	156	201	218	225	<i>Lubricant consumption, in tons</i>
Putnički saobraćaj	178	81	111	142	129	<i>Passenger transport</i>
Teretni saobraćaj	74	75	90	76	96	<i>Goods transport</i>

20 – 13. SREDSTVA PTT SAOBRAĆAJA I VEZA

MEANS OF POSTAL, TELEGRAPH AND
TELEPHONE (PTT) COMMUNICATIONS

	2022	2023	
POŠTANSKA MREŽA			POSTAL NETWORK
Jedinice poštanske mreže	95	98	Postal network units
Dostavne pošte	50	49	Post office delivery
Pošte bez dostavnog područja	45	49	Post offices without delivery area
Sezonske pošte	-	-	Seasonal post offices
Posebni djelovi poštanskih kancelarija	64	62	Special sections of postal offices
Ugovorne poštanske kancelarije	49	47	Postal post offices
Izdvojeni šalteri	15	15	Featured counters
TELEKOMUNIKACIONA MREŽA			TELECOMMUNICATION NETWORK
Preplatnici fiksne telefonije, ukupno	190 324	190 297	Fixed-line subscribers, total
Preplatnici mobilne telefonije, ukupno	1 274 031	1 312 960	Mobile subscribers, total
Broj preplatnika po ugovoru	713 625	765 204	Number of subscribers under contract
Broj prepaid preplatnika	560 406	547 756	Pre-paid subscribers

20 – 14. POŠTANSKI, TELEGRAFSKI
I TELEFONSKI PROMETPOSTAL, TELEGRAPH AND
TELEPHONE COMMUNICATIONS

	2020	2021	2022	2023	
					PISMONOSNE POŠILJKE u hilj. LETTERS, in thous.
Pisma	15 780	15 104	15 497	15 590	Letters
Tiskovine	50	45	47	36	Printed papers and other
Paketi	118	133	129	78	Packegs
					TELEFONSKI MINUTI u hilj. TELEPHONE MINUTES, in thous.
Telefonski minuti (fiksna mreža)	115 992	104 334	71 484	56 719	Tel. minutes (fixed telephony)
					TELEFONSKI MINUTI u hilj. TELEPHONE MINUTES, in thous.
Telefonski minuti (mobilna mreža)	2 433 217	2 749 090	2 730 005	2 631 298	Tel. minutes (mobile telephony)

OBRAZOVANJE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju od školske 2015/2016. godine rezultat su statističke obrade baze podataka Ministarstva prosvjete - MEIS.

Podaci o visokom obrazovanju se prikupljaju kombinovano: administrativnim putem i izvještajnom metodom.

Obuhvat

Godišnjim istraživanjima statistike obrazovanja obuhvaćeno je osnovno, srednje i visoko obrazovanje. Podaci za osnovno i srednje obrazovanje odnose se na kraj školske godine, dok se podaci za upisane studente i nastavno osoblje na visokim školama, fakultetima i akademijama odnose na zimski semestar u kome je izvršen upis studenata. Podaci o diplomiranim studentima, specijalistima, magistrima nauka i doktorima nauka, odnose se na kalendarsku godinu.

Definicije

U statistici obrazovanja pod pojmom škola podrazumijeva se obrazovno-vaspitna ustanova ili jedinica koja obavlja obrazovno vaspitnu djelatnost ostvarivanjem nastavnog plana i programa. Kao škola je prikazana svaka školska jedinica, bez obzira da li je samostalna škola, matična škola, jedinica u sastavu (područno odjeljenje) ili odjeljenje pri drugoj vrsti škole.

Redovno osnovno obrazovanje

Osnovno obrazovanje i vaspitanje je obavezno za svu djecu uzrasta od šest do petnaest godina života. Osnovno obrazovanje i vaspitanje traje devet godina.

Osnovne škole obuhvataju područna odjeljenja-jedinice u sastavu i to: četvororazredne, petorazredne, samostalne i matične devotorazredne (potpune) osnovne škole.

Redovno srednje obrazovanje

Srednje obrazovanje može biti opšte srednje i srednje stručno obrazovanje.

U gimnaziji se stiče opšte srednje obrazovanje. Obrazovanje u gimnaziji traje četiri godine.

U trogodišnjoj, odnosno četvorogodišnjoj stručnoj školi se stiče kvalifikacija nivoa srednjeg stručnog obrazovanja u trajanju od tri, odnosno četiri godine.

Srednje umjetničko obrazovanje ostvaruju likovne, muzičke i baletske škole. U srednjoj umjetničkoj školi stiču se kvalifikacije nivoa srednjeg stručnog obrazovanja u trajanju od četiri godine.

Od školske 1987/1988. godine, u srednjim školama, učenici se od prvog razreda obrazuju za odgovarajuću struku, odnosno zanimanje, a od školske 1990/1991. godine srednje obrazovanje se realizuje po područjima rada i u okviru njih po obrazovnim profilima (zanimanjima).

Obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama (osnovno i srednje)

Obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama je obrazovanje djece i mlađih ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju. Učenici se, po pravilu, primaju u starosti školske obaveze, ali i preko nje. Nastavni plan i program ovih škola u skladu je s planom i programom odgovarajuće redovne škole, prilagođen stepenu ometenosti učenika.

Odjeljenja za obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama pri odgovarajućim redovnim školama prikazana su kao školske jedinice, što je u saglasnosti sa definicijom škole kao jedinice posmatranja.

EDUCATION

Sources and methods of data collection

The data on pre-primary, primary and secondary education from school year 2015/2016 are the result of statistical processing of MEIS (Ministry of Education Information System) database.

Data on higher education are collected through combination of administrative and reporting method.

Coverage

Annual surveys of education statistics cover primary, secondary and higher education institutions. Data on primary and secondary education relate to the end of a school year, whereas data on enrolled students and teaching staff in higher schools, faculties and academies refer to the winter semester when students were enrolled. Data on graduated students, specialists, master's and doctor's degree holders, refer to the calendar year.

Definitions

As by education statistics, schools are defined as educational institutions or units performing educational activity according to established educational plan and programme. Each school unit is presented as a school, no matter whether it is autonomous school, central school, regional school departments or separate department within different type of school.

Regular primary education

Primary education is obligatory for all children aged 6-15 years. Primary education lasts nine years.

Primary schools comprises regional school departments-units according to the following: four-year, five-year, independent and central nine-year (complete) primary schools

Regular secondary education

Secondary education can be general secondary and secondary vocational education.

Gymnasiums provide general education. Education in gymnasium lasts four years.

A three-year vocational school qualifies for three years of vocational secondary education, while a four-year vocational school qualifies for four years of education.

Secondary art education is provided by art, music and ballet schools. The secondary arts school qualifies for four years of vocational secondary education.

As of school year 1987/1988, in secondary schools, students from the first grade had been educated for a certain vocation or occupation branch while as of school year 1990/1991, secondary education has been realized by fields of work including educational profiles (occupations).

Education of children with special educational needs (primary and secondary)

Education of children with special educational needs is education of children and youth disturbed in psychological and physical development. Pupils are registered into schools at the age when school obligation is compulsory but also over that age border. Curriculum of these schools is in accordance with curriculum of certain regular school, adapted to the level of disturbance of pupils.

Classes for education of children with special educational needs in corresponding regular schools are shown as school units, which is in line with the definition of school as an observation unit.

Obrazovanje odraslih

U školama za obrazovanje odraslih omogućuje se licima starijim od 15 godina života (odrasli), koji redovno ne pohađaju školu, da steknu osnovno obrazovanje i vaspitanje.

Odrasli osnovnu školu mogu završiti pohađanjem nastave ili polaganjem ispita. Osnovno obrazovanje za odrasle organizuje se po razredima od I do IX i traje četiri godine. Organizaciono, ove škole se javljaju kao posebne škole.

Srednje obrazovanje odrasla lica stiču kao vanredni učenici u srednjim školama.

Visoko obrazovanje

Do školske 2004/2005.god. visoko obrazovanje je obuhvatalo više škole, fakultete i umjetničke akademije. Visoko obrazovanje se stiče (za studente koji su upisali prije školske 2004/2005.) na fakultetima i umjetničkim akademijama na kojima nastava traje najmanje četiri godine, a više obrazovanje se stiče završavanjem prvog stepena visokoškolske nastave ili više škole na kojima nastava traje dvije godine (dvogodišnje studije).

Akademске 2003/2004.god. na većini fakulteta prva godina studija je organizovana u skladu sa principima Bolonjske deklaracije, a od akademске 2004/2005. god. ovaj način studiranja primjenjuje se na svim fakultetima. Prema Zakonu o visokom obrazovanju (Sl. list CG, br. 60/03) postoje tri nivoa visokog obrazovanja: osnovne studije, postdiplomske studije (specijalističke i magistrske) i doktorske studije. Visoko obrazovanje se ostvaruje kroz: akademске i primjenjene studijske programe.

Status studenta stiče se upisom na odgovarajući studijski program. Student može imati status budžetski finansiranog ili samofinansirajućeg studenta. Na privatnim visokoškolskim ustanovama studenti plaćaju školarinu i imaju status samofinansirajućih studenata.

Stope upisa

$$GER_h^t = \frac{E_h^t}{P_{h,a}^t} * 100$$

Gdje je:

GER_h^t - Bruto stopa upisa na nivou obrazovanja **h** u školskoj godini **t**

E_h^t - Upis na nivo obrazovanja **h** u školskoj godini **t**

P_{h,a}^t - Stanovništvo u starosnoj grupi **a** koje zvanično odgovara nivou obrazovanja **h** u školskoj godini **t**.

Stopa upisa u predškolske ustanove predstavlja odnos ukupnog broja upisane djece u predškolske ustanove i populacije uzrasta 0-5 godina*100.

Stopa upisa u osnovnu školu predstavlja odnos broja učenika koji su upisali osnovnu školu (ISCED 1+2) uključujući i djecu u resursnim centrima na početku školske godine i populacije uzrasta 6 - 14 godina*100.

Stopa upisa u srednju školu predstavlja odnos broja učenika koji su upisali srednju školu (ISCED 3) uključujući i djecu u resursnim centrima na početku školske godine i populacije uzrasta 15 - 18 godina*100.

Stopa upisa na visoko obrazovanje predstavlja odnos broja studenata koji su upisali studije na visokoškolskim ustanovama (ISCED 5-8) na početku akademске godine i populacije uzrasta 19 - 27 godina*100.

U tabelama su date bruto stope, izračunate na osnovu procijenjenog broja stanovnika. Procijenjeni broja stanovnika za školsku/akademsku 2023/2024. godinu izračunat na osnovu podataka dobijenih iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova, sprovedenog 2023. godine.

Adult education

Schools for adults' education provide possibility to persons over 15 years (adults) who are not regularly attending a school, to acquire elementary education and training.

Adults can complete primary school by either regular attending of school or taking exams. Primary education for adults is organized by grade from I to IX and lasts for four years. Organizationally, these are recognized as separate schools.

Adults acquire a secondary education as part-time students in secondary schools.

Higher education

Until school year 2004/2005, higher education included high schools, faculties and art academies. Higher (tertiary education) – faculties and academies (for students enrolled before the school year 2004/05) is received at faculties and art academies, and is lasting minimum 4 years, while high (post-secondary non-tertiary education) is received upon completion of first degree of higher education or completion of high schools, whereas in both cases the schooling lasts 2 years.

In almost all faculties the first year of studies of academic year 2003/2004, was organized in consistency with Bologna Declaration, while as of 2004/2005 academic year it has been applied in all faculties. Pursuant to the Law on Higher Education (Official Gazette of the Republic of Montenegro 60/03), there are three levels of higher education: basic studies, postgraduate studies (specialist and master) and PhD studies. Higher education is achieved through: academic and applied study programmes.

The status of student is acquired with the entering an appropriate study programme. Student may have the status of state-financed or self-financed student. In private higher education institutions, students pay the tuition fee and possess the status of self-financed students.

Enrollment rate

$$GER_h^t = \frac{E_h^t}{P_{h,a}^t} * 100$$

Where:

GER_h^t - Gross Enrolment Ratio at level of education **h** in school year **t**

E_h^t - Enrolment at the level of education **h** in school year **t**

P_{h,a}^t - Population in age group **a** which officially corresponds to the level of education **h** in school year **t**

The enrollment rate in pre-primary education is the ratio of the total number of children enrolled in pre-primary and the population aged 0-5 years *100.

The enrollment rate in primary school is the ratio of the number of pupils who enrolled in primary school (ISCED 1-2) including children in resource centers at the beginning of the school year and the population aged 6 - 14 years*100.

The enrollment rate in secondary school is the ratio of the number of pupils who enrolled in secondary school (ISCED 3) including children in resource centers at the beginning of the school year and the population aged 15 - 18 years*100.

The enrollment rate in higher education is the ratio of the number of students who enrolled in the studies at institutions of higher education (ISCED 5-8) at the beginning of the academic year and the population aged 19 - 27 years*100.

The tables give the gross rates, calculated on the basis of the estimated population. Estimated population for the school/academic year 2023/2024. calculated on the basis of data obtained from the Census of Population, Households and Dwellings, conducted in 2023.

21 – 1. PREDŠKOLSKE USTANOVE

PRE-SCHOOL INSTITUTIONS

Školska godina / School year	ustanove Institutions	Vaspitne jedinice child-care units	Korisnici / Beneficiaries		Radnici / Employees					
			ukupno Total	djevojčice Girls	ukupno Total	žene Females	od toga / Out of which			ostali Other
							vaspitači Educators	zdravstveni Medical staff	administrativni Administrative staff	
2019/2020	49	170	23 080	10 947	2 780	2 694	1 362	592	103	723
2020/2021	44	158	21 318	10 176	2 787	2 708	1 407	592	104	684
2021/2022	52	158	23 008	10 986	3 093	2 986	1 469	692	92	840
2022/2023	54	159	24 663	11 715	3 287	3 173	1 506	763	133	885
2023/2024	53	165	25 077	11 993	3 460	3 340	1 575	793	139	953

21 – 2. STOPA UPISA DJECE U PREDŠKOLSKE USTANOVE PO GODINAMA STAROSTI
ENROLLMENT RATE OF CHILDREN INTO PRESCHOOL INSTITUTIONS BY AGE

Školska godina / School year	0-5 (ISCED 0)			0-2 (ISCED 01)			od 3 godine do polaska u skolu (ISCED 02)		
	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female
2020/2021	48,71	49,09	48,30	25,28	25,08	25,48	71,62	72,64	70,52
2021/2022	52,99	53,47	52,46	29,32	29,72	28,88	76,00	76,71	75,22
2022/2023	57,52	58,19	56,80	33,00	33,14	32,84	81,49	82,50	80,39
2023/2024	57,16	57,76	56,52	32,33	32,09	32,60	82,32	83,43	81,11

**21 – 3. OSNOVNI POKAZATELJI O OSNOVNIM
I SREDNJIM ŠKOLAMA
kraj 2022/2023. školske godine**

**BASIC INDICATORS OF PRIMARY
AND SECONDARY EDUCATION
end of 2022/2023 school year**

	Odjeljenja Class units	Učenici koji su završili obrazovanje <i>Pupils who completed education</i>						
		Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Završili školu <i>Completed schooling</i>			
					Redovni učenici <i>Regular pupils</i>	Vanredni učenici <i>Part-time pupils</i>		
REDOVNO OSNOVNO OBRAZOVANJE		3 690	69 922	36 271	33 651	7 566	-	
REDOVNO SREDNJE OBRAZOVANJE		1 168	23 943	11 902	12 041	5 859	1 036	
REDOVNO SREDNJE OBRAZOVANJE PO PODRUČJIMA RADA REGULAR SECONDARY EDUCATION BY FIELDS OF STUDY								
PODRUČJA RADA ¹⁾							FIELDS OF STUDY ¹⁾	
Gimnazija		340	7 653	3 214	4 439	1 836	Gymnasiums	
Poljoprivreda, proizvodnja i prerada hrane		42	383	208	175	104	Agriculture, production and processing of food	
Šumarstvo i obrada drveta		4	18	18	-	3	Forestry and wood processing	
Geologija, rudarstvo i metalurgija		3	21	9	12	5	Geology, mining and metallurgy	
Mašinstvo i obrada metala		62	891	846	45	282	Mechanical engineering and metal processing	
Elektrotehnika		113	2 207	2 019	188	548	Electrical engineering	
Hemija, nemetali i grafičarstvo		11	148	52	96	41	Chemistry, non-metals and graph.	
Tekstil i kožarstvo		4	90	3	87	27	Textile and leather industry	
Arhitektura, geodezija i građevinarstvo		31	636	321	315	139	Geodesy and construction	
Saobraćaj		71	1 673	1 240	433	347	Transportation	
Trgovina, ugostiteljstvo i turizam		202	3 393	1 781	1 612	922	Trade, catering and tourism	
Ekonomija, pravo, administracija		133	3 273	1 242	2 031	774	Economics, law, administration	
Kultura, umjetnost i javno informisanje		32	271	75	196	55	Culture, arts and public information	
Zdravstvo i socijalna zaštita		101	2 914	735	2 179	673	Public health and social welfare	
Ostalo (lične usluge)		19	372	139	233	103	Other (personal services)	
Osnovno obrazovanje odraslih		5	62	45	17	53	- Primary education of adults	

¹⁾ Broj područja rada (Struka) je prikazan za sve razrede (od I do IV razreda)

¹⁾ Number of fields of study is given for all grades (1st – 4th)

**21 – 4. STOPA UPISA U OSNOVNU ŠKOLU
ENROLLMENT RATE IN PRIMARY SCHOOL**

Školska godina School year	Stopa upisa / The enrollment rate		
	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female
2021/2022	102,59	102,47	102,72
2022/2023	104,38	104,26	104,51
2023/2024	101,57	101,40	101,77

**21 – 5. STOPA UPISA U SREDNJU ŠKOLU
ENROLLMENT RATE IN SECONDARY SCHOOL**

Školska godina School year	Stopa upisa / The enrollment rate		
	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female
2021/2022	84,91	82,62	87,41
2022/2023	85,07	82,55	87,81
2023/2024	89,66	87,44	92,09

21 – 6. NASTAVNO OSOBLJE – VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

TEACHING STAFF – ACADEMIC INSTITUTIONS

Akademска година Academic year	Akademsko osoblje Academic Staff			Stručno osoblje Experts		
	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female
2019/2020	1 365	693	672	257	110	147
2020/2021	1 317	688	629	246	100	146
2021/2022	1 289	678	611	239	103	136
2022/2023	1 298	664	634	224	96	128
2023/2024	1 378	693	685	217	95	122

21 – 7. STUDENTI OSNOVNIH STUDIJA PREMA NAČINU FINANSIRANJA I POLU

STUDENTS BASIC STUDIES BY SOURCE OF FINANCING AND SEX

Akademска година Academic year	Studenti / Students								
	Ukupno Total			Finansiranje iz budžeta Financed from the Budget			Samofinansiranje Self-financed		
	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female
2019/2020	18 582	8 298	10 284	6 195	2 634	3 561	12 387	5 664	6 723
2020/2021	18 403	8 233	10 170	6 333	2 618	3 715	12 070	5 615	6 455
2021/2022	17 679	7 776	9 903	6 224	2 541	3 683	11 445	5 235	6 220
2022/2023	16 883	7 119	9 764	5 685	2 186	3 499	11 198	4 943	6 265
2023/2024	16 309	6 721	9 588	5 028	1 824	3 204	11 281	4 897	6 384

**21 – 8. STUDENTI OSNOVNIH STUDIJA PREMA
NAČINU FINANSIRANJA I GODINAMA STUDIJA**

**STUDENTS BASIC STUDIES BY SOURCE
OF FINANCING AND YEAR OF STUDIES**

Akademска година Academic year	Studenti – ukupno / Studens - total						
	Ukupno Total	Godine studija / Year of studies					
		I	II	III	IV	V	VI
UKUPNO / TOTAL							
2019/2020	18 582	6 534	5 034	6 953	912	117	32
2020/2021	18 403	6 701	4 932	5 796	779	156	39
2021/2022	17 679	6 423	4 956	5 425	641	189	45
2022/2023	16 883	6 154	4 623	5 281	561	224	40
2023/2024	16 309	5 963	4 467	5 076	509	237	57
FINANSIRANJE IZ BUDŽETA / FINANCED FROM THE BUDGET							
2019/2020	6 195	3 293	1 490	1 121	229	47	15
2020/2021	6 333	3 402	1 611	1 090	136	75	19
2021/2022	6 224	3 161	1 643	1 145	139	112	24
2022/2023	5 685	2 886	1 429	1 086	124	136	24
2023/2024	5 028	2 563	1 224	952	121	135	33

21 – 9. DIPLOMIRANI STUDENTI (OSNOVNE STUDIJE)

FACULTY GRADUATES (BASIC STUDIES)

Godina Year	Studenti / Students								
	Ukupno Total			Finansiranje iz budžeta Financed from the Budget			Samofinansiranje Self-financed		
	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female
2019									
2019	2 997	1 297	1 700	545	194	351	2 452	1 103	1 349
2020	3 044	1 213	1 831	740	248	492	2 304	965	1 339
2021	2 759	1 125	1 634	674	250	424	2 085	875	1 210
2022	2 430	955	1 475	652	231	421	1 778	724	1 054
2023	3 084	1 178	1 906	1 288	474	814	1 796	704	1 092

21 – 10. STOPA UPISA NA VISOKO OBRAZOVANJE

ENROLLMENT RATE IN HIGHER EDUCATION

Akademska godina Academic year	Stopa upisa / The enrollment rate		
	Ukupno Total	Muški Men	Ženski Women
2020/2021	32,41	27,78	37,34
2021/2022	31,91	26,58	37,59
2022/2023	30,50	24,52	36,93
2023/2024	31,75	25,05	38,84

21 – 11. UPISANI NA POSTDIPLOMSKE
I DOKTORSKE STUDIJEENROLLED IN POSTGRADUATE
STUDIES AND DOCTORAL STUDIES

Akademska godina Academic year	Postdiplomske studije Postgraduate studies						Doktorske studije Doctoral studies		
	Specijalističke studije Specialist studies			Magistrske studije Master studies					
	Ukupno Total	Muški Men	Ženski Women	Ukupno Total	Muški Men	Ženski Women	Ukupno Total	Muški Men	Ženski Women
2019/2020	3 173	1 402	1 771	1 115	442	673	93	52	41
2020/2021	2 297	1 023	1 274	1 899	706	1 193	101	49	52
2021/2022	1 613	743	870	2 944	1 033	1 911	140	71	69
2022/2023	1 158	561	597	3 008	1 055	1 953	128	61	67
2023/2024	432	192	240	3 256	1 196	2 060	232	105	127

21 – 12. SPECIJALISTI, MAGISTRI I DOKTORI
PO POLUSPECIALISTS, MASTERS AND DOCTORS
BY GENDER

Godina Year	Specijalisti Specialists			Magistri nauka Masters of science			Doktori nauka Doctors of science		
	Ukupno Total	Muški Men	Ženski Women	Ukupno Total	Muški Men	Ženski Women	Ukupno Total	Muški Men	Ženski Women
2019	1 796	732	1 064	213	75	138	20	12	8
2020	1 934	749	1 185	234	83	151	23	10	13
2021	1 446	594	852	398	143	255	14	5	9
2022	838	335	503	429	125	304	27	10	17
2023	746	323	423	668	199	469	15	6	9

21 – 13. MAGISTRI I DOKTORI PREMA OBRAZOVNOM PODRUČJU¹⁾ NAUČNOG RADA I POLU

MASTERS' AND DOCTORS' DEGREES BY EDUCATIONAL FIELDS¹⁾ OF SCIENTIFIC WORK AND BY SEX

		Magistri nauka Masters of science			Doktori nauka Doctors of science			<i>All</i> <i>Men</i> <i>Women</i>	<i>TOTAL</i>
		2021	2022	2023	2021	2022	2023		
UKUPNO	ukupno	398	429	668	14	27	15	<i>All</i>	
	muški	143	125	199	5	10	6	<i>Men</i>	
	ženski	255	304	469	9	17	9	<i>Women</i>	
Opšti programi i kvalifikacije	ukupno	-	-	-	-	-	-	<i>All</i>	
	muški	-	-	-	-	-	-	<i>Men</i>	
	ženski	-	-	-	-	-	-	<i>Women</i>	<i>Generic programmes and qualifications</i>
Obrazovanje	ukupno	22	38	87	-	-	-	<i>All</i>	
	muški	4	8	16	-	-	-	<i>Men</i>	
	ženski	18	30	71	-	-	-	<i>Women</i>	<i>Education</i>
Umjetnost i humanističke nauke	ukupno	49	47	79	3	4	2	<i>All</i>	
	muški	13	6	16	-	2	1	<i>Men</i>	
	ženski	36	41	63	3	2	1	<i>Women</i>	<i>Humanities and Arts</i>
Društvene nauke, novinarstvo i informisanje	ukupno	130	90	165	4	6	4	<i>All</i>	
	muški	46	27	33	1	1	1	<i>Men</i>	
	ženski	84	63	132	3	5	3	<i>Women</i>	<i>Social sciences, journalism and information</i>
Poslovanje, administracija i pravo	ukupno	60	111	115	-	2	2	<i>All</i>	
	muški	27	29	39	-	1	1	<i>Men</i>	
	ženski	33	82	76	-	1	1	<i>Women</i>	
Prirodne nauke, matematika i statistika	ukupno	17	29	22	1	8	5	<i>All</i>	
	muški	3	8	5	-	2	2	<i>Men</i>	
	ženski	14	21	17	1	6	3	<i>Women</i>	<i>Natural sciences, mathematics and statistics</i>
Informacione i komunikacione tehnologije	ukupno	8	6	13	-	-	-	<i>All</i>	
	muški	6	5	13	-	-	-	<i>Men</i>	
	ženski	2	1	-	-	-	-	<i>Women</i>	<i>Information and Communication Technologies</i>
Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo	ukupno	72	79	91	2	1	-	<i>All</i>	
	muški	32	31	41	2	1	-	<i>Men</i>	
	ženski	40	48	50	-	-	-	<i>Women</i>	<i>Engineering, manufacturing and construction</i>
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterinarstvo	ukupno	10	5	21	-	-	-	<i>All</i>	
	muški	3	1	11	-	-	-	<i>Men</i>	
	ženski	7	4	10	-	-	-	<i>Women</i>	<i>Agriculture, forestry, fisheries and veterinary</i>
Zdravstvo i socijalna zaštita	ukupno	-	-	3	1	3	-	<i>All</i>	
	muški	-	-	1	-	-	-	<i>Men</i>	
	ženski	-	-	2	1	3	-	<i>Women</i>	<i>Health and welfare</i>
Usluge	ukupno	30	24	72	3	3	2	<i>All</i>	
	muški	9	10	24	2	3	1	<i>Men</i>	
	ženski	21	14	48	1	-	1	<i>Women</i>	<i>Services</i>

¹⁾ Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja:
(ISCED-F 2013)

¹⁾ International Standard Classification of Education:
(ISCED-F 2013)

21 – 14. DOMOVI UČENIKA I STUDENATA

PUPILS' AND STUDENTS' DORMITORIES

	ustanove <i>Institutions</i>	Korisnici / Beneficiaries		
		ukupno <i>Total</i>	žene <i>Females</i>	muškarci <i>Male</i>
Domovi učenika / Pupils' dormitories				
2019/2020	8	392	199	193
2020/2021	8	394	205	189
2021/2022	8	394	198	196
2022/2023	8	407	198	209
2023/2024	8	438	207	231
Studentski domovi / Students' dormitories				
2019/2020	5	1 677	1 076	601
2020/2021	5	1 717	1 063	654
2021/2022	5	1 961	1 312	649
2022/2023	6	1 717	1 032	685
2023/2024	6	1 759	1 162	597

21 – 15. ZAPOSLENI U DOMOVIMA UČENIKA I STUDENTSKIM DOMOVIMA

EMPLOYEES IN PUPILS' AND STUDENTS' DORMITORIES

	Zaposleni u domovima učenika i studentskim domovima / Employees in pupils' and students' dormitories					
	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Females</i>	muškarci <i>Males</i>	od toga / out of which		ostali <i>Other</i>
				vaspitači <i>Educators</i>	administrativni <i>Administrative staff</i>	
2019/2020	330	217	113	24	70	236
2020/2021	...	...	...	...	...	...
2021/2022	252	162	90	16	48	188
2022/2023	266	179	87	16	38	212
2023/2024	267	175	92	16	38	213

NAUKA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Ministarstvo nauke je od 2016. godine definisano kao organ državne uprave nadležan za prikupljanje, obradu i objavu statističkih podataka o istraživanju i razvoju, tj. preuzeo je nadležnost od Uprave za statistiku Crne Gore, koja je obrađivala podatke zaključno sa 2014. godinom.

Ministarstvo nauke prikuplja podatke putem nacionalne ankete o istraživanju i razvoju, kojom podatke u vidu godišnjih izveštaja dostavljaju organizacije koje su bile aktivne u oblasti istraživanja i razvoja.

Obuhvat

Anketa o istraživanju i razvoju prikuplja podatke o aktivnostima istraživanja i razvoja koje se izvode unutar same organizacije. Anketom su obuhvaćeni svi sektori (visoko obrazovanje, državni, poslovno-preduzetnički i privatni neprofitni sektor), na nacionalnoj teritoriji. Statističkom jedinicom koja je dužna da izvijesti o aktivnostima istraživanja i razvoja smatra se ona jedinica u kojoj je u toku izveštajne godine makar jedan istraživač radio na poslovima istraživanja i razvoja, bilo kao njen zaposleni ili spoljni saradnik.

Definicije

Naučno-istraživačku djelatnost obavljaju lica sa istraživačkim zvanjem i lica sa naučnim zvanjem, u skladu sa Zakonom o naučno-istraživačkoj djelatnosti Crne Gore, kao i lica izabrana u akademski i saradnička zvanja u ustanovi visokog obrazovanja. Naučno-istraživačku djelatnost može obavljati i lice koje ima visoku školsku spremu, magistraturu i doktorat nauka, koje nije birano u istraživačko ili naučno zvanje, a ima reference po osnovu objavljenih naučnih radova.

Istraživači su profesionalci angažovani na koncipiranju ili kreiranju novog znanja. Oni sprovode istraživanja i poboljšavaju ili razvijaju koncepte, teorije, modele, tehničke instrumente, softvere ili operativne modele.

Stručni saradnici i tehničari su lica koja neposredno sarađuju sa istraživačima obavljajući stručne ili tehničke poslove vezane za naučno-istraživačke i istraživačko-razvojne zadatke.

Pomoćno osoblje se isključivo ili pretežno bavi organizacionim, upravnim, pravnim, administrativnim ili finansijskim poslovima vezano za istraživačko-razvojne aktivnosti.

Djelatnost istraživanja i razvoja se prati i prema vrsti istraživanja:

- *Osnovno istraživanje* čine teorijski ili eksperimentalni rad koji se obavlja prvenstveno radi sticanja novih znanja o poznatim pojавama ili otkrivanja novih oblasti istraživanja, bez aspiracija u smislu posebne primjene.
- *Primjenjeno istraživanje* se preduzima ili da se utvrdi mogućnost korišćenja rezultata nekog osnovnog istraživanja, imajući u vidu njegovu praktičnu primjenu, ili da se iznadi nove metode ili načini koji omogućavaju da se postigne poseban i unaprijed određen cilj. Ovo istraživanje polazi od postojećih znanja i produbljuje ih u cilju rješavanja konkretnih problema.
- *Eksperimentalni razvoj* predstavlja sistematičan rad zasnovan na primjeni saznanja iz osnovnog i primjenjenog istraživanja i praktičnog iskustva i dovodi do stvaranja dodatnih znanja koja su usmjerena na proizvodnju novih proizvoda ili procesa ili poboljšanje postojećih.

SCIENCE

Sources and methods of data collection

Since 2016, the Ministry of Science has been defined as a state administration body responsible for collecting, processing and production of statistical data on R&D. The task was taken over from the Statistical Office which produced statistics up until the data for year 2014.

The Ministry of Science collects data through national survey on research and experimental development, which enables organizations active in the field of R&D to provide annual reports to the Ministry of Science.

Coverage

The research and development survey collects data on research and development activities that are performed in the organization itself. The survey covered all sectors (higher education, government sector, business-entrepreneurial and private non-profit sector), on the national territory. The statistical unit that is obliged to report on research and development activities is considered to be the unit in which at least one researcher worked on research and development during the reporting year, either as its employee or external associate.

Definitions

Scientific research activity is performed by persons with research ranks and scientific ranks, in accordance with the Law on SRA, as well as persons elected in academic and associate ranks at the higher education institutions. Scientific research activity can also be performed by a person who has a university degree, master's degree and doctorate of science, and who has not been elected to a research or scientific title, and has a reference based on published scientific papers.

Researchers are professionals engaged in the conception or creation of new knowledge. They conduct research and improve or develop concepts, theories, models, techniques instrumentation, software or operational methods.

Technicians and equivalent staff directly collaborate with researchers performing expert or technical tasks connected with research and development activities.

Other supporting staff is exclusively or dominantly involved in managerial, legal, administrative or financial jobs connected to R&D activities.

The activity of research and development are observed also according to the type of research:

- *Basic research* is experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundations of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view.

- *Applied research* is aimed either at looking for possibility to apply basic research results having in mind its practical application or to find out new methods or ways directed towards a specific already determined objective. This research proceeds from existing knowledge and enlarges it in order to solve particular problems.

- *Experimental development* is a systematic work based on the application of knowledge from basic and applied research and practical experience and leads to the creation of additional knowledge aimed at producing new products or processes or improving existing ones.

**22 – 1. RAZVOJ NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I
ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNE DJELATNOSTI**
**DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC-RESEARCH AND
EXPERIMENTAL- DEVELOPMENT ACTIVITIES**

	Naučno-istraživačke i istraživačko-razvojne organizacije <i>Scientific-research and experimental-development organizations</i>	Zaposleni ukupno ¹⁾ <i>Employees, Total¹⁾</i>	Naučni radnici-istraživači Scientists-researchers	Stručni saradnici i tehničari Technicians and equivalent staff	Pomoćno osoblje Other supporting staff	Izdaci prema vrsti troškova, u EUR ³⁾ <i>Expenditures by type of cost in EUR³⁾</i>		Troškovi (izdaci) za IR djelatnost u EUR <i>Expenditures for R&D in EUR</i>
						Tekući <i>Current costs</i>	Kapitalni <i>Capital costs</i>	
UKUPNO ISTRAŽIVAČKO RAZVOJNA DJELATNOST <i>RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITIES, TOTAL</i>								
2016 ²⁾	82	2 194	1 509	482	203	-	-	12 833 218
2017 ²⁾	82	2 234	1 528	466	240	12 228 887	2 774 245	15 003 132
2018 ²⁾	87	2 382	1 596	501	285	14 182 166	9 307 878	23 490 044
2019	107	2 330	1 586	469	249	13 810 584	4 174 138	17 984 722
POSLOVNO PREDUZETNIČKI SEKTOR <i>BUSINESS ENTERPRISE SECTOR</i>								
2016 ²⁾	9	170	91	56	23	-	-	2 107 910
2017 ²⁾	24	190	116	50	24	1 239 254	1 567 378	2 806 632
2018 ²⁾	26	314	204	70	40	2 153 684	6 851 610	9 005 294
2019	36	294	158	93	43	1 608 455	869 608	2 478 063
DRŽAVNI SEKTOR <i>GOVERNMENT SECTOR</i>								
2016 ²⁾	19	664	355	242	67	-	-	2 708 766
2017 ²⁾	15	766	469	228	69	3 508 525	951 078	4 459 603
2018 ²⁾	17	772	473	228	71	4 223 722	2 060 014	6 283 736
2019	29	858	534	231	93	6 304 674	2 629 050	8 933 724
SEKTOR VISOKOG OBRAZOVANJA <i>HIGHER EDUCATION SECTOR</i>								
2016 ²⁾	46	1 271	1 006	163	102	-	-	7 352 310
2017 ²⁾	38	1 238	911	185	142	7 191 677	250 789	7 442 466
2018 ²⁾	39	1 250	886	197	167	7 440 493	377 754	7 818 247
2019	35	1 138	858	171	109	5 885 194	674 062	6 559 256
PRIVATNI NEPROFITNI SEKTOR <i>PRIVATE NON-PROFIT SECTOR</i>								
2016 ²⁾	8	89	57	21	11	-	-	664 232
2017 ²⁾	5	40	32	3	5	289 431	5 000	294 431
2018 ²⁾	5	46	33	6	7	364 267	18 500	382 767
2019	7	40	36	0	4	12 260	1 418	13 678

¹⁾ S punim i kraćim radnim vremenom²⁾ Izvor: Ministarstvo prosvjetе, nauke, kulture i sporta³⁾ Propisi EU za parnu izvještajnu godinu ne zahtijevaju detaljne presjeke koji se odnose na tekuće i kapitalne troškove.¹⁾ Full-time and part time engaged²⁾ Source: Ministry of Education, Science, Culture and Sports³⁾ EU regulations for the even reporting year not require detailed cross-sections related to the current and capital costs

INFORMACIONO - KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE

Statistika upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija zasniva se na rezultatima istraživanja o upotrebi:

- informaciono-komunikacione tehnologije u domaćinstvima i licima
- informaciono-komunikacione tehnologije u preduzećima

Domaćinstva

Izvori i metode prikupljanja podataka

Ovkir za izbor uzorka je Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. Istraživanje se sprovodi jedanput godišnje na dvoetapnom stratifikovanom uzorku. Veličina uzorka za 2023. godinu je 1 800 domaćinstava i 1 800 pojedinaca na teritoriji Crne Gore.

Referentni period su tri mjeseca koja su prethodila anketiranju.

U skladu sa metodologijom Eurostat-a, uzorkom se obuhvataju domaćinstva sa najmanje jednim članom koji ima između 16 i 74 godine starosti, kao i pojedinci iste starosne dobi.

Preduzeća

Izvori i metode prikupljanja podataka

Istraživanje se sprovodi na stratifikovanom uzoraku, telefonskim putem. Veličina uzorka u 2023. godini je 842 preduzeća. Referentni period za najveći broj pitanja je 2023. godina, dok su se pojedina pitanja odnosila na cijelokupnu 2022. godinu. U skladu sa metodologijom Eurostat-a, uzorkom su obuhvaćena preduzeća sa 10 i više radnika iz određenih sektora, prema klasifikaciji NACE Rev 2: administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja; građevinarstvo; informisanje i komunikacije; popravke kompjutera i kompjuterske opreme; poslovanje s nekretninama; prerađivačka industrija; snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija, vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti; stručne, naučne i tehničke djelatnosti; transport i skladištenje; trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala; usluge smještaja i ishrane.

Definicije

Personalni računar (PC) podrazumijeva desktop računar koji je obično fiksiran na jednom mjestu, pri čemu ima fizički odvojenu tastaturu za unos podataka, monitor i kućište za čuvanje podataka. Pod PC-om se ne podrazumijeva laptop.

Laptop (portabil) podrazumijeva računar izuzetno manjih dimenzija od personalnog računara koji čovjek vrlo lako može nositi sa sobom.

Pristup internetu se odnosi na sve načine na koje je domaćinstvo u mogućnosti da ima pristup internetu, bilo da se radi o posjedovanju uređaja koji se koristi za pristup Internetu (modem, ISDN, DSL, kablovski internet, 3G, GPRS) ili mogućnost konekcije na Internet koji se koristi u području gdje se domaćinstvo nalazi.

DSL (Digital Subscriber Line) je oznaka za tehnologiju koja transportuje podatke velikim brzinama (npr. jednakim ili većim od 144 kbit/s) preko postojeće bakarne mreže. DSL tehnologija je vrsta Internet veze koja je znatno brža od dial-up pristupa i zbog toga je označavamo kao širokopojasnu.

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

The statistics on the ICT usage is based on the survey results on the use of:

- Information-communication technologies by households and individuals
- Information-communication technologies in enterprises

Households

Sources and methods of data collection

The sample frame is the Census of Population, Households and Dwellings 2011. The survey is conducted once in a year by using the two-phase stratified sample. The sample size for 2023 was 1 800 households and 1 800 individuals in territory of Montenegro.

The reference period is the three months preceding the survey.

According to the Eurostat methodology, the sample includes households with at least one member aged between 16 and 74 years of age, and individuals of the same age.

Enterprises

Sources and methods of data collection

The survey is conducted on a stratified random sample, by using the telephone. The sample size in 2023 was 842 enterprises. Reference period for most questions is 2023 while some issues related to the entire 2022. According to the Eurostat methodology, the sample includes enterprises with 10 employees and over in certain sectors, according to the Classification NACE Rev 2: administrative and support services; financial and insurance activities; construction; information and communication; repair of computer and computer equipment; real estate business; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning; water supply; waste water management; control of the removal process waste and similar activities; professional, scientific and technical activities; transportation and warehousing; wholesale trade and retail trade; repair of motor vehicle and motorcycles; accommodation and food services.

Definitions

Personal computer (PC) includes desktop computer that is usually fixed in one place with a separate physical keyboard for data input, display, and storage case. Laptop is not considered as a PC.

Laptop (portable) is the computer with extremely small dimensions than the personal computer that a man can easily carry with you.

Access to the Internet refers to all the ways in which the household is able to have access to the internet, both if it is considered the possession of a device used to access the Internet (modem, ISDN, DSL, Cable, Internet (modem, ISDN, DSL, Cable Internet, 3G, GPRS), or the possibility of connection to the internet used in areas where the household is located.

DSL (Digital Subscriber Line) stands for a technology that transports data at high speeds (e.g. equal to or greater than 144 Kbit/s) over existing copper networks. DSL technology is a type of Internet connection that is much faster than dial-up access. Therefore, it is referred as a broadband one.

Važnije DSL tehnologije obuhvataju:

ADSL: Ovaj termin se koristi za DSL gdje se dodjeljuje veći propusni opseg za download od uploada (Asymmetric DSL).

SHDSL: Ista brzina downloada i uploada (Symmetric DSL).

VDSL: Vrlo visoke brzine prenosa u bitovima DSL-a, sa brzinom do 53 Mbps, u poređenju sa oko 8 do 10 Mbps za ADSL.

Kabloski Internet (kabal, LAN, optički kabal, PLC)

Kabal: ova tehnologija omogućava velike brzine pristupa Internetu za isporuku preko kabloske TV mreže ili komunalnog antena sustava.

LAN (Local Area Network): Internet veza velike brzine putem stambenih mreža.

Optički kabal: Tehnologija koja se ne zasniva na bakrene žice. Tehnologija koristi lasere ili svijetleće diode i može pružiti neograničen propusni potencijal.

Satelitski Internet: obično zahtijeva instalaciju satelitske antene/modema i mjesecne preplati.

PLC: Predstavlja vezu preko strujnih kablova. Širokopojansa veza preko običnih strujnih kablova, u cijelini može biti u rasponu od 256 Kbit/s do 2,7 Mbit/s

Fiksne bežične tehnologije: Tehnologije u ovoj grupi su sve bežične tehnologije koje omogućavaju pristup Internetu između fiksnih tačaka (provajdera za domaćinstvo, a ne u domaćinstvu). Primjeri su WiFi ili WiMax. Javni WiFi ili WiMax mogu biti dostupni svakome unutar određenog područja. Unutar zgrade različita domaćinstva mogu se povezati na WiFi. WiMax konektivnost obezbeđuje fiksni bežični pristup sličan WiFi funkcionalnosti, ali na mnogo višem rasponu (do oko 50 km).

Modem (dial-up pristup preko normalne telefonske linije) povezuje domaćinstva preko dial-upa putem analognog modema.

Mobilna širokopojasna konekcija (3G, GPRS, GSM, UMTS)

Treća generacija (3G) mobilnih tehnologija omogućava veće brzine pristupa u odnosu na GPRS.

GPRS standard za prenos podataka kod mobilne telefonije je prelaz ka 3G standardu. GPRS omogućava brži prenos podataka, u odnosu na klasični standard, ali ne toliko brži kao kod 3G.

GSM (Globalni sistem za mobilnu komunikaciju) pored prenosa glasa i podataka, ovaj standard omogućava i usluge kao što su SMS ili međunarodni Roaming.

UMTS je treća generacija (3G) mobilnih tehnologija za mreže zasnovane na GSM standardu.

Important DSL technologies include:

ADSL: This term is used for DSL where assigned more bandwidth to download from upload (Asymmetric DSL).

SHDSL: The same download and upload speed (DSL Symmetric).

VDSL: Very high bit-rate DSL, with speeds up to 53Mbps compared to about 8 to 10 Mbps for ADSL.

Wired fixed Internet (Cable modem, LAN, optic cable, PLC)

Cable modem: This technology allows high-speed Internet access to be delivered over a cable TV network or communal aerial systems.

LAN (Local Area Network): High-speed Internet connections via housing networks.

Fibre optic cable: A technology which is not based on copper wire. The technology uses lasers or light emitting diodes and can provide unlimited bandwidth potential.

Satellite internet: access usually requires installation of satellite dish/modem and monthly subscription fees.

PLC: Means power line communication. Broadband over ordinary power lines in general can range from 256 Kbit/s to 2.7 Mbit/s.

Fixed wireless technologies: Technologies in this group are all wireless technologies for Internet access between fixed points (provider for the household, and not at home).

Examples include WiFi or WiMax. Public WiFi or WiMax can be available to everyone within a specific area. Different households within a building can be connected to WiFi. WiMax connectivity provides fixed wireless access similar to WiFi functionality, but at a much higher range (up to about 50 km).

Modem (dial-up access over normal telephone line) connected households use dial-up via analogue modems.

Mobile broadband connections (3G, GPRS, GSM, UMTS)

Third generation (3G) of mobile technology allows greater access speed compared to GPRS.

GPRS data transmission standard for mobile telephony is the transition to the 3G standard. GPRS allows for faster data transfer compared to traditional standard, but not as fast as the 3G.

GSM (Global System for Mobile Communications) in addition to voice and data transmission, this standard provides services such as SMS and international Roaming.

UMTS is a third generation (3G) mobile technology for networks based on the GSM standard.

23 – 1. PROCENAT DOMAĆINSTAVA KOJA IMAJU PRISTUP INTERNETU KOD KUĆE, 2023.

PERCENTAGE OF HOUSEHOLDS WITH INTERNET ACCESS AT HOME, 2023

		Imaju pristup Internetu <i>With Internet</i>	
Crna Gora		81,3	Montenegro
gradsko		85,9	Urban
ostalo		71,9	Other

23 – 2. UREĐAJI POMOĆU KOJIH SE PRISTUPA INTERNETU KOD KUĆE, 2023.

DEVICES FOR INTERNET ACCESS AT HOME, 2023

	Personalni računar (%) <i>Personal Computer (%)</i>	Laptop (%) <i>Laptop (%)</i>	Mobilni uređaji (%) <i>Mobile phone (%)</i>	
Crna Gora	32,6	67,2	99,4	Montenegro

23 – 3. NAJČEŠĆE KORIŠĆENI TIPOVI INTERNET KONEKCIJE U DOMAĆINSTVIMA, 2023.

INTERNET CONNECTIONS TYPE WHICH WERE MOST RECENTLY USED, 2023

	Fiksna širokopojasna <i>Fixed broadband</i>	Mobilna Širokopojasna <i>Mobile broadband</i>	
Crna Gora	84,2	70,2	Montenegro

23 – 4. PROCENAT LICA KOJA SU KORISTILA INTERNET KOD KUĆE, 2023.

INDIVIDUALS THAT HAVE USED INTERNET AT HOME, 2023

	U posljednja tri mjeseca <i>Within the last 3 months</i>	Prije više od tri mjeseca <i>More than 3 months</i>	Prije više od godinu dana <i>More than 1 year ago</i>	Nikada <i>Never</i>	
Crna Gora	88,4	1,0	2,9	7,7	Montenegro

23 – 5. PROCENAT LICA PREMA TOME KOLIKO ČESTO SU KORISTILI INTERNET U POSLJEDNJA TRI MJESECA, 2023.

INDIVIDUALS BY AVERAGE INTERNET USAGE IN THE LAST THREE MONTHS, IN PERCENTAGE, 2023

	Ukupno <i>Total</i>	Pol/Sex		
		muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>	
Više puta dnevno	90,1	90,1	90,1	Several times a day
Jednom dnevno ili skoro svakog dana	7,7	7,7	7,7	Once a day or almost every day
Najmanje jednom nedjeljno	2,1	2,1	2,0	At least once a week
Rjeđe nego jednom nedjeljno	0,1	0,1	0,2	Less than once a week

23 – 6. IKT U PREDUZEĆIMA, 2023.

ICT USAGE IN ENTERPRISES, 2023

	Preduzeća koja koriste Internet (%) <i>Enterprises using the Internet (%)</i>	Preduzeća koja imaju web stranicu/ (%) <i>Enterprises with website/ (%)</i>	
Crna Gora	100,0	85,4	Montenegro

KULTURA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o ustanovama i preduzećima u oblasti kulture prikupljaju se redovnim statističkim izvještajima u godišnjim i višegodišnjim intervalima, osim izdavačke djelatnosti za koju, od 2004. god., podatak dostavlja Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" sa Cetinje.

Obuhvat

Godišnjim izvještajima obuhvaćeni su bioskopi, pozorišta, radio i TV emiteri. Trogodišnjim i dvogodišnjim izvještajima obuhvaćene su biblioteke, muzeji, arhivi, organizacije za fizičku kulturu.

Definicije

Muzej je ustanova koja sistematski prikuplja, naučno obrađuje, čuva i izlaže predmete iz oblasti prirodne, duhovne i materijalne kulture. Umjetničke galerije prikazane su kao umjetnički muzeji.

Arhiv je ustanova u kojoj se trajno čuva, stručno obrađuje i daje na korišćenje arhivska građa. Opšti arhiv obavlja arhivske poslove na arhivskoj građi iz svih područja društvene djelatnosti.

Profesionalno pozorište je samostalna kulturno-umjetnička ustanova sa stalnim profesionalnim ansamblom. Profesionalnim pozorištem se smatra i eksperimentalno pozorište, ako ima zasebnu upravu.

Amatersko pozorište je društveno kulturno-umjetnička ustanova u čijem su ansamblu pretežno glumci amateri, a organizaciono je samostalno ili u sastavu kulturno-umjetničkog društva, doma kulture ili druge ustanove-preduzeća.

U okviru profesionalnih i amaterskih pozorišta obuvaćena su dječja pozorišta i pozorišta lutaka. Nijesu obuhvaćene sekcije dječje radio drame, lutkarske sekcije pri kulturnim društvima, kao ni pojedine grupe djece pri školama koje povremeno daju predstave za djecu.

Elektronski medij (linearna AVM usluga) je radijski ili televizijski program koji predstavlja skup informacija u vidu slike i/ili tona ili njihova kombinacija (audio-vizuelni sadržaj) organizovanih u jednu cjelinu, pod zajedničkim nazivom, sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih, socijalnih i drugih potreba javnosti, kojom se omogućava simultano slušanje i/ili gledanje programske sadržaje na osnovu programskog rasporeda/šeme.

AVM usluga je usluga koja je pod uredišćkom odgovornošću pružaoca usluge, čija je osnovna namjena emitovanje programa za informisanje, zabavu ili obrazovanje opšte javnosti putem elektronskih komunikacionih mreža, a može biti u obliku elektronskog medija (radijski ili televizijski program), AVM usluge na zahtjev i komercijalne audiovizuelne komunikacije.

Pružalac AVM usluge je pravno ili fizičko lice koje ima uredišćku odgovornost za izbor sadržaja AVM usluge i organizaciju njenog pružanja.

Emiter je pružalac AVM usluge koji je registrovan za radio i televizijsku djelatnost i kome je, u skladu sa ovim zakonom, izdato odobrenje za emitovanje televizijskog i/ili radijskog programa.

Biblioteka je sredena zbirka štampanog, pisanih ili drugim sredstvima umnoženog materijala (knjiga i brošure) i drugih dokumenata, uključujući i grafičke i audio-vizuelne, koji su pristupačni stanovništvu u cilju njegovog informisanja, istraživanja, obrazovanja i kulturnog užidanja uopšte. Kod biblioteka su obuhvaćene: nacionalne biblioteke, biblioteke visokoškolskih ustanova, specijalne biblioteke, opšte naučne biblioteke i narodne biblioteke koje imaju najmanje 250 primjeraka knjiga i brošura, listova (novina) i časopisa, bez obzira da li su samostalne ili u sastavu druge biblioteke ili druge ustanove preduzeća.

CULTURE

Sources and methods of data collection

Data on institutions and enterprises in the domain of culture are collected by regular annual and multi-annual statistical surveys, except for data on publication activity that are, as of 2004, obtained from National Library of Montenegro "Đurđe Crnojević" located in Cetinje.

Coverage

The annual surveys cover cinemas, theatres, radio and TV broadcasters. Three-year and two-year surveys cover libraries, museums, archives, organizations for physical culture.

Definitions

Museum is an institution that systematically collects, scientifically processes, preserves and exhibits objects in the field of natural, spiritual and material culture. Art galleries are displayed as art museums.

Archive is an institution in which archival material is permanently stored, technically processed and made available for use. A General Archive performs archival work on archival material from all areas of social activity.

Professional theatre is an independent cultural and artistic institution with a permanent professional ensemble. Experimental theater is also considered as a professional theater, in case it has a separate administration.

Amateur theatre is a social cultural-artistic institution with mainly amateur theatrical troupes, and is organized independently or as part of a cultural-artistic society, cultural center or other institution-enterprise.

Within professional and amateur theaters, there are children's theaters and puppet theaters. It does not include sections of children's radio drama, puppetry sections within cultural associations, or individual children groups performing occasional shows at schools.

Electronic media (linear AVM service) is a radio or television program that represents a set of information in the form of images and / or tones or their combination (audiovisual content) organized as a whole, under a common name, with the aim of informing and satisfying cultural, educational, social and other needs of the public, which allows simultaneous listening and / or viewing of program contents based on program schedule / scheme.

AVM Service is a service that is under the editorial responsibility of a service provider whose primary purpose is to broadcast information, entertainment or education programs to the general public through electronic communications networks and may be in the form of an electronic medium (radio or television program), AVM services on demand and commercial audiovisual communications.

AVM Service Provider is a legal or physical person who has editorial responsibility for choosing the contents of the AVM service and organizing its provision.

The broadcaster is an AVM service provider registered for radio and television activities and who, in accordance with this law, has been granted a license for broadcasting a television and / or radio program

Library is an organized collection of printed, written or in a different way reproduced materials (books and brochures) and other documents including graphics and audio-visual materials, available to population for the purposes of information, research, education and culture. Libraries include: national libraries, libraries of higher education institutions, special libraries, general scientific libraries and public libraries having at least 250 copies of books and brochures, (newspapers) and periodicals, regardless of whether they are autonomous, part of another library or institution-enterprise.

Bioskop je sala ili otvoreni prostor opremljen uređajima za javno prikazivanje filmova. U organizacionom pogledu bioskop može biti samostalno preduzeće ili jedinica u sastavu preduzeća za prikazivanje filmova. Bioskopi mogu biti stalni (u određenoj sali), ljetne bioskopske bašte i pokretni (putujući).

Bioskopska predstava je javno prikazivanje filmskog programa (projekcija dugometražnog filma s filmskim dodatkom ili bez njega) koja traje oko dva časa.

Izdavačka djelatnost obuhvata izdavanje knjiga, brošura i periodike – listove i časopise. Podatke o izdavačkoj djelatnosti obezbjeđivao je Jugoslovenski bibliografsko informacijski institut do 2001.god., a od 2004.god. Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ sa Cetinja postaje nacionalni bibliografski centar, kao i ISBN i ISSN centar za Crnu Goru, koji izdavačima dodjeljuje međunarodne standardne brojeve za knjige i periodične publikacije.

Kod *knjiga i brošura* za jedinicu je uzeto djelo-naslov, a ne knjigaveska.

Listovi (novine) su periodične informativne publikacije koje donose aktuelnosti političkog, privrednog, naučnog, umjetničkog i sportskog karaktera.

Časopis je periodična publikacija koja izlazi pod istim naslovom, u više ili manje određenim intervalima jednog neograničenog perioda, i tretira pitanja od opšteg interesa ili uske specijalnosti, kao što su politika, privreda, kultura, tehnika, sport, moda i dr.

Cinema is a hall or an open space with equipment for public movie projection. Organizationally, a cinema can be an autonomous enterprise or unit within the film showing enterprise. Cinemas can be permanent operating (special projection room), open air and mobile (travelling) cinemas.

Cinema performance is a public movie projection (long-length film with newsreel included or without it) lasting about two hours.

Publishing and newspapers activity covers books, brochures and periodicals – journals and magazines. The Yugoslav Bibliographical Information Institute was the data source until 2001, and as of 2004 the data have been collected from National Library of Montenegro “Djurđe Crnojević” in Cetinje that became a national bibliographical centre, as well as ISBN and ISSN centre for Montenegro, issuing the publishers international standard numbers for books and periodical publications.

A work-title is considered as a unit of *books and brochures*, and not a volume.

Newspapers are periodical informative publications presenting actual political, economic, scientific, art and sports events.

Magazines are periodical publications issued under the same title, in more or less fixed intervals of an indefinite time period, treating the questions of common interest or some specific field such as politics, economy, culture, techniques, sports, fashion, etc.

24 – 1. MUZEJI I MUZEJSKE ZBIRKE

MUSEUMS AND MUSEUM COLLECTIONS

	Muzeji i muzejske zbirke Museums and museum collections											
	ukupno <i>Total</i>	predmeti <i>Exhibits</i>		posjetioci <i>Visitors</i>	povremene izložbe <i>Occasional exhibitions</i>				zaposleni <i>Employed persons</i>			
		inventarisani <i>Entered into inventory</i>	izloženi <i>Exhibited</i>		u muzeju <i>Exhibitions in museum</i>		van muzeja <i>Exhibitions out of museum</i>		ukupno <i>Total</i>	stručno osoblje <i>Professional staff</i>	ostalo osoblje <i>Other staff</i>	
		broj <i>Number</i>	posjetioci <i>Visitors</i>		broj <i>Number</i>	posjetioci <i>Visitors</i>	broj <i>Number</i>	posjetioci <i>Visitors</i>				
2015	31	88 315	13 855	263 049	128	48 834	20	2 695	285	268	17	
2018	26	79 235	18 784	238 181	101	29 755	18	14 656	243	230	13	
2021	31	108 592	17 293	149 773	169	46 066	30	7 222	383	201	182	

24 – 2. ARHIVI

ARCHIVES

Arhivi <i>Archives</i>	Arhivska građa u metrima Archival material, in meters						Korisnici arhivske građe <i>Users</i>	Izložbe i preda- vanja <i>Exhibiti- ons and lectures</i>	Posjetioci izložbi i predavanja <i>Visitors</i>	Knjige u bibliotekama u hilj. primj. <i>Books in libraries, in thous.</i>				
	iz starog perioda <i>From ancient times</i>		iz socijalističkog perioda <i>From socialist times</i>		lični i porodični fondovi i zbirke <i>Personal and family funds and collections</i>									
	Sređena <i>Sorted</i>	Nesređena <i>Unsorted</i>	Sređena <i>Sorted</i>	Nesređena <i>Unsorted</i>	Sređena <i>Sorted</i>	Nesređena <i>Unsorted</i>								
2011	1	1 227,6	759,4	5 106,2	2 258,9	250,9	8,6	6 474	5	3 000	60 213			
2014	1	1 278,3	712,0	5 555,6	3 148,0	250,9	11,7	5 718	10	700	50 984			
2017	1	1 278,5	708,8	5 600,0	3 151,2	259,2	3,6	6 100	5	150	60 400			
2020	1	1 414,5	779,4	6 251,4	3 039,7	218,1	58,1	2 578	7	330	61 765			
2023	1	1 423,2	694,9	6 089,3	2 607,7	151,5	12,7	3 739	33	1 942	51 577			

24 – 3. POZORIŠTA

THEATRES

	2019/2020	2020/2021 ¹⁾	2021/2022	2022/2023	2023/2024	
Profesionalna pozorišta Predstave	6 279	...	6 405	6 439	6 441	Professional theatres Performances
Amaterska pozorišta Predstave	3 63	...	3 37	3 16	3 4	Amateur theatres Performances

24 – 4. STRUKTURA EMITERA, PREMA TEHNOLOŠKOJ/IM PLATFORMI/AMA POSREDSTVOM KOJE/IH EMITUJU PROGRAM

STRUCTURE OF BROADCASTERS, BY TRANSMISSION PLATFORM BY WHICH THE PROGRAMME IS BROADCASTED

Tehnološka platforma posredstvom koje TV emiteri emituju program	2022	2023	Transmission platform by which TV broadcasters transmit the programme
TV EMITERI	21	20	TV BROADCASTERS
Nacionalni javni TV emiter			National public TV broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	-	-	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	1	1	MMDS broadcasting
Lokalni javni TV emiteri			Local public TV broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	2	2	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	-	-	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	4	4	MMDS broadcasting
Komercijalni nacionalni TV emiteri			Commercial national TV broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	1	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	-	-	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	4	4	MMDS broadcasting
Komercijalni regionalni TV emiteri			Commercial regional TV broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	8	6	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	-	-	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	2	2	MMDS broadcasting
Komercijalni lokalni TV emiteri			Commercial local TV broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	-	-	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	-	-	MMDS broadcasting
RADIO EMITERI	47	43	RADIO BROADCASTERS
Nacionalni javni radio emiter			National public radio broadcaster
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	1	1	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	-	-	MMDS broadcasting
Lokalni javni radio emiteri			Local public radio broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	15	15	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	-	-	MMDS broadcasting
Komercijalni nacionalni radio emiteri			Commercial national radio broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	4	7	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	-	-	MMDS broadcasting
Komercijalni regionalni radio emiteri			Commercial regional radio broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	7	7	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	-	-	MMDS broadcasting
Komercijalni lokalni radio emiteri			Commercial local radio broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	17	10	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	-	-	MMDS broadcasting
Neprofitni radio emiteri			Non-profit radio broadcasters
„Kablovsko“ emitovanje	-	-	“Cable“ broadcasting
„Zemaljsko“ emitovanje	3	3	“Earth“ broadcasting
Kombinovano emitovanje	-	-	MMDS broadcasting

24 – 5. BIBLIOTEKE

LIBRARIES

	2010	2013	2016	2019	2022	
NACIONALNA / NAUČNE I STRUČNE BIBLIOTEKE NATIONAL/SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL LIBRARIES						
Broj biblioteka	15	14	14	13	13	Number of libraries
Broj knjiga, časopisa i novina						Number of books, magazines, and papers
500 – 1000	-	-	-	-	1	500 – 1000
1000 – 5000	2	5	4	1	1	1000 – 5000
5000 – 10000	2	2	2	1	1	5000 – 10000
10000 – 50000	5	5	4	8	6	10000 – 50000
50000 – 100000	3	-	-	1	2	50000 – 100000
100000 – 500000	2	1	1	1	1	100000 – 500000
Preko 500000	1	1	1	1	1	Over 500000
Knjige u hiljadama svezaka	2 117	2 348	1 900	1 062	267	Books, in thous.
Čitaoci u hiljadama¹⁾	40	72	57	47	50	Readers, in thous.¹⁾
Van biblioteke	27	57	48	38	39	Outside libraries
U biblioteci	13	15	9	9	11	In libraries
NARODNE BIBLIOTEKE PUBLIC LIBRARIES						
Broj biblioteka	21	21	21	21	23	Number of libraries
Broj knjiga, časopisa i novina						Number of books, magazines and papers
250 – 500	-	-	-	-	-	250 – 500
500 – 1000	-	-	1	1	2	500 – 1000
1000 – 2000	-	1	1	1	1	1000 – 2000
2000 – 3000	-	1	1	1	2	2000 – 3000
3000 – 5000	1	1	-	1	1	3000 – 5000
Preko 5000	20	18	18	17	17	Preko 5000
Knjige u hiljadama svezaka	1 032	834	564	1 473	126	Books, in thous.
Čitaoci u hiljadama	124	228	120	57	33	Readers, in thous.
Van biblioteke	99	188	78	42	19	Outside libraries
U biblioteci	25	40	42	15	14	In libraries
Biblioteke sa čitaonicom	16	17	17	17	18	Libraries with reading room

¹⁾ Uključeni on-line čitaoci¹⁾ Online readers included

24 – 6. BIOSKOPI

CINEMAS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Bioskopi	9	9	11	11	11	Cinemas
Sjedišta	3 635	2 989	4 365	4 557	3 880	Seats
Posjetiocci	270 254	80 213	205 930	240 484	274 146	Visitors

24 – 7. NOVINE I ČASOPISI

NEWSPAPERS AND MAGAZINES

	2019	2020	2021	2022	2023	
NOVINE / NEWSPAPERS						
UKUPNO	63	61	86	71	70	TOTAL
Dnevne	4	4	4	3	3	<i>Daily</i>
Sedmične	3	12	13	9	10	<i>Weekly</i>
Petnaestodnevne	7	2	2	2	3	<i>Semimonthly</i>
Mjesečne	15	18	11	9	13	<i>Monthly</i>
Godišnje	15	13	32	28	33	<i>Annual</i>
Povremene	19	12	24	20	8	<i>Periodical</i>
ČASOPISI / MAGAZINES						
UKUPNO	89	80	101	115	117	TOTAL
Petnaestodnevni	5	-	-	-	-	<i>Semimonthly</i>
Mjesečni	15	10	8	8	9	<i>Monthly</i>
Dvomjesečni	5	8	4	1	-	<i>Bimonthly</i>
Tromjesečni	10	10	4	9	13	<i>Quarterly</i>
Četvoromjesečni	6	5	7	7	2	<i>The four-month</i>
Polugodišnji	8	8	9	8	10	<i>Semi-annual</i>
Godišnji	40	39	69	82	83	<i>Annual</i>

Izvor: Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje

Source: Central National Library "Đjurđe Crnojević", Cetinje

24 – 8. KNJIGE I BROŠURE PO OBLASTIMA¹⁾BOOKS AND BROCHURES BY SUBJECTS¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO						
Opšta grupa	1 607	1 416	1 214	1 320	1 247	TOTAL
Filozofija, psihologija	78	87	90	125	99	<i>General</i>
Religija, teologija	8	10	10	11	10	<i>Philosophy, psychology</i>
Društvene nauke	35	27	25	50	40	<i>Religion, theology</i>
Matematika, prirodne nauke	513	497	492	527	448	<i>Social sciences</i>
Primjenjene nauke, medicina, tehniku	30	26	11	21	22	<i>Mathematics, natural sciences</i>
Umjetnost	96	92	70	65	39	<i>Applied sciences, medicine, technique</i>
Književnost	159	94	91	127	111	<i>Art</i>
Geografija, istorija, biografije	586	517	357	394	416	<i>Literature</i>
	102	66	68	-	62	<i>Geography, history, biography</i>

Izvor: Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
1) Prinove knjiga i brošura po oblastimaSource: Central National Library "Đjurđe Crnojević", Cetinje
1) The new books and brochures by subjects

ZDRAVSTVO

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o zdravstvenim ustanovama, odnosno organizacionim jedinicama, radnicima i radu prikupljaju se godišnjim izvještajima za pojedine vrste zdravstvenih službi, koje one dostavljaju prema uputstvima za sastavljanje izvještaja. Podaci o zaraznim bolestima prate se na osnovu prijava o obolijevanju od zaraznih bolesti, koje se dostavljaju Službi epidemiologije.

Oboljenja i stanja utvrđena u službi opšte medicine i specijalističkoj službi data su po specijalno utvrđenoj listi oboljenja, u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom bolesti.

Obuhvat

Rad i morbiditet se odnose na cijelu kalendarsku godinu, a kadrovi se iskazuju sa stanjem na dan 31.decembra.

Podaci o kadrovima u zdravstvu su potpuni, s obzirom na to da su obuhvaćene sve zdravstvene organizacije.

Prijavljivanje zaraznih bolesti regulisano je Odlukom o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti.

Definicije

Služba je zdravstvena ustanova ili dio zdravstvene ustanove, i pruža zdravstvenu zaštitu određenim grupacijama stanovništva (žene, djeca, radnici), ili obezbeđuje zdravstvenu zaštitu od pojedinih oboljenja (TBC, dijabetes i dr.).

Služba je tako organizovana da pored kurativnih pruža i preventivnu zaštitu stanovništva, i u svom sastavu ima više organizacionih jedinica, na primjer: ambulantu, savjetovalište, patronažu i drugo. Po pravilu, služba ima bar jednog ljekara specijalistu koji rukovodi službom.

Organizaciona jedinica – mjesto, punkt je dio službe zdravstvene ustanove i teritorijalno se može nalaziti na istom mjestu gdje i zdravstvena ustanova ili na drugim mjestima. Ako se sve organizacione jedinice-punktovi nalaze na istom mjestu (ista adresa), onda se cijela služba smatra jednom organizacionom jedinicom-punktom. Ako se organizacione jedinice-punktovi nalaze na više mjesta, onda se svaka od njih smatra posebnim punktom.

Služba za stacionarno liječenje u opštim bolnicama prima na liječenje bolesnike od svih vrsta bolesti. One su, u organizacionom smislu, sastavljene od pojedinih odjeljenja (interno, zarazno, hirurško, itd.).

Služba za stacionarno liječenje u specijalnim bolnicama prima i liječi bolesnike od bolesti za koje je dotična bolnica specijalizovana (tuberkuloza pluća, kostiju, dječje bolesti, itd.).

Bolesnički dani su dani koje je jedno lice provelo u stacionarnoj ustanovi, radi liječenja ili ispitivanja. U broj bolesničkih dana uračunavaju se dani provedeni u stacionaru, uključujući i dan otpusta, a ne uračunava se dan prijema.

Broj postelja u pojedinoj vrsti specijalnih bolnica ne čini cjelokupan posteljni fond za dotičnu vrstu liječenja, već tome treba dodati i broj postelja koje se nalaze u odnosnim specijalističkim odjeljenjima službe za stacionarno liječenje u opštim bolnicama namijenjenim bolnicama za liječenje od iste vrste bolesti.

Posjeta je svaki kontakt pojedinca sa ljekarom ili sa drugim zdravstvenim radnikom u zdravstvenoj ustanovi, kući ili na drugom mjestu, radi ostvarivanja zdravstvene zaštite.

Posjeta ljekaru zbog oboljenja, stanja ili povrede je kontakt koji pojedinac učini sa ljekarom zbog nekog oboljenja, stanja ili povrede. Ova posjeta može biti „prva“, ili „ponovna“.

HEALTH

Sources and methods of data collection

Data on health facilities, that are organizational units, employed persons and activities are collected through annual reports for certain types of health services, submitted according to instructions for report writing. The data on communicable diseases are confirmed and provided by the service of epidemiology of the Institute of Public Health according to their reports.

Diagnoses by general practitioners and specialists are made according to a special standard list of diseases based on the International Classification of Diseases.

Coverage

Figures on activities and morbidity relate to the whole calendar year, while data on staff refer to the situation as on 31 December.

Data on human resources in public health are complete since all health care units are covered.

Reporting of communicable diseases is regulated by Declaration of reporting communicable diseases.

Definitions

Health service is a public health institution or a part of health institution providing health care to certain groups of population (women, children, workers) or providing health care against certain diseases (tuberculosis, diabetes, etc.).

Health service provides both curative and preventive consultations and incorporates more than one organizational unit, such as: outpatient departments, consultation centres, visiting-nurse service, etc. As a rule, a service has at least one physician specialist managing the service.

Organizational unit - station is a part of a public health institution, and territorially can be located at the same place where a public health institution is, or elsewhere. If all organizational units - stations are at the same location (with the same address) then the whole service is considered as one organizational unit - station. If organizational units - stations are located at several places, then each is considered as a separate unit/station.

In-patient stationary treatment in general hospitals provides treatment against all kinds of diseases. By organizational principle, they are composed of several departments (Department of Internal Medicine, Infectious/Contagious Diseases Department, Surgical Department, etc.).

In-patient stationary treatment service in special hospitals provides treatment against a specific disease (pulmonary tuberculosis, bones diseases, children's diseases, etc.).

Hospitalization days are days a person has spent in stationary institution, for treatment or medical examinations. These include days actually spent in a given stationary unit as well as a release day, while admittance day is excluded.

Number of beds in a certain specialized hospital does not represent the total number of beds available for certain type of treatment, since the number of beds in corresponding specialists' departments for in-patient treatment of general hospitals should be added.

A visit is every contact of an individual with a physician or another health worker in a health institution, at home or elsewhere for health care purposes.

A visit to a physician due to disease, state or injury is a contact with a physician due to aforementioned reasons. This visit may be the "first" one or "repeated" one.

Prva posjeta je kontakt koji pojedinac prvi put učini sa ljekarom zbog nekog oboljenja, stanja ili povrede.

Ponovne posjete su sve ostale posjete u vezi sa oboljenjem, stanjem ili povredom, do konačnog ishoda.

Prva posjeta ljekaru u savjetovalištu službe za zdravstvenu zaštitu žena smatra se ona koju je trudna žena učinila prvi put tokom jedne trudnoće.

Kao prva posjeta ljekaru u dječjem savjetovalištu smatra se ona kada je dijete prvi put došlo u zdravstvenu ustanovu i za njega popunjeno dječji karton.

The first visit is a contact with doctor made for the first time due to some disease, state or injury.

The repeated visit include all further visits related to the disease, state or injury, until the final outcome

The first visit to a doctor in a consultation centre of health care for women is a visit made for the first time by a pregnant woman during the same pregnancy.

The first visit to a doctor in children's consultation centre is the first visit of a child to a health institution when opening his/her health care record.

25 – 1. BOLNICE I STACIONARI

HOSPITALS AND STATIONARY FACILITIES

	Bolnice Hospitals	Kreveti Beds	Bolesnici / Patients		Bolesnički dani liječenih bolesnika Hospital days of treated patients	Ljekari / Physicians		Više i srednje zdravstveno osoblje High and medium level health staff	Niže zdravstveno osoblje Lower level health staff
			Primljeni Admitted	Ispisani Released		Ukupno Total	Specijalisti Specialists		
BOLNICE / HOSPITALS									
2019	8	1 628	68 578	68 589	374 963	609	415	1 278	-
2020	8	1 628	50 283	50 259	285 231	637	463	1 326	-
2021 ¹	8	1 626	63 089	63 018	327 199	643	473	1 430	-
2022	8	1 595	65 654	65 699	330 258	656	494	1 420	-
2023	8	1 773	35 865	35 860	367 450	633	458	1 578	-
STACIONARI / STATIONARY FACILITIES									
2019	5	96	2 011	1 992	10 778	7	7	42	-
2020	5	96	1 802	1 180	9 472	7	7	42	-
2021 ²	5	37	2 075	390	2 075	6	5	15	-
2022	5	93	1 521	1 505	9 537	7	7	44	-
2023	5	84	1 635	1 637	9 563	6	6	41	-
BOLNICE ZA PLUĆNE BOLESTI / HOSPITALS FOR PULMONARY DISEASES									
2019	1	147	4 134	4 175	34 254	21	19	79	-
2020	1	146	4 023	4 025	23 761	20	18	80	-
2021	1	146	4 588	4 480	29 070	21	15	78	-
2022	1	146	3 660	4 470	24 340	21	15	89	-
2023	1	146	5 302	5 294	23 306	22	18	82	-
NEUROPSIHJATRIJSKE BOLNICE / NEUROPSYCHIATRY HOSPITALS									
2019	1	241	650	638	79 498	16	11	74	-
2020	1	239	567	576	78 107	18	11	75	-
2021	1	239	706	724	76 719	18	15	85	-
2022	1	231	959	985	78 480	19	14	94	-
2023	1	233	1 073	1 055	75 961	18	14	90	-
INSTITUT ZA BOLESTI DJECE / PEDIATRIC HOSPITALS									
2019	1	116	5 508	5 497	17 213	73	46	164	-
2020	1	116	3 431	3 447	10 986	73	46	164	-
2021	1	111	4 881	4 874	13 827	73	50	260	-
2022	1	111	5 050	5 050	14 525	76	61	155	-
2023	1	111	5 060	5 051	15 345	77	67	160	-
CENTRI ZA REHABILITACIJU / REHABILITATION CENTERS									
2019	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2020	1	1 457	8 028	8 028	99 129	18	13	116	-
2021	1	1 457	10 420	10 420	128 367	18	18	116	-
2022	1	1 457	17 543	17 543	215 478	10	6	106	-
2023	1	1 457	13 469	16 465	164 558	9	5	107	-
ORTOPEDSKE BOLNICE / ORTHOPEDIC HOSPITALS									
2019	1	122	2 824	2 812	33 642	26	21	75	-
2020	1	122	2 201	2 165	26 577	27	20	75	-
2021	1	122	2 376	2 352	23 133	27	19	104	-
2022	1	123	2 835	2 814	26 698	29	19	104	-
2023	1	134	2 879	2 844	27 565	35	21	114	-
OSTALE BOLNICE (onkologija i radioterapija) / OTHER HOSPITALS (oncology and radiotherapy)									
2019	1	50	2 157	2 162	13 662	29	24	42	-
2020	1	50	1 611	1 618	11 309	29	24	42	-
2021	1	32	1 230	1 230	8 380	27	22	41	-
2022	1	32	1 353	1 353	8 836	27	22	59	-
2023	1	32	1 624	1 620	9 635	27	22	59	-

Izvor: Institut za javno zdravljie Crne Gore

¹⁾ Nijesu uključeni podaci iz OB Bijelo Polje²⁾ Nijesu uključeni podaci DZ Mojkovac i DZ Rožaje

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ Data of the Bijelo Polje hospital are not included²⁾ Data of the Primary Health Care Mojkovac and Primary Health Care Rožaje are not included

25 – 2. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ODRASLIH

HEALTH CARE FOR ADULTS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Organizacione jedinice	113	111	251²	155³⁾	115	Organizational units
Zdravstveni radnici¹⁾	...	...	...	...	...	Health workers¹⁾
Ljekari specijalisti	...	...	...	...	...	Specialists
Ljekari opšte medicine	...	...	...	...	...	General practitioners
Viši i srednji zdravstveni radnici	...	...	...	...	...	High and medium level health workers
Posjete – ukupno, hilj.	3 197	3 034	2 563	3 034	3 269	Visits -Total, in thous.
Prve	1 075	924	768	924	758	First
Ponovne	2 122	2 110	1 794	2 110	2 511	Repeated
Kućne posjete ljekara u hilj.	14	17	13	17	5	Home visits by physicians, in thous.

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

¹⁾ Posljednji dostupni podaci o zdravstvenim radnicima dati su za 2015. godinu.²⁾ Od toga Covid ambulanti 37 i

Ambulanti za imunizaciju Covid 19 je 114.

³⁾ Od toga Covid ambulanti je 10 i

Ambulanti za imunizaciju Covid 19 je 49.

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ The latest available data on health care professionals are given for 2015.²⁾ Out of that Covid ambulances 37 and

ambulances for immunization against Covid 19 is 114.

³⁾ Out of that Covid ambulances is 10, and ambulances for immunization against Covid 19 is 49

25 – 3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

HEALTH CARE FOR WOMEN

	2019	2020	2021	2022	2023	
Organizacione jedinice	25	25	22	23	24	Organizational units
Zdravstveni radnici	...	...	...	...	...	Health workers
Ljekari specijalisti	...	...	...	...	...	Specialists
Viši i srednji zdravstveni radnici	...	...	...	...	...	High and medium level health workers
Posjete – ukupno, hilj.	211	170	119	179	168	Visits - Total, in thous.
Prve:	55	44	33	52	43	First:
Trudnica	...	...	...	...	...	Pregnant women
Ostalih žena	...	...	...	...	...	Other women- patients
Ponovne posjete, hilj.	...	...	...	...	...	Repeated visits, in thous.

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

25 – 4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA
PREDŠKOLSKE I ŠKOLSKE DJECEHEALTH CARE FOR PRE-SCHOOL
AND SCHOL CHILDREN

	2019	2020	2021	2022	2023	
Organizacione jedinice	35	34	35	33	28	Organizational units
Zdravstveni radnici	...	...	...	...	...	Health workers
Ljekari specijalisti	...	...	...	...	...	Specialists
Ljekari opšte medicine	...	...	...	...	...	General practitioners
Viši i srednji zdravstveni radnici	...	...	...	...	...	High and medium level health workers
Posjete ljekaru (predškolska djeca), hilj.	343	245	198	419	427	Visits to physicians (pre-school children), in thous.
Posjete ljekaru (školska djeca), hilj.	296	205	163	339	303	Visits to physicians, (school children) in thous.

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

**25 – 5. DOMOVI ZDRAVLJA – SPECIJALISTIČKA
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA**

**PRIMARY HEALTH CENTER -
SPECIALISED HEALTH CARE**

	2019	2020	2021	2022 ¹⁾	2023	
Organizacione jedinice	75	75	75	69	73	Organizational units
Zdravstveni radnici	271	...	178	119	144	Health staff
Ljekari – ukupno	77	...	46	48	54	Physicians – total
Specijalisti	73	...	18	46	48	Specialists
Viši i srednji zdravstveni radnici	121	...	26	75	90	High and medium level health workers
Posjete (u ordinaciji) – ukupno, hilj.	289	235	360	160	192	Visits (to physicians)-Total, in thous
Prve	185	150	48	66	98	First
Ponovne	104	85	312	93	94	Repeated

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

¹⁾Nedostaju podaci iz DZ Bijelo Polje, DZ Nikšić i DZ Podgorica

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾Data from health centers Bijelo Polje, Niksic, Podgorica are missing.

25 – 6. BOLNICE, SPECIJALISTIČKE AMBULANTE

HOSPITALS, AMBULANCES OF SPECIALISTS

	2018	2019	2020	2022 ¹⁾	2023	
Organizacione jedinice	136	136	136	137	176	Organizational units
Zdravstveni radnici	381	...	282	283	477	Health staff
Ljekari – ukupno	64	...	...	65	84	Physicians – total
Specijalisti	52	...	...	41	70	Specialists
Viši i srednji zdravstveni radnici	265	...	...	321	398	High and medium level health workers
Posjete (u ordinaciji) – ukupno, hilj.	988	616	539	703	1 006	Visits (to physicians)-Total, in thous
Prve	433	344	388	412	525	First
Ponovne	455	272	157	290	480	Repeated

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

¹⁾Nedostaju podaci iz OB Berane

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ Data from the hospital Berane are missing

25 – 7. PRIJAVLJENI SLUČAJEVI ZARAZNIH BOLESTI

REGISTERED CASES OF CONTAGIOUS DISEASE

	2022		2023		
	Oboljeli Infected	Umrl/ Dead	Oboljeli Infected	Umrl/ Dead	
CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI	464	1	507	2	INTESTINAL INFECTIONS
Salmonelloses	46	-	68	-	Salmonelloses
Shigelloses	-	-	2	-	Shigelloses
Dysenteria bacillaris	-	-	-	-	Dysenteria bacillaris
Toxiinfectio alimentaris	8	-	-	-	Toxiinfectio alimentaris
Intoxicatio alimentaris	-	-	-	-	Intoxicatio alimentaris
Intoxicatio alimentaris cl perfrigens	-	-	-	-	Enterocolitis acuta
Enterocolitis acuta	90	-	181	-	Enteritis adenoviralis
Enteritis adenoviralis	16	-	18	-	E.coli enterocolitis
E.coli enterocolitis	-	-	-	-	Enteritis rotaviralis
Enteritis rotaviralis	141	-	129	-	Enteritis campylobacterialis
Enteritis campylobacterialis	24	-	7	-	Meningitis enteroviralis
Gastroenteritis norovirialis	-	-	2	-	Gastroenteritis norovirialis
Meningitis enteroviralis	3	-	5	-	Hepatitis viralis, non specifikata
Hepatitis viralis, non specifikata	-	-	-	-	Hepatitis viroza acuta A
Hepatitis viroza acuta A	48	-	2	-	Hepatitis viroza ac.n.i
Hepatitis viroza ac.n.i	-	-	3	-	Hepatitis viroza acuta E
Hepatitis viroza acuta E	6	-	4	-	Amoebiasis
Amoebiasis	-	-	-	-	Giardiasis – Lambliasis
Giardiasis – Lambliasis	2	-	3	-	Cryptosporidiosis
Cryptosporidiosis	-	-	-	-	Cl. difficile enterocolitis
Cl. difficile enterocolitis	80	1	83	2	Cl. difficile enterocolitis
RESPIRATORNE ZARAZNE BOLESTI	5 885	-	5 193	4	RESPIRATORY INFECTIONS
Tuberculosis active	-	-	-	-	Tuberculosis activa
Pertusis	-	-	419	-	Pertusis
Syndroma pertusis	-	-	-	-	Syndromapertusis
Infectio meningococcica	1	-	1	-	Infectio meningococcica
Infectio respiratorum cum RSV	62	-	46	-	Infectio respiratorum cum RSV
Scarlatina	42	-	144	-	Scarlatina
Psittacosis-ornithosis	-	-	-	-	Psittacosis-ornithosis
Meningitis epidemica	-	-	-	-	Meningitis epidemica
Encephalitis viralis	1	-	-	-	Encephalitis viralis
Varicella	5 312	-	3 722	-	Varicella
Parotitis epidemica	2	-	5	-	Parotitis epidemica
Mononucleosis infective	141	-	134	-	Mononucleosis infectiva
Meningitis bacterialis	4	-	13	4	Meningitis bacterialis
Meningitis purulenta	-	-	-	-	Meningitis purulenta
Meningitis tuberculosa	-	-	-	-	Meningitis tuberculosa
Morbilli	-	-	-	-	Morbilli
Pneumonia	11	-	14	-	Pneumonia
Tonsillo-pharyngitis streptococcica	307	-	695	-	Tonsillo-pharyngitis streptococcica
Mpox	2	-	-	-	Mpox
POLNO PRENOSIVE ZARAZNE BOLESTI	62	-	62	-	VENERAL DISEASES
Syphilis	4	-	6	-	Syphilis
Infectio gonococcica	-	-	7	-	Infectio gonococcica
Infectiones sexuales chlamydiales	10	-	1	-	Infectiones sexuales chlamydiales
Chlamydiasis genitalis	-	-	-	-	Chlamydiasis genitalis
Hepatitis viroza acuta B	13	-	22	-	Hepatitis viroza acuta B
Hepatitis viralis chronica B	-	-	3	-	Hepatitis viralis chronica B
Genitalne bradavice	35	-	23	-	Genital warts

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore – Centar za epidemiologiju
Centar za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti

Source: Institute of Public Health of Montenegro – Epidemiology
Center for Control and Prevention of Contagious Diseases

25 – 7. PRIJAVLJENI SLUČAJEVI ZARAZNIH BOLESTI

REGISTERED CASES OF CONTAGIOUS DISEASE

/nastavak/

/continued/

	2022		2023		
	Oboljeli Infected	Umrl/ Dead	Oboljeli Infected	Umrl/ Dead	
VEKTORSKE BOLESTI	9	-	16	-	VECTOR DISEASES
Leishmaniasis	3	-	6	-	Leishmaniasis
Lumeboreliosis	-	-	-	-	Lumeboreliosis
Malaria	-	-	4	-	Malaria
Morbus Lyme	6	-	5	-	Morbus Lyme
Infectio West Nile viralis	-	-	-	-	Infectio West Nile viralis
ANTROPOZOONOZE	9	-	9	1	ANTROPOZOOONOSIS
Tularemia	-	-	-	-	Tularemia
Brucellosis	-	-	-	-	Brucellosis
Febris haemorrhagica cum n.syn	4	-	2	-	Febris haemorrhagica cum n.syn
Febris haemorrhagica	-	-	-	-	Febris haemorrhagica
Echinococcosis	3	-	2	-	Echinococcosis
Leptospirosis	1	-	1	-	Leptospirosis
Listeriosis	-	-	1	1	Listeriosis
Toksoplasmose	-	-	3	-	Toksoplasmose
Q febris	1	-	-	-	Q febris
PARAZITARNE ZARAZNE BOLESTI	314	-	419	-	PARASITIC AND MYCOSIS DISEASES
Dermatophitija	-	-	-	-	Dermatophitija
Helmintiasi, non insignata	-	-	-	-	Helmintiasi, non insignata
Pediculosis	-	-	-	-	Pediculosis
Scabies	261	-	337	-	Scabies
Taeniasis	-	-	1	-	Taeniasis
Infectiones cestodicae aliae	-	-	-	-	Infectiones cestodicae aliae
Ascariasis	3	-	7	-	Ascariasis
Enterobiasis	50	-	74	-	Enterobiasis
OSTALE ZARAZNE BOLESTI	26	1	34	1	OTHER DISEASES
Erysipelas	-	-	-	-	Erysipelas
Legionellosis	1	-	-	-	Legionellosis
Hepatitis virosa acuta C	-	-	2	-	Hepatitis virosa acuta C
Hepatitis virosa chronica	-	-	-	-	Hepatitis virosa chronica
Hepatitis virosa chronica C	2	1	3	-	Hepatitis virosa chronica C
Herpes Zoster	-	-	-	-	Herpes Zoster
Septicaemia	23	-	29	1	Septicaemia
Sepsa	-	-	-	-	Sepsa
KLICONOŠTVO	3	-	-	-	CARRIERS
Kliconoša zaraznih bolesti	3	-	-	-	Carriers of communicable diseases
Latio B hepatitis antigeni	-	-	-	-	Latio B hepatitis antigeni
Latioanticorpiris C hepa	-	-	-	-	Latioanticorpiris C hepa
Akutna flakcidna paraliza	-	-	-	-	Acute flaccid paralysis

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore – Centar za epidemiologiju
Centar za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti

Source: Institute of Public Health of Montenegro – Epidemiology
Center for Control and Prevention of Contagious Diseases

25 – 8. APOTEKARSKA USTANOVA „MONTEFARM”

PHARMACY „MONTEFARM”

	2019	2020	2021	2022	2023	
Organizacione jedinice - apoteke	54	55	55	56	55	Organizational units-pharmacies
Medicinsko osoblje	246	320	334	289	365	Medical staff
Diplomirani farmaceuti	114	130	132	132	157	Graduated pharmacists
Farmaceutski tehničari	131	189	201	156	207	Pharmacists technicians
Administrativno osoblje	68	61	56	57	71	Administrative staff
Tehničko osoblje	41	32	30	28	41	Technical staff
Ostvareni prihodi u hilj. EUR	...	...	...	...	...	Realized income in thous. EUR

Izvor: Apotekarska ustanova „MONTEFARM”

Source: Pharmacy "MONTEFARM"

25 – 9. ZDRAVSTVENI RADNICI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVU I BOLNIČKE POSTELJE¹⁾HEALTH WORKERS EMPLOYED IN PUBLIC HEALTH SERVICES AND BEDS AVAILABLE¹⁾

	Ljekari Physicians	Stomato- lozi Stomato- logists	Farma- ceuti Pharma- cists	Zdrav. radnici sa višom i srednjom stručnom spremom <i>health workers with high and secondary education</i>	Zdravstveni radnici sa nižom stručnom spremom <i>Health workers with lower educ.</i>	Bolesničke postelje Beds	Ispisani bolesnici <i>Released patients</i>	Bolesni- čki dani <i>Hospita- lization days</i>	Stanovnika <i>Inhabitants</i>	
									na 1 ljekara <i>Per 1 physician</i>	na 1 boles- ničku postelju <i>Per 1 bed</i>
2019 ²⁾	1 738	32	127	3 925	2	2 399	86 177	565 147	358	259
2020	1 746	32	143	4 021	2	3 854	71 899	544 572	356	161
2021	1 762	37	147	4 162	7	2 394	70 964	458 196	351	259
2022	1 745	38	149	4 221	7	2 331	81 876	492 674	354	265
2023	1 779	38	174	4 186	8	2 513	53 361	528 825	350	248

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ Podaci uključuju i Institut „Dr. Simo Milošević”, AD Igalo¹⁾ Data of Institute "Dr. Simo Milosevic", AD Igalo also included²⁾ Nije uključen broj postelja, broj ispisanih bolesnika i broj bolesničkih dana Institutu „Dr. Simo Milošević“ za 2019. godinu.²⁾ The number of beds, the number of discharged patients and the number of sick days are not included for Institute "Simo Milosevic, Phd" for 2019

PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o penzijskom i invalidskom osiguranju prikupljaju se redovnim godišnjim izvještajima od Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja.

Obuhvatnost

Podaci o korisnicima prava po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja su potpuni.

Definicije

Korisnici prava po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja obuhvataju korisnike prava na penziju (starosnu, invalidsku, porodičnu, kao i po osnovu staža navršenog u drugoj zemlji), korisnike naknade za tjelesno oštećenje, naknade za tuđu pomoć i njegu.

Inostrane penzije su isplaćene penzije crnogorskim penzionerima koji žive u inostranstvu, a kojima je odobren transfer penzija u inostranstvo.

U naknade spadaju naknada za tjelesno oštećenje, invalidske penzije nezaposlenih invalida II i III kategorije, invalidske penzije zaposlenih invalida rada II i III kategorije, kao i sredstva na ime pomoći korisnika prava (pogrebnii troškovi).

Doprinosi na isplaćene penzije obuhvataju doprinose za zdravstvenu zaštitu korisnika penzija i invalida rada.

Ostali izdaci obuhvataju: materijalne rashode, investicije, troškove isplate penzija, sredstva za određene namjene itd.

PENSION AND DISABILITY INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on pension and disability insurance have been collected through regular annual statistical reports from Fund for Pension and Disability Insurance.

Coverage

Data about beneficiaries of pension and disability insurance are complete.

Definitions

Beneficiaries of pension and disability insurance include persons entitled to pension (old-age, disability, survivors'; as well as those based on accrued years of service in another country), persons entitled to benefits for physical injury, aid and nursing.

Pensions paid to beneficiaries living abroad – pensions paid to Montenegrin pensioners living abroad and to whom a transfer of pensions abroad has been granted.

Compensations include compensations for disability, disability pensions of unemployed invalids of the II and III category, disability pensions of disabled workers of the II and III category, as well as funds for assistance to beneficiaries (compensations for funeral expenses).

Contributions on paid out pensions are contributions for health care of pension beneficiaries and disabled workers.

Other costs include: material expenses, investments, defrayed pensions, means for specific purposes etc.

26 -1. PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE

PENSION AND DISABILITY INSURANCE

	2019	2020	2021	2022	2023	
KORISNICI PRAVA¹⁾ <i>BENEFICIARIES¹⁾</i>						
Starosne penzije	65 610	66 568	66 207	64 435	66 576	<i>Old-age pensions</i>
Invalidske penzije	20 343	19 502	18 480	17 323	16 931	<i>Disability pensions</i>
Porodične penzije	28 786	28 810	28 880	28 270	28 271	<i>Survivor benefits</i>
Naknada za tjelesno oštećenje	4 115	3 871	3 546	3 191	3 102	<i>Compensation for disability</i>
Naknada za tuđu pomoć i njegu	733	679	630	562	544	<i>Aid and Care compensation</i>
IZDACI, u hilj. EUR <i>EXPENDITURES, in thous. EUR</i>						
Starosne penzije	251 973	256 961	259 015	285 686	339 547	<i>Old-age pensions</i>
Invalidske penzije	64 837	62 893	60 324	64 530	73 935	<i>Disability pensions</i>
Porodične penzije	82 731	83 348	85 335	97 646	115 805	<i>Survivor benefits</i>
Inostrane penzije	10 962	10 494	10 768	11 959	13 589	<i>Foreign pensions</i>
Naknada za tjelesno oštećenje	2 435	2 343	2 179	2 193	2 446	<i>Compensation for disability</i>
Dodatak za tuđu pomoć i njegu	1 799	1 704	1 570	1 572	1 724	<i>Aid and care compensation</i>
Ostale naknade	6 133	6 296	7 768	6 497	6 761	<i>Other compensations</i>
Doprinosi za zdravstvenu zaštitu penzionera	-	4 033	4 048	-	-	<i>Contributions for the health care of pensioners</i>
Ostali izdaci	5 686	6 078	9 193	24 827	24 828	<i>Other costs</i>

Izvor: Fond PIO CG

Data source: Pension and Disability Insurance Fund of Montenegro

¹⁾ Stanje – decembar¹⁾ Situation - december

SOCIJALNA ZAŠTITA U CRNOJ GORI – ESSPROS METODOLOGIJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci prikazani u ovoj publikaciji rezultat su prikupljanja administrativnih podataka od izvještajnih jedinica (organa državne uprave i jedinica lokalne samouprave). Statistika Socijalne zaštite u Crnoj Gori (ESSPROS Metodologija) sprovodi se shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („S. List CG“, br. 18/12, 47/19) i Godišnjem planu zvanične statistike za 2024. godinu („Službeni list Crne Gore“, br. 122/2023).

Obuhvat i uporedivost

ESSPROS (Evropski sistem Integrисane statistike Socijalne zaštite) je harmonizovani sistem koji služi kao instrument analize i uporedivosti finansijskih tokova socijalne zaštite. Ciljevi ESSPROS-a su da pruži sveobuhvatan i koherentan opis socijalne zaštite u državama članicama Evropske unije i zemljama kandidatima za članstvo u Evropskoj uniji, kroz obuhvatanje socijalnih davanja i njihovog finansiranja, usmjereno na međunarodnu uporedivost i usaglašavanje sa drugim statistikama.

Definicije

Socijalna zaštita obuhvata intervencije od strane državnih ili privatnih tijela namijenjene smanjenju finansijskog opterećenja domaćinstava i pojedinaca od definisanog niza rizika ili potreba, pod uslovom da ne postoji istovremeno uzajamno ili individualno rješenje (intervencije gdje je primalac socijalne zaštite dužan da istovremeno obezbijedi nešto ekvivalentne vrijednosti u zamjenu).

Rizici ili potrebe u ESSPROS-ovoj metodologiji iskazani kao funkcije programa socijalne zaštite, koji zahtijevaju socijalnu zaštitu, navode se u nastavku teksta:

Bolest/zdravstvena zaštita – rizik od bolesti obuhvata održavanje prihoda i novčanu pomoć u vezi sa fizičkom ili duševnom bolešću isključujući invaliditet, dok potreba zdravstvene zaštite obuhvata održavanje, vraćanje i poboljšanje zdravlja zaštićenih osoba bez obzira na uzrok poremećaja.

Invaliditet - obuhvata novčane ili nenovčane pomoći, osim zdravstvene zaštite, u vezi s nemogućnošću fizički ili mentalno hendikepiranih lica da se bave ekonomskim i društvenim aktivnostima.

Starost - obuhvata održavanje prihoda, novčane ili nenovčane pomoći (isključujući zdravstvenu zaštitu), u vezi sa starošću.

Naslednici - obuhvata održavanje prihoda, novčane ili nenovčane pomoći u vezi sa smrću člana porodice.

Porodica/djeca - obuhvata novčane ili nenovčane pomoći, (isključujući zdravstvenu zaštitu), u vezi sa troškovima trudnoće, porođaja i usvojenja, odgoja djece i zaštite – brige ostalih članova porodice.

Nezaposlenost - podrazumijeva održavanje prihoda i novčane ili nenovčane pomoći u vezi sa nezaposlenošću.

Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana obuhvata novčane ili nenovčane pomoći, (isključujući zdravstvenu zaštitu), koje su specifično namijenjene suzbijanju socijalne isključenosti kada ona nije pokrivena ostalim funkcijama.

Funkcija socijalne zaštite odnosi se na primarnu svrhu za koju se pruža socijalna zaštita, bez obzira na zakonske ili institucionalne odredbe.

Jedinica promatrana je program socijalne zaštite. Prema definiciji, program socijalne zaštite predstavlja jasan skup pravila koji podržava jedna ili više institucionalnih jedinica, koji reguliše raspodjelu davanja socijalne zaštite i njihovo finansiranje.

SOCIAL PROTECTION IN MONTENEGRO – ESSPROS METHODOLOGY

Source sand methods of data collection

The data presented in this publication are collected by gathering administrative data from reporting units (public administration bodies and local self-government units). Social Protection in Montenegro Statistics are conducted in accordance with the Law on Official Statistics and Official Statistics System (Official Gazette of Montenegro No 18/12, 47/19) and Annual plan of Statistical Surveys for 2024 (Official Gazette of Montenegro No 122/2023).

Coverage and comparability

The ESSPROS is a harmonized system that serves as an instrument for analysis and comparison of financial flows of social protection. The objectives of the ESSPROS are to provide comprehensive and coherent description of the social protection in the EU Member States and candidate states for the membership in the European Union, covering social benefits and their financing, focusing on international comparability and harmonising with other statistics.

Definitions

Social protection comprises all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the financial burden of a defined set of risks or needs, provided that there is neither a simultaneous reciprocal, nor an individual arrangement involved (intervention where the recipient of social protection is obliged to provide simultaneously something of equivalent value in exchange).

Risks or needs in the ESSPROS are expressed in this methodology as function, so the social protection schemes are listed below:

Sickness/Healthcare - implies income maintenance and support in cash in connection with physical or mental illness, excluding disability. Health care is intended to maintain restore or improve the health of the people protected irrespective of origin of the disorder.

Disability - implies support in cash or kind (except health care) in connection with the inability of physically or mentally disabled people to engage in economic and social activities.

Old age - implies income maintenance and support in cash or kind (except health care) in connection with old age.

Survivors - implies income maintenance and support in cash or kind in connection with the death of a family member.

Family/Children - implies support in cash or kind (except healthcare) in connection with the costs of pregnancy, childbirth and adoption, bringing up children and caring for other family members.

Unemployment - implies income maintenance and support in cash or kind in connection with unemployment.

Social exclusion not elsewhere classified - implies benefits in cash or kind (except healthcare) specifically intended to combat social exclusion where they are not covered by one of the other functions.

Function of social protection refers to the primary purpose for which social protection is provided, irrespective of legislative or institutional provisions.

The observation unit is the social protection scheme. According to the definition, the social protection scheme is a distinct body of rules, supported by one or more institutional units, governing the provision of social protection benefits and their financing.

Ukupni troškovi socijalne zaštite obuhvataju ukupne troškove za naknade socijalne zaštite, administrativne troškove i ostale izdatke.

Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite obuhvataju naknade socijalne zaštite u funkcijama Bolest/zdravstvena zaštita, Invaliditet, Starost, Naslednici, Porodica/djeca, Nezaposlenost i Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana.

Naknade socijalne zaštite, kao najveći izdatak programa socijalne zaštite, predstavljaju novčane ili nenovčane transfere izvršene od strane programa socijalne zaštite prema domaćinstvima ili pojedincima namijenjeni ublažavanju finansijskog opterećenja od definisanog niza rizika ili potreba. Dijele se na naknade koje se dodjeljuju bez provjere materijalnog stanja i naknade socijalne zaštite koje se dodjeljuju na bazi provjere materijalnog stanja. Prema vrsti socijalne naknade mogu biti novčane ili nenovčane. Novčane naknade se odnose na novčana plaćanja, dok nenovčane naknade se odnose na nadoknade troškova i direktno pružene robe i usluge.

Administrativni troškovi su troškovi na teret programa socijalne zaštite za njegovo upravljanje i vođenje.

Ostali izdaci su različiti izdaci programa socijalne zaštite.

Ukupni prihodi socijalne zaštite prema vrsti obuhvataju socijalne doprinose, doprinose opšte države i ostale prihode.

Socijalni doprinosi su troškovi poslodavaca za svoje zaposlene ili samih zaštićenih osoba radi obezbjeđenja prava na socijalna davanja.

Opšti doprinosi države obuhvataju troškove države za vođenje programa socijalne zaštite koji su pod kontrolom države i koji nisu zasnovani na doprinosima i troškove za finansijsku podršku koju država pruža drugim rezidentnim programima socijalne zaštite.

Ostali prihodi su razni tekući prihodi programa socijalne zaštite.

The total expenditures of social protection include: total expenditures for social protection benefits, administration costs and other expenditure.

Total expenditures for social protection benefits include social protection benefits in functions Sickness/Healthcare Disability, Old age, Survivors, Family/Children, Unemployment and Social exclusion not elsewhere classified.

Social benefits, as the most extensive social protection expenditure, consist of transfers, in cash or in kind, by social protection schemes to households and individuals to relieve them of the burden of a defined set of risks or needs. Social benefits are divided into benefits with regard to whether they are means-tested or not. By type of social benefits can be regard to cash or in kind. Social benefits in cash relate to cash payments, while social benefits in kind relate to reimbursements and directly provided goods and services.

Administration costs means the costs charged to the scheme for management and administration thereof.

Other expenditure means miscellaneous expenditure by social protection schemes.

Total social protection receipts by type include social contributions, general government contributions and other receipts.

Social contributions mean the costs incurred by employers on behalf of their employees or by protected persons to secure entitlement.

General government contributions comprises the cost to general government of running government-controlled non-contributory schemes and financial support provided by general government to other resident social protection schemes.

Other receipts means miscellaneous receipts by social protection schemes.

**27 - 1. UKUPNI TROŠKOVI SOCIJALNE ZAŠTITE I TROŠKOVI ZA
NAKNADE SOCIJALNE ZAŠTITE
U CRNOJ GORI**

**TOTAL SOCIAL PROTECTION EXPENDITURES
AND EXPENDITURES FOR SOCIAL PROTECTION
BENEFITS, IN MONTENEGRO**

*u mil. EUR**in mil. EUR*

	2019	2020	2021	2022 ^(p)	
Ukupni troškovi socijalne zaštite	815,96	948,15	948,96	1 103,89	Total social protection expenditures
Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite	792,09	922,35	925,19	1 080,41	Total expenditures for social protection benefits
Bolest/ zdravstvena zaštita	250,63	308,69	330,68	399,04	Sickness/Health care
Invaliditet	66,08	66,56	66,37	72,52	Disability
Starost	305,82	312,96	319,70	365,63	Old age
Naslednici	92,05	92,70	96,49	107,99	Survivors
Porodica/djeca	30,78	31,07	36,45	80,90	Family/Children
Nezaposlenost	29,40	90,82	57,71	39,27	Unemployment
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana	17,34	19,55	17,78	15,06	Social exclusion not elsewhere classified
Administrativni troškovi	22,73	24,81	22,32	22,35	Administration costs
Ostali troškovi	1,14	0,99	1,45	1,13	Other expenditures

**27 - 2. UDIO POJEDINIH FUNKCIJA U UKUPNIM
TROŠKOVIMA ZA NAKNADE SOCIJALNE ZAŠTITE
U CRNOJ GORI**

**SHARE OF EACH FUNCTION IN TOTAL AMOUNT
OF SOCIAL PROTECTION BENEFITS
IN MONTENEGRO**

*u %**in %*

	2019	2020	2021	2022 ^(p)	
Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite	100,0	100,0	100,0	100,0	Total expenditures for social protection benefits
Bolest/ zdravstvena zaštita	31,6	33,5	35,7	36,9	Sickness/Health care
Invaliditet	8,3	7,2	7,2	6,7	Disability
Starost	38,6	33,9	34,6	33,8	Old age
Naslednici	11,6	10,1	10,4	10,0	Survivors
Porodica/djeca	3,9	3,4	3,9	7,5	Family/Children
Nezaposlenost	3,7	9,8	6,2	3,6	Unemployment
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana	2,2	2,1	1,9	1,4	Social exclusion not elsewhere classified

**27 – 3. UDIO TROŠKOVA SOCIJALNE ZAŠTITE I
TROŠKOVA ZA NAKNADE, SOCIJALNE ZAŠTITE
(% U BDP –U)⁽¹⁾ U CRNOJ GORI**

**SHARE OF SOCIAL PROTECTION EXPENDITURES
AND EXPENDITURES FOR SOCIAL PROTECTION
BENEFITS (% IN GDP –U)⁽¹⁾ IN MONTENEGRO**

<i>u %</i>		2019	2020	2021	2022 ^(p)	<i>in %</i>
Ukupni troškovi socijalne zaštite		16,5	22,7	19,2	18,6	<i>Total social protection expenditures</i>
Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite		16,0	22,0	18,7	18,2	<i>Total expenditures for social protection benefits</i>
Bolest/ zdravstvena zaštita		5,1	7,4	6,7	6,7	Sickness/Health care
Invaliditet		1,3	1,6	1,3	1,2	Disability
Starost		6,2	7,5	6,5	6,2	Old age
Naslednici		1,9	2,2	1,9	1,8	Survivors
Porodica/djeca		0,6	0,7	0,7	1,4	Family/Children
Nezaposlenost		0,6	2,2	1,2	0,7	Unemployment
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana		0,4	0,5	0,4	0,3	Social exclusion not elsewhere classified

⁽¹⁾ Konačni podaci za bruto domaći proizvod (BDP) u tekućim cijenama,, 2019, 2020, 2021 i 2022. godina

⁽¹⁾Final data on gross domestic product (GDP),in current prices, 2019, 2020, 2021 and 2022

**27 - 4. UDIO NOVČANIH I NENOVČANIH NAKNADA
U RAZLIČITIM FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE
U CRNOJ GORI**

**SHARE OF SOCIAL PROTECTION BENEFITS IN CASH
AND SOCIAL PROTECTION BENEFITS IN KIND IN EACH
FUNCTION IN MONTENEGRO**

<i>u %</i>	2019		2020		2021		2022 ^(p)		<i>in %</i>
	novčane <i>in cash</i>	nenovčane <i>in kind</i>							
Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite	67,9	32,1	66,9	33,1	64,8	35,2	63,8	36,2	<i>Total expenditures for social protection benefits</i>
Bolest/ zdravstvena zaštita	7,1	92,9	7,7	92,3	8,2	91,8	7,5	92,5	Sickness/Health care
Invaliditet	89,7	10,3	89,7	10,3	88,3	11,7	90,4	9,6	Disability
Starost	99,7	0,3	99,7	0,3	99,7	0,3	99,6	0,4	Old age
Naslednici	94,7	5,3	94,6	5,4	92,8	7,2	94,6	5,4	Survivors
Porodica/djeca	92,6	7,4	93,5	6,5	94,4	5,6	97,5	2,5	Family/Children
Nezaposlenost	91,4	8,6	98,5	1,5	99,3	0,7	94,0	6,0	Unemployment
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana	78,6	21,4	80,7	19,3	78,2	21,8	74,5	25,5	Social exclusion not elsewhere classified

**27 - 5. UDIO NAKNADA SOCIJALNE ZAŠTITE
U RAZLIČITIM FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE S OBZIROM
NA TO TEMELJE LI SE, NA PROVJERI MATERIJALNOG STANJA ILI NE**

**SHARE OF SOCIAL BENEFITS IN EACH
FUNCTION WITH REGARD TO WHETHER THEY
ARE MEANS-TESTED OR NOT**

	<i>in %</i>								
	2019		2020		2021		2022 ^(p)		
	bez provjere materijalnog stanja	sa provjerom materijalnog stanja	bez provjere materijalnog stanja	sa provjerom materijalnog stanja	bez provjere materijalnog stanja	sa provjerom materijalnog stanja	bez provjere materijalnog stanja	sa provjerom materijalnog stanja	
	<i>non means-tested</i>	<i>means-tested</i>							
Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite	97,4	2,6	97,6	2,4	97,0	3,0	98,0	2,0	<i>Total expenditures for social protection benefits</i>
Bolest/zdravstvena zaštita	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	100,0	Sickness/Health care
Invaliditet	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	100,0	Disability
Starost	99,1	0,9	99,0	1,0	98,9	1,1	98,4	1,6	Old age
Naslednici	99,6	0,4	99,6	0,4	99,6	0,4	99,6	0,4	Survivors
Porodica/djeca	97,5	2,5	98,5	1,5	98,6	1,4	99,2	0,8	Family/Children
Nezaposlenost	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	Unemployment
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana	5,3	94,7	7,5	92,5	9,3	90,7	5,2	94,8	Social exclusion not elsewhere classified

**27 - 6. UKUPNI PRIHODI SOCIJALNE ZAŠTITE
PREMA VRSTI**

**TOTAL SOCIAL PROTECTION RECEIPTS
BY TYPE**

	<i>in mil EUR</i>				
	2019	2020	2021	2022 ^(p)	
Ukupni prihodi socijalne zaštite	834,82	955,90	957,24	1 106,56	<i>Total social protection receipts</i>
Socijalni doprinosi	557,19	547,55	568,28	452,82	Social contributions
Opšti doprinosi države	276,47	406,37	388,17	652,01	General Government contributions
Ostali prihodi	1,16	1,98	0,79	1,73	Other receipts

SOCIJALNA ZAŠTITA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o socijalnoj zaštiti prikupljaju se na osnovu godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva finansija i socijalnog staranja Crne Gore. Ovi podaci prikupljaju se u godišnjoj periodici.

Obuhvat

Podaci o socijalnoj zaštiti obuhvataju ustanove za socijalnu zaštitu, odnosno ustanove za djecu i mlade i ustanove za zbrinjavanje odraslih, kao i osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti a to su: materijalno obezbjeđenje porodice, lična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć. Osnovno materijalno davanje iz dječje zaštite je dodatak za djecu.

Definicije

Ustanove za djecu i mlade (ustanove za djecu i mlade lišene roditeljskog staranja, ustanove za djecu i mlade ometene u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju) obezbjeđuju privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno ospozobljavanje djece i mlađih kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Ustanove za odrasle (prihvatišta, domovi za stare i iznemogle, domovi za zbrinjavanje odraslih invalida, kombinovani domovi) obezbjeđuju privremeni ili trajni smještaj, ishranu, njegu i zdravstvenu zaštitu odraslim i ostarjelim licima koja su bez sredstava za život, bez porodičnog staranja, ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, i usled toga nesposobna za samostalan život, a i bez uslova da im se odgovarača njega i pomoć obezbijedi u sopstvenoj porodici.

Korisnik socijalne zaštite je svako lice koje je u toku izvještajne godine, jednom ili više puta koristilo određene oblike, mjere ili usluge centra za socijalni rad, odnosno službi socijalne zaštite. Razvrstavanje korisnika je izvršeno prema osnovnoj kategoriji koja predstavlja preovlađujući poremećaj pojedinca, tj. njegovo osnovno stanje socijalne potrebe.

Pravo na materijalno obezbjeđenje porodice, kao osnovno materijalno davanje iz socijalne zaštite ostvaruje porodica, odnosno pojedinac ako je nesposoban za rad ili sposoban za rad pod uslovima propisanim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Pravo na ličnu invalidninu ima lice sa teškim invaliditetom. Pravo na ličnu invalidninu može ostvariti lice pod uslovom da nije korisnik prava na dodatak za njegu i pomoć u skladu Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i drugim zakonima.

Pravo na dodatak za njegu i pomoć ima lice kome je zbog tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili senzornih oštećenja ili promjena u zdravstvenom stanju neophodna njega i pomoć da bi imalo obezbijeden pristup zadovoljavanju potreba. Pravo na dodatak za njegu i pomoć može ostvariti lice pod uslovom da ovo pravo nije ostvarilo u skladu sa drugim zakonima i da nije korisnik prava na ličnu invalidninu u skladu sa ovim zakonom.

SOCIAL WELFARE

Sources and methods of data collection

Data on social welfare are collected on the basis of the annual report on the work of the Ministry of Labor and Social Welfare of Montenegro. These data are collected in an annual period.

Coverage

Data on social welfare include institutions for social protection, that is, institutions for children and youth and adult care institutions, as well as basic material benefits in social welfare, such as: material support of family, personal disability allowance, care and support allowance. The basic material benefit from child care is a supplement for children.

Definitions

Institutions for children and youth (institutions for children and youth deprived of parental care, institutions for physically and mentally handicapped children and youth, institutions for children and youth with behaving disorders) provide temporary or permanent care, meals, health care, education, upbringing and professional children and youth training, if needed.

Institutions for adults (shelters, homes for the aged and retirement homes, homes for disabled adults, combined homes) provide temporary or permanent accommodation, meals, care and health care to adults and the aged people without means of subsistence, without family care, being physically and mentally handicapped and thus incapable of independent life and without possibility to obtain necessary care and assistance in their own family.

Beneficiary of a social welfare is any person who has used, during a reference year, at least once or several times any forms, measures or services of social welfare. Beneficiaries are classified according to a basic category representing the predominant disturbance of an individual, i.e. his basic need for social welfare.

The right to material support of family, as a basic material benefit from social welfare, is provided by the family, that is, the individual, if he is incapable of work or is able to work under the conditions prescribed by the Law on Social and Child Protection.

The right to a personal disability allowance has a person with severe disability. The right to a personal disability allowance may be realized by a person provided that he/she is not the beneficiary of the right to care allowance and assistance in accordance with the Law on Social and Child Protection and other laws.

The right to care and support allowance is provided by a person who needs physical care, mental, intellectual or sensory impairments or changes in his health condition, in order to have access to satisfaction of needs. The right to care and support allowance may be exercised by a person provided that this right has not been exercised in accordance with other laws and that he/she is not the beneficiary of the right to a personal disability allowance in accordance with this Law.

28 – 1. USTANOVE ZA SOCIJALNE I DJEĆIJE ZAŠTITE

SOCIAL AND CHILD PROTECTION INSTITUTIONS

	Ustanove Institutions	Korisnici ²⁾ Beneficiaries	
Ustanove za djecu i mlade	2022	436	Institutons for Children and Youth
Bez roditeljskog staranja	1	77	Deprived of parental care
Sa smetnjama i teškoćama u razvoju	20	343	With disabilities and difficulties in development
Sa problemima u ponašanju	1	16	With behavioral problems
Ustanove za odrasla i stara lica	4	485	Institutions for adults and the elderly
Za zbrinjavanje odraslih i starih lica ¹⁾	4	485	Homes for adults and the elderly
	2023		
Ustanove za djecu i mlade	22	374	Institutions for Children and Youth
Bez roditeljskog staranja	1	72	Deprived of parental care
Sa smetnjama i teškoćama u razvoju	20	284	With disabilities and difficulties in development
Sa problemima u ponašanju	1	18	With behavioral problems
Ustanove za odrasla i stara lica	5	589	Institutions for adults and the elderly
Za zbrinjavanje odraslih i starih lica ¹⁾	5	589	Homes for adults and the elderly

¹⁾ Uključene privatne ustanove za odrasle²⁾ Podaci se odnose na prosječan broj korisnika ustanova za socijalnu zaštitu¹⁾ Included private institutions for adults²⁾ Data refer to the average number beneficiaries of social welfare institutions28 – 2. KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE¹⁾SOCIAL WELFARE BENEFICIARIES¹⁾

	2021	2022	2023	
Materijalno obezbjeđenje porodice				Material support of family
Broj porodica	8 037	6 916	6 070	Number of families
Broj članova	27 284	23 511	20 511	Number of members
Lična invalidnina	2 847	3 059	3 463	Personal disability allowance
Njega i pomoć	18 970	20 166	27 225	Care and support allowance

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj korisnika socijalne zaštite¹⁾ Data refer to the average number social welfare beneficiaries

28 – 3. DODATAK ZA DJECU¹⁾CHILDREN'S ALLOWANCE¹⁾

	2019	2020	2021 ²⁾	2022	2023 ³⁾	
Broj nosilaca prava na dodatak za djecu	7 358	7 281	34 150	40 467	71 458	<i>Number of beneficiaries</i>
Broj djece korisnika dodataka za djecu	14 427	14 167	49 477	62 803	128 655	<i>Number of children</i>
Isplaćena sredstva, hiljade EUR	4 540	4 503	7 063	25 806	51 258	<i>Pay-outs, in thous. EUR</i>

Izvor: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

Source: Ministry of Social Welfare, Family Care and Demography

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj nosilaca prava na dodatak za djecu i prosječan broj djece korisnika dječijih dodataka. Iznos isplaćenih sredstava dat je na godišnjem nivou

¹⁾ Data refer to the average number of holders of rights to child allowance and the average number of children using child benefits. Funds paid on annual basis

²⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 6 godine života

²⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 6

³⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 18 godine života

³⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 18

PRAVOSUĐE

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o maloljetnim i punoljetnim učiniocima krivičnih djela dobijeni su redovnim statističkim istraživanjima.

Podaci o sudovima i sudijama, državnim tužilaštvo i državnim tužiocima, kao i o advokatima i advokatskim pripravnicima dobijeni su iz evidencije nadležnih institucija.

Obuhvat

Obuhvatnost *kriminaliteta* kao društveno negativne pojave je potpuna, jer se statističkim istraživanjima obuhvataju punoljetni i maloljetni učinoci krivičnih djela (uključujući i krivična djela izvršena od nepoznatih učiniova).

Definicije

Kao *punoljetni učinoci krivičnih djela* smatraju se lica koja su u vrijeme izvršenja krivičnog djela imala navršenih 18 godina života, protiv kojih su postupak po krivičnoj prijavi i prethodni postupak završeni, optužena lica protiv kojih je krivični postupak pravosnažno završen i osuđena lica.

Kao *prijavljeno lice - poznati učinilac* smatra se punoljetni učinilac krivičnog djela protiv koga su postupak po krivičnoj prijavi i prethodni postupak završeni odlukom kojom je: odbačena prijava, prekinuta istraga, obustavljena istraga ili podnjeta optužnica - optužni predlog.

Kao *prijavljeno lice - nepoznati učinilac* smatra se nepoznato lice protiv koga je, zbog učinjenog krivičnog djela, podnjeta krivična prijava državnom tužilaštvu, a koje nije otkriveno i po isteku godine dana od dana podnošenja krivične prijave.

Pod pojmom *optuženo lice* podrazumijeva se punoljetno lice protiv koga su sudu podnjete optužnice, optužni predlog ili privatna tužba, protiv koga je krivični postupak pravosnažno završen odlukom suda kojom je odbačena privatna tužba, obustavljen postupak ili optužba odbačena, učinilac oslobođen optužbe, optužba odbijena, izrečena mjera bezbjednosti bez izvršenja kazne ili je učinilac proglašen krivim.

Punoljetno lice koje je proglašeno krivim i prema kome su izrečene krivične sankcije: kazna, uslovna osuda, sudska opomena, mjera bezbjednosti, kao i lice proglašeno krivim, a oslobođeno od kazne, smatra se *osuđenim licem*.

Kao *maloljetni učinoci krivičnih djela* smatraju se lica koja su u vrijeme izvršenja krivičnog djela imala navršenih 14, a nije navršila 18 godina, prema kojima postupak po krivičnoj prijavi nije pokrenut (prijava je odbačena), ili je pripremni postupak obustavljen, prema kojima je podnijet predlog za izricanje kazne – mjere, krivični postupak pred vijećem za maloljetnike obustavljen i prema kojim su izrečene sankcije.

Maloljetnik koji je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršio 14, a nije navršio 16 godina, koji se ne može kazniti, već se prema njemu izriču vaspitne mjere, smatra se *mlađim maloljetnikom*, a maloljetnik koji je navršio 16, a nije navršio 18 godina, koji se može kazniti kaznom maloljetničkog zatvora, smatra se *starijim maloljetnikom*.

Kao *prijavljeno maloljetno lice* smatra se maloljetnik prema kome postupak po krivičnoj prijavi nije pokrenut (prijava je odbačena), prema kome je pripremni postupak obustavljen, ili je podnijet predlog vijeću za maloljetnike za izricanje kazne ili vaspitne mjere.

Pod pojmom *optuženo lice* podrazumijeva se maloljetnik prema kome je podnijet predlog vijeću za izricanje kazne – mjere, te je postupak završen odlukom kojom je: obustavljen postupak pred vijećem, izrečena mjera bezbjednosti bez izricanja sankcije, ili izrečen maloljetnički zatvor ili vaspitna mjera.

Maloljetni učinilac krivičnog djela prema kome je izrečena sankcija – maloljetnički zatvor ili vaspitna mjera smatra se *osuđenim licem*.

Obuhvaćeni su i podaci o oštećenima (žrtvama) krivičnih djela, čiji su učinoci osuđena punoljetna i maloljetna lica.

JUDICIARY

Sources and methods of data collection

Data about juvenile and adult perpetrators of a crime are obtained through regular statistical surveys.

Data about courts and judges, public Prosecutors' offices and public prosecutors, as well as lawyers and law clerks are obtained from the records of competent institutions.

Coverage

It is a complete coverage of crime as a socially negative phenomena, since statistical surveys cover adult and minor perpetrators of crime (including crimes perpetrated by unknown persons).

Definitions

Adult perpetrators of a crime are those persons who were 18 or over at the time of committing criminal acts, and against whom the preliminary hearings and legal proceedings have been conducted and legally concluded; the accused persons against whom the legal proceedings have been concluded by finally binding court decision and sentenced persons.

Reported person - known perpetrator is an adult perpetrator of a crime, against whom legal proceedings and preliminary hearings were concluded by a decision according to which: criminal charges are rejected, investigation discontinued, submitted charges - indictment or investigation dismissed.

Reported person - an unknown perpetrator is an unknown person against whom the criminal charges have been brought at a public prosecutor's office, but who has not been captured even a year after criminal charges were brought.

Accused person is an adult against whom an indictment, legal charges or a private suit has been brought at a court, and against whom legal proceedings have been conducted and a court decision made according to which private suit has been rejected, proceedings suspended or indictment rejected, acquittal brought, security measures brought without execution of a sentence or a perpetrator is pronounced guilty.

Convicted person is an adult being pronounced guilty and against whom following criminal sanctions have been imposed: punishment, conditional discharge, reprimand, security measures, guilty verdict but released from sentence.

Juvenile perpetrators of a crime are persons who reached the age of 14 but not yet 18 at the time of committing the crime, and against whom legal proceedings have not been initiated (criminal charges dropped) or preparatory proceedings have been suspended; the charge motion for pronouncing the sentence / measures has been submitted, legal proceedings in the juvenile court suspended and against whom the sanctions have been imposed.

Juvenile who reached the age of 14 but not yet 16 at the time of committing the crime, and who cannot be punished but correctional measures can be imposed on him, is considered a *younger juvenile*. A juvenile who reached the age of 16 but not yet 18 and who can be sentenced to a juvenile prison, is considered an *elder juvenile*.

Reported juvenile is an underaged person against whom legal proceedings have not been initiated (criminal charges dropped), and against whom preparatory proceedings are suspended or the charge motion submitted to a juvenile court for pronouncing a sentence or correctional measures.

Accused juvenile is an underaged person against whom a charge motion was submitted to a juvenile court for pronouncing a sentence / measures, and the proceedings have been concluded by a court decision according to which: proceedings at the juvenile court were suspended; security measures brought without imposing criminal sanctions, sentence to a juvenile prison pronounced or correctional measures imposed.

Convicted person is an underaged perpetrator of a crime, against whom a criminal sanction has been imposed such as juvenile imprisonment or correctional measures.

There are included data on victims of criminal offenses, whose actors were convicted adults and minors.

29 – 1. SUDOVI

COURTS

	2019	2020	2021	2022	2023	
SUDOVI						COURTS
Vrhovni	1	1	1	1	1	<i>Supreme courts</i>
Viši	2	2	2	2	2	<i>High courts</i>
Osnovni	15	15	15	15	15	<i>Municipal courts</i>
SUDIJE						JUDGES
Vrhovnog suda	19	18	6	16	14	<i>In supreme courts</i>
Viših sudova	58	59	46	51	51	<i>In high courts</i>
Osnovnih sudova	130	132	132	107	111	<i>In municipal courts</i>
PRIVREDNI SUD / COMMERCIAL COURTS						
PRIVREDNI SUD	1	1	1	1	1	COMMERCIAL COURT
Sudije	16	16	11	14	13	Judges
APELACIONI SUD / APPEALATE COURT						
APELACIONI SUD	1	1	1	1	1	APPEALATE COURT
Sudije	13	11	8	10	12	Judges
UPRAVNI SUD / ADMINISTRATIVE COURT						
UPRAVNI SUD	1	1	1	1	1	ADMINISTRATIVE COURT
Sudije	16	16	11	14	14	Judges

Izvor: Sudski savjet

Source: Judicial Council

29 – 2. SUDOVI ZA PREKRŠAJE

COURTS FOR MISDEMEANORS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Viši sud za prekršaje	1	1	1	1	1	<i>High Court for Misdemeanours</i>
Sud za prekršaje i odjeljenja za prekršaje	17	17	17	17	17	<i>Court for misdemeanors and departments for misdemeanors</i>
Sudije	55	57	54	53	56	Judges
Višeg suda za prekršaje	7	7	4	4	7	<i>High court for misdemeanours</i>
Suda za prekršaje i odjeljenja za prekršaje	48	50	50	49	49	<i>Court for misdemeanor and departments for misdemeanors</i>

Izvor: Sudski savjet

Source: Judicial Council

29 – 3. ADVOKATI I ADVOKATSKI PRIPRAVNICI

LAWYERS AND LAW APPRENTICES

	2019	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	1 356	1 414	1 420	1 423	1 124	TOTAL
Advokati	929	952	970	987	1 014	Lawyers
Advokatski pripravnici	427	462	450	436	110	Law clerks (Apprentices)

Izvor: Advokatska komora Crne Gore

Source: Bar Association of Montenegro

29 – 4. DRŽAVNI TUŽIOCI

STATE PROSECUTORS

	2019	2020	2021	2022	2023	
Vrhovni državni tužilac	1	1	1	1	1	<i>Supreme State Prosecutor</i>
Državni tužioци u VDT	9	8	5	5	6	<i>Public Prosecutors in VDT</i>
Glavni specijalni državni tužilac	1	1	1	1	1	<i>Chief Special Public Prosecutor</i>
Specijalni državni tužioци	12	14	13	15	14	<i>Special public prosecutors</i>
Rukovodioци viših državnih tužilaštava	2	2	2	2	2	<i>Chief High Public Prosecutors</i>
Državni tužioци u višim državnim tužilaštima	16	17	17	15	14	<i>Public Prosecutors in High Public Prosecutor's Offices</i>
Rukovodioци osnovnih državnih tužilaštava	13	13	13	13	13	<i>Chief Basic Public Prosecutor's Offices</i>
Državni tužioци u osnovnim državnim tužilaštima	69	69	58	51	34	<i>Public Prosecutors in Basic Public Prosecutor's Offices</i>

Izvor: Tužilački savjet

Source: Prosecutorial Council

29 – 5. PRIJAVA LJENA MALOLJETNA LICA PREMA KRIVIČNOM DJELU, POLU, VRSTI ODLUKE I TRAJANJU PRITVORA, 2023.

REPORTED JUVENILS, BY CRIMINAL ACTS, SEX, TYPE OF COURT DECISION AND DURATION OF CONFINEMENT, in 2023

	Ukupno Total	Krivična djela protiv: / Criminal acts against:									
		života i tijela <i>Life and body</i>	sloboda i prava čovjeka i građanina <i>Human and civil rights & freedom</i>	zdravlja ljudi <i>Human health</i>	polne slobode <i>Sexual integrity</i>	imo- vine <i>Propre- ty</i>	opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	bezbjed- nosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	javnog reda i mira <i>Public order and peace</i>	ostalo <i>Other</i>	
UKUPNO	196	36	10	6	8	75	3	6	41	11	TOTAL
Žene	9	1	2	-	-	4	-	-	-	-	Females
Muškarci	187	35	8	6	8	71	3	6	41	9	Males
Podnijet predlog za izricanje sankcija	131	29	4	6	5	45	-	5	29	8	Motion submitted for pronouncement of sentence
Postupak nije pokrenut	48	7	4	-	2	20	2	1	11	1	Legal proceedings not initiated
Pripremni postupak obustavljen	17	-	2	-	1	10	1	-	1	2	Preliminary hearings dismissed
Pritvor	4	1	-	-	2	1	-	-	-	-	Confinement
Do 3 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Up to 3 days
Preko 3 – 15 dana	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	Over 3 up to 15 days
Preko 15 – 30 dana	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	Over 15 up to 30 days
Preko 1 – 2 mjeseca	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	Over 1 up to 2 months
Preko 2 – 3 mjeseca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Over 2 up to 3 months
Preko 3 mjeseca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Over 3 months
Mjere u toku pripremnog postupka	24	4	1	2	3	8	-	1	5	-	Measures during the preparatory proceedings
Nadzor organa starateljstva	23	4	1	1	3	8	-	1	5	-	Supervision by custodial authority
Izdvajanje iz sredine	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	Relocation

29 – 6. PRIJAVLJENA PUNOLJETNA LICA PREMA KRIVIČNOM DJELU, POLU, VRSTI ODLUKE I TRAJANJU PRITVORA U 2023. GODINI

**REPORTED ADULTS BY CRIMINAL ACTS, SEX,
TYPE OF COURT DECISION AND DURATION OF
CONFINEMENT, IN 2023**

	Ukupno <i>Total</i>	Krivična djela protiv: / <i>Criminal acts against:</i>							
		ustavnog uređenja i bezbj. CG <i>Constitution and security of MNE</i>	života i tijela <i>Life and body</i>	sloboda i prava čovjeka i građanina <i>Human and civil rights & freedom</i>	časti i ugleda <i>Honour repute- tion</i>	polne slobode <i>Sexual integrity</i>	braka i porodice <i>Marriage and family</i>	prava iz rada <i>Labor rights</i>	
UKUPNO	5 183	13	302	341	7	38	413	6	TOTAL
Poznati učinioци	3 918	9	258	277	3	34	413	6	Known perpetrators
Žene	464	1	13	34	2	-	47	1	Females
Muškarci	3454	8	245	243	1	34	366	5	Males
Odbačena prijava	1410	7	37	137	2	5	96	6	Criminal charges rejected
Prekinuta istraga	2	-	-	-	-	-	-	-	Investigation discontinued
Obustavljena istraga	17	-	1	-	-	1	1	-	Investigation dismissed
Podnjeta optužnica-optužni predlog	2442	2	217	139	1	28	308	-	Indictment initiated-indictment proposal
neposredno poslije sprovedene istrage	2038	2	189	129	1	13	296	-	Immediately
Predlog za zaključivanje sporazuma o priznanju krivice	404	-	28	10	-	15	12	-	After investigation
Ustupanje stranoj državi	46	-	3	1	-	-	8	-	Giving over to foreign country
Pritvor	250	1	23	11	-	13	25	-	Confinement
Do 3 dana	36	-	3	-	-	-	5	-	Up to 3 days
Preko 3 – 15 dana	40	1	4	3	-	1	8	-	Over 3 up to 15 days
Preko 15 – 30 dana	79	-	2	8	-	1	9	-	Over 15 up to 30 days
Preko 1 – 2 mjeseca	24	-	1	-	-	2	3	-	Over 1 up to 2 months
Preko 2 – 3 mjeseca	23	-	4	-	-	1	-	-	Over 2 up to 3 months
Preko 3 mjeseca	48	-	9	-	-	8	-	-	Over 3 months
Nepoznati učinioци	1 265	4	44	64	4	4	-	-	Unknown perpetrators

29 – 6. PRIJAVLJENA PUNOLJETNA LICA PREMA KRIVIČNOM DJELU, POLU, VRSTI ODLUKE I TRAJANJU PRITVORA U 2023. GODINI

**REPORTED ADULTS BY CRIMINAL ACTS, SEX,
TYPE OF COURT DECISION AND DURATION OF
CONFINEMENT, IN 2023**

/nastavak/

/continued/

	Krivična djela protiv : / Criminal acts against:						
	imovine <i>Property</i>	opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	bezbjednosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	javnog reda i mira <i>Public order and peace</i>	službene dužnosti <i>Official duty</i>	zdravlja ljudi <i>Human health</i>	
UKUPNO	1 091	115	707	427	193	280	TOTAL
Poznati učinioци	593	68	660	380	150	257	Known perpetrators
Žene	57	7	96	20	61	13	Females
Muškarci	536	61	564	360	89	244	Males
Odbačena prijava	227	21	291	94	128	39	Criminal charges rejected
Prekinuta istraga	1	-	-	-	-	-	Investigation discontinued
Obustavljena istraga	3	-	1	-	-	5	Investigation dismissed
Podnijeta optužnica-optužni predlog	354	46	361	281	22	212	Indictment initiated-indictment proposal
neposredno	274	46	324	272	19	38	Immediately
poslije sprovedene istrage	80	-	37	9	3	174	After investigation
Predlog za zaključivanje sporazuma o priznanju krivice	-	-	-	1	-	-	Proposal for the conclusion of a plea agreement
Ustupanje stranoj državi	8	1	7	4	-	1	Giving over to foreign country
Pritvor	45	1	13	27	1	71	Confinement
Do 3 dana	5	-	2	8	-	11	Up to 3 days
Preko 3 – 15 dana	10	-	-	4	-	4	Over 3 up to 15 days
Preko 15 – 30 dana	23	1	6	12	1	8	Over 15 up to 30 days
Preko 1 – 2 mjeseca	3	-	3	-	-	11	Over 1 up to 2 months
Preko 2 – 3 mjeseca	3	-	2	1	-	12	Over 2 up to 3 months
Preko 3 mjeseca	1	-	-	2	-	25	Over 3 months
Nepoznati učinioци	498	47	47	47	43	23	Unknown perpetrators

29 – 6. PRIJAVLJENA PUNOLJETNA LICA PREMA KRIVIČNOM DJELU, POLU, VRSTI ODLUKE I TRAJANJU PRITVORA U 2023. GODINI

**REPORTED ADULTS BY CRIMINAL ACTS, SEX,
TYPE OF COURT DECISION AND DURATION OF
CONFINEMENT, IN 2023**

/nastavak/

/continued/

	Krivična djela protiv: / Criminal acts against:							
	platnog prometa i privrednog poslovanja <i>Payment operations and business activities</i>	životne sredine i uređenja prostora <i>Environment and spatial planning</i>	državnih organa <i>State bodies</i>	pravosuđa <i>Judiciary</i>	pravnog saobracaja <i>Legal transactions</i>	vojske CG <i>Armed forces of MNE</i>	ostala krivična djela <i>Other criminal acts</i>	
UKUPNO	179	555	108	85	280	2	41	TOTAL
Poznati učinioци	153	279	95	71	178	2	32	Known perpetrators
Žene	14	33	8	24	27	-	6	Females
Muškarci	139	246	87	47	151	2	26	Males
Odbačena prijava	47	98	33	53	81	2	6	Criminal charges rejected
Prekinuta istraga	-	-	1	-	-	-	-	Investigation discontinued
Obustavljena istraga	-	2	-	1	2	-	-	Investigation dismissed
Podnijeta optužnica-optužni predlog	102	176	59	16	93	-	25	Indictment initiated-indictment proposal
neposredno poslije sprovedene istrage	79	174	59	14	93	-	16	Immediately
	23	2	-	2	-	-	9	After investigation
Predlog za zaključivanje sporazuma o priznanju krivice	-	-	-	-	-	-	-	Proposal for the conclusion of a plea agreement
Ustupanje stranoj državi	4	3	2	1	2	-	1	Giving over to foreign country
Pritvor	5	-	5	1	1	-	7	Confinement
Do 3 dana	-	-	1	1	-	-	-	Up to 3 days
Preko 3 – 15 dana	2	-	1	-	1	-	1	Over 3 up to 15 days
Preko 15 – 30 dana	3	-	3	-	-	-	2	Over 15 up to 30 days
Preko 1 – 2 mjeseca	-	-	-	-	-	-	1	Over 1 up to 2 months
Preko 2 – 3 mjeseca	-	-	-	-	-	-	-	Over 2 up to 3 months
Preko 3 mjeseca	-	-	-	-	-	-	3	Over 3 months
Nepoznati učinioци	26	276	13	14	102	-	9	Unknown perpetrators

29 – 7. OSUĐENA LICA ZA KRIVIČNA DJELA

PERSONS CONVICTED OF CRIMINAL ACTS

	2021	2022	2023	
PUNOLJETNA LICA / ADULTS CONVICTED				
UKUPNO	2 002	1 619	1 473	TOTAL
Krivična djela protiv:				Criminal acts against:
Života i tijela	148	129	119	<i>Life and body</i>
Sloboda i prava čovjeka i građ.	63	91	81	<i>Human and civil rights & freedom</i>
Izbornih prava	1	-	2	<i>Voting rights</i>
Zdravlja ljudi	578	245	132	<i>Human health</i>
Časti i ugleda	3	-	1	<i>Honour and reputation</i>
Polne slobode	7	9	3	<i>Sexual integrity</i>
Braka i porodice	201	234	193	<i>Marriage and family</i>
Prava iz rada	-	-	-	<i>Labor rights</i>
Životne sredine i uređenja prostora	109	108	144	<i>Environment and spatial planning</i>
Državnih organa	62	55	57	<i>State bodies</i>
Imovine	258	287	230	<i>Property</i>
Opšte sigurnosti ljudi i imovine	30	8	31	<i>General safety of persons & property</i>
Bezbjednosti javnog saobraćaja	262	226	277	<i>Public transport safety</i>
Pravosuđa	16	7	6	<i>Judiciary</i>
Javnog reda i mira	144	127	120	<i>Law and order</i>
Službene dužnosti	6	-	2	<i>Official duty</i>
Platnog prometa i privrednog poslovanja	58	53	44	<i>Payment operations</i>
Pravnog saobraćaja	50	40	29	<i>Legal transactions</i>
Ustavnog uređenja i bezbjednosti CG	1	-	1	<i>Constitutional and security of MNE</i>
Ostala krivična djela	5	-	1	<i>Other criminal acts</i>
MALOLJETNA LICA / JUVENILS CONVICTED				
UKUPNO	101	113	123	TOTAL
Krivična djela protiv:				Criminal acts against:
Života i tijela	16	28	29	<i>Life and body</i>
Časti i ugleda	-	1	-	<i>Honour and reputation</i>
Polne slobode	1	1	2	<i>Sexual integrity</i>
Imovine	40	48	32	<i>Property</i>
Bezbjednosti javnog saobraćaja	9	8	7	<i>Public transport safety</i>
Javnog reda i mira	8	6	22	<i>Public order</i>
Pravnog saobraćaja	1	1	1	<i>Legal transactions</i>
Ostala krivična djela	26	20	30	<i>Other criminal acts</i>

**29 – 8. OSUĐENA LICA ZA KRIVIČNA DJELA PREMA
IZREČENIM SANKCIJAMA, 2023.**

**PERSONS CONVICTED OF CRIMINAL ACTS,
BY TYPE OF SANCTIONS IMPOSED, in 2023**

	Ukupno <i>Total</i>	Krivična djela protiv / Criminal acts against					
		ustavnog uredenja i bezbjednosti CG <i>Constitution and security of MNE</i>	života i tijela <i>Life and body</i>	sloboda i prava čovjeka i građanina <i>Human and civil rights & freedom</i>	časti i ugleda <i>Honour and reputation</i>	braka i porodice <i>Marriage and family</i>	
PUNOLJETNA LICA / ADULTS CONVICTED							
UKUPNO	1 473	1	119	81	1	193	TOTAL
Zatvor	450	1	57	28	-	67	<i>Prison</i>
Preko 15 godina	3	-	2	-	-	-	Over 15 years
Preko 10 - 15 godina	3	-	3	-	-	-	Over 10 up to 15 years
Preko 5 - 10 godina	2	-	-	-	-	-	Over 5 up to 10 years
Preko 3 - 5 godina	4	-	1	-	-	-	Over 3 up to 5 years
Preko 2 - 3 godine	20	-	5	-	-	-	Over 2 up to 3 years
Preko 1 - 2 godine	56	-	6	-	-	2	Over 1 up to 2 years
Preko 6 - 12 mjeseci	75	-	2	4	-	8	Over 6 up to 12 months
Preko 3 - 6 mjeseci	110	-	14	8	-	12	Over 3 up to 6 months
Preko 2 - 3 mjeseca	84	1	13	3	-	15	Over 2 up to 3 months
Preko 1 - 2 mjeseca	54	-	6	10	-	16	Over 1 up to 2 months
30 dana	39	-	5	3	-	14	30 days
Novčana kazna	41	-	1	6	-	6	<i>Fine</i>
Sudska opomena	26	-	2	4	-	1	<i>Judicial reprimand</i>
Uslovna osuda	877	-	53	41	1	107	<i>Sentence conditional</i>
Proglašeno krivim, a oslobodeno od kazne	-	-	-	-	-	-	<i>Pronounced guilty but acquitted of punishment</i>
Rad u javnom interesu	79	-	6	2	-	12	<i>Public utility work</i>
Mjere bezbjednosti	271	-	12	11	-	26	<i>Security measures</i>
Oduzimanje imovinske koristi	-	-	-	-	-	-	<i>Deprivation of property</i>

*/nastavak/**/continued/*

	Krivična djela protiv / Criminal acts against							
	polne slobode <i>Sexual integrity</i>	imovine <i>Property</i>	opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	Bezbjednosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	javnog reda i mira <i>Public order</i>	pravnog saobraćaja <i>Legal transactions</i>	ostalo <i>Other</i>	
UKUPNO	3	230	31	277	120	29	388	TOTAL
Zatvor	3	101	9	36	28	7	113	<i>Prison</i>
Preko 15 godina	-	-	-	1	-	-	-	Over 15 years
Preko 10 - 15 godina	-	-	-	-	-	-	-	Over 10 up to 15 years
Preko 5 - 10 godina	-	1	-	-	1	-	-	Over 5 up to 10 years
Preko 3 - 5 godina	-	-	-	-	-	-	3	Over 3 up to 5 years
Preko 2 - 3 godine	-	2	-	1	-	-	12	Over 2 up to 3 years
Preko 1 - 2 godine	1	23	2	3	-	-	19	Over 1 up to 2 years
Preko 6 - 12 mjeseci	2	23	4	6	4	-	22	Over 6 up to 12 months
Preko 3 - 6 mjeseci	-	19	3	8	8	4	34	Over 3 up to 6 months
Preko 2 - 3 mjeseca	-	17	-	12	8	2	13	Over 2 up to 3 months
Preko 1 - 2 mjeseca	-	10	-	2	4	-	6	Over 1 up to 2 months
30 dana	-	6	-	3	3	1	4	30 days
Novčana kazna	-	7	1	8	1	1	10	<i>Fine</i>
Sudska opomena	-	5	1	6	3	-	4	<i>Judicial reprimand</i>
Uslovna osuda	-	104	18	214	78	21	240	<i>Sentence conditional</i>
Proglašeno krivim, a oslobodeno od kazne	-	-	-	-	-	-	-	<i>Pronounced guilty but acquitted of punishment</i>
Rad u javnom interesu	-	13	2	13	10	-	21	<i>Public utility work</i>
Mjere bezbjednosti	-	23	5	8	64	14	108	<i>Security measures</i>
Oduzimanje imovinske koristi	-	-	-	-	-	-	-	<i>Deprivation of property</i>

**29 – 8. OSUĐENA LICA ZA KRIVIČNA DJELA PREMA
IZREČENIM SANKCIJAMA, 2023.**

**PERSONS CONVICITED OF CRIMINAL ACTS,
BY TYPE OF SANCTIONS IMPOSED, in 2023**

/nastavak/

/continued/

	Ukupno Total	Krivična djela protiv : / Criminal acts against :					
		ustavnog uređenja i bezbjednosti CG <i>Constitution and security of MNE</i>	života i tijela <i>Life and body</i>	sloboda i prava čovjeka i građana <i>Human and civil rights & freedom</i>	časti i ugleda <i>Honour and reputation</i>	polne slobode <i>Sexual integrity</i>	
MLADI MALOLJEVNICI / YOUNGER JUVENILS							
UKUPNO	24	-	8	2	-	-	TOTAL
Mjere upozorenja i usmjeravanja	6	-	2	-	-	-	Warning and directing measures
Sudski ukor	3	-	1	-	-	-	<i>Reprimand</i>
Posebne obaveze	3	-	1	-	-	-	<i>Special obligations</i>
Mjere pojačanog nadzora	17	-	6	2	-	-	Intensified supervision measures
Zakonskog zastupnika	6	-	4	-	-	-	<i>Legal representative</i>
U drugoj porodici	-	-	-	-	-	-	<i>In another family</i>
Organa starateljstva	11	-	2	2	-	-	<i>Custodial authority</i>
U odgovarajućoj ustanovi	-	-	-	-	-	-	<i>In an appropriate institution</i>
Institucionalne mjere	1	-	-	-	-	-	Institutional measures
Vaspitna ustanova nezavodskog tipa	-	-	-	-	-	-	<i>Educational institution of the non-institutional type</i>
Vaspitna ustanova zavodskog tipa	1	-	-	-	-	-	<i>Educational institution of the institutional type</i>
Specijalizovana ustanova	-	-	-	-	-	-	<i>Specialised institution</i>

/nastavak/

/continued/

	imovine Property	Krivična djela protiv: / Criminal acts against:					
		opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	bezbjednosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	javnog reda i mira <i>Public order</i>	službene dužnosti <i>Official duty</i>	ostalo <i>Other</i>	
UKUPNO	8	1	-	2	-	3	TOTAL
Mjere upozorenja i usmjeravanja	1	1	-	-	-	2	Warning and directing measures
Sudski ukor	-	-	-	-	-	2	<i>Reprimand</i>
Posebne obaveze	1	1	-	-	-	-	<i>Special obligations</i>
Mjere pojačanog nadzora	6	-	-	2	-	1	Intensified supervisory measures
Zakonskog zastupnika	1	-	-	1	-	-	<i>Legal representative</i>
U drugoj porodici	-	-	-	-	-	-	<i>In another family</i>
Organa starateljstva	5	-	-	1	-	1	<i>Custodial authority</i>
U odgovarajućoj ustanovi	-	-	-	-	-	-	<i>In an appropriate institution</i>
Institucionalne mjere	1	-	-	-	-	-	Institutional measures
Vaspitna ustanova nezavodskog tipa	-	-	-	-	-	-	<i>Educational institution of the non-institutional type</i>
Vaspitna ustanova zavodskog tipa	1	-	-	-	-	-	<i>Educational institution of the institutional type</i>
Specijalizovana ustanova	-	-	-	-	-	-	<i>Specialised institution</i>

**29 – 8. OSUĐENA LICA ZA KRIVIČNA DJELA PREMA
IZREČENIM SANKCIJAMA, 2023.**

**PERSONS CONVICTED OF CRIMINAL ACTS,
BY TYPE OF SANCTIONS IMPOSED, in 2023**

/nastavak/

/continued

	Ukupno <i>Total</i>	Krivična djela protiv / Criminal acts against:					
		ustavnog uredjenja i bezbjednosti CG <i>Constitution and security of MNE</i>	života i tijela <i>Life and body</i>	sloboda i prava čovjeka i građanina <i>Human and civil rights & freedom</i>	časti i ugleda <i>Honour and reputation</i>	polne slobode <i>Sexual integrity</i>	
STARIJI MALOLJETNICI / ELDER JUVENILES							
UKUPNO	99	-	21	5	-	2	TOTAL
Maloljetnički zatvor	-	-	-	-	-	-	Juvenile prison
Preko 5 - 10 godina	-	-	-	-	-	-	Over 5 up to 10 years
Preko 3 - 5 godina	-	-	-	-	-	-	Over 3 up to 5 years
Preko 2 - 3 godine	-	-	-	-	-	-	Over 2 up to 3 years
Do 2 godine	-	-	-	-	-	-	Up to 2 years
Mjere upozorenja i usmjeravanja	45	-	11	2	-	1	Warning and directing measures
Sudski ukor	10	-	-	1	-	1	Reprimand
Posebne obaveze	35	-	11	1	-	-	Special obligations
Mjere pojačanog nadzora	48	-	8	3	-	1	Intensified supervision measures
Zakonskog zastupnika	21	-	5	-	-	1	Legal representative
U drugoj porodici	1	-	-	-	-	-	In another family
Organa starateljstva	26	-	3	3	-	-	Custodial authority
U odgovarajućoj ustanovi	-	-	-	-	-	-	In an appropriate institution
Institucionalne mjere	6	-	2	-	-	-	Institutional measures
Vaspitna ustanova nezavodskog tipa	2	-	1	-	-	-	Educational institution of the non-institutional type
Vaspitna ustanova zavodskog tipa	4	-	1	-	-	-	Educational institution of the institutional type
Specijalizovana ustanova	-	-	-	-	-	-	Specialised institution

/nastavak/

/continued

	Krivična djela protiv / Criminal acts against:						
	imovine <i>Property</i>	opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	bezbjednosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	javnog reda i mira <i>Public order</i>	službene dužnosti <i>Official duty</i>	ostalo <i>Other</i>	
STARIJI MALOLJETNICI / ELDER JUVENILES							
UKUPNO	24	4	7	20	-	16	TOTAL
Maloljetnički zatvor	-	-	-	-	-	-	Juvenile prison
Preko 5 - 10 godina	-	-	-	-	-	-	Over 5 up to 10 years
Preko 3 - 5 godina	-	-	-	-	-	-	Over 3 up to 5 years
Preko 2 - 3 godine	-	-	-	-	-	-	Over 2 up to 3 years
Do 2 godine	-	-	-	-	-	-	Up to 2 years
Mjere upozorenja i usmjeravanja	10	2	3	4	-	12	Warning and directing measures
Sudski ukor	2	-	1	1	-	4	Reprimand
Posebne obaveze	8	2	2	3	-	8	Special obligations
Mjere pojačanog nadzora	12	2	4	15	-	3	Intensified supervision measures
Zakonskog zastupnika	-	2	3	8	-	2	Legal representative
U drugoj porodici	-	-	1	-	-	-	In another family
Organa starateljstva	12	-	-	7	-	1	Custodial authority
U odgovarajućoj ustanovi	-	-	-	-	-	-	In an appropriate institution
Institucionalne mjere	2	-	-	1	-	1	Institutional measures
Vaspitna ustanova nezavodskog tipa	-	-	-	1	-	-	Educational institution of the non-institutional type
Vaspitna ustanova zavodskog tipa	2	-	-	-	-	1	Educational institution of the institutional type
Specijalizovana ustanova	-	-	-	-	-	-	Specialised institution

**29 – 9. OSUĐENA PUNOLJETNA LICA PO STAROSTI
I GRUPI KRIVIČNIH DJELA, 2023.**

**ADULTS CONVICTED, BY AGE AND
TYPE OF CRIMINAL ACTS, in 2023**

	Ukupno / Total	Navršene godine života / Age reached				
		18–29 godina 18 to 29 years	30–39 godina 30 to 39 years	40–49 godina 40 to 49 years	50 godina i više i nepoznato 50 years & over and unknown	
UKUPNO	1 473	380	354	327	412	TOTAL
Krivična djela protiv:						Criminal acts against:
Ustavnog uređ. i bezbj. CG	1	-	-	-	1	Constituion& security of MNE
Vojske CG	-	-	-	-	-	Armed forces of MNE
Života i tijela	119	40	28	26	25	Life and body
Sloboda i prava čovjeka i građ.	81	11	21	21	28	Human and civil rights & freedom
Časti i ugleda	1	-	1	-	-	Honour and reputation
Polne slobode	3	1	-	-	2	Sexual integrity
Pravnog saobraćaja	29	13	4	9	3	Legal transactions
Braka i porodice	193	31	54	65	43	Marriage and family
Zdravlja ljudi	132	58	35	20	19	Human health
Prava iz rada	-	-	-	-	-	Labor rights
Imovine	230	68	58	45	59	Property
Opšte sigurnosti ljudi i imovine	31	4	10	10	7	General safety of persons and property
Bezbjednosti javnog saobrać.	277	87	58	45	87	Public transport safety
Pravosuđa	6	2	-	-	4	Judiciary
Javnog reda i mira	120	25	30	26	39	Law and order
Službene dužnosti	2	-	-	1	1	Official duty
Platnog prometa i privr. posl.	44	14	11	6	13	Payment transactions
Životne sredine i uređenja prostora	144	11	30	37	66	Environment and spatial planning
Državnih organa	57	14	13	16	14	State bodies
Ostala krivična djela	3	1	1	-	1	Other criminal acts

29 – 10. OPTUŽENA LICA ZA KRIVIČNA DJELA

PERSONS ACCUSED OF CRIMINAL ACTS

	Ukupno Total	Krivična djela protiv / Criminal acts against:												
		vojske CG	pravnog saobra- ćaja legal trans- actions	života i tijela <i>Life and body</i>	sloboda i prava čovjeka i građanina <i>Human and civil rights & freedom</i>	časti i ugleda i polne slobode <i>Honour, reputation and sexual integrity</i>	braka i porodice <i>Marriage and family</i>	platnog prometa i privrednog poslovanja <i>Payment operations</i>	imovine <i>Property</i>	opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	bezbj. javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	javnog reda i mira <i>Public order</i>	službene dužnosti <i>Official duties</i>	ostalo <i>Other</i>
PUNOLJETNA LICA / ADULTS														
2019	2 099	-	113	184	108	9	208	100	396	27	351	281	19	303
2020	2 211	-	88	155	72	17	170	63	286	27	237	169	20	907
2021	2 067	1	50	159	69	12	205	63	266	32	266	146	9	789
2022	1 679	-	42	135	95	11	238	54	306	8	228	131	-	431
2023	1 534	-	31	123	88	6	200	45	246	34	281	121	6	353
MALOLJETNA LICA / JUVENILES														
2019	139	-	-	8	4	5	2	3	86	1	5	8	-	17
2020	106	-	1	17	5	3	2	-	42	-	2	13	-	21
2021	103	-	1	16	2	1	3	-	40	-	9	8	-	23
2022	119	-	1	29	6	2	2	-	49	-	9	6	-	15
2023	128	-	2	32	7	2	-	2	32	5	7	23	-	16

29 – 11. OŠTEĆENA LICA (ŽRTVE) - GDJE SU UČINIOCI KRIVIČNOG DJELA OSUĐENA PUNOLJETNA LICA U 2023.

VICTIMS OF CRIMINAL ACTS – WHERE ACTORS OF CRIMINAL ACTS WERE CONVINCED ADULTS IN 2023

Krivično djelo kojim je lice oštećeno	Ukupno Total	Žene Females	Muškarci Males	Oštećena lica po starosti / Victims per age			<i>Criminal act by which persons is injured</i>
				djeca mlađa od 14.g. <i>Children younger than 14</i>	maloljetna lica od 14-18.g. <i>Juveniles from 14 to 18</i>	punoljetna lica od 18. i više god. <i>Full aged persons from 18 and up</i>	
Ukupno	1 043	334	709	52	24	967	Total
Krivična djela protiv:							Criminal acts against:
Ustavnog uređenja i bezbjednosti CG	-	-	-	-	-	-	Constitution and security of MNE
Života i tijela	114	8	106	-	3	111	Life and body
Sloboda i prava čovjeka i građ.	88	20	68	2	-	86	Human and civil rights & freedom
Prava iz rada	-	-	-	-	-	-	Occupational relations
Časti i ugleda	-	-	-	-	-	-	Honour and reputation
Polne slobode	1	1	-	1	-	-	Sex freedoms
Braka i porodice	196	124	72	30	12	154	Marriage and family
Zdravlja ljudi	-	-	-	-	-	-	Human health
Imovine	167	47	120	-	-	167	Property
Opšte sigurnosti ljudi i imovine	25	8	17	3	-	22	General safety of persons & property
Bezbjednosti javnog saobraćaja	286	114	172	13	8	265	Public transport safety
Pravosuđa	4	-	4	-	-	4	Judiciary
Javnog reda i mira	34	10	24	2	1	31	Public order
Službene dužnosti	-	-	-	-	-	-	Official duty
Ostala krivična djela	128	2	126	1	-	127	Other criminal acts

29 – 12. OŠTEĆENA LICA (ŽRTVE) - GDJE SU UČINIOCI KRIVIČNOG DJELA OSUĐENA MALOLJETNA LICA U 2023.

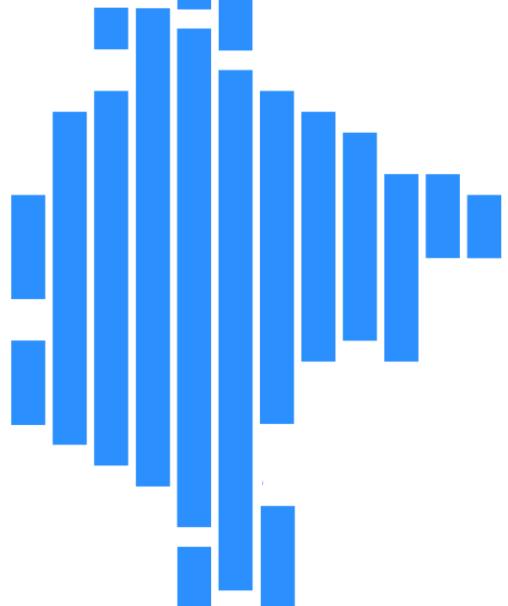
VICTIMS OF CRIMINAL ACTS – WHERE ACTORS OF CRIMINAL ACTS WERE CONVINCED MINORS IN 2023

Krivično djelo kojim je lice oštećeno	Ukupno Total	Žene Females	Muškarci Males	Ostećena lica po starosti / Victims per age			<i>Criminal act by which persons is injured</i>
				djeca mlađa od 14. g. <i>Children younger than 14</i>	maloljetna lica od 14-18. g. <i>Juveniles from 14 to 18</i>	punoljetna lica od 18. i više god. <i>Full aged persons from 18 and up</i>	
UKUPNO	102	16	86	7	32	63	TOTAL
Krivična djela protiv:							Criminal acts against:
Života i tijela	36	-	36	2	14	20	Life and body
Časti i ugleda	-	-	-	-	-	-	Honour and reputation
Polne slobode	1	-	1	1	-	-	Sex freedoms
Braka i porodice	-	-	-	-	-	-	Marriage and family
Imovine	23	13	10	-	-	23	Property
Bezbjednosti javnog saobraćaja	8	1	7	-	6	2	Public transport safety
Javnog reda i mira	22	1	21	1	10	11	Public order and legal transactions
Ostala krivična djela	12	1	11	3	2	7	Other criminal acts

**PREGLED PO
OPŠTINAMA**

**REVIEW BY
MUNICIPALITIES**

30 – 1. STANOVNIŠTVO I DOMAĆINSTVA
PO OPŠTINAMAPOPULATION AND HOUSEHOLDS
BY MUNICIPALITIES

	Stanovništvo prema popisima Population by Censuses								
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011	
Crna Gora / Montenegro	377 189	419 873	471 894	529 604	584 310	615 035	620 145	620 029	623 633
Andrijevica	10 058	10 267	9 792	9 266	7 487	6 696	5 785	5 071	3 910
Bar	21 487	23 007	24 587	27 580	32 535	37 321	40 037	42 048	45 812
Berane	27 655	30 376	34 280	40 085	42 285	38 953	35 068	33 970	24 645
Bijelo Polje	36 795	41 432	46 651	52 598	55 634	55 268	50 284	46 051	38 662
Budva	3 822	4 364	4 834	6 106	8 632	11 717	15 909	19 218	27 445
Cetinje	25 183	25 604	23 503	22 024	20 213	20 307	18 482	16 657	14 494
Danilovgrad	16 800	17 394	17 378	15 073	14 769	14 718	16 523	18 472	18 617
Gusinje	-	-	-	-	-	-	-	-	3 933
Herceg Novi	12 482	13 759	15 157	18 368	23 258	27 593	33 034	30 864	30 824
Kolašin	14 074	14 896	14 882	13 799	12 656	11 120	9 949	8 380	6 700
Kotor	14 124	15 436	16 642	18 917	20 455	22 410	22 947	22 601	22 746
Mojkovac	5 856	7 252	8 832	9 833	10 753	10 830	10 066	8 622	6 728
Nikšić	38 359	46 589	57 399	66 815	72 299	74 706	75 282	72 443	65 705
Petnjiča	-	-	-	-	-	-	-	-	4 957
Plav	15 764	17 330	18 913	19 542	19 560	19 305	13 805	13 108	9 050
Pljevlja	35 926	40 876	46 677	46 843	43 316	39 593	39 806	30 786	24 134
Plužine	8 030	8 952	9 164	9 078	6 254	5 247	4 272	3 246	2 177
Podgorica	48 417	55 539	72 219	98 796	132 290	152 025	169 132	185 937	179 505
Rožaje	11 047	12 668	14 700	16 018	20 227	22 976	22 693	22 964	23 184
Šavnik	7 512	7 847	7 533	6 842	5 569	3 690	2 947	2 070	1 569
Tivat	5 030	5 432	5 974	6 925	9 315	11 429	13 630	14 031	16 338
Tuzi	-	-	-	-	-	-	-	-	12 979
Ulcinj	12 861	14 080	16 213	18 955	21 576	24 217	20 290	19 921	20 507
Žabljak	5 907	6 773	6 564	6 141	5 227	4 914	4 204	3 569	2 941
Zeta	-	-	-	-	-	-	-	-	16 071
Struktura stanovništva prema popisima Population structure by Censuses									
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011	2023 ¹⁾
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Crna Gora / Montenegro	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Andrijevica	2,7	2,5	2,1	1,8	1,3	1,1	0,9	0,8	0,6
Bar	5,7	5,5	5,2	5,2	5,5	6,1	6,5	6,8	7,4
Berane	7,3	7,2	7,3	7,5	7,2	6,3	5,7	5,5	4,0
Bijelo Polje	9,8	9,9	9,9	9,9	9,5	9,0	8,1	7,4	6,2
Budva	1,0	1,0	1,0	1,2	1,5	1,9	2,6	3,1	4,4
Cetinje	6,7	6,1	5,0	4,2	3,4	3,3	3,0	2,7	2,3
Danilovgrad	4,5	4,1	3,7	2,8	2,5	2,4	2,7	3,0	3,0
Gusinje	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6
Herceg Novi	3,3	3,3	3,2	3,5	4,0	4,5	5,3	5,0	4,9
Kolašin	3,7	3,5	3,2	2,6	2,2	1,8	1,6	1,4	1,1
Kotor	3,7	3,7	3,5	3,6	3,5	3,6	3,7	3,7	3,7
Mojkovac	1,6	1,7	1,9	1,9	1,9	1,8	1,6	1,4	1,1
Nikšić	10,2	11,1	12,2	12,6	12,3	12,2	12,1	11,7	10,5
Petnjiča	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8
Plav	4,2	4,1	4,0	3,7	3,4	3,1	2,2	2,1	1,5
Pljevlja	9,5	9,7	9,9	8,8	7,4	6,4	5,8	5,0	3,9
Plužine	2,1	2,1	1,9	1,7	1,1	0,9	0,7	0,5	0,4
Podgorica	12,8	13,3	15,3	18,6	22,7	24,7	27,3	30,0	28,8
Rožaje	2,9	3,0	3,1	3,0	3,5	3,7	3,7	3,7	3,7
Šavnik	2,0	1,9	1,6	1,3	1,0	0,6	0,5	0,3	0,3
Tivat	1,3	1,3	1,3	1,3	1,5	1,9	2,2	2,3	2,6
Tuzi	-	-	-	-	-	-	-	-	2,1
Ulcinj	3,4	3,4	3,4	3,6	3,7	3,9	3,3	3,2	3,3
Žabljak	1,6	1,6	1,4	1,2	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5
Zeta	-	-	-	-	-	-	-	-	2,6

¹⁾ Za upoređivanje broja stanovnika iz Popisa
vidi Metodološka objašnjenja¹⁾ For the needs of comparing the number of population
from the Census look at Methodological notes

30 – 1. STANOVNIŠTVO I DOMAĆINSTVA
PO OPŠTINAMAPOPULATION AND HOUSEHOLD
BY MUNICIPALITIES

/nastavak/

/continued/

	Domaćinstva prema popisima Households by Censuses							
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011
Crna Gora / Montenegro	83 639	92 172	106 569	121 911	142 692	163 274	180 517	192 242
Andrijevica	2 299	2 326	2 195	2 021	1 819	1 871	1 789	1 666
Bar	5 294	5 768	6 052	6 868	8 797	10 664	12 447	13 789
Berane	5 514	5 890	6 960	8 223	8 720	9 458	9 623	9 764
Bijelo Polje	7 165	7 756	8 768	10 188	11 485	13 233	13 288	13 082
Budva	1 096	1 282	1 501	1 854	2 736	3 777	5 218	7 042
Cetinje	6 760	6 704	6 414	6 102	6 086	6 139	5 865	5 697
Danilovgrad	4 137	4 240	4 320	3 961	4 191	4 379	4 963	5 477
Herceg Novi	3 485	3 908	4 414	5 373	7 187	8 673	11 076	11 090
Kolašin	3 379	3 516	3 841	3 565	3 313	3 283	3 168	2 836
Kotor	3 940	4 147	4 566	5 317	6 299	6 783	7 290	7 604
Mojkovac	1 167	1 640	1 917	1 982	2 494	2 824	2 881	2 775
Nikšić	8 474	10 445	13 820	15 545	17 786	19 400	21 246	21 538
Plav	2 945	3 158	3 288	3 247	3 262	3 847	3 535	3 601
Pljevlja	6 843	7 641	9 109	9 980	10 550	11 431	11 260	10 627
Plužine	1 573	1 778	1 859	2 054	1 609	1 530	1 347	1 137
Podgorica	11 039	12 618	17 280	24 077	32 581	39 653	48 416	56 847
Rožaje	1 771	1 949	2 278	2 673	3 364	4 340	5 004	5 455
Šavnik	1 633	1 672	1 767	1 598	1 413	1 062	919	690
Tivat	1 484	1 689	1 719	1 997	2 750	3 516	4 502	4 834
Ulcinj	2 504	2 661	3 042	3 781	4 875	5 950	5 327	5 440
Žabljak	1 137	1 384	1 459	1 505	1 375	1 461	1 353	1 251
	Struktura domaćinstava prema popisima Structure of Households by Censuses							
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011
Crna Gora / Montenegro	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Andrijevica	2,8	2,5	2,1	1,7	1,3	1,2	1,0	0,9
Bar	6,3	6,3	5,7	5,6	6,1	6,5	6,9	7,2
Berane	6,6	6,4	6,5	6,7	6,0	5,7	5,3	5,1
Bijelo Polje	8,5	8,4	8,2	8,4	8,1	8,1	7,4	6,8
Budva	1,3	1,4	1,4	1,5	2,0	2,3	2,9	3,7
Cetinje	8,1	7,3	6,0	5,0	4,2	3,8	3,2	3,0
Danilovgrad	4,9	4,6	4,1	3,3	3,0	2,7	2,8	2,8
Herceg Novi	4,2	4,2	4,1	4,4	5,0	5,3	6,1	5,8
Kolašin	4,0	3,8	3,6	2,9	2,3	2,0	1,8	1,5
Kotor	4,7	4,5	4,3	4,4	4,4	4,2	4,0	4,0
Mojkovac	1,4	1,8	1,8	1,6	1,8	1,7	1,6	1,4
Nikšić	10,1	11,3	13,0	12,8	12,4	11,9	11,8	11,2
Plav	3,5	3,4	3,1	2,7	2,3	2,4	2,0	1,9
Pljevlja	8,2	8,3	8,5	8,2	7,4	7,0	6,2	5,5
Plužine	1,9	1,9	1,7	1,7	1,1	0,9	0,7	0,6
Podgorica	13,2	13,7	16,2	19,7	23,0	24,3	26,8	29,6
Rožaje	2,1	2,1	2,1	2,2	2,3	2,7	2,8	2,8
Šavnik	2,0	1,8	1,7	1,3	1,0	0,7	0,5	0,4
Tivat	1,8	1,8	1,6	1,6	2,0	2,1	2,5	2,5
Ulcinj	3,1	2,9	2,9	3,1	3,4	3,6	3,0	2,8
Žabljak	1,4	1,5	1,4	1,2	0,9	0,9	0,7	0,7

30 – 2. ROĐENI I UMRLI PO POLU I PRIRODNI PRIRAŠTAJ

BIRTHS, DEADS BY SEX AND NATURAL INCREASE

		Živorođeni / Live births			Umrli / Deads			Prirodni priraštaj Natural increase	
		ukupno Total	pol / Sex		Ukupno Total	pol / Sex			
			muški Male	ženski Female		muški Male	ženski Female		
CRNA GORA <i>Montenegro</i>	2019	7 223	3 777	3 446	6 595	3 486	3 109	628	
	2020	7 097	3 674	3 423	7 293	3 916	3 377	-196	
	2021	7 033	3 648	3 385	9 152	4 891	4 261	-2 119	
	2022	7 021	3 621	3 400	7 068	3 660	3 408	-47	
	2023	7 008	3 553	3 455	6 327	3 293	3 034	681	
Andrijevica	2019	41	24	17	71	35	36	-30	
	2020	39	22	17	70	36	34	-31	
	2021	35	18	17	87	47	40	-52	
	2022	33	20	13	77	39	38	-44	
	2023	41	20	21	56	34	22	-15	
Bar	2019	497	264	233	445	242	203	52	
	2020	487	272	215	472	256	216	15	
	2021	420	220	200	617	333	284	-197	
	2022	454	213	241	512	270	242	-58	
	2023	489	238	251	470	249	221	19	
Berane	2019	276	137	139	321	174	147	-45	
	2020	276	162	114	384	199	185	-108	
	2021	267	130	137	460	224	236	-193	
	2022	272	145	127	354	186	168	-82	
	2023	252	131	121	291	138	153	-39	
Bijelo Polje	2019	429	212	217	469	238	231	-40	
	2020	435	232	203	598	334	264	-163	
	2021	403	203	200	604	321	283	-201	
	2022	418	214	204	498	262	236	-80	
	2023	385	208	177	439	232	207	-54	
Budva	2019	380	199	181	153	81	72	227	
	2020	355	183	172	171	95	76	184	
	2021	371	169	202	276	162	114	95	
	2022	336	169	167	194	95	99	142	
	2023	361	177	184	173	91	82	188	
Cetinje	2019	166	77	89	212	106	106	-46	
	2020	159	79	80	233	119	114	-74	
	2021	142	71	71	287	150	137	-145	
	2022	147	75	72	245	107	138	-98	
	2023	118	69	49	196	97	99	-78	
Danilovgrad	2019	195	113	82	187	105	82	8	
	2020	170	82	88	189	106	83	-19	
	2021	184	103	81	240	135	105	-56	
	2022	186	102	84	205	93	112	-19	
	2023	183	93	90	199	101	98	-16	
Gusinje	2019	35	20	15	52	29	23	-17	
	2020	37	16	21	54	24	30	-17	
	2021	41	20	21	69	40	29	-28	
	2022	37	18	19	45	22	23	-8	
	2023	32	10	22	40	22	18	-8	
Herceg Novi	2019	287	153	134	348	172	176	-61	
	2020	299	149	150	387	197	190	-88	
	2021	313	167	146	470	236	234	-157	
	2022	320	154	166	371	192	179	-51	
	2023	297	142	155	356	198	158	-59	
Kolašin	2019	66	38	28	123	69	54	-57	
	2020	62	36	26	84	43	41	-22	
	2021	60	30	30	160	87	73	-100	
	2022	52	22	30	122	61	61	-70	
	2023	62	34	28	110	61	49	-48	
Kotor	2019	307	164	143	274	132	142	33	
	2020	258	127	131	266	137	129	-8	
	2021	256	127	129	361	201	160	-105	
	2022	222	108	114	292	156	136	-70	
	2023	232	117	115	215	111	104	17	
Mojkovac	2019	48	24	24	109	59	50	-61	
	2020	59	32	27	146	75	71	-87	
	2021	42	26	16	159	83	76	-117	
	2022	53	22	31	144	82	62	-91	
	2023	49	26	23	96	59	37	-47	

30 – 2. ROĐENI I UMRLI PO POLU I PRIRODNI PRIRAŠTAJ
/nastavak/

BIRTHS AND DEADS BY SEX AND NATURAL INCREASE
/continued/

		Rođeni / Births			Umrli / Deads			Prirodni priraštaj Natural increase	
		Ukupno Total	pol / Sex		Ukupno Total	pol / Sex			
			muški Male	ženski Females		muški Males	ženski Females		
Nikšić	2019	708	355	353	780	399	381	-72	
	2020	663	351	312	856	480	376	-193	
	2021	666	360	306	1 092	574	518	-426	
	2022	664	355	309	818	422	396	-154	
	2023	640	318	322	803	391	412	-163	
Petnjica	2019	47	28	19	56	34	22	-9	
	2020	42	18	24	70	38	32	-28	
	2021	48	27	21	83	46	37	-35	
	2022	37	18	19	54	29	25	-17	
	2023	31	17	14	44	24	20	-13	
Plav	2019	92	52	40	120	62	58	-28	
	2020	116	62	54	109	59	50	7	
	2021	112	66	46	143	69	74	-31	
	2022	111	49	62	93	43	50	18	
	2023	98	58	40	100	55	45	-2	
Pljevlja	2019	193	102	91	435	219	216	-242	
	2020	188	90	98	450	223	227	-262	
	2021	156	87	69	573	276	297	-417	
	2022	174	94	80	452	237	215	-278	
	2023	155	83	72	414	206	208	-259	
Plužine	2019	17	8	9	48	20	28	-31	
	2020	16	11	5	51	26	25	-35	
	2021	21	11	10	60	31	29	-39	
	2022	14	5	9	49	24	25	-35	
	2023	20	13	7	40	21	19	-20	
Podgorica	2019	2 516	1 333	1 183	1 642	878	764	874	
	2020	2 496	1 284	1 212	1 868	1 001	867	628	
	2021	2 595	1 344	1 251	2 318	1 307	1 011	277	
	2022	2 562	1 320	1 242	1 795	924	871	767	
	2023	2 458	1 242	1 216	1 478	763	715	980	
Rožaje	2019	292	143	149	164	91	73	128	
	2020	299	162	137	180	103	77	119	
	2021	267	138	129	209	121	88	58	
	2022	287	158	129	168	99	69	119	
	2023	282	154	128	146	79	67	136	
Šavnik	2019	10	6	4	40	19	21	-30	
	2020	6	4	2	23	13	10	-17	
	2021	14	7	7	45	22	23	-31	
	2022	10	7	3	34	20	14	-24	
	2023	10	8	2	28	16	12	-18	
Tivat	2019	223	112	111	168	96	72	55	
	2020	227	115	112	161	87	74	66	
	2021	191	106	85	202	109	93	-11	
	2022	216	112	104	147	88	59	69	
	2023	198	100	98	150	83	67	48	
Tuzi	2019	162	92	70	100	57	43	62	
	2020	173	71	102	148	86	62	25	
	2021	178	94	84	150	71	79	28	
	2022	167	97	70	127	72	55	40	
	2023	170	70	100	102	58	44	68	
Ulcinj	2019	216	111	105	219	136	83	-3	
	2020	210	101	109	263	142	121	-53	
	2021	221	110	111	403	204	199	-182	
	2022	231	133	98	226	122	104	5	
	2023	208	105	103	193	105	88	15	
Žabljak	2019	20	10	10	59	33	26	-39	
	2020	25	13	12	60	37	23	-35	
	2021	30	14	16	84	42	42	-54	
	2022	18	11	7	46	15	31	-28	
	2023	30	13	17	40	23	17	-10	
Zeta¹⁾	2023	207	107	100	148	76	72	59	

¹⁾ Zeti je dodijeljen status opštine 2022. godine

¹⁾ Zeta received municipality status in 2022.

30 – 3. OSNOVNI DEMOGRAFSKI POKAZATELJI PO OPŠTINAMA

BASIC DEMOGRAPHIC INDICATORS BY MUNICIPALITIES

		Stanovništvo sredinom godine <i>Mid-year estimates of population size</i>	Stopa prirodnog prirastaja <i>Natural increase rate</i>	Stopa nataliteta <i>Live births per 1000 inhabitants</i>	Stopa mortaliteta <i>Deaths per 1000 inhabitants</i>	Sklopljeni brakovi <i>New marriages</i>		Razvedeni brakovi <i>Divorces</i>	
						ukupno <i>Total</i>	stopa nupcijaliteta <i>Per 1000 inhabitants</i>	ukupno <i>Total</i>	na 1000 sklopljenih <i>Per 1000 new marriages</i>
CRNA GORA <i>Montenegro</i>	2019	626 753	1,0	11,5	10,5	3 523	5,6	841	238,7
	2020	626 590	-0,3	11,3	11,6	2 026	3,2	784	387,0
	2021	625 053	-3,4	11,3	14,6	3 196	5,1	768	240,3
	2022	623 591	-0,1	11,3	11,3	3 291	5,3	690	209,7
	2023	623 529	1,1	11,2	10,1	3 474	5,6	775	223,1
Andrijevica	2019	4 620	-6,5	8,9	15,4	34	7,4	5	147,1
	2020	4 571	-6,8	8,5	15,3	12	2,6	-	-
	2021	4 445	-11,7	7,9	19,6	10	2,2	-	-
	2022	4 318	-10,2	7,6	17,8	21	4,9	1	47,6
	2023	3 909	-3,8	10,5	14,3	22	5,6	1	45,5
Bar	2019	44 362	1,2	11,2	10,0	244	5,5	87	356,6
	2020	44 432	0,3	11,0	10,6	162	3,6	54	333,3
	2021	44 470	-4,4	9,4	13,9	243	5,5	79	325,1
	2022	44 404	-1,3	10,2	11,5	273	6,1	54	197,8
	2023	45 804	0,4	10,7	10,3	323	7,1	83	257,0
Berane	2019	26 834	-1,7	10,3	12,0	138	5,1	34	246,4
	2020	26 617	-4,1	10,4	14,4	72	2,7	18	250,0
	2021	26 258	-7,4	10,2	17,5	140	5,3	11	78,6
	2022	25 948	-3,2	10,5	13,6	135	5,2	18	133,3
	2023	24 641	-1,6	10,2	11,8	141	5,7	19	134,8
Bijelo Polje	2018	42 511	-0,9	10,1	11,0	257	6,0	38	147,9
	2019	41 996	-3,9	10,4	14,2	151	3,6	43	284,8
	2020	41 405	-4,9	9,7	14,6	269	6,5	35	130,1
	2021	40 919	-2,0	10,2	12,2	273	6,7	34	124,5
	2022	38 656	-1,4	10,0	11,4	255	6,6	42	164,7
Budva	2019	22 229	10,2	17,1	6,9	120	5,4	33	275,0
	2020	22 577	8,1	15,7	7,6	68	3,0	30	441,2
	2021	22 874	4,2	16,2	12,1	97	4,2	34	350,5
	2022	23 222	6,1	14,5	8,4	89	3,8	24	269,7
	2023	27 440	6,9	13,2	6,3	74	2,7	19	256,8
Cetinje	2019	15 296	-3,0	10,9	13,9	88	5,8	17	193,2
	2020	15 174	-4,9	10,5	15,4	42	2,8	17	404,8
	2021	15 064	-9,6	9,4	19,1	83	5,5	18	216,9
	2022	14 688	-6,7	10,0	16,7	55	3,7	20	363,6
	2023	14 492	-5,4	8,1	13,5	61	4,2	12	196,7
Danilovgrad	2019	18 423	0,4	10,6	10,2	111	6,0	16	144,1
	2020	18 443	-1,0	9,2	10,2	55	3,0	11	200,0
	2021	18 478	-3,0	10,0	13,0	77	4,2	19	246,8
	2022	18 530	-1,0	10,0	11,1	69	3,7	17	246,4
	2023	18 614	-0,9	9,8	10,7	86	4,6	12	139,5
Gusinje	2019	4 028	-4,2	8,7	12,9	28	7,0	1	35,7
	2020	4 029	-4,2	9,2	13,4	10	2,5	1	100,0
	2021	4 033	-6,9	10,2	17,1	23	5,7	2	87,0
	2022	4 038	-2,0	9,2	11,1	16	4,0	5	312,5
	2023	3 932	-2,0	8,1	10,2	16	4,1	1	62,5
Herceg Novi	2019	30 829	-2,0	9,3	11,3	151	4,9	52	344,4
	2020	30 739	-2,9	9,7	12,6	99	3,2	50	505,1
	2021	30 642	-5,1	10,2	15,3	126	4,1	45	357,1
	2022	30 462	-1,7	10,5	12,2	130	4,3	43	330,8
	2023	30 819	-1,9	9,6	11,6	168	5,5	29	172,6
Kolašin	2019	7 283	-7,8	9,1	16,9	31	4,3	5	161,3
	2020	7 193	-3,1	8,6	11,7	19	2,6	3	157,9
	2021	7 009	-14,3	8,6	22,8	26	3,7	8	307,7
	2022	6 847	-10,2	7,6	17,8	26	3,8	7	269,2
	2023	6 699	-7,2	9,3	16,4	21	3,1	5	238,1
Kotor	2019	22 926	1,4	13,4	12,0	117	5,1	38	324,8
	2020	22 987	-0,3	11,2	11,6	78	3,4	39	500,0
	2021	22 927	-4,6	11,2	15,7	91	4,0	34	373,6
	2022	22 773	-3,1	9,7	12,8	80	3,5	28	350,0
	2023	22 742	0,7	10,2	9,5	114	5,0	23	201,8
Mojkovac	2019	7 610	-8,0	6,3	14,3	37	4,9	3	81,1
	2020	7 478	-11,6	7,9	19,5	11	1,5	5	454,5
	2021	7 300	-16,0	5,8	21,8	21	2,9	2	95,2
	2022	7 037	-12,9	7,5	20,5	27	3,8	2	74,1
	2023	6 727	-7,0	7,3	14,3	25	3,7	3	120,0

30 – 3. OSNOVNI DEMOGRAFSKI POKAZATELJI PO OPŠTINAMA
/nastavak/

BASIC DEMOGRAPHIC INDICATORS BY MUNICIPALITIES

/continued/

		Stanovništvo sredinom godine ¹ <i>Mid-year estimates of population size¹⁾</i>	Stopa prirodnog prirastaja <i>Natural increase rate</i>	Stopa nataliteta <i>Live births per 1000 inhabitants</i>	Stopa mortaliteta <i>Deaths per 1000 inhabitants</i>	Sklopljeni brakovi <i>New marriages</i>		Razvedeni brakovi <i>Divorced</i>	
						ukupno <i>Total</i>	stopa nupcialiteta <i>Per 1000 inhabitants</i>	ukupno <i>Total</i>	na 1000 sklopljenih <i>Per 1000 new marriages</i>
Nikšić	2019	69 729	-1,0	10,2	11,2	374	5,4	59	157,8
	2020	69 321	-2,8	9,6	12,3	211	3,0	59	279,6
	2021	68 815	-6,2	9,7	15,9	313	4,5	65	207,7
	2022	67 874	-2,3	9,8	12,1	352	5,2	45	127,8
	2023	65 694	-2,5	9,7	12,2	318	4,8	74	232,7
Petnjica	2019	5 282	-1,7	8,9	10,6	30	5,7	10	333,3
	2020	5 290	-5,3	7,9	13,2	18	3,4	3	166,7
	2021	5 325	-6,6	9,0	15,6	36	6,8	4	111,1
	2022	5 281	-3,2	7,0	10,2	24	4,5	-	-
	2023	4 956	-2,6	6,3	8,9	31	6,3	1	32,3
Plav	2019	8 382	-3,3	11,0	14,3	50	6,0	7	140,0
	2020	8 357	0,8	13,9	13,0	35	4,2	9	257,1
	2021	8 268	-3,7	13,5	17,3	48	5,8	5	104,2
	2022	8 238	2,2	13,5	11,3	41	5,0	6	146,3
	2023	9 048	-0,2	10,8	11,1	56	6,2	1	17,9
Pljevlja	2019	27 211	-8,9	7,1	16,0	117	4,3	29	247,9
	2020	26 782	-9,8	7,0	16,8	45	1,7	17	377,8
	2021	26 162	-15,9	6,0	21,9	90	3,4	15	166,7
	2022	25 664	-10,8	6,8	17,6	90	3,5	17	188,9
	2023	24 130	-10,7	6,4	17,2	127	5,3	22	173,2
Plužine	2019	2 633	-11,8	6,5	18,2	10	3,8	-	-
	2020	2 573	-13,6	6,2	19,8	9	3,5	1	111,1
	2021	2 508	-15,6	8,4	23,9	6	2,4	-	-
	2022	2 470	-14,2	5,7	19,8	9	3,6	-	-
	2023	2 177	-9,2	9,2	18,4	8	3,7	-	-
Podgorica	2019	174 404	5,0	14,4	9,4	1 139	6,5	291	255,5
	2020	175 817	3,6	14,2	10,6	607	3,5	330	543,7
	2021	177 194	1,6	14,6	13,1	1 050	5,9	313	298,1
	2022	178 749	4,3	14,3	10,0	1 148	6,4	290	252,6
	2023	179 475	5,5	13,7	8,2	1 074	6,0	355	330,5
Rožaje	2019	23 199	5,5	12,6	7,1	187	8,1	63	336,9
	2020	23 177	5,1	12,9	7,8	118	5,1	47	398,3
	2021	23 142	2,5	11,5	9,0	171	7,4	47	274,9
	2022	23 089	5,2	12,4	7,3	176	7,6	42	238,6
	2023	23 180	5,9	12,2	6,3	155	6,7	33	212,9
Šavnik	2019	1 570	-19,1	6,4	25,5	5	3,2	-	-
	2020	1 540	-11,0	3,9	14,9	1	0,6	3	3 000,0
	2021	1 437	-21,6	9,7	31,3	2	1,4	-	-
	2022	1 713	-14,0	5,8	19,8	6	3,5	1	166,7
	2023	1 569	-11,5	6,4	17,8	5	3,2	-	-
Tivat	2019	15 183	3,6	14,7	11,1	61	4,0	24	393,4
	2020	15 334	4,3	14,8	10,5	34	2,2	21	617,6
	2021	15 392	-0,7	12,4	13,1	62	4,0	18	290,3
	2022	15 536	4,4	13,9	9,5	56	3,6	21	375,0
	2023	16 335	2,9	12,1	9,2	91	3,2	16	175,8
Tuzi	2019	12 465	5,0	13,0	8,0	62	5,0	6	96,8
	2020	12 494	2,0	13,8	11,8	69	5,5	6	87,0
	2021	12 460	2,2	14,3	12,0	83	6,7	2	24,1
	2022	12 405	3,2	13,5	10,2	80	6,4	6	75,0
	2023	12 977	5,2	13,1	7,9	65	5,0	7	107,7
Ulcinj	2019	20 344	-0,1	10,6	10,8	111	5,5	17	153,2
	2020	20 299	-2,6	10,3	13,0	94	4,6	12	127,7
	2021	20 180	-9,0	11,0	20,0	113	5,6	10	88,5
	2022	20 192	0,2	11,4	11,2	103	5,1	7	68,0
	2023	20 504	0,7	10,1	9,4	127	6,2	2	15,7
Žabljak	2019	3 104	-12,6	6,4	19,0	21	6,8	6	285,7
	2020	3 079	-11,4	8,1	19,5	6	1,9	5	833,3
	2021	3 014	-17,9	10,0	27,9	16	5,3	2	125,0
	2022	2 981	-9,4	6,0	15,4	12	4,0	2	166,7
	2023	2 941	-3,4	10,2	13,6	15	5,1	2	133,3
Zeta	2023	16 068	3,7	12,9	9,2	96	6,0	13	135,4

¹⁾ Zeti je dodijeljen status opštine 2022. godine.¹⁾ Zeta received municipality status in 2022.

30 – 4. MIGRACIJE STANOVNOSTVA UNUTAR
CRNE GORE PO OPŠTINAMA, 2023.

INTERNAL MIGRATIONS BY MUNICIPALITIES
OF MONTENEGRO, 2023

OPŠTINE ODJAVE MUNICIPALITY OF RESIDENCE CANCELLATION		OPŠTINE PRIJAVE / MUNICIPALITY OF RESIDENCE REGISTRATION											
	Ukupno Total	Andrijevica	Bar	Berane	Bijelo Polje	Budva	Cetinje	Danilov- grad	Gusinje	Herceg Novi	Kolašin	Kotor	Mojko- vac
UKUPNO / Total	3 958	35	366	137	134	261	89	140	35	125	41	193	29
Andrijevica	47	-	2	24	-	5	1	2	-	-	-	2	-
Bar	207	-	-	10	12	9	3	3	3	2	3	6	1
Berane	164	12	11	-	11	23	-	6	1	5	-	4	-
Bijelo Polje	290	2	68	13	-	21	1	6	1	5	6	13	4
Budva	242	7	8	10	10	-	18	3	-	7	7	38	2
Cetinje	143	-	3	2	3	26	-	3	-	5	-	9	-
Danilovgrad	131	-	4	1	4	3	1	-	-	4	1	3	-
Gusinje	5	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Herceg Novi	144	1	2	7	5	8	2	4	-	-	1	20	-
Kolašin	60	1	3	-	-	7	-	2	-	-	-	-	3
Kotor	183	-	5	4	4	28	11	2	-	12	-	-	2
Mojkovac	74	-	6	1	6	7	-	2	-	3	1	2	-
Nikšić	336	-	17	1	2	33	7	9	1	28	2	21	-
Petnjica	27	-	12	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Plav	79	1	12	5	2	2	-	2	15	-	-	-	-
Pljevlja	150	-	19	1	3	10	-	2	-	4	-	3	-
Plužine	31	-	1	-	-	2	-	-	-	1	-	2	-
Podgorica	845	11	88	42	37	63	42	85	12	23	18	35	10
Rožaje	156	-	61	6	12	2	-	-	1	3	-	-	-
Šavnik	130	-	-	-	-	1	1	7	-	3	1	-	-
Tivat	98	-	2	3	4	5	2	1	-	10	1	34	5
Tuzi	98	-	8	1	5	1	-	-	-	-	-	-	-
Ulcinj	76	-	25	1	5	-	-	-	1	2	-	-	-
Zeta	197	-	5	-	5	3	-	1	-	6	-	1	2
Žabljak	45	-	3	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-

**30 – 4. MIGRACIJE STANOVNIŠTVA UNUTAR
CRNE GORE PO OPŠTINAMA, 2023.**

*INTERNAL MIGRATIONS BY MUNICIPALITIES
OF MONTENEGRO, 2023*

/nastavak/

/continued/

OPŠTINE ODJAVE <i>MUNICIPALITY OF RESIDENCE CANCELLATION</i>	OPŠTINE PRIJAVE / <i>MUNICIPALITY OF RESIDENCE REGISTRATION</i>												
	Nikšić	Petnjica	Plav	Pljevlja	Plužine	Podgorica	Rožaje	Šavnik	Tivat	Tuzi	Ulcinj	Zeta	Žabljak
UKUPNO / Total	294	33	28	45	18	1 353	37	5	179	147	104	102	28
Andrijevica	-	-	3	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-
Bar	5	9	5	9	-	73	4	-	3	2	35	9	1
Berane	2	7	4	1	-	54	1	-	5	6	7	4	
Bijelo Polje	4	5	-	1	-	104	5	-	3	9	11	4	4
Budva	21	-	1	3	4	80	1	-	9	-	4	7	2
Cetinje	5	-	-	1	1	70	-	-	9	-	-	6	-
Danilovgrad	6	-	-	-	-	101	-	-	2	-	1	-	-
Gusinje ²⁾	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Herceg Novi	29	-	-	1	5	44	-	-	14	-	-	1	-
Kolašin	3	-	-	-	-	38	-	-	2	-	1	-	-
Kotor	12	-	1	-	-	51	1	-	49	-	1	-	-
Mojkovac	1	-	-	-	-	43	-	-	1	-	-	-	1
Nikšić	-	5	-	2	6	170	-	-	20	1	2	3	6
Petnjica	1	-	-	-	-	2	1	-	-	2	1	-	-
Plav	-	1	-	-	-	30	-	-	4	-	5	-	-
Pljevlja	3	-	-	-	-	93	1	-	6	-	-	2	3
Plužine	20	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	1
Podgorica	70	-	10	23	2	-	18	3	49	117	19	61	7
Rožaje	-	6	-	1	-	45	-	-	-	6	13	-	-
Šavnik	94	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	3	2
Tivat	6	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	1	-
Tuzi	-	-	1	-	-	79	-	-	-	-	3	-	-
Ulcinj	3	-	2	1	-	28	4	-	-	3	-	1	-
Zeta	1	-	-	1	-	168	-	-	2	1	-	-	1
Žabljak	8	-	-	1	-	26	1	2	-	-	-	-	-

**30 – 5. ZAPOSLENI PREMA POLU PO OPŠTINAMA
ZA 2023., GODIŠNJI PROSJEK¹⁾**

**PERSONS IN EMPLOYMENT, BY SEX AND BY
MUNICIPALITIES IN 2023, ANNUAL AVERAGE¹⁾**

	Ukupno zaposleni <i>Total number of persons employed</i>		% žena u ukupnom broju zaposlenih <i>% of women in total number of employees</i>
	godišnji prosjek <i>Annual average</i>	od toga: žene <i>Of which: Women</i>	
CRNA GORA Montenegro	244 484	110 563	45,2
Andrijevica	590	243	41,2
Bar	16 701	7 766	46,5
Berane	5 382	2 791	51,9
Bijelo Polje	9 579	4 541	47,4
Budva	22 917	9 772	42,6
Cetinje	3 968	2 061	51,9
Danilovgrad	4 522	2 008	44,4
Gusinje	307	104	33,9
Herceg Novi	13 263	6 435	48,5
Kolašin	1 581	801	50,7
Kotor	8 558	4 651	54,3
Mojkovac	1 390	669	48,1
Nikšić	17 280	8 133	47,1
Petnjica	3 37	138	40,9
Plav	1 396	630	45,1
Prijepolje	6 777	3 014	44,5
Plužine	531	218	41,1
Podgorica	105 952	46 071	43,5
Rožaje	3 707	1 536	41,4
Šavnik	329	132	40,1
Tivat	7 696	3 732	48,5
Ulcinj	6 171	2 562	41,5
Zabljak	756	379	50,1
Tuzi	2 310	1 153	49,9
Zeta	2 484	1 023	41,2

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima svojine

¹⁾ Included are employees from all sectors of ownership

**30 – 6. STANOVNI POKLJUČAK PREMA KORIŠĆENJU,
DRUGE NASTANJENE PROSTORIJE I NASTANJENA LICA
Popis 2011.**

**DWELLINGS AND AREA BY USE, OTHER OCCUPIED
PREMISES AND OCCUPANTS
Census 2011**

	Ukupno <i>Total</i>	Stanovi prema korišćenju tj. namjeni / <i>Dwellings by use i.e. by purpose</i>			
		Nastanjeni / <i>Occupied</i>		Prazni / <i>Vacant</i>	
		Samo za stanovanje <i>Only for housing</i>	Za stanovanje i obavljanje djelatnosti <i>Both for housing and industry</i>	Privremeno nenaštanjeni <i>Temporarily vacant</i>	Napušteni <i>Abandoned</i>
UKUPNO / TOTAL					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	314 704 21 421 896	186 498 13 480 228	1 878 235 351	51 927 3 581 232	7 051 376 430
Andrijevica					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	3 462 205 941	1 639 101 952	9 689	699 49 948	116 4 732
Bar					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	33 371 2 256 996	13 638 1 014 065	202 23 196	6 071 431 916	715 34 821
Berane					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	13 566 950 793	9 590 681 669	38 4 232	2 451 178 425	359 19 940
Bijelo Polje					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	17 521 1 194 223	12 659 889 420	119 12 229	2 941 200 588	739 33 406
Budva					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	23 805 1 433 143	6 401 433 680	473 82 464	4 765 322 539	55 3 121
Cetinje					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	8 975 560 883	5 485 361 277	67 7 907	1 000 59 212	564 30 304
Danilovgrad					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	8 186 615 569	5 351 419 792	32 3 191	837 64 051	361 21 490
Herceg Novi					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	24 287 1 512 704	10 744 741 158	115 11 657	4 266 277 216	201 11 464
Kolašin					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	5 039 313 085	2 668 174 396	35 2 574	613 41 983	139 7 562
Kotor					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	13 516 975 039	7 381 551 971	57 7 693	2 691 192 750	195 12 263

**30 – 6. STANOVNI POKLJUČAK PREMA KORIŠĆENJU,
DRUGE NASTANJENE PROSTORIJE I NASTANJENA LICA
Popis 2011.**

**DWELLINGS AND AREA BY USE, OTHER OCCUPIED
PREMISES AND OCCUPANTS
Census 2011**

/nastavak/

/continued/

	Ukupno <i>Total</i>	Stanovi prema korišćenju tj. namjeni / Dwellings by use i.e. by purpose			
		Nastanjeni / Occupied		Prazni / Vacant	
		Samo za stanovanje <i>Only for housing</i>	Za stanovanje i obavljanje djelatnosti <i>Both for housing and industry</i>	Privremeno nenaštanjeni <i>Temporarily vacant</i>	Napušteni <i>Abandoned</i>
Mojkovac					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	3 802 221 279	2 634 157 996	21 2 129	694 38 925	109 5 045
Nikšić					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	26 894 1 761 406	21 028 1 412 923	81 8 482	2 672 168 347	832 46 430
Plav					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	5 432 445 686	3 492 290 901	27 2 605	1 268 109 932	146 8 513
Plejvlja					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	13 963 875 292	10 189 657 412	61 7 267	1 637 97 784	968 46 366
Plužine					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	2 386 126 149	1 125 60 072	2 103	272 13 068	156 8 766
Podgorica					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	72 688 5 326 888	55 379 4 202 954	269 27 328	11 937 806 516	761 47 799
Rožaje					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	6 664 495 161	5 325 394 524	25 2 596	713 57 792	127 7 302
Šavnik					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	2 181 107 960	667 34 329	6 409	405 19 658	216 9 257
Tivat					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	9 656 653 193	4 671 333 344	47 5 035	2 326 152 251	53 3 522
Ulcinj					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	15 763 1 183 728	5 279 496 968	161 20 847	3 301 276 396	125 9 370
Žabljak					
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	3 547 206 778	1 153 69 425	31 2 718	368 21 935	114 4 957

**30 – 6. STANOVNI I POVRŠINA STANOVA PREMA KORIŠĆENJU,
DRUGE NASTANJENE PROSTORIJE I NASTANJENA LICA
Popis 2011.**

**DWELLINGS AND AREA BY USE, OTHER OCCUPIED
PREMISES AND OCCUPANTS
Census 2011**

/nastavak/

/continued/

	Stanovi prema korišćenju tj. namjeni <i>Dwellings by use i.e. by purpose</i>			Prostorije / objekti koji su se u vrijeme popisa koristili za stanovanje <i>Permit/object that is used during the census for habitation</i>	Broj lica / Number of person	
	sezonsko korišćenje <i>Seasonal use</i>	samo za obavljanje djelatnosti <i>Only for industry</i>	bez podatka o načinu korišćenja <i>Without data about way of use</i>		u stanovima <i>In dwellings</i>	u drugim nastanjeniem prostorijama <i>In other occupied premises</i>
UKUPNO / TOTAL						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	61 860 3 474 556	3 755 180 061	1 735 94 038	1 163 42 282	612 942 21 421 896	4 017 42 282
Andrijevica						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	997 48 520	1 30	1 70	4 141	5 060 205 941	11 141
Bar						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	11 832 714 174	740 28 275	173 10 549	55 2 120	41 813 2 256 996	144 2 120
Berane						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	1 089 64 449	4 195	35 1 883	68 1 751	33 744 950 793	215 1 751
Bijelo Polje						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	997 54 251	20 1 221	46 3 108	68 3 951	45 767 1 194 223	194 3 951
Budva						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	10 684 532 157	1 269 51 139	158 8 043	67 2 438	18 989 1 433 143	147 2 438
Cetinje						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	1 798 99 068	8 498	53 2 617	42 1 385	16 519 560 883	101 1 385
Danilovgrad						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	1 537 102 954	12 961	56 3 130	17 598	17 469 615 569	32 598
Herceg Novi						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	8 408 442 618	394 20 539	159 8 052	60 2 017	30 529 1 512 704	173 2 017
Kolašin						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	1 549 84 375	13 917	22 1 278	37 1 382	8 271 313 085	86 1 382
Kotor						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	2 597 178 478	253 14 121	342 17 763	66 3 605	21 907 975 039	227 3 605

**30 – 6. STANOVI I POVRŠINA STANOVA PREMA KORIŠĆENJU,
DRUGE NASTANJENE PROSTORIJE I NASTANJENA LICA
Popis 2011.**

**DWELLINGS AND AREA BY USE, OTHER OCCUPIED
PREMISES AND OCCUPANTS
Census 2011**

/nastavak/

/continued/

	Stanovi prema korišćenju tj. namjeni <i>Dwellings by use i.e. by purpose</i>			Prostорије/објекти који су се у vrijeme пописа користили за становање <i>Permit/object that is used during the census for habitation</i>	Broj lica / Number of person	
	sezonsko korišćenje <i>Seasonal use</i>	samo za obavljanje djelatnosti <i>Only for industry</i>	bez podatka o načinu korišćenja <i>Without data about way of use</i>		u stanovima <i>In dwellings</i>	u drugim нastanjеним просторијама <i>In other occupied premises</i>
Mojkovac						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	323 16 359	8 233	13 592	30 1 317	8 530 221 279	89 1 317
Nikšić						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	2 188 120 328	32 1 779	61 3 117	157 5 139	71 798 1 761 406	599 5 139
Plav						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	470 31 589	1 65	28 2 081	2 65	13 105 445 686	3 65
Pljevlja						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	1 074 64 741	5 204	29 1 518	43 2 041	30 677 875 292	104 2 041
Plužine						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	828 43 959	1 33	2 148	2 56	3 231 126 149	14 56
Podgorica						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	3 754 209 253	256 15 526	332 17 512	345 7 112	183 544 5 326 888	1 561 7 112
Rožaje						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	467 32 436	2 106	5 405	6 293	22 949 495 161	15 293
Šavnik						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	879 43 961	2 75	6 271	7 284	2 054 107 960	12 284
Tivat						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	2 382 149 905	138 7 010	39 2 126	20 642	13 739 653 193	52 642
Ulcinj						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	6 151 334 847	583 36 180	163 9 120	64 5 824	19 689 1 183 728	232 5 824
Žabljak						
Stanovi / Dwellings Površina u m ² / Area, m ²	1 856 106 134	13 954	12 655	3 121	3 558 206 778	6 121

**30 – 7. STANOVI ZA STALNO STANOVANJE I POVRŠINA
PREMA VRSTI STANA I OPREMLJENOSTI
POMOĆNIM PROSTORIJAMA, Popis 2011.**

**DWELLINGS FOR PERMANENT LIVING AND
AREA BY TYPE OF DWELLING, AND AUXILIARY
PREMISES, Census 2011**

	Br. stanova i pov. u m ² <i>Number of dwell. & area in m²</i>	Ukupno Total	Vrsta stana prema broju soba tj. prostorija koje su veće od 4m ² <i>Type of dwelling by number of rooms i.e. rooms larger than 4m²</i>						Opremljenost pomoćnim prostorijama <i>Auxiliary premises</i>		
			1 prostorija 1-room	2 prostorije 2-room	3 prostorije 3-room	4 prostorije 4-room	5 i više prostorija 5-room and more	nepoznata vrsta stana Dwellings of unknown type	kupatilom Bathroom	nužnikom Toilet	
Crna Gora	Br. / No	247 354	15 067	59 526	85 608	55 172	28 906	3 075	221 777	214 769	
Montenegro	m ²	17 673 241	455 656	2 740 812	5 767 559	4 809 011	3 735 509	164 694	16 362 296	15 885 370	
Andrijevica	Br. / No.	2 463	243	759	807	459	189	6	1 767	1 730	
	m ²	157 321	7 495	35 926	54 507	36 590	22 433	370	120 687	118 525	
Bar	Br. / No.	20 626	1 403	4 483	7 043	4 903	2 594	200	19 514	19 104	
	m ²	1 503 998	39 692	203 840	475 553	431 600	341 498	11 815	1 447 548	1 427 727	
Berane	Br. / No.	12 438	528	2 680	4 352	2 994	1 769	115	10 585	10 340	
	m ²	884 266	14 871	122 476	282 144	243 681	212 953	8 141	791 168	769 743	
Bijelo Polje	Br. / No.	16 458	834	3 737	6 021	3 752	1 968	146	12 893	12 312	
	m ²	1 135 643	25 267	165 515	389 445	306 758	243 174	5 484	962 256	923 515	
Budva	Br. / No.	11 694	1 083	3 220	3 543	1 976	1 570	302	11 475	10 894	
	m ²	841 804	32 518	144 064	240 106	171 577	243 375	10 164	832 495	800 774	
Cetinje	Br. / No.	7 116	749	2 364	2 186	1 143	587	87	5 573	5 661	
	m ²	458 700	23 772	112 069	149 097	97 259	70 952	5 551	383 667	386 435	
Danilovgrad	Br. / No.	6 581	416	1 521	2 429	1 411	679	125	5 404	5 249	
	m ²	508 524	13 847	76 023	180 175	136 665	93 744	8 070	442 382	428 675	
Herceg Novi	Br. / No.	15 326	1 294	4 111	5 364	2 990	1 440	127	14 828	13 166	
	m ²	1 041 495	41 089	193 994	357 392	258 346	182 178	8 496	1 016 184	909 603	
Kolašin	Br. / No.	3 455	337	1 130	1 203	530	230	25	2 612	2 604	
	m ²	226 515	10 865	55 089	82 915	45 629	30 821	1 196	182 534	181 417	
Kotor	Br. / No.	10 324	692	2 030	3 696	2 284	1 465	157	9 919	9 663	
	m ²	764 677	22 905	96 311	244 971	197 487	196 015	6 988	742 470	722 615	
Mojkovac	Br. / No.	3 458	244	1 005	1 406	546	168	89	2 834	2 690	
	m ²	204 095	6 905	43 767	87 583	42 144	20 117	3 579	176 530	166 162	
Nikšić	Br. / No.	24 613	1 363	6 905	9 498	4 895	1 709	243	21 456	21 135	
	m ²	1 636 182	41 998	327 704	637 360	409 423	208 862	10 835	1 474 833	1 452 016	
Plav	Br. / No.	4 933	101	692	1 958	1 251	729	202	4 367	4 302	
	m ²	411 951	2 575	32 579	146 347	114 349	98 927	17 174	378 782	373 374	
Pljevlja	Br. / No.	12 855	602	3 317	4 768	2 576	1 352	240	10 254	9 631	
	m ²	808 829	18 275	144 009	288 456	196 819	150 200	11 070	678 206	636 907	
Plužine	Br. / No.	1 555	160	681	520	156	36	2	874	866	
	m ²	82 009	4 372	30 558	31 534	12 060	3 435	50	45 531	45 070	
Podgorica	Br. / No.	68 346	3 793	15 996	22 203	17 127	8 469	758	64 739	63 308	
	m ²	5 084 597	115 157	735 332	1 530 745	1 554 567	1 106 083	42 713	4 887 732	4 782 016	
Rožaje	Br. / No.	6 190	270	1 180	2 825	1 249	624	42	5 412	5 092	
	m ²	462 214	7 256	56 922	204 978	113 254	78 251	1 553	424 090	401 215	
Šavnik	Br. / No.	1 294	132	592	367	129	34	40	570	573	
	m ²	63 653	3 187	25 110	21 017	9 060	3 485	1 794	31 194	31 285	
Tivat	Br. / No.	7 097	375	1 523	2 629	1 825	715	30	6 913	6 762	
	m ²	494 152	11 251	69 211	173 909	153 373	85 092	1 316	484 699	474 174	
Ulcinj	Br. / No.	8 866	350	1 081	2 282	2 702	2 335	116	8 536	8 414	
	m ²	803 581	9 422	48 667	160 524	259 189	318 465	7 314	780 797	774 868	
Žabljak	Br. / No.	1 666	98	519	508	274	244	23	1 252	1 273	
	m ²	99 035	2 937	21 646	28 801	19 181	25 449	1 021	78 511	79 254	

30 – 8. STANOVNI ZA STALNO STANOVANJE PREMA OPREMLJENOSTI INSTALACIJAMA PO VRSTI PRIKLJUČKA I VRSTI MATERIJALA, Popis 2011.

DWELLINGS FOR PERMANENT LIVING ACCORDING TO INSTALLATION EQUIPMENT BY TYPE OF INSTALLATION AND BUILDING MATERIAL, Census 2011

	Ukupno <i>Total</i>	Opremljenost instalacijama / <i>Instalation equipment</i>					
		vodovoda s priključcima na <i>Plumbing connected to</i>		kanalizacije sa priključcima na <i>Sewerage system connected to</i>		Električne struje <i>Electrical system</i>	
		javni vodovod <i>Public water supply system</i>	hidrofor i slično <i>Hydrophor and similar</i>	javnu kanalizaciju <i>Public sewerage system</i>	septičku jamu <i>Septic tank</i>	broj Sum <i>Sum</i>	površina u hilj.m ² <i>Area in thous.m²</i>
CRNA GORA <i>Montenegro</i>	247 354	193 827	33 859	110 466	103 704	245 029	17 532 514
Andrijevica	2 463	1 157	688	306	1 252	2 390	153 346
Bar	20 626	16 164	3 879	8 997	10 760	20 469	1 495 252
Berane	12 438	8 922	2 111	5 012	3 705	12 328	877 799
Bijelo Polje	16 458	8 227	5 168	5 251	2 425	16 234	1 125 068
Budva	11 694	11 174	384	10 389	1 173	11 579	833 826
Cetinje	7 116	5 623	400	3 111	2 863	6 955	450 164
Danilovgrad	6 581	5 432	261	533	5 129	6 490	501 731
Herceg Novi	15 326	14 285	764	9 966	5 081	15 290	1 038 987
Kolašin	3 455	1 836	865	421	2 177	3 404	224 138
Kotor	10 324	9 195	934	4 067	5 925	10 270	761 020
Mojkovac	3 458	2 048	892	1 044	1 696	3 370	200 306
Nikšić	24 613	20 997	1 123	9 357	12 702	24 346	1 622 267
Plav	4 933	2 640	1 847	2 113	1 949	4 833	404 240
Pljevlja	12 855	7 971	2 631	7 134	2 128	12 628	797 972
Plužine	1 555	678	240	535	348	1 524	80 427
Podgorica	68 346	58 832	7 038	32 511	33 298	68 070	5 059 150
Rožaje	6 190	3 323	2 306	2 570	869	6 083	455 961
Šavnik	1 294	380	254	192	405	1 234	60 940
Tivat	7 097	6 617	406	1 923	4 997	7 077	492 984
Ulcinj	8 866	7 100	1 570	4 602	3 938	8 809	799 013
Žabljak	1 666	1 226	98	432	884	1 646	97 923

30 – 8. STANOVI ZA STALNO STANOVANJE PREMA OPREMLJENOSTI INSTALACIJAMA PO VRSTI PRIKLJUČKA I VRSTI MATERIJALA, Popis 2011.

DWELLINGS FOR PERMANENT LIVING ACCORDING TO INSTALLATION EQUIPMENT BY TYPE OF CONNECTION AND BUILDING MATERIAL, Census 2011

/nastavak/

/continued/

	Opremljenost instalacijama / Installation equipment				
	Klimatizacije Air-conditioning		Centralnog grijanja Central heating		Stanovi u zgradama od tvrdog materijala <i>Dwellings in buildings made of solid material</i>
	broj Sum	površina u hilj. m ² Area in thous. m ²	broj Sum	površina u hilj. m ² Area in thous. m ²	
CRNA GORA Montenegro	97 922	7 535 678	16 194	1 650 734	236 773
Andrijevica	27	1 982	80	6 926	2 376
Bar	9 856	771 211	497	59 604	19 356
Berane	164	13 856	805	81 598	11 839
Bijelo Polje	151	12 534	1 506	139 563	14 840
Budva	9 014	671 026	688	84 504	11 426
Cetinje	660	48 984	504	50 088	6 918
Danilovgrad	2 664	228 739	423	45 982	6 323
Herceg Novi	8 270	598 160	691	72 993	14 875
Kolašin	42	2 670	388	35 032	3 099
Kotor	6 815	516 468	685	73 975	10 055
Mojkovac	65	3 736	224	17 666	3 102
Nikšić	2 203	165 269	2 287	217 721	24 004
Plav	53	4 951	318	34 706	4 827
Pljevlja	106	7 905	1 463	116 480	11 421
Plužine	12	531	66	3 713	1 482
Podgorica	48 883	3 734 293	4 207	475 785	67 080
Rožaje	41	3 680	530	53 915	5 685
Šavnik	12	682	22	1 552	1 260
Tivat	4 610	336 549	293	28 894	6 934
Ulcinj	4 261	411 755	249	30 078	8 424
Žabljak	13	697	268	19 959	1 447

**30 – 9. NASTANJENI STANOVI PO BROJU LICA I
PREMA UKUPNOJ POVRŠINI I BROJU
PROSTORIJA, Popis 2011.**

**OCCUPIED DWELLINGS BY NUMBER OF
OCCUPANTS AND ACCORDING TO TOTAL
AREA AND NUMBER OF PREMISES, Census 2011**

	Ukupno nastanjenih stanova Total number of occupied dwellings	Površina stanova u m ² Area of dwellings in m ²	Stanovi prema broju soba tj. prostorija koje su veće od 4m ² <i>Dwellings by number of rooms i.e. rooms larger than 4m²</i>					
			1 prostorija 1 room	2 prostorije 2 room	3 prostorije 3 room	4 prostorije 4 room	5 i više prostorija 5 rooms and more	nepoznata vrsta stana Dwellings of unkown type
CRNA GORA/Montenegro	188 376	13 715 579	10 157	43 180	67 270	44 225	22 850	694
Broj lica / Number of persons	612 942	-	22 365	119 368	220 444	158 612	89 830	2 323
Andrijevica	1 648	102 641	195	549	525	265	113	1
Broj lica / Number of persons	5 060	-	480	1 583	1 695	878	423	1
Bar	13 840	1 037 261	740	2 788	4 930	3 540	1 792	50
Broj lica / Number of persons	41 813	-	1 410	7 037	14 998	11 742	6 474	152
Berane	9 628	685 901	401	2 110	3 471	2 317	1 307	22
Broj lica / Number of persons	33 744	-	958	6 470	12 222	8 473	5 540	81
Bijelo Polje	12 778	901 649	641	2 703	4 770	2 986	1 608	70
Broj lica / Number of persons	45 767	-	1 772	8 275	17 091	11 619	6 752	258
Budva	6 874	516 144	728	1 996	1 967	1 112	1 040	31
Broj lica / Number of persons	18 989	-	1 287	5 027	5 690	3 439	3 473	73
Cetinje	5 552	369 184	499	1 710	1 827	976	519	21
Broj lica / Number of persons	16 519	-	1 119	4 529	5 551	3 346	1 897	77
Danilovgrad	5 383	422 983	304	1 186	2 072	1 219	587	15
Broj lica / Number of persons	17 469	-	678	3 132	6 685	4 502	2 430	42
Herceg Novi	10 859	752 815	684	2 852	3 964	2 252	1 083	24
Broj lica / Number of persons	30 529	-	1 361	7 125	11 440	7 002	3 541	60
Kolašin	2 703	176 970	264	928	931	393	182	5
Broj lica / Number of persons	8 271	-	557	2 565	2 992	1 400	741	16
Kotor	7 438	559 664	433	1 410	2 745	1 711	1 086	53
Broj lica / Number of persons	21 907	-	943	3 604	8 038	5 461	3 712	149
Mojkovac	2 655	160 125	181	744	1 144	432	143	11
Broj lica / Number of persons	8 530	-	454	2 151	3 780	1 538	563	44
Nikšić	21 109	1 421 405	1 086	5 566	8 413	4 458	1 498	88
Broj lica / Number of persons	71 798	-	2 569	16 441	29 300	16 986	6 242	260
Plav	3 519	293 506	84	512	1 464	916	526	17
Broj lica / Number of persons	13 105	-	203	1 628	5 355	3 610	2 244	65
Piјevlja	10 250	664 679	468	2 581	3 860	2 134	1 178	29
Broj lica / Number of persons	30 677	-	1 066	6 932	11 502	6 846	4 234	97
Plužine	1 127	60 175	103	468	407	124	24	1
Broj lica / Number of persons	3 231	-	245	1 215	1 289	391	87	4
Podgorica	55 648	4 230 282	2 644	12 051	18 503	14 891	7 359	200
Broj lica / Number of persons	183 544	-	5 508	32 346	60 490	54 497	29 979	724
Rožaje	5 350	397 120	239	1 038	2 484	1 023	546	20
Broj lica / Number of persons	22 949	-	733	3 909	10 752	4 705	2 772	78
Šavnik	673	34 738	56	292	225	81	18	1
Broj lica / Number of persons	2 054	-	119	832	728	309	63	3
Tivat	4 718	338 379	216	832	1 801	1 325	534	10
Broj lica / Number of persons	13 739	-	418	2 145	5 181	4 159	1 808	28
Ulcinj	5 440	517 815	125	545	1 385	1 856	1 507	22
Broj lica / Number of persons	19 689	-	345	1 589	4 505	6 995	6 152	103
Žabljak	1 184	72 143	66	319	382	214	200	3
Broj lica / Number of persons	3 558	-	140	833	1 160	714	703	8

**30 – 10. STANOVI ZA STALNO STANOVANJE PO GODINI
IZGRADNJE I POVRŠINI, Popis 2011.**

**DWELLINGS FOR PERMANENT LIVING BY YEAR OF
CONSTRUCTION AND AREA, Census 2011**

	Ukupno <i>Total</i>	Stanovi izgrađeni / Dwellings built				
		do 1919 <i>until 1919</i>	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980
CRNA GORA/Montenegro						
broj / number	247 354	7 886	6 103	23 573	30 256	51 711
površina / area	17 673 241	502 194	370 550	1 374 186	1 966 763	3 758 663
Andrijevica						
broj / number	2 463	64	155	477	317	433
površina / area	157 321	3 551	8 912	26 150	19 914	30 353
Bar						
broj / number	20 626	329	171	647	1 941	5 093
površina / area	1 503 998	18 802	12 073	43 136	138 090	358 428
Berane						
broj / number	12 438	135	397	1 689	2 206	2 419
površina / area	884 266	7 698	24 118	100 719	139 832	175 526
Bijelo Polje						
broj / number	16 458	221	379	2 071	2 704	3 885
površina / area	1 135 643	12 705	19 331	110 582	172 938	281 983
Budva						
broj / number	11 694	46	17	139	548	1 341
površina / area	841 804	4 695	1 537	11 295	46 350	102 575
Cetinje						
broj / number	7 116	930	587	839	871	1 649
površina / area	458 700	52 664	35 412	44 053	52 315	111 312
Danilovgrad						
broj / number	6 581	487	245	657	547	1 342
površina / area	508 524	30 008	16 268	39 464	37 513	100 992
Herceg Novi						
broj / number	15 326	513	283	634	1 674	3 824
površina / area	1 041 495	33 684	18 339	39 732	111 128	259 123
Kolašin						
broj / number	3 455	113	201	406	498	605
površina / area	226 515	6 583	11 763	23 299	30 566	41 940
Kotor						
broj / number	10 324	1 132	185	390	1 097	2 561
površina / area	764 677	86 759	13 260	25 251	77 105	188 135

**30 – 10. STANOVI ZA STALNO STANOVANJE PO GODINI
IZGRADNJE I POVRŠINI, Popis 2011.**

**DWELLINGS FOR PERMANENT LIVING BY YEAR OF
CONSTRUCTION AND AREA, Census 2011**

/nastavak/

/continued/

	Ukupno <i>Total</i>	Stanovi izgrađeni / Dwellings built				
		do 1919 <i>until 1919</i>	1920 – 1945	1946 – 1960	1961 – 1970	1971 – 1980
Mojkovac						
broj / number	3 458	22	67	567	543	834
površina / area	204 095	1 016	3 309	30 744	31 442	50 023
Nikšić						
broj / number	24 613	1 023	1 061	4 684	3 764	4 810
površina / area	1 636 182	58 547	63 473	264 444	227 461	326 976
Plav						
broj / number	4 933	112	185	563	549	938
površina / area	411 951	8 012	11 819	38 042	43 662	79 023
Pljevlja						
broj / number	12 855	473	634	2 169	2 089	2 377
površina / area	808 829	28 275	33 286	116 564	124 735	155 482
Plužine						
broj / number	1 555	66	93	294	197	339
površina / area	82 009	3 581	5 084	16 015	10 703	16 742
Podgorica						
broj / number	68 346	1 430	924	6 016	8 469	13 461
površina / area	5 084 597	88 901	62 677	363 851	544 878	1 028 062
Rožaje						
broj / number	6 190	77	67	346	590	1 305
površina / area	462 214	5 095	3 965	21 210	38 593	94 829
Šavnik						
broj / number	1 294	103	158	231	104	158
površina / area	63 653	4 812	7 290	10 728	4 693	8 106
Tivat						
broj / number	7 097	209	160	342	661	1 944
površina / area	494 152	13 392	10 530	22 181	44 971	141 549
Ulcinj						
broj / number	8 866	389	24	171	677	2 097
površina / area	803 581	32 756	1 866	13 813	58 927	188 734
Žabljak						
broj / number	1 666	12	110	241	210	296
površina / area	99 035	658	6 238	12 913	10 947	18 770

**30 – 10. STANOVI ZA STALNO STANOVANJE PO GODINI
IZGRADNJE I POVRŠINI, Popis 2011.**

**DWELLINGS FOR PERMANENT LIVING BY YEAR OF
CONSTRUCTION AND AREA, Census 2011**

/nastavak/

/continued/

	Stanovi izgrađeni / Dwellings built				
	1981 – 1990	1991 – 2000	2001 – 2011	Nepoznata godina izgradnje <i>Unknown year of construction</i>	Nezavršen, a nastanjen stan <i>Unfinished but habituated dwelling</i>
CRNA GORA/ Montenegro					
broj / number	47 259	29 267	44 675	6 581	43
površina / area	3 615 401	2 279 558	3 409 893	393 451	2 582
Andrijevica					
broj / number	435	293	248	41	-
površina / area	29 178	20 257	15 937	3 069	-
Bar					
broj / number	4 146	2 867	4 467	963	2
površina / area	299 625	207 076	371 094	55 521	153
Berane					
broj / number	2 265	1 426	1 612	278	11
površina / area	176 378	109 349	130 081	19 826	739
Bijelo Polje					
broj / number	3 418	1 676	1 731	373	-
površina / area	259 437	126 615	132 482	19 570	-
Budva					
broj / number	1 824	2 547	4 949	283	-
površina / area	147 878	162 703	351 206	13 565	-
Cetinje					
broj / number	1 088	350	563	239	-
površina / area	74 665	27 914	46 944	13 421	-
Danilovgrad					
broj / number	1 186	768	1 151	197	1
površina / area	102 645	67 464	101 773	12 337	60
Herceg Novi					
broj / number	3 776	1 214	2 883	519	6
površina / area	260 347	85 600	201 300	31 930	312
Kolašin					
broj / number	632	405	499	94	2
površina / area	45 857	27 751	33 087	5 557	112
Kotor					
broj / number	1 998	921	1 840	200	-
površina / area	153 081	62 996	144 283	13 807	-

**30 – 10. STANOVI ZA STALNO STANOVANJE PO GODINI
IZGRADNJE I POVRŠINI, Popis 2011.**

DWELLINGS FOR PERMANENT LIVING BY YEAR OF CONSTRUCTION AND AREA, Census 2011

/nastavak/

/continued/

	Stanovi izgrađeni / Dwellings built			Nepoznata godina izgradnje <i>Unknown year of construction</i>	Nezavršen, a nastanjen stan <i>Unfinished but habituated dwelling</i>
	1981 – 1990	1991 – 2000	2001 – 2011		
Mojkovac					
broj / number	700	323	251	151	-
površina / area	45 790	18 869	15 627	7 275	-
Nikšić					
broj / number	4 134	1 992	2 854	288	3
površina / area	300 172	156 449	222 353	16 167	140
Plav					
broj / number	1 080	612	661	233	-
površina / area	97 642	53 352	62 709	17 690	-
Pljevlja					
broj / number	2 612	1 133	877	478	13
površina / area	183 649	80 585	61 536	23 891	826
Plužine					
broj / number	405	61	88	12	-
površina / area	19 700	3 719	5 781	684	-
Podgorica					
broj / number	11 614	9 561	15 332	1 538	1
površina / area	942 392	822 252	1 130 332	101 208	44
Rožaje					
broj / number	1 461	1 144	1 059	141	-
površina / area	112 623	89 090	89 457	7 352	-
Šavnik					
broj / number	162	63	52	263	-
površina / area	9 063	3 897	2 806	12 258	-
Tivat					
broj / number	1 517	648	1 543	73	-
površina / area	106 784	45 057	105 158	4 530	-
Ulcinj					
broj / number	2 506	1 107	1 728	167	-
površina / area	229 876	97 814	168 761	11 034	-
Žabljak					
broj / number	300	156	287	50	4
površina / area	18 619	10 749	17 186	2 759	196

30 – 11. TURIZAM¹⁾TOURISM¹⁾

		Turizam / Tourism			
		Gosti / Guests		Noćenja / Overnight stays	
		ukupno <i>Total</i>	strani <i>Foreign</i>	ukupno <i>Total</i>	strani <i>Foreign</i>
CRNA GORA <i>Montenegro</i>	2019	2 645 217	2 509 625	14 455 920	13 933 538
	2020	444 065	350 795	2 587 255	2 226 526
	2021	1 670 879	1 553 558	9 872 573	9 423 803
	2022	2 183 975	2 036 403	12 428 787	11 867 590
	2023	2 613 306	2 447 103	16 389 279	15 778 818
Andrijevica	2019	1 043	698	5 782	5 342
	2020	204	118	1 545	967
	2021	523	404	2 565	2 097
	2022	767	582	3 259	2 878
	2023	1 343	829	3 817	2 945
Bar	2019	210 789	200 627	2 010 463	1 970 822
	2020	27 909	24 911	381 923	373 026
	2021	152 415	145 416	1 360 641	1 333 030
	2022	219 123	207 772	1 935 429	1 895 458
	2023	263 480	250 568	2 389 057	2 347 302
Berane	2019	6 749	3 519	11 866	7 563
	2020	2 147	704	5 430	2 365
	2021	3 845	1 890	5 838	3 193
	2022	5 964	3 392	8 536	4 841
	2023	6 635	3 631	10 190	5 390
Bijelo Polje	2019	7 161	4 780	21 749	17 635
	2020	1 662	914	5 072	3 625
	2021	4 343	3 227	14 867	12 923
	2022	5 766	4 178	21 291	17 159
	2023	5 031	3 529	19 679	16 196
Budva	2019	918 663	877 912	4 593 181	4 456 565
	2020	166 395	127 247	699 129	568 723
	2021	556 547	522 934	2 794 133	2 688 528
	2022	672 555	625 938	3 152 888	3 011 378
	2023	852 606	798 943	5 584 672	5 414 822
Cetinje	2019	25 970	13 489	65 074	26 883
	2020	4 050	833	23 259	9 369
	2021	7 243	3 529	33 197	20 895
	2022	9 596	5 354	42 886	28 563
	2023	14 126	8 883	71 606	51 788
Herceg Novi	2019	383 048	366 995	3 106 991	2 942 305
	2020	59 089	47 821	563 983	457 214
	2021	253 674	238 544	2 194 564	2 062 831
	2022	350 847	331 460	2 773 057	2 591 362
	2023	389 705	371 093	3 034 917	2 882 311
Danilovgrad	2019	3797	3579	15 839	15 179
	2020	1 542	1 247	14 917	13 247
	2021	2 242	2 113	25 131	24 338
	2022	3 827	3 446	29 248	28 536
	2023	5 421	5 031	40 389	39 687
Kolašin	2019	52 818	45 227	99 960	83 753
	2020	17 393	10 413	42 599	24 485
	2021	29 508	18 083	67 393	38 096
	2022	35 656	26 180	82 096	57 701
	2023	47 369	37 685	123 840	101 219
Kotor	2019	170 852	168 430	680 640	672 684
	2020	26 962	24 266	126 647	119 851
	2021	133 042	129 194	680 728	669 394
	2022	196 953	192 753	1 086 895	1 074 829
	2023	236 546	231 276	1 293 632	1 279 730

30 – 11. TURIZAM

TOURISM

/nastavak/

/continued/

		Turizam / Tourism			
		Gosti / Guests		Noćenja / Overnight stays	
		ukupno Total	strani Foreign	ukupno Total	strani Foreign
Mojkovac	2019	4 780	4 408	8 218	7 566
	2020	368	283	903	727
	2021	1 892	1 660	4 344	3 849
	2022	4 839	4 413	8 439	7 517
	2023	6 917	6 422	16 564	15 497
Nikšić	2019	16 606	14 605	28 916	24 524
	2020	3 287	2 000	10 596	5 770
	2021	7 826	6 173	16 524	12 586
	2022	12 079	9 356	26 274	18 280
	2023	16 475	13 305	32 312	25 195
Plav	2019	1 557	1 557	13 605	13 605
	2020	224	202	3 716	3 303
	2021	606	595	9 006	8 909
	2022	402	399	5 590	5 500
	2023	677	664	10 148	9 993
Pljevlja	2019	7 830	4 938	15 133	9 432
	2020	3 262	1 047	10 746	4 646
	2021	5 157	2 678	19 553	9 819
	2022	5 767	3 257	17 721	7 768
	2023	7 437	4 648	21 763	13 792
Plužine	2019	4 357	4 087	7 900	7 489
	2020	39	36	63	59
	2021	1 119	940	3 012	1 359
	2022	1 359	1 288	2 892	2 805
	2023	1 564	1 521	2 716	2 654
Podgorica	2019	186 207	170 362	310 593	276 858
	2020	39 752	31 425	82 701	65 394
	2021	95 723	83 674	196 612	169 678
	2022	168 109	150 786	360 429	324 228
	2023	191 868	175 423	395 685	362 144
Rožaje	2019	2 399	2 169	13 823	13 449
	2020	800	682	4 346	3 949
	2021	1 023	876	11 926	11 356
	2022	1 741	1 540	13 541	12 789
	2023	3 103	1 728	28 783	14 977
Šavnik	2019	1 704	1 619	3 810	3 672
	2020	106	102	1 603	1 597
	2021	344	336	3 409	3 344
	2022	2 179	2 015	6 551	6 247
	2023	5 367	5 137	13 686	13 184
Tivat	2019	161 153	156 229	1 167 092	1 151 164
	2020	37 724	33 344	332 046	317 902
	2021	108 981	104 253	981 996	966 322
	2022	139 048	133 836	1 217 218	1 201 315
	2023	160 864	154 998	1 312 052	1 293 836
Ulcinj	2019	425 808	418 812	2 156 447	2 124 036
	2020	39 648	36 349	234 749	221 623
	2021	269 143	260 404	1 336 644	1 297 125
	2022	298 595	287 882	1 496 513	1 453 483
	2023	344 115	326 509	1 837 779	1 759 766
Žabljak	2019	49 365	43 052	113 209	97 422
	2020	9 241	4 702	29 440	17 714
	2021	35 069	26 047	108 174	81 881
	2022	43 577	35 466	126 440	103 654
	2023	42 184	35 109	123 503	104 923
Zeta	2023	3 335	3 111	4 042	3 787

30 – 12. PROMET U MORSKIM LUKAMA

TRAFFIC IN SEAPORTS

	Prispjeli brodovi Ships arrived		Promet putnika ¹⁾ Traffic of passengers			Promet robe u tonama Traffic of goods, in tons			
	broj Number	bruto tone Gross tonnes	ukupno Total	otputovalo Departed	prispjelo Arrived	ukupno Total	utovar (izvoz) Loading (export)	istovar (uvoz) Unloading (Import)	tranzit Transit
2022									
UKUPNO / TOTAL	998	29 774 851	11 361	6 161	5 200	2 928 899	1 828 320	1 100 579	-
Bar	547	6 508 450	11 361	6 161	5 200	2 928 899	1 828 320	1 100 579	-
Kotor	430	23 162 578	-	-	-	-	-	-	-
Zelenika	21	103 823	-	-	-	65	-	65	-
2023									
UKUPNO / TOTAL	942	26 843 489	-	-	-	2 409 839	1 409 978	999 861	-
Bar	477	5 714 322	-	-	-	2 395 620	1 395 759	999 861	-
Kotor	431	20 028 193	-	-	-	-	-	-	-
Zelenika	34	1 100 974	-	-	-	14 219	14 219	-	-

¹⁾ Isključeni tranzitni putnici¹⁾ Excluded transit passengers

**30 – 13. REDOVNE OSNOVNE ŠKOLE,
kraj 2022 / 2023. školske godine**

**REGULAR PRIMARY SCHOOLS,
end of school year 2022 / 2023**

	Škole Schools	Odjeljenja Class Units	Redovni učenici Regular pupils		Nastavnici Teachers	
			ukupno <i>Total</i>	završili školu <i>Primary education completed</i>	ukupno <i>Total</i>	stalni <i>Permanent</i>
CRNA GORA / Montenegro	385	3 690	69 922	7 566	5 214	3 866
Andrijevica	13	35	374	47	54	39
Bar	17	234	5 237	527	321	229
Berane	26	174	2 802	305	247	180
Bijelo Polje	56	307	4 373	547	433	332
Budva	4	166	3 985	376	196	131
Cetinje	4	65	1 338	146	81	61
Danilovgrad	10	93	1 816	209	140	112
Gusinje	5	25	270	32	39	28
Herceg Novi	10	146	3 168	340	187	148
Kolašin	12	59	613	82	91	60
Kotor	10	121	2 503	258	171	121
Mojkovac	8	44	595	70	56	42
Nikšić	36	382	7 142	842	541	435
Petnjica	14	71	434	52	75	52
Plav	10	63	980	96	92	59
Plužine	10	24	150	20	55	31
Pljevlja	35	164	1 898	240	239	161
Podgorica	34	904	21 436	2 193	1 317	1 033
Rožaje	23	175	2 892	345	256	191
Šavnik	7	17	87	14	33	20
Tivat	5	87	2 052	179	131	81
Tuzi	12	93	1 479	155	127	81
Ulcinj	15	138	2 227	223	186	139
Zeta	7	87	1 841	242	120	82
Žabljak	2	16	230	26	26	18

**30 – 14. REDOVNE SREDNJE ŠKOLE,
kraj 2022 / 2023. školske godine**

**REGULAR SECONDARY SCHOOLS
end of school year 2022 / 2023**

	Škole Schools	Odjeljenja Class Units	Redovni učenici Regular students			Nastavnici Teachers	
			ukupno <i>Total</i>	završili III stepen <i>III grade completed</i>	završili IV stepen <i>IV grade completed</i>	ukupno <i>Total</i>	stalni <i>Permanent</i>
CRNA GORA/ Montenegro	56	1 168	5 859	1 044	4 815	2 249	1 560
Andrijevica	1	10	25	5	20	19	13
Bar	3	71	366	67	299	132	97
Berane	4	74	399	56	343	123	88
Bijelo Polje	3	77	370	92	278	160	112
Budva	1	31	175	27	148	61	36
Cetinje	3	31	121	12	109	55	39
Danilovgrad	1	16	94	-	94	30	23
Gusinje	-	-	-	-	-	-	-
Herceg Novi	1	38	197	41	156	73	55
Kolašin	1	11	58	16	42	27	21
Kotor	3	47	272	-	272	73	53
Mojkovac	1	14	66	16	50	23	20
Nikšić	5	131	639	96	543	249	190
Petnjica	1	11	27	11	16	22	9
Plav	1	27	111	29	82	43	30
Plužine	1	10	18	2	16	15	5
Pljevlja	2	45	255	67	188	95	71
Podgorica	13	342	1 896	308	1 588	699	490
Rožaje	2	44	222	46	176	93	58
Šavnik	1	5	7	4	3	19	13
Tivat	3	33	146	47	99	46	28
Tuzi	1	24	85	32	53	44	24
Ulcinj	2	45	216	41	175	102	60
Zeta	1	20	63	24	39	30	18
Žabljak	1	11	31	5	26	16	7

**30 – 15. STUDENTI OSNOVNIH STUDIJA
PREMA PREBIVALIŠTU**
**STUDENTS BASIC STUDIES BY
PLACE OF RESIDENCE**

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
CRNA GORA / Montenegro	18 140	18 061	17 371	16 629	16 006
Andrijevica	98	97	91	86	81
Bar	1 207	1 253	1 190	1 132	1 125
Berane	968	953	947	938	932
Bijelo Polje	1 255	1 289	1 283	1 248	1 234
Budva	514	577	543	514	500
Cetinje	620	619	611	633	590
Danilovgrad	437	440	407	363	365
Gusinje	31	31	29	28	28
Herceg Novi	598	625	614	566	534
Kolašin	193	197	185	173	188
Kotor	628	601	583	567	566
Mojkovac	280	263	253	221	212
Nikšić	2 646	2 594	2 575	2 468	2 352
Petnjica	26	21	19	15	13
Plav	218	215	196	170	157
Plužine	87	78	64	54	45
Pljevlja	779	728	717	686	659
Podgorica	5 997	5 897	5 573	5 303	4 966
Rožaje	419	439	409	408	420
Šavnik	32	26	24	28	27
Tivat	367	371	335	292	258
Tuzi	168	211	215	186	178
Ulcinj	457	444	428	443	434
Zeta ¹⁾	-	-	-	38	75
Žabljak	115	92	80	69	67

¹⁾ Zeti je dodijeljen status opštine 2022. godine¹⁾ Zeta received municipal status in 2022.

30 – 16. ZDRAVSTVENI RADNICI

HEALTH WORKERS

	Ukupno zdravstveni radnici i saradnici Total number of health workers and associates	Ljekari Physicians				Ljekari stomatolozi Stomatologists	Farmaceuti- cists Pharma- cists	Ostali zdravstveni radnici Other health workers			
		ukupno Total	opšte medicine General practitioners	na specijalizaciji On specialization	specija-listi Specialists			sa visokom stručnom spremom With higher education	sa višom stručnom spremom With secondary education	sa srednjom stručnom spremom With secondary education	sa nižom stručnom spremom With lower education
2022											
UKUPNO / TOTAL	7 177	1 745	184	394	1 167	38	149	1 017	150	4 071	7
Andrijevica	30	4	-	-	4	-	-	4	1	21	-
Bar	368	107	7	32	68	-	2	69	10	180	-
Berane	415	100	5	24	71	-	-	89	6	220	-
Bijelo Polje	373	93	3	17	73	-	2	52	5	221	-
Budva	98	26	7	4	15	-	-	4	4	64	-
Cetinje	218	60	1	15	44	-	1	19	2	136	-
Danilovgrad	54	16	3	4	9	-	-	4	2	32	-
Herceg Novi ¹⁾	315	45	4	8	33	-	-	90	34	144	2
Kolašin	44	11	2	4	5	-	-	5	1	27	-
Kotor	476	104	2	17	85	1	1	70	10	290	-
Mojkovac	53	10	-	2	8	-	-	3	2	38	-
Nikšić	594	142	1	33	108	-	1	39	18	394	-
Plav	78	19	2	5	12	-	-	11	1	47	-
Pljevlja	276	65	3	11	51	-	-	20	14	177	-
Plužine	10	1	-	-	1	-	-	1	-	8	-
Podgorica	3 513	871	127	204	540	37	142	493	34	1 931	5
Rožaje	103	28	2	7	19	-	-	8	3	64	-
Šavnik	9	1	1	-	-	-	-	1	-	7	-
Tivat	54	15	2	5	8	-	-	13	-	26	-
Ulcinj	90	25	12	2	11	-	-	22	3	40	-
Žabljak	6	2	-	-	2	-	-	-	-	4	-
2023											
UKUPNO / TOTAL	7 436	1 779	222	374	1 183	38	174	1 251	151	4 035	8
Andrijevica	30	4	-	-	4	-	-	4	1	21	-
Bar	354	104	6	26	72	-	2	73	8	167	-
Berane	437	100	3	23	74	-	-	107	5	225	-
Bijelo Polje	391	97	4	18	75	-	2	68	5	219	-
Budva	102	31	10	4	17	-	-	5	3	63	-
Cetinje	220	61	1	18	42	-	1	19	1	138	-
Danilovgrad	56	17	3	4	10	-	-	6	2	31	-
Herceg Novi ¹⁾	335	44	7	4	33	-	-	122	36	131	2
Kolašin	44	10	2	2	6	-	-	5	1	28	-
Kotor	494	105	2	22	81	1	2	80	9	297	-
Mojkovac	53	10	1	1	8	-	-	3	2	38	-
Nikšić	616	154	6	32	116	-	1	44	17	400	-
Plav	82	20	2	6	12	-	-	13	1	48	-
Pljevlja	272	61	4	9	48	-	-	17	18	176	-
Plužine	10	1	-	-	1	-	-	1	0	8	-
Podgorica	3 669	883	159	182	542	37	166	637	37	1 903	6
Rožaje	104	29	3	8	18	-	-	9	2	64	-
Šavnik	9	-	-	-	-	-	-	1	-	8	-
Tivat	54	15	1	6	8	-	-	13	-	26	-
Ulcinj	96	29	8	9	12	-	-	24	3	40	-
Žabljak	8	4	-	-	4	-	-	-	-	4	-

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ Podaci uključuju i Institut „Dr. Simo Milošević”, AD Igalo¹⁾ The data of Institute «Dr Simo Milosevic» are included as well

30 – 17. KORISNICI PENZIJA

PENSION BENEFICIARIES

	Korisnici penzija, stanje decembar 2021 Pension beneficiaries as on Dec 2021				Korisnici koji su prvi put počeli da koriste pravo na penziju, ukupno u godini New beneficiaries having the right to pension for the first time, total per year				Korisnici penzija kojima je prestalo pravo, ukupno u godini Beneficiaries whose right to pension has ceased, total per year				Broj penzionera poljoprivrednika, stanje decembar 2021 Number of agricultural pensioners as on Dec 2021
	ukupno Total	starosne Old-age	invalidske Disability	porodične Survivors'	ukupno Total	starosne Old-age	invalidske Disability	porodične Survivors'	ukupno Total	starosne Old-age	invalidske Disability	porodične Survivors'	
2022													
CRNA GORA Montenegro	110 028	64 435	17 323	28 270	5 735	4 003	401	1 331	5 377	2 619	1 184	1 574	291
Andrijevica	744	413	106	225	39	22	1	16	50	25	4	21	2
Bar	7 395	4 492	1 011	1 892	392	284	29	79	357	165	78	114	5
Berane	4 713	2 518	777	1 418	302	208	14	80	282	135	58	89	11
Bijelo Polje	6 864	3 784	1 211	1 869	355	231	19	105	328	160	69	99	14
Budva	3 194	2 170	393	631	201	152	17	32	130	89	16	25	1
Cetinje	3 682	2 178	755	749	136	98	12	26	208	90	63	55	0
Danilovgrad	3 284	1 798	626	860	183	131	19	33	163	68	38	57	19
Gusinje	350	158	25	167	14	11	0	3	23	10	3	10	2
Herceg Novi	6 659	4 569	790	1 300	261	212	9	40	290	163	50	77	0
Kolašin	1 310	701	217	392	68	44	6	18	91	42	18	31	10
Kotor	4 609	3 002	564	1 043	190	142	11	37	268	158	54	56	1
Mojkovac	1 559	784	298	477	95	55	13	27	88	39	25	24	11
Nikšić	14 713	8 007	2 608	4 098	665	414	66	185	672	315	148	209	84
Petnjica	496	205	80	211	23	16	0	7	22	9	4	9	2
Plav	1 093	606	106	381	74	56	3	15	68	29	10	29	3
Pljevlja	6 487	3 911	669	1 907	323	209	13	101	341	168	57	116	9
Plužine	581	381	75	125	27	20	1	6	34	18	7	9	10
Podgorica	31 822	18 836	5 563	7 423	1 816	1 349	134	333	1 458	699	383	376	70
Rožaje	2 399	1 113	469	817	137	75	6	56	123	45	29	49	1
Šavnik	280	168	53	59	13	6	3	4	22	13	3	6	12
Tivat	2 887	1 947	300	640	127	91	5	31	120	67	22	31	0
Tuzi	1 200	537	187	476	93	48	10	35	62	26	13	23	23
Ulcinj	3 068	1 750	363	955	176	106	10	60	143	71	29	43	1
Žabljak	639	407	77	155	25	23	0	2	34	15	3	16	0
Van CG / Abroad od toga Srbija / Serbia	10 057	6 964	977	2 116	539	335	30	174	476	304	65	107	2
				6 190	4 487	660	1 043	302	214	21	67	269	177
													42
													50
													2

Izvor: Fond PIO Crne Gore

Source: Fund for Pension and Disability Insurance of Montenegro

30 – 17. KORISNICI PENZIJA

PENSION BENEFICIARIES

/nastavak/

/continued/

	Korisnici penzija, stanje decembar 2022 Pension beneficiaries as on Dec 2022				Korisnici koji su prvi put počeli da koriste pravo na penziju, ukupno u godini New beneficiaries having the right to pension for the first time, total per year				Korisnici penzija kojima je prestalo pravo, ukupno u godini Beneficiaries whose right to pension has ceased, total per year				Broj penzionera poljoprivrednika stanje decembar 2022 Number of agricultural pensioners as on Dec 2022
	ukupno Total	starosne Old-age	invalidske Disability	porodične Survivors'	ukupno Total	starosne Old-age	invalidske Disability	porodične Survivors'	ukupno Total	starosne Old-age	invalidske Disability	porodične Survivors'	
2023													
CRNA GORA Montenegro	111 778	66 576	16 931	28 271	5 208	3 603	404	1 201	4 919	2 459	996	1 464	316
Andrijevica	755	429	106	220	43	31	2	10	31	17	3	11	2
Bar	7 579	4 669	1 002	1 908	401	270	34	97	315	169	52	94	7
Berane	4 816	2 657	755	1 404	240	169	21	50	237	108	54	75	14
Bijelo Polje	7 082	3 999	1 200	1 883	354	233	32	89	313	156	63	94	14
Budva	3 270	2 256	382	632	170	137	12	21	107	64	22	21	1
Cetinje	3 791	2 293	740	758	168	121	17	30	166	87	48	31	0
Danilovgrad	3 313	1 872	608	833	156	117	12	27	156	63	42	51	23
Gusinje	353	167	23	163	28	19	0	9	18	8	2	8	2
Herceg Novi	6 678	4 614	754	1 310	243	191	11	41	269	167	43	59	0
Kolašin	1 337	741	208	388	74	51	8	15	69	29	18	22	10
Kotor	4 636	3 063	541	1 032	194	142	17	35	202	104	46	52	1
Mojkovac	1 602	838	283	481	101	66	11	24	76	35	20	21	11
Nikšić	14 833	8 187	2 560	4 086	573	347	54	172	664	310	134	220	86
Petnjica	502	213	77	212	27	13	3	11	20	5	5	10	2
Plav	1 130	637	100	393	68	46	2	20	65	34	9	22	3
Pljevlja	6 437	3 912	643	1 882	246	153	11	82	317	164	35	118	8
Plužine	578	382	72	124	26	20	1	5	25	15	4	6	12
Podgorica	29 946	18 233	5 023	6 690	1 373	983	109	281	1 355	677	303	375	66
Rožaje	2 496	1 217	458	821	155	102	15	38	93	34	24	35	1
Šavnik	293	181	54	58	20	17	0	3	12	7	2	3	12
Tivat	2 910	1 972	294	644	146	101	12	33	121	68	17	36	0
Tuzi	1 228	562	187	479	64	45	2	17	48	23	6	19	23
Ulcinj	3 124	1 812	353	959	166	114	7	45	126	63	22	41	1
Žabljak	2.422	1.239	434	749	132	85	11	36	92	36	20	36	16
Zeta	667	431	74	162	40	30	0	10	22	16	2	4	1
Van CG / Abroad od toga Srbija /Serbia	10 427	7 272	998	2 157	473	331	22	120	461	271	65	125	1
	6 316	4 605	659	1 052	317	231	16	70	248	146	47	55	1

Izvor: FOND PIO Crne Gore

Source: Fund for Pension and Disability Insurance of Montenegro

30 – 18. DODATAK ZA DJECU¹⁾CHILDREN'S ALLOWANCES¹⁾

	2019	2020	2021 ²⁾	2022	2023 ³⁾
UKUPNO / TOTAL					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	7 358	7 281	34 150	40 467	71 458
Broj djece / Number of children	14 427	14 167	49 477	62 803	128 655
Andrijevica					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	84	81	226	250	403
Broj djece / Number of children	180	168	368	425	785
Bar					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	359	348	2 231	2 692	5 054
Broj djece / Number of children	712	689	3 152	4 063	8 824
Berane					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	552	555	1 461	1 686	2 804
Broj djece / Number of children	1 106	1 098	2 287	2 823	5 288
Bijelo Polje					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	637	592	2 182	2 533	4 481
Broj djece / Number of children	1 284	1 180	3 221	4 025	8 505
Budva					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	55	63	1 425	1 783	3 307
Broj djece / Number of children	73	80	1 854	2 496	5 565
Cetinje					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	148	148	805	933	1 590
Broj djece / Number of children	258	255	1 091	1 352	2 686
Danilovgrad					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	126	123	794	967	1 774
Broj djece / Number of children	234	220	1 136	1 500	3 270
Gusinje					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	96	92	186	205	307
Broj djece / Number of children	192	183	314	372	614
Herceg Novi					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	65	69	1 288	1 642	3 192
Broj djece / Number of children	84	85	1 639	2 312	5 431
Kolašin					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	101	103	331	381	649
Broj djece / Number of children	195	200	497	610	1 168
Kotor					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	50	51	1 102	1 375	2 524
Broj djece / Number of children	82	83	1 475	1 998	4 382

Izvor: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

Source: : Ministry of Social Welfare, Family Care and Demography

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj nosilaca prava na dodatak za djecu i prosječan broj djece korisnika dječjih dodataka.¹⁾ Data refer to the average number of holders of rights to child allowance and the average number of children using child benefits.²⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 6 godine života²⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 6³⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 18 godine života³⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 18

30 – 18. DODATAK ZA DJECU¹⁾CHILDREN'S ALLOWANCES¹⁾

/nastavak/

/continued/

	2019	2020	2021 ²⁾	2022	2023 ³⁾
Mojkovac					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	96	88	318	356	650
Broj djece / Number of children	188	170	461	555	1 132
Nikšić					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	1 094	1 058	3 648	4 157	7 422
Broj djece / Number of children	2 058	1 989	5 399	6 566	13 487
Petnjica					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	216	208	301	308	402
Broj djece / Number of children	478	454	576	628	881
Plav					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	274	281	574	622	921
Broj djece / Number of children	602	609	1 039	1 212	1 976
Pljevlja					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	299	275	999	1 205	2 239
Broj djece / Number of children	502	460	1 371	1 755	3 731
Plužine					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	13	12	77	102	194
Broj djece / Number of children	21	20	109	155	348
Podgorica					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	1 572	1 628	11 500	12 874	22 932
Broj djece / Number of children	2 995	3 079	16 068	19 373	40 308
Rožaje					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	1 151	1 143	1 885	1 986	2 771
Broj djece / Number of children	2 447	2 423	3 457	3 813	5 755
Šavnik					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	15	14	50	59	108
Broj djece / Number of children	31	27	77	100	210
Tivat					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	44	43	869	1 053	1 880
Broj djece / Number of children	72	70	1 153	1 535	3 331
Tuzi					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	166	152	757	917	1 565
Broj djece / Number of children	361	329	1 157	1 545	3 211
Ulcinj					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	134	143	1 007	1 216	2 135
Broj djece / Number of children	258	283	1 397	1 844	3 891
Zeta					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	...	...	...	1 004	1 875
Broj djece / Number of children	...	...	...	1 509	3 369
Žabljak					
Broj nosilaca prava / Number of beneficiaries	11	11	134	161	279
Broj djece / Number of children	14	13	179	237	507

Izvor: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj nosilaca prava na dodatak za djecu i prosječan broj djece korisnika dječjih dodataka.²⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 6 godine života³⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 18 godine života

Source: Ministry of Social Welfare, Family Care and Demography

¹⁾ Data refer to the average number of holders of rights to child allowance and the average number of children using child benefits.²⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 6³⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 18

30 – 19. KORISNICI PREMA OBILICIMA SOCIJALNE ZAŠTITE, 2023.

BENEFICIARIES BY TYPE OF SOCIAL WELFARE, 2023

Opština / Municipality	Materijalno obezbjedenje porodice/Material support of family		Lična invalidnina/Personal disability allowance	Njega i pomoć/Care and support allowance
	Broj porodica/Number of families	Broj članova/Number of members		
Crna Gora	6 070	20 511	3 463	27 225
Andrijevica	61	218	22	262
Bar	255	894	217	1 312
Berane	582	2 000	136	2 047
Bijelo Polje	387	1 280	312	2 671
Budva	30	79	86	325
Cetinje	130	374	120	1 130
Danilovgrad	74	234	95	671
Gusinje	129	365	28	244
Herceg Novi	20	50	136	603
Kolašin	137	356	48	350
Kotor	30	63	77	378
Mojkovac	70	192	53	930
Nikšić	804	2 404	368	2 892
Petnjica	186	721	30	407
Plav	288	1 098	65	798
Pljevlja	244	611	146	1 789
Plužine	25	47	13	144
Podgorica	1 250	4 463	960	5 505
Rožaje	992	3 874	179	2 026
Šavnik	17	48	8	86
Tivat	24	65	43	272
Tuzi	119	429	120	687
Ulcinj	136	471	113	651
Zeta	51	138	75	783
Žabljak	29	37	13	262

**30 – 20. OSUĐENA PUNOLJETNA LICA PREMA MJESTU
IZVRŠENJA DJELA I KRIVIČNOM DJELU**

**CONVICTED ADULTS BY CRIMINAL ACTS
AND PLACE OF A CRIME**

	Krivična djela protiv: / Criminal acts against:							
	Ukupno <i>Total</i>	ustavnog uredenja i bezbj.CG <i>Constitution and security of MNE</i>	života i tijela <i>Life and body</i>	sloboda i prava čovjeka i gradanina <i>Human and civil rights & freedom</i>	časti i ugleda <i>Honour and reputation</i>	braka i porodice <i>Marriage and family</i>	prava iz rada <i>Labor rights</i>	izbornih prava <i>Voting rights</i>
2022								
UKUPNO / TOTAL	1 619	-	129	91	-	234	-	-
Andrijevica	3	-	1	-	-	1	-	-
Bar	194	-	7	11	-	28	-	-
Berane	31	-	3	2	-	9	-	-
Bijelo Polje	141	-	11	6	-	18	-	-
Budva	165	-	12	2	-	25	-	-
Cetinje	74	-	2	10	-	11	-	-
Danilovgrad	63	-	10	4	-	9	-	-
Gusinje	16	-	5	1	-	1	-	-
Herceg Novi	97	-	6	3	-	21	-	-
Kolašin	111	-	3	9	-	16	-	-
Kotor	73	-	3	4	-	15	-	-
Mojkovac	25	-	5	5	-	-	-	-
Nikšić	156	-	12	8	-	14	-	-
Petnica	1	-	-	-	-	-	-	-
Plav	43	-	3	4	-	3	-	-
Plužine	1	-	-	-	-	-	-	-
Pljevlja	84	-	10	5	-	19	-	-
Podgorica	112	-	15	1	-	11	-	-
Rožaje	43	-	3	-	-	15	-	-
Šavnik	3	-	-	1	-	-	-	-
Tivat	68	-	10	9	-	7	-	-
Tuzi	3	-	-	-	-	-	-	-
Ulcinj	82	-	7	2	-	11	-	-
Žabljak	23	-	1	3	-	-	-	-
Inostranstvo / Abroad	7	-	-	1	-	-	-	-
Nepoznato / Unknown	-	-	-	-	-	-	-	-
2023								
UKUPNO / TOTAL	1 473	1	119	81	1	193	-	2
Andrijevica	3	-	-	-	-	-	-	-
Bar	140	-	6	6	-	16	-	-
Berane	5	-	2	-	-	-	-	-
Bijelo Polje	132	-	17	7	-	11	-	-
Budva	92	-	7	2	-	17	-	-
Cetinje	41	-	1	5	1	8	-	-
Danilovgrad	36	-	3	2	-	9	-	-
Gusinje	4	-	-	-	-	-	-	-
Herceg Novi	64	1	7	3	-	8	-	-
Kolašin	128	-	12	6	-	24	-	-
Kotor	57	-	4	2	-	10	-	-
Mojkovac	21	-	3	2	-	-	-	-
Nikšić	177	-	13	20	-	16	-	-
Petnica	6	-	-	-	-	1	-	-
Plav	24	-	1	-	-	5	-	-
Plužine	84	-	16	8	-	10	-	-
Pljevlja	5	-	-	-	-	1	-	-
Podgorica	217	-	13	5	-	35	-	-
Rožaje	48	-	3	3	-	13	-	-
Šavnik	12	-	2	3	-	-	-	1
Tivat	33	-	3	-	-	6	-	-
Tuzi	11	-	1	1	-	1	-	-
Ulcinj	91	-	4	2	-	-	-	1
Zeta	1	-	-	-	-	-	-	-
Žabljak	32	-	1	3	-	2	-	-
Inostranstvo / Abroad	9	-	-	1	-	-	-	-
Nepoznato / Unknown	-	-	-	-	-	-	-	-

30 – 20. OSUĐENA PUNOLJETNA LICA PREMA MJESTU
IZVRŠENJA DJELA I KRIVIČNOM DJELUCONVICTED ADULTS BY CRIMINAL ACTS
AND PLACE OF A CRIME

/nastavak/

/continued/

	Krivična djela protiv: /Criminal acts against:						
	imovine Property	opšte sigurnosti ljudi i imovine <i>General safety of persons and property</i>	bezbjednosti javnog saobraćaja <i>Public transport safety</i>	javnog reda i mira <i>Law and order</i>	službene dužnosti <i>Official duty</i>	zdravlja ljudi <i>Human health</i>	platnog prometa <i>Payment operations</i>
2022							
UKUPNO / TOTAL	287	8	226	127	-	245	53
Andrijevica	-	-	-	1	-	-	-
Bar	69	-	23	7	-	18	2
Berane	3	-	-	-	-	9	2
Bijelo polje	12	-	21	7	-	24	4
Budva	33	-	18	12	-	44	4
Cetinje	9	-	12	14	-	6	2
Danilovgrad	2	-	14	12	-	7	-
Gusinje	2	-	2	1	-	2	1
Herceg novi	25	-	8	5	-	6	3
Kolašin	30	3	14	11	-	3	1
Kotor	9	2	15	6	-	11	-
Mojkovac	5	-	3	3	-	-	2
Nikšić	25	2	19	12	-	50	7
Petnjica	-	-	-	-	-	1	-
Plav	14	-	4	3	-	4	3
Plužine	1	-	-	-	-	-	-
Pljevlja	8	-	14	4	-	7	2
Podgorica	13	-	28	6	-	29	7
Rožaje	4	-	5	3	-	3	6
Šavnik	-	-	1	-	-	-	-
Tivat	11	-	4	7	-	14	1
Tuzi	1	-	1	-	-	-	1
Ulcinj	11	1	20	10	-	3	2
Žabljak	-	-	-	2	-	3	1
Inostranstvo / Abroad	-	-	-	1	-	1	2
Nepoznato / Unknown	-	-	-	-	-	-	-
2023							
UKUPNO / TOTAL	230	31	277	120	2	132	44
Andrijevica	-	-	1	1	-	-	-
Bar	32	2	27	10	-	11	1
Berane	1	-	-	-	-	1	-
Bijelo Polje	23	2	20	4	-	10	12
Budva	17	-	12	8	-	7	2
Cetinje	7	3	8	5	-	1	-
Danilovgrad	4	2	4	3	-	5	1
Gusinje	2	-	1	-	-	-	-
Herceg Novi	4	1	16	7	-	5	1
Kolašin	21	1	27	13	-	9	2
Kotor	9	-	17	6	-	1	2
Mojkovac	6	2	3	2	-	-	-
Nikšić	30	6	27	11	1	12	12
Petnjica	-	-	-	3	-	-	-
Plav	3	-	1	7	-	-	-
Plužine	7	4	15	4	-	12	-
Pljevlja	-	-	3	-	-	-	1
Podgorica	37	3	49	20	-	39	-
Rožaje	2	4	6	4	1	2	4
Šavnik	-	-	-	2	-	-	-
Tivat	5	-	7	2	-	2	4
Tuzi	-	-	3	1	-	3	-
Ulcinj	20	1	20	5	-	10	-
Zeta	-	-	1	-	-	-	-
Žabljak	-	-	7	1	-	-	-
Inostranstvo / Abroad	-	-	2	1	-	2	2
Nepoznato / Unknown	-	-	-	-	-	-	-

**30 – 20. OSUĐENA PUNOLJETNA LICA PREMA MJESTU
IZVRŠENJA DJELA I KRIVIČNOM DJELU**

**CONVICTED ADULTS BY CRIMINAL ACTS
AND PLACE OF A CRIME**

/nastavak/

/continued/

	Krvica djela protiv: / Criminal acts against:						
	životne sredine i uređenja prostora <i>Environment and spatial planning</i>	drzavnih organa <i>State bodies</i>	pravosuđa <i>Judiciary</i>	pravnog saobraćaja <i>Legal transactions</i>	vojske <i>Armed forces</i>	polne slobode <i>Sexual integrity</i>	ostalo <i>Other</i>
2022							
UKUPNO / TOTAL	108	55	7	40	-	9	-
Andrijevica	-	-	-	-	-	-	-
Bar	20	5	1	2	-	1	-
Berane	1	1	-	1	-	-	-
Bijelo Polje	24	11	-	2	-	1	-
Budva	3	6	-	5	-	1	-
Cetinje	2	5	-	1	-	-	-
Danilovgrad	2	3	-	-	-	-	-
Gusinje	1	-	-	-	-	-	-
Herceg Novi	3	5	1	11	-	-	-
Kolašin	13	4	1	2	-	1	-
Kotor	-	4	1	2	-	1	-
Mojkovac	1	1	-	-	-	-	-
Nikšić	1	3	1	2	-	-	-
Petnjica	-	-	-	-	-	-	-
Plav	1	-	2	2	-	-	-
Plužine	-	-	-	-	-	-	-
Pljevlja	6	2	-	6	-	1	-
Podgorica	-	1	-	-	-	-	-
Rožaje	3	-	-	1	-	-	-
Šavnik	1	-	-	-	-	-	-
Tivat	2	1	-	1	-	1	-
Tuzi	-	-	-	-	-	-	-
Ulcinj	12	2	-	-	-	1	-
Žabljak	12	-	-	1	-	-	-
Inostranstvo / Abroad	-	1	-	1	-	-	-
Nepoznato / Unknown	-	-	-	-	-	-	-
2023							
UKUPNO / TOTAL	144	57	6	29	-	3	1
Andrijevica	1	-	-	-	-	-	-
Bar	25	1	-	3	-	-	-
Berane	-	1	-	-	-	-	-
Bijelo Polje	21	4	-	1	-	-	-
Budva	14	4	-	2	-	-	-
Cetinje	1	1	-	-	-	-	-
Danilovgrad	1	1	-	1	-	-	-
Gusinje	1	-	-	-	-	-	-
Herceg Novi	3	1	-	7	-	-	-
Kolašin	11	-	-	2	-	-	-
Kotor	1	3	1	1	-	-	-
Mojkovac	3	-	-	-	-	-	-
Nikšić	2	25	-	2	-	-	-
Petnjica	-	1	-	-	-	1	-
Plav	5	-	1	1	-	-	-
Plužine	2	3	1	2	-	-	-
Pljevlja	-	-	-	-	-	-	-
Podgorica	7	3	1	3	-	1	1
Rožaje	3	-	2	1	-	-	-
Šavnik	1	3	-	-	-	-	-
Tivat	4	-	-	-	-	-	-
Tuzi	1	-	-	-	-	-	-
Ulcinj	19	6	-	2	-	1	-
Zeta	-	-	-	-	-	-	-
Žabljak	18	-	-	-	-	-	-
Inostranstvo / Abroad	-	-	-	1	-	-	-
Nepoznato / Unknown	-	-	-	-	-	-	-

**MEĐUNARODNI
PREGLED**

**INTERNATIONAL
REVIEW**

Izvori podataka***Odjeljak o stanovništvu:***

Tabele su preuzete sa UN web site-a, link:

https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/dyb_2023/

Odjeljak o zaposlenosti i nezaposlenosti:

link: <http://ec.europa.eu/eurostat>

Odjeljak o bruto domaćem proizvodu i nacionalnim računima

Korišćeni su podaci sa sajta United Nations Statistics Division (National Accounts Main Aggregates Database),

link: <http://unstats.un.org/unsd/snaama/selbasicFast.asp>

Odjeljak o spoljnoj trgovini:

Podaci su preuzeti sa EUROSTAT-a

link:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tet00002&language=en>
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-goods/statistics-illustrated>

Data sources***Population section:***

Tables are taken from UN web site, link:

https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/dyb_2023/

Employment and unemployment section:

link: <http://ec.europa.eu/eurostat>

GDP and National Accounts section:

Used data from the web site United Nations Statistics Division (National Accounts Main Aggregates Database)

link: <http://unstats.un.org/unsd/snaama/selbasicFast.asp>

External Trade section:

Data taken from EUROSTAT web-site

link:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tet00002&language=en>
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-goods/statistics-illustrated>

31 – 1. STANOVNIŠTVO SREDINOM GODINE, 2019 – 2023.

MID YEAR POPULATION, 2019-2023

	Stanovništvo sredinom godine (u hiljadama) Population estimates mid year (in thousands)					
	2019	2020	2021	2022	2023	
EU 27						EU 27
Austrija	8 880	8 901	8 933	8 978	9 105	Austria
Belgija	11 456	11 522	11 555	11 617	11 743	Belgium
Bugarska	6 976	6 951	6 917	6 838	6 448	Bulgaria
Češka republika	10 669	10 694	10 702	10 759	10 828	Czech Republic
Danska	5 814	5 825	5 850	5 873	5 933	Denmark
Estonija	1 327	1 329	1 329	1 331	1 366	Estonia
Finska	5 492	5 525	5 534	5 548	5 564	Finland
Francuska	64 822	65 124	65 447	65 646	...	France
Grčka	10 722	10 719	10 679	10 459	10 414	Greece
Holandija	17 282	17 408	17 475	17 590	17 811	Netherlands
Hrvatska	4 065	4 058	4 036	3 862	3 851	Croatia
Irska	4 934	4 964	5 006	5 060	5 271	Ireland
Italija	59 729	59 641	5 236	59 030	58 997	Italy
Kipar	876	888	896	904	...	Cyprus
Letonija	1 914	1 908	1 893	1 874	1 883	Latvia
Litvanija	2 794	2 796	2 796	2 805	2 857	Lithuania
Luksemburg	620	629	640	653	661	Luxembourg
Mađarska	9 771	9 750	9 731	9 684	9 600	Hungary
Malta	504	515	516	520	542	Malta
Njemačka	83 093	83 167	83 155	84 080	84 359	Germany
Poljska	37 948	37 930	37 840	37 654	36 754	Poland
Portugal	10 277	10 296	10 298	10 352	10 467	Portugal
Rumunija	19 376	19 329	19 202	19 042	19 055	Romania
Slovačka	5 454	5 458	5 460	5 434	5 429	Slovakia
Slovenija	2 089	2 096	2 109	2 107	2 117	Slovenia
Španija	47 105	47 333	47 327	47 432	48 085	Spain
Švedska	10 230	10 328	10 379	10 452	10 522	Sweden
Ujedinjeno Kraljevstvo Velika Britanija i Sjeverna Irska	66 797	67 081	...	67 596	...	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Bosna i Hercegovina	3 492	...	...	...	...	Bosnia and Herzegovina
Crna Gora	622	622	621	618	617	Montenegro
Sjeverna Makedonija	2 077	2 076	2 069	1 831	1 830	North Macedonia
Srbija	6 945	6 927	6 872	6 797	6 641	Serbia
Albanija	2 854	2 846	2 830	2 793	2 762	Albania
Bjelorusija	9 475	9 380	9 303	9 228	9 178	Belarus
Island	361	364	369	376	388	Iceland
Norveška	5 328	5 368	5 391	5 425	5 489	Norway
Ruska Federacija	...	...	...	146 714	146 299	Russian Federation
Ukrajina	41 984	41 733	41 419	40 998	...	Ukraine
Moldavija	2 665	2 620	2 615	2 604	2 513	Republic of Moldova
Švajcarska	8 606	8 670	8 696	8 696	10 522	Switzerland

Tabela je preuzeta sa UN web site-a, link: / Tables are taken from UN web site, link:

https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/dyb_2019/

Stanje na 10. novembar 2024. / State on 10 November 2024

**31 – 2. STANOVNIŠTVO, STOPE PRIRODNOG PRIRAŠTAJA,
ŽIVOROĐENJA I SMRTNOSTI, POVRŠINA
I GUSTINA NASELJENOSTI**

**POPULATION, RATE OF INCREASE, BIRTH AND
DEATH RATES, SURFACE AREA AND DENSITY
FOR THE WORLD, MAJOR AREAS AND REGIONS**

Kontinenti i regioni	Stanovništvo sredinom godine Mid-year population <i>Estimates (millions)</i>	Godišnji prirodni priraštaj Annual rate of increase (%)	Stopa živorođenja Crude birth rate	Stopa smrtnosti Crude death rate	Površina Surface area (km ²) (000s)	Gustina naseljenosti Density	Major areas and regions
	2023	2023		2023			
SVIJET UKUPNO	8 091,7	...	16	8	130 094	62	WORLD TOTAL
AFRIKA	1 480,8	...	31	8	29 648	50	AFRICA
Istočna Afrika	487,9	...	33	6	6 667	73	<i>Eastern Africa</i>
Srednja Afrika	206,1	...	39	8	6 497	32	<i>Middle Africa</i>
Sjeverna Afrika	268,5	...	22	6	7 769	35	<i>Northern Africa</i>
Južna Afrika	72,2	...	20	9	2 651	27	<i>Southern Africa</i>
Zapadna Afrika	446,0	...	33	10	6 064	74	<i>Western Africa</i>
LATINSKA AMERIKA I KARIBI	658,9	...	14	7	20 139	33	LATIN AMERICA AND CARIBBEAN
Karibi	44,2	...	15	8	226	196	<i>Caribbean</i>
Centralna Amerika	181,6	...	17	6	2 452	74	<i>Central America</i>
Južna Amerika	433,0	...	13	7	17 461	25	<i>South America</i>
SJEVERNA AMERIKA	382,9	...	10	9	18 652	21	NORTHERN AMERICA
AZIJA	4 778,0	...	14	7	31 033	154	ASIA
Istočna Azija	1 660,0	...	6	8	11 560	144	<i>Eastern Asia</i>
Jugo Centralna Azija	2 123,9	...	18	6	10 327	206	<i>South Central Asia</i>
Jugo Istočna Azija	690,1	...	15	7	4 341	159	<i>South Eastern Asia</i>
Zapadna Azija	304,0	...	19	5	4 805	63	<i>Western Asia</i>
EVROPA	745,6	...	9	11	22 135	34	EUROPE
Istočna Evropa	286,0	...	8	12	18 053	16	<i>Eastern Europe</i>
Sjeverna Evropa	108,3	...	10	10	1 702	64	<i>Northern Europe</i>
Južna Evropa	151,7	...	7	11	1 295	117	<i>Southern Europe</i>
Zapadna Evropa	199,5	...	9	11	1 085	184	<i>Western Europe</i>
OKEANIJA	45,6	...	15	7	8 486	5	OCEANIA
Australija i Novi Zeland	31,6	...	11	7	7 946	4	<i>Australia and New Zealand</i>
Melanesija	12,7	...	24	7	530	24	<i>Melanesia</i>
Micronesija	0,5	...	21	7	3	166	<i>Micronesia</i>
Polinesija	0,7	...	18	5	8	85	<i>Polynesia</i>

Tabela je preuzeta sa UN web site-a, link: / Tables are taken from UN web site, link:

https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/dyb_2023/

31 – 3. NEZAPOSLENOST

UNEMPLOYMENT

	Stopa anketne nezaposlenosti (%)			Stopa anketne nezaposlenosti osoba mlađih od 25 godina (%)			Dugoročna nezaposlenost (više od 12 mjeseci) od aktivnog stanovništva (%)			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
EU-27	7,1	6,2	6,1	16,7	14,5	14,5	2,8	2,4	2,1	EU-27
Austrija	6,2	4,8	5,1	11,0	9,5	10,4	2,0	1,2	1,1	Austria
Belgija	6,3	5,6	5,5	18,2	16,4	16,1	2,6	2,3	2,2	Belgium
Bugarska	5,3	4,2	4,3	15,8	10,7	12,1	2,6	2,2	2,3	Bulgaria
Crna Gora	16,6	14,7	13,1	37,1	29,4	23,3	11,5	10,2	9,4	Montenegro
Češka Republika	2,8	2,2	2,6	8,2	6,8	8,3	0,8	0,6	0,8	Czech Republic
Danska	5,1	4,5	5,1	10,8	10,6	11,5	1,0	0,5	0,5	Denmark
Estonija	6,2	5,6	6,4	16,7	18,6	17,3	1,6	1,3	1,3	Estonia
Finska	7,7	6,8	7,2	17,1	14,2	16,2	1,8	1,5	1,6	Finland
Francuska	7,9	7,3	7,3	18,9	17,3	17,2	2,3	2,0	1,8	France
Grčka	14,7	12,5	11,1	35,5	31,4	26,7	9,2	7,7	6,2	Greece
Holandija	4,2	3,5	3,6	9,3	7,6	8,2	0,8	0,7	0,5	Netherlands
Hrvatska	7,6	7,0	6,1	21,9	18,0	19,0	2,8	2,4	2,0	Croatia
Irska	6,2	4,5	4,3	14,5	10,1	10,7	1,8	1,3	1,1	Ireland
Italija	9,5	8,1	7,7	29,7	23,7	22,7	5,4	4,6	4,2	Italy
Kipar	7,5	6,8	6,1	17,1	18,6	16,9	2,6	2,3	1,9	Cyprus
Latvija	7,6	6,9	6,5	14,8	15,3	12,3	2,3	2,0	1,8	Latvia
Litvanija	7,1	6,0	6,9	14,3	11,9	13,8	2,6	2,3	2,3	Lithuania
Luksemburg	5,3	4,6	5,2	16,9	17,6	18,8	1,8	1,3	1,7	Luxembourg
Mađarska	4,1	3,6	4,1	13,5	10,6	12,8	1,3	1,2	1,4	Hungary
Malta	3,8	3,5	3,1	9,9	9,0	9,1	1,0	1,2	0,7	Malta
Njemačka	3,7	3,2	3,1	7,0	6,0	5,9	1,2	1,1	1,0	Germany
Poljska	3,4	2,9	2,8	11,9	10,8	11,4	0,9	0,9	0,8	Poland
Portugalija	6,6	6,0	6,5	23,5	19,1	20,3	2,9	2,8	2,5	Portugal
Rumunija	5,6	5,6	5,6	21,0	22,8	21,8	2,0	2,2	2,2	Romania
Slovačka	6,8	6,1	5,8	20,6	19,9	19,8	3,9	4,1	3,8	Slovakia
Slovenija	4,8	4,0	3,7	12,8	10,1	9,9	1,9	1,6	1,4	Slovenia
Španija	14,9	13,0	12,2	35,0	29,7	28,7	6,2	5,1	4,3	Spain
Švedska	8,9	7,5	7,7	24,7	21,7	22,1	1,8	1,9	1,6	Sweden
Ujedinjeno Kraljevstvo	...	...	...	...	...	...	...	...	...	United Kingdom

Izvor: Eurostat

Source: Eurostat

31 – 4. ZAPOSLENOST

EMPLOYMENT

	Stopa zaposlenosti (20-64), (%) <i>Employment rate (20-64), (%)</i>			Stopa zaposlenosti starosne dobi (55-64), (%) <i>Employment rate of older workers (55-64), %</i>			Učešće zaposlenih sa radnim vremenom kraćim od punog u ukupnoj zaposlenosti, (%) <i>Part-time employment as % of total employment</i>			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
	Austrija	75,6	77,3	77,2	55,4	56,4	57,3	28,7	29,7	30,1
Belgija	70,6	71,9	72,1	54,5	56,6	57,8	24,1	23,8	23,7	Belgium
Bugarska	73,2	75,9	76,2	64,8	68,3	69,5	1,6	1,6	1,4	Bulgaria
Crna Gora	54,2	62,5	66,5	44,2	55,1	60,2	2,7	2,8	2,3	Montenegro
Češka Republika	80,0	81,3	81,7	69,8	72,9	74,0	5,7	6,0	6,9	Czech Republic
Danska	79,1	80,1	79,8	72,3	72,9	74,2	23,9	24,2	25,2	Denmark
Estonija	79,3	81,9	82,1	71,6	73,7	76,0	12,2	13,2	13,5	Estonia
Finska	76,8	78,4	78,2	68,3	71,2	71,7	16,9	17,0	17,0	Finland
Francuska	73,2	74,0	74,4	55,9	56,9	58,4	17,3	16,5	16,6	France
Grčka	62,6	66,3	67,4	48,3	51,9	54,1	8,2	8,0	7,3	Greece
Holandija	81,7	82,9	83,5	71,4	73,1	75,0	42,7	42,6	42,8	Netherlands
Hrvatska	68,2	69,7	70,7	48,6	50,1	51,7	4,7	4,7	3,7	Croatia
Irska	74,9	78,2	79,1	62,9	66,9	67,7	19,7	20,0	20,3	Ireland
Italija	62,7	64,8	66,3	53,4	55,0	57,3	18,2	17,9	17,6	Italy
Kipar	75,9	77,9	78,9	63,4	65,0	66,9	10,1	9,3	8,0	Cyprus
Latvija	75,3	77,0	77,5	67,8	69,5	70,9	7,8	6,6	6,8	Latvia
Litvanija	77,4	79,0	78,5	68,0	69,8	69,1	6,0	5,7	5,9	Lithuania
Luksemburg	74,1	74,8	74,8	46,6	46,6	46,3	18,1	18,3	18,3	Luxembourg
Mađarska	78,8	80,2	80,7	62,8	65,6	69,1	4,6	4,2	4,0	Hungary
Malta	77,8	80,1	81,7	52,3	54,5	56,5	10,7	10,8	10,7	Malta
Njemačka	79,4	80,6	81,1	71,8	73,3	74,6	27,8	28,0	28,7	Germany
Poljska	75,5	76,7	77,9	54,7	56,5	58,1	5,2	5,4	5,7	Poland
Portugalija	75,5	77,1	78,2	62,3	65,1	67,1	6,9	6,8	7,2	Portugal
Rumunija	67,1	68,5	68,7	43,8	46,7	51,0	3,7	3,3	3,4	Romania
Slovačka	74,6	76,7	77,5	60,6	64,1	66,6	3,1	3,1	3,3	Slovakia
Slovenija	76,1	77,9	77,5	52,7	55,2	54,2	9,2	8,7	8,5	Slovenia
Španija	67,5	69,3	70,5	55,8	57,7	59,5	13,7	13,4	13,1	Spain
Švedska	80,4	82,0	82,6	76,9	77,3	78,0	20,4	20,3	20,0	Sweden
Ujedinjeno Kraljevstvo	...	...	...	...	...	...	...	...	...	United Kingdom

Izvor: Eurostat

Source: Eurostat

**31 – 5. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TRŽIŠNE CIJENE,
2022. GODINA (POTROŠNA METODA)**

**GROSS DOMESTIC PRODUCT, MARKET PRICES,
2022 (EXPENDITURE APPROACH)**

Zemlja	Ukupno, mil. USD <i>Total, mil. USD</i>	BDP po stanovniku <i>GDP per capita</i>	Realna stopa rasta <i>Real Growth rate</i>	Struktura bruto domaćeg proizvoda, % / Structure of Gross Domestic Product, %						Country	
				Finalna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>		Bruto investicije u kapital <i>Gross capital formation</i>		Izvoz roba i usluga <i>Export of goods and services</i>	Uvoz roba i usluga <i>Import of goods and services</i>		
				Finalna potrošnja domaćinstava <i>Household final consumption expenditure</i>	Finalna potrošnja države <i>Government final consumption expenditure</i>	Bruto investicije u osnovna sredstva <i>Gross fixed capital formation</i>	Promjene u zalihamama <i>Changes in inventories</i>				
Evropa											Europe
Austrija	470 302	52 609	4,8	51,2	20,6	26,2	1,4	62,1	61,6	Austria	
Belgijska	582 643	49 987	3,0	50,7	23,8	23,9	3,2	95,7	97,4	Belgium	
Bosna i Hercegovina	24 474	7 569	4,1	67,6	18,7	22,2	5,3	48,2	62,0	Bosnia and Herzegovina	
Bugarska	90 213	13 302	3,9	58,1	18,3	17,1	6,3	69,2	69,0	Bulgaria	
Češka Repub.	290 528	27 685	2,4	46,6	20,2	27,0	5,1	76,5	75,5	Czech Rep.	
Crna Gora ¹⁾	6 230	9 935	6,4	74,7	17,9	21,5	8,8	51,5	74,4	Montenegro ¹⁾	
Danska	400 167	68 029	2,7	43,2	21,8	21,9	2,0	70,0	58,9	Denmark	
Finska	282 512	50 988	1,6	51,5	24,1	24,3	2,0	45,3	47,7	Finland	
Francuska	2 775 317	41 426	2,5	53,4	24,0	25,3	1,2	34,7	38,6	France	
Grčka	217 286	20 923	5,6	68,5	20,1	13,7	7,4	49,1	58,9	Greece	
Holandija	1 008 027	57 392	4,3	42,9	25,1	20,9	0,3	93,8	83,0	Netherlands	
Hrvatska	71 552	17 753	6,3	58,7	21,2	19,6	6,7	59,2	65,4	Croatia	
Italija	2 046 953	34 672	3,7	59,6	19,2	22,1	0,6	36,6	38,1	Italy	
Mađarska	177 337	17 792	4,6	50,0	20,6	28,3	5,4	91,2	95,5	Hungary	
Makedonija	13 711	6 549	2,2	69,5	15,4	23,6	12,4	74	94,9	Macedonia	
Njemačka	4 076 924	48 902	1,8	51,1	21,9	22,4	2,7	50,9	49,0	Germany	
Norveška	579 422	106 623	3,3	32,4	18,6	19,7	0,9	55,7	27,3	Norway	
Poljska	688 125	17 265	5,3	57,9	18,3	16,8	5,6	62,7	61,2	Poland	
Portugalija	254 850	24 813	6,8	64,2	17,6	20,2	0,5	49,6	52,0	Portugal	
Ruska Federacija	2 240 422	15 482	-2,1	48,3	17,7	20,7	1,6	28,2	15,6	Russian Federation	
Slovenija	59 982	28 295	2,5	54,0	19,5	21,6	2,7	94,1	91,9	Slovenia	
Španija	1 415 874	29 771	5,8	56,9	20,4	20,3	1,2	40,9	39,7	Spain	
Srbija	63 563	8 802	2,3	67,6	16,3	22,8	3,9	63,4	74,1	Serbia	
Švajcarska	818 427	93 636	2,6	50,4	11,4	25,8	-1,3	76,9	63,2	Switzerland	
Švedska	591 189	56 040	2,8	43,7	24,9	27,2	1,3	52,8	49,9	Sweden	
Ujedinjeno Kraljevstvo	3 089 073	45 758	4,3	61,9	21,0	17,5	1,0	33,3	36,0	United Kingdom	
Azija											Asia
Azerbejdžan	78 721	7 600	4,6	43,4	10,9	12,9	-0,2	60,1	27,0	Azerbaijan	
Filipini	404 284	3 499	7,6	75,9	15,0	23,3	1,4	28,4	44,0	Philippines	
Indija	3 465 541	2 445	7,2	60,6	10,3	30,4	0,7	22,8	26,4	India	
Indonezija	1 319 100	4 788	5,3	53,0	7,7	29,1	0,7	24,5	20,9	Indonesia	
Iran	398 048	4 495	3,8	44,0	14,0	24,7	15,2	26,8	24,8	Iran	

Izvor: Odsjek za statistiku Ujedinjenih Nacija

1 USD = 0,9509 EUR

¹⁾ Molimo Vas posjetite sajt www.monstat.org za pristup najnovijim podacima BDP-a

Source: United Nations Statistics Division

1 USD = 0,9509 EUR

¹⁾ Please visit www.monstat.org for access to most recent GDP data

**31 – 5. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TRŽIŠNE CIJENE
2022. GODINA (POTROŠNA METODA)**

**GROSS DOMESTIC PRODUCT, MARKET PRICES,
2022 (EXPENDITURE APPROACH)**

/nastavak/

/continued/

Zemlja	Ukupno, mil. USD <i>Total, mil. USD</i>	BDP po stanovniku GDP per capita	Realna stopa rasta <i>Real Growth rate</i>	Struktura bruto domaćeg proizvoda, % / Structure of Gross Domestic Product, %							Country	
				Finalna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>		Bruto investicije u kapital <i>Gross capital formation</i>		Izvoz roba i usluga <i>Export of goods and services</i>	Uvoz roba i usluga <i>Import of goods and services</i>			
				Finalna potrošnja domaćinstava <i>Household final consumption expenditure</i>	Finalna potrošnja države <i>Government final consumption expenditure</i>	Bruto investicije u osnovna sredstva <i>Gross fixed capital formation</i>	Promjene u zalihamama <i>Changes in inventories</i>					
Izrael	525 002	58 086	6,5	49,2	20,9	24,6	2,4	31,7	28,8	<i>Israel</i>		
Japan	4 232 174	34 144	1,0	55,5	21,7	26,2	0,5	21,6	25,4	<i>Japan</i>		
Kina	17 963 171	12 598	3,0	37,0	16,0	42,0	1,3	20,7	17,5	<i>China</i>		
Malezija	406 306	11 972	8,7	57,6	11,6	18,2	5,7	73,8	66,9	<i>Malaysia</i>		
Pakistan	326 797	1 386	6,2	86,1	10,1	13,5	1,6	10,5	21,9	<i>Pakistan</i>		
Tajland	495 341	6 909	2,6	54,5	17,7	23,4	4,5	65,8	68,1	<i>Thailand</i>		
Turska	907 118	10 629	5,5	57,3	11,7	29,2	5,9	38,6	42,6	<i>Turkey</i>		
Afrika										<i>Africa</i>		
Alžir	191 913	4 274	3,1	40,3	16,2	31,1	3,1	31,7	22,4	<i>Algeria</i>		
Gana	73 766	2 204	3,1	77,9	6,7	16,0	0,2	34,9	35,7	<i>Ghana</i>		
Južna Afrika	405 271	6 766	1,9	63,5	19,1	14,2	1,2	33,5	31,5	<i>South Africa</i>		
Maroko	130 913	3 495	3,7	62,0	19,2	27,3	3,0	44,8	56,3	<i>Morocco</i>		
Mauritania	10 997	2 322	7,1	48,4	17,0	43,1	,,,	46,0	65,5	<i>Mauritania</i>		
Sjeverna i Srednja Amerika										<i>North and Central America</i>		
Gvatemala	95 003	5 324	4,1	88,5	11,5	16,8	-0,1	19,0	35,7	<i>Guatemala</i>		
Kanada	2 137 939	55 597	3,4	54,3	21,0	23,1	1,4	33,8	33,6	<i>Canada</i>		
Meksiko	1 463 324	11 477	3,9	70,6	11,0	22,4	0,3	42,8	45,7	<i>Mexico</i>		
SAD	25 744 100	76 101	1,9	68,0	13,9	21,3	0,6	11,6	15,4	<i>United States</i>		
Južna Amerika										<i>South America</i>		
Argentina	631 133	13 868	5,0	65,5	15,4	17,9	-0,3	16,3	15,4	<i>Argentina</i>		
Brazil	1 920 095	8 918	2,9	63,1	18,0	18,8	-0,7	20,0	19,3	<i>Brazil</i>		
Čile	300 686	15 338	2,4	63,9	14,4	24,8	0,6	35,7	39,3	<i>Chile</i>		
Ekvador	115 049	6 391	2,9	62,3	14,8	21,3	0,9	29,2	28,5	<i>Ecuador</i>		
Kolumbija	343 939	6 630	7,3	69,7	16,1	19,0	2,9	20,5	28,1	<i>Colombia</i>		
Panama	76 523	17 358	10,8	52,9	13,3	30,1	4,2	47,9	48,5	<i>Panama</i>		
Urugvaj	71 171	20 793	4,9	59,8	15,9	18,5	0,3	31,3	25,9	<i>Uruguay</i>		
Venecuela	129 314	4 569	8,0	94,1	8,1	13,6	-5,8	18,4	39,0	<i>Venezuela</i>		
Okeanija										<i>Oceania</i>		
Australija	1 776 577	67 867	3,0	49,6	21,3	23,2	0,3	26,7	21,4	<i>Australia</i>		
Novi Zeland	245 845	47 412	2,9	58,0	21,0	26,1	0,3	24,5	29,8	<i>New Zealand</i>		

Izvor: Odsjek za statistiku Ujedinjenih Nacija

Source: United Nations Statistics Division

1 USD = 0,9509 EUR

1 USD = 0,9509 EUR

31 – 6. INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA¹⁾CONSUMER PRICE INDICES¹⁾

2010=100

2010=100

	Ukupno / Total				
	2020	2021	2022	2023	
Evropa					
Austrija	119,8	123,1	133,6	144,1	Europe
Belgija	118,0	120,9	132,5	137,8	Austria
Bjelorusija	536,2	586,9	676,2	710,0	Belgium
Bugarska ²⁾	116,3	120,2	138,6	151,7	Belarus
Češka Republika	120,2	124,8	143,6	158,9	Bulgaria ²⁾
Crna Gora ²⁾	116,4	119,2	134,8	146,4	Czechia
Danska ²⁾	110,8	112,9	121,6	125,6	Montenegro ²⁾
Finska	112,7	115,1	123,3	131,0	Denmark ²⁾
Francuska ²⁾	110,6	112,4	118,3	124,0	Finland
Grčka ²⁾	100,7	101,9	111,7	115,6	France ²⁾
Holandija	117,4	120,5	132,6	137,7	Greece ²⁾
Hrvatska	110,0	112,8	124,9	134,9	Netherlands
Italija ²⁾	110,4	112,5	121,7	128,6	Croatia
Madarska	125,7	132,1	151,4	177,4	Italy ²⁾
Njemačka ³⁾	105,8	109,1	117,7	116,7 ⁵⁾	Hungary
Norveška	121,8	126,1	133,3	140,7	Germany ³⁾
Poljska ²⁾	117,6	123,6	141,3	127,8 ⁶⁾	Norway
Portugalija ²⁾	110,6	112,0	120,8	126,0	Poland ²⁾
Rumunija ²⁾	127,0	133,5	151,9	167,7	Portugal ²⁾
Ruska Federacija	186,8	199,4	226,8	240,1	Romania ²⁾
Sjeverna Makedonija	114,8	118,5	135,3	148,0	Russian Federation
Slovačka	117,6	121,3	136,8	151,2	North Macedonia
Slovenija	111,0	113,1	123,1	132,3	Slovakia
Španija ²⁾	110,6	114,0	123,6	128,0	Slovenia
Srbija	146,3	152,3	170,5	191,6	Spain ²⁾
Švajcarska ²⁾	98,8	99,4	102,2	104,4	Serbia
Švedska	111,1	113,5	123,0	133,5	Switzerland ²⁾
Ujedinjeno Kraljevstvo ²⁾	121,6	124,7	136,1	146,0	Sweden
Ukrajina	289,6	316,6	380,7	429,6	United Kingdom ²⁾
Azija					
Indija	153,5	161,4	172,2	181,9	Asia
Indonezija	154,1	156,5	163,1	169,1	India
Japan ²⁾	105,5	105,2	107,8	111,4	Indonesia
Kina ³⁾	111,6	112,6	114,8	115,1	Japan ²⁾
Pakistan	200,1	219,1	262,6	343,4	China ³⁾
Turska	263,2	314,8	542,4	834,6	Pakistan
Afrika					
Egipat ²⁾	303,2	319,0	364,7	486,4	Africa
Južna Afrika ²⁾	163,9	171,3	183,1	194,0	Egypt ²⁾
Maroko ⁴⁾	102,5	103,9	110,8	117,6	South Africa ²⁾
Nigerija ²⁾	302,9	354,3	421,1	524,9	Morocco ⁴⁾
Tunis	167,7	177,3	192,0	209,9	Nigeria ²⁾
Sjeverna i Srednja Amerika					
Kanada ²⁾	117,6	121,6	129,9	134,9	North and Central America
Meksiko ²⁾	146,4	154,7	166,9	176,1	Canada ²⁾
SAD	118,7	124,3	134,2	139,7	Mexico ²⁾
Južna Amerika					
Brazil ²⁾	172,8	187,1	204,5	213,9	South America
Čile	135,9	142,1	158,6	170,7	Brazil ²⁾
Peru	132,9	138,6	150,1	159,8	Chile
Urugvaj ²⁾	222,7	240,0	261,8	277,2	Peru
Okeanija					
Australija ²⁾	120,8	124,3	132,5	140,0	Oceania
Novi Zeland ²⁾	116,2	120,8	129,4	136,9	Australia ²⁾
					New Zealand ²⁾

Izvor: United Nations MBS Database

Source: United Nations MBS Database

¹⁾ Zbog razlika u obuhvatu i metodama korišćenim u izračunavanju indeksa, prikazani podaci ne daju podjednako vjeran odraz promjena i nivoa cijena i njihova tačnost se razlikuje od zemlje do zemlje.

¹⁾ Due to differences in coverage and in methods applied in index calculation data do not show a true image of changes and price level. Accuracy differs from country to country.

²⁾ Indeksi su izračunati u statističkom odsjeku Ujedinjenih Nacija na osnovu nacionalnih indeksa.

²⁾ The indices have been calculated by the Statistics Division of the United Nations from national indices.

³⁾ 2015=100

³⁾ 2015=100

⁴⁾ 2017=100

⁴⁾ 2017=100

⁵⁾ 2020=100

⁵⁾ 2020=100

⁶⁾ 2021=100

⁶⁾ 2021=100

31 – 7. IZVOZ I UVOD

EXPORTS AND IMPORTS

u mil. EUR

in mil. EUR

	Izvoz / Export			Uvoz / Import			
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	
Evropska unija (27 zemalja)	5 138 200	6 023 818	6 897 947	5 042 127	6 062 657	7 216 442	European Union (27 countries)
Euro zona (20 zemalja)	3 973 675	4 669 201	5 646 079	3 702 433	4 522 408	5 882 727	Euro area (20 countries)
Austrija	148 288	171 541	201 398	150 935	185 732	221 992	Austria
Belgija	369 250	464 684	595 728	348 399	446 514	583 973	Belgium
Bugarska	27 967	34 822	47 509	30 649	39 128	55 176	Bulgaria
Češka Republika	167 597	191 571	230 243	149 565	179 330	225 185	Czech Republic
Crna Gora	366	437	700	2 105	2 504	3 540	Montenegro
Danska	95 028	106 533	125 309	86 007	101 811	122 013	Denmark
Estonija	14 274	18 237	21 735	15 140	20 022	25 449	Estonia
Finska	57 875	69 471	81 885	59 757	72 868	92 469	Finland
Francuska	427 236	494 949	589 710	508 499	605 255	782 854	France
Grčka	30 801	39 972	55 762	48 954	65 367	94 553	Greece
Holandija	590 233	711 070	918 765	520 764	641 477	854 663	Netherlands
Hrvatska	15 023	18 521	24 284	23 478	29 230	42 501	Croatia
Irska	157 828	161 205	203 432	87 201	101 938	140 176	Ireland
Island	4 053	5 084	7 014	4 939	6 555	8 918	Iceland
Italija	436 718	520 771	626 169	373 428	480 437	660 210	Italy
Japan	561 445	640 117	709 090	556 297	652 977	853 371	Japan
Kanada	339 847	424 063	566 724	354 758	415 491	540 952	Canada
Kina	2 266 764	2 803 773	3 412 727	1 811 914	2 265 504	2 579 295	China
Kipar	2 697	3 317	4 296	7 658	8 798	11 619	Cyprus
Letonija	14 266	17 651	22 955	16 103	20 695	28 121	Latvia
Litvanija	28 648	34 475	44 313	29 127	37 691	52 542	Lithuania
Luksemburg	12 113	14 208	16 506	18 504	22 147	25 660	Luxembourg
Mađarska	105 429	119 912	144 218	101 417	120 926	157 186	Hungary
Malta	2 479	2 593	3 102	5 022	6 038	8 133	Malta
Njemačka	1 209 208	1 384 145	1 593 285	1 025 491	1 202 927	1 505 153	Germany
Poljska	239 214	288 181	342 894	228 652	289 660	362 541	Poland
Portugalija	53 757	63 619	78 403	68 146	83 146	109 562	Portugal
Rumunija	61 776	73 923	91 973	80 482	98 335	126 077	Romania
SAD	1 252 192	1 482 317	1 958 300	2 105 920	2 479 899	3 203 136	United States
Slovačka	75 586	87 868	103 043	73 700	87 905	106 892	Slovakia
Slovenija	57 875	69 471	66 411	36 914	48 781	66 356	Slovenia
Španija	269 521	321 435	394 897	285 215	355 442	469 851	Spain
Švajcarska	279 685	321 689	381 226	255 471	274 335	338 074	Switzerland
Švedska	136 108	160 337	187 839	131 179	158 369	193 068	Sweden
Ujedinjeno Kraljevstvo	346 430	397 859	505 549	555 222	581 920	780 277	United Kingdom

Izvor: Eurostat

Source: Eurostat

Redakcija / Editorial board:

mr Branka Šušić-Radovanović

Sektor za makroekonomski statistike, nacionalne račune i cijene
Macroeconomics Statistics, National Accounts and Prices Sector

Snežana Remiković

Sektor socijalnih statistika i demografije
Social Statistics and Demography Sector

Nataša Vojinović

Sektor statistike poljoprivrede, ribarstva, poslovnih statistika i životne sredine i šumarstva
Agricultural Statistics, Fisheries, Business Statistics and Environment And Forestry Sector

Urednik i kompjuterska obrada / Editor and design:

Ivana Cimbaljević

Dizajn i priprema za štampu / Design and print editing:

Borivoje Radulović